

W. H. ...
1906. ...
11

ՅՐԱՆՍԱՆՔՆ ԵՒՕՋՐԷԹՇՈՒԱՐ ՄԻԻԼԼԻԿՆԵՐԻՆՏԼԵ

Մ. ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԵՆԻՆ

ԱՍԱՐԸ ԳԵՐԿԻԻԶԵՍԻՆՏԵՆ ՕԼԱՆ

ԶԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸԶԸ

ՃԻԼՏԻ ԷՎՎԵԼ

Handwritten:
923

ՔԷՐՃԵՄԷ ԻՅԼԷՄԻՇ ՏԻՐ
Ե. ՔՕԼԱԵԱՆ

ԻՍԹԱՆԳՕԼՏԱ ԳԱԼԱԹԱՏԱ
ՄԱԹՈՒԱՅԵ ՄԱՆՁՈՒՄԷՅԻ ԷՅԻԲԱՐ

ՅԱԿՈՔ ԱՐՐԱՆՄԵԱՆ
ՊՐԱՎԱՃԱՌ-ԼՈՒՑՆԵՐԵԱՆԶ
ԵՆԼՆԵՐՈՒ ԳԵՐՄԱՎ
Bilgümen Avasakıf, Meşh E.ö. 1866
N. 923

1880

Handwritten:
11

ՉԻՆԿԵԱՆԵ ԳԸԶԸ

ԳԸՍԱՐ ԷՎՎԷԼ

1

ԲԻՆԱՆԳՕ

Օգտեանդարմարդը սայրի թա պըր տարը էփիէլինէ , վէ խաթթը խաթթաւա ճիսար օրան սրադլիս պայխանէ տաթիթ իլլէրիզ :

Մահէլլի մեղարէ , Գուօլա ճէղիւր թաի օրուօլ , մեղրիս ր ախրիս շա ճէղիլրէ իսէ , Մէրսիգա շէօրֆէղիլին մեղարի օրան մահէլլանէ , վէ պահրը Աթըմիթիզ իլէ Անթիլ առարարը ախիլի միեանէսինանէ , վէ Մէն-Տաթիլի ր վէ ժամայիլ ա առարարը թա պարպիկնանէ վաղը ազիմ պիր գարադօլ խանէ հարինանէ պուրանուղ սա սրը :

Պին ետիս եխւզ եթիլլիլանէսի իլուլունա , վէ աղչամն սաթ ճէտիսի լատանէլիլինանէ , հարամօ է հարիպինն ախիթանէ իւզ գրամի , սեվահիլէ վէ թաշլըզ վէ գումուղ մահէլլի ի զէրինէ թօրլանուղ սա , վէ տէնիզ իսէ , պու հնաանէ , շէմայի սի շիանէթ վէ շէֆահիթ ի գրէ օրուպու հարանէ , եանի հիւ պիր կիւնա սարալմա վէ շամաթա հուսուլէ կէթիլմէ քսիլին , սեվահիլին գումուղ մահէլլէրինանէ ճէրէեան իթմէ քանէ , վէ եինէ ախիթ իլլէմէ քանէ իսի :

Ենվի մեղպուրանէ , աղչամն գասար , շէմին հարարէթի շտիանէսի , սեֆսի շէհրի , վէ թարլարարը , վէ գումուղ մահէլլէրի գարլամը օրուպ , հէր նէ գասար աղչամ օրուշ իսի իսէ աէ , եինէ հարարէթի հարաաա , սնճազ պիր ճիւզի մէրթէպէ սէրին :

Մի ք հուսուլէ կէրիլ իսի , շիւնի սապրարպըրա պէրլէնիլին սեվիլին սէրին րիւզիլարը , հէնա գ էանէ քան օրնեիս , վէ վաղ սա շա հէնիլանուղ կիւնէլին գիւտարը , ճիսի մի ճէու սէմ կիսի սա լանուղ սա , վէ գ սն կիլի գըրմըր պան պալա թըրքին սրգա պրետա գալը վէ նաղէտիս օրնուղ սա իսի իսէ աէ , եինէ հարարէթի շէմին շիտանէթ ինանէ աղարմը օրան խանէ ախարարը սա , սոլ սոլ գ աղարմը լարընան , վէ սեվահիլին գումարը իւզէրինանէ , հէման թէհամիլ օլլանուղ աէրէճէտէ , վէ էփրօպասա եաաիլէն միլի կէօրիլ լիւշ պիւ սաթէթանէ , սըճաղըզ գումարիլլէմէ քանէ իսի :

Իլլէ պու հարանէ , գիլը ու իշար իլլէմիլ օրու գումուղ իլլանհամ , Մահարա օլլանուղ սա , եօլարընը գալը իսիլ սէ , պիր սահիլի սեվանէթ պալանուղ իշին , Օաշա թապիլ պանան պիր մէլճայի մա հսին պանան սէ յեահար կիսի , աէնիլ թարաֆընան պիր սէրին րիւզիլար էանէսինի թէմէնիլ իլլէմէ քանէ , վէ պահրը Օգիանուղ սա մ. ֆուգուման կէլէճէ ք օրան իլը րիւզիլար իլէ սէրին լէմէ ք իսիլիլլէ , հէման էթրաֆը ալըզ պուրանան նոլթարա սոլըր գ օլլանուղ սա իսի :

Լարին պիհուանէ իսիլ , վէ պի հուանէ ինթիլար , գիրա տէնիլ , կէօլ իլէ կէօրիլ լիլլէմէ ք ու գալըր գա գասար պիր կէօլ կիսի սաթին հարանէ օրուպ , շէհրին ճիլարընա

պուրանան կիսգել խանելէրին պաղ-
չէլէրինտէ խտ , պիւլիւ քաղաճարըն
եարքադարը պիլէ գըմըրտանմուգտտ
տէյիլ խտ :

Պու. արտատ , տէնիզին ի.քի ֆար-
տախ աչըզընտա , իարանեա սանճա-
զընը համիլ , վէ Հալխանեա միւթէ-
վէճճիճ օրարագ , ստպոհտան պէրու-
եւերինտէն գըմըրտանմուգտըզըն , պիւ
թիւ.ճճար կէմիսի սու.բանուչ , վէ
մէ.գ.բիւ.ք սէֆինէնին պէեազ եեւ.քէն-
բերի խտ , պիւր տէնիզ գուշանուն
գըրըլմընը օրան գանատարը միտիլլու ,
պիլա հարե.քէթ սարըլմըն խտ :

Պիւր. արալըզ , տէրունելէրինտէ պիւր
թազըմ չըրըլըլըպ արապըր պու-
լունան ծն ի.քի գատար սանտալըր ,
զի.քրի սէպդաթ խտէն սէֆինէնին եօլ-
ճա.բարընը տըզ , գարանա կե-
թիլմէ.ք ի.գրէ , լիմանտան սէֆինէնէ
միւթէվէճճիճհէն հարե.քէթ վէ ազի-
մէթ կըլէտիլէր , ֆադաթ , մէրգու-
ման սրապ սանտալըլըպըն թիւ.քէ.ք
լէրինին սաեա ահէսթէ ահէսթէ ե-
նիպ չըրմալըրընա պազըլըլընտա ,
մէ.գ.բիւ.ք սանտալըրըն , անճազ պէչ
վէ ետիսա ալթը ստաթմտա կիտիպ աթ.
տէթ խտէտիլլէճէ.քլէրի , գօրըլմ
թառսթին օրանապիլլէ.քտէ խտ :

Իշթէ խալլի միւտտէթմէն պէրու
պէ.քլէնիլէն սէրինլիկի արզու կըլէեէն,
վէ իլլէրինտէ , լիման թէնի թէնիլի-
նին հէր ճիտինտէն , մէտէրա Հոգա-
նանըն կիսգել գըզըրընըն դըրմիլը-
եա չապար պէեազըլըլմանն , թա կիսէ
սէֆինիլի արտալըրընըն էամէր , սա-
րը , գուրում պօետը , պազըր , բի-
բինճ , վէ սրանպարա միւմաթիլ բեն.ք-
լէրինէ չապար գօեու սիեահլըզընա
գատար մէվճուա օրան էհալի միեու-
նընտա , թազրիպա եթիլթմի տէօրթ
չապարընտա պիւր կէնճ տտէմ պու-
լունմուգտտ խտի.քի , իսգէրինտէ կէօ-
րիլէն պազըն էմարէ վէ ալէամէթլէր-

տէն , մէրգու.ման պիւր ֆրանսըզ օլչ
տուզու , վէ հէրնէ գատար կիլինտիկ-
էլլիտէնին աա.քէրի իւնիֆօրմանեա հիլի
պիւր կիւնա միւշապէհէթի եօլ խտի ի-
ստէ տէ , պու ճիւմիլէ մէրգու.ման օ-
ֆիլիալըզը բիւթպէսինի հայիզ պու-
լունտուզու աաթի սանլաչըրապիլլէ.ք-
տէ խտ :

Մէրգու.մ. , օրթա վէ նադի.ք պօյ-
լու , սիմտըր կիս գել վէ վէ.քրտալէթլի,
վէ թէնիլի խտ , մաւթիսարէն ճէ.քտիկի
պազըն մէշապ.գաթման նաչի պիւր տղ
սօլիտն , վէ հիւանիլիադաթլա միւթ-
թատըֆ պիւր տէլիգանլը օրուպ , սը-
ֆաթըրտան սաթի սահիհէն պիւր միւ-
թէպէր գաթ օրուգու Ֆէհմ իտիլ-
մէ.քտէ խտ :

Պիւր ազ եօլ արքատ , մէրգու.մ.տէ-
լիզ սանլընըն էլլիտէսինտէն պահո ի-
տիեօր խտի.ք : Պա էլլիտէ բէ.ք սա-
ֆի ստ.քէթտէ խտի : Նէպլէ.քի , պա-
չընտա կնի պիւր հատըր շարգա , ու-
մա դանտա պէեազ քէթէն պէզլին-
տէն կէնիլ պիւր չա.քէթ , վէ տեազ-
լարընտա սաթի սյնի գու.մաշտան վէ
սյնի բէն.քտէն պիւր բանթալճն պու-
լունմուգտտ խտ :

Նալլըրըլ չա.բատը , տիզգաթ խտիլ-
տիլինտէ , գարիպ կէօրինէպիլիլի ի-
տի.քի , մէրգու.մ. տէլիզ սանլընըն էլ-
պիտէսի ալթընտա թիւ.քիւ.ք պիւր գը-
լըճ պուլունուպ , պունուն խտ ան-
ճազ սաթի , մէրգու.ման կիլինմիլ օլ-
տուզու պէեազ չա.քէթլինին էթէ.յինի
գապարթմիլ խտի , վէ աեազ գապարըր
տաթի , գըրմըզըն էօ.քճէլի , վէ կնի սթմ
բիւսիլիլի պիւր ՚էվի գունտու.բա-
տան խտ :

Վասֆընը իթմէ.քտէ օրուգու.մա.զ
պու սիլպէր տէլիզ սանլը , թէնտիսի-
նի իհաթա իթմէ.քտէ օրան խալլ ա-
բալընտա , պիւսպիլիլին քէնտի հա-
լինտէ գալմազ իաթէ.քէրէ.ք , թիմաէ
իլէ գօեու շմաարըր կիպի , իսգէրինտէ

ալեամէջի մուշահէտէ օրունագտա ,
Ֆազայի գաղպինի խոնիրա խոնն շէյ ,
մուհլիք պիր մահզուսիյեէի խոն :

Ելնաալ , ագաք իրախոսի րէտինին
իճրաբնա պիր կուն գալաք , վէ մու-
գաովէլէնին սուրէի , ստէի վէճհ
իւզրէ . քէմալի թանիմանն իլէ գրոսի
օրունաու : Մէգքիւր մուգաովէլէ մու-
ճիպինճէ , սօն ժօղէ Բօլէրօնուն քէ-
րիսէսինէ իքի միլեօնսուն իպարէի
պիր վարիտաթ թմախի խոնիրա ի-
տի : Սլիվիէ , պու էվրադք , մէսրաք
պիր հէյիէիլէ խոնա իմաիւրաէն սօն-
րա , քէնաի տայիրէսինէ չքքալ , պիր
խայլի վազքի տէրունինաէ գարա-
նքալ գալաք : Պու մահէլլաէ մէրգում
տէլիգանլընքն , երգիւնիւն հալի
պիսպիլիսին տէյիլիլէրէք , միւ-
քէտաէր պիր սօլիւնըւդ եամագլա-
րընը իհաթա իմաի , վէ հընչգքրա-
րալ աղլանաւա պաշլատր : Պու շիւ-
տէիլի նէօպէի պիր ստաթ գատար
իմիտաա իտիպ , պատհ հու պիր ալ
քէսպի միւքիւնէի խոննէ , Սլիվիէ
եաղքխանէսի էօիլունաէ օթուրաքալ ,
տիթէր պիր էլ իլ շու տիխտէրի
սաթքըրաք եաղաք :

Պ ղիլ վէ գսեիէի սէվիլիլի մ ճի-
նօրա ,

Ս : ագքն պէնի թայիլիլ իմմէ , պա-
նա լանէիլ օգումն , վէ աճք պէնի ,
չիւնքի տիւնեսաա պէնաէն տահա
զինատէ պտալաթի վէ սէֆիլ ա-
տէմ հօգ տուր : Շու էնստաէ պէ-
նիմ եիլիլիմ բարէ բարչա խոնիրա ,
վէ ալլըմ տաթի զայ օլմուչ սուր :
Հէյ վահ , ուրաբաու պիր իմալէ ,
պէնի սէնաէն , եանի , իւմիտ վէ հու-
եաթքմանն վալ կէսմէքիլէ մէճ-
պուր գքլմագտա արր :

Սէն , պէնի պէքլմէքիլէ եէմին
իմմիլ խոնն , Ֆազայի ճինօրա , ար-
թք պէնի պէքլմէ , զերա , պիր
միւճիլէ օրնաք արք քի , եինէ սէ-

նին եամքնա ալաէիլ խոնիրա իմ :

« Հէյ վահ , պիրի պիրիպիրիլիլ
բապիլ խոնն քէլաք , եինէ սիլէ ինա-
տէ իմմէքլիլէ մեհպուրում , շիւնքի ,
պէյիլիլաէքի եէմինի նաղա իմ-
մէքլիլիլ լաղքմ արք : Սիլ հիւր սիւ-
նիւլ , վէ պու հարաէ մաթրա օրա-
նուլ : Իլթէ պու սուր պէնիմ պիր
թանէճիլ վէ էչէտաի արգում , վէ
պու սուր պունաան պէօլլէ ճէնապք
Հաղգտան նիւալ ու իմիլիլհամ իյ-
լէնէճէիլիլ լա իմֆ ու ինտէիլ : Ու-
նուն թ պէտալաթի վէ սէֆիլ քիւմ-
սէյիլ քի , սէնի սպա ունաթմաւեա-
ճաղ աքր , սէվմէ օլ մախրադու քի ,
սէնի տայիլմ սէվէճէք տիր :

Սլահա բամպրաաք , ճինօրա . . .
Սլահա բամպրաաք , պէնիմ սէվ-
իլիլիլ . . . :

Սէն , սէնին տիլլէրին էօիլունաէ
պուրունաք պէնի ուզուն պիր մահապ-
պէի վէ ստաթիլ մէմուլ իմաիլիլ
հալաէ , շիւտի , շու Սլահա բամ-
քէլաթիլիլ իրաա իմմէք , նէ գատար
աճք վէ սէրիլ իմիլ . . . :

Սլաքին նէ շարէքի , պաթիլիլ սի-
նաէլմ տալա պօղուրիսպ պիր սու-
րէիլմէ օրաա գունսուն , Սլահա բամ-
բաք քէլաթի մաղիրիլիլ իմէքրար-
լանագ լաղքմ աքր . . . պու քէլաթի
եաղաք պէն , էօլմէյի իմէրճիհ խոն
խոնիմ , Ֆազայի հոյֆալի Հաղգ
թէպա հաղքիլիլիլ պու սրաաա
տաթի պիրա մէրհատէիլ տալրանա-
րաք , պէնի հէնուլ եաշամալլըլա
հիւրմ իլլմէքաէ տիր . . . »

Սլիվիէ . էչքու մա իմաաար մէք-
թուպու պիր մահֆաղա տէրունինէ
գօնուլ , գաղպինին եաա ու մաթիլ-
մինէ պիր ալեամէիլ օրնալ իւզրէ ,
փեահ պիր միհր իլէ իմէհիլ իմաի ,
վէ պատհ հու մէթիւտուն իւզէրինէ
շու քէիլմէքիլիլ եաղաք :

կիպի քէսքին օլտուղլաբը, վէ պիր թագըմը Իւրանեօլ լիսանընըն պօղաղտանն թէլաֆֆուդու իւղէրինէ, վէ ախկէր թագըմը Սըրապ լիսանընըն ուղուն վէ պիր սէտալը հէճէլէրի իւղէրինէ միւէտէս պուլունտուղլաբը հալտէ, գայէթլէ զարիպ սուրէթտէ, հէքախկէրինէ գարըչմագաա խախկէր: Հէլէ օլ վագթա գատար, հարարէթի հալա սէպէպիտէն կէվչէմիշ վէ իշէ եարամաղ պիր հալէ տիւչար օլմուշ օլան ուֆագ թէֆէք սոթըճըլարա կէլինճէ, պունդարըն տախի քեաֆֆէսի պիր աղըզտան պագըբարադ, պագըլարը բօրթուգալ իլէ լիման, գարբուղ վէ ճէվիլ, վէ սայիրլէրի տախի թագէ լիմանտա վէ միւսքիրտթը սայիրէ սաթմանեա պաշլու: Միշլար խախ:

Պու հէնկեամանէ կիւնէշին սօն զիւ եալարը մահվ օլարագ, հալիլլէ կիւճէնին գարանըզը գայիմ օլմուշ, վէ տախմանըն գարանըզը իղինտէ, երլարըղար խէ, պիր մոթէմ էլպիտէսի իւղէրինտէ պուլունան էլմուս տանէլէրի միսկուր միւշահտէ օլունմուեա պաշլամըշլար, վէ ճէղերէնին էն եիւքսէք մահէլլէրինտէն պիրլինին գանալըղը թէբէլէրի արգատընտան տա, մահիթմապ տախի, Հօմէրօս նամ շախրին պիր դահրամանը իլլին, Վիւլքէն նամ եբլաբըբիմ իլահիսին օճաղարընտան զուհուր իլլէ եէն ալթունտան պիր դալգան շէքլինտէ, միւտէվիէր վէ գրբմըզը օլարագ, զուհուր իլլէմիշ խախ:

Թամ պու հէնկեամիէրտէ, զիւրի սէպղաթ խտէն կէնճ Ֆրանսըզ, պիր սաաթ գատար տէնիղ քէնարբնաա տուրուպ թէնէֆֆիւս իլլէաիքտէն սօնրա, շէհրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իլլէաի:

Մէրգում, մահիթմալըն զիւեալարընըն իճըպիլ թէէտիը իլլէմէտինէ

պլլէ միւսայիտ օլմանանլամէտանամ սէյրանկեահէն կէօլլէլէրի ալթընտա, սալա տուրմագըզըն, պօնունա կիւրիւյիւպ կիթաի, վէ անահն, հալէա պու կիւնէ գատար տախի Գայիեա աը լ՛Սպիթօ թէմիլէէ օլունան ճատտէէէ կիտէրէք, պու ճատտէտէ, պիր գաշ եիւղ սալամ ալարգտան սօնրա, պիրաէն պիրէ, սաղ թարաֆտա վագը Գայիեա աը Բաղէօ նամ աիկէր պիր քիւշիւք սօղաղա տախիլ օլտու:

Պու սօղաղտա ճիւղի մըգտար էպնիէէ պուլունուպ, վէ էպնիէէյի մէղքիւրէնին շէօհրէթի խէ, պաղը ճիհէթլէրճէ շիւպէնիլ խախ:

Մէրգում մըանսըզ, էպնիէէյի մէղքիւրէտէն պիրիախին պաղշէ գարուսու էճնիւտէ տարաուր: Մէղքիւր պաղշէնին վիւսաթը օրթա տէրէճէտէ խախ խէ տէ, տէրունիտէ ապլարը պիրպիրինէ սարբմըշ պիր չօղ աղաճլար, վէ շիւէքլի Ֆիտանիար աիքլէլիշ խախ: Վէ պիր տուղինա գատար բէնքիլի քեաղըա ֆէնէրլէր, աղաճլարըն էն աղապ տալարը ալթընտա, վէ գօղուրու եարբագ սալղբմիարը արասընտա սալլանմաղտա, վէ մէղքիւր ֆէնէրլէրտէն զուհուր խտէն ճիւղի վէ բէնկեամաղ այարըլըգ տախի, խանէէէ կիտիլէճէք օլան թարիղի կէօթլէրմէքտէ խախ:

Պու խանէ, եալընըզ պիր ալթգաթ տայիրէտինտէն իպարէթ օլտուրու հալաէ, խայիճէ վաաի կէօրիւնմէքտէ, վէ եէրլէրինէ վաղ իտիլմիշ օլան դաֆէպէրինին արայըզարընտան բշրգ կէօրիլաի կիւ կիպի, պաղէն տախի, հիւքմ խտէն սիւքիւնէթի քեամիլէ արասընտա, շամաթա վէ կիւրիլաի սէտալէրի իշիաիլմէքտէ խախ: Գահգահալը կիւլիւշէր շիտտէթլի եէմիսլէր վէ եալտառտէհշէթամիլը քիւֆիլլէր վէ լանէթլէր

իլէ գարըջըգ օրան մէզ քիւր սէտա-
լէրէ, պազէն տախի ազչէ սէսլէրի
գարըջմուգտա խախ :

Ղանէթիլէ նոթէմամ վէ զանէթիլէ
մուխթասար սուրէթան պէեան իթ-
տիկիմիզ պու սէտալէրի, մէրգում
տէլիգանլընըն, պիր գաչ սանիե
գասար դուրագ վիրիպ տիւլէմէսի
իւզէրինէ, չէհրէսինաէ կէօրիւլէն պիր
սըգըլմադ ալէամէթի, անիստէ մահվ
օլուպ, անըն եհրինէ սէվինճ էմու-
րէլէրի միւշահէտէ օլունմոնա պաշ-
լատը : Մէրգում սաղ էլիսի ճէպ
լէրինին պիրինէ սօգուպ, իշինատէ
ազչէ սէսի չրգմասընը միւթէազ-գըպ,
տուտապարընտա, ազխմ պիր մահ-
գուղկիեթէթ թէպէտիւմի հուպու-
լէ կէլոի, վէ պազչէ գարուսունու
աշըպ, սիւրաթլէ տէրունիմատէն կէշ-
տիքտէն սօնրա, խանէսին գարու-
սունա վասըլ օլու :

Հէմ ոյիշիմլի վէ հէմտէ գապա օյան
մէզքիւր գարունըն սաչազը աթըն-
տա, վէ իքի աեազ ախչապ նէրախ-
վէնին իւզէրինտէ, ուզուն պօլլու պիր
արապ պուլունուպ, մէրգում, Մէր-
սիգատտոյ զիւտաէ Հավանատա, ա-
լէլ ումում միւսթատամէլ օլան սալըն-
ճագըր գանարէլէրտէն պիրինին իւ-
զէրինտէ, թէնպէլճէ ետալանմըլ խախ
Մէրգում արապ, զիքր օլունան կիւ-
րիւլթիլիւ իղամէթկեաւհըն գարու-
սունու մուհաֆաղանա մէէմուր պու-
լունտուղու հալտէ, միւթթա ըֆ օլ-
տուղու թէնպէլ իք թապիսթընըն
սույղուլարընա տախի, գանն խտէրսին
քի հօշ պիր սուրէթանէ միւթապէաթ
կլլէմէքաէ, վէ գալըն լիքրիլ լէրինի,
աշըլըպ գարունմուգտա պուլունան
ուֆապ կէօղլէրի իւզէրինէ, պիր սէա-
տէթի քեամիլէ հիտաի իլէ էնտիքմէք-
տէ, վէ լիւլիւք չօճու գլարը ուեու թ-
մագ իշին գուլլանլընա պէշիլլէր կի-
պի, սանտալէնի իւզէրինտէ, ահէս-

թէ ահէսթէ սալունմուգտա խախ :
Մէրգում գարուճու, պու կէնճ
Պրանսըզր կէօրիւր կէօրմէզ, հէման
անաղա գալլաը, վէ ալէամէթի իհ-
թիւրամիւրէ օլարագ, պաշըր աշաղը
էյտիքտէն սօնրա, մէրգումուն իշէրի
կիրմէսի իշին, գարուեու աշտը :

Էվին իշէրիսի, իքի վասի տայիրէ-
նէ միւնգատէմ օլուպ, պիրինտէ
բիւմնգօ, վէ տիկէրինտէ տախի ման-
թօ թապիր օլունուր պիր նէվի քեա-
ղըտ օեուու օյանմուգտա, վէ պլր
քեաղըտ բաքէթի խտէ, եալըլը պիր
տէֆա տէվր խախալիքաէն սօնրա երը-
թըլմագտա խախ :

Պու նագլիշէթիմիլտէն անշաշըլար-
ղընա կէօրէ, կէնճ Պրանսըզըն արգա-
սընտան կիտէրէք կիրիշ օլտուղու
մուգ խանէ, պիր գումարխանէ խախ :

Մէրգումուն, մէզքիւր գումար-
խանէնէ կիրտիկի յըրատա, բիւնգօ-
նուն պիր գըսմը հէման խիթամ պուլ-
մուգ իւզրէ խախ : Պանքէր (գումա-
րա բիւտաէթ իտէն), եիւքտէք պիր
իւկէմիլտէ օթուրմուշ օլտուղու, վէ
էլ նտէ խտէ, իւզէրի դօեու րէնկի
կրէքլէ իլէմէլի պէեազ տէրիտէն
պիր թօրպա պուլունտուղու հալտէ,
չըգարաըլը նիւմէրօլարը, սղըր աղըր
սէօլլէմէքտէ, վէ պիր եանլըլըա
վէ շիքեանէթէ մահէլլ վիրմէմէք ի-
չին, հէր պիր նիւմէրօեու իւշ տէ-
ֆա թէքրարլամագտա խախ :

Մէրգում Պրանսըզ, տիվարա տա-
եանարագ, վէ քէնտիլին տէ օեունա
հիտէտար օլունը իշին, եէնի պլր
բարթի պաշլամարընա պէ լէնէսէք,
պուլունտուղու օտա ըր էթրի Քըր,
չէօլլէ պիր թէֆմիշ վէ թէճէսիւս
իթմէկէ պաշլատը :

Տիւնեատա հիշ պիր շէյ, պու գ-
տանըն թէգեինաթըր գատար է կի
վաղթիլի իլէգեխաթընա պէնգէե-
մէզ խախ : Շէօլլէ քի, մէզքիւր օտա-

նըն տիւրաբարնտա հիչ պիր գատրօ վէ սայիրէ ասըլը օլմաներպ, սնճագ քիրէն իլէ պատանա իտիւմիչ, վէ ուֆսգ քիրիչի թավանը տախի գօ. եու գըրմըղը ընկէ պօեանմըչ իտի :

Էչեասը իսէ, ալթմըչ ասէս գատար, քէզպլիք գըրմըղը վէ պիր ա. եագըլը թավլինլերտէս, վէ ի.քի միսլի գատարտա, գամըչ իսկէմլէլերտէս ի. պարէթ օլուպ, մէգ.քիւր թավլինլերին քեաֆֆէսի տախի, եանի եալընըղ ի.քի իւչ թանէսինտէս մաատասը, օեուն. ճուլար թարաֆընտան զապթ իտիւ. միչ, վէ իւզէլըլերինէ իսէ բիեանգօ քեալըտըլըրը վաղ օլունմուչ իտի :

Իհթիմալ տիր քի, պու գուամար. խանէնին թէճէմիւլաթը, ինսանըն մէրագընը վէ նաղարը տիգ.գաթընը տալէթ իսէմէսին, լա.քին, տէրունի սալատա պուլունանլարըն, մէրագ վէ նաղարը տիգ.գաթը տալէթ իթմէմէ. լերի միւմքին տէյիլ իտի :

Մէօլլէ քի, գուամար սէվտասընտան, եիւզլէրի պաչգա տիւրլիւ պիր հէյ. եէթ քէսպ իթմիչ օլսն պու դարիպ մախուղար հագգընտա տօղրու մա. լիւմաթ վիրէպիլմէ, լի.ք, պիր մուհար. ըրիրն գալէմինտէս զիեատէ, պիր ըէսսամըն Ֆըրչասընա միւհթամ գու. լունմագտա իտի :

Մահէլլի մէգ.քիւրտէ պիր թագըմ. Հավանալըլար վէ ի.բանեօլլար, վէ ճամայիգա վէ Սէս-Տօմինի.ք, վէ Ֆը. լօրիտ մուհահիրլերի վէ թիւճճարլա. ըրը, վէ պազը Արապ կէմիլլերինին գա. բիթանլարը պուլունմագտա իտի :

Պունլարտան պաղըլարը դսեթլէ գըյմէթտար էլպիսէլէր կիլինմիչ օ. լուպ, վէ հաթթա շարգալարընըն էթրաֆէնտա ինճի թանէլէրի վաղ ի. տիլմիչ օլտուղու կիպի, քէմէլլերին. տէ.քի իապանճալարըն սարլարը տա. խի ալթուն վէ մէրճան իլէ լմէղեին իտիլմիչ, վէ կէօմլէ.քլերինին էօն եա.

գասընա իսէ, պազը պիւլիւ.ք էլմաս բարչալարը թաալիգ գըլընմիչ իտի :

Տիկէլլերինէ կէլինճէ, անլերին տախի կիլինտիքլէրի էսկի պիւսկիւ. էլպիսէլէր, ատէթա Իսբանեօլ չին. կէանէլլերինին գահրամանը օլան կիւզման տ'Ալֆարաչըն կիլինտիկի քիւհնէ էլպիսէլէրէ ընգապէթ իթ. մէ.քլիկէ լաեըգ սուրէթտէ պուլուն. մագտա իտի :

Պունունլա պերապէր, զանն իտէր. սին քի, մէգ.քիւր բարլագ էլպիսէլէր իլէ օլ ինճի թանէլէրի, վէ ալթլարը սէօ.քիւլմիւչ շարգալար իլէ շու էսկի էլպիսէլէր պէյսինտէ պիր հիւմնի իմ. թիզամ պուլունմագտա իտի, չիւն. քի, մէգ.քիւր գուամար մահէլլի, ճէ. պլինտէ պիր մըգտար ագչէսի օլան հէր նէվի ատէմ' իչիս աչըգ իտի :

Մէրգուաման գուամարպալար, թա գանլը գաթիլլէրէ վարանա գատար, հիւսսի գապուլլիյեթ կէօլթէրմէք. տէ իտի իսէլէր տէ, պիր պէեագ ի. լէ պիրտէ սիեահըն ագտը իգտիվամ. լարընտան թէվէլլիւտ իթմիչ օլան ա. տէմլէրի, իչլէրինտէ գապուլ իթ. մէ.քլիկէ, սալա վէ գաթան թէհամ. միւլ իտէմէմէ.քտէ իտիլէր :

Պու խուսուտա, գարուճու տա. խի թալիմաթը չէտիտէ ախը իլլէ. միչ օլտուղունտան, իճրասընա զի. եատէսիլլէ տիգ.գաթ վէ իգտամ' իլ. լէմէ.քտէ իտի :

Վէլհասըլ, հէր նէ սընըֆ ճէմիյեթ. տէ վէ մայիեէճէ հէր նէ կէօնա հալ. տէ տէ պուլունալար, մէրգուաման գուամարպալարըն քեաֆֆէսի տա. խի, սերթ չէհրէլի, վէ գաչլարը չա. թըլը, վէ աթէչի կէօլլիւ, վէ շու. գուր եանապըլ, վէ պուրուչմուչ տուտագըլ ատէմլէր իտիլէր :

Մահէլլի մէգպուրտէ պուլունան տէլիդասիլլար արասընտա, սիմասըն. տա աչի.քեարէն կէսճի.ք էմարէսի

կէօրիւլէն , եայլնըզ զի.քրինի կէշմիշ
օլտուղումուզ , տէլիգանլը Ֆրանսըզ
պուլունմագտա իտի :

Շունու տախի իլավէթէն պէեան
իտէրիգ քի , էվրօբատա թիւթիւն
իսթիմալինէ պաշլանըլմագտան խայ-
լիճէ միւտտէթ էվվէլ , Հավանատա
ոււմումէն , թիւթիւն իսթիմալի տէր-
քեար պուլունտուղունտան , մէղ-
քիւր դումարխանէտէ տախի , մէր-
գում Ֆրանսըզտան մատատ , քեաֆ-
ֆէյի հաղըրուն թիւթիւն իշմէքտէ ,
վէ սիկարալարընըն դաթը տիւման-
լարը , գըրմըղը քիրիշի թավանա
տօղրու չըգմագտա իտի :

Հէրնէ հալ իսէ , բարթի պիթտի ,
վէ իլք նիւմէրօեու գաղանան քէս
տէ , պիր շամսթա վէ կիւրիւլտիւ
արաւընտա , քէնտինին դազանմը
օլտուղունու խապէր վիրտի :

Պունուն իւղէրինէ , գումարխանէ
խըզմէթ.քեարլարը տէրհալ էթրաֆը
տօլաշըպ , վէ մուգավա քեաղըտլա-
րը թօրլանարագ , քէմալի սիւրաթլէ
եէքտիկէրինէ գարըշտըրտըլար :

Իագանան քէս , կիտիպ ագճէսի-
նի պանքէրտէն ալտը , վէ օեու
տա տէօրթ պէշ տաղըգա գատար
թաթիլ իտիլտի :

Պատէհու պանքէր , ճէպինտէն
եոււմուրթա շէքլինտէ պիր դրօն-
մէթրօ սաաթը չըգարարագ , վէ Իս-
բանեօլճա սէօյլէյէրէք :

— Էֆէնտիլէր , սաաթ մօգուզ պու-
չուդ տուր , վէ դումարխանէնին թէպ-
տիլ օլունմագ օլան ուսուլի ահքեա-
մընճա , պունտան սօնրա օյանըլա-
ճագ բարթիտէ , հէր պիր մուգավա
քեաղըտըն Ֆիեաթը , ալթը բիասթ-
րատան պիր ալթուն օնսա (*) գատար
օրմճագ տըր , տէտի :

(1) Պիր բիասթրա հօլէա պու կիւնէ
գատար պէշ ֆրանգ , վէ պիր օն ստիս
սէքսէն ալթը Ֆրանգ տըր :

Վագը օլան թէքլիֆ հաղգլը օլ-
մաղլէ , քիմնէ թարս.Ֆընտան օլպապ-
տէ իթիրաղ իտիլէմէտի , չիւնքի
բիանգօ օեոււնտա , գաղանան ,
պիլճիւմլէ օեոււնուլարըն գօյտուգ-
լարը սէրմանէյի տէրճէպ իթտիկին-
տէն , իլք գօնուլան սէրմանէնին իւշ
միսլի գօնուլտուղունտա , թապիա-
թիլլէ հասըլ օլաճագ քեար տախի ,
օլ նիսպէթլէ արթմագտա իտի :

Հալ պու քի , պաղըլարըն գուվլէյի
մալիեէլէրինին տէրէճէսի , հէման
թիւքէնմիշ օլտուղունտան , օթուր-
տուգլարը եէրլէրտէն գալգտըլար ,
վէ ուսուլ իլէ կէրի շէքլտիլէր :

Պունուն իւղէրինէ , խըզմէթ.քեար-
լար թէքրարէն տօլաշման պաշլա-
եարագ , պուկարտան պիրի մուգա-
վա քեաղըտը թէվղի իթտիկի հալ-
տէ , տիկէրի տախի , Հինտիսթան ճէ-
վիղի գապընըն եարըրնտան եարլը-
մըշ պիր շանագ կէզտիրմէքտէ , վէ
հէրքէն ալտըղը մուգավա նիսպէթին-
տէ , մէգքիւր շանագ տէրուսինէ ,
աղճէ վաղ իլլէմէքտէ պուլունտու :

Ֆրանսըզ իքի քեաղըտ ալտը , վէ
մէգքիւր շանաղըն տէրուսինէ իքի ա-
տէտ պիւլիւճէք ալթունլար պլրա-
գարագ , պատէհու զի.քրինի կէշմիշ
օլտուղումուզ թրաքէզալպտան պի-
րինին էօսիւնտէ օթուրտու :

Պանքէր տախի կիտիպ , քէնտինին
եիւքսէք իսկէմլէսիտտէ օթուրտու ,
վէ իւղէրի իքէքլէ իշլէմէլի տէրի
թօրպտեը էլինէ ալարագ , չըգան
նիւմէրօլարը եիւքսէք սէսլէ սէօյլէ-
մէկէ պաշլատը :

Իագանըլաճագ մէպլաղըն մըգ-
տարճա ճէսամէթի ճիհէթիլլէ , օ-
եոււնուլար , պու տէֆա պաշլանը-
լան բարթիեէ ֆէվղէլատէ տուրէթ-
տէ տիղգաթ իթմէքտէ պուլուն-
տուլար :

Թաղքիպա եիւղ ատէտ մուգավա

քեաղըտըար, օեուճուլար եհտինտէ պուլուստուղունտան, պուլըար իչին վիրիվիչ օլան մէպըադ, սօղուզ պին ֆրանգա պալիզ օլունչ իտի քի, պուլուտան եա ընըզ գումարխանէ իւճըթի վիրիվիչ, գուսուրու գաղանանը՝ եհտինտէ գաղանագ իտի:

Ծիւպհէ-իզ պու կիւզէլ լօգմանը խէեալլանեան գումարպագըար արասընտա, էօյլէ ատէմէր տէ պուլունմուշտուր քի, ճէպինտէ պուլունան պիր թանէճիք ա թունունու, եայընըզ պիր քեաղըա իչիիրարնա ֆետա իթմիչ տիր: Ի թէ պունտան, պազը օեուճուլարըն հէեհճան իչիտէ օլտուգըարը, վէ եիւզլէրխին քէնկինին սօլունչ օլտուղու, վէ պօղաղըարը թըզանմագլէ, նէֆէպէրի ատէթա պիր ֆըչըլթը կիպի չըգմագտա պուլունատուղու, գօլայճա անլաչըլապլիր:

Մագաթ, պու շիւպհէ վէ պու թէրէտտիւտ հէեհճանը քէք ազ իմթիտատ իթմիչ տիր: զիրա, պանքէր, քէնտի թօրպասընտան, անճագ եիկիրմի նիւմէրօ գատար չըգուրմըչ իքէն, օրանեանըար իչիտէն պիրիին, սէվինճլէ, բօլանը՝ տէեու պաղտրտըզ իչիտիվիչ տիր:

Սէզ քիւր լուպէթ իւզէրինէ, պազը թէաճճիւպ վէ հագարթիթ սէտալէրի իչիտիվիչ տիր: Պատհու հէք քէն աեանգա գալըպ, կէօլէրինի, հատէս վէ տարկը՛ըզ ալէամէթիլլէ, նիւմէրօյու գաղանմըչ օլան կէնճ Ֆրանսըզ իւզէրինէ տօղրու չէվիրմիչլէր տիր:

2

ԶԻՆԿԻ ԳԼԶԸ

Կէնճ Ֆրանսըզ, բիւսնոյ օնուն քէնտիսինէ իտապէթ իլլէմէսինտէն սօ

լանը, զահիրէն հիչ պիր կիւնա սէվինճ ալէամէթի իպրազ լթմէեհէք, հայը սապըգըտա գալմագլըզա չօզչալըչար իսէ տէ, չի չարէ քի մուվա ֆֆ սգ օլամտարագ, եիւզիւնտէ պիր մահզուղէլիէթ, վէ կէօլէրինտէ տախի պիր մուզազ ֆէրլիէթ թարլագլըզ մուշահէտէ գըլընմանա պաչլատը:

Պունունուա պէրտպէր, կէրչի մէրգում քէնտի րըֆաթընա հաքիմ օլամատը իսէ տէ, պարի թմպր ու հարէքէթիմի գօմտտա իտէպլտի: Եէօլէ քի, ահէլթէ պիր սուրթիլէ եէրինտէ՝ գալըպ, վէ ֆիւթուրսուզ պիր եիւրիլիւչլէ տախի, տար վէ եիւքէք պիր մահէլլէ վազ իտիվիչ օլան չէքմէճէեէ տօղրու կլթաի, վէ պու հէնկիամոտէ, պանգա սահիպի, մէղրիւր չէքմէճէ իւզէրինէ, բիւսնոյ օ նիւմէրօսունու գաղանան ստէմէ վիրիլէճէք օլան մէպլապը վազ լթմէքտէ պուլունտու:

Իլէրու տէ իլղահ վէ պէեան իտէճէք օլտուղումուզ վուգուաթըարտան, մէրքում Ֆրանսըչըն, ասըլ պիր Ի բանեօլ կիպի տէ, իլ իսէ տէ, ֆագաթ սէօղիւնիւ անլաթապիլէճէք տէքէճէտէ Ի բանեօլճա թէքիլիւմ իթմէքլիկի էօյրէնմիչ օլմասը անլաչըրթագալը:

Հէր նէ հալ իսէ, գումարխանէնին սահիպլէրինտէն պիրի օլան պանքէք, մէրգումու պիր թէպէտիւմ իլէ գապուլ իթաի: նա ըլ քի հէք գէմոն վէ հէք մէմէքէթտէ տախի պու պէօլլէ օլըր, եանի պանգա սահիպլէրի, գումարտա գաղանանըար իլէ գօնուշտուղըարնտա, եիւզլէրինտէ պիր թէպէտիւմ մուշահէտէ օլունտու:

— Բէճա իտէրիմ, շու նիւմէրօլարը թաատիզ իտիսիզ, տէաի տէլիզ ան

լը , մուգավասընը պանքերէ թաղ-
տխմ իտերէր :

—Ահ , էֆէնտխմ , տէնու ճէվապ
վիրտի պանքեր , պիր հիւրմէթի մախ-
տուսէ իւզրէ , սիզ թաաաիգ իթմիշ
օլտուղունուզ հալտէ , պիր տէ պէնխմ
թաատիգ իթմէ . քլիկիմէ լիւ զում կէօր-
մէմ . . . : Տօղրուտու պու տէտիկի-
նիզէ էկէր մուվաֆտգաթ իթմիշ օլ-
սամ , հազգըրըզտա թաահգ իրամիզ
պիր շիւպհէ կէօսթէրտիշ օլուրում . քի,
պունուտա աշլա գապուլ իտէմէմ :

Պու սըրատա օեռնճուլար արա-
սընտա պիր շամսթա հասըլ օլուպ ,
վէ պէտ չէհրէլի Մէքսիպալը պիր
ատէմ , գապա պիր սէպ իլէ ,

—Էվիլէթ , էվվէթ , տէտի , նիւմէ-
րօլար թաատիգ իտիլմէլի տիր , զի-
րա , նիգամլն տա իգթիզալը պու
տուր , վէ պունուս խիլաֆընտա հա-
րէքէթ ճայիզ տէյիլ տիր , վէ պուն-
տան տա պաշգա , պիզ պուրատա
քեաֆֆէմիզ միւսապիլիզ :

—Աֆիլ իտիսիզ , էֆէնտխմ , տէ-
տի պանքեր , վազտա նիզամլն իզ-
թիզատը պու իտէ տէ , պէնտէսիզ պիր
խիթիսնտիյեթ իճրա իթմէքլիք նի-
յեթիտտէ իտիմ , լաքին , պու միւհ-
թէրէմ զաթլար պէնտէսիզի մէճպուր
իթտիլէր տէ . . . :

Էլհասըլ բարթիմին նէթիճէսինճէ
հիշ պիր թէպէպտիւլ հուտուլէ կէ-
թիլիլմէքսիզին , մէրգուսնն ֆիւհիւրէճ
զալաթ թարաֆընտան մաթլուպ օլու-
նան թաատիգ մատտէսի , անինտէ
իճրա իտիլաի . չիւնքի , Ֆրանսը-
ղըն իֆատէսինտէ նէ՝ պիր եալան
վէ նէ՛տէ պիր եապըշ վար իտի : Պու-
նուն իւզէրինէ , կէնճ Ֆրանսըզ , բար-
լազ կէօղլէրինի , պուրուսլարը ալ-
թընտան միբըլտանմազ տա օլան գու-
մարխանէ խալընա տօղրու պիր սու-
րէթի թէհտիտամիզտէ չէվիլէրէք .

—Պու հայտէ , րէճա իտերիմ ,

բարալարը վէրինիզ , տէտի :

—Այլընըլ . . . էկէր իսթէր իտէ-
նիզ , էֆէնտխմ , սաեապլլլրսինիզ :

—Վազտա ալընան ազչէյի սայ-
մադլըզ , գումարխանէ նիզամլնտան
իտէ տէ , պէն պազը իսթիսնտիյեթ-
թի տախի գապուլ իթտիկիմտէն ,
պանա յիւզում կէօրմէմ :

—Էֆէնտխմ , պու գատար ալթու-
նու ալըպ տա իւզէրինիզտէ մի սագ-
լաեաճադընըզ , էկէր իսթէր իտէ-
նիզ , եարըն սապահ , պիղիմ արապ
գարուճու ժիւրէթէր իլէ , խանէնի-
զէ կէօստէրէյիմ :

—Խալը , խալը , պէն կէօթիւրիւ-
րիւմ . . . Ֆագաթ , շունու րէճա ի-
տերիմ քի , բաքէթլէրէ տօլաեա-
սընըզ :

—Բէք ալէա , էֆէնտխմ :

Պանքեր , րէնտի եանընտա պու-
լանան քեաֆֆէյի շիւպհէյի վէ գալպ
ազչէլէրի թէպտիլ իլէ , Ֆրանսըղըն
գազանմըլ օլտուզու մէպլաղը քեա-
ղըլարա սարմազլա մէշղուլ օլմագ-
տա , վէ րիեանգօ հավվէպիլլէրի իտէ ,
հէնի բարթիմին պալանմասընա պէք-
լէմէքտէլէր իքէն , գարու ալըլա-
րապ , իչերուեէ իքի քիչի կիրտի :

Պու եէնի կէլէնլէր գումարպազ
տէյիլ իտիլէր : Ֆագաթ , պունըր
տա , հիքեաեթմիզ սըրատընտա է-
հէմմիյեթլի պիր իշ կէօրէճէք օլ-
տուզլարընտան , հազղլարընտա պա-
զը մալլումաթը մախտուսէ վիրմէքլի-
կի էլզէմ կէօրիւրիւզ :

Պուկլարըն պիրի էրքէք , վէ տի-
կէրի պիր կէնճ գըղ օլուպ , իքիսի
տէ չէնկի վէ սէյեար շալլըճը վէ իա-
նէնտէ իտիլէր :

Էրքէյին սիննի եիկիրմի պէշ իլէ
օթուզ արասընտա իտի : Մէրգու-
մուն , արապլարտան ղիեատէ գա-
րարմըլ վէ պուրուշմուշ օլան չէհրէ-
սինտէն , գաշ եաշընտա պուլուն

տուղու լաւերդը յաւ անլաշը լամամագ-
տա իտի :

Պու առէմին զէ յթուն բէնկինտէ
օլան շէհրէսինէ պաղը լարը ընտա ,
պաշը ճա , ուզուն վէ ինճէ վէ սիլրի
պուրունը գուշար կիպի է յրի պուր-
նու իլէ , դաեթիլէ աթէշը ի օլան պիր
կէօղիւ , նաղարը տիգգաթա շարբ-
մագտա իտի :

Մէրգում իշին պիր կէօղիւ տի-
մէքլիկիմիզ , պիր նիյէթի մախսու-
սէյէ մէպնի տիր , շէօյլէ քի , եա
թապիլի օլարագ պիր կէօղիւ սղիլ ի-
տի , վէ եախօտ պիր սէպէպէ մէպ-
նի , սօլ կէօղիւնիւ պիր սիւեահ պէզ
իլէ գարաթմը իտի :

Մէրգումուն աղը խապիճէ էնլի ,
Ֆագաթ , տուտագ լարը դաեթիլէ ին-
ճէ օլտուղունտան , աղընը գարա-
տը ընտա , առեթա պիր գուլայըն-
տան օլ պիր գուլաղընա գատար զու-
հուրա կէլիլ օլան պիր պըչագ եա-
րէսինէ պէնպէմէքտէ իտի :

Մէրգումուն պաշընտա էնլի պիր
Իսրանեօլ շարկալը օլուպ , վի-
ճուտի խէ , ինճէ վէ ուզուն , վէ էլ-
պիսէսի տախի սօլմուշ պիր էսկի
գատիֆէտէն եարըլմը իտի . տիգ-
լէրինտէքի տիղիք խէ , պիր չօգ-
տէֆա թամիր իտիլտիկինտէն , թա-
րիֆտէն միւսթէղնի պիր հալ քէսպ
իթմիլ օլտուղու թագտիրտէ , ազա-
լարը պու էլպիսէնին ալթընտա աշի-
քեայր կէսրիւլէքտէ իտի :

Տիղինտէն աշաղբընա , եանի պալ-
տրըյարընա կէլինճէ , պունլար տա ,
կիլինմիլ օլտուղու սըղըն տէրիսին-
տէն մաամուլ աեադ գապլարընա
գատար աշըգ իտի :

Վասֆընը իթտիկիմիզ պու դարիպ
ատէմ , էլինտէ պիր տէֆթուլթմագ-
տա օլուպ , վէ պօղազընտան տախի
իքի պաղ սարը իտի քի , պունլա-
րըն պիրիսինտէն աթիգ շէքիտէ պիր

կիթարա , վէ տիկէրինտէն տախի
բասլանմը շէլիք գապղէ իշինտէ
մահֆուզ օլարագ , պիւլուք պիր
գըլըն սարըլմը իտի :

Իշթէ իլ ս տէֆա պու առէմին իւ-
զէրինէ աթֆը նաղար իյլէեէն , մաս-
գարա պիր հէյեթտէն պաշգա պիր
շէյ կէօրէմէլիպ , վէ կէրչի տուտագ-
լարընտա պիր թէպէսսիւմէսէրի հու-
սուլէ կէլմէքտէ իտի խէ տէ , պու թէ-
պէս իւմ տախի քէք շարուդ սու-
րէթտէ մահվ օլմագտա իտի :

Մէրգումուն իւզէրինտէ կէօրիւլէն
չու դարիպ հէյպէթսիղիք , վէ թէք
կէօղիւնտէն հիսս իտիլմէքտէ օլան
զալիմիք վէ գալաշըգ ալէվլէրի , վէ
ինճէ տուտագ լարընը աշմասընտա ,
զահիր օլան սիլրի վէ սէյրէք տիշ-
լէրի , էլհա ըլ , մէրգում վահշի
հէրիֆին , հիշ պիր ալապլըգ վէ
ճիւսաեթի իճրասընտան իճթիսապ իյ-
լէմէեէճէկիլի իյմա իտէն հալլէրի ,
քէնտիսինին , հաղըգաթէն գօրդու-
լաճագ պիր առէմ օլտուղունու
կէօլմէքմէքտէ իտիլէր :

Հալ պուքի , ըլֆիգասը օլան գա-
տընըն հալի , մէրգումուն պունըն-
տուղու շու հալին պիւսպի թիւն մու-
ղալիրինտէ պունընմագտա իտի :
Շէօյլէ քի , մէզպուրէսին վիճուտի-
սիս թագէլիկիլլէ , եիւզիւնին աշաղը
թարաֆընա պագըլտրընտա , ան-
ճագ օն սէքիգ եախօտ եիկիրմի եա-
շընտա օլտուղու անլաշըլմագտա իտի :

Մէրգումէսին եիւզիւ , վէ սօլմուշ
քիրագ ընկինէ միւշապիհ օլան օլ
ղըրմըղը տուտագ լարը , ազընա գա-
տար սիւեահ տանիթէլալը պիր էօրթիւ
իլէ սէթր իտիլմէքտէ իտի :

Տիւնեատա , պու կէնճ գըղըն կի-
լինմիլ օլտուղու էլպիսէ գատար սա-
տէ , հաշ , վէ ճալիպ պիր էլպիսէ
խէեալ օլունամագ իտի տէնիլլէ ճա-
լիլ տիր :

Շէօյլէ քի , մէզպուրէնին , Մէքսի-
գա դատարարը թարգընատ կլիինմիշ
օլտուղու Ֆիսթանընըն , եանի պիր
նէվի իբէքի թիւլպէնտ կէօմլէյինին ,
գօլ վէ ումուղ թարաֆլարընըն աչըգ
օլմասընտան , հիշ պիր կիւնա գու-
սուրու օլմասան ումուղլարը վէ գօլ-
լարը մէյտանա չըգտըղլարը կիպի ,
նաղիք վէ օլտուգճա տօրիուս պօեու
տախի , կիւղէլճէ թէճէսսիւմ իտիւ-
մէքտէ իտի , վէ ումուղունա ալմըշօլ-
տուղու գըրմըղը պիւրիւնճիւք պուր-
նուղուն ալթընտան , քէնարընա չի-
չէք շէրլինտէ սիւղէնկլէր իւլէնմիշօ-
լան մէղքիւր պէեազ վէ գըստա ֆիս-
թա'ըն գապարթըլը տիւրիւմլէրի վէ
պուսլարըն ալթընտան տախի մէղ-
պուրէնին կիւղէլ տիղլէրի վէ պալ-
տըրլարը , վէ իւղէրի գըրմըղը աթլաս
բիւսկիւլ իլէ միւղէյեէն վէ պէեազ
աթլաստան մաամուլ զարիֆ պիր ա-
եազ գապը տէրուսինտէ պուլունան
աեազլարը կէօրիւլմէքտէ իտի :

Պու կէնճ գըղըն սաչլարը սիեան
վէ իբէք կիպի եումչազ , վէ ինանըլ-
մաեաճազ տէրէճէտէ կիւմիւհան վէ
ուղուն օլուպ , պու սաչլար սէօքիւլ-
տիւկիւնտէ իսէ , միւքէմիլէ պիր
գատիֆէ մանթօ միսիլու , թէքմիլ
վիճուտի իհաթա իտիլէպիլմէքտէ
իտի : Մէղքիւր սիեան սաչլար իքի
գալըն էօրիլիլէրէ թադսիմ իտիլմիշ
օլուպ , պու էօրիլիլէրին ուճլա-
րընա պաղլանմըշ օլան գըրմըղը շէ-
րիտլէր տախի թօրուղլարընա գա-
տար ուղանմազտա իտիլ Հէլէ ումուղ-
լարը իլէ դօլլարընըն կիւղէլիկինէ
կէլինճէ , պուսլարըն հիշ պիր գուսու-
րը եօգ իտիլ Մէզպուրէնին սօլ թարաֆ
գուլպ թօղունուն պիր ազ եօգարը-
սընտա , վէ հէմ եիւղ վէ հէմտէ սըրի
էօրթիւսլը եէրինի թութմազտա օ-
լան օլ տանթէլարը պուրնուղունուն
տիւրիւմլէրի արասընտա , գըրմըղը

պիր կիւլ զոնչէսի պուլընտըղը հայ-
տէ , մէղքիւր եիւղ էօրթիւսիւնին
արալըղլարընտան իսէ , մէղքումէ-
սին էլմաս կիպի բարլամազտա օլան
սիեան կէօղ պէպէքլէրի միւչահէ-
տէ օլունմազտա իտի :

Մէրպումէ միւղիդաճը գըղըն սօլ
գօլթուղունտա , մանտօլինա թապիր
օլունան վէ չօղ տէֆա վանլօս նամ
րէսսամըն թաավիլիլէրինտէ կէօրիւ-
լէն պիր միւղիդա պուլունուպ , մէր-
գումէ , քիւչիւք էլլէրինին ուղուն
բարմազլարըլա , մէղքիւր միւղի-
գանըն գալըն թէլլէրինէ արալըղ ա-
րալըղ թօղունտազ , սէպլէրինի չը-
գալթմազտա իտի :

Պու կէնճ գըղըն էլպիսէսինի վէ
հիւսնինի օլտուգճա իյզահ վէ թա-
րիֆ իտէպիլտիք իսէտէ , վիճուտին-
տէ կէօրիւլէն թարիֆ օլունմազճաղի-
պէսիլլէ , էն ուֆազ պիր հարէքէթինի
վէ թապիի աթվարընտա միւչահէտէ
գըրընան շէհվէթէսկիլ , լաքին հատ-
տը զաթինտէ բազ վէ մէմտուհ պու-
լունան լէթաֆէթ վէ զարաֆէթինի
թարիֆ ու նազշ իթմէքլիկէ , ալլա
իգթիտարըմըղ պուլունմատըղընը
պէեանէ միւստրաաթ իտէրիլ :

Պու կիւղէլ մախլուգ , վազաա Ձին-
կեանէ , վէ Ձիսկեանէլէրին տէ չիւք-
հէսիլ էն աչաղը տէրէճէսինտէ
պուլունմազտա իտի իսէ տէ , հիւսնի
ճէմալի վէ ահվալը սայիրէսի , սահի-
հէն ինսանը ճէլպ իտիճի պիր մէր-
թէպէտէ իտի , վէ եիւղիւնէ էօրթ-
միւլ օլտուղու էօրթիւ իսէ , զանն ի-
տէրսին քի , մէզպուրէյէ տահաղի-
եատէ պիր կիւղէլիք վէրմէքտէ ի-
տի : Շիւքհէսիլ մէղքիւր էօրթիւնին
ալթընտա կիլլէնմիշ օլան կիւղէլիք ,
մէրգումէսին նաղիք աղընա վէ գու-
սուրսուղ վիճուտինէ լաեըգ պիր հալ-
տէ պուլունմազտա իտի :

Իշթէ մէրգումէ կէնճ գըղըն , բի-

եանդօ օյնտնըլան մահէլլէ կէլիպ, հօշ պիր սուրէթտէ տուրմասը, վէ չալիլըսընըն թէլլէրինի տիւզէթմէկէ պաշլամասը իւզէրինէ, զի.բրինի կէշմիշ օլտուղունուզ մրանսըզըննաղաւըը տիգգաթը, մէրգումէ իւզէրինէ ճէլլ իտիլմիշ օլտուղունուտան, մէղպուրէյի, շէօլլէ պիր սիւզտիւքտէն սօնրա,

— Էճտատըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի, տէտի մէրգում քէնտուքէնտուեէ, պէն էօմիւլմտէ պու մէրթէպէ նատիր իւլ էմնալ պիր կիւզէլ մախուզ ապա կէօրմէմիշլմտիր:

Պատէհու մէրգում մրանսըզ, մէղպուրէնին ըէֆիդի օլան թէք կէօզլիւ ստամա պազարագ, վէ երինէ քէնտի քէնտուեէ սէօլլէնէրէք,

— Լաքին, պու նէ՛ աճայիպ հալտիր քի, տէտի, պէօլլէ պիր տիւզէրգումրուճուղազ, տիւնեանըն էն զիւեատէ մէքրուհ վէ ուղուրսուզ ավճը գուշլարընտան պիրինին բէնչէսինտէ պուրունմագտա տըր . . . . Նէ՛ դատար զարիպ իթթիֆիագ տըր պու: Պիրի դաեթ կիւզէլ վէ նաղիք, տիկէրի իտէ էմնալըզ տէրէճէտէ չիրքին վէ շէքիւրիզ: Հալ պու քի, պու ուղուն գըլըճը հէրիֆին աճապա պիղտէն իսթէտիկի նէ՛ տիր:

Պու հէրիֆին միւրատը, միւզիգաճըլըգ սանաթընը նամուսուլլա իճրա իտէրէք, պիր գաշ բարա տէվչիրմէքտէն իպարէթ իտի, վէ եախօտ էօլլէ օլտուղու զանն օլունուեօր իտի:

Հէր նէ հալ իտէ, մէրգում, պէլլի պարտ ստէմէրին հէյեթի կիպի պիր հէյեթիլլէ, սաղ աեալը էօնտէ, վէ սօլ տիրսէյի կէօզիւ իւզէրինտէ օլարագ տուրտու, վէ ըէնքսիզ եիւզիւտտէ իսթիհզաքտարի պիր թէպէսսիւմ հուսուլլէ կէլէրէք, տազ գաֆասընը գարաթմնագտա օլան էնի շաքգասընը իւշ բարմագ գատար պիր

թարաֆա էնտիրի վէրտի, վէ խապէր վիրմէք թարգըտտա, էլինին թէրս թարաֆըլլա, տէֆինէ վուրարագ, պատէհու չօճուգ օեուճճագլարընըն սէտալընա պէնզէր պիր սէտա չըգարարագ, շու լաֆիլարը սէօլլէտի:

— Էյ աղալար, էֆէնտիլլէր, վէ պէլլէր, էշլթէ պու գըլ էլլէ պէնտէնիզ (քի սիգին աճիզ գուլունուղում), էմալարիզ սէտալլէրիմիզլէ, շիմտի սիգին դուլազլարընըզ վէ եիւրէքլէրիսիդի էլլէնտիրիպ, վէ սէֆալար պաղըլլայարագ միւֆթէլիսի օլաճաղըզ: Պու գըլ քի, Հ-է-ն-ն-ը-պէ-լլէ-լի-թէ-մի-ն-է օլունուր, վէ պէնտէնիզտէ (քի սիգին աճիզ գուլունուղում) վէ իսմիմէտէ, սիլեսէվիեէ Գ-պ-ան-ը-է-ն-ը-չաղըլլմագտա տրր, տէֆ վէ մանսօլլինա էլլէ պիրլիքտէ, էն եէսի չըզան շարգլլարը, վէ մրանսանըն Սրէրա թէաթրօսունուսօն թիւրքիլէրինի թէրէն իւմ իտէճէյիզ . . . . Վէ սիզ, էյ աղալար, էֆէնտիլլէր վէ պէլլէր, էկէր պունտան խօշուտ օլուր ի տէնիզ, պու գըլ, էլինտէ շարաարէլլէր էլլէ կիւզէլ պիրրագ սիճրա իտէճէք տիր, վէ պէնտէնիզտէ, (քի սիգին աճիզ գուլունուղում) մալիւմի աճմէ օլան պիր չօգ գուշլարըն վէ հայվանլարըն սէսլէրինի չըգարաճաղըմ . . . . Հայտէ, մատմուազէլ, պիր . . . ի.քի . . . բան . . . բան . . . էլլէրի, միւզիգա . . .

Ուղուն գըլըճը վէ պիր կէօզիւ օլան ատէմ, մէղքիւր սօն սէօզլէրի էօլլէտիկի զէման, շիտտէթլլէ տէֆինէ վուրմանա, վէ ըէֆիդալար տախի, պաշ բարմաղընը չալիլըսընըն թէլլէրի արասընա սօգարագ, դարիպ, ֆագաթ ահէնլլի սէսլէր չըգարմանա պաշլոմըլար իտի:

Այնի վազըթտա Գուպա-Իսքինօղու էլլէ Հավանա-Պիւլպիլիւ, գաթէն չաղըլլարընըն սէտալլէրի եէք-

Handwritten signature and date

տիկէրէրինէ գարըշտորը կիպի , պիր
Իսրայէլի շարգըը թէրէնսիւմ իլէ ,
քէնտի սէտալէրինի տէ պիրպիրէրի-
նէ գարըշտորըլար :

Պիր կէօղլինէ սիեաճ պէղ պաղ-
լամըշ օլան պու հէյպէթլի հէրիֆ ,
լազըրտը իթտիկի զէման , սէսի քէօ-
բէք հալլամասընա պէնղէր իտի , լա-
քին , շարգը չըղըրաղընտա , պիր-
տէն պիրէ թէպտիլ օլարաղ , մէշհուր
պիր թէնօր հէյեթթի քէսպ իտէր ի-
տի : Բէգպիք կէնճ գըղըն սէսի տա-
խի զանէթ կիւզէլ վէ թաթլը օլուպ ,
մէրգումէ պու սէսի բէք գօլայ-
լըզլա չըգարապիլմէքտէ իտի :

Չաղըրլան շարգը , Ֆէվգէլատէ
մուվաֆֆաղըյեթ պուլտու : Շէօյ-
լէ քի , էն մէրաղգըլը գումարպաղար
պիլլէ , պիր արալըգ բիեանղօեու ու-
նութտուլար , վէ Տէրէ օյնտեանլար
խէ , իյիճէ իշիթմէք իշին , պուլուն-
տուգլարը տայիրէյի թէրքլէ , պու
տայիրէեէ կէլտիլէր :

Մէգքիւր շարգըտան սօնրա , կէնճ
գըզ , եալընըզճա , վէ չարիլընը ճիւ-
զիճէ չալարաղ տիկէր պիր շարգը տա-
հա չըղըրմանա պալարտը : Վէ անտէն
սօնրա սայիր պիր շարգը տահա օգու-
մանտ պաշլարտը իտէ տէ , պուլունն նէ'
լուզէթլէրի , վէ նէ տէ նէ հալա օլ-
տուղու անլաշըլամատը : Պուլուննլա
պէրապէր , կէնճ գըզ , պուլնտա տա
իպրաղը մէհարէթ իլլէտի , վէ զանն
իտէրսին քի , պու շարգընը չըղըր-
տըզը զէման , սահիհէն մէրգումէ-
նին կէօղլէրինտէն եալլար աղմաղտա
վէ եիւրէկինին աթէշի տախի , տու-
տաղլարընտան տիշարը վուրարաղ ,
գըզըլընմար միսիլու , տիյնէյեպլէր
իւզէրինէ եաղմանա պաշլարտը :

Էլհասըլ մէրգումէ իսանէնտէ գըզ ,
Ֆէվգէլատէ սուրէթտէ աղըշլանտը-
ղընա ան , քէնտիսի ալգըշլանտանլարա
իթիթապէն , քէմայի նէգաքէթլէ իզ-

հարը թէշէքթուր իլլէտի , վէ պու
որատա , եաշարմըշ օլան կէօղլէրին-
տէ պիր բարլաղլըզ գուհուրա կէլ-
մէսի , գալըն տանթէլար ալթըն-
տան կէօրիւլտիւկիւ կիպի , տուտաղ-
լարը իւզէրինտէ տախի պիր թէպէս-
սիւմ միւշահէտէ գըլընտը , վէ ինճի
կիպի տիղիլմիշ օլան տիշլէրի , պլը
արալըզ մէյտանա չըգտը :

Թէք կէօղլիւ օլան ատէմ իտէ ,
րէֆիգալընա պիր աղ բահաթ իթ-
տիրմէք իւզրէ , պաղը աճայիպ մը-
րըլտանմա վէ վըղըլտանմա սէտալէրի
չըգարտը , վէ վաղտա մահէլլի մէն-
գարէտէ պուլունանլար , պու սէլլէրի
իշիտէրէք կիւլիւշտիւլէր իտէ տէ , պու
ճիւմլէ իլէ տախի , պուլունն պիւլիւք
պիր էհէմիլյեթթի օլմատըղընտան ,
հէր քէս սապըրսըզ ըզլա , չէնկի գը-
ղընըն , պիր աղ իթիլրահաթտան սօն-
րա իճրա իտէճէք օլտուղու բաղաս
պէքլէմէքտէ իտիլէր :

Պու արատա թէք կէօղլիւ հէրիֆ ,
աղիմ պիր հէյեթթլէ էպի շարգա-
սընը , պիր չօգ քէօշէսի օլան գս ֆա-
որըն սաղ թարաֆընա տօղրու է-
յիպ , վէ սօլ աեաղընը քիւլլէր պիր
իւկէմլէ իւզէրինէ վաղ իլլէ , տէֆիսի
տախի եօգարը գալըրարաղ , պիր
թալըր մախտու իթթիլաղ իլլէտի :

Կէնճ գըզ իտէ , պու է նատէ ման-
տօլինասընը իւզէրինտէն չըգարմըշ
օլուպ , վէ քիւլիւճէք բարմաղլա-
րընտաքի շարբարէլէր տահա հէտուզ
լէք շէք իթմէկէ պաշլամըշ իքէն ,
քիւլիւճէք աեաղլարը տախի եէրտէ
պիր շարուզլուզլա հարէքէթէ պաշ-
լամըշլար իտի :

Պու սուրէթլէ , զիւր իթտիլիմիզ
հէյպէթլի հէրիֆ , տէֆիսի չալմանա
պաշլատըղընտա , կէնճ գըզ տախի
շարբարէլէրի չալարաղ , բաղս իճրա-
սընա , վէ թարիֆի նաղապիլ պիր
սուրէթտէ օլարաղ , Ֆըրըլտաղ կիպի

տէօնմէնէ միւսպաշէրէթ խլէտի :

Պատէհու , մէզպուրէ տարտու-
դուստա , ճիւմիէ սէ, յիւրօխէր , մէզ-
քիւր բազ սըն թէ, քրարէն իճբա խաղ-
մէսինի եիւ, քսէ, ք սէս իլէ , վէ շէտիտ
իպրոմիէր իլէ թալէպ խլէտիլէր :

Պու թէ, քլիՖ իւղէրինէ , շէնկի գը-ը
կիւլիւմնէտի , վէ թէ շէ, ք. քիւր վէ մու-
վաՖ սգ այժ ալէամէթի օրմնագ իւղ-
րէ տէ , էլինի սինէսինէ վաղ խաէրէ, ք,
պուրնուզուտուս աիւրիւմլէրի արա ք-
նա թաալիգ խաիլմիշ օլաւ կիւլիւ տլ-
տը , վէ սօլա գը, յմղըը բիւ կիւ լիւ
պէհազ վէ քիւլիւ, ք անազ գապլա-
ընտան պիւրինի չըգարըպ , մէզ, քիւր
կիւլիւ անազընըն էօ, ք ճէսիլլէ անազ
գապը րընըն արա եէրինէ թազը վէր-
տի , վէ պէօլէճէ մէզ քիւր անազ գա
պընը կիլիստի : Վէ միւ, թէպգըպէն ,
մէրգումէ գըզ , չարաարէլէրինին , վէ
ը, Ֆ դի տախի տ, Ֆ սին սէլէրինի
չըգարմնա պաշլատըլար , վէ բազ-
տա , էվիլէրինտէն տահա կիւղէլ
պիր հալաէ իճբաեէ պաշլանտը :

Մէզ, քիւր անազ օնուտու , ի, քինճի
տ, Ֆ ս օլարազ խիթամ պուլու, դուււ-
տա , շէնկի գըզը եէրէ է, իլտի , վէ
պիր ազ էվիլէլ անազ գապըսը արա-
սընա գօյտուդու կիւլիւ , եինէ այնի
թաղէլի, քլէ վէ պիր սէվի Ֆիւ, թու հալմ
լլէ չըգարըպ , պաշլնա թաալիգ իթ-
տի : Վէ պու արալըգ հէր թարաֆ-
տան պիր չօպ ալըը սէսապէրի իշի-
տիլիպ , պիւթիւն հազըրոււն , սազարը
տիգգաթլարըր , մէզպուրէ իւղէրինէ
շէվիւրտիլէր . Ֆազաթ , պու կէնճ
գըզ , պու գատար շիտաէթլի պազըշ-
լար գարշարընտա , պլէա Ֆ թուր տու-
րուեօր կիպի կէօրիւմէ, քտէ խաի :

Գոււմարխանէ սալարընտա թօբլաւ-
մըշ օլաւ խալգ միւնարիտա , եալը-
նըզ պիր քիշի վար խաի քի , սարն
տույգուլարը տիկէրլէրինին տույգու-
լարընտան , պիւսպիւթիւն Ֆարգը

պուլունմնագ տա խաի : Պու զաթըն տա
կէնճ ժրաւըզ օրտա պու , պէհանէ
հաճէթ տէ, յիլ տիր :

Շէօլլէ քի , աիկէրլէրի , գաշարը
պալարընա վարարազ վահշիճէ սույ-
զալար հիտ իթմէ, քլիկէ պաշլատըր-
լարը հալաէ , կէնճ ժրանարըն խաի ,
ըէնկի տահա ղիւնտաէ աթարապ , սի-
նէի վուրմնա պաշլունմնագ տա խաի :

Հէրնէ հալ խաէ , պու մէնգարէ խի-
թամ պուլտու , վէ ս զոււն գըը ըճը վէ
թէ, ք կէօլլիւ տահմ , ազ տէմճէ պէ-
եան իթմաիկիմիլը գապատանըճա վա-
ղէյնէթիւն թէր, քլէ , չարկա ընը չը-
գարտը , վէ ինճէ ուզուս պօսու իլէ
տէօրթ տ, Ֆ ս , սաղ վէ սօլ թարաֆ-
լարընա , վէ իլէրի վէ արգաւընա է-
լիլէրէ, ք , էթրա Ֆ ս սէլամ վէրտի .
վէ պատէհու տախի մարգարաճա սէ-
տաար զա , շու լաֆիլարը սէօլլէտի .

—էյ ապալար , էֆէնտիլէր , վէ պլ-
լէր , մատամ քի պիլ , սիլլէր կիպի
տիրանէթլի միւղիգ մէրազ լըլարը-
նիլ թահաշիսինի գազմնապլաի, ք , պու
կիւս վէ պու սաաթ , պիլիմ իշին ,
էօմիւ, միւղիւն էն կիւղէլ պիր գէմա-
նը ստեալնա սէգա տըր . . . : Պիլիմ
չու ճիւղի սայ վէ խըամէթիմիլ , սի-
ղին աֆէրին սէսալէրինիլլէ բէ, ք ղի-
եաաէ մնազարը թազաիր օրմն շ օլ-
տու : Տօյրուտու , պէօլլէ պիր միւ-
րիսաթաթ , յիւսաթաթ վէ խիթիհյա-
ղըմըղըն մաֆիէվգ ինաէ պուլունմնագ-
լէ , պիլիմ իշին հազըզ աթէն տիւն-
եարն պիլլէլիւմէլ պլուսլարընտան
ղիւնտաէ գը, յմէթաար կէօրիւնիւր ,
քեաշ քի իլ թիտարըմըզ օլտա խաի տէ,
պու սըրատա սիլղտէն պաշլա կէճնա
մէթալիպտէ պուլունմնաա խաի, ք . . .
լա, քին , հա, ըֆ քի , տիւնեաաա եա-
չամնազ լաղըմ տըր . . . : իմիտի , պու
պիշարէ գըզըզըպ , վէ պէնտէնիլ
(քի սիղին աճիլ գուլունուպում) ,

պուրունսուզումուզ իշպու նամուսու
 ֆապր ու զարուրէթիմիդուէն ասլա
 հիճասլ իթմէնէրէթ , պիր աղ էվվէլ
 պիզի աղըըլանսան էլլէրստէն զուհուր
 խէճէթ օլան պախշիշլէրի , մասթի-
 թէշէթ.բիւր վէ քէմալի իֆթիխար ի-
 լէ գուպուլէ հազըրըլ . . . Հալտէ ,
 մատմուաղէլ , պիր . . . իքի . . .
 բա՛ն . . . բա՛ն . . . ալը . . . պախ-
 շիշ թօրլանալըմ :

Պունուն իւղէրինէ , կէնճ գըզ ,
 չարբարէլէրինի ֆիսթանը ճէպինէ
 գ.օնուպ , վէ մէզքիւր ճէպինսէն ,
 տիլէնճիլէրին տէյնէ.բլէրի ուճունս
 ալըլան չանապա պէնպէր , գուպ-
 տան մատմուլ պիր չանագ չըգարա-
 բագ , Բարիզին չալիըլը գահվէխա-
 նէլէրինսէ.քի խանէնսէ գըլար վէ
 գարըլար միտիլու , պիր չէվի.բլի.ք վէ
 աթի.բլի.ք իլէ , վէ աղըընտան տախի
 հիշ պիր քէվմէ չըգարմագըըն ,
 քիւչիւ.ք թրարէզալարըն արալարընս
 սօգուլտու , վէ պսիշիշ չանաղընը
 հազըրունուն քես ֆֆէսինէ թագախմ
 իթմէկէ պալտաը :

Իշթէ մէրգուճէին չանաղընս հէր
 թարաֆոտա հաղմուր կիպի պախշիշ
 եաղմանեա պալտաըլը , վէ գումարտա
 գաղաւնիըլ օլա : պաղը օնունճուլար
 թարաֆընտան տախի , արա սըրա
 բիա լթարար իթմ գըլարաղը սըրա-
 տա , պիզիմ թէք կէօղլու ատէմ ,
 ալըզ օլան տիկէր կէօղլուիւ , քէ-
 մալի սէվինճ իլէ թօրլարլան սախ-
 շիշէ տիքալի :

Չէսկի գըզը , պու սուրէթլէ գու-
 մարխանէ սալա ըրըն անճագ եարը-
 սընը տօլաշմըլ իքէն , պախշիշ չա-
 նաղը ապգրնս գատար տօլտու : Մէր-
 գուճէ , րիֆիգատը հանընս ալանթի
 իթաի , վէ պու տախի վասի վէ չու-
 գո՛ր չարգատարը ուղատարագ , թօր-
 լարլանս աղ չէ յի տէրուսինէ պօշալթ-
 աը : վէ կէնճ գըզ , թէքարէն էթ-

րաֆը տէվրէ պաշլատըղընտա , թէք
 կէօղլու ատէմ՝ պիր սէպինճ իլէ , վէ
 քէնտու քէնտուսէ ,

— Ա՛հ , շէյթան գըզ , ա՛հ , տէտի :
 Պու սըրատա կէնճ փրանաըլ , պուն-
 տան աղտէմ՝ զիքրի կէշմիշ օլան չէք-
 մէճէսին ետարնտա , անագ իւզրէ
 տուրմագտա օլուպ , պանքէր խէ ,
 պիր աղ վագըլթտան պէրու թաթիլ
 իթաիլի վաղ ֆէսինի իքմալ էլլէմէթ-
 տէ , վէ իրի իրի ալթուն օտարըր քեա-
 ղարար տէրուսինէ սարմագտա խաի :

Չէսկի գըզըն պու մահէլլէ կէլմէ-
 վինսէ , քեաղըտ տիւրիւմլէրինսէն
 պիլի հէնուղ ալըզ խաի , վէ պան-
 քէր , տիկէրլէրի միվլու , պունու
 տախի սարմագլա մէշղուլ պուլուն-
 մագտա խաի :

Փրանաըլ իւշ բարմաղընըն ուճույ-
 լա , պիր գաշ ատէտ բարլագ ալթուն
 տարագ , չանաղըն իսինէ սըրագաըլ
 կէնճ գըզ , իշպու ֆէվգէրտտէ , վէ
 մէմուլին զայրի ճէօմէրալիկի կէօր-
 տիւկիւնսէ , թէհայեիւրսէ գալա-
 աղ , պիր գաշ սանիսէ գատար փը-
 րանսըզը տիգ գաթլէ թէֆթիշ իթաի ,
 վէ պաստէհու սաղիքեանէ սուրէթմէ
 վէ պիր մահղուղլինէթի վեամիլէ ի-
 լէ պաշըր էլիպ , տէրագապ վէ հօշ
 պիր թալը իւզրէ , մէրգուճուն էլի-
 ՚նի թութտու , վէ պուն էլլէտի :

Փրան ըզ , հէնուզ քէնտի թէհայ-
 նիւրինսէն , վէ եախօտ շէօլլէ սէօյ-
 լէլէլիմ , քէնտի կէօղ գամաշմա ըն-
 տան խալի օլամամըլ իքէն , շէնիի
 գըզը տէվրինէ տէվամ՝լլէ , պիր գաշ
 տաղըմ իլէրուլէտի , վէ էօլլէ պիր ա-
 տէմ՝ հուզուրունս վասըլ օլտու քի ,
 մէրգուճուն գաթէն շէհրէսի դանէթ-
 լէ շիւպհէլին օլտուղու թագտիրտէ ,
 կէնճ գըզըն , փրանսըզըն էլլինի էօր-
 մէսի իւզէրինէ , սաշլարը տախի չա-
 թըլմանեա պալտալմիշ խաի :

Պու ատէմ՝ պանսլլէ ուզուն պօյ-

լու վէ դայիՖ պիր քիման օլուպ, չիր քիսլիկի իսէ, հէման թէք կէօզլիւ միւղիգաճըրն չիր քիսլիկինտէն տախի զիեատէ իտի :

Մերգումուն, պաշընա գօյմուշ օլտուղու քէնարլարընըն նըսֆը եըրթըզ էսկի շարգա, սող դուլաղընա գատար շէօքմիւշ, վէ գաշլարընա տօզրու սիւրիւքիւշ իտի : վէ պու շարգանըն ալթընսա պուլունան իքի չուգուր իչինատէ, քէսի կէօզլէրինէ միւշապիհ օլան իքի ատէտ կէօզլէրինին բարլամագտա օլտուղու միւշահէտէ օլունագտա իտի : Պաշը ուֆագ, ֆագաթ եէր եէր սիւրիւքիւշ օլուպ, վէ չէնէսի իտէ, հէմ սիւրի վէ հէմտէ տէօթթ քէօշէ իտի : Պընըզլարընա կէլինէ, պուսլար տա ֆըրանու խասա առքէրինին պընըզլարը կիպի ուղուն վէ ուճլարը սիւրի վէ պօեալը օլտուղու հալտէ, ալագ վէ մէքրուհ սիմարընա էօյլէ պիր հէյեէթ քէսպ իթտիրմէքտէ իտիլէր քի, մէդքիւր հէյեէթ, մէրգումուն, Հավանանըն սըճագ իքիսինէ ալա մուլթապըզ օլմանարագ կիլինմիւշ օլտուղու առքէրի էլպիտէսինէ բէք մուլթապըզ պուլունագտա իտի :

Շէօյլէ քի, կիլինտիկի գըրմըզը չուլատան սէթրինին գօլլարը իւզէրինտէ, գարարմիւշ վէ սօլմուշ գըրլապտան շէրիտլէր պուլունուպ, վէ տիղլիկի տախի, վագթիլլէ պէեաղ օլան պիր նէվի չուլատան իմալ իտիլմիւշ, վէ սիեահ վէ ուղուն չիզմէլէրինէ կէլինէ, պուսլար տա տիղլէրինտէն պիր աղ եօգարընա գատար ուզանըպ, տիղլիկինէ պիթիւշմիւշէր տիր :

Վասֆընը իթմէքտէ օլտուղու մուզ պու ատէմին պալտըրլարը եանընտա, միւղիգաճըրն տամըշ օլտուղու գըլըճտան տահա ուղուն օլարագ, պիր գըրմ աարմիւշ իտի :

Հէր նէ հալ իտէ, չէնկի գըզը, պու

հէյպէթլի ատամըն գարընընտա տուրարագ, չանաղընը մէրգումուն թագտիմ իլլէտիկինտէ, մէրգում տախի,

—էյ, պանա պագսանա, պիւլպիւլ, տէտի, կէնճ գըզըն պիլէկինտէն թուլթարագ, սանա, վիրէճէկիմ պախշիչտէն ալէա պիր թէքլէֆ արզ իտէճէկիմ :

—Նէ իմիւշ օ, տէեու ճէվապ վիրտի մէգպուրէ գըզ, գահիրէն հիւշ պիր էնտիլէ իզհար իթմէյիպ, վէ մէրգումուն էլինտէն տախի գուրթուլմանա չալըշմանարագ :

—Իտէճէկիմ թէքլէֆ պիր բաղարըզ աըր :

—Նէ բաղարըզը աըր :

—Պիր աղ էվիլէլ սանա իւշ ընս վիրէն ատէմին էլինի էօքտիւն, էօյլէ տէյիլ մի :

—էվիլէթ, էյ սօնրա :

—Իմտի, էկէր, պէնիմտէ եիւզիւմիւ էօքէճէք օլուր իտէն, սանա եիւզ բիասթրա վէրիրմ :

Չէնկի գըզը, պաշը իլէ պու թէքլէֆի բէտա իթմէսինտէ, գըրմըզը սէթրիլի ատէմ :

—Նէ օ, բէտա մի իտիեօրտուն, տէտի :

—էվիլէթ, բէտա իտիեօրում :

—Իհիթիմալ տիր քի, սանա վիրէճէք եիւզ բիասթրամ եօգ տուր զանն իտիեօրտուն . . . հալ պու քի եանըլըրըն, զիրա, պէն զէնկիլիմ :

Պու սէօզ իւզէրինէ, մէրգում, ճէպլինտէն իրէքլի ուղուն պիր քէսէ չըզարտը քի, պուլունա արալըզլարընտան Մէքսիղանըն ընս վէ իսրան եանըն գարբիւղը (1) թապիր օլունան

(1) Պիր գարբիւղը 1872 սէնէսինտէն էվիլէ 85 ֆրանգ 42 սա թ մ 1872 տէն 1785 է գատար 85 ֆրանգ 93 սանթիմ գըյմէթլիտէ իտի, 1786 տան պէրու տէ 81 ֆրանգ 51 տանթիմ գըյմէթլիտէ տիր :

ազչէլէրինին բարլատըը կէօրիւլտիւ :

—էյ նա սըլ, շիմտի բաղը մլորն :

—Խա՛նըր :

—Նէ՛ իչին :

—Չիւնքի, պէն քիմնէյէ բարա իլէ պուսէ սաթմամ :

—Սաթմանօրսուն ամմա, պաչգալարընա վիրիօրսուն :

—Իհթիմալ տիր. լաքին պու տա սիգէ Ֆարգ օլան պիր շէյ տէյիլտիր :

—Խա՛նըր, պու խուսուս պանա գիւնատէսիլէ Ֆարգ վէ էլզէմ տիր, զիրա սէնին, պահասընը ալմագ իսթէմէտիլին շէյի, պէն պիլա իւճրէթ սէնտէն ալաճաղըմ :

Պու սէօղլէր իւղէրինէ, հէյպէթլիատէմ, շէնկի գըղը՛ը թութուպ, ճէպրէն էօբմէք իչին, իրի գօլլարընը ուզաթաղըրտա, մէզպուրէ շիատէթլէ ըիւճաթ իթտի, վէ էմնայի ըիւճաթընտա, էլինտէքի չանաղը եէրէ տիւչմէքլէ, տէրունինտէ թօբլանմըչ օլան մէպաղ, տէօչէմէ իւղէրիտտէ, վէ թրարէզալարըն ալթընտա զայպ օլտու : Պու սըրատա, կէնճ գըղ, եիւքսէք սէպլէ :

—Եա՛րտըմա, պիրատէր . . . պէնի մուհաֆազա էթ . . . տէեու պաղըրտը :

Մէրգուճէնին պու Ֆիղանընա գարչըլըղ խաամի իաթիհզա լլէ կիւլտիւ, վէ կէնճ գըղը, մուխալլֆէթի մէյեուսանէսինէ նիսպէթէն գուճագլատը :

3

ԳՐԸՄԸԶԸ ՍԵԹՐԻ ԼԻ ԱՏԷՄ

Պու առէմ, շէնկի գըղընըն պէլինտէն թութմուչ օլուպ, վէ մէրգուճէնին, քէնտույի գուրթարմագ իւզրէ, նազիք գօլլարընը խաամինին կէօբսիւնէ տանաթարագ, առէթա պու գօլլարըր գըրմագ տէրէճէսինտէ իճ-

րա իլլէտիկի մուխալլֆէթի ապա իչ եէրինէ գօլմանարագ, պիչարէյի կիթտիքճէ քէնտի սիմասընա տօղրու եազլաչտըրմագտա իտի :

Սալատա հաղըր պուլունանլար իսէ, նէթիճէսի էվվէլճէ մալլում օլան պու գապկանը սէյր ու թէմաչա իլլէտիքլէրինտէ, հօչլանմագտա, վէ գահգահա իլէ կիւլլաչմէքտէ իտիլէր : Վէ ըէվիլչի հալտէն, պիր գաչ սանիտէ, էր վէ եա կիճ, մէրգուճ հայտուտուն քէմիքլի վէ տիքէնլի եիւզիւ, մէզպուրէնին կիւզէլ Ֆագաթ սօլմուչ օլան եիւզիւնէ տօղուսաճագը աչիքեարէն անլաչըլընօր իտի : Իմտի պիչարէ գըղ, պու հալլի անլաեարագ :

—Եա՛րտըմա, պիրատէր, պանա եա՛րտըմա կէլ . . . տէեու ըէճա եօլլու թէքրարլամագտա իտի :

Հալ պու քի, թէք կէօղլիւ, շիւպհէսիզ գըղգարտաչընըն թէհլիքէտէ պուլունտուղունտան տօլպըր ապա Ֆիթուր կէթիւմէյէրէք, գօլ վէ աեազլարըյլա սալանըն տէօչէմէսի իւղէրինէ շէօմէլմիչ, վէ թրարէզալար իլլէ իսիէմիլէր ալթընա եանըլմըչ օլան ըիալ վէ բիսթրալարը, քէմալի զայրէթ վէ կէրմիտէթլէ արամագլա մէզղուլ իտի : Ալլէլտուտու, Ֆրանսըղըն վիրմիչ օլտուպու իւչ առէտ օնտու բէք գիւնատէ թահարրի իթտիկի հալտէ, պիր տիւրլիւ պուլամանօր իտի : Մէրգուճ, վասի սալանըն քէօչէ պուճագլարընը արաչթըրտըղը սըրատա, պուրնուտուն ալթընտան միրըլտանաըրագ, վէ միւքէտտէր պիր սէտա իլլէ :

—Ա՛հ, ազըլըղ գըղ, ա՛հ, տիմէքտէ իտի, իչթէ պիւսպիւթիւն նապէտիտ օլտուլար : Հէյ վիսի, նէ ազըլըրըղ տըր շու Գարմէնին իթտիկի, շիւնքի, պիր պուսէ իչին եիւզատէտ շիլ շիլ բիտիթրալարը ըէտտ, վէ իւչ առէտ ալթուն օնտու, վէ տա-

923

հա սայիր ուֆադ թէֆէ.ք պագչիշ ագչէլէրինի զայս իթմէ.ք . . . ահ , ահմադ . գըզ , ահ . . . :

Իսմի Դարմէն օլուպ , պունտան պէօլլէ պու խսմիէ թէհմիսէ խտէճէ.ք օլտուղումնու չէսկի գըզը , հէման մաղրուպ օլմադ իւզրէ օլտուղու , վէ խասմի խտէ , մէզպուրէնին եխդիւնին էօրթիւսիւսիւ չըգարմսեա հազըրլմարադ , աիշթէ , պիւրպիւլ , պու ոանա նասիհաթ օլտուս , չիւսթի սէսին պանա սէ սաթմադ վէ սէ վիրմէ.ք խթմէմէտիկինի , պէն ճէպրէն ալըրլմ՝ աէտիկի սըրասա ,

—Խա՛ւերը , միւրատընա իրէմէեէճէ.քսին , տէսի էօթմէտէն ձրանսըլ տէլիգանըսը , հիտատէթի վէ տիթրէր պիր սէտա իլէ , վէ դարչը գօնուլմադ պիր գուվլէթ թարաֆընտան թահըրիգ օլուսարագ , մէրգումնն եանընա գատար իլէրիլէտի , վէ բարմսղընըն ուճուսու մէրգումնն ումնուղուս տօղունտուրմսւրնտա , խասմի պիրտէն պիրէ տիթրէտի , վէ թահգիրա միլ պիր սազարլէ մէրգում ձրանսըլա պագարադ ,

—Պու սէ՞ տիմէ.ք տիր , տէեու սիււալ իթտի :

—Էֆէ՛նտի , ճէվապ վէրտի ձրանսըլ , պիր գատընը թագրիկ իթմէ.քլիկէ ար ու հիճապ իթմէեէն տաէմ՝ ալչագ տըր . իմտի , նասըլ քի պիր աղ էվիլէ սիղ սէօլլէէօրուտուսուղ , պու սիղէ պիր նասիհաթ օլտուս , իմտի պու կէսն գըզը գօյ վէրիսիլ :

—Ա՛հայիս , զանն խտէրիմ՝քի պանա պիր էմր խտիւօրսուսուղ :

—Էվվէթ , էմր խտիւօրում :

—Լաքին , գարչընըլտա քիմ՝ օլտուղունու պիլիէօրմնսունուղ :

—Եկէր շու տագըղասա էմրիմէ իթաաթ իթմէեէճէ.ք օլուր խտէ , պիր տագըղասան ճէզուսընը վիրէճէ՝ օլտուղում՝ պիր էսնա աաէմ՝ իլէ

գօնուչտուղումն . բէ.ք ալէա պիլիէօրում :

—Պագաթ պէն Սէ.քսիգա տըլեընտա միրապայրմ , վէ խմիմ՝ տօն Բամիրէզ Մաղաթլան տըր :

—Նէ՞ խթէրսէն օլ , սանա էմր խտիւօրում՝ քի , պու գըզը պըրագաւսըն , սեղատըն մը :

—Լաքին եկէր պըրագմաղ իտէմ՝ սէ՞ եարասպիլիրսին :

—Դըլըճըմը վիճուտիսէ սարլալըմ :

Պրանսըլ պու սօն քէլամարը սէօլլէտիկի զէման , սարը եալատըլը օլան քիւչիւ.ք գըլըճընը չըգարմըլ խտի : Բամիրէզ , պու նագի.ք վէ դահիրէն քէսմէզ զանն օլուսան սիլահը կէօրմէսիլլէ , գահգահա իլէ կիւլէրէ.ք ,

—Հա՛ , հա՛ , հա՛ , տէտի թահգիրամիլ պիր թարղուս , պանա պագըն տէլիգանը , սիլ օ եօրէլէ-եօրէլիլէ մախսուս օլան էնէնէլէ գըլտա գօնուս , Մէ.քսիգալը պիր միրապայ իչին , սիլի պիր լոգմա էթմէ.ք կիսի եութմադ , հիշ պիր շէյ տիմէ.ք տէլիպիր :

—Քէստիսիլի սագըլըն , սիսեօր միրապայ , զիրա եօրէլէ-եօրէլիլէ մախսուս օլան էնէլէ ուճու սիլրի տիր , վէ հէր սէ գատար սիլ պիր զայիֆալ խտնիլ տէ , եիսէ սիլի սարլամագտան սագընմաղ : Իմտի , իւչիւսնճիւ տէֆս էմր խտիւօրում՝ , պու կէսն գըզը պըրագըն , հօղսա ձրանսըլըրա մախսուս օլան նամսուսում՝ իւզէրիսէ եէմիս խտէրիմ՝ քի , պու էմրի պիր սախի թէ.քարլամաեաճաղըմ :

Բամիրէզ , պու սէօղէ գարչըլըզ ճէվապ վիրէճէ.ք եէրտէ , պէթէ.քրար խթիհզա իլէ կիւլաիւ , վէ ձըրանսըլ , մէրգումնն շու հայիսէ կէօրիւսնէ ,

—Սանա պիր տէֆա , ի.քի տէֆա ,

իւշ տէֆն խապեր վիրաւմ . . մու-
փափագաթ իթմէտին , էօյէ մի . . .
բէք ալէա , տէտի :

Միւթէագըպէն կէնճ Ֆրանսըզըն
զըլըճը բարըլաւտարագ , խարմինին
սէթրիսի խղէրինտէ ուփագ պիր աէ-
լիք աչար , վէ մէրգուսուս կէօքսիւ-
նիւ ճիւղիճէ ճէրճ իյլէտի : Պուսուսն
խղէրինէ , միրալայ , տէհչէթլի պիր
քիւֆի ու հագարէթլէ պէրապէր ա-
ճը պիր Ֆիգան վէ սրտա խաբէք ,
օլ տնէ տէկին գուճագըամըլ օլտու-
գու Գարմէսի շխտաթլէ գօյ վէրտի ,
վէ պօղուգ վէ գապա սէտա ըլլա ,
ստաթլա խըրըսարագ , իրի գըլըճը-
նը գըր'ստան տիշարը չէրտի , վէ
Ֆրանսըզա խթմապէն ,

—Ստան տին օլուճ , ճանընը ար-
թըգ չէթմանա թէ յիս' էթմ , չիւնքի
պուստան պէօյլէ սէն էօրիւշ պիր
ստաթլ' մին , տէտու պաղըրտը :

—էյ Մէքսիգա միրալաւը սինսօր
Բամիրէզ Մաղաթլան , պու էմբին
խիլաֆը վուգուինէ տէկին , օլ պապ-
տէ շիւպհէ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ
իթմէզ միւսինիգ , տէտի Ֆրանսըզ իգ-
թիհգա սուրէթիլլէ , վէ միւտաֆաա-
ւա հագըրըսարագ :

Գարմէն , խամիսին էլինտէն սըյ-
բըլըպ գուրթուլմարընտա , սըբթ իւս-
թիս սէ տիւշտիւ : Մէգպուրէ , հէման
պիրպիրլէրինէ չաթըչմազ իւզրէ պու-
լունտան մէղքիւր սիլահըրը կէօրիւն-
ճէ , քէմալի տէհչէթիստէն նաչի պիր
Ֆիգան աքս իթմի , վէ շիւպհէսիլ
պաշըսըրըճագ գալիկանըն աքըլ սէ-
պէպի քէտտիսի օլտուղուսու տէրխա-
թըր իթմէնէրէք , վէ հախօտ պապաքս
իհթիմալ տիր քի , պու խուսուս Ֆիք-
րինի գինատէսիլլէ իսթիլա իլլէտի-
կինտէն , վէ ֆիթուհաթմ , ո գուս գը-
լըճըլըն իթարաֆըստա պալըր տէտու
պօրպ տու գուստան , սէրիսն քէտու-
լի գու մարխանէտէն տիշարը տիտըր ,

վէ մէգպուրէնին արգատընտան , գար-
տաշընտան մաատա քիսնէ կիթմէտի,
չիւնքի մէրգուճ , զպպընտան տօ-
լանը գիւսատէսիլլէ էսէֆ իթմէքտէ
օլտուղու իւշ աաէա օնտու պուլա-
րագ , եիւրէկի բահաթլանմըլ խի :

Պիլ պունըրը պըրագալըճ' տա ,
կէլէլիմ գուսմարխանէ տայիրէսինէ :

Իքի աչըզ գըլըճըր , եէկուիկէրի
գարչըրտա պուլաւտուղու զէման-
տան պէրու խի քի , սէյիրճիլէրին
մէրագ վէ հէնէճանը , տէրէճէյի
ֆէվգէլաաէտէ վաքըլ օլմուշ խի :
Ջիլա , պիր շէնկի գըլըրնը բագալա-
րընտան վէ շարգըլարընտան սօնրա ,
պատիհապա վէ գաւելը տիկէր պիր ֆա-
սըլ իճրա իտիլմէսի , հագըրաթմէն էօյ-
լէ պիր ճէմիլէթմ իչին , ազպիր էյլէն-
ճէ վէ զէֆք ու սէֆա տէյիլ խի :
Իշթէ պու սէպէպաէն , գուսմարխա-
նէտէ հագըր պուլունանըրտան , տի-
եէպիլիլիլըգ քի , հէման հիշ պիրի ,
մանթէ վէ հախօտ բիւսանգօ օնուն-
լարըր խաթըրնա պիլէ կէթիլմէտօր
խի , վէ օնուլարըրն գուսուր գալ-
մարսնտան տօլանը տա , ալա էսէֆ
խտէն հօգ խի : Մէգքիւր ճէմիլէթմ
մահէլլինտէ հագըր պուլունանըր ,
Մէքսիգալընըն վէ Ֆրանսըզըն էթ-
րաֆըստա պիր տայիրէյի միւտէվիլէ-
րէ թէշքիլ իթմէքլէ իքթիֆա իթ-
մէյիպ , մէգքիւր մէնզարէյի լանը-
զըլլա սէյր ու թէմուշա իթմէք իչին
տախի , խիկէմէլէր վէ իթարէզալար
խղէրինէ չըզմուգ տա խիլէր :

Պու սըրաատա , գուսմար օնունճու-
լարր , մէյաանտա օլան կիւմիւշ վէ
տիթուս ազչէ թօրպալարընը , տուէլ-
լօսուսն հէր կիւսա մուխաթարապը-
տան մաուսն գըրնագ իչին , մէղքիւր
թօրպալարր մաղպու չէքմէճէլէ-
րինտէ հըֆիլ իյլէտիլէր :

Տօս Բամիրէզ , կէնճ Ֆրանսըզըն ,
սիլահ իսթիմալինտէ մէհարէթի քէաա-

միլէլէրի օլան ատէմէր կիպի պիր չէվի.բի.ք.իլէ տալրանտըզընը կէօր.տի.հի.նատէ, պիր ատըմ գատար ըլու.ճաթ իթտի, վէ աթէշ կիտի բարրա.եան կէօղլէրիտտէ, պիր էնտիշէ վէ շիւպհէ ալէամէթի կէօրիւ.լլէ.յէ պաշ.լանտը. լա.բին մուախխարէն պիր,քէս.տինին ուզուն գըլըճընա, վէ պիրատէ, խաամինին էօրէ- էօրէ+էէն մախաու է.շէ թապիր իթտիկի գըլըճընա աթֆը նազար էլէմէսիլլէ, եիւրէկի քեա.միլէն քէսպիր բահաթ իլլէտի: Պինա.պէրին իւզէրիտտէ, եէր եէր բաս լէ.քէլէրի պուլունան մէգ.բիւ.ք ուզուն գըլըճընը հալատա օյնաթարապ,

—էկէր ճէսարէթ իտէրտէն, եա.նըմու եազըն կէլ, աէտի:

—Պէն տէ սանա պէ.ըլէրօրում, Մէ.քսիգալը սինեօր միրալայ . . . տէ.եու ճէվապ վիրտի Պրանսըզ:

—Տիմէ.ք ըլուճաթ իտիւօրտուն:

—Խա'եըր, իլլա մուզայիրի օլա.րազ, իլէրի կէլիտօրում, նասըլ քի սէն տախի բէ.ք ալէա կէօրիւ.տօրտուն:

Մէրգ.ու.մ տէլիգ.անլը, պու սօն սէօղլէրի սէօղլէտի.քաէն սօնրա, պէ.լինէ գատար է.յիլտի, վէ պիր սըշ.րատըշտա, զի.քօր օլունան ուզուն գը.լըճըն ալթընա վասըլ օլուպ, քէնտի ուֆադ. գըլըճընըն պիր տարպը.լլա, խաամինին կիլինմիշ օլտուզու գըլմը.զը սէթրիսին պիր տիւ.յմէսինի եէ.րինատէն գօքարտըգ.տան մաստա, սի.մասը իւզէրիտտէ տախի ճիւզի վէ խաֆիֆ պիր ճէրիհա աչոր:

Ուզուն գըլըճընը թէհի եէրտէ հալատա սալլամադ.տա օլան Մէ.քսի.գալը իսէ, տարպը մէգ.բիւ.րատէն շա.շըրըպ, իսէվֆէ տիւշար օլարազ, ըլու.ճաթ իթմէ.ք իւզրէ, պիր գաշ ատըմ կէրիլէմիշ ի.քէն, արգատընտա սլու.լունան պիր թրաբէզաւա շարըլա.րազ, մուվազէնէսինի գայպ իթտի, վէ հազըրունտուն գահգահա իլէ կիւ.

լիւշէրի արատընտա սըրթ իւսթիւնէ տիւշաիւ, Ֆադ աթ հիատէթ իլէ թէ.ք.րար աեազա գալըզպ, վէ սանլաշը.մազ պիր սէսա իլէ,

—Խա'եըր, խա'եըր, պու տարպ հադ.գըլ տէյիլ տիր, պու խայիլիլ.ք տիր, տէեու բէրէլէտի:

—Նէ օ, սինեօր միրալայ, տէտի Պրանսըզ, քէնտիսի տէ հազըրուն ի.լէ պէրապէր կիւլմէ.եէ սրաշլաւարազ:

—Նէ օլաճապ, գըլըճընա տուէլլօ իթտիկիտիլ հալտէ, սիզ պէնի, պը.չազ իլէ վուրու.եօր կիպի վուրաու.նուպ:

—էկէր պէնիմ սիլահըմը տահա գիւտտէ իշէ եարտը կէօրիւ.պ տէ, թէպաիլ իթմէ.ք միւրատընտա իսէ.սիլ, պէն սնա տախի բազընըմ. . .

Պու սէօղ իւզէրիսէ, գահգահալը կիւլիւշէր արթտը, վէ Պրանսըզ, քէլամընա տէվաթ իլէ,

—Սէօլլէ.յին պոզալըմ, նէ աէն տօլանը շի.քէպէթ խաիտօրտունուզ, աէտի:

—Պու եէրին մէտաֆէսի, պէնիմ իշին էրլէրիլլի տէյիլ տիր, հէմպէն պիր գուլթու տէրունիտտէ գալիկա ի.տէն մուգալա օեու.նճաղ լարտան տէյիլիմ: Պէնիմ էօլլէ աստէթլէրիմ վար քի . . . մէսէլա իսթէրիմ. քի, ար.գամտա, գօլումու վէ անազըմը գը.մըլթասապիլէճէ.ք գատար մէտաֆէ օլտուն . . .

—էվիլէթ, սինեօր միրալայ, սիլին իշին արգանըգտա մէտաֆէ օլմասը լազըմ տըր, շիւն.քի պիր աղ էվիլէրիւ.ճաթընըզ էննասընտա, արգա.նըզտա մէտաֆէ պուլունմատըզըն.տան, ազ գալտը.քի, քէմի.ըլէրիսի.զի գըրաճադ իտիսիլ:

—էլլէնիեօրմուտունուզ, տէտի Բամիրէզ, հիտտէթինտէն տիշլէրիսի կըճըրթատարազ:

—Պէր.քի . . . հէմ սիլին էօլլէ գանն

ի թմեհսիգէ քիմնէ մանի օլամադ :

— Լաքին պէն ինթիզամ ալաճադըմ :

— Իսթեռիկինիզ վազ ըթ ալապի- լիրսինիզ :

— Շիրնի ազմազ իսթէրիմ :

— Բէք իյի , էօյլէ օլաուն , Ֆազաթ քէնախնիզի սազ ընընըզ , գիրա , էկէր պիրազ էվիլէրի կիպի սիրահ իսթիմադ իտէճէք օլալաանըզ , եալընըզ եխ- գիւնիւզին ճէրիհառըլլա գուրթու- ըամազընըզ : Պաշաան պաշգա , սի- զէ հօշ կէօրիւնտէքլիկի նէ տէրէճէ սարլու իթմէքաէ օլաուգումու իտալա- թըլլա կէօսթէրմէք իչին , սիգէ պիր թէքիֆի սրզ իթմէք իսթէրիմ :

— Նէ կիպի :

— Տուէլլամուգա աէվամ իթմէք իւզրէ , պազէէէէ կիտէլիմ , չիւնքի օրատա իսթեռիկինիզ կիպի հարէ- քէթ իտէպիլիրսինիզ :

— Բէք իյի , էօյլէ օլաուն , հայտէ պազէէէէ կիտէլիմ , լաքին սիգէ սէօյ- լէեօրում , քէնախնիզի սազ ընընըզ :

— Շանըլըն օրաունուզ , սինեօր մի- ըալայ , սիզ քէնախնիզի սազ ընմանա պազըն , գիրա միւթթասրֆի օրաու- գունուզ քիւսթախճա շէճաթմ վէ ճէտարէթինիզ սանէսինտէ , իճթիմադ սիր քի , էօնտէն վէ սրգատան եա- ըալանսարիզ :

Պա իսթիհզաքիսարի սէօզլէք , չէն- կի գրպընըն շարգըր վէ ըազսը կի- պի ալգըշտանսըլար : Բամիրէզին հիա- տէթի իտէ , պու սըլատա թէզայեխու իթմէքաէ իտի :

Հէր նէ հալ իտէ , իքի իտաիմէք պազէէէէ կիթաիլէք , վէ գուճարխա- նէնին պիլճիւմիլ իտազը սախի , ան- ըրին սրգատընտան կիտէրէք , տուէլ- ընուն հէր պիր հայիսի սէլը իտէ- պիլմէք իչին , չանըր չիմէնլիք իւզէ- ըլին թօրանսըլար :

Պա վէճճ իլէ , Ֆրանսորզ վէ Մէք-

սիլալը , պիւլիւք պիր աղաճըն ալ- թընատ եէնիտէն դարըր պէ գարըր տուրտուրար : Մէքքիւր աղաճըն տալ- լարընտան պազը ըհնկի Ֆէնէրլէք ա- սըրլիշ օլաուգումտան , մահէլլի մէզ- պուր ճիւզիճէ պյաընըլզ քէսալ իթ- միշ իտի :

Բամիրէզ , քէնտուէէ մախուս օ- ընն մահէլլտէ տուրուր տուրմազ , մահուա գըլըճընը հալատա զարիպ վէ տէհէթլի պիր սուրէթտէ , պիր եանտան օլ պիր եանա սալլամուեա , վէ էնիէրէք եըլանը սէտասը կիպի Ֆըլըլթըր հատըլ իթտիրմէկէ պաշ- լատը :

Մէքսիլալը , քէնախնին պու մանօվ- ըատը վէ սիլահընըն ուզունլուղու սա- եէսինտէ , իտամինի եանընա եազլաշ- տըրմանարազ , ուզազտան մէրգուճու վուրմազ իւմիտինտէ օլուպպուպապ- տէ , Ֆրանսորզըն սիլահ իսթիմալինտէ օլան մէհարէթինի , վէ Ֆէվգէլատէ չէվիլիլիլինի աղաճազարը իթինանա պլմամադ տա իտի , հալ պու քի մէր- գում աէլիզ անըլ , իտաֆիֆ վիճուա վէ մահիր օլմազլէ , իտամինին սիլահըն- տան նէֆսինի քէմալի սուհուլէթլէ մուհաֆազա իլլէմէքաէ , վէ պազէն սաղաա վէ պազէն սօլտա , վէ պազէն տախի դարըրտա , վէլհասըլ մահուա գըլըճըն իտապէթ իտէմէտիկի հէք մահէլլտէ պուլունմադտա իտի :

Բամիրէզ , պու եօրտա թէհի մուա- մէլէ վէ հարէքէթինտէն եօրուլուպ , վէ գ օլու ուեուշարազ , էվիլէրի գա- տար հարէքէթմէ միւզթէտիր օլամա- մտընտա , Ֆրանսորզ , գումարխանէ սալատընտա եարտըլը կիպի , պուն- տա տախի պիր թապըիպ , իքինճի տէֆա օրարայ , իտամինին սիլահը պլթընա տիթըր , վէ գըլըճընըն ու- ճուլլա Մէքսիլալընըն սազ եանա- զընը ճէրճ իլլէտի :

Միրալայըն պու իքինճի ճէրիհա-

սը , վազաա սլիրինճխի դատար ա-
ղըր տէ,յիլ խաի խտէտէ, պու ճիււմէ ի-
լէ մէրդուժ, մէգ.բիւր ճէրիհանը հիսս
իթմէսինտէ , քէնտու.յի դայսյ օլմուշ
զանն խտէրէ.ք, աղլը պաշընտան կիթ-
տի : Պինտէն ալէ,յհ միւտաֆաաեա
տէվաոմ խտէճէ.ք եէրտէ , պիւյիւ.ք
ատըմլար ալարագ , սօգ.աղա նաղըր
օլան դարուեա տօղլու . դօշմուս
պաշլատը :

Ֆրանսըլ խտէ , « Ալչադ հէրիֆ » ,
տէեու պաղըրարագ , մէրդուժու-
թաադիպ իթտիկինտէ , Մէ.բսիգալը
տահա զիեաաե սիււրաթլէ դօշմուեա
պաշլատը , վէ պու արալըգ պաղչէ-
նին հէր թարաֆընտան խթիհզա-
քեարի սղըրչաաըչլար , վէ եուհա
սէտալէրի իշիտիլտի . հաթթա արտայ
ծիւբիթէր պիլէ , պիւլէնտի ալաղ
իլէ , « Ալչադ հէրիֆ » տէեու պա-
ղըրմադաա խաի :

Բոմիրէդ , դարուեա վասըլ օլա-
ճաղը էնտտէ , խասմինին գըլըճը-
նըն ուճու սըրթընա տօղ.ուճուղու-
նու հիսս իթտի , վէ միւթէադբաէն
պիւթիւն փիճուտինի աղիւմ պիր գօր-
դու խթիլա իթտիկինտէն , մէրդուժ
խահիլլէ արամադաա օլտուղու գա-
բուեու պիւսպիւթիւն դայսյ իթտի :
Զիրա , մէգ.բիւր .բիւչիւ.ք դըլըճ , մէր-
գուժուճն գըրմըղը սէթրիտինէ տօ-
գուճնադաա օլտուղուճտան , էկէր
պիր տաղըղա տահա թէրէտտիւտ
խտէճէ.ք օլաա , միրալայըն դայիֆ վի-
ճուտինին էն էթլի մահէլլէրի պիլէ
զիեաաաե սիլլէ տիւշարը թէհլի.քէ օլա-
պիլիւր խաի : Իմտի , մէրդուժ պու
հալի անըամաղլա , տէրագ.սայ քէն-
տու.յի թօրլատը , վէ պիր սըչրաաըչ-
տա պաղչէնին չիթիւտէն սօգ.սայ թա-
րաֆընա աթլատը :

Հալ պու .քի միրալայը մէրդուժ ,
պու տուէլլօտա եարալանմիշ խաի ,
չէօլլէ .քի , խասմինին .բիւչիւ.ք դըլը-

ճը , մէրդուժուճն էօլլէ պիր մահէլլին-
տէ էնպիճէ պիր ճէրիհա աչմըչ խաի
.քի , մահէլլի մէգ.բիւրու իշար կլլէ-
մէ.բաէն իճթիւտայ խտէրիղ , Հէր նէ
տախի օլաա , տօն Բամիրէդ Մաղաթ-
լանըն ալարըղ ճէրիհա , գահրաման-
լըղ շահաաեթի աաա օլուճան ճէրի-
հալարտան տէ,յիլ խաի , վէ հաթթա
էկէր մէճըուհու մէրդուժ , արդ.աաը-
նա տէճումիւշ օլաա խաի , եիւրէկին-
տէն վուրուլաճադ խաի :

Միրալայ , չիթիւն իւլէրինտէն աթ-
լայըպ , գարանլըղ իչլնտէ նապէտիտ
օլտուղ.աան սօնրա , նէթիճէ.յի դա-
րիպէսի , մէմուլլէրինին պիւսպիւթիւն
խիւաֆընտա վուղ.ու պուլան տուէլլօ-
եու սէ,յր իթմէ.ք իւղրէ թօրլանմըչ
օլան դուժարպաղլար , օլ տէրէճէ
եիւ.քսէ.ք պիր սէտա իլէ եուհա պաղ-
ըրչալըր .քի , պու սէտա , Իսրան-
եաաա եարըչ մէ,յտանլարընտա , պիր
թաղըմ պուղալարըն , պէ,յիլրէ
սիւար օլան , վէ էլլէրինտէ մըղրադ
պուրուճան բէհլիվանլար իւղէրինէ
հիւճիւմ խտէճէ.ք եէրաէ , պիլա.քս ,
տէհչէթ վէ գօրգուլարընտան տօլա-
յը բիւճաթ կլլէմէլլէրի իւղէրինէ
զուհուրա կէլէն եուհա սէտաաընա
միւշապիհ խաի : Հաթթա , մէգ.բիւր
ուճուճի հիտտէթ վէ թահգիր սէ-
տաաընըն շիտաէթիւտէն նաչի , ա-
ղաճլարտան տարմըչ օլան ֆէնէրլէրի
գանատլարըլա դըմըլաաթան պիւ-
լիւ.ք պէճճէ.քլէր պիլլէ , պիր տախի
կիճէլլէյիւն ալտէթ իթմէմէ.ք իւղրէ ,
գօրգուլարընտան ուշուպ դայսյ օլ-
տուլար :

Պատէհու պիր դաչ .քիչի պաղչէ
գարուտուճա գօշուպ , մէգ.բիւր գա-
բուեու աշտըլար , վէ միրալայ Բամի-
րէյի գօվալանըպ թուլմապ , վէ մէր-
դուժու եա հիւտի բիղաար իլլէ , վէ
եախօա ճէպրէն կէթիւրմէք իւղրէ ,
սօգ.սայ պաղաթլար խտէ տէ , օլ

էնմատէ սօգադ դարանյըդ օլուպ , վէ քիմսէ տախի օլմատըղընտան , վէ շիւպհէսիզ Ֆիրարիյի մէրգում , Գաի- եա տը լՕպխարօ նամ սօգալա մու- վասըլէթ կյլէմիշ խտուկինտէն , մէր- գումու թաագիպ իթմէ.ք էֆ.քեա- ըընտան , սարֆը նազար կյլէտիլէր :

4

ԳԱՐՄԵՆ ԱԼԻ ՄՕՐԱԼԵՍ

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ , Գարմէննամ չէնկի գըղը , Մէ.քաի- գալընըն գըլըճընը գընընտան չըգա- ըըպ , Ֆրանսըղը վէ անըն քիւչիւ.ք գըլըճընը ի.քի բարչա խտէճէ.ք կիւպի կէօրիւնախիւ սըրատա , գումար- խանէ.յի թէր.ք իթմիշ , վէ թէ.ք կէօզ- լիւ միւզիդաճը տախի հէման այնի վագըլթաա մէրգումէնին արգասըն- տան կիթմիշ խաի :

Մէրգում միւզիդաճը , կէնճ գը- զը պազչէնին գարուտու գարչըսըն- տա վագը պիր քիւչիւ.ք սօգադ ի- չինտէ պուրտուղունտա , մէզպուրէ , կիյինմիշ օլտուղու սիւզէնի իլէ իշ- լէնմիշ պէեազ վէ կիւզէլ Ֆիսթանը- նը էսիբկէմէեէրէ.ք , եէշիլլի.ք իւզէ- ըինտէ օլթարմուշ , տիրսէ.քլէրինի տիզլէրի իւզէրինէ տաեամիշ , վէ պաշընը տախի քիւչիւճէ.ք էլլէրի ի- չինէ ալմիշ խաի :

Թէ.ք կէօզլիւ , հէնու գ պիր կէօ- զիւ դարանյըղա ալըչիւշ օլմատըղըն- տան , Գարմէնին եանընտան կէչաի- կինտէ , մէզպարէ.յի կէօրէմէաի , Փաղաթ չէնկի գըղը , մէրգումու կէօրմէ.քլէ չըղըսը :

—Նէ՞ օ Գարմէն , օրտաա նէ՞ եա- ըրիօրտու , տէեա սիւալ իթմաի թէ.ք կէօզլիւ :

—Տիւչիւնիս հօրում :

—Նէ.յի :

—Նէ տիւչիւնտիկիւմիւ անլաեա - մանօրմուտու :

—Խա'եըր . . . եօգաա պու ազ - շամ գապանտըղըմըղ ճէսիմ մէպ - լազը մը տիւչիւնիւեօրտու :

—Խա'եըր , օ տէ.յիլ :

—Նէմէ լազրմ , նէ օլուր իտէ օլ- տու . . . պիր գատընըն միւլահա - զաը նէ օլտուղունու անլաեապիլէն , պէնտէն զիեատէ զէ.քի օլաճադ իմիշ :

—Գա'րաաշըմ , պէնիմ աիւչիւն - ճէմ , սէն պէնի խայլինճէ թէր.ք իթ - աիկին հալաէ , պիլա.քա պէնի ճէսու - ըանէ միւտաֆաա խտէն տէլիզանյը իւզէրինէ տիր :

—Պանա գալըրաա սէն պիր ահ - մազ սըն , վէ օ տէ.յիզանյը տա ախլանէ տիր : Չիւն.քի սէֆիլ պիր աաէմէ պիր պուսէճի.ք վիրմէմէ.ք իչին , եիւզ ա - տէա բիասթրաեը բէտտ իթմէ.քլի.ք , ահմազըղ սըր , վէ պէնճէ սէնին շու թագսիրաթըն գօլպըճա աֆիլ օլու - նուր թագսիրաթըրտան տէ.յիլ տիր : Հէյէ օ սինեօր Ֆրանսըղա կէլլինճէ , մէրգում տախի էհէմիլիէթսիզ պիր մնատէ.յի , ազըլըղճա թաստհուպա գըրեամ իթմիշ տիր , չիւն.քի , օ իշ - տէ սէնճէ հիշ պիր կիւնա մուխաթա - ըա եօգ խաի : Փաղաթ մնատամ քի , օ աաէմ սանա իւչ ճու պիրտի , պէն - տէ քէնտիսինէ պիր կիւնա Ֆէնալըղ օլմասընը արզու իթմէմ , գիրա ճէօ - մէրա պիր աաէմէ պէնզէեօր խաի :

—Մօրալէս , աճապա շու էնտտտէ պէն սէնինիլէ գօնուշաուղում հարտէ , օ տէ.յիզ անյընըն գտնը պէնիմ իչին ազըեօր մու :

—Էմին օլ , գըղարտաշ , միրա - լայ Բամիրէզ գօրղուլաճազ պիր ա - աէմ տէ.յիլ տիր :

—Քէնտիսինի թանըրմիսըն :

—Հալանաաա մէրգումու թանը - մտեան աաէմ եօգ տար : Պու ա - աէմ պիւլիւք պիւլիւ.ք սէօլէր վէ

ասըպ քէսէր իտէ տէ , հազըղտիքը հալտէ թալշան կիպի գօրգտգ արբ :

—Պու տէտիկիտէ էմի նմիտին :

—Քեամիլէն էմին իմ : Հաթթմա , պիղիմ իւչ ատէտ օնտու մուղու պիր մարավէտիտէ (*) գարչը պահսա գօրու մ քի , շու էնատէ միրալպ , Ֆրանսըղըն գարչըրնտա տիթըէմէր տէ տիր : Շիմտի էմին օլտտէն մու :

—Պիր աղ :

—Էօլլէ իտէ պուրատա տուրածագ պիր իշիմիղ գալմատը , հայտէ կիտէլիմ :

—Սէն իսթէրսէն կիթ , պէն պուրատա գալածաղըմ :

—Սօգադտա մը :

—Էվիլէթ , սօգադտա :

—Ազլընա խիֆիֆէ թ մի կէլիտօր , Գարմէն :

—Չանն իթմէմ :

—Փազաթ , մէրամին նէ տիր :

—Մէրամըմ Ֆրանսըղը պէրլէմէր տիր :

—Ահ , տիվանէ գըղ , ահ , լաքին նէ նիլէթլէ պէրլէտէճէրսին , Եօգտա քէնտիտի իլէ գօնուշմագ մը էֆքեարընտասըն :

—Ասրա :

—Տօղրուտու , սէնին պուրատա տուրմագլըղընըն սէպէպլինի անլաեամանտօրում :

—Պու պտպտէ իքի սէպէպլիմ վար սըր , պիրինճիտի շու քի , մէրգում տէլիգանլընըն մէգքիւր գուամարխանէտէն սաղ սէլիմ չրգաըղընը կէօլլէրիմլէ կէօրմէր իսթէրիմ :

—Էյ իքինճիտի :

—Իքինճիտի տէ , մէրգում մունարգասընտան կիտիպ , նէրտէ օթուրտու գուանու անլամագ , վէ իամինի էօրէնմէր իսթէրիմ :

—Թօհաճ շէյ , սէնին նէնէ լաղըմ : Պու սէօղ իւղէրինէ , Գարմէն սուքի թ իթտի , վէ թէք կէօլլու իտէ , քէլամա տէվամ պիրլէ :

—Սազըն մէրգում հազըրնտա թէվէճճիւհ հիւա իթմէտէտի , տէտի կէնճ գըղ պու սէօղէ ճէվապէն :

—Պու տա սանա ֆարգ տէլի տիր , տէտի :

—Պէն սէնին գարընտաչըն աէլիլ միլիմ , վէ սէնի պիր թաղըմ ազըլսըրգճա հարէքէթլէրտէն մէն իթմէլէ հազըրմ հօղ մու տուր :

—Պէնիմ ազըլսըրգճա հարէքէթլէրտէ պուրմամագ իսթէտիկիմի նէրտէն չըղ արբիօրտան :

—Պանա էօլլէ կէօրիտիտէօր :

—Էօլլէ իտէ , իշիթ պաճտա եանըրբիօրտան : Աէնին իւղէրիտէտէ օրան գարընտաչըրգ հազըրնա կէլինճէ , սէն քէք իլի պիլիտիտին քի , պէն սէնին պու հազըրնը սպա թանրամ :

Փիլ վաղը պէն սէնին գըղ գարբտաչընըմ , ֆաղաթ սէն պիլիմ գարտաչ վէ գըղ պըրնտաչ օրմամըր , անճագ , բաղսըրըմ վէ շարըլըրըրմ իլէ գաղմտըրըմ բարալարը քէնտի մալըն կիպի կիւղէլճէ տէրճէպ իթմէրլիկին իշին աէրխաթըր իլլէրսին :

Պէնտիղ սէննէ եարապիլիտիտէ կէրչի սէսին կիւղէլ տիր , հալ պու քի , մէտարը թէպիտիչիւն սէսին տէլիլ տիր : Իմտի պիշարէ Մօրալէսիմ , սէն քէք իլի պիլիտիտին քի , պէն սէնտէն պորըլածագ օրտամ , ֆէրտատը կիւնիւ , սէն , եա տիլէնէճէրսին , վէ եախօտ խըրսըրըր իտէճէրսին :

Շիւպէճէսիղ պու սէօղլէր ինքեար գապալ իթմէղ օլտուղուտան , Մարալէս պաշըր էլիպ , ճէվապ վիրմէտի , վէ Գարմէն քէլամընա շու վէճճ իլլէ տէվամ իլլէտի :

—Իմտի պէնիմ իւղէրիմէ էօլլէ իսեալի նուֆուղ իսթիմալ իթմէր :

* Պիր պուշուղ սանթիմ գըլմիթիտալ իսբանիա ազլէտի տիր :

տէն վաղ կէշ, վէ շուրանք ունում մա քի, սէն պէնսիգ օլամազըն, վէ պինտէն ալէյհ, պէն սանա Եւթեթ տէտիկիմտէ, պու սէօղիւմէ իթմաթ իթմէ քլիկին լազըմ տըր :

— Բէք էյի, տէտի թէք կէօղլի միրըրսանարագ, վէ շէհրէտի թէքս լէնէրէք, մատամ քի պէնսիմ թէճ րիւպէմ իլէ հարէքէթ իթմէք իս թէմէեօրուն, պէեէնտիկին եօլա կիթ . . . Տիմէք շիմտի սէն կէնճ Փըրանարըրն նէրտէ օթուրուզունու պիլմէք իսթէեօրուն :

— Էվիլէթ :
— Բէք էյի, արգատընսան կիտէ լիմ ամնա, Քիրինօ իշիարթսէ, նէ տէր :

— Հիշ պիր շէյ տիմէգ :
— Էօլէ մի գանն իտէրսին :
— Օլ պապտէ էմինիմ, վէ պունա էն ալէա իսպաթըմ շու տուր քի, էկէր սէն սէօլէմէգ իսէն, մէրգու մուն հիշ պիր շէյտէն խապէրի օլամազ, վէ թէեմին օլմուշում քի, սէն տէ պու խուսուստա մէրգումն հիշ պիր շէյ սէօլէմէգսին :

— Բէք էյի, բէք էյի, տէտի Մօրադէս, եիւրէկի դըրիըն պիր սուրէթտէ, շէյթան պիլէ գարըլարա գարըլ գիլէմէգ, պու ճիւմիլէ իլէ պէրապէր, պիլմիշ օլ քի, շու ազըլըրգճա հարէքէթինտէն պու հուր իտէճէք նէթիճէլէբտէ, պէնսիմ ասլա մէտիտայիմ եօգ տուր :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, մէրգում, Գարմէնին եանընտա եէշիլլիք իւղէրինտէ օթուրտու, վէ եիւրէկիինն գըրկըրըրը կէշիլմէք իւղրէ, ճէպլէրինտէ քի պախիշ ազ շէլէրինի բարմազլարըլա սայմսեա պաշլատը, վէ շիւպհէսիգ, մէպլարը մէղպուրուն ճէմի, քէնտի մէմուլինի գիեատէսիլլէ թէճտալուգ իթմէքտէ օլմազընսան, շէնա տէֆա շէհրէսինտէ զա-

րիւպ պիր թէպէսսիւմ ալէամէթի հուսուլէ կէլտի :

Պիր գաշ տագըգա սօնրա, գու մարխանէնին պազշէսինտէ պիր շամաթա հասըլ օրուգունսան, Գարմէն պունու իշիտիր իշիթմէգ տիթրէտի : Մէգքիւր շամաթա իսէ, մալիւմիւղ օլտուղու իւղրէ, Փրանսըլ իլէ Մէքսիկալլընըն իքինճի տէֆա տուէլլօեա պաշլամալարընըն շամաթասը օլուպ, Գարմէն, իքի խասիմէրինին սէապէրինի թանըտը, վէ գըլըճ աշլէրինի իշիթաիկինտէ, եիւրէկի շարմսեա պաշլատը : Պիր ազ սօնրա, սիւրաթիլէ գօշմազ սէսի, վէ անըն ազըպինտէ, « ալչա գ հէրիֆ » Ֆիզանլէրի իշիտիլտի,

Պատէհու պիւլիւք պիր օրանկօթանկ մայմունու շէքլի միսիլլու սիեաճ պիր ճիւմ, գանն իտէրսին քի, եիւրսէքսէն սօղազըն թօղլարը իշիտէ աիւշէրէք, խաեալի պիր նէսնէ կիպի տէրհալ դայոլ օլտու :

Ճիւմի մէղքիւր, Բամիրէգ օլուպ, մէրգում պու արալըգ իտի քի, սինիրլէրինին լասթիգ կիպի օրան շէֆիքլիկի սանէսինտէ, պազշէսին շիթինտէն աթլամըշ, վէ ասըլարգ պիր սէպէպտէն աիւշարը իսէվի ու թէլաշ օլարազ, Ֆիրարէ գընամ իտէն թավշան միսիլլու, դանէթ սիւրաթիլէ Ֆիրար իթմէկէ պաշլամըշ իտի :

Գարմէն վէ գարընտաշը, Ֆիրարիլի մէրգումուն միրալայ օլտուղունու թանըտըլար, վէ էվիլէ պէ էվիլէ Մօրալէս քէլամա աղազ պիրլէ,

— Պիր ազ էվիլէ, պու ատէմ իշին գօրգուլաճագ ատէմ տէլիլ տիր տիեօրաում, տէտի, շիմտի հագըլը օլտուղումն կէօրիւեօրմուսուն, պազնսըլ գաշրեօր, եէմին իտէրիմ քի, մէրգումուն տաղ քէշիլինտէն գիեատէ գօշմսեա իգթիտարը վար տըր տօգրուստ պու տա պիր կիւղէլ վէ

Ֆայտէլի խառոէ տիր . չիւնքի ճէ-
տարէթի օլմսեաննն , գօչմսեա մէ-
հարէթի վէ իզթիտարը օլմսը տա
Ֆէնա տէյլլ տիր :

— Լաքին պու ստէմ նէ օլտու ,
տէտի Գարմէն :

— Զանն իտէրիմ քի , շու սատթ-
տա Գայեա տը լՕպիսթօ սօդաղըն-
տա սիւրաթլէ գօչմնգտա տըր :

— Փազաթ պէն անըն պու սօ-
դագտան չըգտըղընը կէօրմէտիմ :

— Պէն տէ կէօրմէտիմ , անճադ
չիւպհէսիզ , խանէլէրին տիվարը եա-
նընտան կիթմիչ օլտուղունտան , գա-
րանըղտան կէօրմէմիչիզ տիր :

— Մօրալէս . . . :

— Նէ՞ վար գըղպարընտաշ :

— Պու Մէքսիդալը , տուէլլօտան
Ֆիրար իթտիկի հալտէ , ալչազ պիր
ատէմէ պէնդէեօր , վէ պըչաղլա պիր
խիեանէթ իճրաօընտա պուլունմար
տա , պէնճէ իհթիմալտէն պայիտ
կէօրիւնմէեօր :

— Պանա տախի էօյլէ կէօրիւնիւ-
եօր :

— Էօյլէ զանն խտիօրում քի ,
պու հէրիֆ Ֆրանսըղտան տխըր ին-
թիդամ՝ ալմնգ իսթէեէճէք տիր :

— Պու տէտիկին հէմ միւմքին ,
վէ հէմտէ ատէթա միւհթէմէլ տիր :

— Պէլրի մէրգում , խամմիսի էօլ-
տիւրմէք իչին , եիւզ աաւրմ՝ գատար
ուղազտա բուսուտա պէպլէեէճէք
տիր :

— Պէն զանն իթմէմ քի , մէրգում
պու կիճէ պու էֆրիարտա օլտուն ,
չիւնքի , պու կիճէ քէնտիլի գուր-
թարըպ , պիր մահէլտէ կիղլէնմէք-
տէն զայրի պիր շէյ տիւչիւնմէզ :
Փազաթ եարըն , պու թախմիսինին
Ֆիլիէն իճրատը , բէք զիեատէ իհ-
թիմալտէն տիր :

— Էօյլէ խէ , եարըն քէնտուլի
սաղընմար իչին , Ֆրանսըղա շիւ-

տիտէն խապէր վիրիլմէլի տիր :
— Բիւմ խապէր վիրտին :

— Սէն :

— Խա՛եըր , պէն էօյլէ խապէր վի-
րէմէմ :

— Նիչի ն :

— Զիւնքի պէն Բիրինօ իլէ դալ-
կաեա թութուչմնգ էմէլիտէ տէ-
յիլիմ :

— Նի՞նէ մի Բիրինօտան պահս
իթմէկէ պաշլաարն :

— Էվլէթ , տայիմա անըն պահսը-
նը խտէճէյիմ , մէրգում՝ դարբան
կիպի գըսգանճ , վէ եըլան կիպի
Ֆէնտալաղ աըր :

— Նէ՛ եարալըմ , պէն տահա ա-
նըն դարըսը տէյիլիմ վէստէլամ :

— Էօյլէ ամմա , օ սէնին նըչանըն
տըր , վէ եկէր պիր քէրրէ Բիրինօ ,
շու էսնատէ եարաղըմը շէյին , վէ
սէնին թասալիուրունուն պիրինճի
լաղէթիսի իչտէճէք օլա , օ մը-
րանսըղը հէր հալտէ թէլէֆ իտէր .

Պու սէօղլէր իւզէրինէ , Գարմէ-
նին կէօղլէրի բարլաեարաղ ,

— Տիմէք տիր քի , տէտի , Բիրի-
նօ պիր քէրրէ գէվճիմ օլաճադ օ-
լուր իտէ , ալթըղ պէնի քէնտախինէ
պիւսպի թիւն էսիր իտէճէք տիր :

— Խա՛եըր , չիւնքի մէրգում սէ-
նի զաեէթլէ սէվէր . անճադ թապի-
ալթը շիւպհէլի օլտուղունտան , եա-
ղընէն սէնին իւզէրինէ նէղարէթ իթ-
մէք իսթէեէճէք տիր :

— Էօյլէ խէ պէն տէ անըն իլէ էվ-
լէնմէմ :

— Փազաթ սէօղ վէրմիչսին :

— Սէօղլումիւ կէրուեէ ալրըմ :

— Վիրտիկին սէօղլու իատէ իթ-
մէզ իտէ :

— Օլ վաղըթ իճապընա պապա-
րըղ : Մօրալէս , պիր գէման Իսրան-
եատա սալթանաթ սիւրմիւշ օլան
Մաղըրալը հիւքիւմտարըրն գանը ,

պէնիմ՝ տամարարբնտա ճէվէլանն իթ -
տիկինն պիտտէֆայթ պանա սէօյլէ -
եէն սէն տէյլ՝ միսին :

— Էյվէթ , Էյվէթ , հէմ պու տէ -
տիկին՝ տէ ասորու տուր , Պիզ հագը -
դաթէն , Պօսպաիլի քէպիրինն նէսլին -
տէն իլէրի կէլմիշիզ տիր : Պու սէօզիւ
տէրիմ վէ թէ քրարլարմ՝ , վէ իսպա -
թընա տա միւգթէտիրիմ :

— Պու հայտէ կէօրիւեօրսուռն քի ,
պէն իթաաթ իթմէ ք իչին տէյիւ , իւ -
լա էմր իթմէ ք իչին եարատըլմըլմ :
Իշթէ պու սէպէպտէն , սէօյլէտիկին
օլ մէշհուր դան , արա սըրա տամար -
լարբմտա գայնամադտա , վէ Ֆի.ք -
րիմտէ զարիպ թասալվուրլար հու -
սուլէ կէթիրմէ քտէ տիր : Ագլըմ՝ վէ
Ֆի.քրիմ , սերլթէթ վէ պիւյիւ.քլիւ.քաէ
տիր , վէ Ֆէվգէլատէ պիր իգպալէ
նայիլ օրնագլըպ վէ քէնտիմի պիր
իսմի մէշհուր իլէ եաա իթտիրմէ.ք -
լիկէ էշէտաի արգիւմ վար տըր :

Մօրալէս , կիւլէրէ.ք , շօյլէ ճէվապ
վիրտի .

— Ահ , հըրսը շանու շէրէֆ միւպ -
թէլասը օլան գըզ , պիլիւմիսին քի ,
սէնին հըրսը շանրերն գանատարը նէ
տէրէճէ էնլի տիրէր : Սէրվէթ վէ
պիւյիւ.քլիւ.ք . . . Ֆէվգէլատէ իգպալ
վէ մէշհուր իսիմ . . . Էհ , պուռտան
էօթէտէ տահանէ գալար , ֆիլվազը
պուրնարը պէն տախի արգու իտէրիմ ,
լա.քին նէ չարէ քի իգպալ իլէ սէ -
ֆալթթ արատընտա պիւյիւ.ք ֆարգ
վար տըր . իշթէ պիզ , կէօզլէրիմիզ
ալըզ օլտուգճա , կիւղէ կիւղէ ըրւ -
եալար կէօրէպիլիրիզ , ֆազաթ շու
ֆազդ ու սէֆալթթ հայինտէն տէ
պիր առմ՝ իլէրի պիլէ աթամանը :

— Քիմ՝ պիլիր , տէտի Գարմէն ,
գարբնտաշըրն իշիտէմէէէճէկի տէ -
րէճէտէ եավաշ պիր սէտա իլէ , զի -
րա պիր գըզ , պէնիմ՝ կիւլի օն սէ -
րիզ եաշընտա օրուպտա , շէյթան

կիպի տէ ագըլը , վէ մէլէ ք կիպի
կիւղէլ օլտուղուեաա , միւրատ իթ -
տիկի մագսէտէ վասըլ օլամազ մը :

Մօրալէս իտէ , քէլամընա տէվամ՝
պիրլէ ,

— Էյ պուրնարընն նէթիճէճի , տէ -
եու սիւալ իթտի :

— Նէթիճէէսի շու քի , պէն Քիրի -
նօ իլէ էյվէնմէէէճէլիմ :

— Իըզգարընտա՛շ , քէնտիլի սա -
գըն , շիւն.քի օ ասէմ՝ սէնտէն ին -
թիլգամ՝ այըր :

— Պէնտէ՛ն մի , պիր գարըտան մը
ինթիլգամ՝ ալաճագ տըր : Ատա՛մ սէն -
տէ , էկէր էօյլէ պիր նիւէթտէ պու -
լունմադ իսթէր իտէ , պիլմիշ օլ քի ,
պիր ազ էվվէլ սիւրաթլէ Ֆիրար ի -
տէն Մէքսիգալըտան տա զիեատէ
ալչագ պիր քիմնէ օլտուղունու իս -
պաթ իթմիշ օլուր :

Պու սէօզ իւղէրինէ , Մօրալէս
պուրնուռնուն ալթընտան պիր շէյ մը -
րըլտանտը իտէ տէ , էֆ.քեարընը ա -
շի.քեարէն պէեան իթմէ.քլիկի միւ -
նասիպ կէօրմէտի :

Միրալայ Բամիրէզին նամուսուգ -
ճա ֆիրարընտան սօնրա , մէրգում՝
Ֆրանսըզ վէ միւթէաատիա սէյիր -
ճիլէր , գումարխանէեէ ալտէթ ի -
տէրէ.ք , մօնթէ վէ լիւեանգ օ բարթի -
լէրի պէթէ.քրար պաշլանըլտը :

Ֆրանսըզ եէնիտէն իգպալինի
թէճըրուպէ իթմէ.ք իւղրէ , ի.քի տէ -
ֆա պիր գաչ ատէտ մուգավա ալ -
տը , ֆազաթ պու տէֆալարտա պիր
շէյ գազանաստա :

Իմաի ի.քինճի բարթիտէն սօնրա ,
մէրգում՝ ակազա գպլըզ , պան.քէ -
րին եանրա եազլաշտըզընտա ,

— Էֆէ՛տաի , տէտի պան.քէր , ազ -
ճէ բա.քէթլէրինիզի ալմաեա՝ մը
կէլաինիզ :

—Էլ վրէժ :

—Իշխմէ պու բառա տըրըար , լա, րին սիդէ թէ քրարէն սէօյլէրիմ՝ քի , կի- ճէլէ, յին իւզէրինիդտէ պէօյլէ պիր ճէսիմ մէպլաղ պուլունարադ , եօլա չըգմադլըդ ալ ըլլըլըդ աէ, յիլ տիր :

—Տիմէ, ք թի , Հափանատա չօգ խըբարը վար տըր :

—Սօգադ գալարըրըմարընտան զի- երատէ աէ, յիլ իսէ աէ , աէ, եէ պիլիբիմ՝ քի , հէման անլէր գատար վար տըր :

—Փիլիպոլը իշին պու ճիհէթի էմ- նիկէթ պախա աէ, յիլ տիր : Հալ պու քի պու բատա բօլիս հօդ մաւ տուր :

—Բօլիս մի , թէ քրարպատը պան- քէր թէ պէտաիմ իլէ , էֆէնտիմ՝ սիդ եա՝ պէնի իսթիհզա խոխեօրաւ- նադ , վէ եախօա շէհրիմիլ հադ- գընտա ապա մալիւ մալթընըդ օլմա- մալը տըր :

—Պէնիմ իշիթ աիկիմէ կէօրէ , պու- բատա կիճէ պէ, ք ճիլէրի վար իմիլ :

—Էլ վրէժ , վար աըր , վէ պունար տա մահլիլէլէրինի վազ թը, յլա ալըր- լար , Ֆադաթ . . . :

—Փադաթ , նէ :

—Մէզըրուր կիճէ պէ, ք ճիլէրի միւ- լայիմ վէ դօրգադ թապիեաթըրա- տէմէր օլտուդլարընտան , քէնտիլէ- րի խըբարըլարտան դօրգալըր , վէ սօգադլարտա խըբարըլարա թէսա- տիւֆ իտէրլէր տէ , անլէրի թա թմա- եա վէ եախօա քէնտիլէրի անլէր թա- րաֆընտան թուլթուլմանա մէճպուր օլուրըր խէվի ու էնտիլշէսիլլէ , կիւ- նէչ տօղանա գատար ու եալար :

—Պէն խըբարըլարտան ապա գօրդ- մամ , վէ էկէր եօլտա բասթ կէլիր- ոէմ՝ վա՛յ հալլէրինէ . . .

—Պրամարը պու սէօյլէրի սէօյլէ, յէ- րէ, ք , ալթուն բա, քէթ լէրինի մէնտի- լինին տէրունինէ վազ իթմէ, քաէ իաի :

—Տիմէ, ք , էֆէնտիմ՝ , մալթընը գա կիտէճէ, ք սինիլ :

—Էլ վրէժ :

—Էօյլէ իսէ , սիդէ ու պու բար օրաւն :

—Էլ յալլաւն :

—Պրամարը , տիչաչը չըգմադ իշին պիր գալ տարմ՝ ալմիլ ի, քէն , ելմն : ալտէթ իտէրէ, ք ,

—Հա՛ , պիր շէ, յ տահա սօրաճա- գըմ՝ , աէաի :

—Պու եու բուն , էֆէնտիմ :

—Պանտ սլաղը մալիւ մալթ վիրէ- պիլի բմիսինիլ :

—Նէ, յէ ապիր :

—Պու ազ շամ՝ պու բաւա կէլէն շէն- կիլէրէ ապիր :

—Հա՛ , հա՛ , աէաի պան, քէր կիւ- լէրէ, ք , զանն իտէրիմ՝ քի , սիդին շու- շէնիլ գրգը հադ գընտա պապը կիւ- նա թէ վէ ճճիւ հիսիւլ օլմալըր աըր :

—Պունուէլա պէրապէր , եէմին իտէրիմ՝ քի , մէգպու, քէր կիւզէլ պիր մախ- լուդ տուր : Պիտան կիպի պէյ պօս , Սնապուրեա գատընըարընտա մախաւս պալաչըլար , հիւրիլէրէ լաւըդ սաչ- լար : Տիմէ, ք ալըր քի , էֆէնտիմ՝ , սիդ պու շէ, յլէրէ տիդգաթ իթմիլ շալինիլ :

—Պու սէօղ իւզէրինէ աէլիլ ապիրըն գաչարը շաթըլար , վէ շէհրէսի միւ- թէ, քէ պալիր պիր հէ, յէ թէ թէ ալ ի- տէրէ, ք ,

—Պէնիմ սիդտէն պէ, ք թէ աիկիմ սի- տալ աէ, յիլ , իլլա ճիվապ իաի , աէաի :

—Մֆիլըրըր բէճա իտէրիմ՝ , է- ֆէնտիմ՝ , բէրէլէ, աի պան, քէր շաչը- բարադ , անճալ շու գատարըրը տի- եէ պիլիլէրիմ՝ քի , պէ եան իթմաիկինիլ տտէմէր հադ գընտա մալիւ մալթիմ՝ եօդ տուր :

—Անլէրի թմալըմա զմարըրը :

—Խա՛հըր , էֆէնտիմ :

—Լա, քին անլէր պազէն պու բանա կէլիլ , սանաաթլարընը իճրա ի թմ- մէ եօրըլար մը :

—Պէնտէնիլ քէնտիլէրինի պու ազ շամ՝ պու բատա պիրինճի տէֆա

օլարազ կէօրտիւմ : Պէլքի էճնէպի տիրէր , վէ Հափանաւա եօլճու մաւ զամբնատա պուլուննազաւա տըրլար : էֆէնտիւմ , էկէր իսթէրաէնիզ , հազգլարընտա պազը մալիւմնիթ ալտերմ :

— Խա'հըր , խա'հըր , վուզումի եօլտուր :

— Հալպու ըի էֆէնտիւմ , միւստաւաէնիզլէ շունու տախի պէեան իտէրիւմ ըի , պու կիպի մեխլուզլար , հէր եէրաէ , ալէխուսուս Հափանաւա ըէք մուխտիւմարալը տըրլար : Հաթիմա , սիպի թէէմին իտէպիլիբիւմ ըի , միւտաէթի էօմիլի մաէ չինկեանէ : զըլլարը եիւզիւնտէն վուզու պուլունը հիչ պիր վազըւա կէօրմէմիշիւմ ըի , պըչազլէ իսթիւմ պուլունը օլմաւըն :

Ճըանալը պու տըրալը թահզիբուսիլի վէ իսթիէլաքեարի պիր նապուրլա պանքէրէ պազըւզ ,

— Նիկէթիկիկ կիւզէլ տիր , վէ օլ պապտէ սիզէ իզհարը թէչէքքիւր տախի իլլէրիւմ , Փազաթ զանն իտէրիւմ ըի , պէն քէնտիլի գուլլանմաէր պիլիբիւմ , տէտի :

Պատէհու մէրգում Ճըանալը , տէօրթ մ ճու տիւեիւմիւ օլան մէնտիլիկի սօլ զօլմնա կէչիբիպ , գումարխանէտէն , վէ սօնրա պազլէտէն տիշարը չըգար , վէ էմնայի հարէքէթիւտաէ , սալընճազը սանտալէնի իւզէրիտաէ ըահաթ վէ տէրին պիր ուլլուեա տալըչ օրան տրապ թիւրիթէրին էլինն պիր միլտար պազչիչ զօլտա :

5

ԱՆՉԱԳ ՊԻՐ ԹԻԼԹԻՆԻՆ
ԴՈՒՐՏՈՒՂՈՒ ՏՈՒՉԱՂԱ ՔԷՆՏԻՆԻՆ
ՏԻՐՇՄԷՍԻ

Գալմէն , Մէքսիպայը Բամիբէկ իւզէրիկն պահա օլունտուգունտա ,

զարընտաչընա իսթիւպէն , Պէն Ֆէր-հոման գու սօքադոն րէլարը շէրէլէն կէօրէրէ տիմէսինտէ , մէզպուրէ եաւըրմալը իտի :

Ձիրա մէրգում միրալպ , գումարխանէնին պազլէնի չիթիտէն աթլաւարլ տան սօնրա , Դախեա տըլուպիւրօ սօլ ալը թարաֆընտան սիւրաթլէ գօչմաւընա տէվամ իթտի :

Մէրգումա քիմէնին գօլալանաւարըր մալիւմիւմիզ տիւր , հալ պու ըի քէնտիլի , քէմալի տէհչէթիտէն , վէ էմնայի Փիրարընտա տըրլը օլտուգու գըրճ ետրէսի աճըրնտան պիւսպի թիւն շաչըրմը , վէ գուլպըրը զարմոզ ալըլ սէտալէր իլէ տօլմաչ օլտուգունտան , տէհչէթիլի խաւիլիլն տեազ շամաթտընը իշխալիօր , վէ թահզիլ իթմիչ օլտուգու , երէլէ-եեր-Ֆէլէլէ ճախուսու էլնէ հէման վիճուտիկն սարլանմուեա հազըրլանընօր օլտուգունու զանն իթմէքաէ իտի :

Իչպու զանն իլէ մէրգում , գանապըր գուչլար միտիլլու գօչմալ տա իտի իսէ տէ նէ չարէ ըի , գու վիթիթի տէ աթթըր քէրիլէեէ պաչլամըլ իտի : Վէ հազըրլաթէն պիր ալ սօնրանէֆէսի թիւրքէնիկ , վէ տեալըրընտա թազատ գալմաէրալ , եէրէ տիւչմէք ըաատտէսինն կէլիկիլինն , վէ էօմըրիւնիւ գուրթարմալ իչին , ծն աարթ իլէրիեէ հարէքէթ իթմէք պիլի լալլըմ կէլէ , սընա իլթիլտարըր գալմաարըրընը հիւս իլլէտի :

Իմաի մէրգում , սրգտարնտան կէլէքաէ օլտուգունու զանն իթմաիկի տէհչէթիլի տիւչմէնիլտէն նէ սուրէթլէ գուրթմալապիլէճէկիլի տիւչիւնէեէ պաչլաար :

Պու էնտաւէ , Մէքսիպայը Բամիբէկ , մէզքիւր սօլ ալըն հէման ուճունա վապը օլմաչ օլմալ , մէրգուման սօլ թարաֆընտա , միւտաէթի մէտիտէտէն պէրու եիւզ իսթիլի պը-

լազըլընչ, վէ հէմանն խարապ օրմուչ
 պիր քիւշիւ.ք էլ պուրանմագաա ի-
 տի : Պու էվին տամը, խղէրինտէ
 պուրանն հօտունըսրն վէ սարմաչը.
 նէվինտէն օրան ֆիտանըսրն սղըր-
 լըրընտան շէօքսիւչ խաի : Զ-Վ-Լ-Ն (*)
 խաէ գարուտու օրմոսըպ, աչք խաի :

Իմաի Բամիրէզ, պիւթիւն գուզ-
 վէթինի թօլլանըպ, պիր սըչրանըչ-
 տա մէգքիւք տար վէ գարանըպ կէ-
 չխա տէրունինէ ակըտար :

Մէրդուժ, մահէլլի մէգպուրտէ,
 տիզլէրի խղէրինէ հանըլըպ, վէ գօլ-
 լարընը աչարապ, ուզուն գըլըճընըն
 ուճունու զակալըն գարուտունա տօլ-
 լու ուզաթար, վէ քէնտու քէն-
 տուէ սէօլլէչէրէք :

— Աղլահ վէրէ աէ, տէտի, պէնի
 դօլլալանն շու մէչընն Թրանսըզ,
 խղէրինէ հիւճիւժ իթմէք իւզրէ,
 պուրանա կիրմէք իսթէսէ, զիրա
 քէնտույի հապսէ իլլա իթմիչ օլա-
 ճուպ սըր . . . : Հու պու քի, շիմոի
 մէրդուժ շիւպճէսիլ պէնի գարու-
 տան էօնիւնտէ պէրլէմէքաէ օլուպ,
 արանսըզ խղէրինէ հիւճիւժ իթմէք-
 լիի իւմա իլլէմէքաէ տիր, Փապաթ
 պէն աէ, հարընա գատար պուրտաա
 գալնապ իճապ իթմէ, գալըպ, մէր-
 դուման շու տու գալընա գարապան
 օրման աճաղըժ :

Պու սէօլլէր խղէրինէ հարըժ
 սապթ գատար կէչալէկինտէ, միրա-
 լայըն ճէտարէթի աէյիլ խաէ աէ,
 գուզլէթի հէրինէ կէլաի, զիրա մէր-
 դուման գաթէն ճէտարէթի հօլ խաի
 Հէր նէ հալ խաէ, Թրանսըզ հա-
 լէա կէօլլէքմէքաէ օլուպուն-
 տան, Բամիրէզ, տայիմա գըլըճընը

* Զակալ աէնու, Մէքսիգատա վէ
 Գուպա ճէլլրի սինտէ պուրանն հէման
 պիւճի մէլ խանն լըրին սօգազ դարու լարը-
 նըն իչ թարաֆընտաքի տար կէչաէ աէ-
 նիլըր :

էօնիւնէ ուզաթմիչ օլարապ, ահա-
 զա գալըսը, վէ ի.քի աարժ իլլըրլէ-
 չիպ, մէգքիւք տար կէչալտին էօնիւ-
 նէ վաարը օլուտ, վէ քէճուլի իհթի-
 լապլէ պաչընը տիչարը չըպ արարապ,
 զի.քրի սէպգաթ իթմիչ օլան քիւշիւ.ք
 սօգալըն հէր թարաֆընը թէտօլիլ
 վէ թէֆթիչ իլլէտի :

Պու էսնտաէ հէր թարաֆ ինտան-
 տան խալի օլուպ, սիւքիւնէթ վէ
 գարանըպ հիւքմ իթմէքաէ խաի :

Միրալըպ, պիր սղ վապըթ էթ-
 ըաֆը թէճէտաիս իլլէտի.քաէն սօնրա,
 խաաթինն քէնտուիսի տէրաէսթ իթ-
 մէք իւզրէ հիչ պիր մահէլլաէ կիւ-
 լէտէմիչ օլուտ.գունա խակաթ օլ-
 տու, վէ սէֆինճիչ շու լապըրտըլարը
 մըրըլաանար :

— Շիւպճէսիլ ուզուն միտաէթ
 պէնի գօլալաամիտա ճէտարէթ խաէ-
 մէմիչ տիր, Պու հարաէ պէնաէ սէլա-
 մէթէ չըպարժ, վէ մէսքէնիսէ ակաէթ
 իչին արթըզ հիչ պիր մօնիթ գարմար :

Պէօլլէճէ Բամիրէզ, պուրանտու-
 դու մահէլլի թէրք իթմէք իւզրէ ի-
 քէն, պիրաէն պիրէ ֆի.քրինտէ պիր
 թատալիւք թէվէլլուա իթմէպիլլէ
 տարաա, վէ քէնտու քէնտինէ :

— Ա՛հ, տէտի, իչթէ պէնաէ շիմ-
 աի ինթիլգաթ ալաճաղըժ, օ մէրուն
 Թրանսըզ պէնի պիւսպիւթիւն ու-
 նոթմուչ տար, վէ քէմուլի էմիլլի-
 կէթ իլլէ, պու ալչաթ գալանմիչ
 օլուտ.գու ճէսիթ մէպալ կէտինտէ
 օլարապ, շիւպճէսիլ պիր սղաան
 պու էվին էօնիւնտէն կէչէճէք տիր :

Պու սէօլլէրաէն սօնրա, Մէքսի-
 գալընըն տուտալըրնտա վահչիա-
 նէ պիր թէպէտիւժ հաուուլէ կէլաի,
 վէ սըրթընը գարունան պիր թարա-
 ֆընա տանաթարապ, վէ ուզուն գը-
 լըճընը էլինտէ թու.թարապ, գըլը-
 տանմապ սըլըն ահապ տա տուրաա :
 Օրթուրպ խաէ գանէթ գարարթը-

լը օրմասընտան , գուրպանընա պէք-
լէմէքտէ օրան պու ալչազ խոյլինին
օրատա պուըւնտուըա , թմայլիմթկյ-
լէ սուլա կէօրլէմէզ խաի :

Մէրգու մտան իքի եիւզ սարմ
դատար ուղազաս տախի Գարմէն ի-
լէ Մօրալէս պուըւնտու , պունկար
տա լուսուտա խալէր :

Պէօլէճէ պիր ստաթ կէչաի , վե
Գարմէն , կէնճ փրանսըզըն , գումար-
խանէ պազչէսի աէրուսինտէ պալու-
նան սղաճըսր ալթընտան , պիր Խա-
րիլ նազմէսի մըրըլտանսարազ կէլ-
մէքտէ օրտու գունու իշխալինճէ աթթ-
րէտի :

Պաղչէ գարուտու աչըլըր , վէ մէր-
գում տէլիգանըր սէրպէսթ պիր հա-
րէրէթլէ կիւրիւսէրէք , սօզազա
տախիլ օրտու : Տէքունի , ալթման
տօրու օրան մէնտիլի , մէրգու ման սօզ
զօրանտան սարըրչ օրտու գու կիպի ,
սազ էի տախի , քիւչիւք գըլըճընըն
սարը իւզէրլտաէ խաի :

Օրթալըզըն գարանըրզ օրմասընս
նխապէթէն , հախտա պէլքի , գարան-
ըրզ օրմասըր սէպէպինտէն , մէրգու-
ման կիլինիլչ օրտու գու պէտազ էլ-
պիտէսի , վէ պաչընա գօրտու գու էն-
լի հաարը շարգասըր , կէօղէ կէօրլին-
մէքտէ խաի :

—Թա քէնախի աթր , տէտի Գար-
մէն , Մօրալէսին գուրպընա տօրու
էլիլէրէք :

—Էվլէթ , էվլէթ , կէօրալում ,
տէտա ճէվազ վիրտի Մօրալէս , այ-
նի սէտա իլէ :

—Լօլլէ խտէ արզ սարնտան կիտէլին

—Պիր ազ ստաթ էլթ , պըրազա-
լըմ խոյլինճէ պիգուն իլէրլէսին քի ,
պիլիմ , արգասօրնտան կիթմէքտէ
օրտու գու մուզա տայիր շիւպճէկէ
վարմասըն :

Գարմէն , տայրրաըրզ պէամէթի
կէօթթէրաի իսէ տէ , եինէ պիր սօզ

վազըթ պէքլէտի , վէ Ֆրանսըր
եիւզ աարմ գատար ուղազընընճա
Մօրալէս աւտազա գաղըրզ ,

—Հայտէ , շիմնի կիտէլլում , տէտի :

Պունկարըն կէչաիքլէրի սօզազաս
պուըւնտան պիր թմազըմ պիւշիւք ա-
զաճըրըն գալըն եարրազըրը , պա-
զը մահէլլէրտէ գալըն քէմէրլէր
թէշըրլ իթմէքլէ , մահիթասըն գի-
եաարըր սէթր իթմէքտէ խալէր , Պի-
նտայէրին Գարմէն իլէ Մօրալէս , մէր-
գում տէլիգանընըն պէտազ շար-
կասընըր գարանըրզա կիւճ հալ իլէ
կէօրէպիլմէքտէ , Փազաթ պուրու-
նտան ալթընտան մըրըլտանմուզա
օրտու գու նազմէլի տայլման իշիթ-
մէքտէ խալէր :

Գարմէն խսթէմէկէրէք , վէ պէլքի
սէվլի թմապիի իլէ , Ֆրանսըր աէլի-
գանըրընա եազըչաճուզ իչին , աարմ-
ըրընըր տճէլէթէն ալմուզա խաի :

Մօրալէս , Ֆէլլէսօֆիարի ումուզ-
ըրընըր սիլէրէրէք , վէ էնլի շարգա-
սընըր աազ գաֆասընա կէչիլէրէք ,
քէնտի քէնտինէ ,

—Ահ , գատընըր , գատընըր ,
սէ մուզիլըր մախըրազ սըրըր : Իշիթ
պիրի տէ շա գըլ տէլլէ մի աթր քի ,
պիր թմազըմ ախմանճէ թմապի-
վաբաթմա միւպթէլլա օրմու շտար ,
վէ քիմ պիլիլըր քի , պու խուսուտա
Գիրինա իլէ պաչընը պէլտաա ուղ-
րաթմանաճազ աըր : Տօրուտու Գար-
մէնին շա Ֆրանսըրա բաթթ կէլմէմէ-
սի իչին , պիլիմ իւչ տաէտ ճնտա
Ֆէտա իթմէքլիկէ հազըրըմ , ախմէք-
տէ խաի :

Պիրտէն պիրէ Մօրալէսին քէլումը
գաթ օրանտու , շիւնքի պու արալըզ
զըրզ սըրնտաչըրն աթթրէր էլի , մէր-
գում ման գօրման սարըրլիչ օրու պմէզ-
պուրէնին ճէման անըաչըրմուզ սէտասը
խտէ , թարիֆ օրմուզա պիր տէ հէլթ ի-
լէ , մէրգու ման գուրպընտան աչազըր :

—Պա՛յ . . . պա՛յ . . . սեօղլե-
րինի մըրըլաաաը :

Մօրալէս , օլ անէ տէկին պաշընը
եւրաւէն դապըրմաեարաղ եիւրիւ-
մէքաւէ օլաուդու թաղ տիրաւէ , գըզ-
դարընաաշընըն սօն սեօղլէրի իւզե-
րինէ , կէօղլէրինի եօղալըր դալաըր-
աը , վէ պիր քէրքէ գալըշընա
պապարգաան սօնրա ,

—Ա՛հ , շէյթան , տէտի :

Իշթէ վուգաի հալ շունաան ի-
պարէթ իտի :

Փրանսըզ , Մէքսիգալընըն կիզլէն-
միշ օլաուզու էգին էօնինէ վաաըլ
օրմաշ իտի : Պա. մահէլլաւէ , ապաճ-
լարըն եարրաղլարըր րէք սըզ օրնա-
արզընաան , օրթալըզ , մահիթաաըն
զիեալարընաան օլաուդ ճա պարընըզ
քէսալ իթմիշ իտի :

Կէլէլիմ միրալան . մերզում ,
Փրանսըզըն եաղլաշարզընը կէօրաիւ-
կիւնաւէ , քէնաու քէնաու.եէ սէվինճ-
լէ , շաւ լափըլարը սէօյլէտի .

—Իշթէ . . . եալընըզճա պէնիմ'
իւզէրիմէ կէլիեօր , շիմտի պէն անը
րէնչէլէրիմին արաաընա ալըրըմ' , վէ
'նէ' Ալլահ , 'նէ' տէ շէյթան կէրէլէր ,
րէնչէլէրիմաէն . գալթարաանաղլար :
Պիր ազաան , պէնաւէն չըզարընը օլ-
աուզու գանըն ի.քի միօղլինի , քէն-
ալինին գանը վէ ալթուճուլլա պիր-
լիքաւէ էօաէեէճէք տիր :

Փրանսըզ իտէ , ալէյէլնաւէ գու-
րուլան աուզաղաան աալա շիւպէէեէ
պիլէ վարմանաարաղ , ապլան իլէրու-
եէ տօղրու հարէքէթ իթմէքաւէ իտի :

Մէրզում , գալիալըն գարա սունու
պիր գաշ աաըմ կէչէր կէչմէզ , Բա-
միլիէզ , կիզլէնմիշ օլաուզու տիվար
տիպլնաւէն սէտիգճէ ալըրըաը , վէ
քէնաաիսինէ մախաուս օլան աաըմիար-
աան պիր ի.քիսինի աթմաաըլլա , Փը-
րանսըզըն օլ տէրէճէ եանընա եաղ-
լաշարըր թի , էլինի ու գաթմաղ սըզըն

մէրզումա տօղաճաալիլը իտի : Պա
հալաւէ , Բամիլիէզ քէնաաի քէնաաինէ ,

—Էվիլէլա գափաաընը սէրսէմէ-
թէյիմ' , շիւն.քի էն էմին եօղ պա-
աուր , վէ անաւէն սօնրա գըլըճըմլն
ուճաճաու իսթէտիկիմ' կիպի եիւրէ-
կինէ սօղմաղ գօլալ աըր , տէտի :

Պա. սեօղլէրաւէն սօնրա , Բամիլիէզ
գալըն վէ աղըր սիլահընը եօղաըր
գալաըրաը , վէ պիր վուրուշաա պա-
ղա էօլաիւրէն գաաալլար միսիլլա ,
մէզքիւր սիլահը տէլիգանընըն պա-
շը իւզէրինաւէ սալլաաը :

Իշթէ թամ' պա. վէլիմ' էանաաւէ ,
Գարմէն , Մէքսիգալընըն արզաըն-
աա պաւլաճաարաղ , տէհշէլթի պիր
Ֆիդան ա.քա իթտի : Չիւն.քի մէզպու-
րէ , վաղ ուի հալի կէօրմիւշ օլաուզ ,
էշին քէսալ իտէճէկի նէթիճէեէ տէ
ապը իրմիշ իտի : Իմտի գարընաաշը-
նա իսթմապէն , վէ քիւչիւճէք էլլէ-
րիլլէ մէրզումա իլէրիեէ սիւրէրէք ,

—Չար'ուզ , եարաըմա կիթ , գի-
րա սէնին եարաըմին օլմանընճա ,
պիչարէ տէլիգանըլ թէլէֆ օլաճաղ
աըր , տէտի :

Թէք կէօղլու , մէզքիւր ամիր Ֆա-
ղաթ րէճա եօլլա սէտանա իթաաթ
իտէրէք , տէրհալ մահաա գըլըճը-
նը գընընաան չըզարաը , վէ Բամի-
լիէզին աաըմիարընա րէզապէթ իտէ-
պիլիր աաըմիարըլլա հարէքէթ վը-
եաթ իթտի :

Մէքսիգալը , մէմա ինաւէն աալա
կէչմէտիկի պիր սըրաաա , Գարմէնին
սէսինի իշիտինճէ շաշըրըզ , էլի
տիթրէմէեէ պաշլաաը , վէ Ֆաղաթ
էլնաւէ թաթմաղաա օլաուզու
սիլահ , ելլաըրըմ' կիպի շարա գըլզ-
լա Փրանսըզըն պաշընա տէյիլիշ օլ-
աուզուճաան , պիչարէ Փրանսըզ
ճանաըզ պիր 'նէննէ միսիլլա թօղուն
իւզէրինէ եուվարընաաը :

Մէքսիգալը , Փրանսըզըր էօլաիւ-

ընւոյ , իւղէրինի տախի ուայմադ իչին , մէրգու մա աօղբու է յիլմէ զաէն է վի վէլ , արգա թարափքնտան ըէնտինի թէհտիտ իթմէ քաէ օլան մախտթա- րանքն նէ եօլաս շէ , օլուուղունու անլամադ իւղրէ , երուղունիւ շէ վիւ- ատի , վէ ծն ատըմ գատար ուղադտա Մօրալէսին պիւշիւ . ք վէ ըէմի . քլի վի- ճուտինի կէ օրմէսիլլէ , տուչարը թէլաչ օլուու , վէ առէթի վէճհ իւղրէ , Ֆիւ- րարէն եադտեք դուրթարմադլըգա գարար վէրիւ , գըչ իրինի շէօղտիւ իտէտէ , Մօրալէս պուճա վադըթմ պը- րագմտեարադ , թօք կիւլլէսի կիպի , մէրգու մուն թաադ իպինէ իպթիտար իլլէտի , վէ պիր սանիտէ գարփքնտա արգատքնտան եէթիլիւ , գըլըճընըն ուճուճու ի . քի ու մաղունու արատքնա աօղունու րմաար . յլու , մէրգուճմճէ- ման օլ տնտէ , Ֆրամարղըն վիճուտի եադքնրարքնաա աէ վրիլտի : Բամիրէդ պու սարէթիլէ եէրէ տիւչմէսինտէ , աճըղլը ֆէրեաալէր իթմաի , վէ աղա- լարը իտէ , տէհէթիլի պիր թարղտա աթիթրէմէկէ պաչլանքոյ , աղպնտան տախի պիր շօդ գան ագար , վէ դօլ- լարը պիր գաչ տէֆա հալանա գալ- գըպ , եինէ եէրէ տիւչտի :

Պա շէ յլէր աղ պիր վազըթմ սիւր- տիւ , վէ Մէրսիգայը , մէրգիւր ճան շէ քիլմէսինտէն սօնրա , գաթը հայ- եաթ իլլէտի :

Պա արալը Գարմէն սօրեարադ- գարքնտաչքնըն եանքնա կէլիւ ,

—Նէ եարտըն , տէեու սիւալ իթ- տի , ըէսի . ք պիր սէտա իլի :

—Նէ եարաճաղըմ , իչինի պիթիւր- տիմ վէստէլամ , տէտի Մօրալէս , գըլըճընը սիլմէ . ք իչին եէրաէն պիր տէմէթ օթ գօբարարադ :

—Վան պիւչարէ , վան զէվալը , տէեու բէրէլտի կէնճ գըչ , Ֆրան- սըղը էօլիւչ զանն իլլէեէրէ . ք :

—Մհ , շէյթան , մհ , պագ շու

դարլարա պիր քէրլէ : էվիլէա ֆա- լանճա առէմին գաթիլինի էմր իտեր- լէր , վէ օ առէմ էօլտիւ . քաէն սօնրա տա , աճըմտեա պաչլարլար . իշթէ պու թօհաֆ տէ յիլ մի :

Պատէհու թէ . ք կէօլլու սէսինի թէպալլ իտէրէ . ք , շէօլլէ իլալէ իթմաի .

—Պապսանա Գարմէն , սէն պէնի շու միւրաւտըն արգատքնտան կէօն- տէրաթիլինտէ , ի . քիմիղաէն եա օնուն վէ եախօտ պէնիմ էօլէճէ յիլիղի պիլ- մէղ մի իտին , եօղտա մէրամքն , պէ- նի էօլտիւրտիւպ տէ , անք սանդ մք պըրադմադ իտի :

—Պէն սանա օ ալչադ հէրիֆ իւ- ղէրինէ պիր շէ . յ աիւօրմուեուճմ :

—էօլլէ իտէ ըլմտէն պահա իտի- եօրտուն :

—Ճահա պիլմէեօրմուտուն , տէլիւ- դանլրտան : Պիր աղ էվիլէ , իշինի պիթիլրաթմ տէտիլին , անքն իչին տէ- յիլ մի տիր :

—Թաեթր , նէ իչին օ էօլէճէ . ք տիր- էկէր եանըրնալ իտէմ , Բամիրէզին մէրգու մա էօրտիւրմէ . քլիկէ վադթըլ- մամիչ սքր : Վէ զանն իտէրիմ յի . քը- լըճընըն եաադ թարափքլա մէրգու- ման պաչքնա վտրմադտան պաչգա դպրի պիր շէ . յ եաբամամիչ սքր :

—Լաքին պու գըմբրտանմանալըգ- նէ տիր :

—Սրբի պրայլընրգ սքր . . . պու դատարա հիչ առէմ էօլիւր մի , պէն դա տէֆա գըլըճըն եաադ թա- րափքլա վտրալմուչում տա , հիչ պիր շէ . յ օլմամըչըմ :

Պա սէօլլէրաէն սօնրա , Մօրալէս իլէ Գարմէն , ի . քիտի պիրլէքտէ , ֆա- գաթ ի . քիտի տէ պիւսպիւթիւն պաչ- գա պաչգա նիւկիլէ , Ֆրամարղըն վիճուտի եանքնտա տիւ շէօրտիլէր :

Գարմէնին միւրաադ , էլլինի Ֆրան- սըղըն երբէկի իւղէրինէ վազ իտիւպ , մէրգու մուն հանաթաա օլուպ օլմա-

առղընը թահգըդ իթմէ.ք, հայ պու. քի, Մօրալէսին նիւեթի, սայթ մեր. դումուն ճէպլէրինի իտահարրի էյլէ. մէ.ք իտի :

Պիր սրալըդ, գարտաշ վէ գըզ. գարընտաշ պիր սէվինճ նիտասը չը. գարաղար, զիրա կէնճ գըզըն էյի, խաֆիթի ֆադաթ աշի.քեար պիր եււ. րէ.ք չարբնիթըը հիտա էյլէմիշ իտի, վէ թէ.ք կէօղլինինն էլի իտէ տերու. նինտէ ազչէ բա.քէթլէրի պուլունան մէնտիլէ թէսատիւֆ էյլէմիշ իտի :

—Ահ, շիւ.քիւրլէր օլտուն, հայ. եաթատա տըր, տէաի Գարմէն, վէ Մօրալէս սախի,

—Ահ, էկէր շու էլիմէ կէչէն բա. քէթլէր ալթուն բա.քէթլէրի իտէլէր, իգայալիմ՝ բէ.ք եաթլէր օլաճագ արբ, տէեու բէբէլէտի :

Մէրգում թէ.ք կէօղլու, ուղուն պիր իէճրիւպէնին սէմէրէտի օլան պիր սիւրաթլէ, մէնտիլին ուճըրընը չէօզախ, վէ բա.քէթլէրի պօշ ճէպ. լէրինէ տօլուրտու :

Պատէհու, քէնտիլինէ պիր պուտէ վիրտիլինտէ, պունա մուգապլի էրիւղ րիտաթրա վիրէպիլէճէկինի չէնկի գը. զընա կէօթմէրմէ.ք իւղրէ, միրալա. եըն պիր սրալըդ տէրունի ալթուն տօլու օլարագ, մէ.յտանա չըգար. մըշ օլտուգու իրէ.քլի քէտէ, Մօրա. լէսին խաթըրնա կէլմէ.քլէ, տէրհալ պու. քէտէ.յի արտանգլըզա պաչա. տար, վէ պիտուհուլէ անը տաթի էլ. տէ իտինճէ :

—Ահ, նէ իգպալ, տէաի քէնտի քէնտուեէ, վէ Ֆէվի էլատէ սէվինճ. լէ, պէօլլէ ի.քի իւշ վու գուաթմ թէ. սատի.ֆ իթսէմ, Հաթանանըն էն զէն. կին սէրանտէտարբ պէն օլուրում : է.յ սէվիլիւ, բահմէթլի, վէ մէչ. հուր միրալայ, պէնի պէօլլէ պիր իգ. պալէ նայիլ գըլարըզն իչին, տայինա միւպարէ.ք օլ :

Մօրալէս պու սուրէթլէ սէվինճ ի. չինտէ օլտուղու սըրատա, Գարմէնին էլի տէ, կիթաի.քճէ շիտաթլ մէ ին. թիղամ՝ իւղրէ չարբնագ.տա օլան կէնճ Պրանսըզըն եիւրէկի իւղէրինտէ օ. լուպ, պիր սրալըդ մէվպուրէնին բար. մագլարընա, իւղէրի մատէն գ.օբ. չալը պիր ճիղտան բուսթ կէլտի : Պու ճիղտան, Պրանսըզըն տիւշտիւ. կիւ զէման, ճա.քէթլինին ճէպլինտէն գայմըշ օլուպ, կէնճ գըզըն էլինէ կէչտիլինտէ, մէրգումուն ինճէ կէօմ. լէկէլլէ, ճա.քէթլինին պէզի սրասըն. տա պուլունմագատ իտի :

Գարմէն պու ճիղտանը ալարագ, դօրսէսինին ալթընտա հըֆղ էյլէտի, վէ սօնրա գարընտաշընա խիթմապէն,

—Մօրալէս, պիղիմ, պու պիւչարէ տէլիգանըլը պուրատա թէր.ք իթ. մէ.քլիկիլիւղ ճայիլ տէ.յիւտիր, տէաի

—է.յ սէվիլիւլիւ հէմշիլէմ, նէ իտ. թէրսին քի եարալում :

—Մօրալէս, սէն գու.վէթլիտին, գօլթու.ղունա ալ կէօթիւրէլիմ :

—Է.ք էյլի աման, նէրէեէ կէօ. թիւրէլիմ, պիղ պու ատէմին սա.քին օլտուղու մահէլլի պիլմէ.յիլ :

—Հէր հանկը էվին գարուսունա աչըզ կէօրիւր իտէ.ք, օրատա կէօ. թիւրիւրիւղ : էլպէթթէ լաղըմ կէլէն թէտալի իճրա իտիլի :

—Պադաթ կիճէնին շու սատաթըն. տա պիլ ճիւ մէ խանէլէրին գարու. լարը գարալը աըլար :

—էօլլէ իտէ, պիղիմ էվէ կէօթիւ. րիւրիւղ :

—Պու տա օլամագ, զիրա Վիրինօ քէնտի աատէթի վէճճ իւղրէ, ճիվար մահէլլէրի տօլաշաղընտա, գալը.քպ պիղէ բատթ կէլիւր տէ, պու ատէմի կէօրէճէ.ք օլուր իտէ, գըսգանճըզ հիտաթլի պաչընա սիրաթէթ իտէր, վէ սէնի հիմայէ իթմիշ պան պու տէ. լիգանըլը վուրուպ էօլաիւրիւր :

—Էօյլէ խտէ, նե՞ կարամայրերը :
Մօրալէս պու սիււալէ ճէփապ վիր-
մէյիւպ, էթրաֆը տինլէմէեէ պաշ-
լատը, վէ պիր ազ վապթթ տինդէ-
տիքատէն սօնրա,

—Շու սօգաղըն իչէրիլէրինտէն
գուլաղընա հիշ պիր սէս կէլմէեօր
մու : Պէնիմ գուլաղըմա պիր չօգ ա-
տէմէլըին աեաղլարընըն շամաթատը
կէլիիօր, աէտի :

Այնի վաղթթատա, Մօրալէսին կէօս-
թէրաիկի թարաֆտան, պաղը բշըգ-
լարըն ահէսթէ ահէսթէ իլէրլէտիկի
կէօրիւլու :

—Պէն եանըլմատըլըմա էմին խաթմ,
աէտի Մօրալէս, իշթէ պու կէլէն ա-
տէմէր, պիրի զայլէտէն գուրթա-
րաճաղ, վէ պու աէլիգանլըեա, շիւպ-
հէսիղ պիրտէն տահա ալէա սո րէթ-
աէ եարաթմ խաէպիլէճէք աիրլէր :

—Փաղաթ էկէր պու կէլէն աաեմ-
լը խըրաղլ խաէլը :

—Հիշ ախնեատա խըրաղլար մէ-
չալէլը իլէ կէլըլէր մի :

—Էօյլէ խտէ, քէնալիլէրինէ պէք-
լէեէլիմ, վէ գօնուչալըմ :

—Քէնալիլէրինէ պէքլէեէլիմ մի,
նէ սէօյլէեօրտան, Գարմէն, սէն աի-
վանէ մի սին, հայաէ չարուգ, շու
խարապ օրան էփին սար կէչիաինաէ
կիղլէնէլիմ, զիրա եաղլաչըեօրլար :

—Կիրղլէնէլիմ մի, Փաղաթ նէ ի-
չին :

—Չիւնրի, սօնրա գալըլըլ իֆիթի-
րա խաէրլէր քի, կիւեա պու աաեմ-
լըրի սօյմաղ իչին, քէնալիլէրինի պէն
գաթիլ ու թէլիֆ իթմիլիմ աէլի :

—Սանա իֆիթիլըմ մը խաէճէքլէր :

—Շիւպհէսիղ :

—Փաղաթ, սէնին սուչուն եօգ
սուր :

—Էօյլէ աանա, նէ չարէ քի, պու-
նուն խաղաթր իքի սէպէպլէ միւմ-
քիւնաիւղ աիւր, պիրինճիաի շու քի,

Փրանաղը քիմին թարաֆընտան շու
ճինաեթթէ աիւչար օլմուչ օլտուլու-
նու պիրլմէղ, վէ իքիսճիաի խտէ, Փը-
լանաղըլըն ինթիլգամընը ալմուղ իչին,
միրալաեթն գաթիլի պէն օլմուչում
աուր : Պու հալաէ, թապիեաթիլլէ
պէնի մահքիւմ խաէճէք աիրլէր քի,
պունու պէն սալա սրղու իթմէմ, վէ
ղաթէն պիր տէֆա սաթլըլ օլտու-
լում թաղաիրաէ, պիր աաիս աալլ-
մաղլըլ իչիմէ էրլէրմէղ :

Մօրալէս, պու սօն սէօլլէրի սէօյ-
լէտիքատէն սօնրա, գըղգաղընտաշը-
նըն գօլանտան թութուպ, ճէպրէն
սիւրիւ քլէեէրէք մէղքիւր պօշ էվէ
կէօթիւրաի :

6

ԳԱՐՏԱՇ ՎԷ ԳԸԶԳԱՐԸ ԵՏԵՇ

Խանէյի մէղպուրուն, զաիալ թա-
պիր իթաիկիմիղ սար կէչիաի աէ-
րունինաէ, գարտաշ վէ գըղգաղըն-
տաշըն նապէսիա օլտուլարը սրա-
տա, Մօրալէսին պէեան իթաիկի մէ-
չալէլը եաղլաշմուղտա խաի :

Պիր աղ սօնրա, ուղաղտան պէշ
եաիսա ալթը քիչիտէն միւրկիթէպ
պիր թաղըմ աաեմէր կէօրիւլու :
Շէօյլէ քի իքի՛նճէր գաեթթ սիւեահ
տրապլար, գաթշաան մաամուլ, վէ
իքէքի ըլրաեղլը իլէ մահֆուգ պու-
լունան պիր թահթըլէմանըն աիրէք-
լէրինի ումուղլարը իւղէրինէ գօյմուչ
օլուպ, աիրէք իքի նէֆէր արաղլար
տաիրի, էլլըրինաէ մէչալէլը թու-
թարապ, մէղքիւր թահթըլէմանըն
սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտան կիւ-
րիմէքաէ խալէր :

Մէղգլիւր թահթըլէմանըն սէքիղ
սն աաթմ իլէրիսիտաէ աէ, ուղուն
պօլլու վէ պէեաղ րէնքլի պիր խըղ-
մէթըեար պուլունուպ, մէրգում :

գօրնունն այլ թնտա պիր գարապի-
նա , վէ քեմէրինտէ տախի իւչ տէօրթ
ատէտ թապանճա օլտուղու հալաէ ,
էմնիեէթլի խըզմէթ.քեարլարա մախ-
աուս աղսմէթլի պիր թապի իլէ , եխ-
րիւմէ.քաէ խաի :

Մէզգիւր թագքմը թէր.քիւպ խաէն
այլ թնճը շախաա կէլինճէ , օն եէտի
օն սէ.քիզ եաչքնտա զաեէթ տիլպէր
պիր գբզ օլուպ , միւսթէմլի.քեաթմ-
աուս եաչանն Նվրօրայլը գբզ վէ գա-
սընլարքնա մախաուս պիր Ֆիթուր-
սուղուզ իլէ , թաճթրէվանքն իչինտէ
եապանմըչ , վէ էնլի եէլրապէսինին
բէնկեամուղ թիւլլէրի իլէ ճալիպ վէ
նապի.ք երւզիւնիւ եէլլաղէլէմէ.քաէ
խաի :

Մէզպուրէ կէնճ գբզ , սօրնուչ
կիւլ բէնկինտէ օրան թիւլպէնտաէն
պիր Ֆիթման կիլինմիւչ , նաղի.ք օ-
մուղարքնա , գբրմըղը վէ պէեազ
բէն.քլէրլէ մախութ պիր պուրնուզ
ալմըչ , վէ ալթուն բէնկինէ չալան
էամէր սաչարքնըն գալքն տէմէթլէ-
րի , բէ.ք կիւզէլ պիր սուրէթաէ եխ-
զիւնիւն էթրաֆլարքնը թէզիին իթ-
միւչ օլուպ , մէրգումէնին թէնինին
գար կիպի պէեազլըզը իլէ , բարլազ-
պէպէ.քլէրի իչինտէ.քի իրի վէ մալի
կէօլլէրինին թաթլը պազըչը խէ ,
մէզ.քիւր սաչարքն արասընտան միւ-
չահէտէ օլունմագտա , վէ նաղի.ք
տիրսէ.քլէրինին էթրաֆքնտա տախի ,
տէօրտէր սըրա , պիւլիւ.ք տանէլի
գբրմըղը եազութ վէ մէրճանլարտան
իլլէնմիւչ պիլէզի.քլէր պուլունմագտա
խաի :

Հէր նէ հալ խաէ , մէզ.քիւր քիւ-
չիւ.ք թագքմ , ահէսթէ ահէսթէ
տար սօգաղքն իչինտէ իլէրլէմէ.քաէ
խաի : Նախէհան , չարգաճը վէ քէչ-
չաֆ խըտմէթլինի իֆա խաէկէլէն պէ-
եազ բէն.քի խըզմէթ.քեար տուրաու ,
վէ քէմալի տէհչէթլէ , պիր Ֆիզան

նիտա խաիպ , պիր գաչ ստըմ գա-
տար կէրի կիթաի : Ձիրա , խըզմէթ-
քեարը մէրգում , մէչալլէրին շաֆ-
գբլա , գան իլէ միւլէմա օրան
թօղ վէ թօրապքն իչինտէ , փրան-
սըզ իլէ միրալտեքն վիճուալէրինին
եան եանա տուրմագտա օլտուղունու
կէօրմիւչ խաի :

Գօրգու վէ տէհչէթ տէնիլէն շէ.յ ,
պիրպիրինն սիրանէթ խաէր օլտու-
ղունտան , արապ խըզմէթ.քեարլար
տախի , կէրչի կէօլլէրիլլէ հիչ պիր
շէ.յ կէօրմէալլէր խաէտէ , պու. ճիւմ-
լէ քէնտիլէր տէ պաղըչտըլար , վէ
պէեազ խըզմէթ.քեար իւչ ստըմ
բիւճաթ իթմիւչ օլտուղու հարտէ ,
պունլար տախի այլթ աաթմ բիւճաթ
կլլէալլէր :

Պու արալըզ կէնճ գբզ , տիրսէ.քի
իւզէրինն գալգբպ , «նէ վար տըր »
տէեու սիւ ալ իթաի :

Պու սիւ ալէ գաղըլըզ , արապլա-
քն սիւ.քիւթ իթմէլլէրի իւզէրինն ,
մէզպուրէ սիւպինի թէ.քարլաեա-
րազ , եխ.քաէ.ք պիր սէտա իլէ ,

—Բապլօ , ճէվապ վէր , նէ վար
տըր , տէտի :

Պէեազ խըզմէթ.քեար , թաճթրէ-
վանա եազլաչարազ ,

—էֆ նաթմ , սօգագտա վէ կէօլ
կիպի գան իլլինտէ ի.քի իլլինին նաչ-
լարը վար տըր , տէեու ճէվապ վիրաի :

Պու ճէվապ իւզէրինն , կէնճ գբ-
զքն սիմաթը միւ.քէտտէր պիր հէ.յեէթ
քէսպ իթաի , վէ բէբէլէեբէ.ք ,

—Ահ , ես Բապլիւմ , վահ պիւս-
րէ տաէմլէր , տէտի , վէ պէեազ խըզ-
մէթ.քեարա իթմապէն , շէօլլէ իլապէ
կլլէաի . Բապլօ , տիգգաթլըճա պազ ,
պու տաէմլէր սահիհէն էօլմիւլլէր մի
տիր . պէլ.քի պաղը միւտալաաթ իլէ
եէնիտէն քէսպի հայեաթ իթմէլլէրի
միւմ.քին տիր :

Պու էմրէ խըզմէթ.քեար իթաաթ

իթտի , վէ մէշալէլէրի թուլթան ա-
րապարտան պիրինին բիֆագաթըյ-
լա , մէգ.քիւր ի.քի վիճուալէրին եւ-
նընա ետգլաշար : Մէրգում խըզ-
մէթ.քեար պիր դաշ տագըգա սոն-
րա , կէնճ գըզըն եանընա ավտէթ ի-
տիպ ,

—Էֆէնտիմ , աէտի , պու ստէմ-
լէրտէն պիրի կէօքսիւնիւն օրթմարն-
տան գըլըճըա եարէլէնմիշ օլտուղուն-
տան , բուհունու աղիղ համիսինէ
թավսիէեէ վագըթ պիլէ գալմագ.սը-
զըն էօրիւշ օլմուը տըր : Փագաթ
զանն իթմէմ քի , պունուն վուդուշի
վէֆաթը , շայեանը թէէստիւֆ օլուն ,
ղիրա , ալչագ չէհրէլի հէրիֆին պի-
րինէ պէնղէեօր . հաթթա բարմագ-
լարը , ստէթա հայտուտ սիլահը օ-
լան պիր գըլըճըն իթթիմալլիլէ բէ.թ-
լէշմիլլէր կիպի կէօրիւնիւեօր : Վէլ-
հասըլ պէսիմ զանըմ շու տուր քի ,
պու ստէմ հիշ օլմասա , հարամինին
պիրի տիր :

—Փագաթ աիկէրի :

—Էֆէնտիմ , աիկէրի եալընըզ
պանըրիշ տըր . պէն , մէրգումուն
իւղէրինատէ հիշ պիր ճէրիհա կէօր-
մէտիմ : Չանն իտէրիմ քի , խային-
ճէ մէրգումուն պաշընա պիր գըլը-
ճըն ետար թարաֆըլա վուրուլմուշ
տուր , չիւն.քի շարգ.սաքնքն օրթմար-
նըն հասըրը եղիլիշ օլտուղու կիպի ,
իւղէրինատէ տախի պիր դաշ գան լէ-
քէլէրի վար տըր :

—Բապլօ , սնըն տա չէհրէսի , հայ-
տուա չէհրէսի մի տիր :

—Խանըր , էֆէնտիմ , մուղայիրի
օլարագ , կիւղէլ չէհրէլի պիր աէլի-
գանուը տըր . . . զանն իտէրիմ քի ,
մէրգում էճնէպի տիր , վէ պիւլիւ.թ
խանէտանտան օլմուը տըր : Սօլ էլի-
նին բարմագլարընտան պիրիսինտէ ,
իւղէրինատէ պիր խանէտան նիշանը օ-
լարագ , պիր եիւղիւ.թ վար տըր :

Պունտան պաշգա , մէրգումուն քիւ-
չիւ.թ գըլըճը գընընտան պիլէ չըդ-
մամըլ տըր : Էկէր եանըլմուլ խտէմ . ,
էֆէնտիմ , պու պիչարէ աէլիգանուը-
եա տրգա թարաֆընտան հիւճիւմ
օլունմուշ , վէ հիւճիւմ իտէնտէ , օ
ֆէնա չէհրէլի հէրիֆ օլմուշ տուր :
Եալընըզ պու հայտուտուն վուդուշի
վէֆաթը նասըլ օլտուղունա , պիր
տիւրլիւ ագլըթ իրմէեօր , զիրա հիշ
չիւպէէմ եօգ տուր քի , մէրգումու
վուրան , պէեան իթտիլիմ աէլիգան-
լը օլմամըլ տըր :

—Պունըար պիլիմ սէմիլէ լալըթ ,
տէտի չէտիտէն կէնճ գըլ , պիլիմ
չիմտի տիւչիւնէճէ.թ պիր խուտուտ-
մուղ վար տըր քի , օ տախի շու պի-
չարէ աէլիգանուըեա մուավէնէթ իթ-
մէ.քլիւ.թաէն իպարէթ տիր :

—Էֆէնտիմ , աճապա իւղէրինիւղ-
տէ պիր բուհ շիշտի պուլունտուղու-
նու , վէ պէնտէնիլէ թէպիմ իտէ-
պիլէճէկինիլի սիւտլէ ճէտարէթ ի-
տէպիլիւթիլիմ :

—Էվլէթ , էվլէթ , վար տըր , վէ
սանա վիրմէլէ տէ հաղբըթ :

Խըզմէթ.քեար , բուհ շիշտիսի ալ-
տըգտան սօնրա , Փրամսըզըն եանըն-
տա տիլ չէօ.թաիւ , վէ շիշտին տէ-
րունինտէ.քի քէսիլին բուհու մէրգու-
մա դօղլթթմարընտա , աէլիգանուը ,
հէնուղ հայեաթտա պուլունտուղու-
նա տայիր պագը ալէամէթլէր իպրագ
կլլէտի , եանի քիբրի.քլէրի ալսաճըդ-
ալըլտը , վէ պաշը տախի տօղրուլ-
տու , Փագաթ պու հալ չօգ սիւր-
մէլիպ , կէօլլէրի եէնիտէն դալան-
տը , վէ պաշը արգանտ աէվիլտի :

—Էֆէնտիմ , աէտի , իլմի թրպպ
հագ.դընտա ճիւղիճէ մալիւնաթը օ-
լան մէրգում խըզմէթ.քեար , պու
բուհ , քիֆատէթ իտէճէ.թ աէրէճէտէ
տէլլ տիր . զէվալլընըն պէյսի բէ.թ
ֆէնա սուրէթտէ սարսըլմըլ տըր , իմ

գօրնունն այլ թնտա պիր գարապի- նա , վէ քէմէրինտէ տախի իւչ տէօրթ ստէտ թապանճա օլտուղու հալտէ , էմնիեէթի խըզմէթ.քեարլարա մախ- սուս աղտմէթի պիր թալթ իլէ , եխ- րիւմէ.քտէ խաի :

Մէղ.թիւր թաղքմը թէր.քիւ պիտէն այլ թնճը շախաս կէլինճէ , օն եէտի օն սէ.թիղ եաչքնտա զտեէթ տիլպէր պիր գըղ օլուպ , միւսթէմի.քեաթմ- տ.ս եաչանան Եվրօրալք գըղ վէ գա- սընլարքնա մախտուս պիր Ֆիթուր- սուղուգ իլէ , թահթրէվանքն իչինտէ եապանմըչ , վէ էնլի եէլրապէսինին բէնկեամուղ թիւլլէրի իլէ ճալիպ վէ նապի.ք եիւղիւնիւ եէլլաղէլէմէ.քտէ խաի :

Մէղպուրէ կէնճ գըղ , սօրնուչ կիւլ բէնկինտէ օրան թիւլպէնտտէն պիր Ֆիթման կիլինմիւչ , նաղի.ք օ- մուղարքնա , գըրմըղը վէ պէեաղ բէն.թէրլէ մախլութ պիր պուրնուղ ալմըչ , վէ այլթուն բէնկինէ չալան էամէր սաչարքնըն գալքն տէմէթլէ- րի , բէ.ք կիւղէլ պիր սուրէթտէ եիւ- զիւնիւն էթրաֆլարքնը թէղիին իթ- միւչ օլուպ , մէրգումէնին թէնինին գար կիպի պէեաղըղը իլէ , բարլաղ- պէպէ.թլէրի իչինտէ.թի իրի վէ մալի կէօլլէրինին թաթլը պաղըչը խէ , մէղ.թիւր սաչարքն արասընտան միւ- շահէտէ օլունմագտա , վէ նաղի.ք տիրսէ.թլէրինին էթրաֆքնտա տախի , տէօրտէր սըրա , պիւլիւ.ք տանէլի գըրմըղը եաղութ վէ մէրճանլարտան իլլէնմիւչ պիլէղի.թլէր պուլունմագտա խաի :

Հէր նէ հալ խտ , մէղ.թիւր քիւ- չիւ.ք թաղքմ , ահէսթէ ահէսթէ տար սօգաղքն իչինտէ իլէրլէմէ.քտէ խաի : Նակէհան , չարգաճը վէ քէչ- շաֆ խըտմէթինի իֆա խտէկէլէն պէ- եաղ բէն.թի խըզմէթ.քեար տուրտու , վէ քէմալի տէհչէթլէ , պիր Ֆիղան

նիտա խաիպ , պիր գաչ ստըմ գա- տար կէրի կիթաի : Ձիրա , խըզմէթ- քեարք մէրգում , մէչալլէրին շաֆ- գըլլա , գան իլէ միւլէմմա օլան թօղ վէ թօրապքն իչինտէ , մրան- սըղ իլէ միրալտեքն վիճուալէրինին եան եանա տուրմագտա օլտուղունու կէօրմիւչ խաի :

Գօրգու վէ տէհչէթ տէնիլէն շէ.յ , պիրպիրինն սիրանէթ խտէր օլտու- զունտան , արապ խըզմէթ.քեարլար տախի , կէրչի կէօլլէրիլէ հիչ պիր շէ.յ կէօրմէալլէր խտտէ , պու. ճիւմ- լէ քէնտիլէր տէ պաղըչտըլար , վէ պէեաղ խըզմէթ.քեար իւչ ստըմ րիւճաթ իլթմիւչ օլտուղու հալտէ , պունլար տախի այլթ ստըմ րիւճաթ իլլէալլէր :

Պու արալըղ կէնճ գըղ , տիրսէ.յի իւղէրինն գալըղպ , «նէ վար տըր » տէեու սիւ.ալ իթաի :

Պու սիւ ալէ գալըլըղ , արապլա- քն սիւ.թիւթ իթմէլլէրի իւղէրինն , մէղպուրէ սիւպինի թէ.թրարլանա- րաղ , եիւ.քտէ.ք պիր սէտա իլէ ,

—Բասալօ , ճէվապ վէր , նէ վար տըր , տէտի :

Պէեաղ խըզմէթ.քեար , թահթրէ- վանա եաղլաչտարաղ ,

—Էֆ նտիմ , սօգագտա վէ կէօլ կիպի գան իլլինտէ ի.թի րիլինին նաչ- արը վար տըր , տէեու ճէվապ վիրաի :

Պու ճէվապ իւղէրինն , կէնճ գը- զքն սիմասը միւ.թէտտէր պիր հէ.յե էթ քէսպ իթաի , վէ բէբէլէեէրէ.ք ,

—Ահ , ես Բասպիմ , վահ պիյա- րէ տաէմլէր , տէտի , վէ պէեաղ խըզ- մէթ.քեարա իլթմապէն , շէօլլէ իլալէ իլլէաի . Բասալօ , տիղգաթլըճա պաղ , պու ստաէմլէր սահիհէն էօլմիւլլէր մի տիր . պէլ.թի պաղը միւտալաաթ իլէ եէնիտէն քէսպի հայեաթ իթմէլլէրի միւմ.թին տիր :

Պու էմիլէ խըզմէթ.քեար իթաաթ

— Իշթէ, գըզգարքնտաշ, տէտի թէք կէօղլու, էօյլէ պիր աճալիպ թէպէտսիրմ իլէ քի, կիւնտիւղ վազթը օլտա, տտէթա իսթիհզա զանն օլտնուր իտի, իշթէ շու սէնի հիմաւե կտէն տէլիգանլը իւղէրինէ, արթըգ պիւսպիւթիւն էմին վէ բահաթ օլտուն տէյիլ մի: Սէնի թէէմին իտէրիմ քի, մէրգուճ հագգընտա հիշ պիր կէօնա տիգգաթ վէ իհթիմամ տիրիղ իտիլմէեէճէք տիր, վէ պու տիգգաթ վէ իհթիմամ, կիւղէլ պիր գըզ թարաֆքնտան մէվգըլի իճրանէ գօնուլաճագ տըր:

Պու սըրատա Գարմէն պաշընք էյմիշ օլտուղու հալտէ, գարքնտաշընքն սէօղլէրինէ հիշ պիր ճէվապ վիրմէտիկինտէն, Մօրալէս, քէլամբնա տէվամ իտէրէք:

— Նէ օ, աճապա պու կէնճ գըզտան հօլլանմատըն մը, տօղրուսունու սէօյլէ, մէզպուրէյի նանթըլ պուլտուն, տէտի:

— Ղանէթ տիրպէր . . . տէեու ճէվապ վիրտի Գարմէն, սէօղլու ուղաթմանտարագ:

— Շիւպհէտիղ կիւղէլլէի գատար աա զէնկին, տէյիլ մի, տէտի թէք կէօղլու, աշիքեար պիր իսթիհզաքեարի սէտա իլէ, վէ իլապէթէն, հան, գըզգարքնտաշ, իյի խաթըրմա կէլտի, պիլիւրմիսին քի . . . տէտի:

— Նէյի:

— Շուսու քի, էկէր ազ պիր վազթա գատար, սէնի հիմանէ խտէն զաթ, Մէքսիգալընըն բուհու իշին մումար եագտըրըր, վէ դուտտաք շէրիֆլէր իճրա իթտիրիբ իտէ, պէն տալա թաաճիւպ իթմէեէճէյիմ, չիւնքի զանն իտէրիմ քի, միւթէվէֆա միրալայ, քէնտի վէֆաթըլա, կէնճ ժրանսրգա պիւյիւք վէ ալէա պիր իլըամէթ իթմիշ օլտու:

— Մէրգուսու գաթլ ու թէլէֆ

իթմէեէ չալըշարագ մը:

— Շիւպհէտիղ:

— Մօրալէս, նէ տիմէք իսթէտիկինի տնլանամուրում:

— Պէնիմ սէօյլէտիկիմ սէօզ, գաւեա սուեու կիպի պէրրագ ալը: Շէօյլէ քի, մէճրուհ պիր տէլիգանլը, քէնտիսինին գուրթարըճը մէլէքի օլտն կէնճ վէ կիւղէլ պիր գըզըն խանէսինէ կիտէր իտէ, պու հալլին նէթիճէսի նէ օլմագ լաղըմ կէլիլ:

— Պէն նէ պիլլէյիմ:

— Սէն էկէր պիլմէզսէն, պէն պիլիլիմ: Շէօյլէ քի, մէրգուճ կիւղէլ տէլիգանլը իլէ մէզպուրէ տիրպէր վէ կէնճ գըզ, պիր աթէշի մուհապպէթ վէ սէվտա իլէ, պիրպիրլէրինէ ալըգ վէ մաշուգ օլաճապլար, վէ էկէր գարըլըրքնա միւշքիլաթ վէ մէվանի զուհուր իտէր իտէ, անլէրէ տէզալէպէ իտէճէքլէր տիր. վէյճասըլ իշթէ պիր ճինանէթ քի, ագտը իզտիպաճ իլէ խիթամ պուլաճագ տըր:

Գարմէն, սիւքիւթ իտիպ, վէ եուլընըղ պաշընք տալլամագլա իքթիֆա իլլէտիկինտէն, Մօրալէ, տախի,

— Գըզգարքնտաշ, նէ իշին ճէվապ վիրմէեօրտուն, տէտի:

— Պիր տիեէճէկիմ եօզ տուր տա, անըն իշին:

— Պանա գալըրտա, պիր քիմնէ, սէնին շու հալլինէ կէօրաիւկիւնտէ, նազլ իթտիկիմ պու կիւղէլ վէ հօշլանաճագ սէօղլէրտէն մէմուսն օլմուեօրտուն զանն իտէր:

— Մօրալէս, սէն հէմ տիվանէսին, վէ հէմտէ քէթիլու առէմ սին:

— Բէթիլու տտէմ մի . . . պէն մի . . . սէնի հիմանէ խտէն զաթըն, սաատէթալտիշ միւթիմագպէլէ նալլիլ օլաճաղընը քէշինէն խապէր վիրտիկիմ իշին մի քէթիլու օլուեօրում: Պէնիմ զաննքմա, սէն մէսրուր վէ մէմուսն օլմալըպըն, չիւնքի, սէն պու

տէլիգանդբեա պէտազատարաքն , զի-
 րա մէրդուամ , նայիլ օլաճաղը ֆէվ-
 դէլատէ ստատէթի հայի , քէնտի իզ-
 ախվաճընը , վէ իզպալինի , վէ՛հատըլ
 պունըարքն քեաֆֆէսինի , սէնին վա-
 սըթման իլէ գաղանմըլ օլաճազ արբ :
 Մէրգուման , Մէքսիդալը իլէ իթ-
 ախիկի միւնաղատարնըն սէպէպի առ-
 լի , հագբգաթը հալտէ սէնսին : Պու
 միւնաղատա էկեր օլմասա խտի , Բա-
 միրէզ տէ , Ճըրանսըզը գաթլ ու իէ-
 լէֆ իթմէքլիկի , ապա խաթը ու խա-
 եալինտէն պիլէ կէչիլմէէէէէք խտի :
 Պու հարտէ , պէնիմ պիչարէ հէմչի-
 րէմ , ալէմ օլ գատար նանքէօր տըր
 քի , մէրգուամ Ճըրանսըզըն , պիզի
 ապար իզախվաճ զիլնէթինէ տալէթ
 իթմէքլիկի խաթընա պիլէ կէթիլ-
 մէէէէէէկինէ էմինիմ : Վէ էկեր պիզ ,
 պիլա տալէթ կիթմէքլիք քիւթթախ-
 լըզնտա պուլմնազ , Պօապիլ նամ
 հիւքմտարըն նէպլինտէն իլէրի կէլ-
 ախիկիմիզ , իչ եէրինէ պիլէ գօնու-
 մանարազ , պիզի կիւզէլճէ գարա-
 տան տիչարը ամաճագլարընա սալա-
 շէքք ու շիպհէմ Եօգ սուր :

Պու մաճալէրէ , Եախոտ տաճա
 աօղրուտու Մօրալէսին քէնտի քէն-
 ախիէ իթախիկի շու ուզուն միւքեա-
 լէէէ էնտարնտա , գարտաշ իլէ գըզ-
 գարընտաշ , կէնճ Ճըրանսըզըն կէօ-
 թիլ թիւրլէքտէ օլաուզու թաճթէվա-
 նըն արգատընտան կիթմէքտէ խալէր :

Գախեա աղ լՕպիւրօ սօգազընտա
 պիլ շարլէք ստաթ Եիլ թիւտիւքտէն
 սօնրա , մէգրիւր թաճթէվան իլէ
 մտէթիմտէ պուլմնանըար , պիլ գալ
 Եիւզ սէնէլիք ազաճըրըն սրգ Եար-
 ըրաղըրը իլէ էօթթիլ լիւշ օլան պիլ
 Բարմադըրքըն Եճիլնտէ սուրտա-
 լար : Վէ պէկազ րէնքի իւզմէթ-
 քեար , ճէպլէրինին պիլինտէն պիւ-
 յիւք պիլ անախթար չըգարարազ
 բարմադըրքըն գարուտուտու աչար :

Կէնճ գըզ իլէ թաճթէվան , վէ
 մէշալէճիլէր , գարունուն էշիլինտէն
 կէչախիքտէն սօնրա , գարունուն պէ-
 թէքրար գարանմաղ սէտաթ իշի-
 ախիտի , վէ օրթալըգտա հիչ պիլ է-
 սեր գալմսեղալ , Գախեա աղ լՕպիւ-
 րօ սօգազը տախի գարանըզ տէր-
 Եատընտա զարգ օլաու , զիլրա , պին
 եէտի Եիւզ Եէթմիլ սէնէսինտէ , Հա-
 վանա շէհրինին սօգազըրը , անճագ
 մաճիթապ քչըրըլա ալարնլանմագ-
 տա խալէր :

Մօրալէս , զիլքրինի իթմիլ օլաու-
 գումադ թաճթէվան մտէթիմտէ-
 քի էշխաարն սուրտազըր էննա-
 տէ , քէնտիտէ գըզգարընաաշ ի-
 լէ պիլիքտէ , պիլ գարունուն տա-
 մը ալթընտա սուրարազ , բարմադ-
 րըրըն սարաընտա , թիթարաթըն
 թէլլէրնտէն տաճա ինճէ պիլ սի-
 կարա զըլլէմադլա մէշուլ խտի :

— Պիլ օզ տաճա իլէրլէէէլիմ , տէ-
 ախ Գարմէն :

— Նէ՞ Փօյաէսի վար սըր , տէնու
 սիւալ իթախի թէք կէօզլի :

— Խանէնին գարուտուտու իլիճէ
 կէօրնէք իթմէրիմ քի , կիւնտիլ զ
 վազթը կէրիկիլմտէ , գօլայճա պու-
 լապիլէ յիմ :

— Պու հարտէ պէնտէ սանա , պիւ-
 հուտէ տարմարընը Եսիլիէմէսի իւ-
 թար իտրիմ :

— Նէ՞ ախմէք իթմէքտուն :

— Տիմէք իթմէրիմ քի , զաթէն
 պէն պու Եպի , վէ թիմին օլաուզու-
 տա պիլիլիմ :

— Մ.՛ , պիլաաէր , սաճիճէն պիւ-
 յիլիմի ին :

— Հէմ քէք ալէա պիլիլիմ . . .
 Գախեա աղ լՕպիւրօ սօգազընըն էն
 կիւզ ի տէլիլ խտէն , էն կիւզէլլէ-
 րինտէն պիլիլ օլան պու էլ , հէմէհ-
 րիլլէրիլպտէն , սօն ժօղէ Բօլլէրօ նամ
 զանէթ զէնկիւն Իսքանէալը պիլ սա-

հիպ սեֆայինին մալի տիր : Պու տօն ժօզէ կէնճ օլմանբայ , դարքսը տա էօլմիւշ տիր , վէ Անունցիաթա իս մինտէ պիր դբզը վար արը քի , մեզ պուրէ իչին Հավանանքն էն կիւզէլ գբզը օլտուղու սէօյլէնիլաիկինի իչիթ միլ խոխոմ : Վէ տօղրուտու պու կիճէ մեզպուրէ յի մէշալէլէրին շաֆգբլա կէօրտուկիւմուէն պերու , խալգըն շուրիվայէթի միւպալաղալը օլմատըղընը թասսիգ իթտիւմ , նասըլ քի պու նու էլպէթթէ սէն տախի թաստիգ իտէրանն , էօյլէ տէ յիլ մի գբզգաբընտաշ , չիւն քի պիր աղ էվիլէ կէօրտուկիւմիւզ գբզ , շիւպհէսիլ Անուն ջիաթա խոխ :

Պիր գաշ սանիլէէ դաստար , Գարմէն , քէմալի սիւքիւթ իլէ տէրլին պիր միւթարասեա տալտը : Պու արա Մօրալէս , Ֆէվգէլատէ պիր ազամէթ վէ ֆիւթուրսուղուգլա սիկարտաղըն իչմէքտէ խոխ :

Կէնճ գբզ , նիհաեթէթ պաշընը գալտըրբայ ,

—Տօն ժօզէ Բօվէրօ դանէթ գէնկին տիր տէտին , տէ յիլ մի , տէեու սիւալ իթտի :

—Էվիլէթ , վէ օլ տէրէճէ զէնկին տիր քի , քէնտի վարիտաթընքն մբզտարընը հիասալ իթմէք իչին պիլէ , պէլքի սըղընթը հիաս խտեր , վէ մէրգու մուն , ճէղիքէնին հէր թարաֆընտա նէպաթաթ մահէլլէրի վէ շէքէր ֆապրիգալարը վար արը : Մալիք օլտուղու ճն գլթա կէմիլէրինտէն հէր պիրի , պիրէր սէրվէթ տիմէք տիր : Քէօլէլէրինէ կէլինճէ , պէեաննէ հաճէթ կէօրմէմ , պունսար , էկէր ճէմ խոխմէք լաղըմ կէլտէ , պիր օրտու գաստար օլուր :

—Պու գաստար վարիտաթ իչին , էալընը պիր վարիտէ մի վար արը :

—Էվիլէթ , թէքրար սէօյլէրիւմ քի , մասմուազէլ Անունցիաթա տօն ժօզէ

Բօվէրօնուն պիր թանէճիք գբզը արը : Կէօրիւեօրմուտուն , գբզգարընտաշ , քի պու գբզ իլէ էվիլէնէճէք տէլիգանիք , սաստէթի հալէ նայիլ օլմուշ օլաճագ արը :

Պու սէօյլէրտէն Գարմէն , միւթէէս պիր օլարագ , շու վէճհ իլէ պէեանն իլլէտի :

—Աճապա շու հալ , մուվաֆըղը հազգանիեթէթ մի տիր : Նէ խամ ու իւնվան վիրմէլի շու դարիպ թալէէ քի , պիրիսինին լէհինտէ օլտուղու հալտէ , տիկէրինին տէ ալէ յիլտէ տիր : Պէն , հէմ կէնճ վէ հէմ կիւզէլ օլուպ , տամարլարըմտա տախի , մէշհուր պիր խանէտան դանը ճէվէլան իթմէքտէ տիր . պունունը պէրապէր , պէն , կէչինմէք իչին շարգբ չըղըմաղընըմ , բագա իթմէլլիւմ , վէ պիր գաշ բարա պախշիլ ալմոգ իչին , էլլիմ ուղատըպ տիլէնմէլլիւմ , հալ պու քի , օ կէնճ գբզ , կիւզէլլիք ճիհէթիլլիլ պէնտէն զիւտտէ տէեւրլի օլմատըղը թագտիրտէ , հէր կիճէ միլլեօնլարլա շիչիլիլիլ օլան շիլթէլէր իւղէրինտէ ուեումագտա արը : Պու Անունցիաթահա հիւրմէթ օլունմագտա , միւտահէնէ իտիլլէքտէ , վէ հազգընտա ֆէվգէլատէ իզհարը մուհապալէթ գբլընմագտա արը : Վագտա , պանտա տա թէհայիլիւր օլունմագտա արը , չիւն քի թէհայիլիւր իթմէմէք օլամուղ , ֆագաթթ պու թէհայիլիւր պիլլէ թահգիրտմիլ վէ նու մուտուղճա արը : Ձիրա էն գապա , վէ տաի հէրիֆ պիլլէ , պիր պուտէ իչին պանա պիր ալուճ ալթուն վիրմէրլիկէ դալգբըր . . . : Անլահօրմուտուն , Մօրալէս , պու միւտալաթ սըղըպ պէնիւմ հիտտէթ վէ իմէէս սիւ ֆիւ մի մու ճիպ օրուեօր , վէ շու հալտէ էանա տէրէճէտէ պուլունուպ տա տէրէճէ յի պալտաեթ չըգմաղ իսթէեիլլէր , հէր նէ եարտալար հազգ-

լը աբըլար զանն իտիեօրում . . .
Թէք կէօղլն կիւլմէեէ սաչլանաւ
լոտգ :

— Իշլմէ թամ սէն տէ պէնիւմ էֆ
քեարբումա իմիշսին , տէտի , պէնտէ
սէնին կիւլի զէնկին օլմագ թատալ
վուրունասաեքմ , վէ հէր քէսին , զէն
կինպիկի սուլապլիտիկի եհրտէ , վէ
հաթթմա դօնշուսունան ճէպինտէ պի
լէ արամասընը , հագգլը վէ ճայիլ
կէօրիւրիւմ :

Գարմէն պիր թէնէֆֆիւր պէա
մէթլլլէ ումուզարընը սիլքինէրէք :

— Պիրտտէր , տէտի , սէն քէնտինի
սալա պանա թէչպիհ իթմմէ :

— Նէ իչին :
— Չիւնքի պէն հըրսը շան միւպ
թէլստընըմ , լաքին սէն հայտուտ
սուն :

— Սէօղիւնէ գարչը կէլմէք իթէ
մէմ , ֆագաթ պիր հայտուտուն ,
պիր հըրսը շան միւպթէլստընսան
տահա պիւտտէ չարուգ սուրէթտէ
մէրամբնա , վէ անըն վասըլ օլմագը
մէվգըլարտան եիւքսէք մէվգընա տա
վասըլ օլմասը իհթիմալտէն պայիտ
տէյիլ տիր :

— Պու պապտէ պէն տախի սէնին
էֆքեարընտանըմ , եանի սէնին հա
գըղաթէն եիւքսէք պիր մէվգըտա ,
եանի տար աղասը իւղէրինտէ թէս
լիմի բուհ իլլէեէճէյինի զանն իտէ
րիւմ :

— Տօղրուսու գըղգարընտաչ , շու
բէյղամպէրիկինէ լթէչէքքիւր իտէ
րիւմ :

— Պու բէյղամպէրիկիլիմի եալանա
չըգարմաղլըգ սէնին էլինտէ իսէտէ ,
գօրգարլըմ քի բէք սահիհ չըգամագ
տըր :

— Պու էննատէ , կիճէ , սաքին վէ
ղանէթ լաթիֆ օլուպ , սօգաղարտա
պաղը քէօքէքլէրին հալլամասը , վէ
կիճէ գուչարընըն ուչմասը սէտաւ

սընտան զայրի հիչ պիր սէս իշիաիւ
մէեօր իտի :

Պիր արալըղ , Թրինիտաս քիլիսէ
սինին ստաթը իւչ վուրմաղլա , պիր
չօգ մանասթըրլարըն գամրանալարըն
տա սուլուունան ստաթլար տախի իւչ
վուրտուլաք :

— Հէմշիրէ , ստաթ սապահըն իւ
չիւ տիւր . լաննէմիղէ տէօնէճէք վա
գըթ սահա կէլմէտի մի , տէտի Մօ
լալէս :

— Հայտէ կիտէլիւմ , տէեու ճէ
վապ վիրտի կէնճ գըղ :

Միւթէագըպէն , Մօրալէս իլէ Գար
մէն սուլուունասուգըրը մահէլլտէն հա
րէքէթլէ , շէհիրտէն տիշարը չըդ
տըլար , վէ Բասէ սէյրանկեահընը
կէչիպ , Բուէրթմա տը Թիէրրա տէնի
լէն մահէլլին քէօքրիւտիւ եագընիտ
ընտա վագը քիւչիւք վէ թուղու
տան ինչա իտիրիլիչ , վէ իւղէրի գու
մըչլար իլէ էօրթիւլիւչ օլան պիր սլ
չագ էպին էօնիւնէ վասըլ օլտուլար
քի , մէղքիւր գամըչլարք , նիւմ սու
րէթտէ էյիլիլիչ օլան էվին չաթըր
իւղէրինտէքի եէր եէր մըլսը ինճէ
վէ ուղուն թմաթիւլար թուլմապտա
իտիլէր :

Պու էվ , եախօս գուլիպէ , տէ
րունինտէ աղասըլար տիրիլլիլիչ օլան
վէ վագթըլլա պիր պաղչէ օրուպ ,
խալլի սէնէլէրտէն պէրու իտէ , զէրր
իտիլմէեէրէք իսալի պըրագըլմըչ օլ
մասընտան , հէր թարաֆընտա սար
մաչըգ նէվինտէն ֆիտանըլար վէ թի
քէնլի չաղը չըրըլար պիւլիւմիւչ , վէ
պու սուրէթլէ պիր չօգ եթանըլարըն ,
տէրունինտէ բահաթմա վագըթ կէ
չիրմէլէրինէ մախտուս սըգ պիր օր
մանըղգ հէյեէթի քէսպ իթմիլի պու
լունան պիր թարլա օրթմասընտա պու
լունմապտա իտի :

Մէղքիւր մուխաթարալը օթլարըն
իչինտէ , գազմա իլէ տար պիր կէչիւ

աչքը օրնաղէ , պու կէ չխտտէն գու-
լիպէնին դարուսունա կխտիլը խտի :

Պու սէֆիլ գուլիպէտէ սաքին օ-
լանլար , քէնտի գուլիպէլէրի : խըը-
որդլարքն թամաքնը թահրիք իթմէզ
օլտուղունա պիհագգըն պիլտիքլէ-
րինտէն , մէզքիւր գուլիպէնին գա-
բուսունու սալա քիլտալէմէզ խտիլէր :
Նասըլ քի , պու տէֆա տախի Մօ-
բաղէս , պիլ բալմաղընը , ճուլլ մէր-
թէպէ կիզլէնմիշ օլան զէնպէրէք իւ-
ղէրինէ սօգունտուրմասըլլա դարու-
աչքլաք : Պատէհու թէք կէօզլիւ , սի-
եահ վէ պօտուր պիլ շիշէնին սոզըն-
աա պուլունան մումունու երագսարագ ,
տէրունի գուլիպէ , իքի տայիրէեէ
թագսիմ օլտուղու , վէ պու տայիրէ-
լէր թախթա տէօշմէլի վէ թախան-
լարը դաբըլ օլմասըզը կէօրիւլաիւ :

Պինտալէրին մէզքիւր տայիրէլէրին
թապանը սէրթ թօրրագ օլու պ , թա-
վանլարընտան , քիլրէլէր վէ չաթը-
նըն գամբըլարը կէօրիւլէքաէ խտի :

Գարուսան իշէրի կիլիլտիկինտէ ,
իք տայիրէ Մօրալէսին օլու պ , Գար-
մէնին տայիրէսի սոզգա թարաֆաս
խտի :

Իգտմէթ կեահը մէզքիւր իւն թէզ-
եինտթընա կէլիննէ , պունուն թա-
րիֆ ու պէեանը մուխթասար վէճճ
իլէ օլտալիլըր . շէօլէքի , հէր պիլ
տայիրէտէ պիլէր գարիօլա , պիլէր
քիւ չիւք թրարէզա , վէ մէշին իլ
գամբըլարտան մասանու պիլըր իւ-
կէմլէ պուլունմաղտա խտի : Պիլիննի
տայիրէտէ , մաթպալի թազըմընը սս-
մանա մախսուս օլան բասըլ պիլ զին-
նիրտէն , պիլ թէննիլէրէ տաբըլը օ-
լու պ , պիլ բաֆ իւղէրինտէ տախի իւչ
տէօրթ ատէա թապագ , իքի պուչագ ,
գարայասան իքի գաշըզ վէ իքի տէ
գատէճ վար խտի :

Պու էվաէ , թէզեինտթ աէնիլէճէք
էշեա վար խտի իսէ , օ տախի Գարմէ-

նին տայիրէսինտէ խտի , լաքին Ալլահ
թէզեինտթ իլլէեէ : Շէօլէ քի ալթը
բարմագ ուղունլուլունտա , վէ տէօրթ
բարմագ էնիլիկինտէ քիւ չիւք պիլ
այնա , գարիօլանըն հանընտաքի տի-
վարտան սարըլ օլտուղու կիպի , տա-
լիրէլի մէզքիւրէտէ , քիլտախիզ օ-
լարագ , պիլ տէ սանաըզ , վէ զիքը
իթմիշ օլտուղունմաղ քիւ չիւք թրա-
բէզանըն իւղէրինտէ , իպրիք եէրի-
նէ գուլանըլըր պիւ չիւք պիլ տէս-
թի , վէ թօրրագտան էնիլ պիլ չա-
նագ պուլունմաղտա խտի : Մէզքիւր
տէսթի վէ չանագ , կէնն գըզըն
թուալէթ թագընը խտիլէր :

Խիւլասա , պու էվին քեաֆֆէլի
էշեա վէ ահվալի , խանէլի մէզպու-
րուն , տէլիլ հալընըզ Ֆագըլ հայի-
նի , իլլա տէրէճէլի նիհայէտէ սէ-
ֆալէթ վէ բէրիչանինէթ իշինտէ պու-
լունտուղունու իլմա խտիլ խտիլէր :

Մօրալէս , քէնտի տայիրէլի մախ-
սուսէսինտէ եազընըզճա գալմագըլ-
ը պիլտտէսիլլէ սոզու իթմէքտէ օլ-
տուղունտան , զիքրի սէպգաթ խտէն
գանտիլի Գարմէնէ իմէպիմ խտերէք ,

— Կիճէլէր խայր օլուն , գըզգու-
րընտաչ , տէաի , քէնտիսիննէ մախ-
սուս օլան գարիլալ թէպէաթիւմա իլլէ :
չալըլ քի , պու կիճէ իւեանտա դը-
րալ կիպի պէնկին պիլը պիլ յըստէ ,
աէնին իլլէ էվէնմէք խթէսին , վէ իլ-
աիվաճընըզ իճրա օլունուպ , պիւ-
լիւք պիլը գասրն օլտուղուն հայտէ ,
ուլլգունտան ու եանտաթն :

— Թէշէքքիւր խտերիմ , պիլան-
տէր , լաքին սէն տէ չալըլ քի , իւ-
եանտա սարըլ օլմախտաթն , վէ եա-
թազընտան գալգաըզընտա , նամուս-
լու պիլ տտէմ օլաթն :

Պու քէլլախարտան սօնրա , չէնկի
գըզը քէնտի տայիրէսիննէ չէքիլիլալ ,
գարուեու գարատը , վէ Մօրալէս ,
մէզքիւր գարունուն սիւրկիսսիւ գօ-

նուրառուղու սէսինի իշխտինճէ , արա սըրա կիճէլէրի , մուխաթարալը թէ- չէպպիւսաթը էսնասընտա իսթիմալ իյլէտիկի քիւչիւք պիր խըրսըզ ֆէ- նէրինի , չադմագ իլէ եագտը , վէ պու ֆէնէրին ճիւզի այտընլըղը սա- ետսնտէ , ուզուն դըլըճըյլա քիթա- րասընը չըդարտը , վէ էնլի շարգա- սընը տախի պիր թարաֆա դօեուպ , պիր կէօղիւ իւղէրինտէ պաղը օլան սինահ պաղը տախի չէօղտիւ , վէ մէզքիւր սախթէ պաղըն ալթընտա մահֆուզ պուլունան մէրդուանն պիր կէօղիւ , բարլագըզ , հիյլէպաղըզ , միւրայիլիք , վէլհասըլ չիւքիլիք վէ գըզկընլըզ խուսուսունտա տիկէրին- տէն գըսդանաճագ հիչ պիր ճիհէ- թի օլմանարադ զահիր օլտու :

Մօրալէսին , թէք կէօղիւ պիր միւ- ղիգաճը օլմագ իչին , կէօղէրինին պիրիսինէ պաղլատըղը մէզքիւր ի- բէքի պէզ բարչասը , հագըզաթէն մէրդուան թանըլմագ պիր հալէ գօյ- մուգաա իտի :

Հէր նէ հալ իսէ , Մօրալէս , պիր քէրրէ քէնտիլյի պուլունճա , գու- մարխանտէն թօրլանսըլ փէ սօյտու- ղու իքի ատէմլէրտէն հասըլ իտիլ- միչ օլան թէմէթթիւլէրինի ճէպլէ- րինաէն չըդարտը , վէ հրոսթ թա- մաընտան նաչի տիթրէմէքաէ պու- լունան էլլյլէ , ագչէ բաքէթլէրինի պիրէր պիրէր չէօղտիւ , վէ պատէհու միրալայըն ագչէ քէսէսինի պօշարտա- րագ , ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ իլէ պիլճիւմլէ նուգուտու մէվճուտէյի , գըլմէթլէրի սըրտաըյլա իսթիֆ իթ- մէքիլիէ պաչլատը , վէ պէօլլէճէ աղ պիր վագըթ զարֆընտա , քեաֆֆէյի պագչիլ վէ եաղմա ագչէլէրինի իս- թիֆ իթտի :

Մօրալէս , պու ագչէլէրին մէճմու- յինի հիսապ իտիպ , մըգտարը մէվ- ճուտու ճն իքի պին վիրայը թէճա-

վուզ իյլէտիկինի կէօրինճէ , զա- ետէթլէ մէմուան օլտու , վէ մէսրուրէն ,

—Ահ , պու նէ իգպալ , տէտի չիւնքի գըզգարընտաչըմ սէրվէթի իսաեալ իթտիկի թագտիրտէ , պէն անը հագըզաթէն էլլէ իտիւօրում :

Պատէհու Մօրալէս , մէզքիւր ագ- չէլէրի հիսապ իթմէք իւզրէ օթուր- մուչ օլտուղու իսկէմլէսինտէն գալգ- տը , վէ օտասընըն արտ թարաֆընտ տօլլու կիտիպ , սէսիզճէ գարեօ- լասընը եէրինտէն գըմըլտաթտը :

Պու գարեօլանըն անագլարընտան պիրի , բէքլէչմիլ թօրրապըն իչինաէ կէօմիլիւ օլան էնլի վէ եասը պիք թաչ իւղէրինէ վաղ իտիլիլ տի : Մօրալէս պըչաղընըն ուճունու մէզ- քիւր բէքլէչմիլ թօրրագ իլէ թաչըն արասընա սօգմասըյլա , թաչը գօ- լայճա եէրինտէն գալտըրտը , վէ պու սուրէթլէ պիր անագ էնլիլիկինտէ վէ իքի անագ տէրինիկինտէ աչըլան անօրթ քէօչէլի չուգուրա սօղրու ֆէնէրինի ուզաթտը , վէ պու ըչըղըն չաֆգըյլա , մէզքիւր չուգուր տէ- րունինտէ քիւլլիեթլի ալթուն վէ կիւմիւչ ագչէ մէվճուա օլտուղու կէօրիւտիւ :

Մօրալէս , էմրի թէայելուչլէրի ի- չին լաղըմ օլան մէպլաղը , պալէա- տէ զիքրի կէչէն ագչէլէրին իչինտէն պիր թարաֆա չըգարաըզտան սօն- րա , պագիսինի , էվվէլճէ եըղըմըչ օլան մէպալիղին եանընա թէրաքիմ իթտի : Պատէհու չուգուրուն աղը- նը , մէզքիւր թաչ իլէ պէթէքրաբ դարաեթօղ , գարեօլանք տախի պու եասը թաչըն իւղէրինէ վաղ իյլէտի : Սօնրա , ֆէնէրինի սէճնտիւրիւպ , եա- թաչընա կիրտի , վէ չօգ սիւրմէյիպ , տէլին պիր ույգուեա տալտը :

Պիզ , Մօրալէսի քէնտի տայիրէ- սինտէ պըրագարագ , կէլէլիմ հէմ- չիրէսինին օտասընա :

Հագրգաթը հալտէ Գարմէնի շիւմ տի թանքեաճաղըզ , վէ պիրինճի տէֆա օլարագ , անը կէօրէճէ յիզ , զիրա շիւմտիէէ գատար մէղպուրէնին նիմ . մէսթուր օլան սիմասը , պիզիմ իչին պիր էսրար իտի :

Պու էսնատէ կէնճ դըզ , գալըն տանթէլայը պուրնուզունու իւղէրին տէն չըգարմըջ օլուպ , կիւմրահ սաչլարընըն գալըն էօրկիւլէրի իսէ , ումուզլարը իւղէրինէ սարգըլաճագ եէրտէ , գատիֆէտէն մասամուլ պիր թաճ միսիլու , պաչընըն էթրաֆընտա իչ իչէ սարըլմըջ իտիլէր : Հալ պու քի , պու կիպի ղաեէթ տիլպէր վէ հիւսէնա պիր գըզ իչին , տէ յիլ պէօյլէ պիր սալթիէ թաճ , լյլա հագըգի պիր թաճ գօնուլմագ լազըմ իտի :

Մէզպուրէնին գաչլարը , Եունանլարըն իլահէ սանէմլէրինտէ քի աննլար կիպի նաղիք վէ գուսուրսուզ օլան տնլընըն ալթընտա , սիւահ վէ էմ սալսիզ տէրէճէտէ միւնթազամ օլուպ , մէզքիւր դուսուրուզ գաչլարըն ալթընտա քի կէօզլէրի իսէ , գարա վէ պէլքի պիր աղ զիւատէճէ իրի իտիլէր , վէ պունլարըն չուգուր պէպէքլէրի տիւրլիւ պէ տիւրլիւ րէնքլէրէ չալար պիր սուրէթտէ իտի Գարմէնին պուրնունուն ճիւղիճէ գարթալ դուչու պուրնու շէքլինտէ օլմասը , վէ տէլիքլէրինին , հիտատէթ ու ղարէղ էնասաքնտա թէվի իտիլիր պիր հէ յեէթ ու թարզտա պուրունմասը , սահիհէն Մաղըպլարըն գավմընը իսթըրա կէթիլիլէր իտի :

Մէզպուրէնին ալթուն սարըսը րէնկինտէ օլան եիւզիւնիւն պէեազըզընա բարլագլըզ վիրէն տուտագլարընա կէլինճէ , պունլար տա , պունտան ագտէմ պէեան իթմիչ օլուզունմուզ իւզրէ , աչըզ գըրմըզը րէնկինտէ իտիլէր :

Իլթէ Գարմէն պու հալտէ օլուպ , մէրգումէ , չու Ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկինէ պիհաղգըն մաղրուրէն , իւմիտ իթմէկէ , վէ միւսթագալէ հագրընտա կիւվէնմէքլիկէ հագրը վար իտի , վէ հէր շէ յէ եէթիլմէքլիք , վէ տիւնեանըն պալէսսընա կէօթիւրէն տէրէճէլէրէ վասըլ օլմագլըզ , քէնտի իզթիտարընտան իտի : Էվվէթ , պալսթ վէ թալէ քէնտիսինէ եավէր օլտուգճա , հէր շէ յ միւմքին , վէ հաթիթա միւհթէմէլ իտի . . . : Էվվէթ , մէզպուրէնին հուզուրունտա տիղ շէօքմէք , վէ անը սուլթան մագամընտա սէլամլամագ լազըմ իտի :

Ձէնկի գըզը , պու արալըզ , մէրմէրտէն մասամուլ իլահէ սանէմլէրի միսիլու , դօլ վէ ումուզլարը աչըզ օլուպ , ղիւրրինի իթտիկիմիզ գանտիլին մէվլու պուրունտուզու քիւչիւք մասանըն եանընտա վէ աեազ իւզրէ տուրմիսգտա , վէ էլինտէ տախի , Ֆըրանսըզըն գօյնունտան պուրլուպ , քէնտի կէօքսիւնէ գօյմուչ , վէ պու էսնատէ կէօքսիւնաէն չըգարմըջ օլտուզու քիւչիւք ճիզտանը թուլթարագ , Ֆէվգէլատէ մէրագ վէ տիգրաթ իլէ թէֆթիչ ու թէտղըզ իթմէքտէ իտի :

Պու ճիզտան , գըրմըզը մէշին իլէ միւճէլլէտ , վէ իւչ ատէտ կիւմիւչ գօրչա իլէ մահֆուզ օլուպ , տար վէ ինճէ պիր տէֆթէր շէքլինտէ իտի : Մէզքիւր ճիզտանըն իւզրինտէ , սիւսիլէ նիչանը հէ յեէթինտէ կիւմիւչաէն պիր գըլըճ րէամի հէքք իտիւմիչ , վէ պիր շըվալիէ գասգէթասթէրսիմ գըլընմըջ , վէ պու լէվհանըն ալթընա տախի տէսթէք օլմագ իւզրէ , իքի նէֆէր ղաեէթ ճալիպի նազար գըզ թասպիրի եաղըլմըջ իտի : Գարմէն , մէզքիւր քիւչիւք ճիզտանը , պուրնունա տօղրու կէօթիւ-

բերէք, անտէն կիւղէլ վէ թաթլը պիր դօզու հասըլ օլտուղունու հիսս իթաի, Պատէհու դօքչայարը հարէքէթ իթաիրմէսիյլէ, ճիզտանը սչաղը: Մէզքիւր ճիզտան իչինտէ, էմնալի կիպի, իքի ևան կէօղ, վէ տար պիր նօթա տէֆթէրի պուլունուպ, պու տէֆթէրտէ իտէ, չիչ պիր շէյ Եապըլմըջ օլմսեբպ, Եալընըզ պիրինճի տահիֆէսինտէ, պիր Եհլի դալէմ Եսերի օլարագ, ճիֆրայըտուրէթտէ շու աթիտէքի լուղէթլէր մուհարրէր իտի:

ԹԱՆԳՐԷՏ ՏԸ ՆԱԺԱԳ
Թիւրք. — Իշուլ 1769

«ԱՆ, իտի թանքրէտ տը նոժագ իմիչ, տիմէք քի, աաըլլատէ տիր», տէտի Գարմէն քէնտի քէնտուհէ:

Մէզպուրէ, պու վէճհ իլէ հօֆուհին իամինի Եօրքէնտի իտէ տէ, պու գատարը քիտֆի տէլիլ իտի: Իմտի ճիզտանըն իքի կէօղլէրինի իժահարրի իթմէքլիկէ պաշրտեարագ, իլք տէֆա պուղաղը կէօղ տէրունինտէ, մուտրօյեան նամքտա պիր սէֆինէ գարթմանըն իւչլունճիւ մուտ վինլիք մէմուրիսէթիսին, մէրգում տէլիլանլըրեա իհայէսի իչին, մէրգում մուն պիղղաթմ քէնտի նամքնա օլարագ, մրանտա պահրիսէ նաղբըթ իարտֆընտան մումղի վէ վիտ ապիրայ գօնթ տը թրէվիլ իժարտֆընտան մուսատտաղ պիր դըթա Եմքնամէ վար իտի, Կէնճ գըզ, մէզքիւր Եմինամէլի կէօրիւր կէօրմէզ, քէնտի քէնտաինէ:

— Օֆիչլուլ իմիչ, վէ պիր կէմի օֆիչլուլը դարուտան, պիր գարուտան ապիրուլ, վէ պիր ապիրուլ, հէյսէթի վիլքէլա աղաթ օլուր, տէտի:

Պատէհու Գարմէն իժահարրիեալթընա տէվամ իթաի: ճիզտանըն տի-

կէր կէօղիւնտէն, տիղգաթլըճա տիւրիւրիւշ օլարագ, իւչ աոէտ ուֆագ քեաղըտ տիւշտիւ քի, պուկարըն իչինտէ պիր շէյ մահֆուզ օլտուղու անլաշըլմագտա իտի: Պաղը կիզլի նէանէլէր իւղէրինէ վաղ օլունան Եաֆթալար կիպի, մէզքիւր քեաղըտլարըն հէր պիրի իւղէրինէ տախի դալէմլէ Տիւն, Ալլաւիլ, վէ Մարէնի իսիմլէրի Եաղըլմըջ իտի:

«Աճապա պուկարըն մանէտը նէ տիր», տէտի Գարմէն քէնտի քէնտուհէ, վէ մէզքիւր քեաղըտլարը սչբպ, իլչլէրինտէ, գօնու սիեահ, աչբզ Եամէր վէ յիւլէ չարար սարը քէնկլէրտէ իւչ բարչա սաչտան հալպար պուլունուղունու կէօրտիւրիւնտէ, իթէպէտիւմ իթաի:

Սիեահ սաչլար Տիւնըն, Եամէրլէր Սիլվանտիրին, վէ սարըլար Մարինէլի իտի իտիլէր:

Գարմէն պու հալտէն մի իէէսա սիր օլարագ, «ԱՆ, պիր աչբզը պիլլէֆա իմիչ, ֆուղաթմ օլտանը մք Եօլլէ դուվլէթլի պաղլար քի, հէրճայիլիք անլէրի գըրամտարն» տէտի:

Մուախտարէն մէզպուրէ, յիւչլուք այնտարնա պաղբպ, տէրունինտէ քէնտի ճալիպ սիմտարը կէօրմէսիլլէ, զանն իտէրսին քի, պու սիւալիսին ճէվապընք, քէնտի լէհինտէ օլարագ ախղ իլլէտի: Վէ սօնրա, կէսիճի մուհապէթլէրին վէ բէք չարագ ունուտուլան աչգու սէվալարըն բէհինլէրի օլան մէզքիւր սաչտան հալպարը Եէրլէրինէ պէթէքըտը վաղ իտէրէք, ճիզտանը գարաւար, վէ սիւրաթլէ կիճէ թուալէթիսի իքմալ իտիպ, Մօրալէսին գարուօլտարտան հիշ պիր ճիհէթլէ ֆարգը օլմսեան քէնտի գարիօլտարնա կիրտի:

Անճաղ, պու սըրատա դարտաչը

տէրին ույգուեա տալմբը օլուպ , հը-
րըլթըսը իշիտիլտիկի հալտէ , Գարմէն
խտէ , պու ճիհէթլէ գարասաչը գա-
տար տախի մէտուտ օլմնաըզընտան ,
կէօյլէրինի պիլէ գարաեամատը :

Մօրալէսին , ույգուտուեա պաղը
ուղուրլու բիւեալար կէօրիւպ կէօր-
մէտիկինի պիլմէզ խտէք տէ , շու-
րասընը օգուեանկարըմըզա պէեան վէ
թէէմին խտէպիլիբիզ քի , շէֆֆագըն
իւք զիեալարը աֆագատա կէօրիւ-
տիւկիւ էննատէ պիլէ , Գարմէն ու-
եանըզ օլարադ կէօրտիւկիւ բիւեա-
եք հէնուզ իքմնպ խտէմէմիշ խտի :

— Էվլէթ , էվլէթ , ախմէքտէ խտի
մէզպուրէ քէնտի քէնտուեէ , իսմ'
ու իւնլանա , վարիտաթ ու գուտ-
րէթէ , վէ ուչագլարա մալիք օլա-
ճագըմ , հէմ' եադըն վագըթտա
մալիք օլաճագըմ :

Իմտի , կէօրիւլէն բիւեալտորըն ա-
լը չըգմուզ օլտուղունա տայիր պէյն
էլ նաա հատըլ օլմոշ օլան պիլ իթի-
գատըն նէ տէրէճէ էհէմիմիեթի
պուլունտուզու , իլէրուտէ հիքեա-
եէմիզին սըրասընտա անլաչըլաճագ
տըր :

7

ԹԱՆԻՐԷՏ ԱԷ ՏՕՆ ԺՕՁԷ

Մօրալէս , տօն ժօզէ Բօվէրօնուն
խանէսի , Գաիեա տըլ՝Սպիսըս սօգա-
ղընըն էն կիւզէլ խանէսի տէյիլ խտէ
տէ , էն կիւզէլլէրինտէն պիլի օլտու-
ղունու հէմչիբէսինէ պէեան իթտի-
կինտէ , ապա միւպալաղա իթմէմիշ
խտի :

Հիքեայէ իթտիկիմիզ վուգուաթ-
լարըն վագը օլտուղու զէմանտէ ,
Հավանա շէհրի , պիզիմ կիւնլէրիմիզ-
տէքի կիպի , մանթագամ վէ միւ-
քէլլէֆ պիլ շէհր օլմանըպ , պիւնա-
լարը խտէ , կիւզէլլիք վէ պիլիմիլիք

ճիհէթիլլէ , շիմտիքի Բարիզին էպնի-
յէսինէ ըէգապէթ խտէճէք տէրէ-
ճէտէ տէյիլ խտի : Շէօյլէ քի օլ
զէման Հավանատա միւզէյիէն վէ
պիլիմիլի տէնիլլէճէք պիւնալար ըէք
աղ օլուպ , պուեալարըն պիլինճի սը-
նըֆընտա պուլունանլարտան պիլի
տէ , տօն ժօզէ Բօվէրօնուն խանէսի
խտի :

Նատըլ քի սէօյլէտիք , մէզքիւր
խանէնին բարադըլըզը , Գաիեա տը
լ՝Սպիսըս սօգաղընտա վագը օլուպ ,
իքի թարաֆընտա պիւլիւք աղաճլար
տիքիլի պիլ կէշիտէ նագըր խտի , վէ
պու կէշիտ խտէ , զիքը օլունան ա-
ղաճլար իլէ , թապլիլի , սըզ վէ եէ-
շիլլիքի պիլ քէմէր իթէշիլ իլլէյիպ ,
մէզքիւր աղաճլարըն ալթընաա պու-
լունան Խօլուն պօտունա կիտիլտիկիւ-
տէ , օլման կիպի սըզ վէ կիւզէլ օ-
լան պիւլիւք պիլ պաղչէսին օրթա
եէրինտէ քեային պիլ քէօլիէ վատըլ
օլունուր խտի :

Մէրմէր թաչլար վէ սերվի աղաճ-
լարը իլէ ինչա խտիլիշ , վէ իւզէրի ,
Էվրօրա մալի օլան ըէնլիլ քիլէմիտ-
լէր իլէ էօրթիւլմիւշ պուլունան մէզ-
քիւր քէօլի , իքի գաթ օլուպ , էթ-
րաֆընտա իւթիւ աչըզ վէ շիշէք-
լէրլէ միւզէյիէն վատի պիլ եօլ վար
խտի : Պիլինճի գաթըն տայիբէլէրի ,
մէզքիւր եօլ իլէ այնի զէմին իւզէ-
րինտէ խտիլէր :

Պիւնալը մէզպուրուն արգա թարա-
ֆընտա պուլունան պաղչէսին իշինտէ
վէ զաեէթ կիւզէլ վէ նատիբիւլ էմուլ
Աֆրիգա ֆիտանլարը արասընտա ,
քիւշիւք պիլ կէօլ պուլունուպ պու
կէօլիւն պէրրագ տւլարը , պապօապ
թապիլր օլունան աղաճլարըն պուտագ-
լը քէօքլէրինէ , վէ խուրմա վէ Հին-
տիսթան ճէվիզի աղաճլարընըն ուճ-
լարընա կէօլիէ վիլմէքտէ խտիլէր :
Մէզքիւր աղաճլարըն եաբրագլարը

արասընտան տախի, եհչիլ իլէ պե-
 եազ ըհնկէրէ պօեանմըջ ուֆաճըգ.
 պիր սանտալ միւշահատէ օլունուպ,
 Անունցիխաթա պազէն պու սանտալ
 տէրունինտէ օթուրուպ է յլէնիր խաի:

Մէղքիւր լաթիֆ կէօլինն դըբըլա-
 ըլ իւղէրինտէ, խաթթը իսթիվանէ
 մախսուս պինլէրճէ դարիպ չիչէ.բլէր
 պիւյիւմիւշ օլտուղու հալտէ, պու չի-
 չէ.քլէրին աճայիպ շէ.քիլլէրի վէ կէօզ-
 լէրի գամաշտըբըր ըհն.քլէրի, զանն
 իտէրսին քի, եալընըզ մուհարրիին
 դալէմիլլէ տէ.յիլ, ըհսամըն ֆըրչա-
 սըլլա տախի թարիֆի զայրի միւմ-
 քիւն խաի:

Պինանըն սաղ վէ սօլ թարաֆըլա-
 ընտա, վէ զանէթ սըգ աղաճլար ի-
 լէ մէղքիւր պինատան այրըմըջ օլ-
 տուղու հալտէ, պազը ակըրլար վէ
 խըզմէթ.քեարլար իլէ քէօլլէրէ մախ-
 սուս տայիրէլէր պուլունմազտա խաի:

Իշթէ, Թանքրէտ սը Նաժաղ, կի-
 ճէ էնասընտա վէ պայիլըն հալտէ,
 պու խանէեէ կէթիրիլտի:

Մէրգուժ տէլիգանլընըն պայիլըն-
 լըղը կէչիպ, սզլը պաշընա կէլտի-
 կինտէ, սապահ օլմուշ, վէ պիր սաաթ
 գատար տա կէչիլ խաի իսէ տէ, տէ-
 բունինտէ եաթմազտա օլտուղու օ-
 տանըն ըհնչիրէլէրի գօեու ըհնկի
 պիւյիւր ըհրտէլէր իլէ մուհաֆաղա
 իսիլմիլ օլմաընտան, կիւնէչին զի-
 եալարը աղա օտաեա թէէսաիր իթ-
 մէեօրլար խաի:

Թանքրէտ, կէօզլէրինի աչընճա,
 քէնտույի, հէր վագըթ.քի դարեօլա-
 սընտա զանն իթաի, վէ էլվիլ էմիր-
 տէ, օլան վուգուաթլարը ապա տէր-
 խաթթըր իտէմէտի: Փագաթ պիրտէն
 պիրէ պաշընըն թէբէսինտէ հասըլ
 օլան պիր սարըլմա, վէ սօլ գօլու-
 նուն տամարլարընտա հիսս խոիլէն
 պիր աճը, մէրգուժուն տիգդաթընը
 ճէլպ իթաիլէր: Պինապէրին պու տէ-

լիգանլը սաղ էլինի պաշընա կէօթիւ-
 ըիւպ, էնլի պիր պէզին, տէրունին-
 տէ պիր բարչա պուղ օլարագ պա-
 շընա պաղլանմըջ օլտուղունու, վէ
 մէղքիւր պուղուն աղըր աղըր էրի-
 մէ.քտէ իտուկինի սնլատը, Պատէհու
 սօլ գօլունա պագըպ, պազը գանլը
 պէզլէրին գալիլէն գօլունա պաղլան-
 մըջ օլտուղունու կէօրտիւ: Շու հալ-
 տէ, մէրգուժտան գան ալընմասը
 միւնատիպ կէօրիւլիւլ խաի իսէ տէ,
 քէնտիսի պունտան ապա խապէրուար
 տէ.յիլ խաի: Մէրգուժ, նասըլ քի
 տէտիք, պաշընտան կէչէն վուգուաթ-
 լարը պիլմէեօր խաի, հալ պու քի,
 պիր սն էլվիլ պունլարը պիլմէ.քիլի
 տէ պիթթապի զիեատէսիլլէ արղու
 իթմէ.քտէ խաի:

Հէր նէ հալ իսէ, Թանքրէտ, մու-
 վագգաթ զաաֆէթինտէն նաշի խայ-
 լի կիւճիւլ.քլէ զիհնինի եօլաուգտան
 սօնրա, իլք սղչամքի գուժարխանէ
 վուգուաթլարընը, շէօլլէ.քի բիեան-
 դօտա գապանտըղընը, շէնկիլէրին
 կէլտիկիսի, եիւղիւ էօրթիւլիւ կէնճ
 գըղըն թիւրքի շըղըրտըղընը, բագա
 իճըա իթաիկիսի, վէ գըբմըզը սէթ-
 ըլիլ տաէմին վահչիճէ շագալարընը,
 վէ պու եիւղտէն հասըլ օլան մուտ-
 րագտեք, իքի Ֆասըլտա իճըա օլու-
 նան տուէլլօեու, Մէքսիգալընըն ֆի-
 րարընը, վէ նիհաեէթ քէնտիսինին
 գուժարխանտէն ակտէթինի տէրիա-
 թըր իլլէտի: Հաթթա Գայիա սըլՍ-
 պիսրօ սօգաղընա կիթմէք իւղըրէ,
 տար սօգաուգտան կէլտիկիստէ, պուր-
 նունուն ալթընտան շըղըրմագտա օլ-
 տուղու շարգը տախի մէրգուժուն
 խաթթընա կէլտի:

Տէլիգանլընըն խաթթընի, պու
 տէրէճէեէ գատար վասըլ օլուպ, Ֆա-
 գաթ անտէն իլէրուեէ կիթմէեօր ի-
 տի: Իմաի, զիհնինի պիր տէֆա տա-
 հա եօլաու իսէ տէ, պու տէֆա:

տէրխաթըր իթմէք տէյիլ , հագը-
գաթը հալ հագգընտա շիւպհէ իթ-
մէքլիկէ պաշլաոր : Շու գատար քի ,
մէրգում , անորըն պաշնա , եա
պիր գըլըմ վէ եախօա պիր տէյնէք
իլէ վուրուլարագ , պունուն թէհասի-
րինտէն քէնախիինն եէրէ տիւշիւշ
օլտուղունու անլատը , նասըլ քի գու-
մարխանէտէն տիշարը չըդտըղընտա ,
եէտինատէ ճէսիմ պիր մէպլաղ պու-
լունմասը տա , պէօյլէ պիր ճինանէ-
թէ սէպէպիլեէթ վիրմիշ օլտուղունա
էրլիրէճէք տէրէճէտէ պիր պիւրհան
խտի : Փագաթ մէրգումունն ֆիքրին-
տէ հալլ օլունամմըշ պիր մատտէ
գալտը խտէ , օ տախի , շու էննատէ
նէրէտէ պուլունտուղու , վէ քիմլէր
թարաֆընտան հիւննի սուրէթտէ գա-
պուլ օլունարագ , թէտալի խտիլտի-
կի խուսուպարը խտի :

Տէլիգանլը տիրոսէյի իւզէրինտէ
տօղրուլուպ , վէ պուլունտուղու մա-
հէլինն թէֆթիշ ու թէտգըզը , պէլ-
քի ֆիքրինտէ պաղը իյզահաթ հու-
սուլէ կէթիրիր իւմիախլէ , կէօղլէրինի
էթրաֆընա կէզաիրմէկէ պաշլաոր :

Մէրգումունն պուլունտուղու օտա ,
օրթա տէրէճէ պիւշիւքլիւքտէ օլուպ ,
էթրաֆը տախի , իւզէրինտէ զանէթ
մէհարէթիլէ էնվայի սէյիար աթտէր-
հալար , զարիպ իւլ շէքլ մայմուն-
լար , եէշիլ ըհնըլի աղաճլար , գըր-
մըզը գանալար , վէ պիւմալ շիշէք-
լէր իշէնիլմիշ շին հալըլարըլա թէք-
միլէն գարլը խտի :

Թալանտան , քիւշիւք պիր Փիլէ-
մէնք ալիզէսի աղըլմիշ օլուպ , պու-
նուն ալթը սաէտ եու վարլուղ գօլ-
լարը տախի , քիւշիւք սէյիարէ եթլ-
տըղլար կիպի , սարը վէ բարլագ պա-
գըրտան մասմուլ օլան պիր կլօպուն
էթրաֆընը իւզգիլն իթմիշ խտիլէր :

Պունտան մաստա տիվարտա վէ
գարն օլանըն գարշըքնտա , չէրչիվէ-

սի միւզէյնէն վէ օյմաճըլըգլա իշէ-
նիլմիշ կիւզէլ պիր այնա պուլու-
նուպ , տէրունի օտատա տախի , կիւլ
աղաճընտան վէ սայիր ըհնիկտուղ
աղաճլարտան ետըլմըշ ուֆագ թէ-
ֆէք մօպիլիւա վէ տէօշէմէլէր , սա-
լընճագլը գօլթուղու սանտալիէլէր ,
վէ ճարօնուն չինի գարլարը պուլուն-
մագտա խտի , վէ պու թէզընիաթ վէ
թէճէմիւլաթ , պին սէքիզ եիւզ
եէթմիշ սէնէսինտէ , Հալանա իշին
էն պիւշիւք տարաթ վէ սալթանաթ
մագամընտա ատտ օլունապիլիր խտի :

«Շիւպհէսիղ նամուպու պիր խա-
նէտէ պուլունմագտալըմ , լաքին ա-
ճապա պու խանէնին սահիպլէրի քիմ-
լէր տիր» , տէտի Թանքրէտ քէնտի
քէնտուեէ :

Մէրգում տէլիգանլընն պու սի-
ւալի իթմէսինտէն պիր աղ սօնրա ,
պիր գարու աշըլարագ , իւշ քիշի
տէրունի օտատա տախիլ օլտուլար :
Պունպարտան պիրի իհթիւար պիր
քիմնէ խտի : Պու զաթ , հէյնէթճէ ,
զիւսատէ իհթիւարլըզ հալի քէսպ
իթմիշ օլուպ , Փագաթ սիննէն , ան-
ճագ ալթմըշ վար խտի : Մէրգումուն
սաշլարը հէման թէքմիլէն պէեաղ-
լանմըշ օլուպ , պուրուլմուշ աննը իւ-
զէրինտէ թէմէվիւճ իթմէրտէ , վէ
սիմասընըն զանէթիլէ միւնիթագամ վէ
տիզգաթմա շանան չըղըլարը , պիր
իղթիրապ վէ քէտէր կյամ կյէյիպ ,
վագիթըլա բէք կիւզէլ օլտուղու ան-
լաշըլան լէհէսինտէ տախի տէրտ ու
էլէմ էսէրի , վէ խաթմալարա մախտուս
պիր սօլիունլուգ հալի կէօրիւլմէքտէ
խտի . պունտան մաստա իհթիւարը
մէրգումունն պօեու , էյիլմէկէ եիւզ
թուլթմուշ օլուպ , էլլէրի տախի ճիւ-
զի , Փագաթ տայիլի պիր սուրէթտէ
տիթրէմէքտէ խտի :

Պու իհթիւար իլէ պիրլիքտէ տէ-
րունի օտատա կիրմիշ օլան իքի ա-

տէ մէքրտէն պիրի իսէ , մայիւմիւմիւզ
 օլան վէ իւք կիճէ.քի սէ,յեսահաթ էս-
 նասընտա , Անունայիտթանըն թահթ-
 րէվանը իլէրուսինտէ եիւրիւեէն Բապ-
 լօ նամ սատըգ խըզմէթ.քեար խտի :

Ի.բինճի շախաս կէլինճէ , պունուն
 տախի , Հաւանա թապիսլէրինտէն էն
 հաղիդի օլտուղունու պէեան իլէ ի.ք-
 թիֆա խտէրիզ :

Իհթիեար , գարեօլանըն եանընա
 եազլաչըպ , մէճրուհ տէլիգանլըբը ,
 կէօղլէրի աչըգ , վէ պիւլա միւշ.քիլաթ
 տիրսէ.յի իւզէրինէ տաեանմըշ կէօ-
 րիւնճէ , պիրտէն պիրէ լէհճէսինտէ-
 քի .քէտէր ու էլէմ ալէամէթի մահվ
 օլտու , վէ անըն եէրինէ տուտագլա-
 րընտա պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ
 կէլէրէ.ք , Իսքանեօլճա վէ թաթլը
 պիր սէտա իլէ ,

—Է.Ֆէնտիւմ , տէտի , շու թապի-
 պի հազիդին պէնտէնիդի թէէմին ի-
 չին սէօլլէտիկի պիւ ճիւմլէ սէօղլէ-
 րինէ նիւպիթէն , հալէա պիր տէրէ-
 ճէ իզթիրապ իլինտէ ի.քէն , պու-
 քէրրէ միւսլթէլա օլտուղունուզ ու-
 զուն պայիլընդտան գուրթուլտու-
 զունուղու կէօրտիւկիւմտէ , զիեա-
 տէսիլլէ մէմուն օլտում :

—Է.Ֆէնտիւմ , ճէվապ վիրտի Թան.ք-
 րէտ , քէսի.ք պիր սէտա իլէ , հագ-
 գըմուտ իղհար իլլէտիկինիլ թէվէճ-
 ճիւհ վէ մուհապպէթտէն սօլաեք
 սիղէ , նէ տէրէճէ պէեանը թէշէ.ք-
 քիւր խտէճէկիմի պիլլէմէմ :

—Սիզ պանա թէշէ.ք.քիւրէ պօրճ-
 լու տէ,յիսինիզ , չիւն.քի պէն սիղէ
 եաբաըլըմը , սիղին հալինիզտէ պու-
 լունտն , եանի եարալանմըշ վէ եօլ-
 տա թօղուն իլինտէ էօլիւ կիպի պը-
 րագըլըշ օլան հէր ստէմ իլին տա-
 խի եաբաճագ խալիմ : Հէր նէ հալ
 սէ , է.Ֆէնտիւմ , շիմտի սիզ , նամի-
 զաճըլըքընդտան պու տէրէճէ գօ-
 լսյըգլա գուրթուլապիլէճէկինիզ ի-

չին , քէնտինիզի մէսուտ ատու իթ-
 մէլիսինիզ , զիրա թապիպինիզ , ի.քի
 եախօտ իւշ կիւնէ գատար քեամիլէն
 քէսպի իֆագաթ խտէպիլլէճէկինիզի
 թէէմին խտիեօր :

Պու սըրատա թապիպ , պուզլու
 պէզի , Թան.քրէտին անլընտան գալ-
 սըրըպ , վէ բարմագլարընը տախի ,
 մէրգումուն պիլլէ.յի իւզէրինէ տա-
 եաեարագ , մուհալլէրէեէ գարըչաթ ,
 վէ իհթիեարըն սօն քէլամլարընա շու-
 եօլտա ճէվապ վիրտի .

—Պու էֆէնտի , իւշ կիւնտէն տէ-
 լիւ , իլլա եարըն սապահ քեամիլլէն
 քէսպի իֆագաթ լյլէեէճէ.ք տիր :
 Ձաթէն շիմտիտէն պուզլու պէզլէր
 սաեէսինտէ , պաչընտաքի եարէնին
 իւֆիւնէթի գալմամըշ , վէ նապղա-
 րը քէսպի սիւ.քիւնէթ խտիպ , հաթ-
 թա ճիւզի մէրթէպէ պիլլէ հարէրէթ
 էսէրի միւշահէտէ օլունամուպտա
 պուլունմուշ սուր :

—Պէրէ.քեաթ վիրտին պանա քի ,
 ապա վազըթ զայպ իրմէեէրէ.ք , սօլ
 գօլունուն տամարընտան քէմալի մէ-
 հարէթլէ գան ալաթմ , տէտի Բապլօ
 մադրուրլանսարագ :

Իհթիեար իլէ թապիպ վէ Թան.ք-
 րէտ , մէրգում սատըգ խըզմէթ.քեա-
 րըն շու սէվինճինի վէ նէլթէր իսթի-
 մալի մէհարէթինտէ քէնտի իւզէրին-
 տէ օլան էմնիեէթինի կէօրաիւ.քլէ-
 րինտէ , թէպէսսիւմ իթտիլէր :

—Պու հալտէ , է.Ֆէնտիլէր , տէտի
 Թան.քրէտ , քէսի.ք պիր սէտա իլէ ,
 պէնտէնիզ տախի հագգըմուտ տիգ-
 գաթ ու իհթիմալարընը սիրիլ իթ-
 մէմիլ օլան զէվաթա , խալիսանէ օլա-
 րագ քէմալի թէշէ.ք.քիւր վէ շիւ քրա-
 նիլէթիլիսի արգ ու պէեան խտէրիմ :

—Է.Ֆէնտի , սիղէ պիր սէֆա
 տահա սէօլլէեօրում , սիզ քիմսէ
 հագգընտա թէշէ.ք.քիւր վէ շիւ քրա-
 նիլէթէ պօրճլու տէ,յիւ սինիզ , գի-

րա հէր քէս քէնտի վազիֆէսինի ին-
րա խտիպ , պաշգա պիր շէյ եարմա-
մբշ տըր , տէեու պէեան իթտի ին-
թիեար :

— Հէր նէ հալ իսէ , էֆէնտի , շիմ-
տի սիզ սըդընթը հիսս խտիեօրմու-
սուճուզ , տէտի թապիպ :

— Բէ.ք ազ :

— Պաշընըլտա աղըր վար մը տըր :

— Խաներր , պաշըմոտ աղըրըգտան
պաշգա պիր հալ եօզ տուր , վէ սալթ
պիր պայկընըգ հիսս խտիեօրմ , վէ
պանսա , մէճպուրի պիր խայլի եօլ
եիւրիւմիւշիւմտէ , աղալարըմ ուեուշ-
մուշ տուր կիպի կէօրիւնիւեօր :

— Պունտա օլ գատար զարարը
պիր շէյ օլմանըպ , վադը օլան տար-
պըն թապիլի նէթիճէսի տիր քի , պիր
գաչ սաաթտան կէչէր :

— Պէլքի տէ ալընան գանըն նէթի-
ճէսի տիր , շիւնքի չըգան գան բէք
ազ տէյիլ խտի , տէտի Բապլօ :

— Իշթէ պու սէօլ տօղրու տուր ,
վէ պէնիմ զաաֆէթիմին սէպէպի տէ
պու օլմալը աըր , տէտի Թանքրէտ
քէնտի քէնտուեէ :

Թապիպ , խըզմէթ քեարըն սէօղիւ
խ զէրլնէ , նէ էվլէթ , վէ նէ խանըր
տիմէեէն , Ֆազաթ քէնտիճէ էֆ-
քեարը մախտուսէսի պուլունան ա-
տէմէր կիպի , եալընըղ պաշընը սալ-
լամագլու գանաաթ իթտի :

Պու սրալըգ , ինթիեար քէլամս
սղաղ պիրլէ :

— Տօգթօր , նէ էմրինիղ վար տըր ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Պու կիւն ագչամս գատար եա-
թագտան գալըրմանըն , վէ պաշը-
նա պիր բարչա պուզ գօեուպ , իքի
սաաթտա պիր տալի վիճուտա գուվ-
վէթ վիրիճի , Ֆազաթ ազ պիր նա-
ֆազա վիրին , վէ պու ագչամ պիր
գատէհ տէ Իսրամեա շարապը իշիրին :

— Պաշգա պիր շէյ :

— Խաներր , պաշգա հիչ պիր շէյ
լազըմ տէյիլ տիր : Անճագ եարըն
սապահ , ագչամքի իշալի շարապ-
տան պիր ազ տահա գուվվէթի օ-
լարագ , տիկէր պիր գատէհ Իսրան-
եա շարապը վիրին :

Թապիպ , իճրաաը գօլայ օլան պու
թավսիէյի վէրտիքտէն սօնրա , Բապլ-
լօ իլէ պիրլիքտէ տիշարը չըգտը , վէ
ինթիեար , Թանքրէտին գարեօլաաը
եանընտա եալընըղ գալտըղընտա ,
տէլիգանլըեա խիթապէն ,

— Էֆէնտի , գօնուշտուղունուզտա
եօրկունլուզ հիսս խտիեօրմուսուճուզ ,
տէտի :

— Ապա , էֆէնտիմ , հաթթա է-
կէր պէնտէնիղ իլէ գօնուշմաղլըղա
թէնէղղիւ պուեուրուրաանըղ , զի-
եատէսիլլէ մէմուճն օլուրում :

— Վադաա լիսանընըղ զատէթ սօղ-
րու իսէ տէ , լաքին սիղի պիր Իս-
բանեօլ թախմին վէ գըեաս իթմէ-
մէմէ , զանն իթմէմ քի եանըլմը օ-
լանըմ :

— Էֆէնտիմ , պու խտուտոտա սա-
լա եանըլմաեօրսուճուզ : Չիւնքի ,
պէնտէնիղ ձրանտըգըմ , վէ ձրանտա
պահրիեէ զապիթանը սիլքինտէ պու-
լունուպ , Պուտրօյեան նամ սէֆինէ-
նին էրքեանընտանըմ , վէ իմիմ տա-
լի չըվալիէ Թանքրէտ տը նատագ-
տըր :

Թանքրէտ , պու վէճհ իլէ գօնուշ-
տուղու սըրաատա , ինթիեարըն շէհ-
րէսի պիր մէմուճնիլիէթ վէ մահղու-
ղիլիէթ հէյեթի քէսպ իլլէմէքտէ
խտի : Մէրգում ինթիեար , տէլիգ սն-
լընըն էլլէրինի քէնտի էլլէրի տէրու-
նինէ ալարագ սըգտը , վէ քէմալի
հէեէճան իլէ , վէ ձրանտըղ խիթիլ-
լահը իւզրէ :

— Ահ , էֆէնտիմ , տէտի , պիրլէնիպ ,
հագգընըլտա պիր խըտմէթի միւֆի-
տէտէ պուլունմագլըգըմս միւսատտէ

կիծախիկի իչին, ճէնապը Հապգա նէ տէրէճէ տուա վէ թէչէքքիւր իիմէքսէյիմ, Թիլվադը, վաթմանտաշլարընը Հազգլարընտա օլան շիւքրանիյիկէթ վէ թէչէքքիւր պօրծումուն պիր մըդտարընը իյֆա կիծախիկիմունէն տօլանը, նէ դատար մէտուտ օլտուղումու սիղէ թարիֆ իտէմէմ :

— Դիֆէնտիմ, սիղ Թրանսանը պիլլիրմիլանիղ, տէեու սիւալ կլլէաիթանքրէտ :

— Հայ, հայ, հէմ պիլիրիմ, վէ հէմտէ սէվէրիմ, Պու տինեատա քէնտիսինէ էն զիւրատէ պօրծլու օլտուղում, վէ պէնիմ իչին պիր դարընտաշտան զիւրատէ գըլմէթի օլան, վէ տայիսա օլաճադ օլան զաթ, Ծըլանսըղ տըր : Ծապաթ կէօրիւեօրում քի, սիղ հէնուղ շու էմնատէ քիմին իլէ գօնուշտուղումուղու պիլմէեօրումունուղ, Պէնիմ իամիմ, նէ տէրէճէ նամաիլիմ տաիս օլա, պէլքի սիղճէ մայիւմ տիւր : Իմաի պիլմիշ օլան քի, իամիմ ժօղէ Բօլէքօ տուր :

— Տօն ժօղէ Բօլէքօմու, տիմէք սիղ օլ զէնկին սահիպ սէֆային, վէ օն միլեճնուդ թամիլիսինիղ քի, իսմի, թէլքաիլ տիւնեանքն թիճարէթ լիմանյարքնտա սէօյլէնմէքսէ տիր :

— Էվլէթ, նաթըլ քի սէօյլէեօրումունուղ, օլ զէնկին սահիպ սէֆային վէ օն միլեճնուդ թամիլ, հազըղաթէն պէն իմ, տէեու թէքրարլտաք տօն ժօղէ, թարիֆի զայրը միւմքին պիր քէտէր էտէրիլլէ :

— Էօյլէ իսէ, էֆէնտիմ, մտամ քի շինտի պիրպիլմիկի թանըտըղ, միւտաատէնիղլէ սիղէ սիւալ իտէրիմ քի, պէնտէնիղ նամալ օլուպ տա շու էմնատէ պուրատա պուլունմադտա եքմ : Իմաի, քէճա իտէրիմ, վադը օլան ահիպի պէնտէնիղլէ պիլտիլիսիղ, շիւնքի հիչ պիր չէյտէն մալլումիթըմ կօղ տուր, հայ պու քի

շու սէրկիւղէչիմ իսայիճէ զարայիպ նէվինտէն պիր չէյ կէօրիւնմէքտէ տիր :

— Պլլտիկիմ սէօյլէյիմ, լաքին պիլտիկիմ ըէք ալ չէյ տիր :

— Պէյիս եօղ, պէնտէնիղ սիղէ քէմայի աիգպաթլէ տինլէմէեէ հազըրըմ : Պունտան պաշգա, պիլտիկինիղ բէք ալ չէյ, շիւպհէսիղ, պիլմէտիկիմիղ սայիր խուտուաթըն պիլինմէսինէ եարտըմ իտէճէք ալր :

— Էօյլէ իսէ, պէնի տինլէյին, պու կիճէ Անունցիաթա . . . :

— Անունցիաթա մը, թէքրարլտաք թանքրէտ, սիւալ եօլլու պիր սէտա իլէ :

— Անունցիաթա պէնիմ պիր թանէճիք զըղըմին իսմի տիր : Հէր նէ հայ իսէ, մէղպուրէ քէնտի թաճիթընմանընտա սիթուրմուշ օրուպ, վէ մանէթմնատէ խըղմէթ քեարլարը պուլունարադ, էն աղիլ տօթիմ օլան պիր կէնճ գըղըն իսանէսինտէ, վիրիլէն կէնճ գըղըն պալօտունտան ալ տէթ իթմէքսէ իքէն, Գաիւա տըլ Օպիւրօ օղալը եազընընտա վազը, Գաիւա տիւ Բազէօ նամ տիկէր պիր սօղադ պաշքնտա վէ օրթալըղտա, խըղմէթ քեարլարը իքի նէֆէր ինտան վիճուաի կէօրիւլէր :

— Իքի վիճուա մու, տէտի թանքրէտ թէաճճիւպլէ :

— Էվլէթ, պիրի սիղլին վիճուտունուղ վէ տիկէրի տէ ոգուն պօյլու, զայիֆ, վէ թազրիպա էլլէ եաշընտա, պէտ չէհրէլի, վէ թէէմին իտիրտիկինէ կէօրէ, գըրմըղը սէթրիլի, վէ էլինտէ պիւլիւք պիր գըլըճ թուլմուշ պիր հէրիֆին վիճուտու :

— Հո, տնրտըմ, միրալայքն վիճուտու օրմալը, տէտի թանքրէտ :

— Պու առէմին քիմ օրտուղումու սիղ պիլլիեօրմու տունուղ :

— Տիւն աղչամ պիրինճի սէֆա

օլարագ քէնտխոնի կէօրտիւմ , վէ
խախ տօն Բամիրէղ Մազաթլան օ-
լուպ , քէնտու քէնտուլի պիր Մէք-
սիգա միրալաք թէսմիսէ իթտիկինի
տէ իշխթախմ : Վէ շիմտի անլաեօ-
րում քի , մէրգում , պիրի ասպը ին-
թիգամ վէ տիկէրի խըրսըղը կիպի
ի քի նիսէթլէ վէ ալչազճա իւզէրի-
մէ հիւճում իթմիշ տիր : Յադաթ
չուրասընա ագլըմ իրմէկօր քի , մէր-
գում պիր քէրրէ մադսէաինէ իրմիշ
օլտուղու հալտէ , նէ իշին եանըմտա
պուլունմուշ տուր :

— Աճայիպ , տէտի տօն ժօզէ , մէր-
գում գըրմըզ սէթրիլի առէմին եա-
նընըղտա պուլունտուղունա թէաճ-
ճիւպ միւ իտիտօրտունուղ :

— Շիւպհէսիղ :

— Իմաի պիթիշ օլուն քի , մէր-
գումման , սիզին եանընըղտա պու-
լունմտընա պիր սէպէպ վար իմիշ :

— Նէ կիպի :

— Եանի էօրտիւրիւրիւշ իմիշ :

— Էօլտիւրիւրիւրիւշ միւ , թէքրար-
լասը թանքրէտ թէհայելիւրլէ :

— Էվիէթ , եանի ճէսիմ պիր գը-
լըճ վիճուտինէ սարլանմըշ տըր :

— Իշթէ պու զարիպ :

— Լաքին մէրգումա պու գըլըճը
սաբլատան , սիղ տէյիլիսինիղ :

— Խանըր , էֆէնտիմ , պէն տէյի-
լիմ , հաթիթա քէնտի կէօղէրինիղլէ
խակնաթ օլտաղիլիտինիղ քի , սիէնիմ
եէտիմտէ ուֆաճըզ պիր գըլըճտան
պաշղա պիր շէյ եօգ տուր , վէ օ
տաթի իւզէրիմէ հիւճում վուգուին-
տէ , գընընտան պիլէ չըգարըլմամբշ
տըր : Պունտան պաշղա , խաամիմին
պու ալչապ միրալայ օլտուղունու տա-
թի անիլմէիօր իտիմ :

— Աճապա քիմ սիզին գաթիլիլի-
ղի իլէկտիպ իթմէ քլիք խրամէթիլի
տէրի հտէ իթմիշ , վէ պու թէկտիպ-
տէն սօնրա , սիզի տէ մէյտանտա պը-

րադմըշ տըր :

— Պէլքի պիթիթէսաաիւֆ օրա-
տան կէյմէքտէ օլան տիկէր խըրսը-
ղըն պիրի :

— Խըրսըզըն պիրլ մի :

— Էվիէթ , վէ էկէր սիղ տաթի պու-
մատտէ իւզէրինէ պազը մալիւմաթը
մուհիմմէ իսթիհապ իտէրսէնիղ , մէզ-
քիւր խըրսըղըն նէ իշին պու եօլտա
պիր հարէքէթտէ պուլունմուշ օլ-
տուղունու անլարսընըզ : Պէնիմ եէ-
տիմտէ սօգուղ պին լիւրա գասար
պիր մէպլաղը ճէսիմ օլուպ , գաթլ
օլունան Մէքսիգալը տաթի պունու
պիլիլ իտի : Իմնի , մէրգում Մէք-
սիգալը պէնի էօլտիւրիւպ սոյմագ ի-
շին , արգամտան կէյմիշ օլմալը տըր ,
վէ չօլրապ պիր հայտու օլմաղլէ ,
քէնտի արգամտան տաթի ալիկէր
պիր հայտուտուն կէյմէքտէ օլտու-
ղունու ֆարգ իտէմէմիշ տիր : Վէ
իհթիմալ տիր քի , պիր թաղրիպ պէ-
նի եէրէ սէրաիքաէն սօնրա , էօլմիշ
ղանն ու գըքտա իտէրէք , սպլալը իւ-
զէրինէ հիւճում իլլէեէն ճանիլլէր
միտիլլու , իւզէրիմէ աթըրմըշ տըր :
Պու սըրտա սարգատան կէյմէքտէ
օլան իքինճի հայտուտ տաթի , պանա
վուրան հայտուտու վուրմաղլէ , մէր-
գումմու եէրէ տիւշիւրմիւշ , վէ իւզէ-
րիմտէ մէվճուտ օլան ազճէյի սօ-
նուպ կիթմիշ օլմալը տըր :

— Էվիէթ , էվիէթ , տէտի տօն ժօ-
ղէ , սիղին իմաթիլիլիլ սօզրու օլ-
մալը տըր : Յապաթմ , էֆէնտի , սիւ-
սասաէնիղլէ սիղէ շունու սիւալ ի-
տէրիմ քի , եարը կիճէտէն սօնրա ,
վէ իւզէրինիղտէ խալիճէ ալթուն
պուլունտուղու հալտէ , նասըլ օլուպ
տա հալտա սօգաղլարընտա կէզին-
մէք քիւսթալարըղընտա պուլունտու-
նուղ :

— Էֆնտիմ , պէնտէնիղ վաղըթ
կէչիլմէք իշին պիր գումարլանէեէ

կիթմիշ խոխմ , վէ եէտիմտէ օլան մէպլաղ տտ , օ կիճէ օրատա դա-
 զանտըղըմ ագճէ խոխ : Վազաա պա-
 նա , շու հարէքէթիմին թէհլիքէլի
 օլտուղու խապէր վիրիտի իսէ տէ ,
 պէն թէճրիւպէքեար օլմատըղմոան ,
 մուխաթարա օլտուղունա ասլա էհէմ
 միեէթ վիրմէտիմ :

— Լաքին շիմոի շու մուխաթարա-
 նըն հէմ սահիհ վէ հէմ տէհչէթլի
 օլտուղունու կէօրտիւնիւղ , տէ յի՛լ մի :

— Էլվիէթ , շիմոի օլ խուսուսա բէք
 ալէա խկիտիթ օլտում , վէ միւսթագ-
 պէլտէ տիգգաթլըճա մուամէլէ իտէ-
 ճէ յիմ : Փագաթ , էֆէնտիմ , պիղ
 Յինէ , նագլինէ հիմմէթ պուեուր-
 տուղունուղ մատաէեէ կէլէլիմ : Գը-
 ղընըղ մատուազէլին խըզմէիթեար-
 լարընըն , պիրի պէնիմ վէ տիկէրի
 միրալանըն օլարագ , սօգադտա իքի
 վիճուտ սէրիքիշ օլտուղունու կէօր-
 տիւրքէրինտէն պահա խտիեօրտու-
 նուղ :

— Հիքեաեէմիղին պագլտի զաթէն
 մալիւմ տիւր : Նէգլէքի Անունցիտա-
 թա , էլվիէլ պէ էվիէլ զիեատէսիլլէ
 տիւշարը իեվիթ ու թէլլաշ օլմուշ իտէ
 տէ , սօնրատան մէղքիւր վիճուտար-
 քան պիրինին էօրիւշ օլմատըղը-
 նը անլանընճա , սէվինճլէ թահթրէ-
 վանընտան աշաղը ինմիշ , վէ սիզի
 քէնտիւնին շիլթէլէրի ի պէրինէ եա-
 թըրտարագ , պուրանա կէթիթիթմիշ տիր-
 իշթէ , հիքեաեէնին թէքմիլի պու
 տուր , վէ զանն իտէրիմ քի , սիզտէ
 լուգուլի հալէ սկեահ օլտունուղ :

— Էլվիէթ , էֆէնտիմ , սանճագ պէ-
 նիմ գուրթարըճը մէլէքիմ օլան մատ-
 մուազէլ Անուցիտաիտա իպրապը թէ-
 շէքքիւր իթմէքլիլիմէ նէ վագըթ
 միւստատէ իտէճէքսինիղ :

— Պու օտանը թէքքի իտէճէք գա-
 տար դուվիէթլի օլտուղունուղ զէ-
 մանտէ :

— Տիմէք պէլքի պու ագչամ :
 — Էկէր պու ագչամ օլամազ իտէ ,
 եարըն սապահ : Րէճա իտէրիմ , ա-
 ճէլէ իթմէ յին , վէ թէտալիւսիւղ հա-
 րէքէթմտէ պուլունմաեըպ , քէսպի
 իֆագաթ իտէճէք տէրէճէտէ իսթի-
 րահաթ իտին :

— Իէք է յի , Ֆագաթ սիղէ եէմին
 իտէրիմ քի , զաթէն շիմոիտէն պէն
 րահաթ օլտուղունու հիսս խտիեօրում :

— Էֆէնտի , տէտի իհթիեար պիր
 աղ սիւքիւթտէն սօնրա , պիր աղ էվ-
 վէլ , Փուարօյեան սէֆինէսինին էր-
 քեանընտան օլտուղունուղու պէեան
 իթմինիղ , էօյլէ տէլի՛լ մի :

— Էլվիէթ , պէնտէնիղ մէղքիւր սէ-
 ֆինէտէ դարտանըն իւչիւնճիւ մուա-
 վինիլիմ :

— Լաքին մուարօյեան սէֆինէսի
 լիմանըմըղտան հարէքէթ իտէլի իքի
 սյ աբր : Միւսաատէնիղլէ սիւպ ի-
 տէրիմ քի , սիղ նասըլ օլուպ տա :
 պուրատա դալմիշսընըղ տըր :

— Պունու սիղէ իյղահ իտէպիլի-
 րիմ : Պիր դաշ րէֆիպլէրիմէ դալա-
 տա պուլունմագտա իքէն , սէֆինի-
 նին հարէքէթլինտէն պիր կիւն էվիէլ
 դըլըճլա տուէլլօ իտիպ վուրուլտում :

— Վուրուլտունուղ մու , աճայիպ,
 սիղին էօմրիւնիւղ պու եօլտա մը
 կէչմէքտէ տիր :

— Էլվիէթ , էֆէնտիմ , սրա սքրա
 պէնիմ սրաչքմա պէօյլէ ֆէլաքէթլէր
 կէլիր : Մագաթ , պու տէֆա ալտը-
 ղըմ գըլըճ հարէսի հաղղը իտի , վէ
 խամիմ իտէ , էն ալիլ տօթմում
 օլան վէ պէնիմ զիեատէսիլլէ քէն-
 տիւնին մուհապպէթիմ օլտուղու
 հալտէ , քէնտիւնին տալի օլ մէր-
 թէպէ պանա մուհապպէթի պուլու-
 նան վիղօնթ ժամ տիւ թրանալլայ
 նամլնտա կիւղէլ պիր զապիթ իտի :

— Հալպուքի եէկաիկէրինիղլէ պու
 տէրէճէ մու հապպէթլինիղ օլտուղու

Թագտիրտէ , նէ սէպէպլէ տուէլլօ
իթտիննիզ :

—Պէն պիլիրմիլիմ , հէմ հիչ է-
հէմիկեթի օլմանան , եանի Մարի-
նէթ նամընտու պիր գըզըն պիր հալ-
գա սաչընըն ըէնկի սարը օլուպ օլմա-
տըզընտան սալայը հասըլ օլան պիր
միւնսզաա սէպէպլինտէն , եախօտ
տահա տօղրուսու սիլաի իսթիմալինէ
այըչմագըլըգ խուսուսուճտա օլան ար-
զումիզտէն . . . : Իւչիւնճիւ համա-
տա պէն , սաղ եանըմըն իւսթիւն-
տէն , խայլիճէ տէրին սուրէթտէ եա-
րալանտըմ : Պուճուճ իւզէրինէ , զէ-
վալլը վիդօնթ ժան , եիւրէկի աճըզ-
լը պիր դաթ օլմաղլէ , հէման ագըրնը
ղայպ իթմէք տէրէճէսինէ կէլտի ,
վէ աոտէթա չօճուգ կիպի աղլամանեա
պաչլատը : Պէն իսէ , եարը էօլմիւշ-
տէն պիր աղ ֆարգըլը օլտուղուճտան ,
Փուարօյեան սէֆինէսինիճ ճէրրահը ,
մուպեէնէեէ կէլտիկինտէ , էկեր սէ-
ֆինէեէ նագլ օլունուր իսէմ , գըրգ
սէքիզ սաաթ զարֆընտա վէֆաթ ի-
տէճէկիմի պիլտիրտի : Պինապէրին
ամիրալ տը թրէվիլ , վիդօնթու թէվ-
գըֆ իթտիրիպ , պէնտէնիզին տախի
լիման իւզէրինտէ սաքին օլան թիւճ-
ճարտան քէնտինին թանըտըղը էլուա
Սանտրիք նամ՝ Փրանսըզըն խանէ-
սինտէ իսքեան իսիլմէքլիկիմի էմրիչ-
լէտի :

—Յիլվազը , մէրգոււմ էյի պիր
ատէմ՝ տիր , վէ սիզ էյի գաթլար եէ-
տինտէ պուլունմագասաընըզ , տէտի
տօն ժօղէ :

—Էվվէթ , էֆէնտիւմ , պէն տախի
պինի էֆքեարտանըմ : էլուա Սանտ-
րիք վէ զէվճէսի , քէնտի էվլատլարը
կիպի պէնի գաեըրմագտա տըրլար ,
վէ պէնի պիր մահ զարֆընտա խաս-
թալըգ զայլէսինտէն գուրթարտը-
լար : Անճագ պէն տէ պու պիր այտան
սօնրա բէք էյի տէյիլ իտիմ . . . :

—Նէ իչին :

—Չիւնքի գուվվէթիւմ եէրինէ կէլ-
մէքլէ , սըգըլմանեա պաչլամըչ իտիմ :
Օլ վագըթտան իթիպարէն , պու սը-
գընթըմ արթտը , վէ թէէմին իտէ-
րիւմ սիզի , էֆէնտիւմ քի , պիր այ-
տան պէրու կէչիրտիկիւմ էօմրիւմ ի-
չինտէ , էն թաթըլը վէ խօշ սասթըմ ,
պու սապահ սիզին եանընըզտա օլա-
րագ կէչիրտիկիւմ շու սաաթ տըր :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ , տօն ժօղէ
թէպէսիւմ իտիպ , Փրանսըզըն էլի-
նի սըգտը : Պատէհու աէլիգանըլը շու
վէճհ իլէ քէլամընա տէվամ էյլէտի :

—Պու սըգընթըմըն թարիֆ ու իյ-
զահը գօլայ տըր : Տիւչիւնիւնիւզ պիր
քէրրէ քի , պէնտէնիզ պուրստա ա-
ղան տալլարը իւզէրինտէ տուրան
գուչլար կիպի , պիր էճնէպի մէմէ-
քէթինտէ պուլունմագտուրըմ , վէ
վաթանըմա ավտէթ իթմէք իւզրէ ,
Էվրօքանեա կիտէն պիր սէֆինէսին
վիրուսինէ հէր սաաթ պէքլէմէք-
տէյիմ :

8

ԻՉԹԻԵԱՐԸՆ ՏՈՒԱ ՎԷ ԲԷՃԱՍԸ

Թանքրէտ իլէ տօն ժօղէ պէյին-
տէ , միւքեալէմէ պիր միւտտէթ տա-
հա իմթիտաա իթտի . պատէհու տօն
ժօղէ , պէլքի տէլիգանըլը ուեուճագ
խթէր միւլահագաաըլլա , օտաուան
տիչարը չըգտը :

Պու սըրատա , Անունցիաթա , պէ-
եաղ լիպաս կիլինմիլ , վէ մէլէք մի-
սիլու կիւզէլ պիր հէյեէթ քէսպ
իթմիլ օլտուղու հարտէ , Մէքսիգա-
նըն , Ճարգուճն , Չինին վէ Հինտիս-
թանըն էն զիլգըլէթ էչիտաըլլա
թէգեին իտիլմիլ օլան վասի պիր սա-
լօնտա տուրարագ , բէտէրինէ պէք-
լէմէքտէ իտի : Պու սալօնտա մէվճուս

պուրունան այնպար , Վէնէտիքտէն վէ սանտալեէլէր տօղրուտան տօղրուեա Բարիզտէն կէթիբիլմիլ խտի :

Կէնճ գբզ , իրէքի վէ գբբմբզբ բէնքիլ պիր գուամալ իլէ միւզէյիէն օլան պիր սէտիր իւզէրինէ եապանմբջ օլուպ , մէզպուրէնին նազիւք բարմադարբ իւթիւնտէ , զիւմիւտ կիպիթաթիլը եէշիլ բէնքիլ պիր կիւզէլ տիշի բարաղան օթուրմուշ , վէ մէրգուամէնին էյլէնճէսինէ պիր վաարթա օլմուշ խտի : Անունցիաթանըն էլպիսէսի , վէ սէտիրին գուամալը , վէ բարաղանըն թիւլլէրի , կէօլլէրէ էօյլէ պիր կիւզէլ բէվաադ վիրմէքտէ խտիլէր քի , պուճու լաերգբը յա նազշ իտէպիլմէք իչին , սնճադ պօեալը բէսիմիլէր չէքէն բէսամըն ֆըրչաար լազբմ խտի :

Իհթիեար բէտէր , սալճա կէլտիքտէ , գբզ , տէրհալ տեաղա գալգտը , վէ խթիգպալինէ գօլուուղուտա , բէտէրի , մէզպուրէնին սնընը էօրտիւքտէն սծնրա , գբզ ,

- էֆէնտի բէտէր , մէճրուհուամուղու կէթաթիւնիւզ , տէյլլ մի , տէտի
- էվիլէթ , գբզբմ :
- Նանըլ տրր :
- Բէք էյի տիր :
- Ահ , ճէնապը Հազգ միւպարէք օլուուն :

— Գբզբմ , պէն մէրգուամուճ եա նընտան պրըլըբբմուտա , պիր սն էվիլէ օտաատան տիշարը չբգմապ , վէ սէնի կէօրմէք իչին զիեատէսիլէ սրղու խտիեօր խտի :

Պու սէօլ իւզէրինէ , Անունցիաթանըն կիւզէրի ճիւղիճէ գբզարըպ ,

— Պէնի կէօրմէքիկի սրղու մու խտիե օր խտի , ֆադաթմ նէ իչին , տէտի :

— Պու կիճէ քէմալի մէրհամէթլէ քէնաթիւնէ իթտիկին մուամէլէտէն տօլաեը պէեանը թէշէքբիւր կլլէմէք իչին : Մէրգուամ , էսմիլուսիւ սէ-

նին սաեէնտէ գազանմբջ օլուուղուճա խակեաթ օլմուշ տուր , վէ պու խուսուտա պէլլի պիւսպիլիւն հազգ սրղ տա տէյլլ տիր :

— էֆէնտի բէտէր , պու տէյլլգանը իսմինին նէ օլուուղուճու սիլգէ սէօլլէտի մի :

— էվիլէթ , խտի շբլալիեէ թանքբէտ աը Նաթադ տրր :

— Պու պիր Յրանսըլ խտի տիր , տէյլլ մի :

— էվիլէթ , վէ պահրիեէ զապիթանընտան պուրունմադտա տրր :

— Պու հալտէ Հազգ թէալա հազբէթլէրինէ գաթ պէ գաթ թէշէքբիւր խտերիւմ քի , պանա , մէրգուամ տէլիգանըլը հազգբնտա էօյլէ պիր մուամէլէտէ պուրունմադլըլըմ իչին միւսաատէ իթտի , զիրա պիլիբիւմ քի , սիլ Յրանսաեք սէվէրսիւնիլ :

Պատէհու կէնճ գբզ պիր աղ սիւքի թտէն սծնրա ,

— Վէ հէր նէ գատար պէն ձըրունտաեք պիլմէզ խտէմ տէ , սնը պէն տաթի սէվմէքտէ օլուուղուամու հիա խտիեօրում , տէեու իլալէ իթտի :

— Գբզբմ , Յրանստեը պիլմէքիկի սրղու խտէրմիսին :

— էվիլէթ , էֆէնտի բէտէր , էվիլէթ , հաթթա կիճէլէրի պիլլէ բիւեալարբմուտա , ուզադ օլան ֆադաթմ կիւզէլ օլուուղու սէօլլէնիլլէն օ Յրանսա պէլտէսինէ կիթմէք իւզրէ , սիլլի վէ քէնտիմի սիւյիւք պիր սէֆինէէ բարաթիպ օլմուշ կէօրիւրիւմ :

— Իմտի , գբզբմ , պիլիլշ օլ քի , պու բիւեալարբն սահրհէ չբգմադ տրր , տէտի իհթիեար միւքէտտէր պիր թէպէտիւմ իլէ , ֆադաթմ Անունցիաթմա պու քէտէրի միւշահէտէ խտէմէտի :

— Պու սէօլլուսիլգէ ինանըրմբբնըգ :

— Տէյլլ եալընըլ ինանմադ , էսմիլիեէթիւմ պիլլէ վար աըր :

— Լաքին , պիր ան էվ վէլ կիտե՝
ճէ՞ք միյիդ :

— Էվ վէթ , էվ վէթ :

— Ա՛հ , նէ՛ կիւղէլ խապէր , վէ նէ՛
տէրէճէ սաատէթպախշ հապատիս ,
տէտի կէնճ գըղ եիւրաէ.ք սէսլէ , վէ
չօճուգըար կիպի սէվինիպ , էլինին
իւղէրինէ օթուրմուշ օրան տիշի բա-
բաղանը տիւչարը խէվֆ ու թէլաշ ի-
տէճէ.ք սուրէթտէ էլլէրինի պիրպի-
րինէ վուրարապ :

Պու սըբատա իհթիեար , կէօղլէ-
րինտէն ագան պիր տամլա եաշը , Ա-
նունցիաթա կէօրմէսին իշին , եիւ-
ղինիւ տիկէր թարաֆա շէվիլտի ,
վէ մէգըիւր կէօղ եաշընը տէրհալ
սիլտի :

— Էֆէ՛նտի բէտէր , տէտի Անուն-
ցիաթա , մըանտանեա կիթտիկիմիզ-
տէ , մուհիպպինիզ օրան դաթը կէօ-
րէճէ.քսինիզ , տէ,յի՛լ մի :

— Հավըր շէհրինտէ պիր չօգ սէ-
ֆինէլէրի պուլունան միլիպ լը վէ,յ-
եանը մը , էվ վէթ , գըղըմ՝ , կէօրէ-
րէճէ,յիզ , վէ իհթիմալ տիր քի , անըն
խանէսինտէ միւսաֆիր օլաճաղը :

— Ա՛հ , նէ՛ սէատէթ , պիրտաէրի-
նիզ թէտիեէ իթտիկիմիզ զաթըն է-
լինի էօրալիկիւմտէ , նէ՛ տէրէճէ մէ-
սուտ օլաճաղըմը թարիֆ իտէմէմ :

— Սէվիլիւլիւ գըղըմ՝ , սէն մու-
հապպէթինի միւսապաթէն ի.քի գըս-
մա թազսիմ խտիպ , պիրինի պանա
վէ տիկէրինի ծա թախա իթմէլի-
սին : Չիւն.քի , միլիբ լը վէ,յեան պա-
նա , պիր գարընտաշըն տիկէր դա-
րընտաշա եարաղընը եարսիշ տըր ,
վէ պէլ.քի տէ պուլունան սօնրա եինէ
եարաճազ տըր : Շուրաեը սալա ու-
նութմա քի , պէնիմ՝ սանա օրան էմ-
րիմ՝ , մէրգումու բէտէրին կիպի
սէվմէ.ք տիր :

— Ա՛հ , օլ պապտէ սիզ էմին օ-
լուն , պէնիմ՝ գապպիմտէ օրան մու-

հապպէթ խաղինէլէրի թիւքէնմէղ
տէրէճէտէ տիր : Պէնճէ թէէսաիւֆ
խտէճէ.ք մատտէ , մուհիպպինիզին
պիր գըղը պուլունամաուը տըր : Է-
կէր պիր գըղը օլմուշ օլաշար , եէ.ք-
տիկէրիմիզաէն այրըլմազ բէֆիգէ-
լէր օլուր խտի.ք :

— Տօլթումուն եաղընըզ եիկիրմի
պէշ չաղընտա պիր էր.քէ.ք էվլատը
օլուպ , իսմի Օլիպիէ տիր , վէ մէր-
հումէ վալիտէսի կիպի կիւղէլ վէ
ճալիպ , վէ բէտէրի կիպի էհլի ըրզ
վէ ալիճէնապ պիր տէլիգանլը օլ-
տուլու սէօլլէմմէ.քտէ տիր :

Պատէհու իհթիեար քէնտի քէն-
տուեէ չու սէօլլէրի թէլաֆֆուզ
իթտի .

— Պիր վազքթ խանալ իթմէ.քտէ
խտիմ . . . ա՛հ , պու պիր կիւղէլ
րիւեա խտի : Օլիպիէ վէ Անունցիաթա ,
եանի եէ.քաիկէրլէրինէ դանէթլէ լա-
եըզ օլան պու ի.քի կէնճլէրին աղ-
ար իղտիվաճը , էօմիլումուն մուհիպի
սաատէթի օլաճազ խտի : Փազաթ
չիմտի , պու միւմքին տէ,յիլ տիր :

Միւսիննի մէրգում , պու սէօլլէ-
րի սէօլլէտի.քտէն սօնրա , պաշը կէօ.ք-
սինէ տօղրու է,յիլտի , վէ տէրին
պիր միւթալտանա տալմազլէ , զանն
խտէրսին քի , Անունցիաթանըն օ-
րատա պուլունտուղունու քեամիլէն
ունութմուշ խտի :

Կէնճ գըղ , պիր տազըզա գատար
բէտէրինի սիւ.քիւթինէ ըխանէթ իթ-
տի , լաքին , միւտտէթի էօմիլունտէ
պիրինճի տէֆա օլարազ , բէտէրինին
սիմապընտա կէօրալիկիւ քէտէրի ա-
ղիմտէն աօլանը էվվէլա թէաճճիւպ
խտէրէ.ք , վէ սօնրա տիւչարը իղթի-
րապ օլարազ , էլինի ճիւղիճէ մէր-
գումուն գօլունա տօղունտուրտու ,
վէ պունուն իւղէրինէ , միւսիննի մէզ-
պուր , պիրտէն պիրէ ույգումունտան
ուեանտըրըլան սատէմէր միսիլլու

արթընդի :

— Էֆէնտի բէտէր , սըղընիժը մի հիսս խոխօրսուսուուզ , տէտի Անուուցիտիտ , սլթիւտիտ օլարադ :

— Սէփկիւիւզ զըզըմ , նէ իշին պու սիւալի խոխօրսուս :

— Ձիւնքի պանս էօյլէ կէօրիւնտիւքի , նակեանհ անընըզ սօլտու , վէ կէօզլէրինիզ եաշարար :

Տօն ժօզէ կիւլիւմնէմէնէ չալըշարադ ,

— Խաւերը , սէփկիւիւզ զըզըմ , սէն եանըմըշարն , վէ իյի կէօրմէմիշսին , տէտի :

— Սահի՞հ մի սէօյլէի օրսուսուուզ , էֆէնտի բէտէր :

— Գըզըմ , սէն պէնիմ սէօզիւմէ շիւպհէ իտէրմիտին , տէտի տօն ժօզէ , եէնիտէն թէպէտիւմ իտէրէր :

— Էփլէթ , պու սէօզիւնիւզէ շիւպհէ իտէրիմ , շիւնքի պէն տիւշարը իլթիրապ վէ եա քէտէր օլմանըմ տէյի , սիզ եալան սէօյլէմէկէ թէրէտիւտ իթմէզլինիզ :

— Խալը , սէն էմին օլ , պէն սէնտէն հիւ պիր շէյ կիզլէմէքօրում : Պուստան պաշպա պէնիմ սէնտէն կիզլէեէճէք նէյիմ վար տըր : Համու օլտուն , սըհհէթ տ աֆիեէթիմ պէրքէմալ արը , վէ սէն պէնի սէվաիքճէ , պանս հիւ պիր հադըզի ֆէնալըզ կէլէմէզ :

Անուուցիտիտ , պու սէօզլէրաէն սօնրա , բէտէրինին էլինի պուս իյլէտի , վէ մէրզում տախի ,

— Պու հալտէ , դըզըմ , արթըզ պէն սէնտէն սըրըլըպ , օտամն չէքիլէճէկիմ , տէտի :

— Օտամնըպ՞ մը չէքիլէճէքսինիզ , լաքին սէ իշին :

— Ձիւնքի թէպիլեէ իտէճէք բէք չօզ իշիմ վարարը , Նէօյլէ քի , ազարէթլէրիմին վէ էմլաքըմն նէպարէթինէ թալեին օլունան մէմուրըպ

թարաֆընտան տիւնքի կիւն էօյլէ գարըշըզ հիսսալըպ սլարմ քի , անդէրի թահզըզ իտիպ , պիր ան էփլէլ սըրսալնազ օյմազ լազըմ արը : Վէ բազգամ՝ վէ մուհասէպէ իշի , միւշքիւլ օլտուզընտան , շաշըմնամազ իւզրէ , օտամն չէքիլմէքլիլիմ իճապ իտէր :

— Փազ այժ պէն , օ մէմուրըպ սիւզին իշլէրինիզ լանըզը վէճհ իւզրէ թէպիլեէ իտէպիլըլէր զանընտա իտիմ :

— Էօյլէ ամնա , պազը սըրալարտա պիր իշ սահալլինին քէնտի իշինէ պիզպաթ նէզարէթ իթմէսի լազըմ օլտուզը կիպի , պու տախի օ գապիլտէն տիր :

— Էօյլէ իտէ , էֆէնտի բէտէր , բահաթընըզա պազըն , լաքին բէք չօզ եօրուլմանընըզ :

Տօն ժօզէ եէնիտէն զըզընը էօբիւպ , սալօնու թէրք իթտի :

Պիզ տախի մէրզումն արզասընտան տալիքէսինէ կիտիպ , գարեօլա օտասը էշիլինտէն կէշէլիմ :

Տօն ժօզէ մէզքիւր օտանա կիւրիպ , գարուեու արզատան գարամաը , վէ իքի տէֆա սիւրկիլէմէսի իւզէրինէ , Անուուցիտիտ իլէ իթտիլի մուհալէրէնին սօն զըմըտա , սիմասընտա հուսուլէ կէլիլ օլան թէպէտիւմ սլէամէթի տէրհազ մահզ օլտու , վէ անըն եէրինէ պիր սօլկունըրազ , վէ աղիմ քէտէր միշահատէ դըլընաը :

Ձէվալը իհթիեար , եիւրէկինի բարչալամազ տէրէճէսինտէ օլան չարընիթըսընը մէն վէ թէպիլին իթմէք իւզրէ , իքի էլլէրինի կէօքսիւնին սօլ թարաֆընա դօլտու , վէ քէնտու քէնտուեէ ,

— Ա՛հ , եա՛ Բապպիմ , եա՛ Բապպիմ , պու սէ տէրա ու միհնէթ տիրքի պէն չէքիեօրում , արթըզ պանս

մերհամէթ եթ , չիւնքի , վերտիկին շու եզկէթէր , ինսան թէհամմիւ- լիւնիւն մափէվգինտէ տիր , տէեու բէրէլէաի :

Պունուն իւզէրինէ , տօն ժօզէ , տիթրէեէրէք վէ բէնկի սօրնու զա- րազ , վէ զանն խտէրսին քի , քէնտի կէօրկէսինտէն տախի գօրդմազտա պուլունարազ , օտանըն օրթտարնտա գօնուլմու զան տէմիրտէն մատմուլ էնլի եազրխանէնին էօնիւնտէքի պի- յիւք գօլթուզլու սանտալէեէե գա- տար եիւրիւտիւ , վէ եախօտ տահա տօյրուսու սիւրիւքլէնէրէք կիթտի :

Պաօէհու մեզքիւր գօլթուզլու սանտալէէ իւզէրինէ թթուլուպ , պաշը արգա թարափա տէվրիլտի , վէ կէօզլէրի գարանըպ , զանն խտէրսին քի , ազլը զպ օլտու : Փապաթ չէհ- բէսինտէ մուշահէտէ օլունան էլէե- տէն , վէ էլլէրինտէ վէ պուլուն տէ- լիքլէրինտէ վէ կէօզ գարազլարքն- տա կէօրիւլէն տիթրէմէտէն , իհթի- հարը մէրգումուն , պտեղլմտերպ , հալէա պիր քէտէրի աղխմ հիտա իթ- մէքտէ օլտուգու անլաշըրմազ տա խաի :

Պու հալ , իքի իւշ սանիեէ գատար տէվտմ իթաիքտէն սօնրա , տօն ժօ- զէ հարէքէթ իթաի , վէ սիւեահ պիր շէրիտ իլէ պօղպղմտան սաղըրը շ- լան քիսիւք պիր անտախթարը տիթ- րէք էլլիլէ թութուպ , տէմիրտէն մատմուլ օլան եազրխանէսինին չէք- մէճէլէրինտէն պիրինի աշտը , վէ պունուն իչինտէն , հարըրնտ գա- տար գըրմիզը պիր բուհ իլէ մէմիւ պիր ուփազ շիշ վէ պիր քիսիւք գատէհ շրգարքպ , վէ մէզքիւր բուհ- տան գատէհին իչինէ պիր գաշ տամ- լա տօրտա բարազ իչաի : Միւթէա- զրպէն միրգում իհթիեարքն , տան քիսիւքի կիպի աշըմըր օլան սի- նիրլէրի կէվշէաի , վէ եանազլարքն- տա պիր ազ էվիլէրի էօրիւ կիպի

սօրլունըւզ եէրինէ , պիր սանիեէ գատար գըրմիզլըգ գալիմ օլտու , վէ կէօզ պէպէքլէրինէ շարքմազտա օլան քիքրիքլէրինին շիտտէթլէ վու- լուշու տուրտու :

Իշթէ պու հալտէ , նէթիճէլէրինի կէօրաիւկիւմիւզ , Ֆապաթ սէպէպի- նի պլիմէտիկիմիլ շու տէհշէթլինէօ- պէթ խիթամ պուլմուշ տիմէք իտի , վէ տօն ժօզէ , մէյեուսիլէթլէ ,

— Համոն օլտուն , պու կիւն տախի գալթուլտում , տէտի , լաքին կիթ- տիքճէ մէօհլէթլամ ազալմազտա տըր- էօլում եանը պաշըմտա պէքլէեօր , հաթթա պէն անը հիտա իտիեօրում , կէօրիւեօրում , էվիլէթ , պիր խալլի կիւնտէն պէրու պանա եազլաշմազ- տա իքէն , շիմտի իտէ , շիքեարընը ալըպ կէթիւրմէք իչին էլլէրինի ուղաթմազտա տըր :

Պիր տազըպ սիւքիւթտէն սօն- րա , տօն ժօզէ , եիւքտէք սէպէ շու աթիտէքի տուա վէ բէճտեը իթաի :

— Յա՛ Բապպիմ , վէ է՛յ գատի- լուլլահ , սէն պիլիբսին քի , վազաա պէն էօմիւմիւ ֆէտա իթմէքիքտէ , պիր տէրէճէ աճը հիտա իտիեօր իտէմ տէ , տօլա հիտտէթլէնէեօրում :

Սէն պիլիբսին քէ , պէնիմ եիւրէկիմ վէ ճանլմ , լտէնդաթի երըրըրմ կիպի պէնի շարքմազտա , պէնի էզ- մէքտէ վէ պէնի իմէլէֆ իթմէքտէ օ- լան վէ եալլնըպ պէնիմ մալիւմիւմ պուլունան շու պիւեմալ ֆէրաքէթլէ- րի , քէտէրի աղխմ , Ֆապաթ թէհամ- միւլ իլէ գապուլ էլլէմէքտէ տիրլէր : Ահ , եա՛ Բէպպ , սէն հէր շէյի սյնի վազրթտա պէնտէն ալըն օրտուն : Սէն պէնիմ , վարիտաթըմը , էօմիւմիւ , վէ է՛յ վա՛հ , պէլքի տէ նամուսումու պիրիքտէ ալըն օրտուն : Իմտի , վուք վէ էօրաիւր պէնի , բաքին պէնիմ պիր թանէճիք բէճամը բէտա իթմէ : Պրամտատան կէլէճէք օլան իսապէր

ստեղծանալ , սեպիւրիւ գըզըմըն հե-
 նուղ միւսթաղպէլ հազգընտա իւ-
 միա խտէպիլէճէկինի , վէ պիր արա-
 ղիյի պայիտէտէ պուլունան պիր Փա-
 միլեանըն , պու կիւն.քի կիւն .քէնտի
 .քէնտիսի դանէթ զէնկին վէ մէսուտ
 զանն խտէն , Փագաթ պէլ.քի եարըն
 եէթիմ վէ պիլա մէս.քէն գալաճաղ
 օլան պիր պիչարէ վէ սէֆիլ գըզըն
 նաֆագասընը թէտարի.ք խտէճէկինի
 անլաեաճաղըմ կիւնէ գասար , էօմ-
 բիւմիւ թէմմիտ իյլէ : Իշթէ , եւ
 Բէպպ , ի.քի տիղ իւզէրինէ կէլէրէ.ք,
 սէնտէն եպընըզ պու խուսուսու նի-
 եաղ վէ բէճա խտէրիմ : Եւ միւ-
 բիւմիլէթի վէ մէրհամէթի Սլլաճ , է-
 ճէլ շէրպէթինի նուշ իթմէ.ք իւզրէ
 պուլունան պիր սէֆիլ բէտէրէ , շու-
 լաթֆ ու խաեթթի իհասան պուեու-
 բաճագսըն , տէյիլ մի :

Տօն ժօղէ , շէրչիպէսի , տպանօղ վէ
 գըբմըզը գաստիֆէտէն օլուպ , տի-
 վարտա սարլմըլ օլան ֆիլաիչիտէն
 մաանուլ պիւյիւ.ք պիր խաշ հուգու-
 բունտա տիղ շէօ.քմիւշ օլտուղու հալ-
 տէ , էլլէրինի մէզքիւր խաշա տօղ-
 բու ուզաթմաղտա , վէ սօլմուշ վէ
 զայիֆլանմըլ եանաղլարընտան խտէ ,
 Փուրթունայը հալալարտա եաղան
 եաղմուր կիպի իրի տանէլի կէօղ
 եաշլարը ազմաղտա խտի : Մէրգ.ում,
 խայի միւտտէթ պէօյլէճէ տուրուպ,
 կէօղլէրինի խաշըն իւզէրինտէն անըր-
 մատը : Պիչարէ ատէմ , իհթիմու
 տիր քի , պիր միւճիղէ իճրա խալլ-
 մէսինի , վէ մուգատտէս թապիլիին
 ֆիլաիչիտէն օլան տուտաղլարը աշը-
 լարագ , քէնտիսինէ պիր ճէվապ վի-
 բէճէկինի իւմիտ իթմէ.քտէ խտի :

Տօն ժօղէ անաղա գալլա տըղընտա ,
 գալլանին իպթիւրապը կէչմէմիշ խտի
 խտէ տէ , պիր աղ թէսկին օլմուշ խտի ,
 վէ շու հալլանտէ քէնտի .քէնտուեէ
 աթիտէ.քի լաֆղլարը սէօյլէտի .

— Պէլ.քի Թիլիբին ճէվապը եարըն
 կէլիր , վէ եարըն տա կէլմէզ խտէ , ի-
 քի կիւնտէն վէ եախօտ պիր հաֆ-
 թատան կէլիր : Իշին էն ֆէնա ճիհէ-
 թինի տիւշիւնալիւմիւգտէ , պիր
 անա գատար հէր հալտէ պէ.քլէտի-
 կիմ մէ.քթուպ վիլուա խտէր , վէ հիշ
 շիւպհէմ՝ եօղ տուր քի , ճէնապը
 Հազգ պէնի պիր անա գատար սաղ
 պըրագաճաղ տըր , շիւն.քի էպէտի-
 եէթէ մայի.ք օլան Հազգ թէալա
 հազրէթլէրի իչին , պու միւտտէթ
 ճիւղի պիր շէյ տիմէ.ք տիր :

Տօն ժօղէ , իշպու տուա վէ բէ-
 ճատան սօնրա , կիտիպ գօլթուգ սան-
 տալեէսինէ պէթէ.քրար օթուրաու ,
 վէ ի.քի տիրտէ.քլէրինի եաղընանէսի-
 նին իւզէրինէ տաեաթըպ , պաշընը
 տախի էլլէրի իչինէ հըֆլ իթմի :

Աճապա պու էնտաե մէրգ.ում ,
 պունտան էվլէլ կէշիրմիշ օլտուղու
 զէմանըն բարլաղլըզընը մը , եօղսա
 հալը միւսթաղպէլին գարանըզ օլ-
 մասընը մը տիւշիւնիւեօր խտի : Օլ
 միւսթաղպէլի .քի , քէնտիտի իչին գա-
 եէթ գըտա , Փագաթ .քէնտի գըզը
 իչին դաեթթ ուզըն խտի :

Օրասընը պիղ պիլէմէ.յիղ , ան-
 ճաղ շու գատար տիեէպիլիլիղ .քի ,
 մէրգ.ումուն , եիւզիւնէ գարամըլ
 օլտուղու էլլէրինին բարմաղլարը տ-
 լալըզլարընտան տայիմն կէօղ եաշ-
 լարը տամլամաղտա խտի , վէ շու
 հալէ նէզարէն , զանն իթմէ.յիղ .քի ,
 աւնեաաա , պիր իհթիեարըն աղլա-
 տըղընը կէօրմէ.ք գատար էսէֆէն-
 կիղ մէնզարէ օլտուն , շիւն.քի եաշա-
 մաղտան օսանմըլ վէ եօրուլմուշ օ-
 լան կէօղլէրաէն ազան կէօղ եաշլա-
 րը , ահրէթ եօրունու թուլթան պիր
 եիւրէկին սօն էսէրլէրի տիրլէր :

Իմտի , տօն ժօղէ Բօլլէրօնուն հալը
 հազըղիտի իղէ հալը զահրիտի պէ.յ-
 նինտէ նէտէն տօլայը պու տերէճէ

Ֆարգ պուլունսուղընու , վէ նէ Ի-
չին օն միլեօնլուդ սահիպ սէֆայինին
քէնտի պիր թանէճի.բ գըղընը աճ
վէ պիմէս.քէն պըրադ աճաղընտան
նաչի վէսվէսէ իթմէ.քտէ խոսկինի ,
օդ ա.հանլարըմըգա իյգահ իթմէ.քիւ-
կին վագթ ու սասթը կէլտի :

Իչթէ պիղ պու խուսուսու մուխ-
թաաարէն պիլաթիւէճէ.յիղ :

9

ՅԻՈՒՏԱՏ ԲԷԱՒ ԾԱՐԱՊԸ

ՎԷ

ԷՍԹՐԱՄԱՏԻԻՐ ՍՈՒՃՈՒԳՒԱՐԸ

Ժօղէ Բէվէթմունն էօմիլինին իպ-
թիտալարընը պուլմագ իչին , Տի.քեա-
եէմիղ սըրաաընտան պիր աղ ըիւճաթ
իթմէ.քիլիկիմիղ բաղը՝ աըր :

Հի.քեաեէսինի իթմիլիկիմիղ վու-
դուաթլարըն վագթ օթուղու զէման-
տէն գըրգ սէնէ էվվէլ , Հալլը շէՏ-
ըի սէֆինէլէրինտէն Մարսուէն նամ
ժրանսը թիւճճար սէֆինէսի , տէ-
րուինտէ օն պէշ նէֆէր թօյֆէսի
օթուղու հարտէ , Գաաի.քս լիմնսըն-
տա հուճուլէսինի թուճմիլ իյլէտի.ք-
աէն սօնրա , մէգ.թիւր լիմնտա տէ-
միլ աթմիշ , վէ սէֆինէնին դարթա-
նը իսէ , Եօլա չըղ մնոյ իչին , պիր խայ-
լի կիւնտէն պէրու միւսայիտ հաթա-
եա պէ.քլէտիկի սըրաաա , սէֆինէ
թայֆէլէրինճէ ֆաղիլէթ սատ օթու
նան սապր ու թէհամմիլին խարի-
ճինէ չըղ մամիշ խաի :

Պիր սապահ դարթման , տէնիղէ պիր
սանտալ էստիթմիթի , վէ տէօրթ
նէֆէր կէմիճիլէր , քիւրէ.քլէրի , վէ
պիր նէֆէրի տաթի տիւմէնի էլլէրի-
նէ պլարըլարընտա , սանտալ , օ ա-
րալըղ սիւս լիմնսըղ օթան տէնիղին
խղէրինտէն սիւրաթլէ հարէ.քէթէ ,
վէ լիմնն իւղէրինտէ ինչա խալըմիշ

օլուպ , Գաաի.քս վարըլարընն թաղ-
ըիպա եարըմ՝ ֆարսախ պէրիսինտէ
օթան , վէ պիր երղըն եէչիլլի.ք սրա-
սընտա պէսաղ պիր նօղթա կիպի
միւշահէտէ օլունան պիր դուլիպէեէ
սօղրու իլէրլէմէկէ պաշաար :

Պու դուլիպէ , պիր աաի մէյխանէ
օլուպ , Գաաի.քս շէհրինին սէրսէրի
ատէմիլէրի , վագթթլարընը էյլէնճէ
իլէ կէչիլմէ.ք , վէ մէյխանէ.յի մէգ-
քիւրուէն ճիսարընտա պուլունան մէ-
չէ աղաճլարընն կէօլիէսի պլթընտա
նէֆիս թաամլար իլէ էսթրամա տիւր
սուճուղա եէմէ.ք , վէ ալէա վէ սիեաՏ
Սիուտաա Բէալ շարապընտան նուշ
իթմէ.ք իւղրէ , մահէյլի մէգպուրա
կիտէր խալլէր :

Մարսուէն սէֆինէսինին գարթա-
նը , պիր կիւն պու մէյխանէեէ թաամ
իթմէկէ կիտիպ , վէ մէգ.թիւր շարապ
իլէ սուճուղապր , քէնտի միղաճընա
մուֆաֆրը պուլմաշ օթուղանտան ,
տիկէր պիր կիւն տաթի սէֆինէնին
հարէ.քէթի իչին միւսայիտ հաթաեա
պէ.քլէտիկի միւտտէթտէ , պօշտուր-
մնալըղտան օսանարաղ , մէգ.թիւր
սուճուղ իլէ շարապը խաթըրլատըր ,
վէ սրա սրաա էյլէնմէ.ք իչին , պուն-
լարաան պիրէր մրգտաը կէթիլթ-
մէ.քիլիկի ճիլէթ իթմիլ :

Պիստէ՝ ալէ.յՏ , զի.քրինի իթմի-
կիմիղ սանտալլն թայֆէլէրի , տէօրթ
բարչա սուճուղ իլէ պլթը թալում
շարապ կէթիլմէ.ք էմիլինի ալղ իլլէ-
միշ օլմալարըլլա , սանտալ , պիր սասթ
ղարֆընտա տէնիղին պէեաղ դուլու
քէնարընտ վաաըլ օլտու , վէ թայֆէ-
լէր տիղ պլթլէ սանտալը դուլուն
իւղէրինէ օթուրտուղ , վէ էմիլի մու-
հաֆազաաընը , իչլէրինտէն էն կէնճի
օլուպ , տիւմէնճիլի.ք խարմէթինի ի-
ֆա իտէկէլէն Եիկիլլամի եաչընտա պիր
ալլիղանլլեա թէպլամ իթմի.քաէն
սօնրա , քէնտիլէրի տէնիղ քէնարըն-

տանն ճն տող ըզարդ ու զտղտա պու-
լանան սայի՞Ֆ իւզ գիւրբ մէյ յխանէեկ
ասօյրու միւթէվէճճիճ օլտուլար :

Գու միւզգուն իւզերինէ՛ օթուրթ տու-
լուլմուշ օլտն սանտալտանն օթուզ
զըրզ. աարմ ուզող ըզտա , վէ պիր
թապըմ չար չըրքըզընն արդասըն-
տա , ճն եէտի ճն սէքիզ եաշընտա պիր
տէլիգանը պուլունուպ , մէրգում ,
եամալը պիր էլլիսէ կիլլինմիշ , վէ եա-
խօտ տուհա սօղրուսու նիմ չըպլապ
հարտէ պուլունմուշ խտէ տէ , եիսնէ
չու հալի , նազարը տիգզամը ճա-
լիպ պիր սուքէթատէ խտի :

Մէրգումունն սաչարը սիւեահ , վէ
թապիթտանն գըվըրճըզ վէ կիւմ-
րահ օլուպ , սիմսը խտէ , պիր հիւքմ-
տարըն պիւյիւք էվլասը թարափըն-
տանն հստեա օլունտճապ տէրէճէտէ
տիլաէր վէ սաըլլատէլիկէ մոխտուս
խտի : Շու հալէ նազարէն , տիւեպլի-
լիլիզ քի , պէլքի էսկի օլմաճըրըզ
սանտաթը , պու տէլիգանընն վի-
ճու տի գատար միւքէմիլէլ պիր թաա-
վիր ասլա նազը իթմէմիշ տիր :

Մէրգում տէլիգանընն իրամէ-
թի , էն ատի լըրամէթէրտէն պիրի
օլուպ , շէօլլէ քի , ճիպարըրտ եա-
եըլըպ , գումալուզ իւզերինտէ , վէ գա-
եալարըն եարըլլարընտա պիւ երեհէն
օթըսըր օթընմադտա պուլունանն ճն
իքի գատար քէչիլէրէ նէզարէթ իթմ-
մէքլիկէ , վէ պունլարա պիր գաղա
վազուչինտէն սազընմապըզա մէ-
մուք խտի :

Անճապ շուրասընը իրավէ իթմէք
լազըմ աըր քի , մէրգում տէլիգան-
ը , չօպանըրզ մէմա քիւեթիթիսի լսերզ
վէճճ իւզրէ իճրա իթմէլիպ , պիլաքս
բարչարանմիշ պիր էսկի քիթմապըն
սահիֆէլէրինի տիգզամը թամմիլ իլէ
օղումազլա մէշղուլ օլուր խտի :

Շիւպէհիգ , խահիլլէ քիթմապ օ-
ղումազըրզ , պիրինտէն տիկերթմ

սիրաեէթ խտէր պիր շէյ օլտու գուն-
տան , սանտալըն մուհաֆազարնա
մէմուք օլտն կէնճ թայիֆէ տախի ,
սանտալըն կէօրկէսի ալթընտա վաղը
պիր գումալ մահէլլ իւզերինէ եաս-
լանարազ , Խորանիալը չօպան միսիլ-
լա , տիգզամըլէ , ճէպինտէն չըզար-
տըր պիր քիւչիւք քիթմապը օղու-
մանա պաշըտը :

Արա սըրա կէմիճի իլէ չօպան , օ-
ղումալարընը գամ խտիպ , եէքտի-
կէրլէրինէ ամֆընազար խտէրէր խտի ,
վէ շիւպէհիգ , մէշղուլլիլլէթլէրինն
վէ սուչուլարընն մաթմապըզ օրնո-
սընտան , դանն խտէքիսի քի , պունլար
պիրպիրլէրինէ ըզհարը թէվէճճիւ հ
իթմէկէ պաշըտմը խտիլէր :

Եարբմ ստաթ սօնրա թայիֆէլէր
ալաթթ խտիպ , վէ համիլ օլտուպը-
րը շարապ թուլումարը իլէ սուճուզ-
լարը սանտալըն տէրունինէ տիլ-
գամըլէ եէրլէշտիրտիքտէն սօնրա ,
համանըն սըճապըրքնտան վէ քիւ-
րէք էքմէքտէն եօրուլմ շօլտու գլա-
ընտան , վէ վաղըթըրը տա պուլուն-
տու գունտան , միւքէմիլէլ թաամիար
իթմէք վէ նէֆիս շարապար իշմէք
նիւեթիլլէ , պէթէքրար մէգքիւք
մէյխանէ եօլունա քէվան օլտուլար ,
վէ կիտէրքէն քիւլաք կէմիճիսէ ,

—Պիզ , սէսին հիտէնի կէթիքի-
րիզ , տէտիլէր :

—Սիլ պէսի տիւշիւնմէլլին , պէն
նէ՛ աճըմ , վէ նէ՛ տէ սուսու գում ,
տէեու ճէվապ վիրաի կէնճ թայիֆի :

Մէրգում պու սէօլլէրի սէօլլէ-
տիքտէն սօնրա , օղումասընտ տէ-
վամ իլլէտի :

Տիկէր տէօրթ նէֆէր կէմիճիլէր
խտէ , տուհա հէնուզ մէյխանէեկ կիր-
միլլէր իքէն , լէհճէլէրինտէն , Փէնտ
տաթմ օլտուպարը աշիքեար տեղա-
չըրան իւշ քիլէի , մէգքիւք մէյխանէ-
տէն տիշարը չըպաըրար :

Սանաթըրը , հէմ կէօմփիւքաէն մալ գաշըրմադ , հէմ խըրսըրզըզ վէ հէմ տախի համալըզ իթմէքաէն ի պարէթ պուլունան պու եէպանի ա տեմէր , մէմէքէթ սինօրպըրնտա շունու պունու սօեան զէմանէմիլին խըրսըրզարր կիպի , շիւպհէլի պիր հէյիէթտէ օբտու գըրը , վէ Նարօի- նին ատի սընընի իաղըը միտիլու , բա- րէ բարչա էլլիտէլէր կլլինմիշ պու- լունտուզ ըրը հալաէ , արզ ալարըն- տան քիմէննէնին կէլիսղ կէլմէտիկինէ էմին օբմաղ իւզրէ , արա սըրա տրա թարափըրնա պապարազ , մէզքիւր սանտալա տօզրու կէլմէեէ պաշլա- տըլար :

Տէլիզանը կէմէճի , պիհազզըն շիւպհէլի զանն իթմախի պու հարա- միլէրին եաղ լաշարզ բարընը կէօբաի- կիւնաէ , եէրինաէն գալղար , վէ քի- թապընը ճէպինէ գօեուպ , սանտա- լլին պաշ թարափըրնա օթուրտու :

Մէրգուման իւշ շախարը , տայի- մա պիրիպիրէրիլլէ եախաշ Փաղաթ խահէլլի պիր սուրէթտէ գօնուշա- բազ իլէրիլլէմէքաէ օլուպ , պունպա- րըն մէրբուհ վէ պուրու շմուշ չէհրէ- լէրինաէն , հըրսը թամարարր վէ վահ- շիլիքէրի անղաշըրմազ տախտի :

Հէր նէ հալ իտէ , էշխաղը մէր- գումէ կէնճ կէմիճինին պուլունտու- գա մահէլլէ պէշ ալթըրատըմ գալ- մադ տէրէճէսինաէ եաղլաշարզըլա- րընտա , մէրգում տէլիզանը ,

—Տո՛ւրունուզ օբտտա , վէ սէօլլէ- յին միւքատընըզ նէ տիր , աէտի :

Պու սիւալ իւզէրինէ , հարամի մա- գուլէսինաէ պուլունան մէզքիւր իւշ քիշիլէր , պէյիլէրինաէ իսթիշարէ իթ- տիլէր , վէ իշլէրինաէն պիրի , կիւճ իլէ անղաշըրը պիր լիւանը Ֆրան- սէվի իլէ ,

—Սանտալըն իլինաէ պուլունան շարապ իլէ սուճուզըրը իսթէրիլ ,

աէեու ճէվաղ վէրտի , հէմ պիզ իւշ քիշի օբտուլունուզ թարգալրտէ , սէն եալընըզօրն . . . Իմնի պիզէ գար- չը կէլմէզուէն , սանա հիշ պիր կիւնա փէնալըզըրը տօզ ունմաղ :

Կէնճ կէմիճինին եէախաէ հիշ պիր սիլահ պուլունանմաղլէ , մէրգում տէրհալ քիւրէքէքաէն պիրինի գար- տը , վէ պաշընըն իւզէրինաէ սալա- եարազ , վէ եիւքաէք պիր սէտա իլէ ,

—Սլա՛ղըլար , կէրի չէքիլինիլ , աէ- եու պազըրար :

Պատէհու պիւթիւն գուլլէթլլէ , —Ֆրանսըղար , Մարսուէն րէ- ֆիլզէրի , պա՛նա եարալմա կէլին , եարալմա , աէեու նիտա իթտի :

Տէլիզանը տահա սէօլլէրինի իք- մալ իթմէմիշ իքէն , մէրգուման հա- ըամիլէր , օլիշարէնին իւզէրինէ հիւ- ճում իթտիլէր : Պունպարտան իքիսի մէրգուման էլլինաէն քիւրէլի ալըպ զըրաղտան սօնրա , իւշիւնճիսիւ- տէ երլան կիպի եէրաէն սիւրթիւ- նէրէք , աէլիզանըրըն իւզէրինէ հիւ- ճում իթտի , վէ պալալըրըրնտան գալրամաղըլա պիշարէլի եէրէ տէ- վիրաի :

Ֆրանսըղ , կէօքիւ իւզէրինէ պիր տիլ չէօքիւլալիկիւնիւ հիսս իթտի- կի կիպի , ուզուն պիր եաթաղան պը- շաղըրըն սիլլի ուճունուն տախի պաշը իւզէրինաէ բարլամաղ տա օբտուլու- նու կէօրտիւ , վէ արթըզ սէլամէթ իսմիտի գալընսարազ , քէնտինի ճէ- նապը Սլահա թէպիմ իթտի , վէ պատէհու ափլ տիլէեէճէք եէրաէ , տէօրտիւնճիւ աէֆա օլարազ , լա- ջին պու աէֆա քէսիք պիր սէպէ ,

—Եարալմա կէլին , գարտաշըր , եարալմա , աէեու պազըրար :

Մէրգուման կէօքիւնէ չէօքիւշ օբան Իպանսալը իտէ , պու սըրատա գէհրէնէրէք կիւլաի , վէ ֆիլլազը պու հալէ նէպարէն , խարիճաէն պիր

մուտվէնէ թի Փէ՛վզէրատէ օրնաոր-
ղընտա , պիչարէ կէմիճիմն տախի
իճէլէ ֆիտախլէճէկիմն հիւ շիւպհէ գալ-
մամիչ օրտուզու անդաշըլար :

Հալ պու քի , թամ՝ պու էննատէ ,
ղիքրի սէպոգաթ խէն կէնճ չօպան ,
քէչի կիպի պիր աթիքլիք , վէ երլ-
տըրքմ՝ կիպի պիր սիւրաթիլէ սրչրա-
եարագ , էլինատէ թու թմուպ տա օրտու-
զու գըտա վէ պուտապլը ճօպու , հէ-
ման ուզուն պըլչապլը հայտուտուն
գաֆաորնա էնաիրաի , վէ մէրզումն
տույղուտուղ պիր հալտէ գուման խ-
ղէրինէ սէրաիքտէն սօնրա , տիկէր
իքի հայտուտաբը տախի բիւճաթէ
մէճպուր գըլար :

Պու շէյլէր վազը օրտուզունտա ,
խալլիճէ շամաթա վէ կիւրիւլթի
հուսուլէ կէրսիկինաէն , կէմիճիլէր ,
քէնտի րէֆիղլէրինն բաթըրաբ վէ
ֆիղան ու ֆէրեատըրընը իշխաէ-
րէք , մէյխանէնին էչիլի իւղէրին-
տէ կէօրինաիւլէր , վէ պիր պապը-
տա վուղուշի հալի անդանարագ , քէ-
մալի սիւրաթիլէ եարտըմն գօշմաեա
պաշլատըլար :

Իքի հարամիլէր խէ , թապխաթիլ-
լէ պունդարա պէքլէմէտիլէր , վէ պիր
թարաֆտան , Ֆրանսըղարա թէնա-
տիւֆ իթմէմէք խղըն , չարբըգ պիր
եօլտան եիւրիւեքէք , վէ տիկէր
թարաֆտան , աճպիպ սէպլէր չըգա-
րարագ , մէյխանէյէ տօյրու միւ-
թէվէճճիհ օրտուլար :

Մէրզումնըն պու սէտալէրի խ-
ղէրինէ , մէյխանէտէն վէ ճիվարըն-
տա պուրունան եէչլը բէնքլի մէ-
չէ սղաճըրընըն սըգ եարբապլարը
տրալարընտան , էվիլէրիլէր կիպի էս-
կի պիւսկիւ էլպիսէլէր կիլինմիչ օրան ,
վէ թապի ու հարէքէթիլէրի շիւպհէ-
լի պուրունան տիկէր մն իքի Իսրան-
եօլլար զուհուր իթաիլէր :

Իքի հայտուտաբ , վազբայլի մուխ-

թաաարէն մէրզումն Իսրանի օլլարա
նազլ կլլէտիլէր , վէ գուման խղէ-
րինատէ սէրիլմիչ օրան րէֆիղլէրինն
վիճուտինի կէսթէրմէլէրիլլէ , հէրաի
պիրաէն , էլլէրինատէ սիւրաշլար օրտու-
զու , վէ ճմահիլ օրտուն Ֆրանսըղար
տէեու պապըրըլարըլարը հալտէ , սան-
տալա տօյրու հիւճումն գըլամ՝ կլ-
լէտիլլէր :

Պէշ նէֆէր թայֆէլէր , պու վաճ-
չի վէ միւթէատտիա հայտուտաբըն
կէրսիկինի կէօրաիւքլէրինատէ , գա-
րտեա չըգ սպրլմիչ օրան սանապլա-
րընը հէման տէնիղէ էնաիրէմէտիք-
լէրինատէ , պիլա մէրհամէթ վէ պիլա
Միւտաֆաա գաթլ ու թէլէֆ իտի-
լէճէքլէրինի անդաորըլար , վէ պէօլլէ
պիր տէհչէթիլի էօլիւմիւն եազընլը-
ղը , պունդարըն գուվիլէթի տրթը-
րըպ , շէօլլէ քի գուվիլէթի ումն պլա-
րընը սանապլա տանթմալարըլլա ,
սանտալ տրք տէրագապ տէնիղէ ին-
տիլլէրի : Պու էննատէ , Ֆրանսըղար
իլէ Իսրանի օլլար պէյնինատէ սանճադ-
եիւղ տտըմըզ մէսաֆէ գալըպ , Իս-
րանի օլլար , խաաիմլէրինի էլտէն գա-
չըրմադտա օրտուղլարընը կէօրաիւք-
լէրինատէ , գօշմադ տէյիլ , տաէթա
սըչրամուգա պաշլատըլար :

Թայֆէլէր խէ , սանապլա եէր-
լէրինէ օթուրմուշ , վէ քիւրէքլէրի
տախի էլլէրինէ ալմիչ օրուպ , եալը-
նըզ , իչլէրինաէն էն քիւչիւլիւ պու-
լունան կէմիճի , հէնուգ սանտալա
կիրմէմիչ օրտուզունտան ,

— Չարսուղ էթ , Ֆիլիք , դիրա վա-
զրթ եօզ տուր , տէնու պապըրաբըլար :

— Պիղ ալչապ տաէմէրիլ , տէտի
տէլիլ անըր տախի պունդարա ճէվա-
պէն , շիւնքի պէնի վէ քեաֆիլէմիլի
գուրթարմիչ օրան շու եիլիա վէ ճէ-
տուր չօճուզու , պու խաապիլէրին ին-
թիլգամ՝ րէնչէլէրինէ թէրք խաիեօ-
րուգ :

Կէնճ թայիֆէ , պու սէօղլէրի սէօյ-
լէր ի.քէն , պիր տուչմէն գապիլէսի
թարաֆքնտան չաղըլլան էօլիւմ
թիւր քիսինի իշխտէն Հինտիլէր մի-
սիլլու , զահիրէն պիլա վաղիֆէ կէօ-
րիւնիւսպ , պուտաղը ճօպու իւզէրինէ
տանանիչ , վէ սալա գըմըլտաննա-
եարագ աեադտա տուրմուչ օլան չօ-
պանը կէօթէրտի :

Հէր նէ հալ իսէ , կէնճ թայիֆէ-
նին , պալէատէ իշար օլունան սէօյ-
լէրի իւզէրինէ , թայիֆէլէրտէն պիրի ,

—Բէ.ք իյի , օ տախի պիղիմէ պիր-
լի.քատէ կէլինն ամնա , պիր աղ չա-
բուգ տավրանքն , տէտի :

Պէօյլէ պիր մի շ.քիւլ ըատտէտէ ,
ուզուն ուզատիեէ գօնուչմալըդ ,
մուվաֆըդը մաղահաթ օլմաուրըքն-
տան , կէնճ Պրանսըղ հիշ պիր քէլի-
մէ պիլէ սէօյլէմէ.քսիլլին , Խորանեալը
չօպանքն գօլունտան թուլթուու , վէ
ատէթա իթէրէ.ք , վէ մէրգումն սան-
տալա տօլլու . կէօթիւրէրէ.ք , ի.քի-
սի պիրլի.քատէ սանտալա աթլատըլար ,
վէ սանտալ , տէնիլլին իւզէրինատէ
քէօրիւ.քիւ պիր խաթթ չըղարագ ,
սիւրաթիլէ հարէ.քէթէ պաչլատ :

Հայտուտլար իսէ , սանտալքն ա-
ղիմէթինտէն պիր աղ սօնրա եէթի-
չիպ , Պրանսըղարքն իւզէրինէ պիր
չօգ չաղըլ թաշլարը եաղտըրտըլար ,
լա.քին հիշ պիրիսինէ խապէթ իթ-
տիրէմէտի.քլէրինտէն , խըրս ու հիւ-
տէթլէրինի , քիւֆր ու հագարէթլէր
իլէ թէսիլին իթմէ.ք եօլունա սիւլիւ.ք
իյլէտիլէր :

Կէնճ թայիֆէ , չօպանը , արգա
թարաֆտա վէ քէնտիլինն եանքնտա
օթուրթմուչ օլտուղունտան , մէրգու-
մա Խարանեօլ լիսանըլա ,

—Իսմին նէ տիր , տէեու սիւսլ
իթտի ,

—Ժօղէ Բօվէքօ տուր , էյ սէնին
իսմին նէ տիր , տէեու սօլտու օ տա
օնա :

—Պէնիմ իսմիմ տէ Ֆիլիբ լը վէ.յ-
եան տըր :

Պատէհու պիր աղ սիւ.քիւթտէն
սօնրա , կէնճ Պրանսըղ ,

—Պէն էօմրիւմիւ սէնին սանէնտէ
գաղանտըմ , պլինտէն ալէ.յհ էօմրիւմ
օլտուղմա , սէնին տօթունն օլտմա-
ղըմ . իստի էլինի պանա ուզաթ , տէ-
եու իլալէ իթտի :

Չօպան պու սէօյլէրին մանէարքն
անլաեամաուր , լա.քին Պրանսըղքն էլի
քէնտիլինէ ուզանիչ օլտուղունու
կէօրիւննէ , քէնտիլի տէ էլինի ու-
զատըպ , թէսլէտիւմ իլէ Պրանսըղքն
էլինի թուլթար :

Պէօյլէճէ իւչ չարէ.ք սաաթ զար-
ֆքնտա , սանտալ , Մարսուէն նամ
սէֆինէեէ վաղըլ օլուս , վուգուլի
հալ տէրագապ գալտանա պիլտի-
րիլտի.քատէ , մ.րգում հիլիա , վէ մի.տ-
տէթի էօմրիւնիւ տէնիլլէրտէ կէչի-
րէրէ.ք իհիթիւարքանիչ օլան գալ-
տան ,

—Ա՛հ , սլչաղլար . . . տէտի , վէ
սօնրա սէօղիւ կէնճ չօպան իւզէրինէ
չէվիլրէրէ.ք , Փաղաթ շու կէնճ չօ-
ճուղ , իյի պիր մալլու գա պէնգէ-
եօր . կէթիլլին , քէնտիլլէ պիր աղ
գօնուչմաղ խաթէրիմ , տէեու պէեան
իթտի :

Ի.քի տաղըգա սօնրա , չօպան ,
գալտանքն տալիլէսինէ կիրտի : Դար-
տան , վաղատա Խարանեօլ լիսանքնը
բէ.ք իյի պիլմէղ իսէ տէ , գօլալըգ-
լա գօնուչապիլիբ օլտուղունտան , շու
եօլտա միւ.քեալէմէեէ իպթիտար իյ-
լէտի .

—Ֆիլլաղը սէնին , իյի պիր չօճու գ
օլտուղունու պէեան իթտիլիմտէ ,
եանքլմալիչ օլտուղունու շիմօթ մն-
լաեօրում : Սէն պէնիմ տատմարը-
մա վէ պլինտէն ալէ.յհ պանա պիւ-
լիւ.ք պիր խըամէթ իթտի , պու
հալտէ պէն տէ սանա նիկիլմի պէչ

բիասթրա հէտիւնէ խտէճէկիւմ :

Իսրաանեօլ , պու թէքլիֆի ըէտտ իթմէք մանէաքնտա օլարադ , պա- շքնք սալլամաք իւզէրինէ , գարթան ,

—Նէ օ , թէքլիֆի մի ըէտտ մի ի- տիեօրսուն , տէտի :

—էվիէթ :

—Նէ իչին :

—Զինքի պէն շու մուամէլէյի , ագչէ իչին իճրա իթմէտիւմ :

—էօյլէ օլտուղունա ինանքրբւմ , լաքին պէնիւմ վիրտիկիւմ ագչէ տէ , սէնին եարտըղըն իչէ սալա զարապ վիրմէդ :

—Պէնիւմ իչին ագչէ , եարքըրջ օլտուղունու պէեան իթտիկինիւզ խքտ- մէթին զիքրինի ըայիմալ խտէր :

Գարտան , չօճուղուն պու լիսանք- նա թէաճճիւպ իտէրէք , տիւզաթ- լէ մէրգումու թէֆթիչ իթտիքտէն սօնրա , սիմսաքնըն կիւզէլլիկինտէն , վէ թալր ու հարէքէթինին թապլիյի ասալէթինտէն տօլայք միւթէհայեիւր գալըպ ,

—Օղլում , վաթմանտաշարքնա գար- շք պիր Ֆրանսըրք իլթիղամ իթմէք- լիքտէ , նէ սէպէպին վար իտի , տէտի :

—էֆէնտիւմ , խըրսըղլարըն վաթա- նը օլամադ , վէ գաթիլլէր պէնիւմ գարքնտաշքմ տէյիլ տիրլէր : Պուն- տան տա գաթինազար , իւչ քիչի պիր քիչի իւզէրինէ հիւճում իթմիչ օլ- տուգլարք հալտէ , պու պիր ալադ- լըգ տիմէք իտի : Իմտի , էֆէնտիւմ , պէօյլէ սըրալարտա պէն տայիմա վէ միւմքին օլտուգճա ալադլարք վուր- մադ , վէ հեր վագթմ գուվիէթիեէ գարշք զայիֆ թարաֆք իլթիղամ իթ- մէք նիյէթիտէյիմ :

—Ահ , նէ մէրտ վէ եիկիտէվլատ , տէտի գարտան քէնտի քէնտուեէ , վէ պատէհու աչիքեարէն ,

—Իսմին նէ տիր , տէեու սիւալ իլլէտի :

—ժօղէ Բօլէրօ տուր :

—Դոնչ եաշքնտաղն :

—Օն սէքիլ :

—Նէ իչ իլէ մէշղուլ օլուրսուն :

—Պէն սաքլատէկեան սընքֆըն- տանքմ , վէ սանաաթբւմ քէչիլէրի օթլաթմապ տրր :

Շուրաճքգտա պէեան խտէրիլ քի , հէման ճիւմիէ Իսրանուօլլար քէնտի- լէրինի սաքլատէ ատտ իթմէքլիք իտտաապնտա պուրունուրար :

Հէր նէ հալ խտէ , գարտան քէ- լամքնա տէվամէն ,

—Սէնին վալիտէյն նէ իչ իլէ մէշ- զուլ տրրար , տէտի :

—էֆէնտիւմ , վալիտէյն յիմտէն մահ- լում գալմըքբւմ , վէ շիմտի էօքսիւ- դիւմ :

—Պիչարէ չօճուգ , էյ մէն նէրե- տէ սաքին օլուրսուն :

—Պիր չիֆթլիքտէ , վէ եէտիկիւմ նաֆադտէք տա օրատա գազանքըբւմ :

—Սէն ագքիլ պիր չօճուղա պէն- դէեօրսուն : Աճապա օգումապ եալ- մադ տա պիլլըրմիսին :

—Պիլմէմ , լաքին էօյրէնմէկէ չա- լըքրեօրում :

—Հօճասքք մք :

—էվիէթ :

—Նասըլ :

—Պիր քիթապ պուլտում , պու քիթապըն հրուֆաթքըն միւթալտա իտիեօրում . վէ վագաա կիւճիլք չէքիեօրում ամմա , նիհայէթ էօյրէ- նէճէյիմ :

—Օղլում , քէչիլէրի պագմագտա օլտուղուն չիֆթիլլէ տէօնմէք իչին , պիր մէճպուրիեէթին վար մք տրր :

—Խանքը , նէ պէն քիմնէեէ մէճ- պուրում , նէ տէ քիմնէ պանա մէճ- պուր տուր :

—Իմտի , էկէր սէֆինէմտէ գա- լարագ , թայիֆէլէրիմտէն պիրի օլ- մանը թէքլիֆ իտէր խտէմ , գապուլ

խաբքովսին :

— Եվ ինչ թ, հաթթա չօգ տէֆա կէ-
միտէ պիտմէ. քլիկի տիւշիւնսիւշիւմ
տիւր, զիրա տիւնեանքն պիւշիւք օլ-
տուղունու իշիթմիշ օլտուղումանս,

սէ, յեհաթ իթմէ. ք արղուսինատէ յիմ :
— Բէ. ք է. յի, էօյլէ օլտուղու հալ-
տէ, շիմտի պէն սէնի թայիֆէլէրիմին
սիւքինէ գայտ իթտիրիրիմ . . . Կէլ
պէնիմէ պէրապէր :

Գարթման, ժօղէ Բօլէրօ իլէ օ-
տուղնտան չքգրպ, կիւվէրթէնին իւ-
ղէրինէ կիթտի, վէ օրատա թայֆէ-
լէրէ խիթապէն,

— Եվ լատարբմ, իշթէ սիղէ եէնի
պիր արգատաշ տահա, տէտի, պու
Խարանեօլ պիլպտէ գայլաճագ տքր :
Իմտի քէնտիսինէ պիր ճարէթ իլէ
պիր տիղլիք վէրինիղ : Պու կէնճ չօ-
ճուղուն աշղքնա նուշ իթմէնիղ ի-
չին, պու կիւնիւք շարապ վէրադք-
նըղքն թայիֆիլինի իւշ գաթա իալլալ
իթտիմ :

Ինչիտար գարթմանքն պու մուխ-
թասար նութղունու, շէտիտէն ալղըշ-
լատարդտան սօնրա, քեաֆֆէ յի թա-
յիֆէլէր, ժօղէ Բօլէրօնուն էթրա-
ֆքնա թօբլանարադ, պիր հէ, յեհճան
իլէ կիւլիւպ է յլէնմէեէ պաշլատըլար :

Պու սքրատա միլիւր լը վէ, յեան,
ժօղէ Բօլէրօտա խիթապէն շէօյլէ
սէօյլէտի .

— Ասրա տնութմա քի, չիղ, կէ-
րէք հայերաթ վէ կէրէք մէմաթ ճի-
հէթիլլէ, պիրի պիրիմիղէ տօթուղ :
Պէն սանա մրանսըղճանը էօյրէթէ-
ճէ, յիմ, վէ եէ. քտիկէրիմիղպէն հիշ
պիր վադրթ այրթմանեաճաղըղ : Պու
սապահ պէնիմ գարթնտաշբմ եօգ
խտի, լարին շիմտի սէն պէնիմ գա-
րթնտաշբմն :

Միլլազր միլիւր վէ ժօղէ աղ վա-
գրթտա պիրիպիլլէրիլլէ սքրատաշ վէ
տօթմ, վէ եէ. քտիկէրիմանն այրըլ-

մաղ բէֆիլղլէր օլտուլար : Միլիւր,
ժօղէեէ մրանսըղճա, ժօղէ տէ մի-
լիպէ Խարանեօլճա էօյրէթտի :

Միլիւր, Հալլըր շէհրինտէ սաքին
պիր զէնիկին ֆամիլլեանքն օլլու օ-
լուպ, բէտէրի սանտալ ինչա վէ ի-
մալ իթտիրէրէ. ք, աղչէ գաղանքը ի-
տի : Միլլըրին, պիր տէ, թիւճճար-
լըղլա պիր մըգտար սէրվէթ պիրիք-
տիրիլշ սանճաաը պուլունուպ, մէր-
գունուն սիննի խայլիճէ քէմալէ եէ-
թիշմիշ օլտուղու հալտէ, սալա էվ-
լատար եօգ խտի : Միլլիւր, կէմիճիլիկի
թահսիլ խտիլ, իլէրուտէ պիւշիւք
սէֆինէլէրէ գօմանտա խտէպիլմէք
իւղրէ, պիր թիւճճար կէմիսինէ
կիրմիշ խտի : Պու տէլիգանլընքն տէ-
նիլլէրտէ տօրաշմանա բէք զիւրատէ
արղուտու պուլունուտուղու կիպի, էմ-
րի թիճարէթ խուսուտունտա տախի
ֆէվղէլատէ խիթտատը վար խտի :
Պունտան պաշղա, չալըչմանը զիւրա-
տէսիլլէ սէվիպ, վէ վադտա թաալիմ
ու թէրպիւեհսի իքմալ օլունմամըշ ի-
տի իտէ տէ, եինէ տաի պիր կէմիճի-
նին թալիմ ու թէրպիւեհսինտէն զա-
եէթլէ իւսթիւն խտի :

Միլիւր, ժօղէ Բօլէրօնուն պաշլը-
ճա արղուտու թալիմ ու թէրպիւեհ
թ հսիլի օլտուղունու կէօրտիկիւն-
տէ, ատէթա անքն մուսլիլիսի օլ-
տու, վէ պիր գաշ մահ զարֆքնտա,
կէնճ Խարանեօլ, միւթթասքֆ օլտու-
ղու ֆէվղէլատէ ֆիրատէթի, վէ սա-
լա եօրուլնադ պիլմէղ տէրէճէտէ օ-
լան զայրէթի իլլէ, տօթունուն հէր
պիրտիկիսի քէնտիսի տէ էօյրէնտի :

Պէօյլէճէ ի. քի սէնէ գատար կէ-
չիպ, ի. քի բէֆիլղլէրին գաթմն գուվ-
վէթիլի օլան տօթլուպ պաղլարը, տա-
հա զիւրատէ գալլիլլէտի :

Միւտտէթի մէղրիւրէ էսնասքն-
տա, միլիւր, հէմ բէտէրինի վէ հիմ
տէ տմուճաաքնը զայպ իթմէ. քլէ,

պունը արտանքէն ախտին մէջ վրաս օւրան միրտա, երևզ երկիրմի պին լիւրանք թէն ատուզ իյլէտին: Վագտա պու կիւնքի կիւն մէս պրազը մէզ պուրէ հէմնիսէն լիսիզ պիր շէյ տիմէք իսէտէ, օն ետախնճի աարքն սօնըարը իւշին պիւյիւք շէյ տիմէք իտի:

Պինտէն տլէյհ Ֆիլիբ, գարասն օլմուդըզ թաստիխըստան ֆէրաղաթ կէյէրէք, Համրը շէհրիննի մէսքէն իթմիխաղ պիրլէ, բէտէրիննի տանաթքնա տէվամ իթմէքլիկէ գարար վիրտի, վէ թէրասնէլէրիննի պիւյիւտիւղ, սանասղ եէրիննէ, սէֆիւնէլէր ինչատքնա պաշլատը:

Պէհաննէ հաճէթ օլմատըզը իւզրէ, պու սրբատա ժօզէ տախի Ֆիլիբին պաշլըճա մուսվինի օլտու: Մէզքիւր թէն շէպպիւս, մէրգուսն իքի տէլիւգանըլարքն նէզարէթ վէ իաարէյի մահիրաննէլէրի սանէսինտէ ֆէյզ պուրտու, վէ Ֆիլիբին սէրմանէլէրի մէմուլտէն խարիճ սուրէթտէ արթմագլա, մէրգուս քէնտի հիտապքնա մուխտուս օլարագ, կէմի քիրանա վիրմէքլիկէ իպթիաար իյլէտի:

Վէ հաթթիմ ժօզէ, իւշ տիրէքլի պիր սէֆիսնէննի գօմանտանըլըքնը պիղզաթ աէրիւհտէ իտէրէք, պուսնուշլա իթտիկի մի իտատախ սէյեահաթլարտա, լանըզը սէմէրէլէր հուսուլէ կէթիրտի:

Օն սէնէ սօնրա, ֆիլիբը լը Վէյեանն, Համրը շէհրիննի հագըգաթէնէն զէնկին կէմի սահապլէրինտէն պիւրի օլտու:

Պիր սուպահ Ֆիլիբ, ժօզէէէ խիթասլէն:

— Յօթիուս, պէնիմլէ կէլ, շիւնիսի իյլէ գօմաշմագ իսրիւրգուսմուս գօլթիտի իշ օտասարլըրա շէհրէսրնտէ կէօրիւլէն վա-

գար, Իսրաննօլու շիւպհէտէ պըրագմագտա իտի:

— Էվլէլ պէ էվլէլ, տէտի Ֆիլիբ, մուհիմմ պիր իշ իզէրիննէ, սէնինրէյիննի սիւալ իթմէք իտիէրիմ:

— Մուհիմմ պիր իշ մի:

— Էվլէթ:

— Նէ կիպի:

— Շիմտի անըարքն, լաքին էվլէլա, սիւալլէրիմէ գարտաշ կիպի ճէվաղ վիրէճէյիննէ սէօզ վէր:

— Օնա հիշ շիւպհէ իթմէ: Պէն սէնին ճան ու կէօնիւլտէն գարքնտաշըն տէյիլլիլիմ:

— Իմտի պէնի տինլէ, սէն մասմուսզէլ կապրիէլ Վալէնի թանըրսըն, էօյլէ տէյիլ մի:

— Լիմանն հաղըրընըն գըղընը մէ:

— Էվլէթ:

— Թանըրըմ:

— Նասըլ գըզ տըր:

— Ղանէթ տիլպէր վէ կիզէլ:

— Մէրգուսմէ հագըքնտա նէ սուրէթտէ պահա իտիլիկինտէն մուլլամաթըն վար մր արը:

— Մէզպուրէննի գալլի, սիմասընտան տահա կիւզէլ օլտուզուս թէէմին իթտիքլէրիննի իշիթմիլիմ տիր:

— Էկէր մասմուսզէլ Վալէնին պահա պիր թէէտիրի աղտի օլտուզուս սանա սէօյլէր իտիմ, պուսնա նէտէրսին:

— Նէ տիէէճէկիմ, մէմսուն օլուրում:

— Վէ էկէր անըլա էվլէնմէք արղուլէտիկիմի սանա սէօյլէյէճէք օլտամ, պու խուսուստա պանա նէրէյ վիրիբսին:

— Պիր սն էվլէլ էվլէն տէրիմ:

— Տիմէք քի սէն պու իզաիվտճա մուվաֆադաթ իտիսօլտուն:

— Ճոն ու լա իւմլէ մուվաֆադաթ իտէրիմ, քին սէն, պէնիմ մուվաֆադաթ իթմէքլիկիմ: մի հ-

Թամ տէ յերկն :

— Իշթէ պունտա Եանքլբ օրսուն : Չիւնքի տիւնեատա պէն , սանա հօշ կէօրկւնմեհէն գատըն իլէ սալա թէէ հիւլ իթմէք իսթմէմէմ , վէ պէ յիւ միղտէ օլան տօսթլուգ կիպի պիր տօսթլուգ , տիւնեանքն պիլ ճիւմլէ սէվտալարքնր պիլա թէրէտտիւտ պաւնա Ֆէտա իթտիրէպիլիր :

Ժօղէ , պու Եօլտա պիր միւթպրտա վէ թատսպիտու , օլ տէրէճէ թաւ պիլի պուլտու քի , պու խուսուտա միլիրէ թէէքքիւր իթմէքիկէ իհթիւեան պիլէ կէօրմէտի : Չիլիր իտէ , քէլամլէնա տէվամ պիրլէ ,

— Պու հալտէ , պէնտէ գարարքմը վիրտիմ , տէտի , Եարքն թէքլիֆիմի արղ իտէճէկիմ , վէ պու թէքլիֆին հիւնի գապուլիեթ պուլաճաղքնր իմիտ իթմէքիկէ գու վիլէթի սէպէպլէրիմ վար աքր : Շիմտի , աղիղ տօսթուամ , աղտը իղտիվաճ միւնասէպէթիլլէ , հէր հալտէ լաղքմ օլան պիր խուսուտու , Եանի սէնիլլէ օլան մուհատէպէրիմիլի թէսվիեէ իթմէք իսթէրիմ :

— Պէնիմլէ օլան մուհատէպէլլերի միղմ մի , լաքին նճ տիմէք իսթէԵօրսուն :

— Տէտիկիմ՝ անլաշլմաղ պիր շէյ տէ յիլ տիր : Շէօլլէ քի , պու կիւնե գատար պէ յիմիղտէ հէր շէյ միւշլթէրէք օլմաղ լաղքմ իտի , վէ Եօլլէ տէ օլտու , լաքին պու կիւնքի կիւն իշ տէ յիլլտի : Պէն գաեքն բէտէրիմ օլաճաղ գաթա , քէնտի վարիտաթքմքն մքգտարք սահիհիւնի պիլտիրմէք իսթէրիմ , պիմաէն սլէյհ պէնիմ վարիտաթքմք , սէնինքիմաէն թէֆրիդ իթմէլլիլիմ :

Ժօղէ , կիւլմէեէ պաշլտարաղ , վէ պիր սուրէթի խալիսանտէ օլարաղ ,

— Տօլրտաու , տէտի , շու իլմիրաղ գամ մու տմէլլիսի , ուղան սիւրմէ-

Եէճէք տիր : Չիւնքի սէն պէնտէն տաւհա իլի պիլիրսին քի , պէն սէնին սէֆինէլլերինն պիրիսինտէ գարտանլըգ իթտիկիմտէ , պանա թախիա իթմիշ օլտուղուն ճէսիմ մաալարտան թօլլաարղքմ պիր մքգտար աղչէտէն մաատա , պէնիմ հիշ պիր հաղգքմ Եօղ սուր :

Չիլիր տախի կիւլմէեէ պաշլաեարաղ :

— Տօսթուամ , տէտի , սէնին շու Եանլըլըղքն , հաղգաթէն բէք զարիպ տիր :

— Պէնիմ՝ Եանլըլըղքմ մը , աման շու Եանլըլըղքմ պիլմէքիկի գիւեատէսլլէ մէրաղ իտիեօրում , սէօլլէ պաղալքմ նճ իսիշ :

— Պու մէրաղքնր թէսիլին իթմէք բէք գօլայ սքր . իմտի , սէն քէնտիւնի Ֆաղիր գանն իտիեօրսուն , տէյիլ մի :

— Էվլէթ :

— Իշթէ պունտա Եանքլբօրսուն , պէնիմ հիւրմէթլու ժօղէմ , գիրա սէն գէնիկին , հէմ զաեթթ զէնիկինսին :

— Պէն մի :

— Էվլէթ , ժօղէ Բօվէրօ , սէն , Եանի պէնիմ տօսթում :

— Մաղաթ պու մէմուլտէն խարիճ վարիտաթ վէ սէրվէթ , պանա նէրէտէն կէլմէքտէ տիր :

— Ին հաղգլը վէ էն շէրէֆի պիր մէնպատէն , Եանի շալըճմաղլըգտան , անլատքն մը շիմտի :

Չիլիր , պու սօն սէօղլէրի օլ տէրէճէ ճիտտի պիր սէտա իլէ սէօլլէտի քի , ժօղէ , տօսթունուն իսթիհգա իթմէքտէ օլմաարղքնր անլաեարաղ , թէհայիլըլէ մէրգ : մու թէֆթիլ իթմէկէ պաշլատըղք տան , Չիլիր Եիւքաէք սէտա իլէ ,

— Աճայիտ , օն սէնէտէ պէրի պէնիմ շէրիլլիմ օրտուղուն , հալաանլմման օրմուտուն :

—Սէնին շէրիքին , պէ՛ն մի , լա-
քին պու միւմքին տէյիլ տիր :

—Նէ՛ իլին :

—Չիւնքի սէնին սերմանէն օլտու-
ղու հալտէ , պէնիմ հիշ պիր շէյիմ
պուլունմամք շոր :

—Հիշ պիր շէյին պուլունմամք մը
տըր , տիւօրտուն : Սէնին ագլ ու ֆի-
րատէթին վէ զայրէթ ու սէպաթքն
նէ՛ տիր : Պունլարտան մնատա , տա-
հա նէյին օլաճագ իտի : Ա՛հ , պէ-
նիմ՝ զէվալլը ժօղէմ՝ , իշթէ միւտտէ-
թի էօմրիւմտէ , պու պիրինճի տէֆա
տըր քի , սէնին պիր ագըլըղճա սէօղ
սէօլլէտիկինի իշիտիւօրում՝ :

—Լաքին , պանա իմնատ իթտիկին
չու հայսիւեթէթէր , այնի տէրէճէտէ
սէնտէ տէ օլտուգասան պաշղա , սէ-
նին ագչէն տախի վար իտի :

—Ագչէ մի . . . ագչէ՛ մի . . .
տէտի Ֆիլիբ , առէթա հիտաէթիլէ ,
կէօրիւնիւր քի , շու ագչէ մէսէլէսի
սէնին զիհնինի իսթիլա իթմիլ օլմալը
տըր , վէ սէն , էհէմիկեթի օլմանան
չու ագչէ լազըրտըքնը տայիմա պէ-
նիմ՝ պաշքմա վուրմուղլըղա դարար
վիրմիլսին : Իշթէ պու խուսուսու պէն
էվիլէճէ հիւս իթմիլ օլտուղունմտան ,
մուհասէպէմիղին պիլանչօսունու թէր-
թիպ իթտիկիմտէ , լաէնգաթի եիւ-
ղիւմէ վուրմադտա օլտուղուն շու
տէրմանէ մատտէսինի նազարը իթի-
ուսու ալտըմ՝ , վէ շիւքէթիմիղի , զայ-
րը միւսալի վէ անճագ քէնտի լէ-
հիմտէ պուլունան էաս իւղէրինէ
թէէսիս իթտիմ : Իմտի , հագգու-
նիւեթ վէ ատալէթ իւթիլգասքնճա ,
դաղանըլան վարիտաթք եարը պէ
եարը բայլաշմագ լազըմ իքէն , պէն
վարիտաթք մէզպուրէյի իւշ գըմա
թագսիմ իթտիմ՝ , վէ պունուն իքի
գրամքնը քիւտիմէ ալը գօյտում : Իշ-
թէ կէօրիւեօրտուն եա , պու խուսուս
սէնի առէթա սօյմադ տիմէք տիր :

—Նիհաեթթ , տէտի ժօղէ , պանա
թախսիս իթտիկին վարիտաթքն մըղ-
տարը նէ՛ գատար տըր :

Պու սէօղ իւղէրինէ , Ֆիլիբ , ուճ-
լարը պագըր օլարագ , եաղըխանէսի
իւղէրինտէ մէվղու օլան պիւլիւք պիր
տէֆիթէրի աշտը : Պու տէֆիթէրին պիլ
ճիւմլէ սահիֆէլէրինտէ ուղուն սիւ-
թիւնլէր իլէ ըագգամիար մուհարէր
իտի :

Ֆիլիբ , քեաֆֆէյի բագգամլարքն
ճէմի օլան էն սոն բագգամ՝ իւղէրի-
նէ բարմալքնը վաղ իլէ ,

—Շու էսնատէ շիւքէթիմիղ իւշ
միլեօնա մալիք տիր , իմտի սէնին հիւ-
սէն պիր միլեօն տուր , տէտի :

ժօղէ , օթուրտուղու սանտալէ-
սինտէն սըչրանարագ , արտ արտա
տէօրթ տէֆա , վէ տայիմա սէսինի
եիւքսէք չըգարարագ ,

—Պիր միլեօն մու , պանա պիր
միլեօն մու վիրմէք իսթէեօրտուն ,
տէեու սիւալ իթտի :

Ֆիլիբ , պու սիւալ իւղէրինէ , էլի-
նի օլ տէրէճէ շիտաէթլէ տէֆիթէրին
իւսթիւնէ վուրտու քի , եաղըխանէ
տիթրէմէեէ պաշլատը , վէ պատէհու-
մէգրիւր սիւալէ ճէվապէն ,

—Աճայիւղ , տէտի , սէն նէ ինատ-
ճը Իսբանեալը իմիշսին , պէնիմ՝ սա-
նա վիրտիկիմ՝ , պիւլիւք պիր շէյ օլ-
մատըլքնը գաշ տէֆա լէքրարլա-
տըմ՝ , հաթթա հագգըյա սէնին
հիտէն պուլունան պիր մըգտարը ճէ-
սիմի պիլէ քէնտիմէ ալըգօեօրում :

—Սէն իսթէտիկինի սէօլլէ , տէտի
ժօղէ , պէն եաբաճաղըմը պիլիրիմ՝ ,
մէզքիւր պիր միլեօնու իսթէմէմ՝ , վէ
սպա գապուլ իթմէեէճէկիմ վէտա-
լամ :

—Պէնի ալիլէ , տօսթում , տէհու
պէեան իթտի Ֆիլիբ , պիր ալ սիւ-
րիլթտէն սօնրա , աղըր վէ միւէսիւր
պիր սէտա իլէ քիլամա պաշլանա-

րադ , պուլունտուղումուզ շու սաաթ ,
 րէամի պիր սաաթ օլուպ , միւսթադ-
 պէլիմիզ պունտան մէրպուլթ տուր :
 Տիւնեատա պիղի , եէկտիկէրիմիզտէն
 թէֆրիզ իտէր պիր շէյ վար իսէ , օ
 տախի շու սըրատա վադը օլան հալ
 տըր : Ֆիլ հագըգա պէն էօմիլումիւ
 սէնին ուղրունա ֆէտա իթմէ.քիկէ
 հագըբըմ , լա.քին եէմին իտէրիմ քի ,
 էկէր սէն տէ շու րէտոխնատ իսրար
 իտէճէ.ք օլու.ր իսէն , սէնին մու.հապ-
 պէթինէ ինանմաեաճաղըմ , զիրա
 գալպինտէ , մու.հապպէթ վէ գարըն-
 տաչրդ ևէրինէ , թէ.քէպպիւր վէ
 խօտրէսէնտլի.ք տու.յղուլարը օլուու-
 ղունու հիսս իտէճէ.յիմ :

Պու սէօղլէր սէօլլէնիլտիկի սըրա-
 տա , ժօզէ պաչընը է.յիւլ օլուպ ,
 Ֆիլիբ իսէ քէլամընա տէվամ պիրլէ ,

—Նասըլ , գապուլ իտիւնօրմու-
 տուն , տէտի :

—Նէ չարէ , վագաա իթտիկին
 թէ.քիֆ աղըր լսէտէ , մէճպուրի
 գապուլ իթմէ.յի.յիմ :

—Հէրսի պու գատար տէյիլ ,
 տէտի Ֆիլիբ :

—Պաչգա պիր շէ.յ տահս մը վար
 տըր , վէ պանա պիր ի.քինճի միւ-
 եօն տահս մը վիրմէ.ք իսթէեօրտուն :

—Խանբըր , անճագ , « Տօսթում ,
 նամուսում » , վէ սանա օլան մու.հապ-
 պէթիմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի ,
 իչիմիզտէն պիրինին տիկէրինէ թէ-
 շէ.ք.քիւր վէ շիւ.քրանիեէթ պօրճու
 վար իսէ , օ տախի պէն իմ » տէտի-
 կիմտէ , պու սէօղլումէ ինանմանը
 իսթէրիմ :

Պու մէնզարէնին վուգուլիտէն
 պիր գաչ հաֆթա սօնրա , Ֆիլիբ էվ-
 լէնտի , վէ ժօզէ տէ , Գատի.քս լի-
 մանըբ , վէ պիր վագըթ Ֆիլիբ էլէ
 ժօզէնին տէրունինտէ թայֆէլի.ք իթ-
 միլ օլուու.յլարը սէֆինէ.յի խաթըրա
 կէթիւրմէ.ք իւզրէ միւճէտտէտէն ին-

չա իտիլմիլ օլան Մարսուէն նամ իւչ
 տիրէ.քլի սէֆինէեէ րա.քիպ օլուպ ,
 Լը Վէ.յեան իլէ Բօվէրօ շիրքէթի
 նամընա օլարադ , տէնիլ եօլճուլու-
 ղունա չըգտը :

Շու սըրատա պէչ ալթը սէնէ
 միւտտէթ հի.քեաեէմիզէ ֆասլա վի-
 րէլիմ :

Ժօզէ պու միւտտէթ զարֆընտա ,
 իթտիկի ուզուն սէ.յեահաթլարտան
 պիրինտէ , սէֆինէսինէ շէ.քէր եիւ.ք-
 լէթմէ.ք իւզրէ , Հավանաեա կիթմիլ
 իտի : Մէրգում , մահէլլի մէգ.քիւր-
 տէ , օրանըն նէպաթաթ վէ սայիրէ
 է.քիպ պիչէնլէրինին էն զէնկին ֆա-
 միլեալարընտան պիրինին , Լօլա իս-
 մինտէ դաեէթ կիւզէլ պիր դըզընա
 թէսատիւֆլէ , մէզպուրէեէ շէտի-
 տէն ալէագա իթտի , վէ անը քէն-
 տիսինէ զէվճէ ինթիխապ իթմէ.ք
 գարարընը վիրմէ.քլէ , օլ պապտէ
 մէրգումէնին ֆամիլեաքնա արպը
 թէ.քիֆ իլլէտի : Տօն ժօզէնին պու
 թէ.քիֆի , մէրգումուն , ագտը իզ-
 տիվաճտան սօնրա , վարիտաթընը
 նագտէ թէպտիլ իտիպ , ճնտան սօն-
 րա Հավանատա իս.քեան իթմէ.քի չար-
 լը.յլա , գապուլ օլունտու : Հպպու-
 քի ժօզէ , նէ Լօլաեա օլան սէվտա-
 սընտան , վէ նէ տէ Ֆիլիբէ օլան մու-
 հապպէթինտէն այրըլամատըզընտան ,
 մէզքիւր շարթ , եիւրէկինի եարէ-
 լէտի , վէ հիլ պիր գարարը գաթի
 վիրէմէ.քսիզին , պէթէ.քրար Թրանսա-
 եա ալտէթ իլլէտի :

Ֆիլիբ , մէրգումու սօլմուչ , վէ
 հէ.յեէթի տէ թէպտիլ օլմուչ կէ-
 րիւնճէ , իսթիֆասարը հալ իթտի , վէ
 հապըգաթը հալէ քեամիլէն վագըթ
 օլտուղունտա ,

—Տօսթում , տէտի , պու խուսուս-
 տա ասլա թէրէտտիւտ իթմէ.ք լազըմ
 տէ.յիլ տիր : Պունտան պէօլլէ սէնին
 սէատէթի հալին օրատա տըր : Իմ-

տի ալթը սենետէն պէրու իրի միւ-
լինէ պալիդ օլմուշ օլան վարխաաթը-
նը ալ , վէ սէնի , լաեբգ. օլտուղուն
վէճհ իւզրէ սէվմէ.քտէ պուլունան
օլ կիւզէլ վէ տիպէր Էօլա իլէ թէէ-
հիւլ էթ : Պէնի ապա տ.նու.թմա , վէ
պէնիմ կիսլի սէն տէ , իլէրու տէ եր-
նէ պիրլալիրլմիզի կէօրէճէ յիմիզէ
իւմիտվար օլ :

Պիր հաֆիթա սօնրա , պու իրի տօսթ-
լարըն շիր.քէթի տաղըլթայ , ի.քիսի տէ
աղլաեարագ , եէ.քտիկէրլէրինէ սա-
րըլտըլար , վէ միւլթէազ.ըպէն ժօղէ ,
պիր թարաֆտան միւ.քէտտէր վէ տի-
կէր թարաֆտան մէպուր օլտուղու ,
վէ ի.քի միլեօնա մալի.ք պուլունատու-
ղու հալտէ , Հավանտա միւլթէվէճ-
ճիհէն հարէ.քէթ իլլէտի :

Ժօղէ , Էօլա իլէ թէէհիւլ իթտի.ք-
տէն սօնրա , միւ.քէմմէլ վէ միւնթա-
ղամ ինչաաթ թէրամնէլէրի թէէս-
սիս իթտիրտի , սէֆինէլէրի տէնիզլէրէ
եաեըլտը , վէ մըգտարը վարխաաթը
ազ վազըթտա օն միլեօնա պալիզ
օլտու : Եէօլէ.քի Հավանտա , Մէ.ք-
սիգատա , Հինտիթմանտա վէ սայիր
մահէլլէրտէ , հէր .քէմալթէթէ մալի.ք
օլան վէ սանտըլարը յիրա իլէ տօլու
պուլունան պիր ատէմտէն պահա ի-
տիլմէ.ք իսթէնիլտիկինտէ , « Տօն ժօղէ
Բօլէրօ կեդէ Դեւա » վէ եալտա , « Տօն
ժօղէ Բօլէրօ կեդէ Ղեհի » տիմէ.քլի.ք ,
տարպը մէսէլ հիւ.քիլունէ կէշմիշ խտի

Իմտի նէ գատար ֆարգըլ խտի
ժօղէ Բօլէրօնուն շիմտի.քի էօմիլի ի-
լէ , մէրգուժուն Գատի.քս շէհրինին
տէնիզ .քէնարընտա , աեազլարը չըպ-
լագ օլարագ , վէ օլուժագտան մահ-
րում պուլունարագ կէչիրտիկի էօ-
միւր :

Պուրաճըգտա տախի , հի.քեամիզէ
պիր խայլի սէնէ ֆապա վիրմէ.ք լա-
ղմ տըր :

Ղէնաալը Հազգ , Ֆիլիբ լը Վէ.յ-
եանըն վէ ժօղէ Բօլէրօնուն ագալը
իզտիվաճլարընը թագաիր իթմիշ օլ-
մաղլէ , պունյարըն ի.քիսինէ տախի
պիրէր էվլատ իհսան իլլէմիշ խտի :
Ֆիլիբին օլլու Օլլիվիէ , վէ ժօղէնին
գըղը իտէ , Անունցիաթա թէամիեէ
օլունուրլար խտի :

Պրանտըզ վէ Իսքանեօլ , հալէա
կէնճիլ.քլէրինին մուղաստտէս վէ միւ-
քէմմէլ տօսթլուղունու գալլլէրի
տէրունիտտէ հըֆիզ իլլէմէ.քտէլէր ի-
տի խտէ աէ , Փամիլեաճա թապլիյի
մուհապպէթ վէ սէվինճլէրէ տալմըլ օլ-
տուղլարընտան , պիրիպիրլէրինէ բէ.ք
սէյրէ.ք մէ.քթուպլար եաղմագտա ,
վէ եէ.քտիկէրլէրինի եէնիտէն կէօր-
մէ.քլի.ք իսմիտինի տախի զայպ իթ-
մէ.քտէ իտիլէր :

Պիր կիւն տօն ժօղէ , պաղը մա-
հէլլէրի զէտէլէնմիշ օլմասընտան տօ-
լաեբ , Հալանտա գալմագըղա մէճ-
պուր օլմուշ օլան պիր Պրանտըզ սէ-
ֆինէսի գալթմանը իլէ միւ.քեալէմէ
խտէր.քէն , նախահ .քէտէրլի պիր
խապէր ալազ իլլէտի , շէօլէ.քի , Ֆիլ-
լիբ լը Վէ.յուանըն , ի.քի օլիւլի.ք պան-
գալարա իթտիկի ֆէվզէլտտէ էմի-
եէթէ գուրպան օլարագ , քիւլիեէթ-
լի մէպալիլ զայ իթտիկինի , վէ թէ.ք-
միլ պիր Էէֆալթէթ տիւչար օլմագ
հալմտտէ պուլունտուղունու , մէր-
գում գաբտանտան սնկատը :

Պինապէրին ֆէրտաալ կիւն , տօն
ժօղէնին սէֆինէլէրինտէն պիրի , Ֆիլ-
լիբ լը Վէ.յուանա պիր մէ.քթուպ կէօ-
թիւրմէ.ք իւզրէ , Հավըրեա միւլթէ-

վէճ ճիհէն հարեքէթ ու աղիմէթ իյ-
լէտի :

Մէղքիւր մէքթուպ շունտան ի-
սարեթ խաի :

«Եյ պէնիմ ալթիզ ասթում վէ
դարքնտաշըմ, Ֆէլաքէթ սէնին դա-
բունու էլէ ալթըշ տա, սէն հալէա
«Ժօղէ, սանա իհթիեաճըմ վար աըր»
տիմէեօրսուն :

«Ֆիլիբ, պէն սէնին շու դապահա-
թընա ափիլ խաիեօրսամ, սէնի սէվ-
տիկիմտէն նաշի տիր :

«Իմտի, սէֆինէլէրիմտէն պիրինին
դարթանը օլտն, վէ պու մէքթու-
պու սանա թէպիմէ մէմուր պուլու-
նան էսթէպան Կալինա նամ շախա,
Հալիը շէհրինէ մուվաալլէթինտէ,
սանա, նուգուտը մուսթէլիֆէ օլա-
րագ, տէօրթ միլեօն լիրա կէթիրէ-
ճէք տիր : Պունտան պաշգա, պէնիմ
ագտը իղաիվաճըմ էմնաաքնտա սա-
ղբաքթըշ օլան շիրքէթիմիղի, պէն
եինէ թէէտաիա խաերիմ : Իմտի, Ֆի-
լիբ լը Վէյեանքն վէ ժօղէ Բօվէրօ-
նուն շիրքէթի, պու կիւնտէն իթի-
սարէն եէնիտէն մուամէլաթա պաշ-
լամագտա աըր :

«Քեղալիք պէնիմ իւղէրիմէ շէ-
քէճէք օլտուլուն բօլիշալարը գա-
պուլ խաէճէկիմի, վէ շիրքէթիմիղ
նամքնա վագը օլաճագ պիլճիւմիէ
թէահիւտաթա քէնտիմի շախաէն մէ-
տուլ թանքեաճագըմը պէեանէ հա-
ճէթ կէօրմէմ :

«Մէքթուպուտու սահա զիեատէ
ուլուն եազմագլըզա վագթըմ միւ-
տայիա տէյիլ տիր : Անճագ սէնի սէվ-
մէքտէ օլտուլումու պէեան իլէ,
խաթմք քէլամ իլլէրիմ :

«ԺՕԶԵ ԲՕՎԵՐՕ»

Մէղքիւր մէքթուպուն վէ կէօն-
տէրիլէն մէպլաղքն նէթայիճի թապի-
եէսի մուլիւմ խաա կինտէն, պէեանք-
նա լիլլամ կէօրմէյիլ :

Ֆիլիբ լը Վէյեանքն վարիտաթըն-
ճա հուտուլէ կէլէն մուխաթարանքն
սէպէպի, մէրդումուն տիւշար օլ-
տուլու պիւլիւք դարար վէ զիեան-
լարտան տօլաեը, գրէտիսինին պօ-
ղուլունշ օլմաաը, վէ սէրմանէսինճէ
պիր շօղ աշըգ զուհուր խաիպ, անը
գարաթմապ իչլին տալի խարիճտէն
ագչէ թէտարիք խաէմէմէսի խաի :
Փագաթ Հալանատան կէօնտէրիլէն
միլեօնլար իլէ մէղքիւր աշըգ գարա-
տըլարագ, Ֆիլիբին հալի, էվիլէլքի
հալինտէն միւքէմիլէ վէ միւնթաղամ
օլտու : Վէ պիր դաշ մահ սօնրա, իշ-
լէրի տահա ճէսիմ պիր սուրէթ քէսպ
իթմէքլէ, ժօղէ Բօվէրօտան իգրաղ
խալիլէն մէպալիլ, թէքմիլէն թէսպի-
եէ գըլքնաաը :

Իմտի, իքի տօսթլարքն հալ ու
վաղիեթի պու մէրքէգտէ օլուպ,
դանն խաերիղ քի, իքիտի տէ եէկ-
տիկէրլէրի հագգքնտա վաճիպ օլ-
տուգլարը շիւքրանիլէթ վէ թէշէք-
քիւր վաղիֆէսինի իֆա իթմիլլէր խաի :
Պունունլա պէրապէր տօն ժօղէ, մէղ-
քիւր վաղիֆէյի լանքգըլա իֆա իթ-
միլ իքէն, հալէա վէ տայիմա քէն-
տուլի Ֆիլիբ լը Վէյեանա պօրճու-
թանքմագտա խաի :

Իշթէ կէշիլ զէման իւղէրինէ խայ-
լիճէ մալիւմաթ վիրմիլ օլտուլումուղ
հարտէ, օտաաքնա շէքիլիպ շիտտէթ-
լէ վէ եիւրէքլէրի բարալանքճը սու-
րէթտէ տուա վէ րէճա իթմէքտէ
պուլունան ժօղէ Բօվէրօեա նաղը
քէլամ իլլէրիլ :

Մէրդումու թէքք իթտիկիմիլտէ,
պիր գօլթուգլու սանտալէտէ օթուր-
մուշ, տիրտէքլէրինի եազթխանէսի
իւղէրինէ տաեամըշ, վէ պաշքնը էլ-
լէրի իչլինէ ալարագ, իրի տանէլի
կէօղ եաշլարը տէօրմէքտէ պուլուն-
մուշ խաի : Տօն ժօղէ, մէղքիւր մէյ-
եուտիլէթ հալինտէ, ծէնապը Հագ-

դա խիժապէն շու լաֆղարը իրաս իթմիչ խաի .

—Վար վէ էօրտիր պէնի , լաքին պէնիմ պիր թանէճի.ք րէճամը րէտա իթմէ : Ֆրանտատան կէլէճէ.ք օլուն խապէր ստեհսինտէ , սէվկիւլու գը- դըմքն հէնու.զ միւսթազ.պէլ հագ- դընտա իւմիտ խտէպիլէճէկինի , վէ պիր աբազլիլ պայխտէտէ պուլունան պիր ֆատկընանքն , պու կիւն.քի կիւն .քէնտի քէնտինի զտեէթ զէնկին վէ մէտուտ զանն խտէն , ֆադ.աթ պէլ.քի ետըրն եէթիմ վէ պիլա մէս.քէն գա- լաճագ օլուն պիր պիշարէ վէ սէֆիլ գըղքն նաֆագ.աքըր թէտարի.ք խտէ- ճէկինի անլաւաճաղքմ կիւնէ գա- տար , էօմիլումիլ թէմտիտ էլլէ : Իշ- թէ , ես Բէպալ , ի.քի ախլ իւղէրինէ կէլէրէ.ք , սէնտէն ետընըզ պու խու- սուտու նիւտազ վէ րէճա խտէրիմ : Ես միւրիւվիլէթիլ վէ մէրհամէթիլ Ալլահ , էճէլ շէրպէթինի նուշ իթմէ.ք իւղրէ պուլունան պիր սէֆիլ րէտէրէ , շու լաթֆ ու ինտեէթի իհսան պուեու- լաճագ.սքն , տէ.յիլ մի :

Իճթիեարըն ֆէվգէլտաէ պիր սու- պըրօղըրըլա պէ.րլէմէ.քաէ օլտուզու մէ.քթուպ , քէնտիմինն պիր գաշ այ էվիլէլ , Ֆրանտատա կէճնաէրմիչ օլ- տուզու պիր գըթա մէ.քթուպուն , Ֆիլիլը լը Վէյն սն թարաֆընտան կէճու- տէրիլէճէ.ք ճէվապը խաի :

Մէգ.քիւր մէ.քթուպուն սուրէթինի պուրաճըգ.տա այնէն աէրճ իթաիկիւ- միղաէ , օգուեանլարըրըքն , վուգու.յի հալէ քէսպի վուգու.ֆ խտէճէ.քլէրի- նէ չիւպհէմիլ գալմուղ :

Իշթէ մէ.քթուպու մէ.գքիւրուն սու- րէթի .

«Հալմանա - Ես պաթմ . 1760 .

«Պէնիմ աթիգ տօսթում վէ գա- րընտաչըմ , էկէր շու էսնատէ սանա եազաըգըմ՝ սըրուար , սէնին պիր քէ- աէրի աղիմինի մուճիպ օլու լըլար խտէ ,

օլ պապառէ աֆվընը իսթիրհամ էլլէ- րիմ : Պէն սէնի անճագ վէ անճագ մահզու.յիլյեէթ վէ մէսուրիլյեէթ տու.յուլարը էլլէ հիստէմէնա իթմէ.ք խաթէր խաիմ , լաքին հայֆա.քի , պու կիւն.քի կիւն պէն քէնտի սէվկիւլու- լէրիմէ քէտէր ու էլլմ խապէրլէրի վիլմէ.քիլիէ մէճպուր պուլունմադ- տանըմ :

«Պալէասաէ օգուտուգուն շու սըրա- լարա շիւպհէ խտէճէկինէ էմինիմ : Վէ սէն քի , Ժօշ Բօլէր Կէդէ Կէն Կէն , Ժօշ Բօլէր Կէդէ Կէն լաֆղարընքն հէր թարաֆտա սէօյլէնիլաիկինի պի- լիրսին , վէ պէնիմ էօմիլումիւն պիր թանէճի.ք մէ.յեուսիլէթի , անճագ պու տիւնհատա պանա , թէսէլլի վէ մուհապպէթ մէլէ.քի օրմագ , վէ քէն- տինին թապիլրի հանաթիսի մուգա- մընտա պուլունմադ իւղրէ , սէվկիւ- լու Անտանյիլաթամը պըրագ.արագ , է- ճէլ շէրպէթինի նուշ խտէն գտեէթ սէվկիւլու Լօլամքն վուգու.յի վէֆաթը օլտուզընուտ զանն էլլէրսին , էլպէթ- թի պու սէօյլէրիմէ ինանմահաճագ- սքն , վէ պիր մանէա վիրէմէ.էճէ.ք- սին :

Իմաի , պէնի տինլէ Ֆիլիլը , վէ սա- նա , Տիւնեանըն էն սէֆիլ առէթ դէն է՛ , սէնի ուսիւտան , սէնի բըրնդըն ուրը , աէ- տիկիմէ ինան :

«Պլլմիչ օլ քի , Ֆիլիլը , պու աէ- տիկիմ տօղրու տուր , զիրա տիւնեա- տա հիչ պիր ֆէնալըզ վէ մուսիպէթ եօգ տուր քի , պիր իճթիեարըն , քէն- տի սէվկիւլու զէվճէսինի զայպ իթ- աի.քտէն , վէ քէնտի ճանընքն վէ եիւրէկինին մուհապպէթինի , պիր թանէճի.ք զըլը իւղէրինէ գօյտուգ- տան սօնրա , պու գըղճըլաղընը էօ.ք- սիւ.զ , ֆադ.քիր , վէ տիւնհատա քիմ սէսիգ պըրագ.աճաղընը կէօրմէսինէ միւշապիհ օլունն :

«Իշթէ տօսթում , պէնիմ գատէր

ու թալէիմ պու աուր : Վէ պու թա-
լէ , շու պիր գաչ քէլիմէ իլէ խիւլա-
սա իտիլէպիլիր . եամի , պէն էօլէ-էօ-
րուս վէ էֆլաէ շըբօօրուս :

«Պունտան սօնրա եաշաեաւճալըմ
կիւնլէրի սաեամալ խէմ տէ , այլա-
լը հիսապ իտէպիլիրիմ , վէ շու սը-
լատա , մալիք օլտուղուսմ ճէսիմ
վարիտաթ , օլ տէրէճէ խարապ վէ
մահլ օլմուշ տուր քի , պէնիմ վու-
գուլի վէֆաթըմտան սօնրա , պիր շէյ
գալմադ շէօյլէ տուրտուն , —ան շու
մուսիպէթլու սաթըրը եաղտըղըմտա ,
ար ու հիճապըմտան նաչի գըզարը-
եօրուսմ , — մէզարըմքն իւղէրինէ տա-
խի Գ-Ֆլէ» քէլիմէյի մուհադգալը
թահրիր գըլընաճադ տըր , վէ միւտ-
տէթի մէտիտէտէն պէրու ար վէ նա-
մուսլա մուհաֆազա իտէկէլմիշ օլ-
տուղուսմ իսմիմ , լէ.քէտար օլաճադ
տըր :

«Ազիզիմ , տիւնեատա քիմնէ պէ-
նիմ շու ի.քի սըրըմք պիլմէղ , Նալը-
նըզ սէն վէ պէն պիլիրիզ . գըզըմ
խէ , ճան չէ.քիլմէ.քոէ օլան վէ մէյ-
եուսիեթի հալինտէ պուլուսան բէ-
տէրի եանընտա , քէմալի սէատէթ
վէ սիւ.րիւնէթի հալ իլէ եաշամադ-
տա տըր : Լա.քին հպիֆա քի , շու
մուզիրը հագըգէթ , բէ. չարու.գ զա-
հիրէ շըգաճադ տըր . . . :

«Էվիլէրա , նէ իչին , հէր հալտէ
եադըն վադըթտա էօլմէեէ հիւ.րմ
օլմուշ օլտուղուսմ գալիլէն իսկեաթ
օլմուշ իտուկիմի , վէ նասըլ օլուսլ
տա , էթրաֆըմտա օլանլարտան քիմ-
սէնին , պէնի թէլէֆ իտէն խասթա-
լըդտան խապէրտար օլմատըղընը ,
սանա պէեան իթմէ.քիլիկի վազիֆէմ-
տէն ատա իտէրիմ :

«Պէնի թէլէֆ իտէն խասթալըդ ,
եիւրէկիմոէ օլուսլ , իւշ սէնէ էվիլէ
պաշլամըլ տըր , վէ մէղ.քիւր խաս-
թալըդ օլ վադըթտան պէրու տալի-

մա քէսպի շիտաէթ իտիպ , շիմտի ի-
սէ , պէնի տալիմա պիհուղուր իթ-
մէ.քոէ , վէ եիւրէկիմի տէլէն պիր
պէօճէ.ք կիպի,պէնի թաղըրիդ իլլէմէ.քօ
տէ տիր , հէր կիւն , վէ կիւնտէ պիր գաջ
տէֆա , իւղէրիմէ տէ հչէթլի նէօպէթ-
լէր կէլիր , վէ օ արալըգ եիւրէկիմ ,
գըզարմըլ տէմիր իլէ լարշալանըեօր ,
վէ սինիրլէրիմ իլէ տամարըրըմ ,
տուլտուղուսմ աճընըն շիտաէթլիստէն
հէման գօրաճադ տըր զանն իտէրիմ :
Վէ հէր նէ գատար շիտաէթլի մու-
գալմէմէթ տէ իթսէմ , տուտադլարըմ-
տան ահ ու ֆէրեատլէր , կէօզլէրիմ-
տէն տախի եաշլար զուհուրինի մէն
խտէմէմ :

«Իւղէրիմէ պէօյլէ պիր նէօպէթ
կէլէճէկինի հիա իթտիկիմտէ , քիմնէ
պէնիմ շու հալիմի կէօրմէսին իչին ,
օտամա չէ.քիլիպ կիլլէնիրիմ :

«Պունտան պիր խալի մահ ագ.տէմ ,
թագրիպա եիւղ եաշընտա պիր Պրէ-
զիլէպընըն , նիմ միւ.ճիղէ նէվինտէն
օլարագ , խասթալարը իլլէթտիկինի ,
վէ էվրօրանըն էն հալի.ք թապիպլէրի
պիլիլէ , մէրգուսմուն տէրէճէսիմտէ օլ-
մատըգլարընը , նատըլտա իչիթտիմ , վէ
հատտու հիսապարը տաէվիլէրին , կիւ-
եա շիֆա պուլմադ իսմինի ալմըլ օ-
լան խասթալըդլարըն էն ֆէնա մէր-
թէպէսինէ վասըլ օլմուշ օլտուղլարը
թագ.տիրտէ , պու իհթիեարը պուլ-
մադ իչին , եիւղլէրճէ ֆարասխ ու-
զագլարտան կէլիպ , վէ ք.սպի իֆա-
գաթ իտէրէ.ք , ալտէթ իթտի.քլէրինի
թահգըդ իթտիմ :

«Մէրգուսմուն մալիւ.մաթ վէ թէճ-
րիւ.պէսինին նէթիճէլէրի օլ մէրթէ-
պէեէ վասըլ օլմագտա տըրլար քի ,
պազէն ադլու իմ.քիանըն խարիճինէ
պիլիլէ շըգմադտա , վէ վէգաիլի ֆէվ-
ղէլատէ միսիլլու , էֆ.քեարը ամմէյի
թէաճճիւ պու պըրտոգմագտա տըր-
լար :

«Իմո՛ր, պալէատէ միւնտէրիճ մալիւմաթը խապէր պարզըմըն իրթէսի կիւնիւ, Էսքիրիթու-Սանթօ նամ շէհրէ միւթէվէճճիհէն, սէֆինէլէրիմ տէն պիրնիէ ըսքիպ օլտոււմ : Սէյ-եահաթըմըն եօրկունլուղլարընը պմադ իւղրէ, իւչ կիւն շէհրի մէղքիւր տէ դալարմ, վէ պատէհու մէվէքէթին իչէրի թարաֆլարընա աղիմէթ խտէրէք, պիր այ զարֆընտա, մէրդոււմ եիւղ եաչլը տատմին իգամէթ կեահընա մուվաթըլէթ իթաիւմ :

«Պէշ եիւղ նէֆէրտէն զիեաատէ խասթահեան, մէրգոււմուն իգամէթ կեահը էթրաֆընտա թօրլանմըջ օլուպ, պիր չօգ կիւնտէն պէրու նէօ պէթլէրինին վիրուտինէ պէքլէմէքտէ խտիլէր :

«Խասթահեանտան. պիր Ֆադիր քիմնէեէ եիւղ ըխասթրա վիրէրէք, սնըն նէօպէթինի պէն պտըմ, եիւղ եաչընտա օլան իհթիեար պէնի նէղտինէ դապուլ իթտի, վէ ուղուն ուղատիեէ թէֆթիլ վէ սիւպլէրտէն սօնրա, պիր սուրէթի դապիեէտէ,

«—Օղլոււմ, տէտի, սէնին արթըգ քէսպի շիֆա իթմէնէ չարէ դալմամըջ տըր. սանա եալընըգ եիւրէք Ֆէրահլատըճը պիր իլաճ վիրէպիլիրիւմ, Ֆադաթ սէնի գուրթարամոււմ. իմտի, եարըն թէքըրար կէլ :

«Փէրտասը կիւն ալիւմ իհթիեար, տէրունինտէ դըրմըգը բուհ պուլունան պիր շիշէ իլէ, մատէնտէն մասմուլ պիր ուֆադ դատէհ վիրէրէք, շէօյլէ տէտի :

«—Օղլոււմ, էկէր իւղէրինտէ զաեէթ շէտիտ պիր Ֆէնալըգ տուեուպ տա, պու Ֆէնալըգտան գուրթուլմադ իչին, էօլմէքտէն պաչգա չարէ օլմատըղընը զանն իլէր իտէն, իչպու շիշէտէքի բուհտան շու գատէհէ պիր դաչ տամլա դօեուպ իչ : Իւղէրինտէքի Ֆէնալըգ տէրհալ կէչէր : Պու

բուհու գուլան, լաքին սույի խթիմալ իթմէ, շիւնքի պունտա պիր նէվի զէհիր վար տըր քի, ինսանը բահաթլատըր աման, չօգ իչիլիրաէ տէթէլէֆ խտէր :

«Պէն տէ մէղքիւր շիշէյի ալըպ,
«—Պու հալտէ պէնիւմ տահա նէգատտար վադըթ եաչամադըղըմ մէմուլ տուր, տէեու սիւալ խալինճէ, մէրգոււմ պանա,

«—Հադըգաթը հալի միւճէրրէտ պիլմէք մի խթէեօրտուն, տէտի :

«—Էվլէթ, հադըգաթը հալ հէր նէ տախի օլտա, պիլմէք խթէրիւմ, տէյու ճէվապ վիրաիւմ :

«—Էօյլէ իսէ պիլմիլ օլ քի, տէտի իհթիեար, պիր սէնէտէն վէ էն չօղու օն տէօրթ սյտան էօլէճէքսին :

«—Տիմէք սիր քի, պիր սէնէլիք էօմրիւմ գալմըջ օլտուլունա էմին օլտըմ, տէտիւմ պէն տէ օնա :

«—Էվլէթ, տէեու ճէվապ վիրտի իհթիեար, պիր քէրրէ շու իւչ եիւղ ալթմըջ պէշ կիւն միւրուր խտէճէք օլուր իսէ, պիւլուք սէյեահաթա հաղըր օլ, դիրա սէնին իչին էօլիւմ եադլաչմըջ օլաճադ տըր :

«Իշթէ, պիրտտէր, եիւղ եաչլը իհթիեարըն պանա սէօյլէտիլի սէօզլէր պունլար տըր : Վէ շու սաթըրլարը սանա եազուղըմ սըրատա, մէղքիւր բէյլամնէրիկին վուղույի կիւնիւնտէն իթիպարէն տէօրթ այ միւրուր իլլէմիլ տիր : Վէ սէն պու մէքթուպունու ախը իթտիկինտէ, սէքիլզ մահ միրուր իթմիլ օլաճադը կիպի, սէնին ճէվապըն տախի վիրուա իթտիկինտէ, սէնէյի մուղիրէնին օն իքինճի աեք խիթամ պուլմուչ օլաճադ տըր : Վէ պու տա էկէրչի, հավալար միւսայիտ կիտիպ, մէքթուպոււմ վադթը մէղքիւրաէ սանա, վէ սէնին ճէվապըն տախի պանա վիսուլ պուլուր իսէ :

լուսնուչ տուր : Հէր թարափտա , հա-
րէքէթ վէ շարշմագլըգ ետրինէ , զայ-
րէթսիզլիք վէ տուրկունըգ , հէր
թարափտա մէսրուրիեթ վէ շարգը-
լար ետրինէ , մէշագգաթ վէ էօլիւմ ,
վէ հէր թարափտա սաստէթի հալ
եէրինէ , խարապիեթ միւշահէտէ օ-
լունմագտա տըր :

«Իշթէ , պիրատէր , կէօրիւնօրսուն
քի , պէնիւմ հալիւմ հագգըգաթէն վէ
քիւլլիէն մէ , յեուսիեթ ըատտէսինտէ
տիր , վէ տիւնեատա հիչ պիր շէյ
պէնի շու հալիւմէն գուրթարմագ-
լըգա միւգթէտիր տէյիլ տիր :

«Պիր գաչ այ տահա իթիպարըմ
սանէսինտէ տանանապիլէճէյիւմ , ֆա-
գաթ վէֆաթըմտան սօնրա , իֆլասըմ
իլան օլունաճագ տըր :

«Վարիտաթըմըն պագը , յեէլէրին-
տէն հասըլ օլաճագ նէթիճէյի , ա-
րիղ ու ամիգ վէ թէֆէրրուաթըլլա
հիսապ իթտիւմ . իչպու նէթիճէ շուն-
տան իպարէթ տիր . շէօլլէ քի , սէ-
ֆինէլէրիւմ , նէպաթաթ պաղչէլէրիւմ ,
էվլէրիւմ , էշեա վէ թէճէմիւլլաթըմ ,
էսիր վէ քէօլէլէրիւմ , վէ հայլանաթ
սիւրիւլէրիւմ սաթըլտըղընտա , վէ
պօրճլարըմ պունլար իլէ վիրիլտիկին-
տէ , եինէ պէնիւմ խալէֆիմէ իքի
միլեօնըգ պիր աչըգ գալաճագ տըր
քի , պու աչըղէ էօրթմէք սալա միւմ-
քիւն օլամսեաճագ տըր : Վէ շու
հալտէ պիր թանէճիք գըղըմ Անուն-
ցիաթա , Հալանա տիլէնճիլէրինին էն
ֆագըրիինտէն զիեատէ ֆագըրէ օ-
լաճագ , վէ ժօգէ Բօլէրօ իսմի , նա-
մուսուըգ պիր իսիւմ մագամբնտա եաա
ու թիլըքար գըլընաճագ տըր :

«Իմտի , Ֆիլիք , տիւնեատա պէ-
նիւմ գատար սէֆիլ ատէմ օլամագ
տէտիկիմտէ , հագգըմ եօգ մու ի-
միչ , վէ շիմտի սէն տէ պու սէօղիւ-
մէ ինանտըն մը :

«Փագաթ , պէնիւմ աղիղ տօսիւում

վէ պիրատէրիւմ , պէնիւմ սօն սաս-
թըմտա , պանա պիր աղ սիւքիւնէ-
թի վէ թէսէլլիյի մուճիպ օլմագլըգ ,
սէնիւն էլինտէ տիր . վէ շու խուսուսա
սէնիւն տիրիլի հիմմէթ իթմէեէճէկի-
նէ էմիիեթիւմ պէր քէմալ տըր .
զիրա ճէնապը Հագգըն լութֆ ու ի-
նասեթի հագգընտա շիւպհէմ օլմա-
տըղը կիպի , սէնիւն համիյեթ ու
սախապիլէթին հագգընտա տախի գա-
թան շիւպհէմ եօգ տուր :

«Նաղ վէ պիլտիր պանա , տօս-
թում քի , Անունցիաթաեա բէտեր-
լիք իտէճէքսին , անք սէնիւն խանէ-
նէ գապուլ իյլէեէճէքսին , վէ սա-
հիհէն սէնիւն գըղըն կիպի , անք սէ-
վէճէքսին : Նաղ վէ պիլտիր պանա
պու շէյլէրի Ֆիլիք , վէ շու հալտէ
պէն տախի սանա տուա իտէրէք էօ-
լէճէյիւմ , վէ զանն իտէրիւմ քի , շիւմ-
տիեէ գատար շէքտիկիւմ վէ հալէա
տախի շէքմէքտէ օլուուըում միհն
ու մէշագգաթը ունուտաճագըմ :

«Սլահա բամարլատըգ , պիրատէր :
Սէնի սէվմէքտէ օլտուըումու թէք-
րարլամսեա լիւզում կէօրմէմ , շիւն-
քի զաթէն պու խուսուսու գըրգ սէ-
նէտէն պէրի տիր պիլիլսին :

«Իմտի , սօն տէֆա օլմագ իւղրէ ,
Ալլահա բամարլատըգ տէեէրէք իսաթ-
մի քեղամ իտէրիւմ :

«ԺՕՁԵՐՕ ՎԵՐՕ»

Պու մէքթուպ պիղճէ , զանէթլէ
միւէստիր վէ ուլու կէօրիւնիւր , վէ
զանն իտէրիլ քի , էկէր օգուեան-
լարըմըլ տախի , պու մէքթուպու
եազան , վէ գըղը իլին սըղընաճագ
պիր մահէլլ , վէ պիր տէրէճէ հիւս-
նի մուամէլէ բէճա վէ նիեաղ իտէն
զաթըն , Ֆիլիք լը Վէյեանա տէօրթ
միլեօնըգ պիր մէպլաղ կէօնտէրէ-
րէք , վէ մէրգումու պուլունտուըու
մուխաթարատան գուրթարապ ,
վագիֆէսինիւն անճագ պիր ճիւղինի

ի՞՞ֆա ի՞՞թմիչ իտուղի՞նի զանն իտէն ա-
տէմ օլտուղունու խաթըրլարքնա կէ-
թիլրիլէր իտէ , քէնտիլէր տախի մէզ-
քիւր մէքթուպուն զանէթլէ միւէո-
սիր վէ ուլու օլտուղունու անլարլար :

Հավանա շէհրի բիշկեահընտա , վէ
ի.քի ֆարտախ գատար էնկինտէ , տէ-
նիղին գանէթ սա.քին օլտուղու , վէ
ասլա բիւզկեար էամէտիլի սէպէպ-
տէն , Իսբանիա սանճաղընը համիլ
օլարագ , պիր թիւճճար սէֆինէսի
տուրտուղունու , պու քիթապըն պի-
րինճի ֆապընտա գի.քր իթմիչ իտի.ք :

Մէզքիւր սէֆինէ , Իւմիտ Պուրնու
աչքըլարքնտա օլուպ , Հավրք շէհրի
սէֆինէլէրինտէն օլան , վէ Իսբանեօլ
սէֆինէսինին թարիգինէ սիւլիւ.ք ի-
տէն , Ֆապաթ եօլտա պիր ֆուրթու-
նաեա թութուլարագ , պաղը մահէլ-
լէրի խասարաթա ուղրամըչ , վէ թա-
միր իչին , եազընտա պուլունան պիր
լիմանա շէքիլմէկէ մէճպուր օլմուչ
օլան Մարտուէն նամ Թրանսըզ սէ-
ֆինէսի գարտանը թարաֆընտան
չաղրըլմըչ , վէ ի.քի գարթանլար միա-
նընտա , չու եօլտա պիր մուհավէրի
վուգու պուլմուչ իտի .

—Նէ թարաֆա կիտիեօրտունուզ ,
տէտի Թրանսըզ գարթան Իսբանեա-
լը գարթանա :

—Պուէնու-Ա.յրէսէ , աւ.յու ճէ-
միսպ վիրտի Իսբանեալը :

—Պու սէյեահաթտան սէֆինէսի-
ղին սահիպի նէ գաղանաճագ տըր :

—Թազրիպա ի.քի պին բիասթրա :

—Էօյլէ իտէ , պու ի.քի պին բիասթ-
րա .քեպրա , պէն պին բիասթրա .քեար
տահա իրալէ իտէրիմ :

—Է.յ , պունա մուգապիլ նէ իս-
թէրալինիզ :

—Շուհու իտթէրիմ .քի , Պուէնու-
Ա.յրէսէ կիթմէգտէն էվիլէլ , Հավա-

նաեա կիթմէլիսինիզ :

—Բէ.ք իյլի , լա.քին նէ եարմագ ի-
չին :

—Սիլլէ վիրէճէկիմ .քիւչիւ.ք պիր
բա.քէթի , շէհրը մէզքիւրուն պիր
թաճիլրի եէտինէ թէսլիմ վէ իթա
իթմէ.ք իչին :

—Հէբնի պու գատա՞ր մը :

—Էվիլէթ :

—Բէ.ք իյլի , մուլաֆֆադաթ իտէ-
րիմ : Իմտի վէրին բա.քէթի , վէ պին
բիասթրանը սաեքն :

—Անճագ , տէրիւհտէ իթտիկինիզ
խըտմէթի սատըղանէ վէ պիլա թէէ-
խիր ի՞՞ֆա իտէճէկինիզ իչին , Իսբան-
եօլլարա մախսուա օլան նամուսունուզ
վէ Խրիսթիան մէզհէպլինիզ իւզէրի-
նէ եէմին իտէրմիսինիզ :

—Էվիլէթ , Իսբանեօլլարա մախսուա
օլան նամուսում , վէ Խրիսթիան մէզ-
հէպլիմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ :

—Էօյլէ իտէ , իչթէ բաքէթ վէ ագ-
ճէ , վէ տէր խաթըր իտինիզ .քի ,
տիւնեանըն էն զէնկին սահիպ սէ-
ֆայինինտէն Հավրքը Ֆիլիբըլը Վէյ-
կան իլէ Հավանալը տօն ժօգէ Րօլլէ-
րօհու սիլլէ միննէթտար դըլաճագ-
պընը :

—Օ , տէտի Իսբանեալը , հագը-
գաթէն միլեօնլար սահիպի օլան ի.քի
խիմէր : Տօղրուտու պէօյլէ զէնկին
թիւճճարլարա խըտմէթ իթմէ.քլի.ք ,
տայիմա խայըլը տըր . չլուն.քի էր եա
կիճ պունտան իսթիֆատէ իտիլիր :

Պու սուրէթլէ ի.քի սէֆինէլէր եէկ-
տիկէրլէրինտէն մուֆարագաթ իթտի-
լէր : Իսբանեօլ կէմիսինին գարթանը
քէնտի վատընը թէմամէն իճրա իթ-
տի իտէ տէ , ալա բիւզկեար էամէ-
մէսինտէն նաչի , Հավանա լիմանընա
տուխուլի , պիր խայլի սասաթ թէէլիլը
օլունտու :

Նէօյլէ .քի , մէզքիւր սէֆինէ , հա-
րարէթի հավանըն շիտտէթինտէն տօ-

լանք թերլեմիչ օլան , վէ սեվահլի
խղէրինտէ թօրլանմքչ պուլունան իղ-
տինհամքն դարչքսքնտա դարաւեա վա-
սըլ օլանճագ հէրաէ , անճագ ֆէր-
տտաք սապահ լիմանա վիսուլ պու-
լապիլտի :

Սալիւմիւմիւզ սիր քի , տօն ժօ-
ղէ իւզէրինէ ֆէնայլք պրիզ օլաու-
ղունտա , օտաքնա չէքիլէրէք , գա-
բուեու տախի իչէրաէն սիւրկիւլէմիչ
իտի :

Իչթէ մէրգումուն օտաքնտա պու-
լունտուղու էնտաէ , դարուտու եւ-
վաշճա վարուլտու :

—Քիմ տիր օ , տէտի ժօղէ տեա-
ղա դարպիւզ , եանագլարքնտան ա-
դան կէօղ եաշլարքնր տախի սիլէրէք :

—Պէն իմ , էֆէնտիմ , ճէվազ վիր-
տի Բապլօ :

ժօղէ դարուեու աչրպ ,

—Նէ խթէրսին , տէեու սիւալ
իթտի քէնտի ստաքդ խըլմէթքեա-
րքնա :

—Էֆէնտիմ , տէվամ իթտի Բապ-
լօ , սալօնտա պիր սէֆինէ դարտանք
պէքլէեօր , վէ սիլի կէօրմէքլիկի
արգու խախօր :

Տօն ժօղէնին եիւղիւնտէ պիր սե-
վինճ ալէտալթի միւշահատէ օլանա-
րագ ,

—Պիր Ֆրանսըլ դարթմանը մք ,
տէտի :

—Խանքը , էֆէնտիմ , Իսրանեալը
պիր դարթման :

Պու սեօղ խղէրինէ , իճթիւեարքն
եիւղիւնտէքի մէսրաբիլիէթ մահճ օլ-
տու :

—Փաղաթ , էֆէնտիմ , մէրգում ,
Ֆրանստտան մէքթուսլար կէթլրմիչ
տիր , տէտի Բապլօ :

—Հէլէ շիւրիւր , տէեու իլալէ
իթտի տօն ժօղէ քէնտի քէնտուէ ,

վէ էլլէրինի , շիտտէթլէ չարմադտա
օլան կէօքսիւ իւզէրինէ տանտա-
րագ , շիւրիւր եւ Բապլիմ , պէնիմ
սէտամք իչիթտին , վէ բէճամք տա-
խի դարպուլ իթտին :

Պատէհու , թապլիյի պիր խթիւճալ
վէ սուհուլէթլէ սալօնա կիթտիկինտէ ,
դարթման :

—Էֆէնտիմ , անապա տօն ժօղէ
Բօլլէրօ տէնիլէն զաթ սիլիսինիլ ,
տէեու սիւալ իթտի :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , պէն իմ :

—Էօյլէ խա , էֆէնտիմ , սիլէ թէս-
լիմինէ մէմուր օլաուղում պիր բա-
քէթին թտալտիմինէ միւսարաաթ ի-
տէրիմ : Անճագ , էվլէլա , մէզքիւր
բաքէթին նտալ պէնիմ եէտիմէ կէշ-
միչ օլաուղունու սիլէ պէեան իթմէք
խթէրիմ :

Պինսպէրին Իսրանեալը , պիր աղ-
էվլէլ պիղիմ մուլթաաբէն նագլ
իթմիչ օլաուղումիւզ հիքեաէյի
նագլ իթտի : Վէ սօնրա , իւզէրինէ
Ֆիլիլը Վէյեան թարաֆրնտան քէն-
տի տօլթունուն իամի եաղքմքչ օլան
քիւլիւք բաքէթի մէրգում թէպիմ
իթտի :

—Թէչէքքիւր խաէրիմ , էֆէնտիմ ,
տէտի իճթիւեար , դարպլնտէ ճէվէ-
լան խտէն հէեէճանք թէսիլին իթմէք-
լիկէ չալքչարագ , վէ իւմիա խաէրիմ
քի , Համանտա դարաճաղքնըլ միւս-
տէթ դարֆրնտա , պէնիմ միւսաֆի-
րիմ օլուրտունուզ , տէեու իլալէ
իթտի :

—Էֆէնտիմ , պու իլթիֆաթքնքը
ճանու կէօնիւլտէն դարպուլ խտէր
խիմ , Ֆապաթ նէ չարէ քի , պու-
սաղչամ եօլա չըլմագ էֆքեարքն-
տանքմ :

Պատէհու տօն ժօղէ , պիր սալապ
տէրունինտէ մէվլու օլան պիր սան-
աքդճտան , պահտա ալքը պիր
ստէտ մուրասա եիւղիւք չըլարա-

րադ , գարթանա թագախմ իթախ-
կինաէ ,

—Միւստատենիլլէ պու ճիւզի հէ-
սիսէ, յի սիզէ թագախմ խտէր , վէ
հադդըմտա վուդու պուլան խքտմէ-
թինիլլէ մուգապիլ պիր նիշանէ յի
չիւքրանիկէթ օլմադ իւզրէ , պու
եիւզիւկիւ բարմադընըլա թագմա-
նըզը բէճա կլլէրիմ , տէտի :

Իարթան , մեզքիւր հէտիսէ յի գա-
պուլ իթախ , վէ քէնախ սէֆինէսի ,
Հապրընըն Մարտուէն նամ սէֆինէ-
սինէ թէտատիւֆ իթմէսինաէն սօլա-
եք մէմնուն օլարադ , ժօղէ Բօլլէրօ-
տան մուֆարադաթ կլլէտի :

Իարթանը մէրգուանն մուֆարա-
գաթընտան սօնրա , տօն ժօղէ եալը-
նըզ գալարադ , թէքրարէն օտապը-
նա շէքիլախ , վէ էլինաէ թութտու-
զու բարէթին մէօհիւրլէրինի տիթ-
րէեէրէք աչըպ , պիրինճի մահֆա-
ղատա պիր քիւչիւք գութու պուլ-
տու , քի տէրունինաէ պիր մէքթուպ
վար խախ : Իշթէ տօն ժօղէ , մեզքիւր
մէքթուպտա աթիաէքի սաթըրլարը
օղուտու .

«Պիրատէրիմ ժօղէ , պանա խապէր
վիրախիկին պիլճիւմիէ ֆէնալըզլար-
տան , պէնի հադքդաթէն միւթէէս-
սիր գըլան , սէնին պուլունտուզուն
տէհշէթի մէշագգաթ հալին տիր :
Հալ պու քի պէն , շու սէնին եիւզ
եաշըր Պրէդիլալընըն մուզիլլըր բէյ-
զամպէրլիկինէ ինանմադ խաթէմէմ :
Վապաա օ առէմ սէնին տէտիկին կի-
պի , ազըլլ պիր քիմնէ պիլլէ օլա ,
եիսնէ պէտէվի պիր քիմնէ տիր : Պու-
րատա , եանի ժրանտատա խաէ , էօլլէ
աթրպպաեք հադքգա վար աքըր քի ,
սէնին խաաթալըզընը օ առէմնէն չօդ-
կի սնգարլար , վէ սանա վաա խաէ-
րիմ քի , սէնի բէք շարուգ կի ի-
տէպիլլըլլէր . խմոխ , պիր սն էվլէլ ,
սէվիլիւ Անունցիաթանը ալըպ ,

Հապրընա կէլ :

«Աղչէճէ մուզպիգատա օլտու-
ղունտան սօլաեք , գալալինաէ օլան
կլլթիրապլարա կէլինճէ , սէօղիւմէ
կիւճէնմէ , սնլէր տիվանէճէ շէյլէր
տիր : Չիւնքի իքի միլլեօն պօրճուն
վար իմիլ : Էյ պու պիւչիւք պիր շէյ
մի տիր , պէնիմ աղիլ ժօղէմ : Պէ-
նիմ միլլեօնլարըմ սէնին տէյլլ մի
տիրլէր : Տօղրուտու սէն ազլընը վէ
ֆիքրինի զայպ իթմիլ սին :

«Իմոխ միւսթագպէլի շու եօլտա
թանղիմ խաէճէյիլ . շէօլլէ քի սէն
ժրանտաեա կէլլըր կէլմէզ , իշլէրինի
թէտլիկէ իթմէք , վէ ազլընը զայպ
կլլմէք տէրէճէսինաէ տիւչարը էն-
տիշէ օլտուզուն մեզքիւր իքի միլլեօն
տէյնինի թէէտիսէ կլլէմէք իւզրէ ,
սէնին բէյլին կլլէ տէրհալ Հավանաեա ,
պիր մէմուրու մախտուս կէօնտէրէճէ-
յիլ տիր : Պունու եարաքգտան սօն-
րա , իւչիւնճիւ տէֆա օլարադ , պէ-
նիմ շէրիքիմ օլաճագսըն , վէ պուն-
տան պէօլլէ տախի եէկաիկէրիմիլ-
տէն այրըլմաեաճադըլ :

«Էվլլէթ , պիրիպիրիմիլգտէն այրըլ-
մաեաճադըլ , վէ պունտան պէօլլէ
նամըլ այրըլապիլլիրիլ , մատամ քի
պիր վէ այնի ֆամիլեա օլաճադըլ :

«Ժօղէ , պէնիմ աթիգ սօսթում
վէ գարքիտաշըմ , սէնին Անունցիա-
թա գըզընը մախտումիմ Օլիլիէեէ
ղէվճէ իթմէք խաթէրիմ :

«ՅԻԼԻԲ ԼԸ ՎԵՅԵԱՆ»

Տօն ժօղէ պու մէքթուպու օղու-
եուպ պիթիրատիքաէն սօնրա , պօլլու
պօնունա վէ ազլընը զայպ խաէրէք ,
օտանըն տէօշէմէսի իւզէրինէ տիւչ-
տիւ :

ԵԼՇԵՒԼԼԻՓՏԻՆ ՄԱՍՄՈՒՆԻ ՍՏՍ

Եկեալքի, ինտանքն ազլ ու վիճուաւ
 ճա օրան հալէրի իչինուտ, սեզինճ
 տէնիլէն խաստ, ինտանք, քեաներ-
 տէն տահա զիւտատէ պէր շխտտէլմէ
 թէլէՖ խախճի պիր հայ խտ, իչթն
 տօն ժօղէ Բօվլ. բօտան հայի տէ պուն-
 լարտան պիրի խախ : Ետարլ քի շու
 սըրտատ տախի, պիչարէ իճթիւտա-
 րքն էօրլիւ շ օրտուգաւ ըէ.ք զիւտատէ
 իճթիւտաւտէն ի.քէն, նասրբա շու հայ
 վաղք օրնտար, վէ պիր գաշ տաղք-
 դա սօնպա, աղլր պաշքնա կէլէքէ.ք,
 տայլիմա տաղ էլինտէ ձիլլիրին մէ.ք-
 թմու.պունու. թմութտու.գա. հարտէ, տ-
 ետղա գարգար, վէ իլ.ք տէֆա պու.
 մէ.քթու.պա սթֆա նազաք իթմմ սիլլէ,
 հէք շէ.յ խաթրքնա կէքտէ, վէ պլինա-
 պէքին, ախ չար պաու.գա մա սիպէթ
 վէ Ֆէլա.ք.թիլքտէն աօլանք, պօտ
 է.յիլմիշ վէ վիճու.տի թէլէՖ օրնու շ
 օրտու.գունու, վէ քէնալլի շարէ.սիլ
 դանն իթմախիլի կէօրախէլի.միւղ պու
 իճթիւտար քիստէ, իւմիտ իթմէկէ
 պաշլաար : Վէ հէք կէ.ճա յէ.քէտէն
 դուրթարքան խալինին շէ.ճքէթի
 թիւ.ճճարիւտէսի, վէ վարխաթքն
 եէնիտէն իպգա խալլէ.ճէկի, վէ դը-
 դքնքն միւ.սթապ.պէլ ու ստատէթիւնին
 թէէ.մին գըքնաճաղք խղէքինէ իւ-
 միալէք իթմախ.քտէն պաշգա, պիր տէ,
 միւ.տատէթի մէ.ախա.տէն պէքու. յէ.ք-
 ախիլի միհն ու մէչաղգ.աթմէ, վէ եխ.ղ
 եաշլր Պրէ.զիլալլքնքն ու.գու.րտու.ղ
 բէ.յգաւալլքիլիլիլի ու նու տարաղ, աղլ
 ու. ֆի.քրի, տօսթմ թարաֆքնտան
 վաա խալլէն քեաղլ իֆաղ.աթ խաւ-
 պլլմէսի մու.տէ.սին, սթֆ օրա.նտու :
 Վէ քէնաու քէնաու եէ շու լաղքը-
 արլարք իրաու իթմաի .

—Քլմ' պլլէք քէ, միւ հլէ.ք զանն

Իթմախիլմ' շու իլլէթին պաշլքճա սե-
 պէ.պի, պու. ճէպիքէնին գանէթ պը-
 ճաղ հախաար տէ.յիլ ախր : Շիւ.պհէ-
 սիլ, օլ կիւ.զէլ Պրանտանքն թմաթլք
 հախաար, վէ միւ.թմ.ալլ կիւ.նէչի, պու-
 նա պիր ալ թէնսլլի վէ խաթիւրահաթ
 պախալ խաւ.ճէ.ք տիրլէք : Պու.նտան տա
 գ.աթթիւտալար, օրտաա էօլլէ մէչհու ք
 թմապիպլէք պա.լաճաղքմ' քի, պու-
 րտաա շարէ.սիլլ դանն օրա.նտան պիր
 խաթթալքչա շիֆա պու.րտու.րապիլէ-
 ճէ.ք տիրլէք : Մհ, եխ.ղ տէֆա միւ-
 պարէ.ք օլ ձիլլիւ, պէնիմ' գանէթ
 աղիլլ գ.արքնաաշլքմ', շիւ.ն.քի պանա
 տէքէ.ճէ.յի'նիհանէտէ խմալլէք կէ.օու-
 թէլքալին : Ճէնապը հաղ.ղ շու սեօ-
 զիւ.մէ շահա օրա.ն.քի, Օլլիլիէ իլլէ Ա-
 նա նոյնաթմանքն իգախաճարքնք միւ.ու-
 թաղ.պէլքալէ թէէ.մին իթմէ.ք իչին,
 պէլքի պին տէֆա էօրմէ.յի մաէլմէ
 նու.նիէ գաղալ խալլէք խալմ', վէ
 պէնիմ' եալքնքլ խաթրքնտան կէ-
 շիլքէ.է.է ճէ.տարէթ խալլալիլիլմ' շու.
 բիւ.եաւք, սէն Ֆիլիլլ կէթիլմէ.յի թէէ.ք-
 իլիֆ խախ.օրա.ն :

Սէ.վինճ տէնիլէն խաստ, հէման
 տայլիմա թէլլախէ.է մէ.յեալ արք : Պի-
 նաէն ալէ.յհ, տօն ժօղէ տախի, գալ-
 պլնին Ֆէլլէլաալ սէվինճինի, եա-
 լլնքլ քէնալինէ հաար իթմէ.ք խաթէ-
 մէ.յիլ, տայլքէ.սինի թէլք.ք պլլլէ,
 Անու.նոյնաթմանքն տայլքէ.սինէ կիթ-
 աի : Պու էնտաալ մէ.զպարէ տայլի-
 րէսինալ օրմա.քլլ, աճաղ. պիր խքլ-
 մէթճի գաաղն մէ.զքի.ք տայլիլլալ,
 օրթալլքլլ ախ.զէթմէ.քլլէ մէչլալ օլ-
 տու.գունտան, տօն ժօղէ, մէ.քգա-
 մէ.է խիթալլէն,

—Գըլլմ' նէլքտէ ախր, տէ.եու
 սիւ.ալ իթմաի :

—Էֆէնալմ', գըքնքլլ պաղլէ.տէ
 ախր, տէ.աի խքլմէթճի գաաղն :

Պու ճէվալլ խղէլլինէ, իճթիւտար
 պաղլէ.է.է ինէլէ.ք, էթրաֆք ալաճ-

լար իլէ կէօլիէ խախմիչ , վէ դէմնի պէհեազ դ.ու.միար իլէ էօրթիւ.լմիւչ օւլան տար եօլլարանն եիւրիւմէկէ պաշլաաբ :

Պու. սրազէ վառի օլու.պ , պիր խայլի վազքիմ տէրունի սրանբլաա քիմնէ պուլունանազ խախ : Փագ.աթ մօն ժօզէ , Անու.նցիաթանքն հէր վազքիմ օթմուրաու.դու. մահէլլի պլլաբիկինտէն , էն քէամանն եօլլանն օլ լծարաթա մօզրու միւլմէվէ ճճիճ օլաու :

Մէդ.քիւր պազէտէ պուլունանն պիր կէօլ քէնարքնտա , վէ պու. կէօլինն չանքը չիմէնցի.քլի տահիլէ ճէրէհանն իթմախիկ պիր մահէլլատէ , պաշաառ տէնիլէն պիւշիւ.ք պիր սպանքն քէօքիւնէ տանանմըջ օլարապ , եէչիլլի.քատէն , գափէտլի պիր տայիրէ հարքլմըջ օլու.պ , պունուն էթրափը , Աֆրիգանքն պազը էնիւ եարբապը ֆիտանբարը , վէ էվրօրատա նամալիւմ օլան սարսնաչըզլար , վէ դըբմըզը վէ մաի երլաըզլար կիպի բարբազ չիէ.քլէր իլէ իհաթմա վէ լծէզինն խախմիչ խախ :

Մէդ.քիւր կէօլուն էթրափընտա պուլունանն ազանքար իլէ ֆիտանբար , վէ զի.քր օլունանն պաօպապ ազանքնըն կէօլիէտի , վէ մէգ.քիւր պափէտլէրին կիւ.զէլ պիր սուրէթմաէ էօրթիւլմիւչ օլան էօրիւլլէրի , տայիրէլի մէզպուրէլի Հաթանանքն էն սրճազ օլաու դու. սաաթրարտա պիրէ գանէթմէրին լծաթմար խախէր :

Մէդ.քիւր եէչիլլի.քլի տայիրէնին մէֆրու շաթմը , սալթ պիր քէօլլի սու.ֆրատարնտան , իրէ.քլի պիր սամն տէօլէ.քանն , պիր խայլի սալքնճազլուր գօլթու.պ սանապիէլէրինտէն իւպարէթ պուլունանազաա խախ :

Անու.նցիաթմա , հէր կիւն , միւս լծէմի.քի.աթմաա պիւ.եիւ.եէն էվրօրալը դըզ վէ պարնբարքն սաթլթի վէ ճէլու.գրէ , ես պու տէօլէ.քանն ետապա-

նարազ էօլլէն սլգու.սունա տալար , վէ եախօտ սալքնճազլը սանապիէլէլէրանն պիր իւ.զէրինն օթմուրարազէա օլու.պ , ես սիւ.զէնի իլլէր , վէ եախօտ խախաթթմ տէրիտարնա տալար խախ :

Պու. սրալըզ , պիր սիւրիւ ու.ֆազ վէ ինանա սալքըզ օլան գուլլար , մէզպուրէ կէնճ դըզքն էլլէրինտէն էթմէ.ք բարչազարը եախօտ պուլապ լծաննէլէրի աթղ իթմէկէ սալքմըջ օլատա դարբնտան , կէլիպ պաօպապ ազանքնըն էն սալազ տալարը , վէ եախօտ տայիրէնին ֆիտանբար իւ.զէրինն : գօնապար խախ , վէ հէր պիրի , սալք սալք վէ պիրա ֆիթմար քէնտիւսինն մախաու.ս օլան շարգրէր չըղբրարազ , դարիպ վէ գարըջըզ ահէն.քլի , Փագ.աթ օլաու.գճա կիւ.զէլ պիր միւ.զիւ.գա ճէմիէթի լծէ.քլի իթմէ.քատէ խախէր :

Իլլէրինտէն պազը զիտառէ ճէտուր , վէ պէլ.քի զիտառէ պօպապապ օլաննարը տա , եէչիլլի.քլի տայիրէնին լծա իւ.զէրինն : գաաար կիրիպ , սաւմա գարիւօլանքն իբէրի , վէ գօլթու.գլու սանապիէլէրին սրթրարը իւ.զէրինն օթմուրալար , վէ լծէ.քրար պէլ լծէ.քրար քիւ չիւ ճէ.ք սէտապարքնը չըզարարապ , Անու.նցիաթմանքն նազարը աիւ.գ.աթմըք ճէլպ իթմէկէ չալըշաըզլարը հալան , մէզպուրէ տալի , պունբարտա պօլ պօլ նաֆադա լծէզիլինտէն սալա կէրի տուրմազ խախ :

Անու.նցիաթմա , մէգ.քիւր քէօլիտէ , քէօլլի սա.ֆրատար եանքնտա օթմուրմուչ օլու.պ , ախրաննին տախի իւ.զէրինն : տառամիչ խախ : եանքնտա խախ , եարք սալքիւչ պիր քիթմապ իլէ , պիր աէ պաշլաննիւ պիւ.զէնի վար խախ իսէտէ , մէրգու.մէ նն օլու.եօրաու , վէ նն տախի չալըշաըջ խախ :

Անճազ կիւ.զէլ կէօլիլի , քիւ չիւ.զ

կէօլինն իւզէրինէ ամօֆի օլունմուշ օլմասրնտանն , ֆիլքրի տաղըլմըշ օլտուդու անլաշքլբեօր խոխ :

Փիլվադբ շու սքրաստա կէնճ գըզըն ադլ ու ֆիլքրի , Հալանանըն իքրի պին ֆարոաս ռզադլարընտա օլուպ , բէտէրի իլէ իթաիկի մուհավէրէնին սօն քէլամլէրինի տէրխամթըր իթմէքատէ , վէ իհթիմալ տըր քի եագըն վադքթտա կէօրէճէք օլտուզու մրանսաեք խաեալ կլլէմէքատէ խոխ :

Մէզպուրէ , եալընըզ Պընսա քէլիմէսինի տէրխամթըր իթմէսկլլէ , զաեէթ կիւզէլ մէմլէքէթլէրին , քէօլլէրին , վէ աֆադը մէճհուլէնին շաշապը թաալիլրի , կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլիլր խոխ : Անունցիաթանըն խաեալինճէ , Պրանսա տէնիլէն մէմալիք , պիլր նէվի դաեէթ կիւզէլ վէ տիլպէր ճէննէթի ստէն օլուպ , պուեստա եաբրադլար աօլա սօլմազ , շիատէթլի կիւնէշին զիեալարընտան սաւա գուրումազ , հէր թարաֆտա պէեազ սիմալար կէօրիւլիք , վէ էօիլլէր իւզէրինէ մէմուր օլանլարըն , վահշիանէ սուրէթտէ օլ պիշարէլէրին թէնլէրինէ վուրտուզլարը դաեբըլարըն սէտալարը իշիտիլմէզ պիլր մէմալիք խոխ : Վէլհասըլ շունու տախի իլավէթէն պէեան իտէրիլք քի , մէզօլուրէ , պիւթիւն Պրանսըզլարըն տախի , քէնտիինին գուրթարմըշ օլտուզու թանքրէտ տը նաժադ նամ տէլիգանլըեա պէնղէտիքլէրինի վանն իթմէքատէ խոխ :

Իշթէ Անունցիաթա պու կիւզէլ րիւեալար տէրեաաընտա տալմըշ օլտուզու էսնատէ , սօն ժօզէ , մէզքիւր նէհրին քէնարլարընա , վէ եէշիլիքրի օտանըն եանընա վասըլ օլտու : Վէ տայիմա աշըգ օլան դաբուսու իւզէրինտէ , միլթէհարրիք պիլր բէրտէ միսիլու սաըլը պուլուսան եաբրադլարը էլիլլէ պէրթարաֆ

խոխպ , իշէրի կիրտի : Կէնճ գըզ , բէտէրինին իշէրի կիրմէսի իւզէրինէ , աէրհալ օթուրտուզու եէրտէն դապգըպ , մէրգումա տօրրու գօշապ սաբըլար , վէ բէտէրինին եիւզիւնտէ ֆէվգէլատէ պիլր սէվինճ ամարէսի կէօրմէսկլլէ ,

— Ահ , սէվիլիւլիւ բէտէր , աէտի եիւքսէք սէաա իլէ , զաեէթ մէսրուր վէ մէսուտ կէօրիւնիւեօրտունուզ , աճապա շու մէսուրիւեթինիզին սէպէպի նէ տիլր :

— Էվիլէթ , սէվիլիւլիւ գըզըմ , պու կիւն պէն մէսուտ վէ մէսրուրում :

— Տիմէք տիլր քի , սաստէթինիլգէ պէնի տախի հիասէտար իթմէքիլիկէ կէլտինիլ :

— Էվիլէթ :

— Էօյլէ իսէ օթուրունուպ , վէ սիզէ վադը օլան հալի տէրհալ պանա տախի սէօյլէլինիլք քի , պէն տախի մէսրուր վէ մէսուտ օլաբըմ :

— Իմտի , գըզըմ , պիլմիլ օլ քի , խաեբըլը խապէրլէր ալտըմ :

— Նէպաթթալթ պաղշէլէրինիզտէն մի :

— Խանբըր , իլլա պէնիմ սասրգ սօսթումտան :

Պու քէլամ իւզէրինէ , Անունցիաթանըն եիւրէկինտէ պիլր հէեէճան հասըլ օլարազ ,

— Տիմէք Պրանստտան , վէ Պիլիքլը Վէլրանտան , տէլիլ մի , տէտի :

— Էվիլէթ , գըզըմ , Պրանսատան վէ Պիլիքաէն :

— Բէք կլիլ , լաքին նէ խապէր կէօնտէրմիլ :

— Պիլի պէքլէմէքատէ օլտուզունու , վէ պիլր սն էվիլէ կիտիպ քէնտիսինի պուլմամըզ թահրիլրէն պիլտիլմիլ : Պունտան պաշգա պիլր շէլ տահա տէմիլ . . . :

— Նէ , էֆէնտի բէտէր , տէեու սիւալ իթտի Անունցիաթա մէրազլա :

— Իլէրուտէ նէ օլտուղունու անլաեաճադարն , լաքին շիմտի սէօյլէմէմ :

— Նէ իշին շիմտի սէօյլէմէեօրտունու :

— Չիւնքի պու պիր ճուզի էսրար օլուսպ , շիմտիլիք սէնտէն կիղլէմէք իսթէրիմ , լաքին միւսթէրիճ օլ , սէվկիւլիւ գըզըմ , պու էսրար սալա մուզիքր տէյիլ տիր :

Իճթիմուլ տըր քի , օզուեանլարըմըզ , սոն ժօղէ Բօվէրօնուն հէման աղզընտան չըգսճապ օլտուղու քէլամյարը , իքի սէպէպէ մէսնի թէվգըֆ իթտիկինի անլամրչլար տըր :

Մէրգուանն միւրսհաղտաը շունտան իպարէթ իտի . շէօյլէ քի , էվվէլա Անուանցիտիմ , Օլիվիէյի սալա թանքմատըրքնտան , քէնտի միւսթապէլինի սրաղլամագտա օլան շուսպտը իգտիլիմ թէքիֆինտէն տիւչարը իղթիրապ օլտուղիլի իտի , պիւնտէն ալէյճ պիրտէն պիրէ մէրգումէեէ նիշանյր օլտուղունու պիլտիրմէքտէն իտէ , պու իքի կէնճ գըզ վէէրքէլի պիրիպիրլէրինէ թմաըթմաըմադ , վէ էիւքէրլէրինտէ մուհապպէթ հաաըլ իթմէք իւզըլէ վադըթ պըրտայմադ , չօգ պիեատէ միւրաճճահ իտի :

Վէ իքինճի սէպէպ իտէ շու իտի քի , պու ագաը իգտիվաճըն շիմտիտէն գարարչարըրըրիչ օլտուղունու Անուանցիտիման ալիլտիրմէք , նէ մէզպուրէնն վէ նէ տաթի տոն ժօղէնին պիր տաթի Հալանտա ալտէթ իթմէեէճէքլէրինի անլամմագ տէյիլմի իտի : Իմտի , տէրունիտէ տօղմուչ վէ պիւլիւմիւլչ օլտուղու օլկիւզէլ մահէլլէրի , պունտան պէօյլէ կէօրէմէմէք իւզըլէ , միւէօպէտէն թէքք իթմէքլիք թասալիլուրու , կէնճ գըզը շէտիտէն միթէէտիլր վէ միւքէտաէր գըլմաը իճթիմարտէն պալիս տէյիլ իտի , հապ պու քի Պր-

րանտատա , տիկէր պիր թագըմ միւլահաղպար , սույլուլար վէ մուհապպէթիլէր հուսուլէ կէլէճէկինտէն , պունլարըն , վաթան արզուլէրինէ զալէպէ իթմէլէրի թապլիլի իտի :

Հէր նէ հապ իտէ , Անուանցիտիմ , բէտէրինին քէնտիտիմտէն կիղլէտիկի սըրըն սպըր պիր մատաէ օլտուղունա աալա շիւսլէ իթմէեէքէք , օլպապաէ իսրար իթմէտի , վէ բէտէրինէ խիթապէն ,

— Էֆէնտի բէտէր , տէտի , միւսիւ լը Վէյեան սիզի պու տէրէճէ սապըրաղլըլա պէքլէտիկի , վէ պիրան էվիլէլ պուրատան հարէքէթ իթմէքլիկիմիզ իշին , սիզի թէչիլգ գըլտըրը հարտէ , տիմէք վազթը հարէքէթիմիզ բէք էաղըն օլմալը տըր :

— Էվիլէթ , գըզըմ :
— Լաքին սիզ պու վազթը թալտիին իտէպլիլիմիտինիլ :
— Խաեքըր :
— Նիշին :

— Չիւնքի օ վազթը թապլիլի իթմէքլիք գաթման պէնիմ կիմտէ տէյիլ տիր , զիրա սէֆինէլէրիմտէն հիչ պիրի շու էանտաէ լիմանտա պուլունմատըրքնտան , Պրանտաեա վէ էալսառնիկիլթէրաեա կէթիլիլմէք իշին պուրատան շէքէր էալսառ քէրէսթէ էիւքլէմէք իւզըլէ , պիր էճնէպի սէֆինէսինին պուրաեա կէլմէսինէ պէքլէմէքլիկիմիզ լազըմ տըր :

— Պու հապաէ , տիմէք սէյեահա թըմիլ կէճիքպլիլիլ :

— Բէք սպ վազըթ , շիւնքի սէնէնին շու զէմանընտա պուրաեա սըգօրը սէֆինէլէր վիրտա իտէր : Անճապ վիրտա իտէճէք օլան իլը սէֆինէեէ բաքիլգ օլտապլիլմէմիլ իշին , հէր հարտէ հաղրըր սալունմագըլըմըզ իճապ իտէր :

— Էֆէնտի բէտէր , պէն քեամիլէն հաղրըր վէ նապըրըմ , տէտի կէնճ գըզ

կիւլէրէ.ք , չիւն.քի պէնիմ խըզմէլմ-
 ճի դատընլարըմ՝ պլըր գաչ սասլմ
 զարֆընտա , էն պէա Ֆիսթմանլարը-
 մը վէ միւճէվճէրլէրիմի տանաբզլարա
 վազ խաէպիլիլըլէր : Իմոտի , պիլըլիչ օ-
 լուն .քի , էկէր եարըն սասպահ հա-
 րէ.քէթ իթմէ.ք լաղըմ կէլէէ , իչին
 թէէխիլըինէ սէպէպ պէն օլմամ :

— Հաղբգաթէն սէնին շու հալին
 շանանը թէհայկիւր արա , վէ սէն
 էվանըն գըզլարը իչինտէ , միւսթէս-
 նա պիլր գըզըն :

— Նէ կիպի :

— Չիւն.քի ըվսաէթէ կէօրէ , գա-
 տընլարըն պէլսուսուս սէնին կիպի
 կէնճ վէ կիւզէլ օլսուգլարընտա ,
 էօյլէ թէտարի.քեաթլարը օլուր .քի ,
 պու թէտարի.քեաթլարընը սալա վազ-
 թը միւնտարպաէ պիթիլէմէզլէր : Հալ
 պու .քի , սէնին շու հալին , զաէէթ
 պիւլիւ.ք , ուլու , վէ նատիլր իւլ էմալ
 պիլր .քիպարըլը աըր :

Անուռնցիթա եէնիտէն կիւլէրէ.ք ,

— էֆէնտի բէտէր , պէն , միւսթէս-
 հաղբ օլմատըլըմ՝ մէտհ ու սէնալա-
 րը դապուլ խտէմէմ՝ , տէտի :

— Միւսթէսհաղբ օլմատըլըն մը :

— էվիլէթ :

— Նէ տիմէ.ք իսթէեօրսուն :

— Տիմէ.ք իսթէեօրսում .քի , սիղէ
 .քիպարըլը կէօրիւնէն խուսուս , մու-
 զայիլի օլարազ .քիպարըլը տէ.յիլ
 տիլր :

— Հաղբգաթէն նէ տիմէ.ք իսթէ-
 տիկինի անլաեամաեօրսում : Փազաթ
 պէն շուսու տիմէ.ք իսթէեօրսում .քի ,
 սէն , քէնտի կիւզէլիլինէ էմիլիէ-
 թին օլարազ , պուստան տահա զի-
 եատէ կիւզէլլէնմէ.ք իչին , սիւս վէ
 սաբաթ իճրա իթմէ.քիլի պիհուտէ
 սատ խտիեօրսուն , վէ սօղլուսուս , պու
 սըրատա հաղբըն տա վար աըր , չիւն-
 .քի Ֆրանսըլլարըն պիլր տարալը մ-
 սէլէսի հիւ.քմիւնճէ , սանաթ սէնին

իչին եարբըլը տէ.յիլ տիլր , վէ սէնին
 սանաթա լի զուսունս եօգ տուր :

— էֆէնտի բէտէր , պու սէօղլէ-
 րիկիպէն բէ.ք ալէա անլաեօրսում .քի ,
 սիլ պէնիմ հաղբընտա գաէէլմ ֆէ-
 նա սուրէթտէ մուհա.քէմէ խտիեօ-
 տունուլ , տէտի կէնճ գըզ պիլր խօշ
 թտըլ իլէ , գիլա պու տէտիկինիլ
 .քիպարըլը.տան տա ֆէնա օլուպ , ա-
 տէթա .քիպը ու զուրուր վէ հալա-
 յիլի.ք տիլր . վէ չիւ.քիւրլէր օլուսն ճէ-
 նապը հաղբա , պէն պու մէ.քրուհ
 խատէլէրտէն արի վէ պէրի պու լու-
 մադտանըմ :

— Փազաթ պիլմէմ .քի . . . :

— Պէնիմ շու եօլսա հարէ.քէթ վէ
 մուամէլէ իթմէ.քիլիլիմին սէպէպի նէ
 օլսուգուսու , էօյլէ տէ.յիլ մի :

— էվիլէթ , իչթէ ծու :

— էօյլէ իսէ , իչթէ սիղէ պէեան
 խտէ.յիմ : Պէնիմ սանաբզլարըմըն չա-
 րուգ հաղբըլանաճաղըն սէպէպ շա-
 տուր .քի , Հալանանըն մօտալարըն
 Ֆրանստա գուլլանմադ իւմիտիտէ
 օլմատըլըմտան , օրատա , Ֆրանսըլ
 մօտապ իւզէրինէ պազը կիւզէլ վէ
 եէնի էչեա մուպաաեա իթմէ.ք նիլէ-
 թիլլէ , պուրատան բէ.ք սալ շէ.յ կէ-
 թիւրէճէ.յիմ :

— Պու պապաէ , գըզըմ , բէ.ք
 հաղբը սըն :

— Տիմէ.ք սէօղլումի թաստիլ .ք
 տիեօրսունուլ :

— Աճայիլպ , պէն սէնին սէօղլունիւ-
 հէր վազըլթ թատտիլ իթմէմիլլիլիմ :
 Ահ , պէն գալիէն իսիեաթ օլմուշու մ՝
 տուր .քի , սէն էն կիւզէլ Ֆրանսըլ
 գըզլարընը պիլլէ , կիւզէլի.ք վէ զա-
 րիֆիլ.ք ճիհէթիլլէ կէչէճէ.քսին , վէ
 Բարիլի գըզլար պիլլէ , սէնին եանըն-
 տա բարլազըլըլարընը զայալ խտէճէ.ք-
 լէր տիլր : Սէն անլէրին մօտալարընը
 գապուլ իթմէնլէ , պիլզաթ անլէրին
 սիլահլարըլլա , քէնտիլիլինէ գարչը

ճէնկէ շէճէ, քսին, վէ շէրէֆ ու իֆ-
թիխաաք սէն գաղանաճադսըն : Էվ-
վէթ, սալա շիւպհէմ եօգ սուր քի, Թրանսըզլարըն էլզիսէլէրի սանա բէք
կիւզէլ ետգըչաճադ սար : Տէրլէր
քի, օրատա գատընըսր վէ գըզլար
սաչլարընա վէ եիւզլէրինէ բուարա
սիւրէրլէր . . . :

—Ահ, նէ մուղիրր ստէթ, տէտի
կէնճ գըզ, էլինի կիւմրահ սաչլարը-
նըն իւզէրինէ կէօթիւրէրէք :

—Պունտան պաշղա, տէվամ իթ-
տի տօն ժօզէ, իհթիմալ աքը քի օ
ղաւընըլարըն սաչլարը, սէնին սաչ-
լարըն կիպի կիւզէլ տէյիլ աիրլէր :

Պու հալաէ պէլքի սէն օլ եարմա
սաչլարտան գուլանմաղսան, տահա
էյի եարարըն, պունաւըա պէրապէր,
սէնին թապլէյի տույզուն էլէ, խթէ-
տիկին թարիգէ սիւլուզ իթմէկէ տէ
մէէզանտուն : Մէն մօտաւեա էսիր օ-
լաճադ եէրաէ, մօտաեք սանա էսիր
խտէճէ, քսին : Մէն մէլայիքէ կիպի
կիւզէլըն, վէ սէօզ վէրլըմ՝ քի,
մուփաֆֆադըյէթի ալիմէ քէսպ ի-
տէճէ, քսին, վէ հէր քէսի թէհայ-
եիւրաէ պըրադաճադսըն : Իշթէ շու-
էնտաւէ պլլէ պանա էօյլէ կէիւօր
քի, սէնի, էվլէնէճէք օլան գըզլար
կիպի սիւպիւ կէօրիւեօրում :

—Էվլէնէճէք գըզլար կիպի մի,
թէրրարտար Անուեցիլաթմա, տէրհալ
եիւզլէրի դըզարարադ :

—Էվլէթ, տէտի տօն ժօզէ, մէզ-
պարէ կէնճ գըզըն եիւրէ կինաէ շիւր-
հէ հաթըլ խտիճի պիր շէյի կիպլէմէք
խթէր իւրէն, ապըրտան գաչըրմըշ
օրմաղնտան տօլաեք պիր տէրէճէ
միւզտարրադ օրարադ, շիւնքի պիր
կիւն սէն թէէհիւլ իթմէլէճէ, քսին :

—Փրանտատա մը թէէհիւլ խտ-
ճէյիմ՝ տէեու գանն խտիւօրտունուդ :

—Խանըր, գանն իթմէմ՝, լաքին
վրիմիլ տախի Փրանսըզլարը սէվաի-

կիմիլ հալաէ, Փրանտատա թէէհիւլ
իթմէն նէ լապըմ՝ կէլիր :

—Շիւքհէսիլ, տէտի Անուեցիլա-
թմա եալաշ պիր սէտա էլէ, վէ բէ-
տէրինին շու թէպաիլիլ քէլամլա-
ընըն մանէտարնը սիւլամաւեա չարը-
չարադ :

Տօն ժօզէ խտէ, մալիւմիւմիւլ օլան
սըրը կիպլէմէք, վէ գըզընըն սիւալ-
լէրինէ ճէվապ վիւմէքլիք մէճարու-
րիեէթիմաւէ օրմամադ իւզրէ, մուհա-
վէրէնին սուրէթիւի թէպաիլ իթմէ-
յի միւնտաիլ կէօրէրէք :

—Իէք զիւտաէ իհթիմալաէն տիր
քի, էննայի սէյիտահաթմըրտա պիր
բէֆիգիմիլ տախի պուլունաճադ
աքը, տէտի :

—Քիմ, տէեու սիւալ իթտի Ա-
նուեցիլաթմա :

—Մէճրուհունուլ օլան շըվալիէ
աք Նաժադ :

Պու սէօզ իւզէրինէ, գաթէն գըր-
մըզը օլան կէնճ գըզըն եանապլարը
էլէ տիլը, տահա զիւտաէ գըզարաք,
վէ ալթիւթմ պիր սէտա էլէ,

—Լաքին նէ էլին միւսիւ աք Նա-
ժադ պիլլէ բիֆադաթ խտէճէք տիր,
տէտի :

—Չիւնքի մէրգում՝ վաթանընա
կիթմէք էլին, պիր սէֆիւնէնին պու-
րաեա ուզրամաղնա սապըրադըզլա
միւնթադըր պուլունմադաա աքը :

—Իէք էյի, տէտի Անուեցիլաթմա,
վէ քէնտի քէնտուէէ շու սէօլլէրլ
սէօլլէտի . լաքին աճապա նէ էլին
բէտէրիմ՝, պէնիմ՝ պիր Փրանսըզ ի-
լէ ապաք իլզաիվաճըմըն միւմքին օլ-
մաղնտան պահա իթտի, քաէն սօնրա,
չիմաի տէ շըվալիէ թանրրէա աք Նա-
ժադըն խախի թէլաֆիւալ իթտի :

12

ՃԱՍՈՒՍ

Թապիւղ թարափընաան Թանքրէա
ուը նածաղ հաղգընաա մուալիճէ
թէրթիւղ օյունաադունուն ֆէրաաաը
սապահբըր , մէրգում տէլիւանլը ,
մէղքիւր մուալիճէ ստեհսինաե , վի-
ճուալինի վէ ֆիքրինի օլ գաաաը բա-
հաթ պուլաուքի , ալթըգ գարեօլա-
աա հաթմուղ թաաալիւրունու քեա-
միլէն պէրթպրաֆ իթաի :

Տօն ժօղէ , իսթիֆաարը խաթըր ի-
չին , Թանքրէաին օաապընա կիրաի-
կինաե , մէրգումու աեադաա , վէ
էլպիտէսինի կլյնմիշ պիր հալաե
պուլաա , յարին պիր կիւն էվիէլ
վաղը օրան ֆէլաքէթ սէպէպինաե ,
էլպիտէսինի վէ հաաըր շապգաաընըն
քէսալ իթմիշ օլաուգու հալաէն աօ-
լաեը , մէրգում գաեէթլէ մուհճուղ
կէօրիւնիւեօր իաի :

— Էֆէնաիմ , աեաի Թանքրէա
ժօղէեէ , շինաիեէ գաաաը հաղգըմ-
աա պիաիբիղ պուեուբուուգունուղ
լաթֆ ու միւրիւվիէթէ , աիկէր պիր
լաթֆ ու միւրիւվիէթի ճէաիաե ի-
լալէ իթմէնիզի իսթիրհամ իլլէրիմ :

— Իէք իլի , աղունուղ նէ աիր ,
տէաի աօն ժօղէ թէպէաիւմ իլլէ :

— Միւսաաաե խաիւիղ պէնաենի-
ղէ քի , գուրթարըճը մէլէրիմ օրան
մաաաուաղէլ Անուեցիաթմաեա իլթի-
ֆաթըմը թաղաիմ իաե յիմ , չիւնքի
էկէր օ օբնաա իաի , պէն աե սօղալ-
լարըն թօղու իչինաե սէֆիլ սաքէթմ-
աե էօլէճէք իաիմ , լաքին շա մուր-
աաը էլպիտէլէրիսի նաղարը իթինա-
եա ալմաաուղ սա օլաաուղ , զիրա ալ օլ-
լէ պիր հալ իլլէ պիր գաաընըն հու-
գուրունա չըղմաղլըրը , բիաեէթսիլ-
լիք սաաա իթաիկիւնաէն , պու սաքէթ-

լէ գաաըն գարչըսընա չըղմաղ սան
խե , պին քէրրէ էօլլէ յի տահա զի-
եաաե միւրաճճահ սաա իաերիմ :

Թանքրէա պիր տաղըղա գաաաը
սէօլլունի գաթթ իթմէսինաե , աօն
ժօղէ շա վէճհ իլլէ ճէվաղ վիրաի .

— Իէք իլի , պէնիմ աղիլ միւսա-
ֆիրիմ , ֆաղաթ պէն սէնի շա շա-
հանը մեահ ու սէնա օրան էնաիշէն-
աէննաաըլ գուրթարալիլիրիմ : Չիւն-
քի նէ պօսումուղ վէ նէ աե շիչման-
լըրըմըլ պիրի պիրինէ միւշապիհ աե-
յիլ ալրլէր , հօգաա թէքմիլ էլպիտէ
թաղըմըմը սէնին էմրինէ թէրք իաեը
խաիմ :

— Էֆէնաիմ , պէնաէնիզի շա զպ-
լէաէն գուրթարմաղլըր քէք գօլպ
արը , աեհու աեվաթ իթաի ֆրան-
սըլ , շէօլլէ քի , իգամէթ իթմէքաե
օլաուգում էլուա Սանարիքին խանէ-
սինէ կիտիւղ , վէ պաաեհա , լիաանը
աճիպանէմիլէ թէքմիլէն իֆաաընա
միւղթէաիր օլմաաըլլաթ ալիմ , հա-
աաաաուղ վէ էպէաի շիւքրանիեէթ
վաղիֆէմի մաաումաղէլ Անուեցիա-
թմաեա թաղաիմ իթմէքիւղըրէ , պէ-
թէքրաը պուրաեա ալաեթթմէ միւ-
սաաաե իաեքսէնիղ , պանա պիլիւք
պիր լաթֆ ու միւրիւվիէթ իթմիշ օ-
լալաուուղ :

Տօն ժօղէ , Թանքրէաին շա սէօղ-
լէրինաէն աօրաեը թէպէաիւմ իաե-
րէք :

— Սէվիլիւլիւ էվլաաըմ , աեաի ,
վաղաաա պէնիմ կիպի պիր իհթիեա-
ըն նաղարընաա , էլպիտէնիզին շա-
եա պու սաքէթմաե օբնաաընըն պիւ-
լէք պիր էհէմիլլէթի հօգ իաե աե ,
մաաաաթ քի սիղ էլպիտէնիլ իւղէրին-
աե պուլունան պաղը թօղ լէքէլէրի
սէպէպինաէն , պիր կէնճ գըրըն հու-
գուրունա չըղմաղ իսթմէսէեօրաու-
նուղ , պու հալաե թէքթիֆինիլլէ քեա-
միլէն մուվաֆիֆաղաթ իաերիմ : Իմաի

կիտինիզ, վէ խթէտիկինիզ վագըթ ապտէթ խտինիզ, Պէնիմ էվիմ սիզին իչին տայիմա աչբզ տըր, վէ հէր նէ վագըթ կէլիր խտնիզ, մայէլ մէմնու- նիսէ գապուլ օլունամագոքնըզ:

—Ահ, էֆէնտիմ, տէտի թանք- րէտ հէեէճան իլէ, շու սօն լութֆ ու միւրիւլվէթինիզ, շիմտիսէ գատար վագը օլան էլթաֆ ու ինստաթընըրը իրմալ իլլէմէքտէ տիր, լաքին հայ- ֆա քի, եալընըզ պիր խուսուս պէն- տէնիզի տիւչարը իլթիրապ դըլմագ- սա տըր:

—Նէ կիրպի:

—Շէօյլէ քի շիւքրսնիսէթ վէ սա- տագաթըմք սիզէ նսարլ խարազ խտէ- ճէկիմի պիլէմէեօրու՝, վէ պու վա- զիֆէյի շու էսնատէ իֆա խտէմէտի- կիմ՝ միսիլու, պունտան պէօյլէ տա- լի իֆա խտէպիլէմէեէճէկիմտէն տօ- րանք մէյեուս օլուեօրու՝: Ահ, մու- խաթարալը պիր խապիս թարաֆքն- տան պիր քէրքէ շէտիտէն թահգիր խտիրէնիզ տէ:

—Աճայիպ, պէնիմ թահգիր օլ- մագըրը մը արզու խտեօրսունուզ, տէեու սիւալ իթտի տօն ժօզէ թէ- հայեիւրտէ գալարագ:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, պու խուսու- սու շէտիտէն արգու խտիրիմ:

—Լաքին եւ Ռապլիմ, պունտն սկպիպի նէ տիր:

—Չիւնքի օ հալտէ, հազգընըզ- տա ըիտեէթտէ գուսար խտէն ալչագ հէրիֆ իլէ միսալտա խտիպ, մէր- գումու էօլաիւրմէքլէ էօյլէ պիր սէ- վինճ հիսս խտէճէկիմ՝ քի, պունու լիսանէն թարիֆ իթմէք միւմքին տէ- յիլ տիր:

Իսնքրէտ, օլ տէրէճէ գապի վէ աչիքտար պիր իթիգատ իլէ պու լաֆգարը սէօյլէմէքտէ խտի քի, տօն ժօզէ Ռօվէրօ, մէրգում՝ տէլիգանըր- նըն էլլինի սըլտը, վէ մէրգումն:

պու եօրտա օլան թէվէճճիւհ վէ շիւք- րանիսէթինտէն տօլանք տէրունէն իզ- հարը թէտճճիւպ իլլէտի:

—Պու հալտէ, էֆէնտիմ, արթըզ պէնտէնիզ, միւմքին մէրթէպէ չա- րուզ կէլմէք շարթըլլա, նէգտինիզ- տէն մուֆարապաթ խտիրիմ, տէտի մրանսըզ:

—Լաքին պիր տագըզա գատար պէքլէյինիզ քի, սիզին իչին պիր էլու՛թ գօշտուրտըմ՝, շիւնքի շու տա- զընըզ էլալիտէնիզլէ Հալանա սօգալ- լարընտան կէչմէնիզի խթէմէմ՝:

—Պագաթ էֆէնտիմ:

—Խանքը, իթիրալ լաղըմ՝ տէյիլ տիր, վէ էկէր պու խուսուսու րէտա խտէրտէնիզ, գալպիմի միւքէտտէր գըլարսընըզ:

—Էօյլէ խտէ, միւրատընըզ իւզրէ օլուն: Չաթէն սիզէ օլ գատար պօրճուեու՝ քի, պօրճուեուն մըզ- տարընք պիր ազ տահա արթըրըպ արթըրմամագատա պէյիս եօդ տուր: Խնչալլահ պիր կիւն կէլիր տէ շիւք- րանիսէթինտէն կէրէք րէսէլմալինի վէ կէրէք Փայիզլէրինի թէմամէն թէէ- տիսէ խտէպիլիրիմ:

—Պիր գըքճ իլէ պիրիսինի վուրա- րագ, վէ եախօտ վուրուլարագ, էօյ- լէ տէյիլ մի:

—Նէ չարէ, էֆէնտիմ, պաչգա պիր շէյ էլիմտէն կէլմէզ: Պիզիմ՝ մէմիէքէթին տարպը մէսէլլինի պիլիր- սինիզ քի, Տիւնեւն էն կէտէլ եւլէ րէլէ, եւլէլէ օլուէ օլուէ րէլէ շէլէ Էլէրէլէ տէրլէր:

Պիր ազ սօնրա, Բապլո նամ խըզ- մէթքեար իչէրի կիրիպ, վօլանթըն հազըրրանտըրընք խապէր վիրտի:

Վօլու՛թ թապիր իթտիկիլիլի, զա- նէթլէ գարիպ պիր արապա օլուպ, պու արապա, հայէա պիզիմ՝ կիւն- լէրիմիզտէ պիլէ, Հալանաստա միւս- թաամէլ տիր, վէ նէ մրանսատա,

պաճը վէ նէ սախի Թանքրէա պու-
նուն ֆարգբնա վարամուսըլար :

Թանքրէա պիտուէ ֆաթմ , վէ ապա
եանըրնահարապ , Աւ եգէէրոս վէ Աւ
բերէա տեհու պաղբարդատան սօնրա ,
նիհտեէթ արտապ , կէմի հարաթը-
ը վէ սայիրէ սաթման Էլուա Սանտ-
րիքին խանէսի էօնիւնէ վասըլ օրնալ-
լէ , մէրգում տէլիգանըլ արապաճը-
եա խիթապէն , Արբէա տէաի :

Տօն ժօղէ , պիր կիւն էվիէլ , մէր-
գում Էլուա Սանտրիք լգէ գէվիճէսի
Խօն—Սապարիքին խանէլէրինէ պիր
խըղմէթմ ճի կէօնտէրէրէ , Թանքրէա
հաղ գընտա վէտլէսէ իթմէմէլէրինի
պիլաիրմիշ խի : Պունունըա պէրա-
պէր , պու իրի միւհիմ էրէմ՝ գաթըլար ,
մէրգում տէլիգանըլն պիւլիս .ք պիր
մուխաթարատան գուրթուրնաշ օլ-
տուղունու պիլաիրէլէրինաէն , մէր-
գում մու ֆէվգէլատէ պիր հիւննի մուա-
մէլէ իլէ գապուլ , վէ գուրթուրնաշ
օլտուղու գաղատան աօլաեը .քէնաի-
սինի թէպրիք իլլէաիլէր :

Արապանըն սուրտուգու սըրտատա ,
Մօրալէս տախի օթուրտուգու մահէլ-
լինտէն աչաղը Էնիպ , վապթթմ կէչիր-
մէք իչին աօրաչան տաէմլէր կիպի ,
աէնիլ գըրեքսընըն պօսունա աօղբու
կիթմէէնէ պաշլատը :

Արապա , գարունուն էօնիւնտէ
հալէա սուրնագատ օրտուգունտան ,
հէր գէման վէ հէր մէմլէրէթմտէ օլ-
տուղու կիպի , պիր սիւրիս սէլիքի-
լէր , արապանըն էթրաֆրէն թօրլան-
տըլար , վէ պէլիլիքին կէպլէլիլի ,
թէգէնաթմընըն պահատաղըլը , վէ
օյմալարընըն գարաֆէթի խ գէրինէ
մու հաթէրէնէ կիրիշաիլէր :

Եարբմ տաթմ սօնրա , Թանքրէա
օն սէրիլինճի սարտա կէմիլէրին ի-
քինճի վէ իւլիւնճի սընըֆ գապիթ-
լէրինէ մախաուս օրան կիւղէլ իւնի-
ֆօրմաթըն կիլինմիշ օրտուգու հալ-

տէ , էվաէն աիչարը չըգար , վէ սէ-
լիքճիլէրին պարունըլարը ալթընտան
թէտճնապլէ մըրքըտանարըլարը սը-
րտատա , մաղբուրէն արտալանա պի-
նիպ , Ահլ— տեհու պաղբարը : Պի-
նուպէրին Մօրալէս եխնէ էսկի մահէլ-
լինէ կէրլէշիպ , սնճաղ արապա սօն
ժօղէնին խանէսի էօնիւնէ վիտուլին-
տէ , աչաղը Էնաի , վէ քէնաի քէն-
տուէէ , ճիլթէ պու ֆէնա , վէ զանն
խտէրիմ՝ քի , շու տիվունէ Գարմէն
տալա խօշտուս օրնահաճաղ սըրք տի-
նէրէք , քէնաի խանէսինէ աօղբու
կիթմէկէ պաշլատը :

Ժօղէ Բօվէրօ , միւտաֆիրինին սալ-
տէթինի խապէր ալմըշ օրտուղուն-
տան , մէրգումն պիլ խթիգպալ ,
սալօնա կէօթիլախի , վէ Անունըլա-
թմանըն կէլմէի իլին խապէր կէօն-
աէրաի :

Թանքրէա , սօն ժօղէնին խանէ-
սինտէ , պայիլընըլը Էնաաթնտա պու-
լուննաշ օրտուգու օտտան պաշգա
հի պիր եէր պիլմէաիկինտէն , պու
քէրրէ մէգրիս սալօնտա , Սախանըն ,
Չինին , վէ Հինաիթմանըն Էլնա վէ
էթմապի մի թէնէվիտարնտան միւ-
թմէլէքրիւլ տարաթմ տ թէլգէնաթմ
կէօրաի կիւնտ , իճ հայնիս քաէ գալ-
ար , շիւնքի քէնաի , վարխաթթ
օրնահան պիր ֆաթիլանըն սէֆիլ պիր
Էվլատը օրնաղլէ , միւտաթիլ էօմիւն-
աէ մըրանտատա , պու կիպի թէլգէի-
նաթմ վէ տարաթմ տալա կէօրանմիշ խի :

Պու արալըպ , Անունըլաթմա , թէք-
միլ պէհաղ Էլըլալ կիլինմիշ , վէ
թիւլաէն մտամուլ օրնա ֆիթմանընըն
կէօրաիւն , վէ սալարընըն խգէրինէ
կիւլ նէվինտէն պիրքի շիլէք թմալիդ-
լիթմիշ , վէ նապիք վէ Էս վարլաղ գօլ-
բարբնտ , ալթուտան պիլգիլիլէր կէ-
լիլմիշ օրտուգու հալաէ , գահիր օլ-
տու : Անունըլաթմա շիմաիւնէ տէկին
պու սէրլ.ճէ կիւղէլ կէօրիւնմէմիշ

խոսի : Մէջգլուրէնին կէօղլէրի վէ եւս-
նագլարը , սէպէպի քէնտիսինճէ մա-
լիւմ՝ օլան պիր դարիպ հէեհճանը
դուպլինտէն նաչի դըրմըլըլըդ քէսպ
իթմիչլէր խոսի : Թանքրէտ , պիր միւտ-
տէթ թէհայիւր վէթէտճճիւպլինտէն
սօլանը , տիլիդ կիպի տուրտուդ-
տան սօնրա , նիհանեթ քէնտիլի թօր-
լանարագ , օլ վագթթն աէլիգանըլը-
լարընա մախտուս կիւզէլ թասլր ու լի-
սանքնը խթիմալէ պաշլասը :

Մուհապէրէ բէք աղ իմթիտաս
իթաի : Չիւնքի Անոււնցիաթա , զա-
թէն հէր վագթթ մահճուպ վէ ու-
թանկան թապիաթը օլտուզու կիպի ,
օլ կիւնիւ հէր վագթթտան տահա
զիեատէ ութանկան վէ մահճուպ օ-
լուպ , զանն խոէրսին քի , աղիմ պիր
էնտիչէ հիտը իլլէմէքատէ , վէ Թանք-
րէտին սիւալլէրինէ օլ աէրէճէ գըր-
մըզըլանարագ , վէ մուխթասար սու-
րէթլէ ճէվլապ վիրմէքատէ խոսի քի ,
մէրդում տէլիգանըլ , իչպու էնտիչէ-
նին սէպէպլէրի հագգընտա պիր թա-
գըմ՝ եանըլը մանէալար վիրէրէք ,
մէրդումէ քէնտիսինտէն խօշլանտեօր
զանն իթտի , վէ պինսապէրին օրատան
մուֆարագաթ իթմէքլիկի ճայիզ
կէօրտիւ :

— Ագիդիմ՝ չըվալլիեէ , տէտի տօն
ժօգէ Թանքրէտէ , մէրդումու բար-
մագլըլըն խարիճինէ գատար կէօ-
թիւրէրէք , ունութմանըն քի , պէ-
նիմ էվիմ սիզին իչին տայիմա սչըգ
տըր , վէ սիզ հէր վագթթ պուրատա
մաէլ մէմնուսիեէ գապուլիեէթ պու-
լաճագ սրնըլ :

— Էվլիթ էֆէնտիմ՝ , աէիւու ճէվլապ
վիրտի Ֆրանսըլ , սիզին թարաֆընըլ-
տան հիւանի գապուլիեէթ պուլաճա-
ղըմա էմինիմ՝ , վէ օլ պապտէ քէն-
տիմի մէսուտ տախի ատա խոէրիմ՝ ,
լաքին մատուաղէլ Անոււնցիաթա
թարաֆընտան հիւանի սուրէթատէ գա-

պուլ օլունաճագըմա շիւպհէ խոխօ-
րում :

— Նէ իչին :
— Աճայիպ , գըզընըլ մատուա-
ղէլ թարաֆընտան հագգընտա հէ-
ման խասիմանէ սուրէթատէ կէօթիէ-
րիլէն մուամիլէլի պարիտէլի կէօր-
մէտինիզ մի :

— Խանըր , պէն անըն իւզէրինտէ
եալընըլ , ալէմ իլէ ալըչմըլ օլման
դըլլար իւզէրինտէ կէօրիւլէն մահ-
ճուպուգ վէ ութանկանըլտան պաշ-
գա պիր հալ կէօրմէտիմ՝ , վէ սիզի
թէէմին խոէրիմ՝ քի , պէնիմ՝ հիւանի
թէվէճճիւհիւմէ էմին օլտուզուսը
կիպի , Անոււնցիաթանըն հիւանի թէ-
վէճճիւհիւնէ տախի էմին օլապլիլը-
սինիզ : Վէ պիր աղ զիեատէճէ եէք-
տիկէրինիզի թանքեաճագ օլուրաս-
նըլ , բէք չարուգ պիրիպլըլըրինիզլէ
էսկի տօթլար կիպի օլուրասուղ :

— Էֆէնտիմ՝ , պէնտէնիզի եագըն
վագթթմաս եինէ խանէնիզէ կէլմէք-
լիկէ թէչլիլիզ գըլան շու քէլամէրի-
նիզտէն տօլանը թէչէքըլըր խոէրիմ :

— Իմտի թէքրար խոէրիմ՝ քի , մա-
էլ մէմնուսիեէ գապուլ օլունաճագ-
սընըլ :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ , Թանքրէտ
տօն ժօգէնին էլլէրինի սրգըպ , մու-
ֆարագաթ իթտի , վէ էմնայի բահ-
տէ , քէնտի քէնտուեէ շու լաֆզլարը
իրատ իթտի :

— Ահ , նէ տէրէճէ կիւզէլ վէ տիլ-
պէր պիր գըլ . . . ահ , մէզպուրէնին
օլ շուգուր վէ միւթէֆէքըրի կէօզ-
լէրի իչինտէ , աչգ ու մուհապէ-
թին իլք շէօլէսինի բարլաթմագ , վէ
կիւլ կիպի գըրմըլը օլան տուտագ-
լարը իւզէրինտէ խոէ , քէնտուլի պիր
պաշգատընա թէպլիմ իթմէքտէն զայ-
րի պիր շէյ էօյրէնիչ օլմանտան պիր
նիւրէկին պիրինճի իգըրընը հու-
սուլէ կէթիրմէք , նէ լէզիզ վէ լա-

թիֆ չէ, այնքան : Ահ, էկէր պէն զէն-
կին օրս խոխոմ . . . էկէր ամիրայ
օրս խոխոմ . . . վէ էկէր հայրնըզ պիր
մարքի օրս խոխոմ, էօյլէ հիսս խո-
տօրում քի, պու կէնն գըզը սէվէր
խոխոմ . . . Ֆազամթ բէտէրինին պու-
նա միլեօնլարբիս պէտէլ, շիմոի պէն
օնս նէ թագախոմ խոտէպիլիլիլիմ, պէն
քի, իննվանըզ պիր խոմուէն, վէ պիր
դըլքըճըմոսն պաշգա հիչ պիր չէ, յիմ
օյմստարագ, սէֆիլ պիր Ֆամիլեա-
նըն էվստրեբմ . . . Իմոի, արթըզ
մէղպուրէ իւղէրինէ ախշիւնմէք
քեարը ագըլ աէյլլ աիր, գիրա օլ
պապտէ բէք չօղ ախշիւնմէքիկէ
գօրգարբմ :

պիր կէօղիւնէ պաղլը օրսն սիւեահ
պաղլը չէօղիւպ, իքի տէֆա պիւլիւք
պիր դատուէ հիլէ իչրէթ իչտիքտէն
սօնրա, բարմագլարբիլն սրպարբնա
պիր աֆագ սիկարա պիււտիւ, վէ
իչտէնէ պալաուք : Նիհտէթ մէր-
դում, քէնտույլի զտէթ միւքէմմէլ
պիր սաստէթի հայ իչինտէ պուլ-
աուգրնտա, սօլ տիղլինի սաղ աիղլի
իւղէրինէ աթուք, վէ դըզպարատաչը-
նա խիթապէն :

— Իչթէ շիմոի էմրինտէ հաղբբմ,
սիւպ էթ քի, պէն տախի ճէվապ
վէրէ յիմ, տէտի :
— Էվիլէլա խոպէր կէթիրախն մի :
— Էվիլէթ :
— Էյն մի ֆէնա մը :
— Ս սէնին սօգթայի նաղարբնտան
մէրպաթ աուք :

— Լաքին էլնտ, ստէթին վէճհ իւղ-
բէ, պիլլէճէ, սալթթիլլը մի դօնու-
չուճագարն :

— Խանըր, իլլա պիր ազ էվիլէլ
սէօյլէտիքիլիլիլիսարլ սնրաւըն խէ,
պունտան սնրա սէօյլէնէճէքլէրիմի
աէ էօյլէ սնրաւաճագարն :

— Ա էճրու հ նօսըլ արր :

— Պէն վէ սէն նտալ խտք, օ տա-
խի էօյլէ աիր, հանի օլ դատար էյի
աիր քի, սիւնտաք սօլաչրեօր :

— Պալբնտաղա խանէտէն աիչա-
րը չըգարբ մը :

— Էվիլէթ :

— Սէն քէնտինի կէօրտիւն մի :

— Էվիլէթ կէօրտիւմ . . . ահ Գարմէն,
կէօրմէյի խախն, մէրպում նէ աէրէ-
ճէ մաղրաբանէ սալթթիտէ աօն ժօ-
ղէ Բօվբօնտան սրապաղբնա օլմուր-
մաչ խախ . . . Լաքին քէնտիսի տէ
կիսիլ վէ պիլիլիլի պիր աէլիլանը
խիլ . . .

— Էպրնըզ մը խախ :

— Էվիլէթ :

— Արգ սօրնտան կիթախին մի :

Պիղ սնչէրի օ հարտէ թէրք իլէ
կէլէլիմ՝ Մօրպէսին, Բուէրթա տէ
Թիէրրա էագընլարբնտա վագք օրն
գուլիօլէսինտէն իչէրի կիրտիլի սը-
րատա, մէրգուսնա պուլպրմ :

Գարմէն, պու էնտաաէ ախշիւնճէ-
լի պիր հարտէ, վէ պաշք իքի էլլէրի
իչինտէ օրուպ, իլք սապիրէնին դա-
րուսա աչըլարպընր իչիթաիկինտէ,
ախաղա դարգար, վէ դարտաչրնրն
խթիգպալինէ կէրաի, վէ աէրհայ
մէրագ վէ խահիլլէ :

— Եէ խապէր վար, ախտա միւսլ
իթաի :

— Է պանա պագ, պիր ազ սա-
պըրը օլ, տէտի Մօրպէս, շիւնքի
հալա սըճագ արր, հէմ աէ Եօրիւն
վէ սա.սա.զա.մ, դօյ վէր պիր ազ օ-
թուրաւթմ, վէ սէն շա չիլէլէրաէն
պիրիսինի պանա վէր : Պիր աղտան
վուգաի հայի սանա սէօյլէրիմ :

Պանտան իւղէրինէ, Գարմէն, աէր-
ագապ պիր շիլլէ վէրաի : Մա.ախա-
րէն Մօրպէս, էնլի շարգաթընր չը-
գարբու, սնրնրա պիր գաչ տաղբգա
գատար Եիւղիւնիս Եէրապլէտի, վէ

—Թապալտած ինչէ :

—Էյ նէրէնէ կիթմէքտէ խտի :

—Քէնտի խանէսինէ :

—Պու հալտէ , տխմէք սէն անքն սաքին օլտուղու խանէյի պլիլիրտին :

—Էվվէթ , մէրգուումն սաքին օլտուղու հէր , տէնիզ քէնարքնտա , պիր Պրանարզ թիւճճարք խանէսինտէ տիր :

—Էյ սէն անք պու էվտէ մի պըրագաքն :

—Խանքը , չիւնքի մէրգում օրտտա պիր թէչրիֆտի էլլիտէսի կիլինմէք վագթիլնէ գատար տուրտու :

Գարմէն պիրտէն պիրէ տիթրէտի , վէ քէլամա տէվամ իլէ ,

—Նէ եօլտա էլլիտէտէն պահս իտիեօրտուն , տէտի :

—Պահրիտէ զապիթլէրինէ մախստուս պիւլիւք իւնիֆօրմտտան պահս իտիեօրում : Չիւնքի մալիւմ ա մէրգում ագտը իզտիվաճ թէքլիֆիլիարզ իթմէք իչլին , պաչգա պիր էլպիտէ կիլինէմէզ խտի :

Պու սէօզ իւղէրինէ , Գարմէնին րէնկի սօլարագ ,

—Սօնրա , տէտի :

—Սօնրա , գարունուն էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ օլան արապաւեա պէթէքրար րաքիպ օլտու , վէ պէն տէ արապանքն արգտաքնա պինիպ , տօն ժօղէ Ռօլէրօնուն խանէսի էօնիւնէ գատար , մէրգումն րիֆագաթ իթտիմ :

—Տիմէք տիր քի , շու էանտտէ մէրգում , մատմուազէլ Անուցիաթանքն եանքնտա սրուլունմադտաաքր :

—Տէրունի խանէտէ քիմին եանքնտա օլուպ օլմաաքըքնը պիլմէմ , լաքին զանն իտէրիմ քի , պէեան իթտիկին շու թախմին հագքգաթը հալէ հէր ճիհէթլէ մութապըգ տըր : Խտթըքնտա մը տըր քի , կէչէն կիւն , պէն սանա շէօլէ պիր սէօզ սէօլէմիչ ի-

տիմ . Մէտէքուլը , Պրանարզ պէտէտ պէր իւրտէր իֆէ ինիշ օլտու , վէ էլնէ պէր Տէնտէրի +ի , ագտը էլպիլաճ էլէ ինիւմ գտւաճագ տըր . . . : Խանտի , պէն պու էֆիքտարքմը սալա թէպալիլ իթմէմիլլիմ :

Պիր աղ վագթիլ Գարմէն միւքէտա տէր պիր միլթարտա տէրեաաքնա տալտըգտտն սօնրա , պիրտէն պիրէ պաչքնը կօղարք գալտըրտը , վէ աղըր պիր սէտա իլէ ,

—Տիմէք , Մօրալէս , սէնին զաննքնճա շըվալիէ թանքրէտ տը Նաժագ , մատմուազէլ Անուցիաթամ Ռօվօրօ նամ զէնկին վէ կիւղէլ գրղ իլէ էվլէնէպլիլիր , տէտի :

Մօրալէս , պաչք իլէ էվվէթ իչարէթի իթտի :

—Վէ սէն պու իզտիվաճը մէն իթմէք իւղրէ , հիչ պիր շարէ կէօրմէեօրտուն , էօլլէ տէյիլ մի , տէեուտէվամ իթտի Գարմէն :

Մօրալէս կիւղէրէք ,

—Խալքնըղ պիր շարէ կէօրուեօրում , տէտի :

—Նէ կիպի :

—Պիր աղ շէտիտ օլտուղու իչլին , պէլքի սէնճէ միւնտալիպ ստտ օլունմանեաճագ տըր :

—Նէ օլտուղունու շարագ սէօլլէ , չիւնքի պագտանա , սապըրարղլըգտան էօրիւեօրում :

—Պու շարէ , մէրգում տէլիգանլըքը պիր պըչագլա վուրմագտան վէ եախօտ վուրտուրմագտան իպարէթ տիր :

Ձէնկի գըղը օմուղարքնը սիւրտիքտէ , Մօրալէս քէլամա տէվամ պիրլէ :

—Տուր , Գարմէն , Ֆիքրիմէ տահա կիւղէլ պիր թատավիւր կէլտի , վէ շիւքհէսիզ էվվէլքի թատավիւրում տան զիւստտէ սէնի մէմնուն գըլաճագ տըր , տէտի :

—Սէօլլէ պագալըմ , պու թատավիւրուն նէ տիր :

—Տէլիգանըքը գաթիլ խտեճէք ետրտէ, կէնճ գբզը թէլէճի խտելում :

Գարմէն եհնիտէն օմուղարքնք սիւրբինէրէք, վէ առեմի խօշնուտիեթիլէ :

—Պէնիմ՝ սէֆիլ Մօրալէսիմ՝, պէն սէնիմ էյլէնճէեէ չբգմըչ օլտուղուհու անկտօրում՝, լաբին հապբգաթէն սէնիմ շու էյլէնճէն պիր ույգուռուղ սուրէթտէ տիր, վէ հէրբիմ՝ քի, սէնի, պէնիմ՝ թանրաղբում՝ գատար թանրմաղ խտէ, շու գաթիլ ու ճինտսէթ վէ պրչադ սէօղլէրինի աղբնտան իշիթտիկինտէ, սէնի վահշի պիր բիմսէ զանն իտէճէք տիր :

—Մատամ՝ քի պէնիմ՝ պուրուղում՝ չարէտէն խօշնուտ օլմտօրտուն, տէտի Մօրալէս քէտէրլէնէրէք, էօյլէ խտէ սէն քէնտին պիր չարէ տիւշիւն :

—Պէն տիւշիւնսէեէ հաճէթ կէօրմէմ :

—Նաաբլ :

—Ձաթէն պէն լաղբում՝ կէլէն չարէյի պուրուղում :

—Աճայիպ, սէն, Ֆրանսըլ տէլիգանըքնքն տօն ժօղէնին գբզը իլէ թէէհիւլ իթմէսինէ մանի օլաճադ չարէյի մի պուրուտն, տէտի Մօրալէս եիւրտէք սէտա իլէ թէհայեիւրտէ գալարադ :

—Էլիլէթ :

—Կիւղէլ չարէ՞ մի տիր :

—Հէմ՝ զանէթ կիւղէլ :

—Սէվիլիւ գբզ գարքնտաղբում՝, պէն միւթէճէտիս տէյիլում՝, ֆադաթ սօղլուտու սէօլլէնէրէք տէրիմ՝ քի, սէնին պու պուրուղուն չարէյի անլամադ իչին, ճան ու կէծիւրտէն պիր ճէտիս բիտաթրա վիրմէրլիկէ հաղբբում :

—Շիմտիսէ օլտուղտնու սէօլլէրիմ :

—Պէն տէ պիւթիւն գուլաղլարբում՝ իլէ սէնի տինլէրիմ : Բեանքի գուլաղլարբում՝ տահա ուղուն օլսա խիտէ, ս'նի լուրբըլլա տինլսէ խիմ :

—Շբդալիէ Թանքրէտ տը Նաժադքն, Անուցիտաթա իլէ էվլէնսէսինէ մանի օլաճադ էն ալէա թարիգ, մէրգուտու տիկէր պիր գատքն իլէ էվլէնտիրմէք տիր, էօյլէ տէյիլ մի :

—Շիւպհէսիգ :

—Իշթէ պէն պու չարէյի մէվդըի իճրտսէ գօտաճաղբում :

—Թանքրէտի պիր պաշգա գատքն իլէ էվլէնտիրէճէքմիսին :

—Էլիլէթ :

—Բիմիւն իլէ :

—Պէնիմիլէ, անլատքն մը, գարքնտաղբում :

Պու սէօղ իւղէրինէ, Մօրալէս Գարմէնի թէտգբզ ու թէֆթիլ իթմէկէ պաշլատաբ : Մէղպուրէնին լէհճէսինտէն, պալէտատէրի սօն սէօղլէրի զանէթ ճիտտի սուրէթտէ սէօղլէմիշ օլտուղու անլաղբրտօր խաի :

Մօրալէս, պիր գաշ սանիտէ գատար գահգահա իլէ կիւլտիւրտէն սօնրա, գատէհինի աղբնտ տէկին տօրտուրտու, վէ խթիհզաքեարի պիր սէտա իլէ, «Մատամ՝ լա շբվալիէրին աշգքնա» տէյիպ, իչտի :

13

ՊԻՐ ՄԻԻԹԹԷՑԻՔԻՆ ՅԻԹՈՒՀԱԹԸ

Գարմէն, գարքնտաղքնքն մէգքիւր խթիհզաքեարի կիւլիւշիւ վէ սէվինճի պիթէնէ գատար պէրլէտի, վէ նիհասէթ մէրգուտուն ճիտտի պիր հէյնէթ քէսպ իթտիկինի կէօրիւնճէ :

—Պիր ազ տա ապլբմըլ պաշբմըլտա օլարադ գօնուչաղբում՝, տէտի :

—Էէք իյի ամնա, մուհայէրէմիւղին էսաաքնք թէպաթիլ խիպ տէ, գօնուչապ, ֆէնա օլմաղ զանն խտէրիմ :

—Նէ՞ իչին :

—Ձիւնքի սէն պանա ֆէվգէլատէ

պիր սօքս գ. գանգըբըզ իլէ , խէշպիհ
 դապուր իվմէղ խոյլիհէ անխանէլիք-
 լէր պէհան իվտին , վէ սօգրուհու
 սէօյլէհէրէք տէրիմ' ըրի , պու սէօյ-
 լէտիքլէրին ըրեաֆի տիր , վէ պուն-
 լարտան պաշգասքնա լիւղում' հօգ-
 սուր :

Պու սէօյլէր իւղէրինէ , Գարմէնին
 դաշարը չախըլար : Մօրպէն խաէ ,
 քէլամքնա շուվէհէ իլէ տէփում' իվտի :

— Էկէր մասաէ , հայրնըզ սապը
 իլէ սէնին պօշպօղաղըզ շարքնը տին-
 լէմէք օքսա խաի , խախէտիլին գա-
 տար սէնի տինլէր խախ' : Ֆաղախմ
 նէ չարէքի , սէնին գարքնատաշին օլ-
 սաւղուհմանն , սէնին խաւարախմքն ի-
 շինաէ , գաղգար պանա սու էհէմնի-
 հէլմլի պիր իշ իտախա խաէրսին , վէ
 տախլինին էմրի մաւճիպինհէ , իրք-
 սրգարը արաշիբքմաւա մէմուր օլտի
 զաղվիհէլէր կիւղի , շունուսն պունան
 դարուսու էտնիսաէ պէնի ապան
 միւսաէլմ տաղաս պէքլէլմախրի-
 սին : Պու հալաէ կխալիպ կէլմէք , տին-
 լէմէք , աքաշիբքմաւ , վէ սօնրա տա
 կէլիպ իվէշպօղիւսալմքն վէ մախ-
 մախմքն սօգրու հիսաղէնը սանա
 վիրմէք լաղքմ' սքր : Իշիվէ , գըղգա-
 ըննաշ , պէն պա սանատիտան հօ-
 քուլարում' , վէ իճրարքնա միւղվէ-
 տիր տէյիլիմ' : Պունանն պաշգա ,
 շու մէմուրիլէլմին սպրըլըլ չօգ
 սուր , լարին միւքիտաֆախմ օքսաղ
 հիշ պիր շէյ կէօրէմէհօքում' :

Գարմէն պու պարպօք Մօրպէսին
 քէլամքնը գախիմ խաէրէք ,

- Տուր , աէաի :
- Նիլին սու բահ բոմ' :
- Ձիւնքի , պէնիմ' մապիլնէլիմ'
 օքնատքճա , սէնին գայիֆ յաղլնրն
 կէօրէմէհէճէկի մաւհատէնալմք , պէն
 սէնին կէօղլէրին էտնիսնէ գօքմաղ խ-
 իվէրիմ' :

Մօրպէն պու սէօյ իւղէրինէ , ճա-

նը սըղըլարաղ , սապը պէտալիլ իպ-
 րաղ իվտի : Գարմէն խաէ , մէրգու-
 ման շու պարխա նիւմալիլնիմ կէօր-
 մէմէղիլիլէ կէլէրէք :

— Միւսիմաղպէրաէն պահս իվմէղ-
 աէն էվիլէլ , պիր աղ կէչմիշ զէման-
 աէն պահս խաէլիմ' , աէաի :

— Կէչմիշ զէմանաէն պահս իվմէք-
 լիք նէհէ հարար , պէն զախմէն կէչ-
 միշ զէմանը պիլմէհօքմուհում' , աէ-
 հու ճէփապ վիրաի Մօրպէն , տէյիլ
 սապը , իլլա մա խալիֆէլմ խաիճի պիր
 իվալը իլէ :

Հաղպու ըրի , Գարմէն , գարքնաաշը-
 նըն պու մախալիֆէլմինէ սաղա էհէմ-
 միլէլմ վիրմէհէրէք , շէօյլէ տէփում'
 իվտի :

— Լարին , հաշա , պէնիմ' աղիղ
 Մօրպէսիմ' , պիր իմաղքմ' խօշնուս
 օքնանուհաւաղ տահիլիլքլէր իլէ ,
 պէն սէնին գաղլինի հարկէլմէք էֆ-
 րիսարքնատա տէյիլիմ' , ֆաղախմ նէ
 չարէ , կէչմիշ զէմանքն ահպիլինի զիքը
 իվմէք տէ լաղքմ' աքր : Հէր նէ հալ
 խաէ , պիրանէք , լաղքար պէյիլիլիղ-
 աէ գաղքն , սէն պիր տէրպէտէրսին :

— Մ . . . տէաի Մօրպէն հիւրաէք
 սէսա իլէ , վէ հիտաէլմէնէրէք :

— Սճայիպ , պու խաւաւատա սէն
 աէ պէնիմ' էֆրիսարքնատա տէյիլ մի-
 սին :

— Գարմէն , հաղգքմաւ լաղքմ' կէ-
 լէն ըրաւէլմաէ գասուր խաիի օքսուէն ,
 սնրատարն մք :

Ձէնիլի գքը կիւլմէհէ սաղանըպ ,

— Պիրատէր , պիլիլմիլին ըրի , աէ-
 աի , սէն շու հալին իլէ պիր գօմէ-
 աիա գա մրանտար իչինաէ պալուհ-
 մուշ օքսան , բէք միւնաախղ օքսր ի-
 աի : Ձիւնքի , իճօհաֆ վէ կիւլէճէք
 շէյլէրի պիր սուրէլի մախաւաէտ
 սէօյլէմէքիլիլաէ , օլ տէրէճէ մէհա-
 բէլիլին վար սքր ըրի , ինտան կիւլմէ-
 սինի իմալմանուօք : Իմաի , իվէքրար

սէօյլէրիմ, պէնիմ աղիղ Մօրայէսիմ, սէն տէրպէտէր վէ եարամաղ պիր աստէմ սին, վէ պու տէտիկիմին օլ գասար չօղ վէ ինքեար օրունաղ խապթըրընը կէօթէրաին շի, Իսրանիանըն պիլծիւմիէ բօյիւ մէմուրլարընը սէնին թասադէպինէ սէվղ իթատիրաին, վէ անլէր, վաղաս սէնի խապթի միւտաէթ արատըրար իտէ տէ, սէն քէնտի մէհօրէթին սանէսինտէ, բօյիւին թահարիւնաթընտան եաղաւը գուրթարաըն :

Մօրայէս պու քէլամէրի իշիթտիկինտէ, սուտաղբարբնտա պիր իֆթիխար վէ մազրուրիւնէթ թէպէտիւմիւ միւ միւչահէտէ օլունտա :

— Լաքին պիր կինն պախթ ու թաւրէին սանտ գարչը չըգարնուղ . . . տէնու տէվամ իթտի Գարմէն :

— Էյ վահ, տէտի Մօրայէս :

— Թութուլուն, վէ սարըտըն, տէտի կէնճ գըղ :

Մօրայէս, իքի էլլէրինի պօղպընա կէօթիւրիւպ, վէ կիւեա արքմըլ տըր կիպի, քէտիք պիր սէտա իլէ :

— Աման գըղգարբնտալ, քէճա իտէրիմ, արթըղ պու խուտու իւզէրինէ պահա իթմէեեկիմ, տէտի, զիւրա, օլ մէքրուհ սասթ խաթըրմա կէլտիքճէ, սէֆէսիմ թիւքէնիւօր զանն իտիւօրում :

— Ֆիլիպղը օլ րըրասա սէֆէսին թիւքէնէճէք, վէ հէման թէպիմիլուհ իլլէեեճէք իտին, էկէրի պէն, թամ վազթիմտէ, Բամիլուն շէհրի շինկեանէլլէրի միանընտա, նասըրա պիր գարըլըղըղ հուտուլէ կէթիլրէրէք, իրի քէտէքիկէ, վէ պու սուրէթի սէնի գուրթարմաղըղա մուվաֆֆաղ օրմտա իտիմ : Իշիթ անլարըն մը, պէնիմ աղիղ Մօրայէսիմ, պու կիւնքի կիւն սէն պէնիմ սանէմտէ եաշամաղտարն :

— Փազաթ պու պապտէ պէն տէ

տանա շիւքրանիեթիմի պէեան իթմէտիմ մի :

— Ապա :

— Մահիհ մի սէօյլէօրուն :

— Էվլէթ, սահիհ սէօյլէօրում :

— Տիմէք տիր ըլ, օլ վաղքթ շիւքրանիեթիմի խապթ իտէճէք Փուրտաթ օրմամըլ արը, Փաղաթ իթիմատ էթ ըլ . . . :

Կէնճ գըղ, եէնիտէն գարբնտալընըն սէօյլունիւ գաթթ իտէրէք, շէօյլէ պէեան իթտի :

— Էվլէթ, պէն սէնին նանքէօրլուղունա իթիմատ իտէրիմ : Անճաղպէնիմ, կէչմիլ զէմանը խաթըրա պըրաղմաղըղըմ, սէնտէն շիւքրանիեթի պէքլէմէք իշին օրմաեքալ, իլլա պունտան սօնրա պէնիմ թասալվուրաթըմըն իճրարնա մուալլէնէթ իթմէքտէ, սէնճէ նէ գատար պիլլիւք վէ տօղրուտան տօղրուեա մէնֆասաթ պուլունտուղունու կէօթէրմէք իշին տիր . . . Հէր նէ հալ իտէ, տար ալաճընտան ֆիրարընտան սօնրա, թասլիաթիլլէ արթըղ սէնին Իսրաննտա գարմաղըղըն միւմըին օլանաղըրնտան, Փրանտան կէլտիք, վէ օրատա, պէն պիր գալ ըարա գաղանմաղ իւզրէ, ումում հուգուրունտա շարգը չըղըրտըղըմ, վէ բաղս իճրա իթտիկիմ հալտէ, սէն Բիլրէնէ տաղըրնտա կէօմիւքտէն մալ գաչըրմաղտա իտին :

— Գըղգարբնտալ, կէօմիւքտէն մալ գաչըրմաղըղ սանաթը, մուխաթարալը Փաղաթ նամուրլու պիր սանաթ տըր, պինտէն ալէյհ օլ պապտէ ապա ար ու հիճապ իթմէմ :

— Բէք իլի, պու խուտուտա պէն տէ սէնիլլէ հէմէֆքեարըմ, լաքին զանն իտէրիմ ըլ, նտմուտա մուղալիլ պիր շէյ վալ իտէ, օ տալի պիր աստէմ, քէնտիլին շէրիք վէ բէֆիղլէրինի հիւրիւմէթէ զամաղլամաղ,

վէ պու պիւշարէլէրի տօղրուտան տօղրուեա ըրանկանա իղգա իթմարէն աւչադճա խիւեանէթի, պլիւ մըդատար պախշիշ իշին իրթիքեապ իյլէմէք տիր : Տօղրու սէօյլէ, պիրատէր, սէն պու շէյի եարաքն մը եարմասըն մը :

— Պէնիմ՝ դամիրլիմ՝ միւստատէ իթմէզ քի, մէմալիքի տախիլինէ պէնի միւսաֆիրէթէն գապուլ իթմիշ օլան պիր ալիճէնապ հիւքմտարա, ֆէվգէլատէ : պիր մաղարաթ իյգա խոխսին : Պինտէն ալէյհ պէն պու եօրտա մաղ գաչքրանլարը հիւքիւմէթէ խապէր վիրմէքլէ : նամուպու պիր սաէմ կիպի մուամէլէ իթմալիմ :

Դարմէն, պիր նապարը թմահյ իր լէ Մօրալէս պապարապ, շէօյլէ իւլալի : իթմալի :

— Հալպուքի, սէնին շու զամիր վէ վիճտան րահաթսրլըգլըարըննէթիճէսի վի սէմէրէսի, Իպրանեատան ֆիրար իթմալիլիմիզ միսիլլու, Յրանստտան տախի ֆիրար իթմէքլիկէ պիր զի մէճպուր դըլլը : Չիւնքի, սէնին զամաղլատարըն սաէմիլլին ագրապա վէ տօթլարը, ախը ինթիգամ՝ իշին, հադգըլլա սէնի զաթիլ ու իթէլֆ իթմէքլիկի միւրտա իթմիշէր իտի :

— Տօղրուտու շու եօրտա իֆատէնէ թէշէքքիւր իտէրիմ՝ դըգդարընտաշըմ՝, տէտի Մօրալէս իաթիհզա սուրէթիլլէ պաչընը էեէքէք :

— Ձաթմէն սէն պէնիմ՝ հադգըլ օլսուդումու բէք ալէա պիլիբսին : հէր նէ հալ իտէ, սէն երինէ պէնի աինլէ, նասըլ քի աէտիմ, սէն թէհատի կէօրիւնճէ, հէման պիլճիւմլէ քիւլհանիլէր միսիլլու, ախշարը տէհշէթ օլտուզունտան, իմանա իլք կէլէն սէֆինէէէ րաքիպէն, Հալանտեա կէլատիք, վէ ալթը սէքիլ այ տըր քի, պուրտասաբլ, վէ ֆէնա պիր էօմիւր կէչիրիէօրուլ

— Խանըր, խանըր, պէնճէ - պու

րատա կէչիրտիկիմիղ էօմիւր, էբէյիճէ : րահաթ պիր էօմիւր ախր :

— էօյլէ մի դանն իտիեօրտու :

— էվիլէթ, վի պուսու տչըգտան տչըգա տա իդար իտէրիմ :

— Մադաթ պէն պի սպիլթիւն պու էֆքիարըն մուգայլըրնտէյիմ : Եէյիմիղ էքսիք ախր :

— Եէյիմիղ մի էքսիք ախր : Սէնին շու ախլանէճէ սիւալինէ ճէվապ վիրմէքլիք գատար դօլայ շէյ օլամաղ, Շէօյլէ քի, նիհանէթ պէն, հէր կիւն գաղանբղ հէր կիւն եէմէք էօմրիւնտէն ալթըգ օսանաբօ, վէ չէնկիլիք տանաթմնտան ֆէվգէլատէ պիր իսթիգրահ հիւս իթմէկէ պաշլատըմ : Իմտի, աեղանօրմուսուն, Մօրալէս, պէն պուստան պէօյլէ հէր նէվի գուժարխանէլէրէ վէ մէյիսանէլէրէ վէ սայիրէէէ, շարգը շաղըրմապլըգա վէ բազա իճրա իթմէքլիկէ կիտէրէք, պուսէ սաթմն ալմադ իսթէէէն պիր թագըմ՝ հայտուպարըն հադարէթլէրինէ էսիր օլմադ իսթէմէմ՝, վէսալլամ :

— Քիրինօ իլէ էվիլէնէք օլար իսէն, տէֆի տէ մանսօլինաբ տա պէր թարաֆ իտէճէքսին, չիւնքի օլ վադըլթ Քիրինօ սէնի պէպէէէճէք ախր :

— Եէ, պէն օնիմ՝ պէտէվիլին գարըք մը օլաճաղըմ քի, պէնի քէնտախի իլէ պիրլիքաէ օրմանըար արապընտա պիր դուլպէէէ կէօթիւրսիւն : խանըր, խանըր, պէն էօյլէ, հիւքիւմէթտէն բուխաթը օլմադըրն ալթըլլըք իտէն պիր սաէմին դարըք օլմամ՝, վէ օլմամ :

— Մադաթ սէն պիր միւսաթթ էվվէ պու եօրտա սէօյլէմէէօր իտին :

— Իհիթիմուլ տըր :

— Վէ պու կիւնքի կիւն թմահզիլ իթմէքաէ օլտուզուն տաէմին, օլ վադըլթ ախլանէսի օրտա պուսու սնու թուսն մու :

— Ետըրընօրտան . . . ֆիրիտղը

պէն մերդուսնու , կէնճ վէ կիւղէլ օւտուղու , վէ պանա , սէնի սէվէրիմ տէտիկի , վէ միւտաէթի Էօմրիւմ տէ իւք տէֆա Օնա պագըպ , գալպիմին քէսպի հէեհէճան իթտիկինի հիտ իթտիկիմ իչին , մէրդուսնու սէվիւեօրում զանն իթտիմ : Հալպու . քի , պունլարըն քեաֆֆէսի պիր խաեալ իմիչ , զիրա պու կիւն.քի կիւն Գիրիսօեու սէվմէտիկիմի անլաեօրում :

— Փագաթ նասըլ օլուպ տա , պիրտէն պիրէ կէօղէրին բըբը կէօրիւր օլու :

— Ձիւն.քի , էֆ.քեարըմ թէպաիլ օլուղու կիպի , հըրսը շան վէ թամաըմ տախի վիւսաթ քէսպ իթտի :

— Ձբգան կիճէ պանա սէօյլէտի.քլէրինի թէ.քրար մը սէօյլէեհէճէ.քսին :

— Ձբգան կիճէ պէն սանա նէ տէտիմ :

— Պիր թագըմ բիւեալար վէ տիվանէլի.բլէր , վէլհասըլ զէնկին վէ պիւլիւ.ք պիր գատըն օլուպ խթե.եօրաուն :

— Էվվէթ , եինէ խթէրիմ :

— Լա.քին հայֆա քի , խթէմէ.քլէ գատիր օլուպըքն արասընտա պիւլիւ.ք ֆէրպ վար տըր :

— Էկէրչի սէպաթլէ խթէնիլմէ.ք նէ օլուղուն պիլիսիր իսէ , խթէնիլմէ.ք վէ գատիր օլուպըքն արասընտա հիչ պիր ֆէրպ օլուտըղը անլաշըլըր , աէտի Գարմէն գարընտաշընըն սէօղիւնիւ գաթթ իսէրէ.ք , իշթէ գարընտաշըմ , պէն պու աէտիկիմի խպաթըլլա սանա կէօսթէրէճ յիմ , վէ իլավթէթէն սէօյլէրիմ .քի , պիւնիմ , պիլէիւմի , միւ շքիւլաթա գարշլ գօլմուպ իւզրէ , մէզբիւր սէպաթր իճըտ իթմէ.քիլիկիմ , իհթիմուպ արը քի , պէնաէն տահա զիսաաէ սանա ֆայտէլի տիր :

— Աճայիպ . . . Գարմէնի տաճարըքնտա գա

եէթլէ ճալիպ պիր թէպէասիւմ հուսուլէ կէլէրէ.ք :

— Իմոի , պէնի տինլէ , սէվիլիլու Մօրալէսիմ , աէտի , պիր աղ էվվէլ սէնինլէ շէտիտէն մուամլէլ իթտիմ իսէ տէ , գալպէն պէնիմ սանա հագգ վիլտիկիմ գատար քիմնէ սանա հագգ վիլմէղ :

— Էօյլէ օլուղունա պէն տախի իսնանըքմ :

— Շիւպհէսիպ սէնին հօգասնրարըն վար արը :

— Գիմին հօգասնը եօգ տուր . . . գուսուրաուղ ատէմ օլամուղ , մըբլէտանտը Մօրալէս :

— Փագաթ սէնին հիւնէր վէ մարիֆէթլէրին տախի վար արը . . . :

— Հէմ բէ.ք շօգ վար տըր : Էվվէլա միւ.քէմմէլ պիր միւզիգաճըեըմ , կիւղէլ վէ ահէն.քլի պիր սէսիմ վար տըր , բէ.ք կիւղէլ սուրէթտէ քիթարա շարարըմ , Պալարըլարըմ տա զաեէթ շէվի.ք , վէ էլլէրիմ հաֆիֆ տիրլէր : Պունլարտան պաշգա , պիր ալաերն թալիմճիսի կիպի սիւահ իսթիմալինէ միւզթէտիրիմ , վէ հիլիլի հաճէթտէ պաղը շիլիլէր տախի գալէմէ ալապիլիրիմ , վէլհասըլ եէտիմաէ պիր խալլի միւզիգա թէլլէրի տէ վար տըր :

— Պուսըպ , վաղտա ին.քեար օլունմուղ շէլլէր տիր , լա.քին սէնին կիզլիտէ պաշգա մէհարէթլէրին տէ վար տըր .քի , պուսըպ տէրէճէ.յի պալէտեկ վարարըքըքշ արը :

— Նէ կիպի շէլլէր տիր . չիւնքի պէն դարա թիւէթ սահիպի օլմամլէ , պուսըպը քէնտիլիկիմաէն պիլէմէմ :

— Սէնին , պիր թագըմ տէսիսէ վէ կնթրիգալար թէրթիլիլի խաուսուունտա , ֆէվլէրաաէ մէհարէթիւտէն պոհա իթմէ.ք իսթէրիմ .քի , էկէր սէնին լիտպաթընա լաեըգ պիր մէլտանը վաղըտաա մէվգըի իճըաեէ զճուլա . յիւ պհէսիպ սէնի Գէր

տերէնէնէն եւ թիշտիբէս՝ իր :

— Եվ վէթ , եվ վէթ , պու աւտարլէ-
րինի պէն չօգ տէֆա միւրաճաղա իթ-
միշիմ տիր . Ֆիլլազը պէնիմ տէսի-
սէ վէ էնթրիգա թէրթիպի խուսու-
սունտա օլան ֆիլըր ու մէհարէթիմ ,
պիր մէյտանը վագըատա ինրանէ
դօնուլա , հէր հարտէ պէնիմ էիւ.բ-
սէ.ք տէրէնէնէրէ վաթըլ օլաճաղըմ
աշիքեար տըր , լաքին հայֆա թի ,
իշթէ պէն էօյլէ պիր մէյտանա նա-
յիլ օլամատըղըմտան , մէղ.թիւր մէ-
հարէթիմ տէ դարանըրդտա դալմըլ
տըր :

— Պունուն էօնիւ այլնապիլիր :

— Նէ կիպի :

— Եանի , օլամաղ մը թի , սէն շու-
հայինտէ , եանի Հալանատա , վա-
թանսըզ վէ մէս.թէնսիզ պիր սէֆիլ
չինկեանէ օլաճաղ , վէ հէնուզ դարա-
եա չըզմըլ օլան Ինրանէօլլար թարա-
ֆընտան թանըլըպ , հիւ.թիւմէթէ խա-
պէր վէրլմէմէ.ք իւզրէ , եիւզիւնիւն
նըսֆընը պիր պաղ իլէ կիլլէմէնէ մէճ-
պուր պուլունաճաղ եէրտէ , Ֆրանսա-
տա վէ Բարիտտէ , պիրտէն պիրէ պիւ-
յիւ.ք վէ սօյղատէ առէմէր կիպի պու-
լունաթըն , վէ հազգըն իւզրէ , քէն-
տինի տօն կիւզման Մօրալէս ի Թիւ-
լիբանօ թէսմիեէ իթտիրէրէ.ք , շիւ-
տիեէ գատար կէշիրտիկիմիզ պօզ վա-
զըթլարտան իսթիֆատէ իտէպիլէսին,
խուսուսիլլէ , օլ վագըթ էիւ.քսէ.ք
մէվզըտա պուլունան պազը ֆամիլ-
եալար իլէ եազընէն թէպիլիգիւն օլ-
մաղլա , պիր թագըմ մէրաղլըլար ,
սէնին կէչմիշ զէմանընա ալթֆը նա-
ղար իլլէմէնէնէ.քլէրլինտէն , սէնտէ... :

— Պու սէօյլէտիկին վագաա ին.թեար
վէ բէտա օլունմաղ իսէ տէ , պունուն
չարէսինի նէրէտէն պուլմալը :

— Պունուն չարէսի բէ.ք դօլայ տըր .
չէօյլէ թի պէն պիր միւթէպէր ծրան-
սըզ իլէ էվլէնէնէ.ք օրուր իտէմ , իշ-

պու թեաֆֆէյի իւմիպէր մէվզըրի
ֆիլիէ կէլիր :

— Մ.հ , տէտի Մօրալէս էիւ.քսէ.ք
սէպէ , վէ էլինի սուֆրանա վուրա-
րազ , մէմուլ իտէրիմ թի , պունտան
սօնրա , քիմնէ , գատընլարըն էֆ.թեար
վէ միւթալապըրնտա բապըթա վէ
նէթիճէ օլամաղ տիմէնէնէ.ք տիր :
Նուալըլ թի պունուն իսպաթընը սէն
տախի իրանէ իթտին , շիւն.թի ուզուն
ուզատիեէ միւ.թեալէմէ վէ միւթա-
լատտան սօնրա , նիհանէթ եինէ նօզ-
թայի հարէ.թէթինէ տվտէթ իթտին ,
վէ լսզըրտթեը եինէ հալմէթլու ծն
տէօշտիննէիւ Լուի դրալըն դապիթա-
նը պահրիեէսինտէն շըվալիէ Թան.ք-
րէա տը Նաժագա պաղլատըն :

— Շիւպհէսիզ :

— Իմտի , սէվիլիւլի գըզգտըրնտա-
շըմ , սէնին պու շըվալիէ իլէ թէէ-
հիւլ իթմէնէ թիմնէ մանի օլամաղ .
մատամ՝ թի անընլա էվլէնմէ.ք իսթէ-
եօրտուն , օլ պապտէրէ լինտէ մուխ-
թարսըն :

— Հալպու թի սէնին մուտվէնէթին
օլմատըզճա , պէն մագսէտիմէ վա-
սըլ օլամամ :

— Էօյլէ իսէ , պիր սն էվլէլ սէօյ-
լէ պագալըմ՝ նէ իսթէեօրտուն թի ,
պէն եաբանթմ՝ վէ էկէր պէնտէն
թալէպ իտէնէկին խուսուս , քեամի-
լէն միւ.թիւնիւզ տէյիլ իսէ , եաբա-
լըմ :

— Էվլէլա , պիրտտերիմ՝ պանս
պին բիասթրա վիրմէլիսին :

— Նէ տէտին , տէտի Մօրալէս հայ-
րէթտէ գալըպ բէրէլէնէրէ.ք :

— Պին բիասթրա տէտիմ :

— Գըզգտըրնտալ , սէն տիվանէ մի
օլտուն , տէեու միւալ իթտի Մօրա-
լէս եէրինտէն սըչրանարազ , պին
բիասթրամ մը , զէվալլը գըզճըզազ ,
պէն պու բարանը նէրէտէն ալանթմ՝
ճահա պէն միւտտէթի էօմիւմտէ

մէպլաղը մէզպուրուն պիր բուպունա պիլէ նայիլ օլմամբըմ :

—Մ օրպէս, չօրպոզճա եալանլար լազըմ տէ, իլ տիր : Պէն պիլիլիմ քի, սէնին եալմաղընըն անաղը տլթընտա պուլունան պիր արալըգտա, գըրգ պին Փրանսըզ լիրասը գը, յմէթինտէ պիր մէպլազ կիղլէմէ, քտէսին :

Պու սէօզ իւզէրինէ, Մ օրպէսին րէնկի սօլտու, վէ ի. քի էլլէրինի պաշընա տօղրու կէօթիլ րտիւ, վէ ի՛նթիմալ տըր քի, էկէր պաշը պիւսպիւթիւն տազ օլմամբը օլտա խաի, հիտտէթիլտէն պազը սաշ տէմէթիլերի գօրարաճագ խոի : Պատէհու քէսիք պիր սէտա իլէ :

—Հէ, յ վաճ, հէ, յ վաճ, տէտի, արթըզ պէնիմ իշիմ պիլթտի, զայպ ու թէլէթ օլտու՛մ, եաղմա իտիլտիմ, սօտուլտու՛մ . . . հէ, յ վաճ . . . հէ, յ վաճ, պօղտղբմա պիր թաշ պապաեբպ, քէնտիմի տէնիղէ աթմադտան պաշգա չարէմ գալմտաը :

Գարմէն, իշարու Ֆէվգէլտտէ տէհչէթ վէ դարիպ մէ, յեուսիեթիմտէն տօլանը կիլ լմէսինի թուլթամսեարազ :

—Թէէմին օլ, գարբնտաշըմ, տէտի, յիւնքի սէն նէ սօտուլտուն, վէ նէ տէ խարասպ օլտուն : Պէն սէնին պիր բարանա էլ սօզանտա րմանեաճաղըմ, զիրա չալընմը օրան սօգճէտէ պէնիմ կէօղիւմ հօգ տուր : էկէր պէն սէնտէն պին բիասթրա իսթէեօր իտէմ, Հալմանտեա կէլտիկիմիղտէն պերու, պէնիմ ազալլի գաղանճըմ օլտուլունու պիլ հիտապ իսթէեօրում : Պուտան պաշգա, իլէրուտէ պէն պու մէպլաղըն սանա օն միալինի թէէտիեէ իտէճէկիմէ էմինիմ :

—Օն միալինի մի, թէբրարյտաը Մ օրպէս, կէօրսիւնէ տօղրու է, իլ մէքտէ օրան պաշընը պիրաէն պիրէ հօգարը պարարարազ :

—էվլէթ :

—Պու իսթէտիկին մէպլաղըն իլէրուտէ օն պին բիասթրա օլաճաղընը զանն իտէրմիսին :

—էվլէթ, եախօտ չէօլլէ սէօլլէեէ, իմ, մէպլաղը մէզքիւր իլէրուտէ էլլի պին տտէտ Փրանսըզ ալթունու օլաճագ տըր :

—Լաքին գըրգարընտաշ, սէն պանա էլլի պին լիրա վիրմէք իլին, զէնկին օլմադըլըն լազըմ տըր :

—էվլէթ, պէն զէնկին օլաճաղըմ, հէմ եագըն վագըթտա օլաճաղըմա էմինիմ :

—էօլլէ իտէ շու բլանընը պանա նազլ էթ սագալըմ, սօնրա իճապընա պագարըզ :

—Իմտի պէնի տինլէ . . . :

Գարմէնին պէր թաֆիլ գարընտալընա նագլ իթտիկի սաֆի, Ֆագաթ մահիր բըլանըն նէթիճէլէրինի, իլէրուտէ կէօրէճէք օլտուղումուղտան, պալտտէ պէեան իթտիկիմիլ մուհալէրէ, յի տէվամ իթմէքլիկէ լիւզում կէօրմէ, յիլ : Շու գատար սէօլլէրիլ քի, չէնկի գըքթա սապիլուրաթընը պէեան վէ իյզահ իյլէտիքճէ, Մ օրպէս, եալաշ եալաշ էմնիեթիմիղլիկի վէ իթիմնտաղըլը պէր թարաֆ իլլէմէքտէ խոի, վէ նիհան էթ Գարմէն քէլաթընը իրմալ իթմէզտէն էվլէլ :

—է, յ Մ օրպէս, պէնիմ հըրաշ շան ու թամնըմա հալէա թիւրահաթ, վէ իւմիալէրիմէ պօշ վէ տիվանէճէ խաեալաթ նագարըլլա մի պագբեօրտուն, տէտի :

Մ օրպէս, պու սիւպէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, թաաընը տօլտուրտու, վէ տուտաղլարընա տօղրու կէօթիլրիւպ, «Շքիլիլէ տը նաթագըն զէվճէսի աշգընա» տիեէրէք իշաի :

Պագաթ պու տէֆա մէրգում պու սէօղիլ իսթի՛չգա թարղընտա սէօլլէմէտի, վէ պօշալան թաաը սուֆրանըն

իւղէրինէ դօյտուդտան սօնրա ,
—Պիր տագբդա պիլէ գայոյ իթ-
մէկէ կէրէզ , պու ազշամնան իչէ
պաշլանբրմալը տըր , տէտի :

—Պէն տախի օլ էֆրեարտակբմ ,
տէեու ճէվապ վիրտի կէնճ գբզ :

14

ՔԻՐԻՆՈ

Գարմէն սօն սէօլլէրի հէնուզ ազ-
գընտան չըգարմբշ իքէն , պիրաէն
պիրէ գարու շիտտէթլէ չալքնմալլէ ,
գարքնտաշ վէ դբզգարքնտաշ տիթ-
րէտիլէր : Մօրալէս էվէ կիրտիկինտէ ,
գարունուն իչէրքի սիւրկիւսիւնիւ
գօյմուշ խի :

—Գարմէն , աճապա շու կիւզէլ
վագթիմիղտէ կէլիպ րահաթբմբզը
պօզան քիմ օլապիլիր , տէտի Մօրա-
լէս պուրնունուն ալթքնտան :

—Գարունու աճմա , տէեու իլապէ
իթտի Գարմէն եավաշ սէտա իլէ :

Իքինճի տէֆա , պիրինճիսինտէն
տահա զիւտտէ շիտտէթլէ վէ ամիր
պիր հէյեթլէ գարու վուրուլտու :
Այնի վագթտա պիր քէօրէք հալ-
լամասը իշիտիլտի :

—Քիրինօ տուր , քէօրէ յինին սէ-
սինի թանբրբմ , տէտի Մօրալէս :

—էօլլէ իսէ , ապա աչմա :

—Ապա աչմամագ օլուր մու : Չիւն-
քի գարու գաբալը օլտուլունտան ,
Քիրինօ , իչէրտէ ատէմ պուրունտու-
ղունու պիլիր : Էկէր հէր հալտէ սէ-
նի կէօրմէքիկի ֆիքրինէ դօյմուշ ի-
սէ , նասըլ քի իհթիմալտէն տիր , վէ
եախօտ գբզգանճլըդ տույղուտու , է-
կէր սէնին եալքնըզ օլմասըղքնը մէր-
գումա վանն իթտիրմէքաէ իսէ , գա-
բունու գբբզպ իչէրի կիրէճէք տիր :

—Պէն պու ատէմին գարբալը օլա-
ճաղքմ , էօլլէ մի : Ահ , տալա , տու-

լա , սնէն գարբալը օլմաղտան իսէ ,
շու էնմատէ էօլլեմիւմիւ տահա զի-
ւտտէ միւրաճճահ ատտ խտէրիմ ,
տէտի Գարմէն քէնտի քէնտուրէ :

Պու սբրատա Մօրալէս կէրինտէն
գալգբզպ , գարունուն սիւրկիւսիւնիւ
աչալը , վէ եիւքտէք վէ սէվինճլի պիր
սէտա իլէ , վէ լէհճէսինտէ պիր մահ-
ղուզիկէթ ալէամէթի հուսուլէ կէ-
թիրմէրէ չալքշարագ ,

—Մինտօր Քիրինօ տուր , տէտի ,
խօշ կէլտինիղ սինտօր Քիրինօ , էկէր
գարունու վուրան սիղ օլտուլունտու-
ղու պիլտէ խտիք , եէմին խտէրիմ քի ,
պիր տագբդա պիլէ սիղի պէքլէթ-
մէքսիղին գարունու աչար խտիք :
Կիրինիղ , էֆէնտիմ , չարուզ կիրի-
նիղ , Գարմէն իչէրտէ տիր . . . Ա-
ճապա սիղի կէօրտիւկիւնտէ , նէ տէ-
րէճէ մէմուն օլաճագ տըր : Ճահա
պիր աղ էվլէլ սիլին իւղէրինիզէ
պահա խտիտօրտու :

Քիրինօ , Մօրալէսին պու սէօլլէ-
րինէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ , էմ-
նիկէթսիղլիքլէ կէօլլէրինի էվին ի-
չէրիլէրինէ կէզտիրտի , վէ Անաալու-
սիա քէօրէքլէրինտէն օլան մէրգու-
մուն զաեթթ ուղուն պօլլու կիւղէլ
քէօրէյի իսէ , կէնճ գբզքն եանրնա
գօչտու , վէ մէղպուրէեէ իղհալը
թէվէճճիւհ իթմէկէ պաշլատը իսէ
տէ , մէրգումէ թարաֆրնտան մու-
գապէլէյի պիլմիլ կէօրէմէտի :

Քիրինօ , պալէատէ զիւր օլունան
աթֆը նաղարքնտա , հիչ պիր շիւպ-
հէլի նէանէեէ թէտատիւֆ իթմէտի-
կինտէն , լէհճէսինտէ էմնիյեթթ հա-
սըլ օլտու , վէ գաշարը արատնտա-
քի շուղուր տիւղէլիպ , շու հալտէ
մէրգումունաղարը տիրգաթթը , Գար-
մէնին իւղէրինէ աթֆ օլունտու :

Քիրինօ , եիկիրմի տէօրթ եիկիրմի
պէշ եաշքնտա , օրթա պօլլու վէ պի-
շիկի պիր ալիգանը օլուպ , տէտի-

զին կերտապարքնը ալթիսօթ խոհն շէտիա ֆուրթուհալար կիպի , շիտակեթի պիր նէֆասնիեթեթ , գալպլինի պիհուզուր գբբնաարզը զէմանտէ , լէհճէտի գանեթ լաթիթի վէ գուսուր սուղ պիր սուրեթակէ կէօրիւնիւր խտի : Թէնինին ընկի էամէր , սաչլարը տիւղ , բարլաղ , իրէք կիպի ինճէ , վէ ըէօմիւր կիպի սիեահ , կէօզլէրի դարա վէ շուգուր , վէ տելլէրի ինճի կիպի պէեաղ օլուպ , իշթէ պուսուր , մէրգու մուհ սիմաարնա ֆէվգէլաստէ վէ հէման ապամէթի պիր սրֆաթ ըէսպ իթտիրմիշ խտիլէր :

Պիր սղ էվիլէլ Գարմէնին , ճէ րէտէ թէմանէ իթտիրի սու տէլիւ գանլը , պագբլիէլէրի հէման թիւրէնմիշ , վէ ֆագբլի հալէ տիւշար օլմուշ , լաքին սերպէսիյէթ վէ գուրուրիեթէթի էլան սպրազմանը պան , վէ սաղարբն էթէլինտէ վէ Սանթիլաի օլաարնա իսքան իթմէքտէ պուրուհան ըիւրլէլի սրղ հիւրմ սարլարբնն իւր ճիւղէրինտէն իլէրի կէլիլ խտի : (*)

Քիրինսօ , ընտի ճինտիտէ մէնուպ օլան պիլէիւմիլէ էֆրատ միսիլլու , սուլա նիդամիլ պիր մէշուլիեթէթ թապի օլմաղ խթէմէղ խտի : Պուհուհուլա պէրտպէր էմրի թէայիւշիւնի թէտարիւր իթմէք տալի լաղբմ օլտու գուհտան , էօմրիւնիւ , օլալարտա ալճըլըղ իթմէքլէ կէշիրիւր , վէ թաթ սուղալ ալլարբ սոթմաղ իշին , հաֆթատա պիր իքի տէֆա Հալանտա կէլիլ խտի :

Պու ալճըլըղն ընտրը պէտէվիեէ

(*) Գուպա ճէզիրէսինն գատիմ մըթէնարբիլարը օլան մէզքիւր նէպին պագբլիէլի , հալա սու կիւնէ գատար մէվճուս օլուպ , պուշլար սպա տայիլէլի իթթապա կիրթէմ շիւր տիր : Վէ վաղատ ազիմ սէֆալթ իշինտէ կալարբ իս , տէ , գաթիլն միւթիլ տիրէր :

պէրէքէթի օլուպ , Քիրինսօ բարա գաղանբը , վէ ընտի մէսարիֆի խտէ , եալընբղ գուրշուն , պարութ վէ բամ մուպասեաարնտան իպարէթ օլմաղլէ , մէրգու մուհ , գուլիպէսինին պիր ըէօշէսինտէ պիր միգտար ազչէսի պուլունտար իհթիմալտէն խտի , ֆագաթ միգտարը մէզքիւր , Սօլալէսին մալիք օլաուրու վարխաթ իլէ ընդապէթ խտէճէք հալտէ տէլիլ խտի :

Մէրգու մ կէնճ ալճը , ընտի եալընբղըղ վէ սերպէրի էօմրիւ իշինտէ , էճատար օլան Հինալիլէրին ստաթընը մուհաֆաղա իթմիշ օլուպ , ալլէր կիպի զահլիլէն ֆէվգէլատէ դայտարղ վէ սուրիւն թապիաթը կէօրիւնտիւկիւ հալտէ , տերունէն էմրաղը նէֆասնիեթ իլէ միւթթատըֆ խտի :

Մէրգու մ , վաղատ աղ լաղբրտը խտեր խտի խտէ տէ , պաղէն գուլանտարըղ մէճաղի լիտան , էն եիւրէք շիլլէրին տերէճէսինէ վարբը խտի : Ելպիտէսինէ կէլինճէ , բէք սատէ սուրէթտէ խտի : Շէօլլէ ըի , պաշնա գըլտան մաամուլ էնլի պիր Մէքսիգալը շարգատը դօյմուշ , վէ վիճուտինէ գտալա պէզտէն պիր էլպիտէ կէլինմիշ , վէ աեաղարբնա տալի , թա տիլլէրինին եօգարբընա դատար , թիւրէնլի աղաճլարա վէ եաբրաղլարա մուլաթարաթը պասապիլէճէք , վէ երլանլարբն ըսըմալարբնա գարշը գօեապիլէճէք տերէճէտէ մէշինտէն ճիլլէր թաղմըլ խտի :

Քիրինսօ , ումուղունտա տալի պիր իթթմիլը էսիլի պիր իսքանեօլ թիւֆէնկի համիլ օլուպ , վագաա պու թիւֆէնք սալի պիր շէ , խտի խտէ տէ , տահլալինին նիշանճըլըղ տա օլան մէհարէթի տանէսինտէ , պիրինճի տէրէճէտէ պուրուհան սիլահլարտան մաատուտ օլապիլիլ խտի : Վէլհարը մէրգու մուհ իւզէրինտէ , ալճըլարա մալսուս օլան հէր կէօնա էտէվաթ

վէ մուհիմնաթ մէվճու տ պուլուննադ տա խաի :

Վասֆընը իթմէ.քաէ օլտուգումնու պու տէլիգանը , Գարմէնին օթուրտուգու սուֆրանըն կանընա կադըւ շարագ , մէգքիւր սուֆրանըն իւզէրինէ , պիւր չիֆթ զաեէթլէ նաախտէ քէքլիք գոյտու , վէ խօշ վէ լաթիֆ պիւր սէտա իլէ :

—Պէնիմ զաեէթլէ սէվիլուլումէ , պոււնտան սահա ալէա պիւր հէաիեէ կէթիւրմէ.ք իսթէր իտիմ , լաքին պու նու տա վիլրէն պէնիմ էլիմ օլմանըպ , եիւրէկիմ տիր , աէտի :

Գարմէն , պու սէօշ իւզէրինէ , պաշըր խաֆիֆ սուրէթտէ սալլատը Մէգպուրէնին շու մուամէլէսի պիւսպիսիւն պէտխահանէ տէյիլ խաի իսէ տէ , թէչէ.ք.քիւրիւ ալիմ մանէա սընտա տախի աէյիլ խաի :

Քիլրինօ չանթաաընը արաշթըրաը , վէ պոււնուն իչինտէն , նէֆիա գոգուլու պիւր թախթաաան կարքըրը , վէ իւզէրինտէ նապի.քեանն սուրէթտէ չիէ.ք թաալիլըլէրի օեալն շ օլտարագ , քիւչիւ ք պիւր դուլու չըգարաը , վէ պու գուլուուու , կէնճ դըղըն տիզլէրի իւզէրինէ վադ իթտի :

—Պու նէ տիր , աէեու սիւալ իթտի մէզպուրէ , էօյլէ պիւր մէրադլէ քի , պու մէրագ , թա հադրէթի Հաւաաէն վէ ճէննէթի տաէնտէն պաշլաեարագ , պիլիմ կիւնլէրիմիզէ գաատար , պիւր միլտա մադամընտա , վալիտէտէն դըզընա պիլ ինթիլալ , սիլտաեէթ վէ աէվամ իթմիլ , վէ պոււնտան պէօյլէ տախի ելինէ օ մինվալ իւզրէ աիւնէանըն սօնունա գաատար սիլտաեէթ վէ աէվամ իտէճէ.ք տիր :

—Պադընըլ , տէտի Քիլրինօ :

Գարմէն գուլուուու աչարըրնտա , աէրունի , ինճէ վէ եումչադ գուշ թիւլիւ բամուգ իլէ մէմլու զանն օլու նուեօր խաի : Կէնճ դըղ , մէզքիւր

բամուդըրը պէր թարաֆ իթտիլինտէ , զաեէթ նաախտէ վէ կիլրանալահա ի.քի աաէա Մէյլան միւճէվճէրինտէն իմալ իսլիմիլ օլտարագ , պիւր չիֆթ քիւրէ կէօրտիւ քի , իմալը խաաա սոււնտա ճիւզի պիւր թէճրիւպէսիլլի.քաէն մաատա հիլ պիւր դուստրու եօգ խաի , չիւն.քի օլ վադթա գաատար Հաւանա ճէվահիլըլէրի հէնտ զ սանաալթըրընը ի.քմալ իթմէմիլլէր խաի :

—Նիլ վադը , աէտի Մօրպէն քէնտի քէնաուեէ , պիւր պէտէվի իչին , պու բէ.ք պէօյիւ.ք պիւր նէլաքէթ տիր : Իշթէ կալընը պու պիւր չիֆթ քիւրէ ադալի եիւզ բիտաթրա տէեէր : Տօղրուու էկէր պէն պիլաէ իտիմ , աչըրըր խաիմ :

Գարմէն , քիւրէլէրի էլինն ալըր , վէ գաարնըարա մախաուս պիւր նաղար իլէ թէճէախա իլլէտի :

—Նաաըլ պուլուեօրսոււուդ , աէտի Քիլրինօ :

—Ղաեէթ կիւզէլ , աէեու ճէվապ վիլրաի շէնկի գըլը վապիֆէսիգճէ պիւր լիսան գուլլանարագ :

—Սէվիլուլում , աէվամ իթտի Քիլրինօ , պու քիւրէլէրաէ.քի ինճիլէր , աիւնէանըն ինճիսի օլան պէնիմ գաեէթլէ սէվիլուլումիւն կէօյլէրի գաատար պէրրագ , աիլլէրի գաատար պէեալ , վէ գուլադ թօղըրը գաատար բարըպ աէյիլ տիրլէր , վէ սիզին գուլադըրընըղա պէօյլէ կարմա քիւրէլէր աէյիլ , իլլա եըլաըլ տամագ եադըչըր , լաքին նէ շարէ քի եըլաըլլար , ճէնաալը Հադգքն տըրլար , վէ պէն եըլաըլ տէվչիւրմէ.ք իչին , գուպպէյի սէմալիեէեէ չըգամամ : Պէն իսէ , անճադ շա միւճէվճէրաթա մալի.ք օլուպ , վադաա պոււնըար , Օգիանսուու սիլ ճիւմիլ խապինէլէրինէ շաեէթլէ պուլունտան պիւր մախլուգա կադըչըր շէյլէր աէյիլ իտէլէր աէ , հադգքմաա օլան մուհապ

պէթիմիզին խաթըը իշին, պիլա թաճ-
գիր դապուրինէ հիմնէթ պուհուրմա-
նըըը ըհճա խտէրիմ:

—Ազիզիմ Գիրինո, ճէվապ վիրափ
Գարմէն, պիր ալ սիւքիւթաէն սոն-
րա, գամի պիր սէտա իլէ, սիզի խ-
թէմէնէրէք միւքէտաէր գըլաճա-
գըմ իշին, հազըգաթէն թէէտիւֆ
խտէրիմ: Իմաի պանա հէտիէէ իթ-
տիկինիզ ալը, մաէլ մէմուսիէէ
գապուլէ հազըրըմ, յսքին պու ըիւ-
րէլէրի գապուլ խտէմէմ:

—Նէ՞ իշին, տէտի Գիրինո, աիւ-
չարը իզթիրապ վէ հէէէճան օրմսեա
պաշլաեարագ:

—Ձիւնքի պիր ալ, տաթլուզ պէյ-
նիտաէ վիրիլիզ ալընըը, տէյու ճէ-
վապ վիրափ շէնկի դըզը, վէ Մօրա-
լէս իլէ պէն սիզին տաթլարընըզ պու-
լունմազաաեըզ: Նապըլ ըի պէն տա-
լի սիզին ըէքիւքլէրիմիզ մաէլմէմ
տունիէէ գապուլ խտիւ օրում, Փա-
գաթի շու կիրանսպահա միւճէվէէրա-
թը նէ խտմէէ պանա հէտիէէ էտի-
եօրսունուզ, վէ նէ խտմէէ պուշլարը
գապուլ իթմէքլիկիմի խտէէեօրսու-
նուզ:

—Նէ խտմէ՞ մի, ըէրէլէտի Գիրի-
նո, մաթլադա շու սէօղլունսիզիւ եան-
լըշ անըմըշ օրմալընըմ:

—Խանըը, ալա եանըը անըմա-
տընըզ, նէ՞ իշին տէտիմ, վէ եինն
թէէքարըրըմ:

—Տիմէք աիր ըի, պէյնիմիզաէ հիշ
պիր միւնասէպէթ եօզ տուր, էօյլէ
մի:

—Ազիզիմ Գիրինո, պէնիմ պիւ-
տիկիմ շու տուր ըի, պիզիմ պէյ-
նիմիզաէ սաֆ վէ խօլիս պիր տաթլ-
լուգաան պաշգա հիշ պիր շէյ եօզ
տուր:

Պու սէօղլէր խղէրիէնէ, Գիրինո-
նուն ըէնիկ տէհշէթի սուրէթաէ սօշ-
տու, վէ կէօղլէրինին էթրաֆընտալի

մօր տէյիրմի, թէվսի իթտի: Պու-
նունպա պէրապէր մէրգում եինն ըէն-
աինի թութարագ:

—Էկէրլի, պէնիմ դաեէթ սէվիւ-
լիւմ, տէտի ըէրէլէնէրէք, շու էս-
նաաէ ըէնաի ըէօլէսինի ախչարը
ըէտէր ու էլէմ գըլարագ, լաթիֆէ
իթմէք խտէեօր խտէ, պու բէք դա-
լիմէէ պիր լաթիֆէ աիր: Կէօրմէեօր-
մա ըի իթտիկի լազըրաըլըր, պէնի
էօլիմաէն պէտիթէր պիր իշլէնճէ ի-
լէ թաղէկզ էյլէեօրըր:

—Ֆիլվազը պէն սիզի էլէմ ու ըէ-
տէր իշինաէ կէօրիւեօր խտէմ տէ, պու
էլէմ ու ըէտէրին սէպէպինի անլա-
եամսեօրում:

—Գարմէն . . . պաղըրաը ալճը
էօյլէ պիր եիւքսէք սէտա իլէ ըի,
պունուն շիտաէթիմի մէն խտէմէտի:

Կէնճ գըզ խտէ Գիրինունուն իւղէ-
րինն վազիֆէսիղճէ աթֆը նազար էյ-
լէտի:

—Գարմէն . . . թէքրարըաը ալ-
ճը, եալըշ, Փագաթ միւքէտաէր
պիր սէտա իլէ:

—Նէ՞ վար, Գիրինո:

—Միւմքիւն մի աիւր ըի, պէնիմ
սէվիւլիւմ պէնիմէ պու եօրտա դօ-
նուչուն: Աճապա հէր շէյի ունութ-
աու մու:

—Աճայիպ, խաթըրըմա կէթիրէ-
ճէք նէ վար աըր:

—Էկէրլի գալըլինիզ սիւքիւթ ի-
տիեօր խտէ, պարի գուվէյի հաֆը-
ղէնիզ թէահիւտաթընըզ խաթըր-
նըզա կէթիրսին:

—Պիհուաէ գուվէյի հաֆըղէմէ
միւրաճաթ խտիեօրում, Փագաթ
հիշ պիր շէյ խաթըրըմա կէլմէեօր:
Գէղալիք նէ տիմէք խտէտիկինիզի
անըմսեա շալըշքեօրում, լաքին մու-
վաֆֆապ օրմսեօրում:

—Սիզին գուվէյի հաֆըղէնիզ
տաաըգ տէյիլ խիշ: Իմաի էկէր միւ-

սաստէնիզ օլուր իտէ , պէն հէր չէ յի սիզին խաթրընըզա պըրադանբմ :

—Պա խուսուստա մու խթարսընըզ , Բիրինօ , լաքին սիզէ էվվէլճէ սեօյլէրիմ ըի , պու թէչէպպիւսիւնիւզանէն հիչ պիր Ֆայխտէ տօզմանեաճազ աբր :

—Պէն սիզին իչին բէք կիւզէլիւնիզ տէմէտիմ մի :

—Օնու տէմէսէնիզ պիլէ , ախչիւնմէնիզ վաճիպէնիզ իզթիզաաքնստան խաի :

—Սիզի սէվիեօր օլտուզումու իլաւէ իթմէտիմ մի :

—Անը տիւչիւնմէսէնիզ պիլէ , սեօյլէմէնիզ հազգընըզ խաի :

—Սիզ տէ պէնիմ թէլամկարը պինլէմէքիլի բետա իթմաինիզ մի :

—Աճայիպ , սիզ օրմանկարքնըզտա պէնիմ ճիւտիմտէն պիր մախլուզ կէօրմիւչիւսիւնիւզ ըի , քէնախիսիսէ , նէ կիւզէլիւնիզ , վէ սիզի սէվէրիմ տէնիլաթիկիտտէ , դապուլ իթմէք իւթէմէսին :

—Սիզ տէ պանա , պէնի սէվէքտէ օլտուզումուզու պիլաթիմէտիւնիզ մի :

—Ապու , տէտի Գարմէն եիւքտէք սէս վէ շիտաէթլէ :

—Հիչ տէ յիլ իտէ , պէնի օ եօլտա իւմիտէ սէվզ իտէճէք հարէքէթտէ պուրնանմաթընըզ մը :

—Պու թօհմֆ , պէն սիզին պիր թաղբմ պօշ խանալաթմա զաճիպ օլաճաղքնըզը նասըլ պիլէպիլիբ իտիմ :

—Պէն էօյլէ զանն իթմիմ ըի , քէնտի եիւքէկիմի սիզէ վիրաթիլիմ հալտան , սիզ տէ քէնտի եիւքէկիմիզի պանա վիրմէքտէսինիզ , վէ շիմոթիք պէնիմ նիչանլըմ օլուպ , իլէրուտէ տաթի զէվճէմ օլաճաղքընըզ , վէ սիզէ օլան մու հապպէթիմ իլէ , սիզի մէսուս իտէճէ յիմ :

—Իմաի , պէնիմ պիչարէ Բիրինօմ , պիլմիչ օլուն ըի , իշթէ պու խուսուսալարտա եանըլմըչընըզ :

Գարմէն , հէր նէ գատար շու սօն սէօյլէրի քէմալի սիւքիւնէթ վէճէ , սարէթլէ սեօյլէմէքտէ իտի իտէ տէ , եիւնէ , Բիրինստուն լէճճէսինտէ հուսալէ կէլէն Ֆէվզէլտաէ հէյնէթտէն տօլսեթ , ախչարը տէհչէթ օլմազտա իտի , Ֆադաթմ քէլամքնը ապա գաթթի իթմէեհրէք , շու վէճհ իլէ իլապէ իթմաի :

—Բէճա իտէրիմ սիզէ Բիրինօ , սէրպէսթմճէ պէեանը էֆքեաթ իթմէքլիկիմտէն տօլսեթ ապա հիտաէթլէնմէ յինիզ : Եկէր սիզէ պաշգա եօլտա լազբրաբըլար իտէճէք օլտամ , եալանճը վէ խային պիր մախլուզ օլմուչ օլուրում , վէ սիզին հիւրմէթ վէ թէվէճճիւհիւնիւզէ նայիլ օլամամ : Մատամ ըի , պէնի սահիհէն վէ գալպէն սէվիեօրսունուզ , նասըլ ըի ինանբըբմ , իշլէն պու պիր էլէմ ու քէտէր տիր ըի , օլ պապտէ թէետիւֆ իթմէմէք էլիմտէն կէրմեզ , վէ սիզին տիւչարը իզթիլրապ վէ քէտէր օլտուզումուզու կէօրէրէք , պէն տաթի սիզին իլէ պէրապէր , տիւչարը իզթիլրապ վէ քէտէր օլմազտաէքմ , Ֆադաթմ սիզին շու աշգ ու մու հապպէթիլիւնիզի քէնաթ թասրաֆրանան թէչվիզ վէ թաճրիզ իթմէմիչ օլտուզումա , զամիր ու վիճտանըմ քեամիլէն բաճաթ աբր . . . :

Բիրինօ , Գարմէնին քէլամքնը գաթթի իթմէք իւզրէ , պիր հարէքէթի շէտիտէ իպրապ իթմաի : Ֆադաթմ կէնճգըզ , հարէքէթի մէզքիւքէեէ էհէմ միեէթմ վիրմէեհրէք , շու եօլտա սէօղիւնէ տէվամ իլլէտաի :

—Ահ , պիլլըրիմ ըի , սիզ պանա ճէվապ վիրմէք իսթէեօրսունուզ , վէ պէեան իթմաիկիմիւզ աշգ ու մու հապպէթմտէն պէնիմ խապէրտար օլտուզումու ֆիքրինիլաէն կէչիրիեօրսունուզ : Հալ պու ըի սիզին իտէթանըզ , իշթէ պու խուսուստա աբր : Պէնիմ տօզմուչ օլտուզում մէմլէքէթտէ ,

ճիւղէ վէ նէզաքէթին , աչգ ու սէվ տա ինէ հիչ պիր միւնասէպէթի օլա մազ : Էվվէթ , Իսրանեատա տայիմա աչգ ու սէվտա իւղէրինէ պահս օլունուր , լաքին քիմնէ աչգ կա մաշուղ օլմազ : Պիր գըղ կէնճ վէ կիւղէլ օլուր իսէ , թապիաթիլլէ հէր քէս օնա «սէնի սէվէրիմ» տէր : Փագաթ պունու տիմէքտէ , հիչ պիր պէյիս եօգ տուր , չիւնքի պու իգըսար վէ Իֆատէ , սահիհ պիր մուհապպէթիլէ սէօյլէնլիտիկի հալտէ , նէ սէօյլէնէնի վէ նէ տաթի իշիտէնի օլ խուսուպա մէճպուր գըլար : Պու մատտէ , սալթ պիր թաթը պագըլար վէ կիւղէլ թէպէտիւմէր իլէ գարըչըգ , նէզաքէթ վէ ճիւղէլէրտէն իպարէթ տիր : Իշթէ , Քիրքինօ , սիզի թէէմին իտէրիմ քի , պէն սիզիմ արամըգտա օլան մէգքիւր նէզաքէթ վէ ճիւղէլէրի տէ օգապիւտէն զանն իտիեօրոււմ , վէ եիւրէկինիզ , սուտագըլարընըղ իլէ միւթթէֆիզ տէյիլ տիր զաննտա իտիմ , էլհասըլ սիզին , հագգըմտա օլան հիտիեաթընըղ , սըրֆ իտիա վէ սաֆ պիր տօսթլուգտան իպարէթ տիր իթիգատընտա իտիմ , վէ հալէա տա օ իթիգատտաեւմ , վէ սիզին պու հիտիեաթընըղա մուգապիլ , պէն տաթի սիզին հագգընըգտա այնի հիտիեաթիլէ միւթթատըֆ պուլունմազտաեւմ : Փագաթ իհիթիմայ աըր քի , հատարը գաթիմատէ սուչ վէ գապահաթըլարը օլմանն պարը ճիւղէլքեարըլըլար իլէ , պէն սիզին Ֆիրքինիզտէ պիր թագըմ իգֆալամիզ խանալթի հասըլ իթմիշ օլանըմ , վէ գաթման մէվգըի ֆիլիլէ կէթիլիլմէեէէք իսիտիքը հուսուլինէ սէպէպիլիէթ վիրմիշ պուլունաեւմ . . . Էկէրչի վուգուլի հալ պու իսէ , օլ պապտէ տֆվընըղը բէճա իտէրիմ , Քիրքինօ . . . Պէն սիզին բէֆիգէնիզ օլամամ , լաքին հէմիլիլիկի օլապիլիլիմ . . . Իմ

տի , տօսթոււմ , ըիւեալարընըղը ունուտունուղ , վէ հագգընըգտա օլան ֆէվգէլտտէ իտիտաննէ մուհապպէթ վէ թէվէճհիւհիւմ իլէ գանաաթի տիսիզ . . . Իշթէ , գարընտաչճա օլան օլ մուհապպէթիմէ տէլիլ օլմազ իւղրէ , էյիմի սիզէ ուղաթմագտաեւմ , անը բէտտ իթմէքլիկէ իճթիսար էյլէրմիսինիզ :

— Էվվէթ , ճէվապ վիրտի շէտիտէն Քիրքինօ :

— Նէ իչին , պէնիմ ալուճէնիմ օլմանը մը իսթէեօրունուղ :

Պիր գաչ սանիլէ գատար Քիրքինօ ճէվապ վիրմէքլիկէ թէրէատիւտ իթտի : Մէրգումուն , տէրունէն հիտ էյլէտիլի շիտտէթիլ իղթիրապ ալէամէթլէրի , կիթտիքճէ թէհտիտամիլզ վէ հէման վահշիաննէ պիր հէյիլէթ քէսպ իթմէքտէ օլան լէհէէսի իւղէրինտէնազչ օլունաուղու կիպի , Գարմէն տաթի տիւչարը իղթիլապ օլմազտա իտի : Մօրպէս իսէ , էմրի պատիլէթէրիլէրիտէթէն , իքինճի տայիլէեէէէքիլիշ օլուպ , Քիրքինօ , Գարմէնին սէպաթմըլըրընտան տօլանը մէրգումու մէսուլ ստա իթտիկինտէ , Ֆիրաթ իտիպիլմէք իչին , բէնչիլէյի աչմըլ իտի : Նիհանէթ կէնճ տիճընքն հիտաթիլ թէսկին օլարագ , թաթըլ պիր սէտա , Փագաթ քէմալի հէէճանը գապիլ իլէ :

— Տիմէք սիր քի , սահիհէն պէնիմ սիզի սէվմէքտէ օլաուղունու պիլմէն օրունուղ , էօյլէ մի , տէտի :

— Էօյլէ օրունուլունա եէմին պիլէ իտիլիմ , տէեու ճէվապ վիրտի Գարմէն :

— Փագաթ շիմտի տէ պիլմէզ տէյիլիլիկի ա , վէ մատտմ քի պէն եիլիլիմի սիզէ վիրտիմ , սիզին տաթի քէնտի եիլիլիկի պանա վիրմէնիլէ հիչ պիր մանի եօգ տուր : Կէնճ գըգ , պու սէօգ իւղէրինէ :

րէտաւ եօլլու պաշքնք սայլամուքնասո ,
Քիրքինո շու վէճճ իլէ տե՛վամ իժմար .

— Բէճա խտեր՛իմ , պիրաւն պիր .
ճէվապ վիրմէյիպ , էվիէրա , սիպին
պիրմէնիլ լազրմ կէլէն խաւսուտո՛թք
պէտան իթմէքիլիլմէ միւսաստէ իւ-
տին : Իճթիմուլ աքր քի , պէսիսիկ
էվիլի օլուուդունուզաւ , չալքչմուս վէ
սէֆայէթ չէքմէտէ մէճպուր օլուր-
սունուղ գօրպուսուլլա , պէվճէմ՝ օլ-
մադլըպ վէսվէսէ խտիս օլուսնուղ :
Էկէր էֆքեարքնըղ պու խտէ , Գար-
մէն , Եանըլըրաքնըղ : Շիւպէճիսիլ պէ-
նիմ իգամէթիկեուհչւմ՝ սէֆիլ ալր , յա-
քին պուրասը գասաար սէֆիլ աէյիլ
աիր : Սիլ պէնիմ իգամէթիկեուհչւմ-
տա սուլթան օլաճադգեքնըղ , վէ էկէր
սիղէ խըզմէթ իթմէք իս զրէ պիր խըզ-
մէթճի գասաքն տախի թուրմուղ լա-
զրմ կէլիր խտէ , սիզին իչին պիր քէպէ
սաթքն ալաճազրմ : Պէն սիզին մէնս-
լինիդտէն զիւտաէ զէնկիւնիմ : Ճէնա-
պը Հադգ պանա պիր սիչանճրքդ մէ-
հարէթի իհասն պուււսա րուտարլլա , սա-
հիհէն պիր խազիլնէ վիրմիլ աիր : Պէ-
նիմ ալճըլըղա հասըլ իթմախիմ՝ ադ-
չէ , սասէթա պիր վարիտաթ ախմէք
աիր : Շիմտիտէն պին իխաթրաւա
մալիքիմ , վէ պու պին բխաթթրա սի-
զին տիր : Սէպլապը սէզպուր իլէ սիլ ,
գասաքնըրքն խօշընսադըլարք սիւս վէ
սալթանաթք իճուս խտէպիլիքսիսիլ ,
վէ պու ադչէ սարֆ օլունաճադ օլուր
խտէ , սիղէ Եէմին խտերիմ՝ քի , պուն-
տան պաշգա ադչէտէ տախի մալիք
օլաճադաքնըղ , վէ սալա հիւ պիր չէ-
յիմիլ էքսիլմէտէճէք աիր : Գարմէն ,
պէն բէք իլի պիլիրիմ , վէ թէէմին
օլմուշում՝ քի , սիլ պէնիլնէ էվիլի օլ-
ուուդունուզաւ , մէսուտ օլաճադգար-
նըղ : Գարմէն , սաստէթիլիլիլին մաշ-
վքնա տայիր օլան հիւ քիւլ թէրաֆ-
ֆուղ իթմէյինիլ , վէ պէնիմ՝ զէվճէմ՝
պլմալլըղլլա լապի պուսուղ :

Պու սոն սէօլլէր , օլ տէրէճէ թէէս-
սիլիլի պիր հէտէճան իլէ իրաւ օլուն-
աւալար քի , իթիթիսալինաէքի օտա-
ւա պուլունան Մօրալէս պիլէ , զա-
տէթիլէ միլթէտաֆ օլուու :

— Տաթմում , ճէվապ վիրաի Գար-
մէն , սիզին զէվճէնիլ օլմուղ , վէ սի-
զի սուլթու իթմէք իչին , սիզի աչգ-
ու սէվտա իլէ սէվմէք լազրմ՝ աքր :
Հալ պու քի , պէն սիզի պու եօլլա
սէվմէմ :

— Մադաթ կիւնիւն պիրիսինաէ
պէնի սէվմէտէճէկիսիլի քիմ՝ պիլիր :

— Լուրին նէ լազրմ՝ սիզին միհն ու
մէշադգաթմընըղ ուզաթմաճադ սու-
րէթաէ պիր թապգամ խասալաթմ սէ-
պէպիլի էլմ վիրմէք : Հոյֆա քի , պէ-
նիմ սիպարէ Քիլինոմ՝ , պէն սիլի ,
պիր դըղ գարքնասըն քէնաի գա-
րքնասընը սէվախիլի կիպի սէվմէ կի-
մի հիւս խտիս օլում :

— Տիմէք պէնիմ թէքիլիլիլի րէտա
խտիս օլուսնուղ , էօլլէ մի , տէտի Քի-
լինո , աիլլէրինին սրասքնաւան Եսալա
պիր սէսա իլէ :

— Էվմէլի , սիզին մէնֆաաթմ վէ
սաստէթիլիլիլ իչին րէտա խտէրիմ :

— Տիմէք , տէվամ իթմաի ալքր
սուրէթաէ Քիրքինօ , կէօլլէրինի Գար-
մէնին իս զէրին՝ չէվիրէքէք , ախմէք ,
սիզին սաշաուղ վէ գասպաճաթմըղ
ճիլլէքի արլըղլալընըլլա , — նասըլ
քի սիզին օլ թաթմըլ պապըլարքնըլ ,
վէ կնասնը սէրխօշ խտիճի թէպէս-
սիւմլէրինիլի պու իսիլիլ թէտիլի
իթմէքաէսիլիլ — , Եիւրէ կիմուէ պէ-
սի թէլէֆ խտիճի պիր Եանիլքն հա-
րըլ իթմախիլիլիլ , վէ սամարլարքնուս ,
գան Եէրիտէ , մէվասաար նարիտէ ճէ-
վէյան իթմախիլիլիլիլ հարտէ , պու
կիւնքի կիւն տախր պէնի սէվմէմիլ
օլուուդունուզաւ , վէ պունտան պէօլ-
լի սալա սէվմէտէճէք օլուս գաւուս գա
պէտան խտիս պուսնուղ , Պէն սիզին

մէմբէ, քէթիւնիզ էհալիսիտտէն աէյի-
լիմ', Գորմէն, օլ մէմբէ, քէթմէն քի,
ճիլպէ վէ նէզա, քէթիւն աչգ ու սէվտա
իլէ հիչ պիր միւնաախպէթի օլմալ ի-
միշ: Էվիլէթ, պէն պիր Խորաննօլ
աէյիլիմ', վէ աաէթմ պիր պէաէվիլ-
լիմ', Փապաթ էօյլէ պիր պէաէվիլիմ'
քի, աահա միւաաէթի էօմիւմաէ
ազգըմտան եալան պիր սէօլ չըգմա-
միշ աըր, վէ գուլազլարըմ', եալանը
աահիհիլիքաէն Փէրզ ու լիէմիլիլ իթ-
մէ, քիլիկէ ալըչըգ աէյիլ աիլլէր: Պէն,
սիզ պէնի սէվիսօրտուհուզ աէեռ
զանն իթալիմ', վէ պէօյլէ պիր զանն-
աա պուլունմազլըգա աա սիլ պանա
սէպէպ օրտուհուզ: Պէն եիւրէկիլիմի սի-
զէ գուրպան դըրըմ', վէ էօմիւմիւ
օլ աէրէճէ սիզէ վիլաիմ' քի, շիմոի
կէրի ալմազ միւմքին աէյիլ աիլ:
Խմոի, պէնի աիլլէ յին Գորմէն, վէ
սէօլլիմէ իթիմոա իալին, չիւնքի եէ-
մին խաէրիմ' քի, սիզէ սէօյլէեէճէք
սէօլլէրիմ', իճրա օրունամազլար աըր:
Պիլմէմ' քի, կիւնիւն պիրինաէ սիլ
պէնիմ' զէվճէմ' օլաճազմիշքիլըզ, լա-
չին շու գաաար պէչիլիմ' քի, պանա
զէվճէ օլմաաըզընըզաա, պիր պաշ-
գաաընա աալի աալա զէվճէ օլման-
նամազաընըզ: Պանա վաա օլունան
օլ եիւրէք, գաթման աիկէր պիր խա-
սիմ' եիւրէկի իւզէրինաէ չարմանա-
ճազ աըր: Էկէր պէնի սէվմէք խ-
թէմէեօր իաէնիզ, պաշգաաընըր աա-
լի սէվմէեէճէքսիլիզ: Գորմէն, իշ-
թէ սիլի աչգ ու սէվաաաան մէն ի-
աիլսօրտմ', վէ աայիմա սիլլին իւզէ-
րինիլէ նէզարէթ իաէճէլիմ': Սիլ,
հէր նէրէաէ օրտտանըզ, պէն աա-
լի օրտաա օլաճազլար', Սիլ պէնի
կէօրմէեէճէքսիլիզ, Փապաթ պէն
սիլի կէօրմէճէլիմ': Հիւալիլէր եըման
կիպի Փէնապազ օլաըրըր, վէ սնլէ-
րին աիլէնլէրի զէհէրլի օրապիլիլ:
Եմիլ, Գորմէն, քիւնաիլիլի ապըր:

նընըզ, վէ պիլիլի օլուն քի, հէր
հանիք կիւն էլիլիլի աիկէր պիր ա-
աէմին էլիլիլի տօզաւնամազ օլաըր ի-
սէ, հէմ սիլի, վէ հէմ օ աաէմի
բարչալաեամազլարմ', նաաըլ քի շիմ-
աի, պիր ալ էվիլէ սիզէ լիազաիմ'
իթմէլէ, քէնաիլի պալիթիար աաա
իթմիչ օրտուղտմ', վէ սիլլին լիազ-
գիլլէ բէաա իթմիշ օրտուղտուզ ին-
ճիլլէր բարչալաեօր իսէմ' : . . :

Քիրլիսօ, պալէաաէքի սէօլլէրի պէ-
դան էթ սօլուզ գաիլըլըզլա լիէլաֆ-
Փուզ իթաիլաէն սօնրա, իրիլ քիւ-
րէլէրի էլիլիլի ալըպ, եէրէ աթարազ,
սեազ գապըրընըն աէմիլլի էօքչէ-
լէրլլէ աալիլի բարչալաաը, վէ պա-
աէհու,

— Գորմէն, ինչալահ լիէքրաք կէօ-
րիւչիլիլիլ, աէաի:

— Խանըր, Քիրլիսօ, լիէքրաք կէօ-
րիւչէճէլիլիլ գալմաաը, խմոի Սլ-
լահա ըմաըլաաըզ, աէեա ճէվապ
վիլաիլ կէնճ գըզ, շիաաէլիլի պապը-
չըքա, Քիրլիսօնաէ եիւրէկիլիլի գըլըճ
ուճալլա կիպի աէլլէրէք:

Քիրլիսօ, ալըր ալըր գաըուեա
աօրու կիլիլիլ, վէ գաըուեա վիսու-
լլիլիլ, աըգաընա աէնիլիլ:

— Թէքրաք կէօրիւչիլիլիլ, աէաի
լիէնաիլա եօլլա պիր սէաա իլէ, վէ
ազպիլիլիլ աիշաըր չըգաըր:

Քիրլիսօնաէ մաֆարապաթընաան
սօրիս, Մօրպէս, կիլլէիմիշ օրտու-
ղա օաաաան աիշաըր չըգապ, Գոր-
մէնիւ եանընա կէլաի:

Պէն Էնաաաէ կէնճ գըզ, իրիլ էլ-
լէր սի կէօրիւչիլիլիլ իւզէրինիլ գօյ-
մաշ օլուպ, պաշընըր մաղլաբանէ Էօ-
գաըր գաըրըրիլ, վէ կիլլէրլիլի,
Քիրլիսօնաէ սըզ աալմաան գաըանմըշ
օլան գաըուեա սօղլա ալիլիլ իթմիշ
օլաաղա հալաէ, հալաէ իաաալիլիլ
մէլաան օլաեօր լիազընաաա սօր-
մաղլաա վէ կէօրիւչիլիլ, կիլլիլաիլիլի գաըր:

սէնինն այժմնտա զանն խտերսին թի
դապարմնագա խաի :

— Ա՛հ , իշին սյու . սուրէ՛ծի քէսոյ
խտէճէկիննի պիլիր խաիմ' , տէտի Մօ-
րալէս պուրնունանն այժմնտանն , հէմ'
բէք ալէտա պիլիր խաիմ' : Իշմէ օլ լա-
նէ՛ծլի պէտէվի , վէ Մայաճքն տէր-
կեանճքնտան թարտա խալլէ՛ք օլանն օլ
Քիրինսօ , պունտանն էվիլէլ սէնի սէվ-
աիկի դատար , շլմաի տէ սէնաէննէ՛ք .
բէ՛ծ վէ իգրաճ կլլէմէքտէ տիր : Սլ
մէէլունն սանա թէհախա օլուտու .
Հինալիլէրին թէհախաի խտէ , բէք սյօշ
տէ յիլ տիր : Իշմէ օլու տաէմէր եք-
լանն կիպի հկլլէպազ տըրլար , նաալ
քի քէնտիսի տախի իգրար ի՛ծաի :
Պունտանն պէօլլէ հէք թարափտա սէ-
նինն արգանտան կէլէճէք , վէ սէնին
վէ պինաէնն ալէ յճ պէնիմ' կէօլիէմիզ
իշինտէ հիւրիւնէճէք տիր : Ա՛հ , Գար-
մէն , Գարմէն , պիլի նէ մուպիր վէ
մուսիպէթէնկիզ հալէ տիւլար դըլ-
տըն : Էկէր աղիլլէր պիր մէրհամէ՛ծ
ի՛ծմէղլէր խտէ , պու կիրաապաանն սու-
սըլ չըգապիլլէճէ յիզ :

Մօրալէս պու սէօլլէրի սէօլլէտիկի
դէմանն , եիւրէկինտէնն աճ ու էննպէր
ի՛ծմէքտէ խաի : Գարմէնն խտէ , օլ սը-
րատա սիւքիւթ իւզրէ տուրուպ , գա-
րքնտաչքնքն շիքեակէթլէրիննի իշի՛ծ-
մէեօր կիպի կէօրիւնմէքտէ խաի :
Պինապէրին Մօրալէսինն ստայր ու թէ-
համիւլիւ թիւքէնէրէք :

— Գարմէն , տէտի :

— Նէ վար , պիրատէր , տէեու ճէ-
վապ վիրտի մէզպուրէ , տայիլնըլըլ-
լա պապարադ :

— Հիշ տէ յիլ խտէ , ճէվապ վիր :

— Նէ շէյէ ճէվապ վիրէ յիմ' :

— Պու օլանն կէշէնպէր հազգքնտա
նէ տիւշիննիւն օրտուն :

— Տիւշիննիւն օրտուն' քի , թէհախա-
լի պիր սեուսն օյնտանեա պաշլտեա-
ճաղլըլ , վէ սյու սեուսնա գոնուլան

ադճէ , պէնիմ' էօնիլում' օլտուդուն-
տանն , պու սեուսնու դապաննապ լա-
ղլում' տիր :

— Տիւշէք հալէտա էֆքերարքնտա խ-
րար խալէն օրտուն :

— Հէմ' հէք վադրթմանն զիետաէ :

— Քիրինսօտանն գօրգանազլիսն :

— Քիրինսօ պէննի էօրտիր բէճէք տէ
օլտա , պէնն եիւնէ անտէնն գօրգանում' :
Պունտանն տա պաչգա , սէնն պէնի բէք
կլլէ պիլիրսինն քի , պէնն էօլլէ մուխա-
թարալարտանն գօրգանն վէ թէհախա-
լէրտէնն բիւճաթ իլլէեէնն գըլլարտանն
տէ յիլում' :

— Իէք կլլէ , մտտամ' քի խաթէեօր-
տուն , էօլլէ խտէ պիր սն էվիլէլ իշէ
պաշլտեապլում' :

Մօրալէս պու սէօլլէրի սէօլլէտի-
կի սըրատա , եէրէ է յիլիւլ , գըրըլ-
մըշ օլանն քիւրէլէրինն այժմանն բարչա-
լարքնը տէվէրտի , վէ ճէպլնէ գօ-
նարադ , քէմայի եէն կլլէ ,

— Հայ վաճշի վէ նիմ' պէտէվի հէ-
բէֆ հայ , իշմէ եիւզ բիտաթրաեք
տէազլարըլ այժմնտա էզիպ թէլէ՛ք
ի՛ծաի : Գարմէնն խաթիւնէօր խտէ , պուն-
լարըլ պանտա վիրտինն , պինն գաթ իլլի
օրնազմք խաի , տէտի :

45

ՄԵԼԵՍ ՊԻՐ ԳԱՏԸՆ

Օգուեաննարըմըք տէր խաթիքր ի-
տէրլէր քի , չըվալիէ թանքրէա տը
նաժադ , տօնն ժօզեաէնն վէ Ասուն-
ցիաթմատանն մուֆարաբաթ ի՛ծաիկին-
տէ , քէնաի քէնաիլլէ հէմանն շու ա-
թիտէքի լաֆլարըլ սէօլլէմիշ խաի :

« Ա՛հ , նէ տէրէճէ կիւզէլ վէ տիլ-
պէր պիր գըլ . . . Ա՛հ , էկէր պէն
զէնկինն օրտամ' , էկէր տախալ օրտամ' ,
վէ էկէր Եալլընըլ պիր մարքի օրտա
խաթիմ' , էօլլէ հիտա իսիեպրում' քի .

պու. կէնճ գբգբ սէվէճէ.ք խախմ: մա-
 գ.աթ բէտէրինին պուճա միկեօնյա-
 րքնա պէտէլ, շիմոն պէն օտա նէ
 թմադ.աթմ խաէպիցիթմ, պէն ղի,
 իւնվանորդ պիր խիմանէն, վէ պիր
 գբլքճճմանն պաշղա հիշ պիր շէ.թիմ
 օլմանտարադ, սէֆիլ պիր Ֆանիլեա-
 նըն էլլատարեթմ: Իմոն, արթմբգ մեզ-
 պուրէ խղէրինէ տիւշխանէ.ք քեարք
 սագրլ աէ յիլ աիր, զիլու օլ պապաե
 բէ.ք չօգ տիւշխանէ քիկիէ գ օրդ արթմ:»

Շիւպհէսիզ պու. պիր ազ իլանէ գա-
 րար խախ խաէ աէ, նէ չարէ.քի, պու
 եօրաա օլան գարարլարքի թէմամէն
 իճճարք, բէ.ք նոտիր աիր, վէ հէ-
 ման ապիխմ, պիր էր.բէ.ք, Վիպան
 գաարն խղէրինէ արթմբգ միւլահա-
 դա իթմէնէճէկիթմ » աէտիկինաէ,
 զանն խախթին ղի, պու սէօզ, մէր-
 դուման օլ գաարն խղէրինէ, հէր
 հապաէ վէ ապիխմ սուրէթմա տիւ-
 շխանէճէկիթմ աէրալէթ խաէր:

Իշիէ Թան.քրէա աախի պու գայ-
 աէ յի ա մումիէէէ թմադի օլաա: Շէօյ-
 լէ ղի, մէրգ.սւմ, պալէտաէ մուհար-
 բեր օլան գարարք վէրմիշ ի.բէն, Ա-
 նանցիթանքն ճալիս պիմաա, բէօ-
 շէ.թի խաթրքնտան գաթման չքգմա-
 ադ, վէ մէրգ.սւմն Ֆի.բրինի տայի-
 մա մէշղուլ գբլարք, վէ հէնուզ իւշ
 կիւն միրա իթմէմիշ ի.բէն, մէրգ.սւմ,
 սօն ժօլէնին գբղքնա շէտիաէն ալէա-
 դա իթմիշ օլաա գաւնու, վէ անըն
 նարք աշղբ իլէ Կանմուդաա խաա կի-
 նի հիաա էլլէմէկէ պաշղաաք:

Պունտան պաշղա, պու խաաաա,
 վադաա պիր խաաալ խախ խաէ աէ,
 աշղ ու սէվտա մաաաէլէրինաէ չօգ
 աէֆա էմաալի կէօրլալաիկիւ միսիլ-
 իւ, շիւպհէսիզ պու սբրաաա աա-
 խի, էկէրչի, պիր ազաան հի.քիաէէ-
 սինի խաէճէ.ք օլաա դումուզ պիր թա-
 գթմ վէգալիլի ճէալաաէ վէ մու հիմմէ
 վուհուրա կէլմէսէ, վէ աէլիգանլքնքն

մէգրիւր սէվտարնր ունութուրմա-
 սալար խախ, մէգրիւր խաաալ տախի
 պիր հազքգէթ օլաճադ խախ:

Շարմէն իլէ Ֆիրինօ վէ Մօրալէս
 պէ.յինաէ վագբ օլան մէնզարէլէր-
 աէն ի.քի կիւն սօնրա, Թան.քրէա,
 շէհրին իլինաէ իթմալի ուզուն վէ
 սբղքնթմք սէ.յեահաթմանն ալաէ-
 թինաէ, Իվօն Սանարի.քի պիր իլթի-
 րաալք հալաէ պուլաա: Մէղպուրէ
 միւ.հիէրէմ գաաաքնըն լէհճէսի, հէ-
 եհճան վէ պիր սբրր խմա խախ,
 քիւշիւ.ք կէօլլէբի խաէ, թա.քրաաք-
 նըն էնիլ քէնարլարք ալթքնաա բար-
 լամադաա խախ, շիւն.քի մէրգ.սւմէ,
 Հալանանըն իլգիլինէ նիալէթէն, վա-
 թանք էլպիտէսինի թէր.ք իթմէմիշ խախ

Շիւպհէսիզ, մէղպուրէնին տու-
 սապարքնաա պիր էսրաք մէվճուտ
 օլուալ, պու էսրարք հէմ սէօլլէմէ.ք
 վէ հէմ սէօլլէմէմէ.ք խաթէտիկին-
 աէն, իշթէ սլուաանն տօլաեր թա-
 պիաթմ իլէ տիւշարք իլթիւրաալ օլ-
 մադաա խախ:

- Նէ պու հալ, մաաաա Իվօն, նէ-
 յինիլ վար տքր, աէեու սիւալ իթ-
 ախ Ֆրանաքլ:
- Ա.հ, մի.սիւ Թան.քրէա, նէ օլ-
 սուղուաա պէն սիղէ սէօլլէեէմէմ:
- Նիշին:
- Նիշին մի:
- էվիլէթ նիշին:
- Ջիւն.քի, մի.սիւ Թան.քրէա,
 Հազգ Թէալանըն ինաաէթիլլէ, էլլէ
 եէաի Եաշքնա վաալլ օլաաճմ, վէ մու-
 հաֆրքթմ օլան ալիլ իվ իլէ ալիլ
 Աննա ա՝ Օրէ.յ միւպարէ.ք օլաաւար,
 հէնուզ միւաաէթի էօմիւմաէ քիմ-
 սէնին ճանքնքն թէլի.ֆինէ չալքչմա-
 մբլթմ աքբ, վէ սիղին ճանքնըլքն
 դալպչաա աախի ճիւրաթ իթմէէէ-
 ճէկիթմ:
- Ա.ճալիլ, աէալ Թան.քրէա, մէզ-
 քիւր մուգ աաաէմէաէն միւլթէէալիլ

օլարագ , մատակ պէնիմ ճանաբն
դայպը իւղէրինտէ մի տիր :

Մէրդումէ գաարն խաչ չըգարա-
րադ ,

—Էլիլէլիմ , տէտի :

—Տիմէ.ք սէօյլէմէ.ք խոթէմէտիկի-
նիդ մատակ պանա աշխա տիր :

—Սիրէ աշխ օրնահըպ սա .քիմէ
աշխ օլաճադ աբը : Նիւ.քիւրլէր օլ-
տուն , Հադ.դ Թէալա հազրէլիլէրինէ ,
Էլուա Սանարի.ք , ալթընճը լիէնպիհի
իլահիտէ գարչը կիւնահ իչլէտէճէ.ք
պիր սիննտէ տէ.լիլ ալը : Վէ պուն-
տան սա գաթիմնադար , մէրդում կէնճ
ի.քէն , պէն տախի կէնճ խաթմ' , վէ
իւղէրինէ տիգ.գաթը լիմամէ իլէ նէ-
դարթիլ իլիմէ.քտէ խաթմ' : Վէ աշխ
Մադսիա տուպար խաէրէ.ք , ղէվէլիմի
հէր կէճնա չարբըգ և օլլարտան դուր-
լիմարաթմ' :

— Հիւրնիլիմու մուսամ' , տէտի
Թան.քրէա կիւլէրէ.ք , սիդ , ղէվէլի
միւ հիլիլէ.լիւնիդէ , աշխ օլան հէր խա-
տա սա , մէրդում իւղէրինէ իճրայի
նէգարէլիլ իլիմէ.քիլիէ հադ.գըրպնըգ ,
Ֆադաթմ պէն պէ.քետար օլու.դա մ-
տան , վէ .քէնաի .քէնաիլի գալլանա-
պիլիճէ.ք պիր սիննտէ պուլանաու-
դու մուան , վէ .քէնաի իգըրպնըգ իւղ-
րէ , պանա տայիր օլան պիր մուտէ-
լի պիլաիկիկիւղաէն , հէր նէ տախի
օլա , պիր սն էլիլէ պանա պիլաիլ-
մէնիդի բէճա խաէրիմ' :

—Միւսիւ. Թան.քրէա , պէն տէ սի-
ղէ բէճա խաէրիմ' .քի , պու շէ.լի պա-
նա սօրմանընըգ :

—Պիլա.քս , մուսամ' , սիլէ պու շէ.լի
սիւ.պ խաէրիմ' :

—Փադաթմ դամիրիմ' . . . :

—Պանա տայիր օլան իչլէրաէ սի-
ղին ղամիրինիդ սալա պիհա.դար օլ-
մաարն :

—Տիմէ.ք հէր հարաէ օլ խաուսա
պիլիլէ.ք իսթէն օլու.նու ղ :

—Էլիլէլիմ , հէր հալաէ պիլիլէ.ք խ-
լիլէրիմ' :

— Հիլէ տէ.լիլ խաէ , շունա ունու լի-
մանընըգ .քի , պէնի սէօյլէմէ կէ մէ.ն-
պուր գըրան սիլաիկի , վէ պիւնտէն
ալէ.լի , էկէրլի սէօյլէտէճէկիմ' շէ.լի-
լէր , սիղի իգֆալ խաէրլէ.ք , վէ կիւ-
նահ իչլէմէտէ պիր վաարթիմ օլու.քըր
խաէ , պէն սալա մէտուլ վէ մի լիլիլ-
հիմ' օրնահաճալրմ' :

— Խանըր աէտիմ' , մուսամ' Ի-
վոն , հէմ պիր սն էլիլէլ սէօյլէ.լիճէ-
կիկիլի սէօյլէ.լիւն , շուն.քի ղաթիմէն բէ.ք
չօդ պէ.քլէլիմիկիլ :

Նիհաէլիլիմ մէգպարէ : միւ.հիլիլէրիմ'
գաարն , պունճա իրարըրաւ գարչը
տուլամանարադ ,

— Էլէ.ք է.լի , տէտի , իչիլի վուդու-
լի հալի սէօյլէ.լիւն : Պանաան պիր
տաթիմ գաարադ ադ.աէմ' , Հալանաաա ,
պիր լիմադըմ խալլու պաշաան չըգու-
րան , վէ սոյ վէ ճիւպէրի պօղուդ օ-
լան գաարնիպաան կէնճ պիր մէլիդ
գաարն , պու բանա էլիլէրէ.ք , սիղին իլէ
գճնու շմադ խաթիլիկիկի սիւնանտէն
սանրա , հադ.գըրպնըգա պիր լիմադըմ'
շէ.լի.ք ուրաա . ալլալու.սուսա Ֆրան-
սաաա պու բանան վալխաէ.լիկիկիլի
ղէնիլին վէ պիւ.լի.ք ղաթիլար օլու.դ
օրնաարը լարնըգ սիւ.պ իլիմաի :

—Սիլ նէ՞ ճէվադ վիլաիկիլ :

—Մալիւ.մ' , միւսիւ. Թան.քրէա ,
պիր լիմադըմ' հէմէ հըրլէր , մէմաի.քի
էճնէպիլիէտէ պու բանաու.գ լարնտա ,
պիրի պիլիլէրինի լիմաահա պ վէ վի-
դաէտէ իլիմաի.քլէրինտէն , պէն տախի ,
սիղին բէտէր վէ վալխաէնիլիկի գըալ
գաարադ սարըպտաէ , վէ լիլիլիլի Կու-
պա ճէկիլիլիկի մու պաանա խաէճէ.ք
մէրթիլ պէտէ սահիլ սէրպիլիլ օլու.դ-
լարրիք սէօյլէտիմ' :

Թան.քրէա իլի.պի.պիւ.մ' խաէրէ.ք ,

— ճէնաուլը Հադ.գ սիղին պու սու.չ-
սու.չ ևալանընըգա աիլ խաէր , տէ-

տի , չիւնքի , վագառ ասըլլատէլիք
խուսուսունտա , էն զիւտտէ տարլլա-
տէլէր գատար ասըլլատէ իտէմ տէ ,
սէրլիթ ճիհէթիլլէ պու գասպիլտէն
տէ յիլլամ , վէ էկէր Գուպա ճէղիլէ-
սինի սսթըն ալտպիլլէմ , ճէղիլէլի
մէգքիւրէնին զտէլէթ սուն Ֆիւտաթ-
լէ սսթըլլմասը լազըմ կէլիլ :

—Պագաթ , ալվամ իթաի մասամ
իվոն , զանն իտէրիմ քի , պու շէյ-
լէր , մերգումէ գատարնա բաճի շէյ-
լէր օրնատըզընա սիզ տախի իսկեաթ
օլմուգ տաթընը :

—Շիմոի օրատը լազըմ տէյիլ , սիզ
պանա շունու սէօյլէ յին քի , օ գատըն ,
ճիւղիճէ եալան օրան պու մալլու մաթթը
սիզտէն ախլ իթաի քաէն սօնրա , նէ
սիւուպ իթաի :

—Թէքրարէն կէլլմէ ք իւզրէ , պու-
րատան կիթաի : Պագաթ սիզ միւս-
թէրիհ օրան , միւսիւ Թանքրէտ , պէն
զէվճիմ մարիֆի իթիլլէ մէզպուրէլի
գարու մուզան տէֆ իթաիլիլիմ :

—Սազըն էօյլէ պիլ շէյ եարմու-
եաթընը :

—Մճոյլոյ , մերգու մէյի գասպուլ
իթմէ ք մի իսթէէն օրուսուուդ :

—Էվլիթ , չիւնքի պէնտէն նէ իս-
թէաիկինի անբամուգ իսթէէրիմ :

—Անքն սիզտէն իսթէաիկինի ան-
բամուգ բէք գօլլայ տըր : Իշթէ պէն
սիզէ նէ օրուսուուս սէօյլէլիմ :

—Սէօյլէ յին , մատամ , սէօյլէ յին :

—Օ գատըն , Հափանտա քիւլլի-
նէլիլէ մէվճուս օրան , վէ նամուս վէ
ֆագլիլէթիլլէրի օրմուսան , վէ իճըպլի
ճիւտաէթտէն ար վէ հիճապարը վէ
Սլլահ գօրգուլարը պուլունմանան ,
վէ ազար իգտիլիսճըն մուգատտէպի-
կինի սնուսթմանը կիւնահ արտ իթ-
մէէնն գատընյարըն պիլի իմարաֆըն-
ուան , սիզէ , կէպիլլէ ճէք օլլոր մու-
հէլլ իմալսաթի իթէքլիլիլի իտէճէք
սիլ :

—Իյի եա , պէն տէ իճապընա պա-
գարըմ :

—Էօյլէ պիլ մահէլլէ կիտէճէքմի-
սինիլ :

—Նիչին կիթմէլիմ :

—Պագաթ օրատա կիթմէնիլլէ ,
քէնտիլիլի շէյթանըն բէնշէլլէրինէ
իլլա իթմիլ օլուրսունուդ :

—Թուերը , պէնիմ միւրատըմ , մէմ-
լէքէթին աիլէազընըն պազը զարիպ
ճիհէթիլլէրինի անբամուգ տըր :

—Իէք իյի ամինա , իհիթիմալ տիլ-
քի , կիրտիկինիլ կիրտապտան թէհ-
լիքէսիլ չըգամապընըլ , վէ եախօտ
չըգասպիլլէնիլ տէ , պէլքի պիլ պը-
չադ եարէսի իլէ չըգարսընըլ , քի
պու աա սիզին կիպի միւթէպէր պիլ
ատէմէ եազըչըր շէյ տէյիլ տիլ :

—Պէն զանն իթմէմ քի , պու իշ-
տէ պէօյլէ պիլ մուխաթմարա օլուսն :

—Եանրլըրսընըլ , զիրա զամիրսիլ-
լէր վէ վիճտանսըլլար իլէ տօլու օլան
պու մէմլէքէթտէ , պուլուշմագ իւզրէ
իսիլլէն հէման պիլլճիւմլէ սէօլպիլլիք-
լէրիմ արգատընտա պիլլէր տուզագ-
կիլլի աիլ :

—Սահիհէն պուրատա պու գա-
տար տաէմ մի թէլլէֆ իտէրլէր :

—Հէմ օլ գատար չօգ քի , սի-
զէ սէօյլէնէմէմ : Պու սէօյլէտիկիմ
սէօլ հագգընտա , սիզին տէ պիլ
մըգատար մալլու մաթընըլ վար տըր ,
միւսիւ Թանքրէտ , չիւնքի սիզին տա-
խի պէօյլէ պիլ գազատան գուրթուլ-
մանըլ իւզէրինէ չօգ վագըթ կէլմէ-
միլ տիլ :

—Պու սէօլիւնիլուդ տօղրու սուր ,
ֆագաթ պէնիմ իւզէրիմէ հիւճում
իտէնլէր , պէնի սօյմուգ իսթէէնէն
հայտուալար իաի :

—Հապուլ քի սիզի էօլտիւրիւեօր-
լար իաի :

—Օ էօյլէ պիլ միւսթէմնա վու-
գուաթ իաի :

—Պու թէրբէ տախի դարչընըզա
 Եօյլէ պիր ֆէվզէլլատէ վուզուամ չը-
 դարադ, սիդի տուզազա տիւշիւրմէ-
 եէ չարչանահաճադ բարբնա քիմ սիդի
 թէէէմին խախօր : Պիդ Պըլթմանիա-
 տա , սըչան թու.թմուդ իչին , տայիմա
 սըչան դարանդարբնն իչինէ պիր բար-
 չա գալլիւսըմուչ ածնուդ կադը , կա-
 խօտ ճէվիդ բարչալարը գօթիմազմընըզ :

—Հադդընըզ վար սար , մատամ ,
 ֆադալմ . . . :

—Նիւպհէսիդ Հադդըմ վար սար :

—Փադալմ , աէվամ իթմաի աէլի-
 գանկը , շունու պէկան խաէրիմ քի ,
 պէնիմ իթթիխադ խաէ ճէկիմ մէպէ.ք
 ու հարէ.քէթմին հաթիմ վէ սահիպի
 պէն իմ : Պինաէն աէ.յհ , հիւրմէթ-
 լու վէ միւսաֆիրթէրվէր մատամ , պէ-
 կան իթմաիկինիդ գատըն թէ.քրաբէն
 կէլէճէ.ք օլուր խէ , հիչ պիր կէճա
 միւշ.քիւլալմ հաաբլ իթմէէէրթէ.ք , տէր-
 հալ պէնիմ նէգաթիմ չըգարբնըզ :

—Միւսի չըվալիէ , պանա էմի մի
 իախօրսունուդ :

—Խաերր , ադիդիմ մատամ , պէն
 սիդէ հիչ պիր էմի վիրմէ.քաէ աէ.յի-
 լիմ , վէ սիդ քիմաէտէն էմի ալմազա
 պօրճու աէ.յիլ սինկոչ Նայընըզ պէ-
 նիմ սարգամ վէ միւրատըմ նէաէն
 իպարէթ օրտուզունու սիդէ պէկան
 իախօրսում , վէ իւմիա խաէրիմ քի ,
 պրոնդարբն ի.քիսինէ աէ մու խալիֆէթ
 իթմէզսինիդ :

—Բէ.ք է.յի , միւսի չըվալիէ , մը-
 բըլտանսը մէզպուրէ գատըն պաշընը
 սաղլանարադ , սիդ քէ.յֆինիդ իւ դրէ
 հարէ.քէթ իթմէկէ , վէ սիդ վիրիէն
 հիւ.անի նատիհամ բարբ ախուլմէմէկէ
 սէրպէթսինիդ : Իչիմէ , պէն սրո իչ-
 տէն էլլէրիմ եբդաեբըզ չէ.քլիլիօ-
 բում : Հէր նէ վազրթմ քնսան դընա-
 ֆէթմնառ օլան շէ.յթման գարը կէլիդ
 սիդի սօրսը խէ , սիդին նէգալիմիզ
 չըգմաթնա մու վաֆադալմ խաէճէ լիմ :

—Սիդէ աօլլուսունու սէօյլէ լիմ
 մի , մատամ , աէաի Թան.քրէա կիւ-
 լէրէ.ք , պէն զանն իթմէմ քի , պէ-
 նիմ կիպի աաի պիր աաէմէ պիր վի-
 դիթմ վիրմէ.ք իչին , ճէհէննէմին հաչ-
 մէթու հիւ.քմտարը , կէր ախալնաէ-
 քի մէմալի.քինի վէ սէրանընն բար-
 բադ գարաւարբնը թէր.ք իախոլ աէ ,
 պու տիւնէաէա կէլլին :

—Արթըդ օրատընը պէն պիլմմ ,
 աէաի պրոնտունու ալթընտան մա-
 տամ Իվան , վէ պրաէ հա.քէնաի քէն-
 տինէ , մահէլլէմին պաշ բարտար , պիր
 ախվանէ լի քէնաի ախվանէլիլինի իճ-
 բաաէն մէն իթմէ.ք միւմ.քին աէ.յիլ
 ախ ախմէսինաէ , էլալթթէ օ ադիդ
 աաէմ պիր շէ.յ պիլլըր խաի , աէկու
 իլալէ իթմաի . վէ թէ.քրար աչի.քիա-
 բէն , միւսի չըվալիէ , արթըզ պու
 խուսուսաա հիչ պիր սէօլ իլալէ իթ-
 մմմ , շիւն.քի պէն սիդէ գարչը կէլ-
 մէ.ք նիեէթմնառ աէ.յիլլիմ , ֆադալմ
 պանա իթմնաա խալն , վէ քէնալինի-
 դի սադընընըզ , աէաի :

—Սիդ էմին օլուն , մատամ , պէն
 քէնալիմ սադընընըզ , վէ հէրնէ վա-
 դը օլա , հադդընա օլան հիւ.անի
 է.ֆրեսարբնըզաան աօլանք սիդէ թմէ-
 շէ.ք.քիւր խաէրիմ :

Պալէաաէ աէրճ ու պէկան իթմաի-
 կիմիդ մու հալթրէտէն սօնրա , Թան.ք-
 բէտ , էլաւա Սանարթի.քին խանէ.թինին
 օլիրինճի դալթընաա թու.թմուչ օրտու-
 զու ի.քի քիւշի.ք աաաաան օլուրթթ-
 թէ.ք տայիլթէսինէ չըգար : Վէ սահի-
 լէ նապր օլան բէնիլթէլթրաէն պիրի-
 նի աչրադ , վէ ախրաէ.քրթինի մէզ.քիւր
 բէն.յիլիէ իւզէրինէ աանաեարադ , պիր
 թարաֆտան , գարչընաան կէլիդ
 կիաէն գալապալլըր սէ.յը իթմաիկի
 հարաէ , ախիէր թարաֆտան , քէնալի-
 սինի կէլիդ սօրմուչ օլուն գարբնըն
 վիրիթմառ սէպէալինի սնըմանա չա-
 լըչմադտա խաի :

Շուրանքը տախի իլալիէ իթմէլէլիդ քի , մէղքիւր սէլիգանիք , մատամ Սանարիքէ պու տէրէճէ շիւպհէլի կէօրիւնէն վէ քէնախինն , եանի թանք քէաին զաննքնա , պիր աշգ ու սէվ տա մու խալիքի օրան մէրգա մէ գատը նրն ալտէթինէ , քէմալի սապըրսըղ լըղլա պէրլէմէ քաէ խաի :

Հալպու քի սաաթլար կէչմէ քաէ , վէ թանքքէաին սապըրսըղը սրթմ մադաա օրուպ , պէրլէնիլէն գատըն խաէ հալէա վիրուա իթմէմէ քաէ խաի :

—Աճապա նէ իչին պիր ալ էվ վէլ , սպըրսըղա էվտէն տիշարը չրգաբմ , աէաի տէլիգանիք քէնաի քէնաաաէ : վէ հէման հիտաէթլէ , էկէր մէղարու քէ Դատընըն կէլաիլի վալթիմ էվտէ պուլունաա խաիմ , շիւպհէսիդ շու պիլթէճէնին նէ օրուադունու անլանապիլէճէ ք խաիմ : Տօղրուաա պու խուաա սաա , պէն պաթիթարղ վէ թալէսիդ պիր սաաէմ իմիչիմ :

Պու սըրաաա կիւնէշ , ափուգաա դայյոլ օրմադաա օրուպ , պլինաէն ալէյհ կիճէ եաղլաշմը խաի : Նիհաա էէթ թանքքէա , մէճհալ իւղ ահվալ գատընըն օլ կիւնիւ կէլէճէ կինաէն գաթը իւ միա օրարալ , ալչամ թաա մինը իթմէ ք իւղրէ , օաաաընաան տիշարը չրգաբմ : Անճաղ իշթիհաաբ գալար օրմադունաան թապիլաթիլլէ թաա մի չօր սիւքմէաի , վէ հէր վապթիմ կիլի տիլի լօղանիթաաան տիշարը չրգաբ դընաա , Հաթիանըն քիֆաաէթ իթմէ էէճէ ք սալթիթաէ թէնալլի իսիլմի օրան սօղալարընաա գալրսնըղ պաա մաաա պալլամը խաի :

Թանքքէա , օ ալչամք , վալթիթըն կէչիլմէ ք իլին հիւ պիր վաաթիթաար պուլունաաադընաան , պիր ան էվլիլ խանէսինէ կէլիպ , եաթաղա կիրմէ ք էֆքէսըքնաա խաի : Չիւնքի մալիւ միւմիւղ տիր քի , մէրգու մուն , Հալմանա շէհրինաէ , ածն ժօղէաէն պաշ

գա տօթու օրմաեբալ , հալպու քի , շու սաաթաա մէրգու մուն խանէսինէ կիտէմէզ խաի : Պունաան պաշգա , թանքքէա , մուախիտաքէն պալլանա կէլէն ֆէլա քէթ իւղէրինէ , դումարխանէլրաէն իքրահ իթմիշ օրուադունաան , թապիլաթիլլէ սըղըլմադաա , վէ պու ճան սըղընիթըսընը ոյգու իլէ աէֆ իթմէ ք իսթէմէ քաէ խաի :

Իչթէ պու նիեէթ իլէ հէնուղ սահլիլ աօղրու պիր գաշ աաբմ ալմը իքէն , պիրաէն պիրէ տիթրէէէրէ ք սաալաա : Չիւնքի պու սըրալը գ պիր էլ , մէրգա մ տէլիգանիլըն ու մուլունաա տանանթը , վէ պիր գատըն սէսի , գալարընաան աշարը շա լաֆղլաբ սէօլլէմիշ խաի :

—Էֆէնաիմ , չըվալիէ թանքքէա սը նաթաղ նաթ Ֆրանաըղ սաբղաաաէսի սիզմիսինիլ :

—Էվլիլ , ճէվալ պիրաի թանքքէա , պէն իմ :

—Էօլլէ խա , էֆէնաիմ , պէնաէն պիր գաշ աաբմ ալալաաա պուլունարաղ , սըղ սանաան կէլիսիլ :

—Պէհի նէրէէէ կէօթիլալէ ք իսթէէ օրսունուղ :

—Պալաա եաղըն պիր մահէլլէ , եանի Լաաէաա սէլլանիէահընա :

—Նէ նիէէթլէ :

—Սէրպէթմէ վէ պիր թապթմ միլթէճէ սաիլէրաէն գ օրգմաաարաղ սիզն իլէ գմուշապիլմէ ք նիէէթլլէ :

—Աճապա , պու կիւն էվմէ կէլիպ , պէնի սօրան սիզմիսինիլ :

—Էվլիլ , էֆէնաիմ :

—Աճալիպ , նսալլ օրուա քի , պէնի թանքքէաարընըղ հալաէ , արաաըղընըղ վէ սիսայ իթաիկինիլ աաաէ : պէն օրուա գա մու անլանապիլաինիլ :

—Պունաան իյգահ ո թարիֆի բէ ք զօրայ սրք : Շէօլլէ քի իղաաէթ իթաիկինիլ խանէսին սաաիպէսի օրան

դատքն , պէնտէնիդէ օլ տէրէճէ ա-
տէմի թէվէճճիւհ կէօթիճրաի քի ,
եէնիտէն խանէնիդէ կէրէկէ՛ ճէտա-
րէթ խտէմէ յիպ , սահիլ խղէրինտէ
պէ.քէտիմ , վէ էվինիդտէն տիշարք
չբգտըղքնբղբ կէօրտիւմ : Մադ.աթ ,
վադբթ հէնուղ կիւնտուղ օլմուղէ ,
սօդագ օրթաաքնտա եանքնբղբադ-
լաչմանք խթէմէտիկիւնտէն , սրգա-
նըղտան կէլմէկէ պաշլատըմ , վէ պու-
սուրէթլէ սիղին շու լոգանթաեա կիր-
տիկինիղի կէօրտիւմ , վէ տիշարք չբգ-
մանըղտա , թապիաթլիլէ սիղէ միւ-
րաճաաթ իթտիմ :

— Իշպու թարիֆ վէ իյղահընբղ
խօշնուա օլունաճագ սուրէթմէ տիր :
Իմտի , սիղ էօնտէն եիւրիւեիւնիւդ ,
պէն տախի սրգանըղտան կէլիւօրում :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա , մէճհուլէ
դատքն էն քէսման հօրտան Լամէ-
տաեա միւթէվէճճիւհ օլտու : Մէզ-
պուրէ օլ դատար սիւրաթլէ եիւրիւ-
մէքտէ խտի քի , թանքրէա քէնտի-
սինի նազարքնտան զայպ իթմէմէքի-
չին , առըմլարքնք շաբուղլաթմանա
մէճպուր օլտու , վէ գարանլըգ օլ
մէրթէպէտէ խտի քի , մէրգումէ , նէ
օլտուղու պէլիսիղ պիր կէօլիէ կիպի
կէօրիւմէքտէ խտի :

Մահէլլի մագսուտէ վաորլ օլմուղ-
տան պիր աղ էվիլէլ , մէզպուրէ գա-
տքն իլէ Մրանսըղ տէլիգանլըսք , պա-
ղք մէշալէճիլէրին րիֆագաթընտա
պուլունան պիր թահթրէվանա րաթթ
կէլտիլէր : Թանքրէա , պու մէշալէ-
լէրին բըղբըլա , քէնտի րէճպէրինի
պիր դաշ սանիեէ տիգգաթլէ թէֆ-
թիշ ու թէագըգ իթտի : Պու գատքն ,
խայլիճէ ուղուն պօլլու , վէ չէվիւր օ-
լուպ , խղէրինէ պիր պուրնուղ ալ-
մբշ , վէ պու պուրնուղ իլէ պաշքնք
վէ եիւղիւնիւն եարքսքնք էօրթմիւշ
խտի : Մէզպուրէնին ֆիթմանք , գըս-
սա օլտուղունտան , նաղիւր սեադ-

լարք միւշահէտէ օլունադտա , վէ
տէ.րօլթէ օլան գօլլարք , պուրնու-
ղունտան ալթընտան կիւղէլ պիր րէնկ-
տէ կէօրիւմէքտէ խտի : Պիր սրալըգ
պու գատքն նիմ սրգատքնտա սեօն-
տիւկիւնտէն , թանքրէա , մէրգումէ-
նին գըրգ գըրգ պէշ եաշքնտաքի
կիւղէլ , Ֆադ.աթ պուրաչմանա վէ
սօլմանա պաշլամբշ օլան սիմաաքնք
վէ կէօղլէրինի կէօրէպիլտի : Պու վա-
դքատան թագրիպա սե տագըգա սօն-
րա , մէզպուրէ գատքն իլէ թանք-
րէա , հէման եիւղ երլըգ աղաճլար
լիլէ տօնաաքըրք օլան Լամէտա սէյ-
րանկիահընա վաորլ օլտուլար :

Հալանանքն , Լամէտա վէ Բագէօ
նամ սէյրանկիահարք , պիր վագըթ
չէհրի մէզքիւրուն Շանղ էլիղէսի վէ
Պուլօնեք օրմանք խտիլէր , վէ հալէա
պու կիւնքի կիւն տախի օ գապիլ-
տէն տիրէր :

Թանքրէա պու մահէլլէ վիսուլլէ-
րինտէ , էկէր րէճպէրի օլան գատքն
քէնտիսիլլէ իթմէք խթէտիկի մու-
հալէրէլի , քեամիլէն կիղլի թաթթ-
մադ իթթէր խտէ , մահէլլի մէզպու-
րուն պու մահալէրէեէ միւսայիա
օլտմանաճագքնք միւրահաղա իթտի :

Միլվադք օ ադչամ , դանն խտէր-
սին քի , շէհրին պիլճիւմէ կիւղէլ վէ
ղարիֆ խայգը , Լամէտա սէյրան-
կիահընտա թօրլամբշ խտի : Շէօլլէ
քի Հալանա առըլլատէկի անքնքն կէնճ
վէ զէնկին գըղլարք վէ գատքնլարք ,
պաղլլարք քէնտի սրապաղարքնտա ,
վէ պաղլլարք թահթրէվանաարքնտա
օթուրմուշ օլտուղլարք վէ մանէթլէ-
րինտէ պիր թագըմ խըզմէթքեար-
լար , մէշալէճիլէր վէ րէնկիւն ճամ վէ
քեաղքա ֆէնէրճիլէր պուրանտապու-
հարտէ , մէզքիւր սէյրանկիահաճա սօ-
լաչմադտա , վէ պիր թագըմ աշք-
պուպ վէ շէհրի գըղլար իլէ պիր տէ-
րէճէ աշքգ մէշրիպ մէլէլ գըղլար ի-

սէ, էյլէրինտէ պուլունտան քէթէն մէն-
տիլլէր վէ եէլբաղէլէրի սալլաւարագ ,
վէ պիր սիւրս սէվաալլալը տրգա-
լարքնտան ճէլլո խտէրէ.ք , արգա սո-
գադլարտա կէղլնաէ.քաէ խտիլէր :
Վէլհաալլ մահէլլի մէղ.քիւր , բըբգ-
լար իլէ այտընլաթըրըլ , խընճա-
խընճ գալապալըղ իլէ տօրմուշ , վէ
բաթըրալ վէ հարէ.քէթ իլլինտէ պու-
լունտուշ օլու.պ , վադաա շու հալ դա-
նէթ կիւղէլ պիր մէնղարէ խտի խտէ
տէ , թէ.քրարէն սէօյլէրիլ .քի , սա-
լա մահէլլմանէ պիր մուհավէրէեէ
միւ.սայլա կէօրիւնմէեօր խտի , վէ եա-
խօա թան.քրէտին էֆ.քեարքնճա , մա-
հէլլի մէղպուր , պու. մուհավէրէեէ
միւ.սայլա տէ.լիլ խտի :

Հէր նէ հալ խտէ , մէրգա.մ' տէլի-
դանընըն րէհպէրի օլան գաաղըն, մէղ-
քիւր Լամէտա սէ.յրանկեահընըն պօ-
նու.նա եիւրիւտիւ.քաէն սօնրա , սէ.յ-
րանկեահըն խարիճինտէ պուլունտան ,
վէ խալլէճէ վաաի պիր եօլ իլէ մէղ-
քիւր սէ.յրանկեահտան այլըրըրլ օլան
պիր քիւմէ ազաճլարա վաալ օրտու :
Պու. ալաճլարըն կէօլիէսի ալթընտա-
քի տէ.լիւմի մէաաֆէ , գարանըրղ. օլ-
տու.գա կիւլի , հիշ պիր քիմնէ տախի
եօղ. խտի , վէ օրաաա տուրալաու-
դունտա , ու.գադտան կէլէն հէր հալ-
տէ կէօրիւլիւր խտի :

Մահէլլի մէղպուրտէ թաչտան պիր
սէտա պուրու.նա.պ , մէճհու.լէ գաաղըն
պու սէտաին իւղէրինէ օթուրտա ,
վէ ժրանալը տէ.լիլ.անըրքնտ խիթա-
պէն ,

— Շիմտի գօնու շալլիլիլիլ , վէ
քիմնէ պիլիմ' մու հաալէրէմիլլէ մանի
օրամուղ , տէտի :

— Միւ թէճէտալըրտէն պու տէ-
րէճէ գօրգաու.դունու.ղ հալաէ , աի-
մէ.ք պէ.լիլիլիլաէ օլաճաղ մու հաալէ-
րէ , բէ.ք մու հիմմ' վէ կիլլի տիր , էօյլէ
մի , տէ.եա սիւ.պ իթաի թան.քրէա :

— Էլվիլէթ , աիւնտաա պու տէրէ-
ճէ մուհիմմ' պիր շէ.յ օլամաղ :

— Լա.քին մաաուէնէ իւղէրինէ տիր :

— Պիր գաաղընըն նաաու.սու իւղէ-
րինէ :

— Մէսէլէ պիր գաաղըն հադ.դըն-
տան մը տըր :

— Էլվիլէթ :

— Պէն օ գաաղընը թանըրմըրմ :

— Խանըր , լա.քին օ սիլի թանըր ,
վէ սիլին իլիլիլինիլիլ իսթէր :

— Շիւ.պհէսիլ սիլին էֆէնտինիլ
օլմալը տըր :

— Էլվիլէթ , լա.քին սիլ պէնի պիր
խըլվէթճի գաաղըն զանն իթմէ յին .
խանըր , պէն , պէնի կէօնտէրէն գա-
աղընըն սիւ.տանաաղըրմ' : Պէնիմ օնա
օլան սաաադ.աթըրմ' , հու.տու.տու.ղ
տուր , նաալը .քի , շու. էսնաաէ ֆիլի-
լէն խաալթըր տախի կէօթէրմէ.ք-
տէ.լիմ' :

— Մադաթ օ գաաղըն պէնի նէրէ-
տէ կէօրիւ.շ :

— Շիւ.պհէսիլ պու խու.սու.սու .քէն-
տաիննէ սիւ.ալ իթաիլինիլաաէ , սիլէ
սէօյլէեէճէ.ք տիր : Պէնիմ օ ճիհէթ-
լէ մալի մաթըրմ' եօլ տուր : Պէն , եա-
լըրիլ պանա մու հաալիլ օլան խըլ-
մէլի իֆա իթմէ.քաէ.լիմ' :

— Էֆէնտինիլ կէնճ մի տիր :

— Հէնու.ղ ճն սէ.քիլլ կաչընտա տըր :

— Կիւ զէլ մի տիր :

— Կիւ զէլլիլին սահիհ պիր ինճիսի
տիր :

— Էլլի մի եօղ.աա պէ.քեար մը տըր :

— Էֆէնտիմ' , պու սիւ.ալլէրինիլ
բէ.ք ուղան օլտու.դունտան , պէն
պու.կարա ճէվաալ վիրէմէմ' :

— Պու սէօղ հադ.դըր տըր , վէ պէ-
նիմ սիւ.ալլէրիմ' միւնտալպէթսիլաիր-
լէր , տէտի թան.քրէա .քէնտի .քէն-
աու.եէ , վէ պաաէհա աչի.քեարէն ,
լա.քին էֆէնտինիլ պէնտէն նէ իս-
թէ.եօր , տէ.եա սիւ.ալ իթաի :

— Կիղլի պիր մուհամմէրէ :

— Ինչք ալէա , զաթմէն պէնիմ , սըրդատէլիկիմ , պու թէքլիֆին բէա տինէ միւսասատէ իթմէզ :

— Էֆէնտիմ , սիզ Ֆրանսաղքսնըզ , վէ պու խուսուս հէր շէյն քեաֆի տիր :

Թանքրէա , վաթմանը հազգքնտա օլան շու մէտհիւրէյի իշիթմէսի խղէրինէ , դալալի մէսրուր օլտու , վէ պատէհու քէլամա տէվամ պիրլէ ,

— Էկէր պէնի ճէհէննէմէ պիլէ կէօթիւրսէնիզ , Երնէ արգանքդտան կէլմէեէ հազըրքմ , տէտի :

— Խանբըր , Էֆէնտիմ , սիզին իշին աչբլաճագ օլան դարուլար , ճէհէննէմ դարուլարը օլմանբլզ , ճէննէթ դարուլարը աըր :

— Տասա իյի եա , Էօյլէ օլտուլու հալտէ պիր տագըզա պիլէ զայոյ իթմէկէ կէլմէզ :

— Բէճա խտէրիմ , Էֆէնտիմ , պու տէրէճէ սապըրսըզ օլմանբնըզ :

— Նէ իշին :

— Չիւնքի մտթլուպ օլան մուհա վէրէ պու կիճէ օլամազ :

— Ահ , տէտի տէլիգանը քէնտի քէնտուրէ , աշիքեսար պիր մէյնու սիւեթլէ , վէ պատէհու իլպվէթմէն , լաքին նէ իշին շու ստատէթի հալթէէթիր խալիբօր , պէն սիզին միւ պարէք Էֆէնտիմիզին տիլլէրի հուգուրունտա պիր սն էվլէլ պուլունմագ արգուսուլլա սիւզան օլմագտա եքմ , տէտի :

— Աճայիպ , պէնիմ Էֆէնտիմին տէ իթթիխազ իյլէեէճէք պագը թէա պիրլէրի պուլունտուլունու աոյա ախ շիւնմէեօլմուսունուզ : Պիր քէրրէ միւլահաղա խտին քի , մաստէ անքն նամուսու , վէ պէլքի տէ էօնիւ ի զէրինէ տիր :

— Փագաթ նիհատէթ նէ գատաք վագըթ պէքլէմէքլիկիմ լագըմ կէ-

լէճէք տիր : Աճաղա պէնի չօգ մու պէքլէտէճէքսինիզ :

— Էկէր , սիլտան թալէպինէ մէմուր օլտուլում Եէմինի իճրա խտէրսէնիզ , չօգ պէքլէմէեէճէքսինիզ :

— Նէ կէմինի :

— Սիզին հիւրք , վէ գալպինիզին տիկէր հիշ պիր գատընա մէքպու թ օլմատըլլնա տուշիր , տաբլաատէլիք նամուսունուզ վէ Խրիթթիմ մէզճէպինիզ ի զէրինէ Եէմին իթմէլիսինիզ : Թանքրէա պիր սանիւեէ գատար թէրէտախ : ա իթմէսինտէ ,

— Նէ օ , թէրէտախ ա միւ խաիբօրսունուզ , տէտի մէճհուլէ գատըն :

— Պիր Եէմին , հէրնէ տախի օլտա , վէլիմ վէ մու գատտէս տիր , վէ պէն միւտտէթի էօնիւմտէ գալպսին քիմանէ հազգքնտա իլհարը մուհապպէթ իթմէտիլինէ տայիր Եէմին Խտէմէմ , տէնու պէեան իթաի Թանքրէա , քէնտիմին իլք սէվտալարընք , վէ միւճէտտէտէն , Անուսգիաթմա հազգքնտա Եիւրէկինտէ պաշլամթ օլման մուհապպէթի տէրխաթթր խտէրէք :

— Պէնիմ Էֆէնտիմ , կէշմիշ խղէրինէ սիզի խթիթվապ իթմէք Էֆքրեսարքնտա տէյիլ տիր , շիւնքի կէշմիշ զէման տալա օնա բաճի տէյիլ տիր . Եալքնըզ շուսու պիլմէք իթմէք քի , շիմնի սիլ սէրպէսթ միսինիզ , վէ քիմնէյի սէվմէեօլմուսունուզ :

Պու սէօլլէր իւղէրինէ , Թանքրէա տիւշիւնմէկէ պաշլատը , վէ սէքիլ Եաշքնտաքի մէճհուլէ գատըն հազգքնտա պահա օլունմանտա պաշլանալլաման պէրու , աօն ժօլլէնին դըզընքն թաալիրի , ույգուտան ոււտանբլտաղքնտա , ինտանքն ֆիքրլնտէն մահվ օլան բիւտա կիսի մահվ օլտուլունուզանն իյլէաի : Պինապէրին , մաթլուպ օլան Եէմինի , քէմալի էմնիյեէթի գալլու վիճտան իլէ իթմէքլիքտէ հիշ պիր

մանի օբնասըընը մլուհհաղա խտե-
րէք :

—Ասրլլատէլի.քնամու.ու.մ՝ վէ իը-
րիսթիան մէղհէպիմ՝ խղէրինէ. եէմին
խտերիմ՝ քի , պէն սէրպէսթիմ՝ , վէ
եխրէ կիմ՝ քիմնէնին տէ. յիլ տիր, տէտի:

—Էէ.ք իլի :

—Է.օյլէ խտէ , նէ վազքթ պուլու-
շամազըզ :

—Ետըն.քի կիճէ :

—Քիմ՝ պէնի կէ.օթիլուրէճէ.ք տիր :

—Պէն :

—Սիլի նէրէտէ պուլամազըմ :

—Պուրտտա , եանի պու. աղաճըա-
բըն ալթընտա , վէ ելինէ պու սէտա
լուղէրինտէ :

—Ստաթ դաչտա :

—Շէհրին ստաթըարը ետը կիճէ
վուրտու.գըրընտա , պէն պու.բանա
կէլիլիմ :

—Պու. գատար կէ.ճի.քմէ.բտէն մուգ-
սէա նէ տիր :

—Բէճա խտերիմ՝ , էֆէնտիմ՝ , պու-
նա պու. եօրտա սիւ.ալլէր իթմէ յինիլ ,
չիւն.քի ճէվապ վիլէմէմ :

—Ս.ֆիլ խտերինիլ , ֆուգ.աթ իշ-
տէ գատար կէ.ճի.քիբտէ , պէնիմ՝ ստա-
տէթիմէ տէ. օլ գատար խալէլ կէլմիշ
օլուր :

—Իշթէ , էֆէնտիմ՝ , արթըգ. պէն
կիտիեօրում :

—Պու. գատար չարու.գ մու :

—Ս.ճայիպ , սիլ պէնիմ՝ եանգմտա
պուլանտա գանու.գտա , պէնտէն նէ.
է. յի տու. ետալլիլըրսինիլ , տէտի մէ-
լէգ գատարն իմէպէտիմ՝ իլի :

—Պանա էօյլէ կէ.օրիւնի.եօր.քի ,
սիլին պուրտտա պու.լու.մանըզ , պէ-
նի օ գատարնա եազ յաչաբըմուլ տա տըր-
քի , քէնտիսինի իմնրմտարըմ՝ հալ-
տէ , եալընրլ սիլին իֆատաթընրլա
պիտաէն , մէրլու.մէնին նարբ աչըբ
իլէ շիմախտէն եանմազտա օրտու.լու-
մու հիսա իլլէեօրում :

—Ս.հ , տէտի բէհպէր դարը քէն-
տի քէնտու.եէ , Ֆրանսըզ աարլլատէ-
լէրի տիւ.նեանըն էն դէնտաթ վէ
ճիլլէ.քեար ստէմէրի տիր , տէրլէր
խտէ , բէ.ք հազ.գլլ աըր :

Պու սըրտտա Թան.բրէա , ճէպլէ-
րինաէն պիլիտինի արաշթըրարադ ,
ի.քի ստէա ալթու.ն չըգ.արտը , վէ
«իլըզմէթ ինիլէ պէտէլ շու հէտիեէ-
լի գապու.լ խաին» տէեէրէ.ք , մէպ-
լաղը մէ.ղպու.բու մէրդու.մէնին էլինէ
գօյմադ խթմէտի խտէ , մէղպու.բէ
չէտիտէն էլինթ կէրի չէ.բտի :

—Նէ օ , բէտա մի խախօրտու-
նուլ , սէտի տէլլու.անը թէաճճիւ.պ-
լէ , չիւն.քի մէլէլ գատարնարըն հըրս
ու. թամաը , ստէթա մէսէլ հիւ.քմիւ-
նէ կէչմիշ խաի :

—Էլվէթմ , էֆէնտիմ՝ , բէտա խաի-
եօրում , պէնիմ՝ էֆէնտիմ՝ դէնկին վէ
ճէօմէրա տիր : Մէրլու.մէ պէնի հիշ
պիր շէ.յտէն մուհրում դըմտաըզը կի-
պի , պիր թաղըմ՝ իլլիլի.բլէրէ տալի
մաղհար վէ նայիլ իլլէմէ.քտէ տիր :
Պու.նտան սաչգա պէն օնա , մէնֆատաթ
ու.ղրու.նա խըամէթ իթմէ.յիպ , իլլա
ստտազ.աթիլա խըամէթ իթմէ.բաէ.յիմ :
Իմաի , էֆէնտիմ՝ , Ալլահ բանըղա-
աըզ , վէ իմէ.բրարէն կէօրիւշիւ.րիւ.գ .
ու.նու.թմանընըզ քի , ետըն.քի կիճէ ,
թամ՝ ետը կիճէտէ , ճէննէթին ա-
նախթարըրըլա պուրտտա պու.լու-
նամաղըմ . . . :

Պու սէօլլէրտէն սօնրա , բէհպէր
գատարն Թան.բրէտին եանընտան մու-
ֆարազ.աթ խտերէ.ք , Լամէտա սէ-
լիլըճիլլէրինին գալապաղըզը իլլնտէ
գայպ , վէ Թան.բրէտի եալընըզ վէ
միւ.թէհայէիլ պըրադ.արադ , մէրլու-
մու.ն նաղարընտան նապէտիա օրտու :

ԻԼՔ ՊՈՒԼՈՒՇՄԱ

Պէտանէ հաճէթ օրմատըրը իւզրէ ,
 օ կիճէ Թանքրէտ կէօղլէրինի գա-
 բաեամատը , վէ Ֆէրատար կիւն քէն-
 ախսինէ թիւքէնմէզ պիր կիւն կէօ-
 բիւնախի : Շէօյլէ քի օ թիւքէնմէզ
 կիւնիւն սանիեէլէրի սաաթմ , տագը-
 դալարը այ , վէ սաաթլարը եբլ գա-
 տար ուզըն խաի : Իշպու ուզըն կիւն-
 տէ , մէրգում տէրիգանը , վաղթը-
 նը , սաաթմ պագմագը կէչիլմէքտէ ,
 վէ կիւն ազրէպլէրի եիւրիմէաի-
 կինտէն , սաաթթընն հարէքէթի տուր-
 մուշ սուր տէեու զանն իթմէքտէ ,
 վէ սաաթթընը գուլաղընա կէօթիւ-
 բիւպ , նիզամէն վէ պիր մինվալ իւզ-
 րէ թըգ թըգ իթաիկինի տույտու-
 զունտա , հիտտէթինտէն տեպընը
 երէրէ վուրմագտա խաի :

Նիհաեէթ ագչամ օլուպ , Թանք-
 րէտ , թուպլէթինի հէր վէճհ իլէ իճ-
 րա վէ իբմալ խոեքեք , վէ եիւրէկի
 հէեէճան իշինտէ օլարապ , Լամէ-
 տա սէ յրանկեահընա միւթէվէճհիճէն
 հարաքէթ իթաի : Մահէլլի մէզքիւր ,
 սաաթմ օն վէ եախօս օն պուչուգա
 տէկին , իւք ագչամքի կիպի գալա-
 պալըպլը վէ բաթըրարը օլուգտան
 սօնրա , ետվաշ ետվաշ խոտիհամ
 տաղըլարապ , օրթալըգ խոլի պիր
 սուրէթ քէսպ իթմէկէ սրաչատաք : Պիր
 աղ սօնրա , էն սօն գալան սրապա-
 ըար վէ թահթըրէվանըար տաթի կիթ-
 տիլէր : Ետընըզ սէ յրանկեահըն պիւ-
 յիւք ազաճարր տթընտա , վէ ետն
 թարափտաքի եօլլար արտարնտա պա-
 զը աչըզ վէ մուշուգըար գալըպ , պու-
 ըար տաթի էլէլէ վիլրէքեք , վէ ետ-
 վաշ սէպէ գօնուչարապ , պիր միւտ-
 տէթ տահա օրատա գալարը տան սօն-

րա , գոյպ օլուար : Պէօլլէճէ պիր
 աղ էվիլէլ խընճաթըն իգտիհամ ի-
 լէ տօլու օլան Լամէտա սէ յրանկեա-
 հընտա , պաղը ավէշ պէօճէքլէրի-
 նին բըրընտան պաչգա պիր շէյ կէօ-
 բիւնմէզ , մէ հափտա ուչան պիր
 թմագըմ կիճէ գուչարքըն գանտա-
 լարքըն սէսինտէն մատա պիր շէյ
 իշխաիլմէզ օլու :

Պու էսնասէ սաաթմ օն պիր պու-
 չուգ օլուպ , եարը կիճէ օրմաեա տա-
 հա եարքմ սաաթ իսթէր խաի , վէ
 պու եարքմ սաաթ Թանքրէտ իշին ,
 հէման պիր սարր գատար ուզըն կէօ-
 բիւնիւրեօր խաի : Նիհաեէթ , Լամէ-
 տա սէ յրանկեահընտան պիր ճիւզի
 մէտաֆէ ուզագտա պուրնան պիր
 մանաթթընն գամրանտար , եարը կի-
 ճէնին իւք իշարէթինի վուրտա : Թամ
 պու սրրատա , աղաճարըն քէօքլէ-
 րի արտարնտան գարարթըր պիր կէօլ-
 կէ զահլը օլարապ , Թանքրէաին եա-
 նընա ետղաշար , վէ մէրգումա ,
 իւք ագչամքի կէօրաիւկիւ գատընըն
 սէօլլէ :

— Իշթէ , էֆէնախմ , թամ վաղթմ-
 տա կէլախմ , զիրա հէնու գ եարը կի-
 ճէնին իւքիննի իշարէթի վուրմաք ,
 տէտի :

— Հէլէ շիւքիւր . . . տէտի Թանք-
 րէտ եիւրքեք սէպէ , վէ սէվինճլէ :

— Պէնի կէճիքաի մի զանն խաի-
 ն օրտանուգ , վէ պանա , սէօղի մաե
 պուրնամամապըգ ազվիս ավթըն մը
 խանտա խաիեօրտանուգ :

— Թանքը , լաքին պէն էվիլէլճէ
 կէլախմ տէ . . . :

— Էֆէնախմ , սիզ չօգտան պէրի
 մի կէլմիշպինիզ :

— Էվիլէթ , չօգտան պէրի , վէ աղ-
 չամա գատար կէչիրաիկիթ էօմիւր ,
 էօմիւր տէնիլէճէք շէյ տէ յիլ խաի :

— Նէ իշին :
 — Զիւնքի վաղթը մուգարրէրէ

պէքլէմէք , պէնիմ իչին իչկէնճէ ի-
տի , վէ ստաթարքն պիր սն էվիլէ
կէյմէսի իչին , էօմիւմիւն էն կիւզէլ
դէմանդարքը ֆէսա իթմէկէ հազրը
խախտ :

— Տօղրուտու պու բէք կիւզէլ պիր
նէգուքէթ վէ ճիրլէքեարլըդ սըր :
Փազաթ պու կիւզէլ սէօղլէրի պանա
սէօղլէմէյիպ , պէնիմ էֆէնիսիմէ սէօյ-
լէմէյիսինիզ :

— Աճապա սնք կէօրէճէքմիյիմ .
ֆիլվազը պուճնճա իզպալ ու սաա-
տէթէ կնանամանօրում :

— Օլ պապաէ շիւպհէ իթմէնիզ այ-
նի խէթա տըր , շիւնքի տիւննասա
պուճտոն սահիհ շէյ կօդ տուր . էվ-
վիթ , պէնիմ էֆէնիսիմ սիզն պէք-
լէմէքաէ տիր :

— Էօղլէ խե , պիր տադբոյա պիլի
զայպ իթմէյիպ , պիր սն էվիլէ կի-
տէլիմ :

— Հայտէ , էֆէնիսիմ , պէնիմիլէ կէ-
լինիզ :

— Նէ վադբթ մահէլլի մազստաէ
վասըլ օլարուզ :

— Պիր ազանն :

Պու սէօղլէր խզերինէ , գըրպուզ
գարը էօնաէն , վէ թանքրէա տախի
արգասանն եխրի մէկէ պաշտարըլար ,
վի պէօյլէճէ , քիսնէ օրմանն կամէ-
տա սէյրանիւտաշընր կէչիպ , մահէլլի
մէզպուրուն ուճունա կէլտիքլէրին-
տէ , մէճհալի գասըն սուրաս , վէ
թանքրէա ստարբըղըլըլա , ճնէ իչին
տաբասնադ » տէհա մէրգումէկէ
սիւալ իթմէսինաէ , մէզպուրէ , պու
սիւալէ ճէվալ վիրէճէք եէրաէ , ազգը-
նա քիւչիւք պիր ախաիւք կէօթիւր-
տիս , վէ պուճուճա թաթըլ վէ ո-
գուն պիր բարբ սէսի չըզպարը : Պու
բարբ սէսի պիր իչարէլի խաի , զիրա ,
ազբայինաէ , պիր ազ ուզապտան գա-
պա ֆապաթմ նիգամը պիր շամնիթա
սէտապը իչիտիլաի , վէ սիւրաթիլէ հազ

լաշար : Պիր տադբոյա սօնրա , ֆէ-
նէրլէրի եազբըմաիլ օլան պիր արա-
պա կէլիպ , մէրգուման դատըն վէ
տէլիգանլընըն էօնիւնաէ տուրաս :

— Կիրլինիզ , տէտի գըրպուզ գարբ
թանքրէաէ , վէ մէրգում պրապա-
նըն շիլթէլէրի իւզէրլինաէ օթուրմա-
որնասա , գըրպուզ գարբ տախի կէ-
լիպ մէրգուման հանքնասա օթուրաս ,
վէ հիչ պիր քէլամ իրաս խաիլմէկէ-
րէք , արապա հարէքէթէ պաշտարը :
Հախանանըն ուսուլինէ մուզայիր
օլարապ , պու արապանըն արապաճը-
պը կիտէճէկի մահէլլի էվիլէճէ պիլի
խաի , շիւնքի գըրպուզ գարբ նէ թա-
րաֆա կիտիլէճէկիսի տալա պիլտիր-
մէհօր խաի : Վէ պէյիլը , սիւրաթը
հարէքէթիսի դաթան թատիլ իթմէ-
կէրէք , պաղէն սաղա վէ պաղէն սօ-
լա սարարապ , պիր չօգ քիւչիւք վէ
պիւչիւք սօգազբարտան կիրիպ չըգ-
արգասն սօնրա , նիհանէթ , իքի թա-
րաֆը պաղչէ ախարըլըլա մուհաթ
օլան տար պիր կօլա վասըլ օլաս :
Պու մահէլլտէ պուլունան պիր թա-
գքմ ոարմաշըգ տգաճըրընըն դուլ-
վէթիլ տալարը , մէզքիւր ախարըլը
իհաթա իթտիքաէն մասասա , կօլուն
իւզէրինաէ պիր նէվի քէմէր շէքլին-
աէ , պիր թարաֆտան օլ պիր թա-
րաֆա դալուշմազաա խաիլէր :

Պու սրալըլ թանքրէա , բէհպէրի
օլան գարբեա խիթապէն ,

— Իադլաշըն օրմուհուզ , տէհու սի-
ւալ իթտի :

— Էվիլէթ , էֆէնիսիմ , եալընըլ
եադլաշմազ տէյիլ , մահէլլի մազ-
ստաէ կէլինօրուզ , տէտի մէզպուրէ
գասարն : Պաստէհա իրալէթէն , բէճա
խալիթմ էֆէնիսիմ , եխիլինիւզիւ
պանաս սօրբու շէլիլիլիլիպ , տէտի :

Թանքրէա , պու թէքլիֆէ մուվա-
ֆազաթ իթմէսի խզերինէ , հանազ-
լարըլա սնըլ խզերինէ իրէքլի պիր

դու մաշքն սօգունտուղունու հիսս իյ-
լէտի , վէ թսալիաթիլլէ . քէլամա ա-
զաղ պիլլէ ,

— Ե՞ք ետքբերօրսունուղ , տէեու սի-
ւալ իթտի :

— Էֆէնտիմ , կէօզլէրինիղի պաղ-
լաեօրում , տէտի մէճհուլէ գատըն :

— Ե՞ք իչին :

— Անքն ճէվապընք պէն վիրէմէմ ,
պէն քէնտի վաղիֆէմի իծրա խտիեօ-
րում :

Կէօզլէրի պաղլը պիր տաէմ , սի-
րահարղ առէմիէրէ պէնպէտիկինտան ,
Թանքրէա պիր էմիլյէէթսիլլէք Տիւ-
սի իլէ եիւզիւնի . թէքրարէն ոլ պիր
թարաֆա չէվիրտի , վէ պու արաչըգ
մէրէյ գատըն , «Արէթ» աէ յիպ , արա-
պանըն հարէքէթմի տուրտուրտու գ-
տան սօնրա ,

— Էֆէնտիմ , տէտի , էկէրչի կէօյ-
լէրինիղի պաղլաթմապ խթէմէզպէ-
նիլ , վէ էկէրչի պիր տուղազաան
գօրգուեօրտանըղ , վէ պէնիմիէ կէլ-
մէք խթէմէզպէնիլ , պիր ալ էվիլէլ
սիղի ալաբըլմ մահէլլէ տէնէպիլլի-
սինիլ , վէ սիլէ եէմին իտէրիմ քի ,
էֆէնտիմ սիլին գօրգուաչ օրտուղու-
նուղալ իչիտէճէք օլուր խտէ , պու կի-
ճէ սիլին իլէ միւրադաթ խտէմէտի-
կինտան սօյաեք սապա իզհարը քէտէր
իթմէեէճէք սիր , վէ սիլին խաթքրէ-
նիլ , անքն ֆիքրինտան վէ եիւրէ-
կինտան մահվ օրուլ , էտէրի պիլլէ
գաղմտեաճապ արք :

Պու գարը , իչպու լաֆիլլարը հէ-
նուղ սէօյլէմէքտէ իքէն , Թանքրէա
մէզքիւր մուվադգաթ թէրէտախ-
անտան նաչի ալ վէ հիճապ իթմէք-
աէ խտի , վէ իչթէ պու սրբատա մէր-
գում , քէնտի քէնտիին ,

— Ի , պու տէրէճէեէ կէլլիլ օրտու-
ղու հարտէ , թմա տ ճա՛նա գատար
կիթմէլլէլիմ , տիմէքտէ խտի , պուս-
տանտա պաչղա գօրղ տճաղ նէ սէպէ-

պիմ՝ վար սրք : Դիտէ պէնի հալա-
նատա թմալմաղ , վէ պէնի սօյմադ
իւզրէ , պիր տուղապա ախչիւրէնըր
խտէ , իյի պիր ալ գալաթմիլչ օլմաղ-
լար :

Թանքրէա , պու սէօյլէրի քէնտի
քէնտինէ սէօյլէտիքտէն սօնրա , քէ-
ֆիլղէսինէ խիթապէն տախի ,

— Իչթէ եիւզիւմ , խթէտիկինիղի
եարքն , տէտի :

Մէզպուրէ գատըն , մէրգուամոն
կէօզլէրինի պաղլաեաբաղ ,

— Վադթը կէլաիկինտէ , պու պաղ
չըգարըլաճապ արը , տէտի , վէ ա-
րապաճքիա խիթապէն տախի , «Աէ-
կ» տիտէսիլլէ , արապա հարէքէթէ
պաչաաղ , վէ պիր ալ սօնրա , պէ-
թէքրար տուրտուղանտա , միւրանըղ
տէլիգանլըսը ,

— Կէլաթիք մի , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվիլէթ , ճէվապ վիրտի մէլլէյ
գարը , վէ էվիլէլ պէ էվիլէլ քէնտիսի
էնիպ , պատէհու Թանքրէտի տախի
էնտիրտի :

Պու սրբատա , Թանքրէա , անախ-
թար վաղթմալըլա պիր գարու ա-
չքլմաք սէտաքընք իչիթտի : Պատէ-
հու մէլլէյ գարը մէրգուամոն գօլուն-
տան թմաթարապ ,

— Տիւգաթ խտին , պիր էչիք կէ-
չէճէքսինիլ , տէտի , վէ մէրգուճ օ-
րտեք կէչմէսի իւզէրինէ , արթըր
գօրգուաուղ եիւրիսիւնիւլ , տէեու
լլալլէ իթտի :

Թանքրէտին , քէհալէրի օլան գա-
տըն վիտաթմաթըլա կիրաիկի մահէլլ ,
պէր պաղչէ կէլաիկին գաւմու պիր
մահէլլի օլուլ , տաճըլարըն տալլա-
րը , տէլիլ անլընըն եիւզիւնէ լաթիֆ
պիր տուրթմաէ սօգա՛նտապտա , վէ
թմաթըլա պիր սէրինիլք Տիւրպ՝ իթմէք-
աէ խտի :

Թանքրէա իլէ քէհալէրի , պու եօլ-
տան եիւզ աարլ՝ գատար եիւրիս-

տիւրտէն սօնորա , մէլէզ գարը հարէ քէթինի օլըրլաթտը , վէ տէլիգանլըեա խիթապէն ,

— Տիգգաթ խոխն , վէ օլթը գատէմէտէն միւրէթթէպ օլիւր նէրաիվէնտէն եօգարը չըգմաւեա հազըր օլուն , տէտի :

Թանքրէա , մէզըիւր նէրտիվէնի չըգմաւը իւզէրինէ , եէնի օլիւր գարունտուն օչըլաըընը իշիթաի , վէ պուրէրրէ տեադըարը գոււմլարա պատաճազ եէրտէ , զաեէթ եումչազ վէ նազիւր հալըլարա պատար : Այնի վագըթտա , մէրգոււմ տէլիգանլը , ինտանըն , տէյիլ եալընըզ խաստէլէրինէ , իլլա միւզիգանըն սէաաըը կիպի , գալպ վէ Ֆիւրրինէ տաթի թէէտաիւր իտէն թաթըր վէ կիւզէլ գօգուլար հիա իյէտի : Հաթթա օրանտ գատար քէնտիպինէ գըրլապուգուգ իտէն գատարնըն , պու մահէլլատէ էլինի քէնտի օլիւրէ յինտէն աեթրաըընը անլատը : Մէրգու մէ պու մահէլլատ , Թանքրէտէ :

— Տանքուուգ վէ պէքէյինիպ , տէտի :

Պու սըրատա գարուլար օչըլըպ գարանաըլար , վէ պատէհու տէրին վէ միւրէմմէլ օլիւր սիւրիւթ հիւրմ իթաի :

Իւչ տէօրթ տադըպ սօնորա , մէլէզ գատարնըն սէտի ուղապտան իշտիլիսօր կիպի ,

— Էֆէնտիւմ , արթըզ կէօղիւնիւզին պազընը չըգարընըզ , տէտի :

Թանքրէա պու լազըրաըլարը իշտիւր իշիթմէզ , կէօղէրինէ պազըր օլուն պազը չէօղաիւ , վէ Ֆիւզէրտտէ օլիւր մէրապ իլէ էթրաֆըր թէաղիգու թէճէտիւս իթմէկէ պաշլատը : Մէրգոււմ էվիլէ պէ էվիլէ հիշ օլիւր շէյ կէօրէմէտի , վէ պուլունտուգու օտա օլ գատար գարանլըզ խաի քի , պու օտանըն տէրէճէյի վիտաթթըր տաթի սեթաեամաար : Պէպլէճէ օլիւր

գաչ սանիեէ թէֆթիչտէն սօնորա , տէօչէմէնին իւզէրինի գարլաւան հալընըն իւզէրինտէ կէօրտիւկիւ օլիւր ըչըզ շէօլէսիլլէ , եազընաա պուլունան օտանըն գարուտու պիւսպիլթիւն գարալը օլմաաըլընը անլատը : Մէրգոււմ պու գարուեա եազըլաշաը իտէտէ , աշմազ իչին թէրէտաիւտտէ պուլունանգտա իքէն , նտիւեահ թաթըր օլիւր սէտա ,

— Կիլրինիպ , էֆէնտիւմ , տիմէսիլլէ , զանն իտէրաին քի կէնճ Պրանաըլըն եիւրէր չարընթըսը տուրաու :

Պինապէրին Թանքրէա գարուեու աշըպ իչէրի կիլմէսիւնտէ , նազարը աիգգաթթընա չարան շէյլէր , խաեալինին տէրէճէսինի պիլլէ թէճաւիւզ իյէտիկիւտէն , հազըրգաթթէն մի թէհալիւր գալար :

Մէրգոււման կիւրտիկի օտա , օրթա պիւրիւրիս քտէ օրուպ , տէրունի , գարիպ թապիլըլէր իլլէմէլի հինտ գումաշարըլլա քէամիլէն օտնաթըրը խաի : Մէզըիւր օտանըն էթրաֆըրտա , Չին սազըլարը պուլունուպ , պունարըն իչինէ տիքիլիշ օրան շիչէր Ֆիտանըրընտան , Իսրանեա շալապըր միսիլլու ինտան սեթիւս իտիճի կիւզէլ գօգուլար հաաըլ օլմապտա խաի : Օտանըն օրթաթընտա , իրէքի իրլէր իլլէ օլիւր սալընճազ սարըր օրուպ , պունուն տէրունինտէ , գանէթ կիւզէլ վէ ճալիպ օլիւր վաղիեէլթէ կէնճ օլիւր գըզ եաթմըշ վէ եախօա օլիւր թարաֆա եաալմաթը խաի :

Պիպ , պու կէնճ գըղըն Գարլէն օլտուգունու աէօլլէր խտէր , զանն իտէրիպ քի , պու պապաե նոպշ ու թալրիֆէ կիլիլլէր օլիւրտէ օլուր , վէ օգուեանըրըմըզ , մէզպուրէնին կիւզէլիլիլինի տէրիաթթըր իթմէր իթթէրլէր իտէ , պու սըրատա , իչպու հիւրտէէնին պիլիլիլի ֆարապարտա

միւրսճաստի իմ մէջերի . քեռաֆի կէօ-
րիւնիւր :

Մէզ պուրէնին կիյննաիկի էլլիտէ ,
գբըմբը իրէքլի էնիլի գօրանլարսր
իլէ թէղեին գբընմբը թիւլտէն պէ-
եաղ պիր ֆիսթանն օլուպ , պու ֆիւ-
թաննն պօղպղ թարաֆը յլա գօլլուգ-
լարը տէքօլթէ օլմասընասն , օմուգ-
լարը իլէ կէօքսիւ , նիմ սուրէթտէ
միւշահէտէ օլունմադտա , վէ քիւ-
չիւք աեադլարսր տախի ֆիսթաննն
այթընասն կէօրիւլմէքտէ խտի : Գար-
մէն , գօրանիւնին տիգգաթարըղընը
էօրթմէք իւզրէ , ուղան սաշլարընը
չէօղմիւշ , վէ ինճէ պիր թիւլ կիպի
կէօքսիւ իլէ օմուգլարընա սօղրու-
սարգթմբը խտի : Մէզքիւր իրէկէ
միւշապիւն վէ գօղուլու օլան սաշլա-
րըն տաղալարը արասընասն , մէզ-
պուրէնին պօղպղընա թմապիգ խտիւ-
միշ օլան գբըմբը մէրճանտան մաս-
մուլ կէրտանըղըն եուվարլագ տա-
նէլէրի միւշահէտէ օլունմադտա խտի :
Մէրգումէնին գօլլարընտա տախի պու-
եօրտա պիլէղիքլէր պուլունմադտա օ-
լուպ , սօլ գուլագ թօղունուն իւզէ-
րինատէքի սաշլարը իւզէրինէ տախի
պիր կիւլ թաալիգ խտիւմիշ , վէ սաղ
էրինատէ խտէ , պէեաղ թիւլլիւ , վէ
օրթասընտա եուվարլագ պնալը պիր
եէլլագէ թուլթմուշ խտի : Մէրգու-
մէ , աեադլարընտան պիրինէ , գբը-
մբը սախթիւնտան պիր բանթուֆ
կիյինմիշ օրտուղու հարտէ , սալըն-
ճագտան ախարը պբրագմբը խտի :

Թանքրէտին , տէրունի օտտա կիր-
տիկի էսնատէ , կէնճ գբը շու հալ-
տէ պուլունմադտա խտի . եանի , զա-
թէն կիւղէլ իքէն , սահիճ վէ եախօս
սախթէ պիր իղթիրապը գալպինտէն
նաշի , եանագլարը գբըլարմբը վէ կէօզ-
լէրի բարլամբը , վէ թմապիթիլլէ տա-
հա զիեատէ կիւղէլլիքքէտպ իթմիշ
խտի : Պնասպէրին օգուեանլարըմբը

մէրգում տէլիգանըննն պալէատէ
զիքրի սէպգաթ խտէն թէհայեիւրին-
տէն սօլտեք թէաճճիւպ իթմէմէլի
տիրլէր :

Թանքրէտ , շիմտիեէ տէկին կիօր-
տիւկիւ վէ խտեալ իթտիկի գտարն-
լարըն մաֆէվիլնտէ պուլուննան պէօյ-
լէ պիր կիւղէլի կէօրտիւկիւնտէ , հա-
գբըգաթէն օլ գասար միւթէհայիւր
օլտուքի , պէօլլէ պիր պիէմալ մախ-
լուգ գարըքրնտա , աեյլի թէհայ-
եիւր վէ թէաճճիւպ իթմէք , իլլա
հուգարուտա սէճտէ գբըմագլարըմ
օրտուգանա պիլ միւլահայա , հէման
տիլ իւղէրինէ կէլէճէք խտի : Պու
կիպի սբրուլարտա , էն սաֆ օլան գա-
տընլար պիլէ , էրքէքլէր իւզէրինատէ
հաալ իթտիրտիքլէրի հիապիտիք
րէք չարուգ ախարլար : Հալպուքի
Գարմէնտէ , սաֆլքգ տէնիլէն շէլին
էսէրի օլմաթըղընտան , մէրգումէնին
տուտագլարընտա , Թանքրէտին իւ-
ղէրինտէ միւշահէտէ օլուննան ֆիւլ-
գէլտաէ թէհայեիւրտէն նաշի , պիր
լուրուրինէթ թէպէտիւմիւ գահիւր
օլտու : Վէ միհրապլարը իւղէրինտէ
եաղընն քիւնիլկիւն պուլուլարըն-
տան խօշլանտան մապուտար միտիլլու ,
Գարմէն տախի , Թանքրէտին պալէա-
տէ զիքր օլուննան հալինտէն խօշլան-
աթընտան , մէրգիւր հալին պիր միւտ-
տէթ թէմախիտինէ միւսաստտէ իթտի ,
վէ պատէհու Թրանթըլճա , թաթըր
Փագաթմ ճիւղիճէ միւգասարբպ պիր
սէտա իլէ :

— Բէճա խտէրիմ , միւսի շքվալի-
եէ , եաղլարընը . . . տէտի :

Պու սէօղ իւզէրինէ Թանքրէտ պիր
գաշ սարմ իլէրէեէրէք :

— Ա՛հ , էֆէնտիմ , էկէր շու կէօր-
տիւկիւմ բիւեա խտէ , բէճա խտէրիմ ,
պէնի ույլունման ուեանտըրունեք-
նըլ , վէ միւսաստտէ պուեուրունքի ,
պու բիւեաեք պիր ալ վագթթ տա-

հա կէօրէ յիմ' : Չիւնքի շու էսնատէ պէնտէնիդէ կէօրիւնմէ քստէ օլան խաւալի սէմալլինին պիր տադքգաաքնը , ս զուն պիր էօնրէ թէրօնի հլլէրիմ' , տէտի :

— Միւսիւ շքվալիւէ , սիդ տալս ույդուտա տէ յիւրինիդ , տէկու ճէվապ վիրաւի կէնճ գըզ , եէնի պիր թէպէտաիւմ իլէ , էվիլէթ , պէն պիլլիճուտ պապլլիմ' , վէ սիզին դարշընըզտա պուլունմադաաւքմ' , վէ էկէրչի պու խուտուտա խակեաթ օլմադիչին , պիր աէլիլ իսթէրաէնիդ , իշթէ էլիմի սիզէ ս զաթմադաաւքմ' , պարանըա , պէնիմ' , թապլիաթըն խարիճինաէ պիր նէսնէ օլմաարգըմի սնլուեապլիլիսինիդ :

Պանուն իւղէրինէ թանքլէտ մէզպուրէնին նազիք էլինի թուլթուպ , աշգ ու հիւրմէթիլ պուս իլլէտիկինաէ , կէնճ գըզ ,

— Նաաըլ , շիմուի թէէմին օլտուսուզմա , տէկու սիւպ իթաի :

— Էվիլէթ , էֆէնտիմ' , շիմուի հապըպիմը հայէ վադքֆ օլտում' , վէ արթըզ շիւպհէ իթմէեէճէ յիմ' : Էվիլէթ , կէօրաիւկիւմ' , պիր կէչիճի խաւալ օլմանըպ , իլլա սիզօնիդ , եսնի գաաքնըաքն էն կիւղէլի , վէ էն զիւեաաէ սէճաէ օլունմաեա շայեանը : Մեճադ պէն , իգպալ ու սաաաէթիմ' հազգընտա էմին օլմադլըզմիա պէրապէր , շու իգպալ ու սաաաէթ օլգաաար պիւլիւք վէ ալէլիսուտու պէնաէնիդէ զպլի միւսթահապգ կէօրիւնիւեօր քի , աճիզլէրինին շու հալէ նայիլիէէթիմէ պիր տիւրիւ սպլիմ' իրմէեօր :

Գարմէն , սալլանճադը եանընտա պուլունան պիր գօլթուպ սանտալէսինի կէօսթէրէրէք ,

— Էֆէնտիմ' , պուեուրուն օթուրուն քի , ուզուն ուգաաիւէ գօնուշադմ' , տէտի , լաքին էվիլէ պէ էվ-

վէլ նոմուտուտու սիզին նազարքնըգտա լազա շքարմադ իսթէրիմ' , շիւնքի շիւպհէսիլ , շու էսնատէ հազգընտա պիր հիւսնի էֆքեարքնըզ օլմամալը արը :

— Պէն մի սիզի ֆէնա հիւքմ' իտէճէ յիմ' , ահ , մաաամ' , եէմին իտէրիմ' քի . . . :

— Խանըր , էֆէնտիմ' , եէմին իթմէլլինիդ . սիզ պէնիմ' հազգընտա պաշգա կէօնա մուհաքէմէ խաէմէզսինիդ , զիրա , սիզին իլէ պու մուհալէրէ յի իթմէք իւզրէ իթթիխապ իթմիշ օլտուզում թապր ու հարէքէթ , հազըգաթէն շարըզզ վէ մուխաթարապ արը , վէ սիզ պէնիմ' կիւղէլ օլտուզումու կէօրաիւկիւնիւզ իւչին , հազգընտա մէրհամէթիլի պուլունուեօրսուսուզ , կօգաա . . . :

— Մաաամ' , բէճա խտէրիմ' , իթիմաա խալին քի , պէնիմ' սիզէ օլան տէրէճէ յի հիւրմէթիմ' , թէհայեիլրիւմէ միւսապի տիր :

Գարմէն խօշ պիր թարգտա պաշքեր սալլաւարապ , շէօլլէ աէվիմ' իթաի .

— Պէն սիզին հիւրմէթիլիդէ ինանմամ' , ֆիլիպադք օլ հիւրմէթէ միւսթահապգ օլտուզում վէ սիզին պանա ֆէվգ էրաաէ բիաեէթ խաէմէկինիգի պլիլիլիմ' , լաքին էվիլէրա , աօզրուտան աօզրու սիզէ սէօլլէմէքլիկիմ' փաճիպէտէն օլան սէօլլէրի իչիթմէլլիսինիդ : Հէր շէյաէն էվիլէլ , էֆէնտիմ' , պէնիմ' քիմ օլտուզումու պլիմէլիսինիդ , զիրա , պէնի էն պիւտաէ տիւշարը իզթիլրապ գըլան մաաաէ , պէնի , Հալանաաաա քէսրէթիլէ պուլունաապա բիվաեէթ օլունան սադանը պօզուպ գաաքնըպաաան պիրի դանն իթմէքլիկինիդին իհթիլապի տիր : Ահ , պու պապաէ սիզին պանա նէճէվապ վիրէճէկինիդի սնլաեօրում' , լաքին պիրիշ օլուն քի , նազիքիսնէ սէօլլէր , տէլայիլի միւսապիթէ աաա

օլունամաղլար , վէ հիշ պիր շէյին իւ պաթքնա գասիր տէյիլ տիրէր : Իմ տի միւսասատէ իտին պանա քի , սէօգիւմէ տէվամ իտէյիմ , վէ վատ ի տէրիմ սիղէ քի , սիղին սքրանըղ կէլտիկինտէ , քէմալի տիրգլաթլէ պէն տախի սիղի տիրկէեհէճէկիմ , վէ սէօյլէեհէճէկինիլ սէօղլէրէ հիւսնի բիզամլա իթիմատ իտէճէյիմ :

Գարմէն , սօն քէլամլէրի իրատ իթտիկինտէ , եանտղարքնատա ճալիպ պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունամագտա իտի , վէ տուտագլարքնատան սատըր օլան հէր պիր քէլիմէ , Թանքըէտին գուլագլարքնա դանէթ խօշ կէլտիկի կիպի , մէրգուլմէնին հէր պիր հարէքէթի տախի , պիր լէթաֆէթի ճէտիտէ հասըլ իթմէքտէ օրտուղունտան , կէնճ Ֆրանսըղ , կէօղլէրինի մէզպուրէնին իւղէրինաէն աւըրամամագտա իտի : Հէր նէ հալ իտէ , Գարմէն քէլամլէնա շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի .

—Պէն օն սէքիլ չաղքնտա Իորանեօլում : Պէնիմ տամարլարքմտա ճէվէլան իտէն գանա , աթիլգ Իսրանեա հիւքմտարլարք գանքնտան պիր գաշ տամլա գարքչմըշ տըր : Պէնիմ վարիտաթքմա կէլինճէ , անը տօղրուտու պէն տէ պիլմէմ : Ֆիլվագը պէն Ռիբէնէ տաղլարքնըն օլ պիր թարաֆքնտա տօղմուշում , վէ իսմ ու էճատա տըմլա , Իսրանեաւա մէնտու պ իսէմ տէ , գալպէն Ֆրանսըղքմ , վէ գահրամանլարք , պիղիմ գահրամանլարքմըղ իլէ ճէնկ իտէպիլէն օլ շէճի վէ պահատըր Ֆրանսաւը տայխն սէվմիշիմ , վէ եախօտ տահա տօղրուտու օնա սէճտէ գըլքչքմ տըր : Ֆրանսըղ ասըլգատէլէրի պէնիմ ինտիմտէ տայիմ իւլ էվգաթ ասհապը սատագաթ , շէճաաթ վէնէղաքէթտէն մատտուա օլմուշար տըր : Հէնուղ սիննի սէպալէթտէ իքէն , շէօյլէ սէօյլէր

իտիմ . «Հէր գանըղ կիւն գալպիմի պիր պաշգատքնա վիլումք լաղքմ կէլիլ իտէ , պիր Ֆրանսըղա վիրէճէկիմ . . . » Ահ , էֆէնտիմ , պու սէօղլէրիմէ տահա պաշգա նէ իլալի իտէպիլիլիմ . . . Պէն սիղի կէօրալում , Ֆրանսըղ , վէ հաթթա տարլատէ օլտուղունուղա թատուղ իթտիմ . . . :

Գարմէն , պու սօն սէօղլէրի եալաշ պիր սէտա վէ հէեհճան իլէ ըբէլէտիկի սքրատա , եիւղիւնիւ , եէլքադէսինին թիւլլէրի իլէ կիլլէմէքտէ իտի : Մէզպուրէ քէլամլէնը տահա ի բալ իթմէմիշ իքէն , Թանքրէտ , արթըգ թէհամիւլ իտէմէեհէրէք , պիր տիղինի եհրէ տանտաղ , վէ չինկեանէ գըղքնըն էլլէրինտէն պիրինի թուլումուղ , շէօյլէ պէեան իթտի .

—Վէ պէնի սէվտիկիլ , էօյլէ տէյիլ մի , սհ , մտտամ , ըէճա իտէրիմ , պանա ինաեթթ իտին , վէ տիհանքնըղտան պէքլէմէքտէ օրտուղում շու իֆատէյի պիր սն էվիլլչըգտըն , զիրա սիղ պու իֆատէյի իթմէտիլլ ճէ , պէն տէ , ուճուսու կէօթթէրաիկինիլ շու ստտտէթ ու իլպալին հաղքպէթինէ ինանտմաւեաճաղքմ :

Պու սքրատա Գարմէնին տուտագլարք գըմիլլատաղ , վէ մէզպուրէ , կիւեա հիճապընտան կէօղլէրինի աշաղք էեհրէք ,

—Էվիլլէթ , սիղի սէվտիմ , տէտի եալաշ պիր սէտա իլէ ,

Պու իլըտար իւղէրինէ , պիր սղ վաղըթ սիւքիւլթ հիւքմ իթտի : Գարմէն պու տրայըղ գանէթ հէեհճան իլինտէ գանն օրտուեօր իտի : Մէրգուլմէնին եիւրէկի չարքմագտա , վէ էլի , Թանքրէտին էլինին իլինտէ տիթրէմէքտէ իտի : Մէրգուլմ տէլիգանլը , տէրէճէյի մահղուղիեթինի պէեան իթմէք իլին , պաղք սէօղ սէօյլէմէք իթմէմէքտէ իտի իտէտէ , պէզ

լէ սըրապարտա էմնայի կէօրիւլտուկիւ կիպի, զանն խտէրսին քի, սիկի թու թուլմուշ խաի, պինտէն ալէյճ հիշ պիր քէյիմէ պիլէ սէօյլէմէէօր խաի : Նիհանէթ մէզպուրէ կէնճ գբղ, քէնտիյի թօրքանարադ, շու սուրէթլէ մէզքիւր սիւքիս թի զաթթ իթաի :

—Փրանսատա, Իօրաննատա, հէր հէրտէ, վէլհատըլ օթէյլէրտէ պուլունան էճնէպիլէր, վէ տայլարա գօնան գուշար միսկլու պուլունտուլ զունուլ պու մէմէքէթտէ, սիզէ բաթթ կէլմէք իչին բէք շօդ Ֆուրասթ վադք օլապիլիր խաի, վէ հախօսա պիզղաթ քէնտիլմ օ կօքաա Ֆուրասթլար հատըլ խտէպիլիր խաիմ : () հալան սիզ, իհթիմալ տիր քի, պէնի կէօրիւր, պէնի թէտպքղ ա թէֆթիշ իտէք, վէ պիլքի տէ պէնի սէվէր իտինիզ : Պու վէճճ իլէ պէն տէ, սիզի հուգուրումա կէթիլմէք, վէ պիր ալ էվիլէ իթտիկիմ իզրապը իք տէֆա պէն իթմէքլէ, քիպը ու նամուսումա խալէլ կէթիլմէն հարէքէթմէն քէնտիլմի սագքնապիլիր խաիմ : Լաքին պուլունտուլգումուլ մահէլլ նէ Իօրաննա տըր, վէ նէ Փրանսա : Պիզ պուրատա Հալանա շէհրիտէ պուլունտուլտաքըլ, պինտէն ալէյճ պու մահէլլտէ, շու հա պու թէտպիրի վէ հա վապթմաք իթթիտար խտէմէլ իտիմ : Հալպու քի տիկէր թարաֆտան, հա աճըլըլ վէ պէլքի միւհլիք պիր հարէյի, միւտտէթի մէտիտէ, վէ հախօսա տահա տօղրուսու տայիմի սուրէթտէ շէքմէլի խաիմ : Պինտ պէրին գալլիմին խալիտէթինէ վէ սիւտաթմբն տօղրուլգումա կիւվէնէրէք, շիւպհէսիլ, ճայիլ օլմանան պիր խուսուսուն իճրատքնա իճթիտար իլլէտիմ : Իմոսի, էֆէնտիմ, սիզին իչին, վէ սիզին սէպէպիլիլ իչին իճրա իթմիլշ օլտուլում շու թապսիրաթըմա էլպէթտէ աֆիլ խտէճէքսինիլ :

—Սիզէ աֆիլ մը իթմէք, թէքրարլատար Փրանսալ, տայիմա Գարմէնին էօնիւնտէ տիզ շէօքմիւշ օլարագ, ահ, էֆէնտիմ տիւնտանքն էն մութըսու օլան պիր ստէմ, սաատէթի հալէ նայիլ օլտուլու իչին, ճէնտայը Հադգա աֆիլ իթմէքլիկէ դալգըշապիլիր մի : Իշթէ, մատամ, պէն օ ստէմիմ, լաքին պէնիմ սաատէթիմ, շիւպհէ վէ իզթիլապ իլէ դալըշք տըր : Իմոսի հինէ թէքրարլարմ քի, պէնիմ շու իգպալիմ, օլ դատար պիլիւք, վէ մէմուլտէն խարիճ կէօրիւնիւէօր քի, պիր տիւրլիլինանամանէօրում : Պաշքմ տօլանըէօր, վէ ազըլմըլ զայ խտէճէկիմ զանն խալիտօրում, վէ էօյլէ միւլահադա իտիտօրում քի, սիզ պէնտէնիլի սէվմէյիպ, իլլա սէպէպիլիլ անլանամա տըլքմ զալիմանէ պիր էլլէնճէ իլէ վադքթ կէչիլմէք զքմնքնտա, թէքմիլէն սիզէ թէտիմ օլան պիր եիւրէկի կօգմադլա քէյի սուկուէօրսու նուլ, վէ հադքնտա օլ եիւրէկի թահպիր խտէճէքսինիլ :

Խանքրէա պու սէօլլէրի միւքտտէր պիր սուրէթտէ թէլաֆֆուլ իթտիլինտէն, Գարմէն տախի թաթլը վէ միւլայիմ պիր սէտա իլէ, շէօյլէ ճէվապ վիրաի :

—Տօթում, իզհար իլլէտիլինիլ շու թէրէտաիւա, հէմին խտէրիմ սիզէքի, պէնիմ իչին պիւլիւք պիր տէրա տիր : Տօթում, կէօլլէրինիլի պէնիմ կէօլլէրիմէ աթֆ իտինիլ, շիւքի ինտանքն կէօլլէրի, դալպիլին իչրիտինի կէտիթէրի տէրլէր, վէ պունա պէն տախի ինանքքմ : Պու սուրէթլէ տէրունի դալպիլի թէֆթիշ իտինիլ, պադալմ անտէ նէ կէօրիւրիւնիւլ :

—Պէն սիզին դալպիլիլտէ, օ դալպին պէնիմ օլտուլում կէօրիւէօրում աէնու զանն խալիտօրում :

— Հագագընըզ վար արբ , զիրա սի-
դի սեվմէսէ խախմ' , շու էսնտատէ պէ-
նիմ դարչքմտա պուլունուր մու խախ-
նիզ : Պագաթ սիզատէ պէնի սեվէր-
մխախնիզ , Թանքրէա :

— Օհ , էվվէթ , պիւթիւն գուվվէ-
թխմէ , պիւթիւն եիւրէկիմէ : պիւ-
թիւն ճանքմիա , վէլհասըլ պիւթիւն
հաստթմիա սիզի սեվէրիմ :

— Լաքին պէնի միւտատէթի մէտի-
տէ սեվէճէքմիսնիզ :

— Էվվէթ , պէն սիզի տայխմա սե-
վէճէլիմ :

— Պու սեօղիւնիւզատէ գալլի տու-
րաճաղքնըզա եէմին խախմիսնիզ :

— Էվվէթ , նամուտում վէ մուհապ-
պէթիմ իւզէրինէ եէմին խախրիմ :

— Պագաթ աճապա իթախիկնիզ
շու եէմինի , տահա նիչէ գատքնըա-
րա տախի իթմիչսնիզ տիր :

Թանքրէա խաթէմէեէրէք գրղար-
տը , վէ ճիւղի պիր թէէմինիչ ,

— Խանքր , հիչ պիր գատքնա . . .
տիմէքաէ Իքէն ,

— Պու եօլտա պէեանը էթքեար
իթմէլին , շիւնքի ինանամում , տէտի
Գարմէն , տէլիւգանըքնն սեօղիւնիւ
գաթթի խախրէք :

— Էօյլէ խաէ , տէվամ իթտի Թանք-
րէա պիր տէրէճէ սըզքնթիթ իլէ , մու-
տամ' քի հաղքգաթթը հալի իլըար
իթմէք լաղրմ' արբ , պէն տախի պէ-
եանէ իճթիտար իյլէրիմ' քի , վագաա
պունտան էվիլլէրի շու հա պու գա-
տքնա , սէնի սեվէրիմ' տէեու տայի-
մն եէմին իթմիչ խախմ' աէ , շու վա-
տքմին միսթագպէլէ սյիա օլտու-
գունա տալա ինանամըչրմ' արբ :

— Հոյ պու . քի պու կիւն . . .

— Պու կիւն , մոտում , նամուտում
իւզէրինէ եէմին խախ օրում , վէ ճէ-
նապը հագգ . շահիա օրուն քի , պէն
պէօյլէ պիր եէմինի հիչ պիր վագթթ
նագգ իթմէեէճէկիմ :

— Էօյլէ խաէ , արթըզ պէն տէ շիւպ-
հէ իթմէք խաթէմէմ' , վէ պու խու-
տուտա քէնախմի մէսուա տաա խախ-
րիմ : Էվվէթ , սիզին պէնի սեվախիկ-
նիզ : վէ տայխմա սեվէճէկնիզ վէ
եիւրէկնիզ թէքմիլէն պէնիմ' օլա-
ճաղքնա խախտթ օլտում : Պագաթ ,
րէճա խախրիմ' , տաթում , պէնիմ շու
սոն սիւալիմէ տախի ճէվապ վիրին :
Եիւրէկնիզ նէ վագթթաան պէրի
սէրպէթ ալբ :

— Միւտատէթի մէտիտէն , պլըար-
տան , վէ տիեէսլիլրիմ' քի եըլար-
տան պէրու , մատում :

— Սահիլէ մի :

— Պու պագաէ թէքրար եէմին ի-
տէպիլրիմ' :

— Տիմէք գալպինիզ , Անունիլա-
թա նամ' կիւզէլ գըզ հագգընտա
իլհարը մուհապպէթ իյլէմէմիչ տիր :

Թանքրէա , պիրտէն պիրէ իրաա
օլունան պու խախմէն շաչքրապապ ,
կէօղէ վուրաճագ սուրէթտէ տիթրէ-
տի , վէ եիւրէք սէտա իլէ ,

— Տիմէք սիզ պու խուտուա պի-
լիս օրաւունուզ , տէտի :

— Պէն սիզէ սյիա օլան հէր խու-
տուա պիլրիմ' , Ֆագաթ րէճա ի-
տէրիմ' , սիւալմէ ճէվապ վիրինիզ :

— Պունտն ճէվապը րէք գօլպ
արբ : Պէն , սոն ժօղէ Բօվէրօնուն
գըզքնը կալքնոզ պիր տէֆա կէօր-
տիւմ' , վէ վագաա կիւզէլ վէ տիլպէր
պիր գըզ խախ խաէ տէ , պէնիմ' գալ-
պիմաէ հիչ պիր թէէտիր հասըլ իթ-
մէտի : Պունտան պաչգա , ճարգտա
կիւնէչ տօղտուգունտա , եըլաըլար
նտաըլ մահվ օլտըլար խաէ , պունտն
կիպի տախի , Անունիլաթանքն կիւ-
զէլիկի վէ տիլպէրիկի , սիզին կիւ-
զէլիկիկնիզ վէ տիլպէրիկիկնիզ հանքն-
աա մահվ օլմագաա արբ :

— Տիմէք տիր քի , սիզ մէրգու մէլի
սեվմէղսնիզ , վէ ապա սեվմէմիչսնիզ :

—Ապա :

—Սիղէ , սլէնի պու սուրէթիւն սէվ-
տիրախիկի իչին , Հադդ թնապա հադ-
րէթիւնիսն թէչէ.ք.քիւր խոնրիւմ :
Պանասան պէօլէ պէսիւմ էմնիյեթ վէ
մէսուր.թիյեթիւմ պէր քէմուլ աքր :
Պիր սոլ էվիւէլ , ախչարք իլլիթրաոյ
օրուօրու.սոււմ , վէ գալլիւնիլլին պիր
թարաֆքնասա կիլլէնմիլչ պիր բաքի-
պէ պուլունասուլասա զանն իլէ ,
գըստանքեօրասոււմ , վէ սիղէ պու խու-
սու.սուսա աքրք սիւալ իթմէկէ իճթի-
սար խոնմէեօրասոււմ : Փագաթ , սու-
թոււմ , շխտի սիլլին հադդքնքլաս
էմին օրասուլոււմ իչին , սիղէ պէեանք
թէչէ.ք.քիւր իլլէրիւմ , վէ սիլլին միւ-
քեաթաթքնքըք սա շու վէճհ իլէ
թաթախ իլլէրիւմ : Պէնի ախիլէ.յին ,
թանքրէա , վէ սէօլլէեէճէկիւմ սէօլ-
լէրէ իթխոնա խախն , չիւն.թի պէն հէ-
նուլ ալլըրմուսն պիր կալան սէօլ
չըգարմանըչըմ աքր : Սիղէ վիրտի-
կիւմ , վէ գայաքը հանաթիլէ սիլլին օ-
րաճալլընք վաս իթտիլիւմ պու կիւ-
րէ.ք , հէնուլ պի.թիւ.աիր : Նալլընք
սիղէ մէ.յ իթտիլլինի , վէ սիլլին նա-
րք աչլընք իլէ կանաքընքը հիւս
իթտիլլինուս , անքն շարընթըրնա
գարչըր կէլէմէտիւմ , վէ անք մէն իթ-
մէ.ք իւղրէ , հիլչ պիր իթէապիր իթ-
թիխալ իլլէեէմէտիւմ : Պէնաթիս պու
պրասա մալլուլ հալան կէօրտիւ-
կիւմուս , Ֆէվգէլասէ պիր սէվիւնճ
հիւս իլլէմէ.քասէ , վէ մալլուլիլլէ-
թիւնուսն սօլլանք քէնաթիս մէսու.ս
ասա իթմէ.քասէ.յիւմ , վէլլիւսաքլ սիւա-
տի.թի կ օմիլի մուս պիրիւնճի տէֆա օ-
րաքալ սէվիլլէ.քասէ , վէ սիլլի սէվիլլէ.ք-
տէ.յիւմ :

Թանքրէա , պու սէօլլէր իւղլէրի-
նէ հասաք իթխալլիւմ գայալ խոն-
րէ.ք , քէնաթիս տաթի օ եօրասա պիր
լիւսն իլլէ ճէվալ վիրմէ.ք իւղրէ ի-
լէն , պիրտէն պիրլէ վէ մէմուլլին գայ-

րի պիր սուրէթիլէ , թանքրէախն գը-
լալուլու օլան գարք , պիր իլլախրա-
պը հալ իլլէ իլլէրի կիրէրէ.ք , մուհա-
վէրէ.յի գաթիթ իթտի :

ՄԵՇՀՈՒՐ ՊԻՐ ԳՕՄԷՏԵԱՃԸ ԳԸԶ

—Նէ՞ օ , սիւ.սանա , նէ՞ վար աքր ,
պէն սէնի չըքրմասալմ , տէտի Գար-
մէն , մէրլու.մէ գարքեա խիթապէն :

—Աման սիւ.թիւթ խախն , մըրքլ-
տանաք մէղլուրէ , սիւ.թիւթ խախ-
մէտի իչին , բարմալլընք սուտալլա-
րքնա կէօթիւրէրէ.ք : Պասէհու զա-
եէթ հալալչ պիր սէտա իլլէ , կէլի-
եօր . . . պէնի թաադիլ խախեօր . . .
պէլ.թի պալք շիւլլէլէրէ զահիլ օլ-
մուլ սուր . . . ան պիր գալչ տալք-
գանա գասաք հէր շէ.յ մահվ օլա-
ճադ աքր . . . տէեա իլլալէ իթտի :

Պու սէօլլէր իւղլէրիլլէ , կէնճ գը-
քն կիւլլուսէ Ֆէվգէլասէ պիր
տէհէլէթ թաալլըր օլլուսարադ , հաթ-
մալ.սա օրասուլ սալլընճալ.սան ախ-
չարք օրչրաք : Ա.յնի վադթիտա խա-
պէրճի գարք , թանքրէախն էլլինուսն
թութարադ ,

—Կէլլինիլլ , էֆէնաթիւմ , շարուգ ի-
ախիլլ , տէտի , վէ մէրլու.մու օտա-
նքն գարուլլարքնասան պիրիլլէ սօլլու
չէ.թիլլ կէօթիւրտիւ :

Թանքրէա , պու վու.գուլթասն
թապիւթիլլէ միւթէ հալիր գալլարադ ,
իլլահաթ իթմէմէ.ք իւղրէ , Գարմէնէ
սօլլու տէճուտիւ : Մէղլուրէ խոն-
պալքնասա.թի կիւլլու չըգարքալ , մէր-
գու.մն ս.գաթաք , վէ նալի.ք բար-
մալլարքնքն ուճուլլա պիր պուսէ հի-
պա խախեօր կիւլլի պիր հարէ.քէթ իճ-
րա իթտի , վէ բէրէլէեէրէ.ք ,

—Սիլլ պէնի սէվիլլիլլ , պէն տէ
սիլլի սէվէճէ.յիւմ , տէտի :

Թանքրէտ , Գարմէնին կիւղէլ գօգուտայլ տէրապէր , մէզպարէնին սոչլարքնն կիւղէլ գօգու լարքնր սախսի համկ օլան մէզքիւր զիզքյմէթ կիւղիւ սուտագլարքնա սօղրու կէօթիւրաիւ : Մէյէզ գարք պու էնստէ գայքն պիր բէրտէ գալարքրարագ , պիր գարու աչտք , վէ նրանսըզ տէլիգանլըսքնր սայլիմա պիրլիքտէ կէօթիւրաիւկիւ հալտէ , պիւսպիւթիւն գարանիքօ օլան կանքնսաքի օտանա կկրտի : Պանլարքն մէզքիւր օտանա կկրմէլէրի իւղէրինէ , բէրտէ թէքրարէն ախշտիւ , վէ գարու տախի արգալարքնստն գաբանար :

Թանքրէտ գըլաղուզու օլան գարբէա պաղք սիւալ արդ իթմէք խթէտիկինտէ , մէրգումէ ,

—Նիմաի , վէ պու մահէլլտէ սիղէ հիչ պիր շէյ սէօլէէէմէմ' , լարքին սօնրա հէր շէյի սիղէ սէօլէէէճէկիւմ' , տէտի :

Մէրգում' տէլիգանլը սախի պու պատտէ արթըգ խորար իթմէտի , վէ գարանիքգաա գըլաղուզունսն արգատքնստն կիտէրէք , պիր չօգ օտալարտան վէ տար կէչխալէրտէն կէչտի : Նիհտէէթ սօն պիր գարու սըլարապ , տէլիգանլը սոպ պիր համկ թէնէֆֆիւս իթտիկինտէն , կէլաիկի զէման կէչմիչ օրսուզու պաղէէէ կիրտիկինի սնրար : Պու էնստէ արապա սօգապտա , վէ պաղէէնին գարուտու կանքնաա պէքլէմէքտէ խաի :

Պրանարզ իլէ գըլաղուզ գարք , լարքիպ օլուր օլմազ , արապա սիւլաթլէ հարէքէթէ պաշլաար : Պունլար պիր էյիտամ' սիւքիւթ իւզրէ կիթտիքտէն սօնրա , նիհտէէթ Թանքրէտ , քէլամա ապազ պիրլէ ,

—էյ պագալքէ' , շիմտի սիլէ պազը սիւալ արդ իթմէքլիկիլտէ միստատէ վար մը արք , վէ պանա ճէվապ զիրէճէքմիսնիկ , տէտի :

—էվլէթ , էկէրչի սիւալլէրինիզ միւնստիպէթսիլ տէյիլէր խտէ :

—էվլէլա սէօլէ պիրտէն պիրէ ֆիլրար իթմէքլիկիլտէ սէպէպլնիանլառապլիլրմկիլմ' : Սէօլէյին , անսըզրն վէ ալլաւսալ պիր վազքթտա կէլէն քիմ' խաի : Աճապա պէնիմ' գանէթլէ սէվիլիւլումն բէտէրն մի , կօգաս զէվճի մի խաի :

—Պիրատէրի խաի :
—Պիրատէրի բէք տէհչէթլի վէ գօրգու լաճագ աաէմ' մի տիր :

—էվլէթ , էֆէնախմ' :
—Գըզգարքնսաչքնր սէվմէզ մի :

—Պիլաքս բէք զիտատ սէվէր , լարքին անքն սէվմէք թարղը պաշգա կէճնա արք :

—Սիլին սէվիլիւլի էֆէնախնիկ , աիթրէր պիր հալտէ վէ տէհչէթ իչինտէ կէօրիւնիսօրտու : Աճապա մէրգումէյի թէհտա խտէն մուխաթարա պիւլիւք մի խաի :

—Տահա նէ պիւլիւք մուխաթարա օլապլիլր , էկէր գարքնսաչք , մէվպարէնին նէզախնէ պու կիճէ պիր սաէմ' կէլմիչ օրսուզունա պիլտէ իտի , պիլա շէֆիլաթ պիչարէյի էօտիւրիւք խաի :

Թանքրէտ պիր տէհչէթ նիտաղաքս իթմէքտէն բէնալիլի թուլմամանարապ ,

—Տիմէք պու տաէմ' , պիր ճանվէր , պիր լապին վէ պիր ճէլլաա արք , տէտի :

—Խանքր , էֆէնախմ' , մէրգումէնին պիրատէրի , Փամիլեսարքնն նաւմուտունա զանէթլէ մուգայիէա պիր զաթը միւթէպէր ալր , վէ պու կօրտա վագք օլան պիր նամուսուզլուզլէքէսի , անճագ գան իլէ թէմիլլէնիլր իթիգատքնսա պուլանուր :

—Փագաթմ սիլին էֆէնախնիկ պիր մէլէք օլուպ , շու հարէքէթի սոպա խէթա սալքրմազ :

— Խոսե՛քր , մերգումէնին սիղի նէզ-
տինէ գապուլ իթմէսի , գարքնտա-
շքնքն նազարքնտա պիւլիւք պիւր խէ-
թա տիմէք տիր : Վազատ պիւարէ
գըզըզըզ պունու էփիէլէէ պիլիւր ի-
տի խտեալ , նէ չարէքի սիղէ օլան
ֆէվլէլատ , աչգ վէ մուհապէլթիւ-
տէն նաչի , պու գապահաթը իչլէմէ-
կէ թէրէտաիւտ իթմէտի :

— Փաղաթ պէն տէ քէնտի էօմիւ-
միւ սնքն ուզրունա ֆէտա իթմէկէ
թէրէտաիւտ խտեճէկիմի զանն ի-
տէլմիտիսիլ , տէտի տէլիգանիլը քէ-
մալի հէեէճան իլէ :

Պու արալըգ արապա տուրտու , վէ
գըլապուզ գարը , «կէլտիք» տիեէ-
րէք , Թանքրէտին կէօզ պաղըքը չէօզ-
տիւ , վէ մէրգում տախի թապիւ-
թիլլէ կէօյիւն եըրըզըրքնքն սօրիւն
բըքը տտէսինտէ , Լամէտա սէյ-
րանիկահքնա վասըլ օլտուգըրքնը
անպտըք : Թանքրէտ ելինէ քէլամա
տէվամ պիլլէ :

— Լաքին շու էնտատէ էֆէնտիմի-
զէ պիւր ֆէլաքէթ վէ մուխաթարտ
վազը օլտուքըքնա էմիտիտիսիլ , աէ-
նու սիւալ իթմի :

— Էփիլէթ , էմիտիմ , տէտի գըլա-
պուզ գարը :

— Լաքին պանտ էօյլէ կէլիւօր քի ,
սիլ , մէպուրէնին գարքնտաշքնքն
պաղը շիւպհէլէրէ զահիլ օլտուգու-
նու սէօյլէն օլտունուզ . . . :

— Ֆիլվազը սպըլմ վէ ֆիքրիմ պիւր
արալըգ ալթիսիթ օլտուգունտան , օ
նօլտա սէօլլէր սէօյլէտիմ , հաղպու-
քի մուտիտարէն , մէգրիւր սէօլլէ-
րիմին տիպանէճէ զաննիւտաթ օլտու-
գունու միւլահազա իթմիմ : Պունտան
պաչգա մէլտանտա իսպաթ օլտուքը-
ճա , իտիլէն շիւպհէնին հիւքմիւ օ-
լամուլ : Իմտի , էֆէնտիմ , Ալլահա
բամարպտըք , միսթմէրիհ օլտն , վէ
բահաթըքնպա պապըն :

— Լաքին պէն սիղի պու վէճհ իլէ
թէրք իտէմէմ :

— Պանա պիւր շէյ մի սիւալ խտե-
ճէքսինիլ :

— Էփիլէթ , շունու սիւալ խտեճէ-
յիմ քի , էֆէնտիտիլի պիւր տախի նէ
վապըթ կէօրէճէյիմ :

— Սըտաքնը պէն տէ պիլմէմ :

— Պարի կաղքնտա կէօրէճէքմի-
յիմ :

— Չանն իտէրիմ :

— Եէնիտէն պուլուշաճազ մահէլ-
լին նէրէտէ օլտուգունու նանըլ պի-
լէճէյիմ :

— Պու պապտէ սիղէ մալիւմաթ
վիլմէք իլին , պէն պիւր չարէ պու-
լուրում . շիմտիլիք Ալլահա բամարպ-
տըք , էֆէնտիմ , վէ կիճէլէր իսայր
օլտուն :

— Պիւր քէլիմէ տահա :

— Եէ կիպի :

— Էկէր գալպիմին միհն մէշաղ-
գաթըքնա մէրհամէթ վէ ինտէթի
տէրտէնիլ , պէնիմ զտէթիլէ սէվ-
կիւլիւմիւն իամիտի սէօյլէյինիլ , օլ
իամի քի , քէնտիտիտէն սիւալ իթ-
մէկէ վազթիմ օլամամըշ աըք :

— Պէնիմ էֆէնտիմին իամի Գար-
մէն տիր , իմտի , էֆէնտիմ , սօն տէ-
ֆա օլտարալ , Ալլահա բամարպտարգ :
Պու սէօլլէրտէն սօնրա , պէլիլը
սիւրաթիլէ կիտէրէք , արապա գա-
րանըք իչինտէ զայլ օլտու : Թանք-
րէտ իտէ , կալքնըգ գալարապ , քէն-
տի քէնտուէէ , վէ քէմալի մէպու-
րիէն էթիլէ :

— Գարմէն , Գարմէն , նէ կիւզէլ
վէ թաթըլ իտիմ , Գարմէն , պէն սէ-
նի սէվէրիմ . Գարմէն , պէն սէնին
իմ , վէ պէնիմ էօմիւմ սէնին տիր ,
տէտի :

Թանքրէտ իլէ գըլապուզ գարը ,

Գարմէնին նէզաինաէն աճելէ թէն մու -
 Ֆարադաթ ի թմէ շէրի խղէրինէ , կէ ոճ
 գըղըն լէ հճէ սինաէ է գլխէ ճէ հասը
 օլըն ի զթիրապ վէ տէ հշէ թ ալէ ամէ -
 թի , անինաէ մահլ օլուպ , անլէրին
 եէրինէ մէսրուրի եէ թ վէ ալանէ թ
 դայիմ օլու : Վէ օլ է մնաաէ գա -
 բու ալըլարադ , Մօրալէս գարու -
 նուն է շիյնաէ զու հուրա կէրտի , վէ
 Գարմէն իտէ , սէ վին ճինաէն ո ֆաճը
 անադարը յա պիր նէ վի բազս ի ճրա
 ի թմէ քաէ ի քէն , բազսընը գաթ թ
 իլէ :

— Ա՛հ , իշթէ , վիրուտիլլէ տէ հշէ թի
 մուճիպ օլըն , վէ ալըդ ու մաշուգու
 եէ կաթի կէրինաէն անըրան օլ գաթիմ
 գարընաաշ , օլ աէ հշէ թ ի ճէ պպար
 կէրտի , աէաի :

Պատէ հու մէղպուրէ , լէ հճէ սինաէ
 աաթի թէ սուրէ թաէ գօրպու վէ նիւապ
 ալէ ամէ թի հասըլ իտէրէք , Մօրալէ -
 սէ աօղբու կի թաի , վէ մէրպու մուն
 հուզուրուսաա աիզ չէ օքէրէք , ի քի
 էլլէրինի պիր պիրինէ գալու շաաբ -
 տու , վէ կիւսա հընչըք մնադաան պօ -
 ղուրմուշ պիր սէս իլէ , բէրէլէ եէ -
 րէք , շէ օլլէ սէ օլլէաի :

— Ա՛հ , պիրաաէր , պիրաաէր , մէր -
 համէ թ իտինիլ պանա , ինա եէ թ պու -
 եուրուն սիղին պիկիւնահ վէ պիւարէ
 գըղգարընաաշընըպ , վէ սէ օլլէ եէ -
 ճէ կիմ սէ օլլէրի տինլէ մէքսիլին ,
 հագգըմաա հիւրմ վիրմէ յինիլ : Իշ -
 թէ , պիրաաէր , հուզուրուսաա
 աիզ չէ օքէրէք , սիզէ բէճա իտին օ -
 բում . . . կէ օլլէրինիլլին իշինաէ բար -
 րաաթընը կէ օրաիւ կիւմ շու աիզը ին -
 թիգամ հիտաէ թ ինի թէ սիլին իտի -
 նիլ , ա՛հ , պէն հէնուզ է օլմէք շա -
 ղընաա աէ յիլմ , վէ ֆամիլէ տըղըն
 նամուսունու աալա լէ քէլէնաիլմէաիմ :
 Պիրաաէր , ձէնաալը Հագգըն նէղ -
 աինաէն պիզէ նազար ի թմէ քաէ օ -
 լան վալիաէ միլլին նամբա օլարապ ,

բէճա վէ թալէպ իտէրիմ սիզաէն քի ,
 պէնի գր յմաւընըպ , վէ է օմրիւ մի
 թէլէ ֆի ի թմէ յինիլ : Պէնիմ պիրիճիք
 գապու համթիմ , գալլիմի պիր պաշ -
 գաաընաա աըզ վէ թադաիմ ի թմէ ք -
 լիկիմ աիք , յաքին պիլմիշ օլուն քի ,
 բէ յիտի պուրուսուզաւնուզ միւշէր -
 բէ ֆ վէ մու աղլամ իտնէ աանըմըպ
 հագգընաա օլըն վաղի ֆէմի աալա
 տնու թ մամիշըք աըր : Չիւն քի , հագ -
 գընաա իզ հարը մու հապալէ թ իտէ կէլ -
 աիկիմ գաթ , մի թմէ պէր , է հիլ ըրը ,
 մէրա , վէ սիզէ բաւըպ պիր գաթ աըր :
 Պէ օլլէ պիր գաթը սէ վմէ քաէն քէն -
 տիմի մէն իտէ մէմ : Իմտի , պիրա -
 տէր , հագգընաա մէր համէ թ ինիլլի
 աիլիլ ի թմէ յինիլ : Պանա աֆիլ ի -
 աինիլ , ա՛հ , բէճա իտէրիմ , պանա
 աֆիլ ի թմաի կիւնիլի պէեան իտին :

Մօրալէս , պու սէ օլլէրի թմէ պէս -
 սիւ միլէ աինիլ տի քաէն սանրա , շէաի -
 աէն վէ մէսրաւրէն ի քի էլլէրինի եէ կ -
 աիկէրինէ վաբուու , վէ ճէ վալլէն ,

— Աֆէրին աանա , գըղգարընաաշ ,
 աէաի , է կէր շու սէ օլլէրինէ պիր ապ
 տահա աէ վամ ի թմէ իտին , իշէ ճիա -
 աի նազարը յա պազըպ , հագգըպա -
 թէն աղլանաճագ իտիմ : Պիլիբիսին
 քի , սէնի շու մահլըն վէ մի քէա -
 տէր հալաէ , վէ կէ օլլէրին էաշը վէ
 էլլէրին ո գաթ թ յիլլէ պիր սուրէ թաէ
 կէ օրէն օլու , սահի հէն սէ օլլէաիլլէ -
 րին վազը օլմուշ , վէ սէնի զանէ թ լլէ
 աճըմաա շալիսան , վէ պէնի տէ զա -
 եէ թ լլէ գօրպուրաճագ պիր քիտնէ
 զանն իտէր : Եէ մին իտէրիմ քի , սէն
 պանա , Գալաէրուն վէ Լօր աը Վէ կա
 նամ հէ միլէ հրիկէրիլլին գալլէ մէ ալ -
 աըպարը թմէ թմրօ սեուսարընաա քի
 գահրաման գաաընըաը տէր իտի թըր
 ի թմաիլմէ քաէ սին :

— Էվիլլէ թ , էվիլլէ թ , ճէ վապ պիրաի
 Գարմէն տեսապ գալլգարապ , պանն
 իտէրիմ քի , է կէր գրալիշա էաիսա

բրէնսէն էրպիտէլէրնյլէ պիր թէամբօ շէնաար խօզէրնտէ պուլունտա խախմ' , միւլիֆիլէրնի գալէմէ տարգալար օւ եռնլարը , օրտագճա էլի սուրէթտէ իճրա խախտէլէճէք խախմ' :

—Նէօլլէքի խալը պէ յնինտէ , սէնի ալգըլամուգ իչին էրլէրէճէք գաւտար էլ պուլունտանսաճագ խախ :

—Վէ էկէր թատափլուրումուգու պաշա չբգարմուգ իչին , վատայիթիլ լազքմէմիգ պուլունտա խախ , սէնին մէգքիւր մէհարէթին , միւսթագալէլ իչին պիգէ պիր մէտարը թէպիւրչ օլապիլէճէք խախ :

—Մագաթմ համոն օլունն , շիմոխ թատափլուրումուգու պաշա չբգարմուգ իչին , վատթմալարմուգ վարարը , պինսէն ալէյհ պիլ գամէտիս օնունն ճուլարը օլմաներպ , պիւլիւք սատէմէր օլաճագըլ , տէախ Մօրալէս պիր դուրուրիէթիլէ :

—Հէր նէ հալ խախ , պիրատէր , տէմինճէք պուլրատա մք խախն :

—Էլիլէթմ , բէրտէնին տրգաարնտա խախմ' , տէեռա պէեան իթախ Մօրալէս , էրլիլէ կիրտիլի գալուեռա կէօս թէրէրէք :

—Տիմէք հէր շէլի իչիթմախն :

—Էլվիլէթմ , հէր շէլի իչիթմախմ' :

—Պու հարտէ դանն խախրիմ' քի , սրթիւգ պէնսէն , վէ վագիֆէմի իճրա իթախիլիմ' սուրէթտէն խօշնուտա սուն :

—Կէ օրմէի օրմուտուն , ստէթմ հայրան օրմուչում :

—Տիմէք , պէնիմ' դէվալլը չբվալիէթմին պաշը տօրանիք , վէ էիւրէլի նարը սէվտա իլէ թմաթմաչմուչ օլսուլունտա ինանբրոնն :

—Օնտ շիւպհէ մի վար :

—Պինսապէրին իչին պաշա չբգաճագընտ ինանբրոնն :

—Էլվիլէթմ , ինանբրոնմ' , հէմ օլ տէրէճէ ինանբրոնմ' քի , վիրտիլիմ' պին

բխտթրատան տօլանը ալա թէէսսիւֆ իթմէմ' , վէ էկէր տիկէր պէշ էիւլ ըխտթրա տաճա վիրմէք լաղըմ' կէլաէ , վիրմէլի թէհաճիւտ իտէրիմ' :

—Միլվաղը , տէախ Գարմէն կիւլէրէք , պու խաւտա սէնին խօկեաթ օրտագունտ պիր տէլիլի գալի տիր : Միւպհէտիլ շիմոխ սէն , սանա վտա իթախիլիմ' օն պին ըխտթրաեա կիւլէնիկօրունն :

—Տօլլուտա , գբգարընտաշ , պէն տէ պու բարանը հագգըլա գալանարմ' : Չանն խախրիմ' քի , պու սէօղիւմէ մուվաֆագաթմ խախրաին , շիւնքի սէնին պիրինճի տէրէճէտէ մէշհուր պիր դօնէտեաճը օրտագունտ գապու : խախրիմ' , ֆագաթմ պէն տէ օրտագճա մահիլը պիր շէնա տիրէք թօրուեռամ : Պիր քէրրէ մէֆրուչաթմըլա ածնաթմըլէլ օլարուգ , քիրա իլէ թուլմուլ օրտագում շու խանն , սէնին , կէրէք ֆապիլեան վէ կէրէք վարխաթմըն հագգընտա մրանըլ տէլիլանըլընա սէօլլէտիլին սէօլլէրի սահիճէ չբգարըր : Պունտան պաշգա , հալանտա կիլլի խապէրլէր կէթիրիլ կէթիլըքն վէ ալգու սէվտա էնիմրիգալարընտա դանէթ մահիլ վէ միւճէրրէպ օլան Պիլէնիս համ գատըր էլտէ իթախմ' , վէ կիւլէլ պիր արտալ իլէ պէրապէր էմին վէ սաւըլգ պիր սէլիս պուլուսմ' : Էլհաւըլ թատափլուրաթմըն մու վաֆիտաղըլ էլէթմին թէէթմին իչին , հիչ պիր շէլ տիրիլ իթմէտիմ' :

—Սահիճէն , սէն պու շէլլէրի բէք մէհարէթիլ : վէ ճէօմէրտճէ իֆա իթախն :

—Պունտան տա գաթիլանագար , սէվկիւլիւմ' Գարմէն , պէն սէնին պիճէնտալլըլըլ վէ գարընտալլըլ մուհապէթիլին պիրտիլիմոնն , միւս թագալէլ հագգընտա գաթման պիւ

չարք իզթիրապ օրնամ՝, վէ իլերտ տէ
ղէնկին վէ պիւլիւ.ք պիր գատըն օր
տուլունտա, պէնի խաթբրտան չը
գարմանեաճաղընա շիւպհէ իթմէմ՝:

—Տօղրուտու իյի մէնֆաթմ կէօ
ղէթմէ.քլի.ք, վէ խալիէն սատադաթմըն
պահասընը արամադլըպ, տէտի Գար
մէն պիր աղ խաթիհզա թարպըյլա:

—Նէ չարէ, պու տիւնեատա հէր
քէս՝ քէնտինին մէնաֆլիլինի տիւլիւն
տիւլի կիպի, պէն տէ քէնտի հըրսը
չան ու թամաըմը կէօղէթմիրիմ՝:

—Պէնիւթ տէ, տէվամ իթտի կէնճ
գըլ, հըրսը շան ու թամաըմ՝ վար
տըր, վէ գարնըմ՝ տա տճ սրր: Ինտի
սասաթ սապահըն ի.քիտի օրնալլէ, հայ
տէ թաման կիտէլիմ՝:

—Իէ.ք իյի, լա.քին մատամ՝ ար
Նաթադ պէնտէնիղէ հիմնէթ պու
եուրնըր մու.քի, զանէթ հիւրմէթ
լէ գօրւմու քէնտիլէրինէ: թապտիմ՝
խտէյիմ:

Պու սէօղ իւղէրինէ Գարմէն, Մօրա
լէսին դօլթուղունա կիրտի, վէ մէր
դում պիր վագարը մախտու իլէ, գըլ
գարընտաչընը թամամ՝ օտարնա կէօ
թիրտիւ: Մէղ.քիւր օտա տէրունին
տէ պուլունան սուֆրանըն իւղէրին
տէ սօղուգ հաչլամա, մէյլէ, թաթմ
լը վէ Իսբանեա շարապարընտան միւ
րէ.ք.քէպ պիր թամամ՝ հաղըրանմիչ
խտի: Գարընտաչ վէ գըլգարընտաչ
եէկալիկէրլէրի գարչըսընտա օթուրա
րադ, թաման պաչլատըլար:

Պու սըրատա շուրանը պէնտան իթ
մէկի լաղըմէտէն կէօրիւրիւգ քի,
Մօրալէս, դօլպըճա թանըրամեա
ճագ սուրէթաէ պաչտան աեպա
գասար թէպաիլ օրնուչ խտի: Շէօյ
լէ քի մէրգում՝, սիմասընա գարիայ
պիր հէյեթ քէսպ իթտիրէն կէօլ
պաղըսընը չըգարմըչ օյս պ, կիլին
տիկի շամաչըր տախի գանեպ պէեպ,
գարիֆ վէ կիւղէլ գօգ ու լու խտի:

Էրգիտէտի խտէ, սիմաճ վէ պիլիպի
լու պ, վագատ լէճճէտի էվլէլ.քի կիպի
գալիֆ վէ քէմի.քի, վէ գարիպ հէյ
եէթտէ խտի խտէտէ, մէկ.քիւր գարիպ
հէյեթ, պիր շէօհրէթի աղիմէեէ
միւ շապիհ խտի, վէ մէրգում պիր
տէրէճէ: թէֆթիլ ա թէպաիլ խտէն
լէր, շիւպհէտիլ, գարթմալ գուչլա
րընըն պուրունարընա պէնպէէն
պուրնանտան շէրլինի, պաղը մուադ
լամ՝ գաթարտա էմապի կէօրիւլէն
պուրունըրտան ստա խաէճէ.քլէր,
վէ տիւչար ֆըրլամըչ օրնա ինճէ: տու
տապլարընա, քիմ՝ պիլիլ, նէ տիրօ
մտիլըպ վէ ալամէթ մանէտաը վիր,
ճէ.քլէր խտի: Էյհատըլ մէրգում՝, մու
հուա գըլըճըր տախի չըգարըպ, ա
նըն եէրինէ շէյի.քաէն նաղի.ք պիր
գըլըճ աաթը խտի: Խիւլատա, Մօրա
լէսին կիլինտիկի էլպիտէեէ պաղը
տըլընտա, մէրգում, հարամի մու
գուլէսինտէն զանն օրւնտեըպ, իյ
լա պիր տաթըլտաէ զանն օրունտեօր
խտի: Պունտան պաչգա, չօգ տէֆա
նիլէ Իսրանեա սուգարսընըն, բէր
լէրինին վէ սայիր մուաղլամ՝ գաթար
րընըն սիմալարը, հայտուտ սիմալա
րընա պէնպէտիկի տէ կէօրիւլմէմիլ
մի տիր:

Հէր նէ հալ խտէ, Գարմէն իլէ Մօ
րալէս գարընարընը աօյուրտա գտան
սօնրա, պիր արալըգ գաթիթ խտիլիլ
օրնա մուհալրէեէ թէ.քրարէն իպ
թիտար օրունտա:

—Իլթի պէօյլէ, տէտի Գարմէն,
պէնիւթ թատալիլուլարըմ՝ իճրա օրւ
նաճագ տըլար: Եարըն կիճէ, պէն
պիր արալգատէ գարըսը օրաճաղըմ:

—Հէմիլրէ, ճէվապ վիրտի Մօրա
լէս, պանա էօյլէ կէօրիւնիւտեօր քի,
սէն պիր աղ չարուգ իլէրլէմէ.ք խ
թէեօրտուն:

—Նէ իլին, սէօղիւնիւ իյգահ էթ
պուգալըմ:

—Բէ.ք իյի , իրգահ խտ, յիմ . . .
Պիր դէման պիտ իսրանեատա պու-
րանանդատ իրքէն , պէն վազթմը
կէ չիրմէ.ք իյին , Մանասնարէս նէ՛-
րինտէն օլթա իլէ պարպ. ալլամանա
կիտէ.ք խաիմ :

—Մասոլ մը նագլ խաիեօրտուն ,
պէնիմ , շրվալիէ թանքրէտ աը նա-
ժազ իլէ թէէհիւլ իթմէմէ , սէնին
օլթա իլէ պարպ. ալլանա կիթմէ.քի-
կին արասընտա նէ՛ միւնասէպէթ վար
աըր , տէտի կէնճ գրգ :

—Պու քէլամիէրիմտէ բէ.ք հազըն
միւնասէպէթ օրտուգանա. կի օրէճէ.ք-
սին : Իշթէ , պէն , օրտտա պարպ.
ալլամաըգըմտա , պարպէն տօղրու. հօլ-
տանն շաշմբշ օրան պիր պարպ , օլթա-
մըն իյնէտիտի բարբր խաի : Էկէրչի օ
հարան , օլթամի սիւրաթիլէ չէ.քէրէ.ք ,
մէգըիւր պարպըր թա թմադ խթմէսէ
խաիմ , ետ օլթամըն իյնէտի գըրըւ-
րագ , վէ կախօտ սայիր պիր սէպէպ
օլթարագ , ալլամ' եէտիմանէն գաշար ի-
տի : Էկէր պիրաթա , մէգըիւր պարպ-
ըն լանքըրլա իյնէէէ սարգանմար-
նա միւսաստէ իթմէմ , վէ մուտի-
խարէն ահէսթէ ահէսթէ վէ սապր
իլէ հօգարը չէ.քսէ խաիմ , շիւտհէ-
սիդ ալլամ' Էլտէ իթմէ.քիկէ մու-
վաթիագ օլթարագ , քիմաի Ֆիթիմ .
հաթիլէ Էվիմէ ալլամէթ խտէր խաիմ :
Շիմտի անլանօրմուսուն :

—Պէնիմ շրվալիէմին պիր ազ տա-
հա իյնէէէ սարգանմարնա միւսասա-
տէ իթմէ.քիկիթի նասիհաթ իթտի-
կինսի անլանօրմու :

—Էվիլէթ , պէն տէ պուսու աիմէ.ք
իթթէեօրմու : Շրվալիէ թանքրէտ աը
նաժազ , պուրտտան կիթմաիկինտէ ,
սէվտա աթմէշիլլէ հանմադտա խաի :
Իմտի , Էկէր իւշ տէօրթ կիւն կէ՛լիպ
տէ , պու միւսատէթ գարֆըտա ,
թանքրէտ սէնին թարաֆընտան խա-
պէր կիթմէսէճէ.ք օրուր խտ , պիշա...

լէ տէլիգանը , գալան պիր մըգտար
ազընը տա զոյոյ խտէճէ.ք , վէ վազ-
թը մուգարէր կէլաիկինտէ , նէ տու-
ղազը անլամադ իյին էմիի պասիրէ-
թի , վէ նէ տէ քէնտիլի անտէն գուր-
թարմադ իյին միւրատը օլաճադ աըր :
Վէ արանարգ զուհուրա կէլէն պու
գամէտեամըղ իյնտէ , մէրգուլ , քէն-
տինին հայիդ օրտուղու վաղիֆէյի
լանքըրլա իճրա խաիպ , քէնտիլի ,
տիւնեանըն էն մէտուտ ատէմէրին-
տէն պիրի տաա խտէճէ.ք տիր :

—Հազըրաթմէն , մէրգուլ տիւն-
եանըն էն մէտուտ ատէմի օլմտեա-
ճազ մը աըր , տէտի Գարմէն Էիւր-
սէ.ք սէպէ , գարբնտաշընըն սէօղլէ-
բինտէն միւթէէտիր օլթարագ :

—Շիւպհէսիլ մէտուտ օլաճազ
աըր , լաթին իհթիմադ աըր քի , Էկէր
պիլ քէնտիլին , սաստէթի հալի գա-
պուլ իթմալիմէդ խտէ.ք , մէրգուլ
պիրգաթմ բէտա խտէճէ.ք տիր :

—Հազըրն վար աըր , տէտի կէնճ
գրգ , վէ հէր նէ գատար շու պէ.քլէ-
մէ.քիլ.ք , թէհամիլիւրն մաֆէվգիտէ
տաթի օրտ , Էինէ պէ.քլէէէճէկիմ :

—Բէ.ք իյի , տէտի Մօրալէս հէ-
նէճան իլէ , տօղրուտու միւսատէթի
Էտիլ.մաի պիրինճի տէֆա օլթարագ ,
պիր գատընըն ազընտան պէօղլէ պիր
ազիլանսէ սէօղ շրգարընը իյիտիեօ-
րմու :

—Թէշէ.քիւր խտէրիմ շու մէտ-
հիէնիպէ , տէտի Գարմէն : Պատէ-
հու իլալիթէն , եպընըղ պիր խու-
սուս պէնի իշղալ իթմէ.քտէ տիր ,
տէեու պէեան իթտի :

—Գանըրըր :

—Նանի պիլմէ.ք խաթէր խաիմ քի ,
տճապա Գիրիտո նէ օրտու , վէ պիլի
պուրման բնճա , Ֆիլքրինտէն նէ կէ՛լի-
տի , վէ տիղր ինթիլգամ թտալ-
վարըրը հալէա գալպինտէ վէ ֆիլք-
րինտէ պապլի մի տիր :

Մօրալէս պու սեօղլերի իշիթաի կինատ, րէնկի սօլաու, վէ շաշգըն պիր հարտէ օլարագ, օտանըն էթրաֆընս աթֆը նաղար կլէտի :

Պատէհու Իարմէնէ խիթապէն,

—Ահ, գըզգարնտաշ, նէ իշին օլընէթի իտի զիքը իտէրէ.ք, պէնիմ սէվլինճիմի մահվ ու իզպէ խտիօրտուն, աէտի, չիւնքի Գիրինօնուն թէհախալէրինին եալընըզ խաթըրբան կէլմէսի, պանա ֆէվգէլաատ սուրէթատ աէհէթ վիրմէքատ, պէնիմ կիւնլէրինին ստատէթինի իլալ իթմէքատ, վէ կիճէլէրինին րահաթընը պօղմադատ, վէ միւսթադպէլի, մասթէմ վէ գան րէնկի օլան սիւահ վէ գըրմըղը պիրլինճիւք իշինատ կէօլթըմէքատ տիր :

—Գօրգադ սէն տէ :

—Էվլէթ, գըզգարնտաշ, պէն գօրգաղըմ: վէ քիմ տիր օ առէմ քի, գարշըրնտա աէհէթի պիր մուխաթարս օլաուդունտա, վէ էկէր թէստաիֆ, Գիրինօ կիպի պիր տիւշմէնի գարշըրնտա չըգարածագ օլա, օլ մուխաթարատան քէնտիլի սագընմագ իշին, հիշ պիր շարէսի պուլունմատըրնտա, գօրգադ օլմարն :

—Տիմէք սէնին զաննընճու, մէրգում պիզի արանօր :

—Գարշըմուս վէ սուֆրանըն իղէրինատ Գսրէս շարապը շիշէսի օլաուդունա նէ աէրէճէ էմին իտիմ, օլ խուսուսա տախի օ գատար էմինիմ :

—Փագաթ օ պիզի պուլամանտաճագ աքր :

—Հանըֆ քի, պէնիմ թէահճիւպ իթաիկիմ մատաէ, մէրգումուն շիմ աիսէ գատար պիզի պուլամանտաքաղը : Չիրա պու նիմ վահշի վէ պէտէվի օլան Հինալիշեր, էն մահիր ալքէօրէքիթինտէն զիտատէ հիտի թապիսէ մալիք տիրլէր :

—Մօրալէս, սէն միւպալաղա իտի-

եօրաուն, վէ սուրէթի ահվալէ գօրգու կէօղլերի կլէ պագընօրսուն :

—Խանքը, պէն իշէ օլաուդու կիպի պագընօրում, վէ խապաթը տաշու տուր քի, էկէր պիրի պանա, Գիրինօնուն եալընըզ կէշիրաիկի պիր մահէլլի խապեր վիրէպիլլէ, կիտիպ բուսուտա պէքլէր, վէ մէրգումա պիր գուրշուն սըգարըմ :

—Լաքին պու սէօլլէտիկին այչագճա վէ խալինճէ պիր ճինանէթ տիր :

—Եա Գիրինօ կէլիպ պիզի պուլա վէ էօրաիլլէ, ճաննէ աիսէճէքսին :

—Նէ աիսէճէկիմ, պէն ճա խիւանէթ իթմիշ օլաուդում հարտէ, օ տախի պէնտէն ախըր ինթիգամ կլէտի աիսէճէկիմ :

—Պու թապիտ տիր, ֆագաթ էկէր սէն աշըգպաղ պիր գարը իտէն, պէն պիկիւնտահ պիր առէմիմ. հալպու քի Գիրինօ իքիմիզի տէ թէլէֆ իտէճէք տիր : Վէհասըլ պէնիմ պիր իմիտիմ օլաու, օ տախի, օլ մէլուն հէրիֆ պիզի պուլմագտան էվլէլ, պիզիմ Հավանանը թէրք իլէ, զէվճին կլէ պիրլիքատ ֆրանսաեա կիտէճէք պիր թէտալիր պուլապիլմէմիզ տիր :

—Լաքին էվլէլ պէ էվլէլ պէն էվլէնմէլլիմ :

—Տէօրթ կիւնէ գատար էվլէնիրսին, վէ պու աէօրթ կիւն տէ քէք շարուդ կէլէր : Փագաթ աէօրթ կիւնէ վէ աղիմէթիմիզ կիւնիւնէ գատար, կիղլէնէլլիմ, զիրա մատաէ ճանըմըզ իղէրինատ տիր :

Մօրալէս պու սուն սէօղլերի կրաս իթմէքատ իքէն, պիր գարու գալանմաքըն սէսի, մէրգումու օթարտուդու սանտալէտէն սըչրաթաղ, տիշլերի կըքրտամաեա, էլլէրի աիթրէսէկէ, վէ սնընտան իրի թէր տանէլերի տիւշմէկէ պաշաաղ, վէ իշթէ մէրգում շու հալինտէ աթիտէքի սէօղլերի բէբէլէտի :

—Ահ, ետ Բողոքիմ . . . պէլքի
 օ սուր . . . պէլքի Քիրինօ սուր . . .
 սհ, ազիզէր, մերհամէթ իտին պա-
 նա . . . Գարմէն, սէն տէ սուա էթ . . .
 Հայր Բր . . . Ողջն Էն Մարտ . . .
 Հարամ 'է Բ Աստուած . . . :

Գարմէն իտէ, շու տէհչէթլի հալ-
 տէն տօրանը, բէնկի սօլաու իտէ տէ,
 մեղքիւր դօրդու չօդ սիւրմէտի, վէ
 իշխարիէն շամաթմնըն սեպէպի տէր-
 հալ աննաշըլտը : Շէօյլէքի Թանքրէ-
 տին դըլազուլու օլան Պէրէնիս նամ'
 մէլէզ դատըն, մէրգում տէլիգան-
 լընը կէօթիւրիւպ ալտէթ իթտիք-
 տէն սօնրա, էվին դարուսուսու դա-
 բամբը, վէ մեղքիւր շամաթմ պուն-
 տան հասըլ օլմուշ իտի :

ԳԱՐՄԷՆԻՆ ԱԳՏՂ ՆԻՔԵԱՆՈՂ

Կէչէն ֆտաըլտա, Մօրալէս թարա-
 ֆընտան տիւշիւնիւլէն բլանտ, Գար-
 մէն սատըգանէ սուրէթտէ սիւլիւք
 իթտի, վէ Մօրալէսին պու խուսուստ
 տալիւր էվիլէճէ պէտան իթտիկի սէօզ-
 լէր ֆիլիլէն իճրա օլունտու : Շէօյլէ-
 քի, Թանքրէտ իւշ կիւն քէնտի սէվ-
 կիւլիւսիւնտէն խապէրտիլ դալար-
 ղընտա, պիչարէ տէլիգանլը սապըր-
 սըղըզընտան, վէ դալալինին իզտի-
 բապընտան, վէ Գարմէն հագդընտա
 օլան աշղ ու սէվտապընտան հէման
 տղընը դայալ իթմէք տէրէճէսինէ
 կէլիլ իտի : Մէրգում, պու միւս-
 տէթ գարֆընտա, նէ հէմէք եէր,
 նէ ուեուր, վէ նէ ասմարըպընտա-
 քի գանըն տայիմի տարէթտէ վէ շիւ-
 տէթլէ ճէվէլան իթմէսինի մէն իտէ-
 պիլիւր իտի : Պունտան տա պաշգա,
 ստարհտան սպչամա, վէ սպչամտան
 տապահա դատար Գարմէնին իամինի
 մըրբրտանըր, վէ կէնճ գըզըն գաշլա-

րընա գօնուլմուշ օլան նիմ սօլմուշ
 կիւլիւ տայիմա տուտագլարընա կէօ-
 թիւրիւր իտի : Էլհասըլ տէօրտիւնճիւ
 կիւնիւն սապահըսը, լիման համալլա-
 րընտան պիլի, կէլիպ, Էլուա Սանտ-
 ըրիքին խանէսի դաբուսունու վուրա-
 լագ, թանքմատըզը պիւր դատըն մա-
 ըրիֆէթիլլէ քէնտիսինէ վիլիլիլիշ օլան
 պիւր թէգքէրէյի Թանքրէտէ թէպիմ'
 իթտի : Ֆրանսըղ տէլիգանլըսը, մեղ-
 քիւր թէգքէրէյի կէթիւրէն համալա
 միւքնաֆաթէն իքի ատէտ բիասթ-
 ըա վիլտիքտէն սօնրա, թէգքէրէնին
 մահֆաղապընը տիթրէր պիւր էլ իլէ
 եքրթաը : Պու թէգքէրէտէ, Եալը-
 նըզ պիւր սաթըր, Եանի, «Պու - գըն»,
 Եալը կէճէրէ, Լաճգարտ» տէեու մու-
 հարէր իտի, լաքին մեղքիւր սա-
 թըր, Թանքրէտին թէրէտտիւտ վէ
 մէյիուսիւնէթլինի պիլ իզալէ, անլէ-
 ըրին եէրինէ ֆէվգէլտտէ սէվինճ վէ
 իւմիտ հասըլ իթմէկէ քեաֆի իտի :

Հէր նէ հալ իտէ, վագթը մու-
 գարրէրտէ վէ մահէլի մուայեէնտէ,
 Թանքրէտ իլէՊէրէնիս պուլուշտուլար,
 վէ արապետա ըաքիպէն վէ էվիլէքի
 կիպի, պու տէֆա տալի Թանքրէ-
 տին կէօզլէրի պիւր արա Պէրէնիս թա-
 ըաֆընտան պաղլանարագ, Գարմէնին
 խանէսինէ կէլտիլէր :

Պու քէրրէ մէգպուրէ գըզ, հէր
 վագթիտան տահա զիւնտէ կիւլէլ-
 լէշմիշ օլուսու հալտէ, Հինտիլ'ան
 գուլմաշըլլա տօնաթըմբը օլան օ սա-
 սընտա, Թանքրէտէ պէքլմէքտէ ի-
 տի : Մէրգում, տէրունի օտաետ կիր-
 տիկինտէ, մեղպուրէնին դարչըքըն-
 տա տիղ չէօքաիւ, վէ բէրէլէեէրէք,

—Ահ, էֆէնտիմ, պէն սիզի նէ
 դատար սէվէրիմ, վէ սիզտէն մու-
 ֆարապ աթըմտան պէրու, նէ դատար
 միհն ու մէշագգաթ չէքաթիմ, տէտի :

—Պէն տէ սիզի սէվէրիմ, վէ սի-
 զին դատար պէն տալի հագդընըզ-

տա միհն ու մեշագգաթ չէքտիմ , տէեու ճէվապ վիրտի Գարմէն խօշ պիր սուրէթտէ Թանքրէտի տեազա գալորըրարագ :

Պու սէօղէրտէն սօնրա , կէնճ Ֆըրանսըզ իլէ շինկեանէ գըզը եան պէ եան օթուրտրագ , ուզուն պիր մուհայլէրէէէ պաշլատըլար : Աշգ ու սէվտա իւղէրինէ վուգու պուլան մուքեալէմէլէր , հէր այնի շէյլէր օլտուզունտան , պու մուհայլէրէնին սուրէթինի տէրճ ու պէեան իթմէրլիկի զայիա տտո խտէրիզ : Նալլնըզ շուգատարընը սէօղէրիզ ըի , Թանքրէտ պու մուհայլէրէտէ , գալպինտէ մէրքիւզ օրան պիր մուհայպէթի խալիսանէնին շխտտէթլի ալէվնի տիշարըեա իկրաճ կլլէտի , հայպու ըի Գարմէն , կէրէք գալպէն վէ կէրէք աղլէն քեամիլէն սէրպէսթ օլտուզունտան , մէղքիւր մուքեալէմէտէ քէնտույի բէք կիւղէլ գուլլանապիրտի : Մէզպարէ պու սըրատա , մէշհուր պիր գօմէտեաճքեա մաթտուս պիր տիրաեթ վէ մէհարէթի ֆէվգէլաաէ իլէ , Թանքրէտի քէնտիտին , ճէլլ խալիճի լիտան գուլլանարըք հայտէ , տիկէր թարաֆտան տախի քէնտիտինին կիւեա էօքսիւզ պէր գըզ օլուպ , պիրատէրի սինսօր տօն կիւղման Մօրալէսի Թուլիրանտուն հիւրմիւնէ թապլի օլտուզունու , վէ մէրգում , նամուտունուն գտէթ մուգայէեա վէ շէտիա պիր մուհաֆըզը օրմաղլէ , ֆամիլէտաքնճա խալլէն պիր թէօհմէթէ , վէ եաթիտ թէօհմէթլի պիր հարէքէթէ աֆիլ իթմէտիկինի , վէ գրղղարընտաշք իւղէրինէ շէտիտէն վէ տայիմէն նէզարէթ կլլէտիկինի , ֆադաթ Գարմէն , Թանքրէտէ օրան մուհայպէթի շէտիտէտիտէնաշի , սնճագ Պէրէնիս նամ սիւտանաքնըն իլհաղլըզ ստէտիտտէ , նէզարէթի մէղքիւրէ խիւրաֆընտա հարէ-

քէթ խտէպլիտիկինի , վէ Գուպա ճէզիրէսինտէ մալիք օլտուգլարը էմլարը միւթէատտիտէ խտարէսինէ , տօն կիւղման Մօրալէսին մէմուր օլտուզունու , վէլհատըլ եագընտա պիրաատէրիլլէ պիրլիքտէ կիլօրաեա ալտանթ իթմէք նիեթթինտէ պուլունտուգլարընը պիրտիրտի :

Թանքրէտ , պու սէօղէրտէն սօնրա , քէմայլ աշգ իլէ ,

—Ահ , Գարմէն , Գարմէն , աաըլաատէլիք նամուտում իւղէրինէ եէմին խտէրիմ ըի , սիլին պիր ֆադլիրէվէ շէօհրէթի նամալիւմ պիր ֆամիլէեանքն գըզը օրմանըզը տահա զիեաատէ արգու խտէր խալմ , տէտի :

—Նէ իշին , տէեու սիւալ իթտի կէնճ գըզ :

—Չիւնքի , վագատ պէն էօմրիւմիւ սիղէ ֆէտա իթտիմ , ֆադաթ սիղ պու տէրէճէ աաըլատէ վէ պու գատար գէնիկին օլտուզունուլ թադատիրտէ , պէն սիղի զէվճէլիկէ թալէպ իթմէկէ նաաըլ ճէտարէթ խտէպլիէճէկիմ , վէ խտէճէկիմ թէքլիֆին , պիրատէրինիլ թարաֆընտան աալաքէտա օլուտանտաճաղընա ըիմ պէնի խիւեաթ խտէպլիլը :

—Ահ , ճէվապ վիրտի Գարմէն , գաըընտաշքմ պէնիմ էօլիւմիւմիւ խաթէեմէղ , վէ էկէր պիղիմ ագաը իղտիլաճքմըզա մանի օլուր խտէ , պէն տէ քէնտիլի թէլէֆ խտէճէկիմ : Թանքրէտ , պէնիմ եիւրէկիմ սիլին օլուպ , վէ սիղտէն մատաա քիմէնին օրմանաղլէ , ճէնապը Հադդ հուլուլունտա պէն սիլին զէվճէնիլիմ :

Պու սէօղէր հէնուղ թէլաֆիտուզ օլուտանուշ իքէն , խարիճտէն դարիպ պիր մէսին , հխտտէթ վէ թէհախալէ շուրաֆղարը պաղըրաըզը իշիտիլտի :

—Կլլիմէ պիր աաէմ կիրմիշ , պուաաէմ հէր քիմ խտէ , մուտիլի նամուս պիր քիմէ տիր . պլիտէն ալէյճ

սալիմէն տիշարը չբզաման աճագ տըր : Իմոտի գաբուււարը վէ բէնչիբէլէրի գարանընըղ , վէ էկէր պու խապիս , Ֆիրարէ չալըչըր խտէ , գաթիլ ու թէլէֆ իյլէ, յինիլ : Պէն տէ շէրի.քի օրան տիկէր գապահաթլընը թուլթարըմ :

— Ահ , օ սուր . . . գարընաաչըմ տըր . . . ահ կէլիտօր , հէմ հէր շէյի պիլաիկի հալտէ , արթըգ պիղիմ իչին սէլամէթ եօլու գալմաաը , տէտի կէնճ գըզ բէրէլէեհէրէ.ք :

— Խանըր , խանըր , տահա սէլամէթ եօլու վար տըր , տէեու ճէվաղ վիրտի Թան.քրէտա գըլըճընը գընընտան չըգարարագ , շիւն.քի գարընտաչընըզ , սիղլին եանընըզա կէրմէզտէն էվիլէլ , պէնիմ նաչըմէն իւզէրինտէն կէչէճէ.ք տիր : Հալպու.քի , պէն սաղ օլտուգճա , Գարմէն , սիղի միւտաֆաա վէ մուհաֆազա իտէճէյիմ :

— Պէնի մուհաֆազա վէ միւտաֆաա մը իթմէ.ք իտէպիլլիրմիանիկ : Գարընաաչըմ եալընըզ օլմաչըպ , պիր թագըմ միւտէլլահ խըղմէթ.քեարլար անընլա պէրապէր տիրլէր , վէ հիյնի իգթիլատտէ ծնա մոււպէնէթ իտէճէ.ք տիրլէր : Խանըր . . . խանըր . . . պիլզալպ օլտուգ . . . նապէտիա օլտուգ . . . սէվիլիլում , ի.քիմիլ տախի պիրլի.քտէ էօլէճէյիլ :

Գարմէն , պու սէօղլէրի սէօլլէտի.քտէն սօնրա , կիւեա Թան.քրէտին գուճաղընտա սրպընտճագ պիր մահէլլ պուլմագ իչին , կէօզ եաչլարը վէ հընչգըրմագլար իլէ , մէրգու.մուն գօլլարընա սարըլտը , վէ մէրգու.մուհարէ.քէթ իտէմէղ պիր հալէ կէթիրտի :

— Գարմէն , Գարմէն , տէտի եուվաչ սէպէ Թան.քրէտ , Ալլահ աչգընա օլտուն , պըրագըն պէնի , զիրա սիղի միւտաֆաա իտէպիլմէ.ք իչին , պիւթիւն գա վիլէթիմէ վէ սէրպէսթի.

կէթիմէ իհթիւեաճըմ վար տըր : Պրագըն պէնի , Գարմէն , եօգաա իչիմիլ պիթմիլ տիր :

Հալ պու.քի կէնճ գըզ , շիւպէտիլ , մուխաթարանըն եագընըղընտան , կիւեա պիւտպիւլմիւն տիւչարը իղթիրապ օլմուչ տուր կիպի , գաթման Թան.քրէտաէն սյըլըմամագտա խտի : Մէրգու.մ տէլիլգանըլ խտէ , ճէպրէն մէրգու.մէյի եթիթմէեէ վէ քէնտիտինտէն աեըրմաղա ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն , միւտաֆաատան քէնտիյի մէն իտէն շու գարըճա գօրգուլար հագգընտա գալպէն լանէթ օգու.մագտա խտի :

Պու վուգու.մաթլար բէ.ք ալ զէման իչինտէ օլուպ , պիրտէն պիրէ գաբուաչըլտը , վէ Մօրալէս շիտտէթ վէ տէհչէթ վէ վագարը աղիմլէ զահիր օլտու : Մէրգու.մուն աչըգ գըլըճը , սոլ գօլը ալթընտա օլուպ , սաղ էլլինտէ տախի ուզուն պիր թագսանճա վար խտի : Մօրալէս , Գարմէնի Թան.քրէտին կէօ.քաիւ իւզէրինտէ հէման պանըլմըչ պիր հալտէ կէօրաիւկիւնտէ , տուտաղլարընտա տէհչէթլի պիր թէպէսիւմ հուսուլէ կէլտի , վէ պէեաղ վէ սիվրի տիչլէրի մէյտանա չըգտը : Պատէհու գարու գաբանարգտան սօնրա , Մօրալէս , գարու.մուն եանընտա , մէշհուր թէաթրօ օեունճուլարընըն շէ.քլ ու հէյիէթի իւզրէ տուրուպ , վէ կէօղլէրինի Ֆըրըլտագ կիպի չէվրէրէ.ք , շիտտէթլէ վէ ահէսթի ահէսթի շու լաֆղլարը իրտա իթտի :

— Իչիլէ , Իսրանեանըն էն գատիմ խանէտանլարընտան պիրլինին գըզը , պագընըզ քէնտի նամուտուն ուէ եօլտա մուհաֆազա իտիտօր : Պագընըզ պիր քէրրէ , պէն նաաըլ բէղիլ վէ ըքսվայ օլտու.մ : Պէնիմ եալընըզ պիր գըզգարնտաչըմ վար տըր , վէ անըն իւզէրինտէ , բէտէր կիպի նէգարէթ ի.

տէր , վէ անը ձէնապը Հագգըն մէ-
լէքլէրի կիպի բագ , վէ հագրէթի
Մէրեէմ կիպի պի կիւննահ զանն իյ-
լէր իքէն , իշթէ անը , կիճէնին օր-
թասընտա պիր մաշուգուն գօյլապը
կիչնտէ պուրուեօրում :

— Էֆէնտիմ , տէտի Թանքրէտ շիտ-
տէթլէ , տիւնեատա էն զիեատաէ մու-
գատտէս օլան պիր մախլուգու , սիզ
ալչագճա վէ պիլա սէպէպ թահգիր
իտիեօրսունուգ :

— Սիզ սուս օլուն , պիր աղտան
սիզին սըրանըզ տախի կէլէճէք աիր ,
տէտի Մօրալէս շէտիտ պիր սէտա ի-
լէ , վէ ժրանսըզըն քէլամբըն գաթթ
իտէրէք : Պատէհու Գարմէնէ խիթա-
պէն շէօյլէ իլալէ իթտի :

— Գարմէն , սէն էօյլէ պիր ճինս-
տէն պուրունմագտասըն քի , պու
ճինստէ օլունան խէթալար , անճագ
գան իլէ թէմիզլէնիլլէր : Իմտի պէն
տախի սէնին Ֆամիլեանըն րէյիսի
պուրունտուզում սըֆաթլա , սէնի
հիւքմ իթմէքլիք հագգ ու իպթի-
տարընը ձէնապը Հագգ թարաֆըն-
տան հայիզիմ : Պու հալտէ , հագ-
գընտա լազըմ կէլէն հիւքմ ու սի-
ճիլի վիրմիշ օլուուզումմտան , պու
հիւքմիւ իճրա իտէճէյիմ : Պու հիւքմ
ասլա կէրի ալընմաղ : Իմտի , Գարմէն ,
ճանընը , Հագգ Թէալա հագրէթլէ-
րինէ թալսիեէ էթ , զիրա պիր աղ-
տան էօլէճէքսին :

Կէնճ գըզ , պու տէհշէթամիզ սէօզ-
լէրի իշիտիճէ , օլ անէ տէկին Թանք-
րէտին ումուզունա տաեամըշ օլուու-
զու պաշընը աղըր աղըր եօգարը գալ-
տըրտը , վէ անճագ իշիտիլէճէք տէ-
րէճէտէ պիր սէտա իլէ ,

— Պիրատէր , պիրատէր , պանս
մէրհամէթ իտին , տէտի :

— Գապահաթլը վէ պինամուս պիր
գըզ իշին սալա մէրհամէթ օլունմաղ ,
տէեու ճէվապ վիրտի Մօրալէս :

— Պիրատէր , ձէնապը Հագգ հու-
զուրունտա սիզէ եէմին իտէրիմ , վէ
վալիտէմին նամբնա սիզէ ահա խտէ-
րիմ քի , պէն գապահաթլը տէյի-
լիմ :

— Պէն տախի նամուսում իւզլէրի-
նէ եէմին իտէրիմ , տէեու իլալէ իթ-
տի Թանքրէտ :

— Սիզ սուս օլուն , սիզին տախի
սըրանըզ կէլէճէկինի պունտան էվ-
վէլ սէօյլէմէտիմմի , տէտի Մօրալէս :

— Էյ զալիմ վէ բըզը կէօրմէզ
էֆէնտի , տէվամ իթտի ժրանսըզ ,
վագը օլան էմրէ նիսպէթէն , մատամ
քի սիզին իշին գան լազըմ տըր , իշ-
թէ պէն , պիլա միւտաֆսա սուրու-
եօրում , էօրտիւրիւն պէնի , լաքին
պէնիմ սէվիլլէլիմէ գըյանսընըզ ,
զիրա թէքրտարէն սիզէ եէմին իտէրիմ
քի , օ պիշարէ , հիշ պիր գապահաթ
իշլէմէմիշ տիր :

— Ահ , պիրատէր , տէտի Գարմէն ,
իթիմուտ խտին պու զաթըն սէօյլէտի-
կինէ : Պէն բագ վէ պիկիւնահըմ ,
ֆագաթ էկէր հէր հալտէ սիզէ գան
լազըմ խտ , պէնի էօրտիւրիւն , վէ
պէնիմ զաեթլէ սէվիլլէլիմիւն ճա-
նընա գըյանսընըզ , զիրա զարէզինի
ալմագ խթէտիկինիզ նամուս , պու
զաթ րիանէէթ իթմիշ տիր :

— Խանըր , իքինիզ տախի էօլէ-
ճէքսինիզ , տէտի Մօրալէս , թէաթ-
րօ օեոււնլարընտա կէօրիլէն ճէպ-
պարլարա մախուս պիր թալր ու լի-
տան իլէ , վէ այնի վագըթտա ուզուն
թապանճասընը գըզգարընսաշընս
տօյրու ու զաթտը :

Պու սըրատա Գարմէն , սաշլարը
տարմնտաղըն , վէ էլլէրի րէճա եօզ-
լու ուզատըրիշ օլարագ , տիզ իւզէ-
րինէ կէլտի , վէ հընչգըրմալարը ա-
րասընտա ,

— Տօն կիւզման , տէտի , Ալլահ սի-
զի պիզիմ Ֆամիլեամբգա րէյիսնասպ

կէ, պէնիմ, ֆագաթ եալընըզ պէնիմ իւզէրիմէ, սիղէ հագգը հանաթ ու մէմաթ վիրմիշ տիր: Լաքին պէնիմ զէվճիմի էօլալըմէկէ սիղին հագգընըզ եօգ աուր:

Մօրալէս պու սէօլ իւզէրինէ, պիրտէն պիրէ հայրէթտէ գալարագ, բիւճաթ իթտի, վէ քէլամա տէվամ պիրլէ:

—Նէ սէօլէեօրսուն, զէվճիմ մի:

—Էվլէթ:

—Լաքին սէն էվլի օլմաթըղնտան, վէ պու ատէմ տէ սէնին իչին պիր էճնէպի սանըլաթըղնտան, պու սէօլէտիկինին իճիթիմալի եօգ տուր:

—Հագգ Թէլալ պիրլիմ եէմինլէրիմիղի գապուլ իթմիշ տիր: Պէն, Ալլահըն հուզուրունտա անըն օլմագլըղա եէմին իթտիկիմ կիպի, օ տախի պէնիմ օլմագլըղա եէմին իթտի:

—Վէ իչպու մուգատտէս եէմինլէրի իքիմիղ տէ պիր բուհպան հուզուրունտա թէճտիտ իթմէկէ հազըրըզ, աէտի Թանքրէտ:

Մօրալէս եէնիտէն թէպէտիւմ իթտի, ֆագաթ պու տէֆա մէգըիւր թէպէտիւմ, հիտտէթլէ պէրապէր, իսթիհզա վէ թահզիր մանէասընտա իտի: Պինապէրին աղիմ պիր վազար կէ, Ֆրանսաթըն գարչըսընտա սուրուպ:

—Պէնիմ քիմ օլտուղումու պիրլիրմիսինիզ, աէտի Թանքրէտէ, մէրգումու պաշտան աեաղա դատար թէճէտիւս իտէրէք, վէ պատէհու տէլիգանլըեա ճէվապ վիրէճէք վագըթ պըրագմանարագ, պիրլիրմիսինիզ քի, պէնիմ իսիմ, մուազղամ վէ սահիպի թիտար տօն կիւղման Մօրալէս ի Թուլիբանօ տուր: Պիրլիրմիսինիզ քի, Թուլիբանօ սիրլիէսի սէքիզ եիւզ սէնէտէն պէրու պաշամըշ տըր, վէ գրալ սիրլիէսի գատար սարըգատտ տիր, աէեու իլպվէ իթտի:

—Պիրլիրմ, աէտի Թանքրէտ:

—Պունու պիրլիրմինիզ, վէ պիրտիկինիզ հալտէ, պէնիմ սիրլիէմին պիր գըզըլա թէէհիւլ իթմէկէ ճիւրաթ իտիեօրսունուզ, էօլլէ մի, աէեու պէեան իթտի Մօրալէս թէաճճիւպլէ:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ:

—Սիզ քիմինիզ, վէ ճինսինիզ սարըգատէ մի տիր:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, ճինսիմ բէք էսի սարըգատէլէրտէն տիր:

—Մէմէքէթիսիզ նէրէսի տիր:

—Ֆրանսա տըր:

—Իսմինիզ նէ տիր:

—Թանքրէտ տը Նաթագ:

—Սանաթընըզ:

—Ֆուսթօյեան սէֆինէսինէ մէնսուպ գարտանլարտանըմ:

—Անլատըմ, սնլատըմ, աէտի Մօրալէս, Ֆրանսա, Ֆիրվագը շայեանը հիւրմէթ պիր մէմէքէթ օլուպ, անըն սարըգատէլէրի մէշհուր վէ գահրաման տըրլար: Պունտան պաշպա, հիւքիւմէթին ումուրը պահրիեէսինտէ մէմուրիեթի հայիզ օլմագլըղա, նամուպու վէ միւթէպէր պիր մէմուրիեթի հայիզ օլմագ տիմէք տիր: Հալլու քի, էֆէնտիմ, պէն սիղի թանըմամ, վէ սիրլին սէօլլէրինիզ պէնիմ իչին քիաֆի աէյիլ տիրլէք: Իմտի, պու սէօլլէտիկինիզ հայիեթիլէրէ հագըգաթէն մալիք օլտուղումուպու իսպաթ իտէպիրմիսինիզ:

—Իսեքը, էֆէնտիմ, շու էսնատէ իսպաթ իտէմէմ:

—Նէ իչին:

—Չիւնքի, էֆէնտիմ, պէնաէնիզ պուրատա պիր էճնէպիլիմ, վէ Հալանատա բէամէն պէնի թանըեան, պինաէն ալէյս մէգըիւր հայիեթիլէրի հայիզ օլտուղում սիղի թէէմին իտէն քիմնէ եօգ տուր:

—Իշիէ պու ֆէնա, հէմ դաեէթ

Ֆէնա : Լաքին խաթրբմա կէլեօր քի , սիդ քէնախնիլ իլին , մուտրօյ- եան սէֆինէսինին դարտանլարքնտան պիրի օրտուղունու սէօյլէօրտունու :

— Իլլիթ , էֆէնախիմ , սէօյլէախիմ , վէ պու սէօյլէախիլիմ աէ սահիհ տիր :

— Բէ.ք իյի , էօյլէ օլտուղու հալտէ , նիշանքնըղը կէօթէրինիլ : Զիրա , մատամքի դան տէօ.քիւլմէսինին էօ նիւնիւ արնաղ , վէ Թուլիբանօ սիլ սիլէսինին նամուսունա խաղէն լէ.քէ- յի սիլմէ.ք լաղըմ տըր , պէն աէ եա- լքնըլ մէղքիւր նիշան իլէ ի.քիլիֆա խտէրէ.ք , Գարմէնի սիղլին զէվճէնիլ իթմէկէ բաղը օլտըում :

Թանքրէա պիր մէ.յեա.սիլէթ ա- լէամէթի կէօթէրէրէ.ք ,

— Էֆէնախիմ , տէաի , հիլ շիւպ- հէմ եօդ տուր քի , սէօյլէեէճէկիմ սէօզէ թէրէտտիւա խտէճէ.քսինիլ :

— Նէ իլին , վէ սիլ պանա պու տէրէճէ ինանըլմուեաճաղ նէ սէօյլէ- եէճէ.քսինիլ :

— Պէնտէն թալէպ իթտիկինիլ նի- շան . . . :

— Է.յ . . . :

— Եէտիմտէ աէ.յիլ տիր :

— Աճայիպ , նամըլ եէտիմիլաէ օլ- մանօր :

— Ճիղտանքնըլ իչնտէ խաի , վէ պէն աէ օ ճիղտանը զայպ իթտիմ :

Մօրալէս կիւլմէեէ պուշյանարաղ ,

— Իշթէ պու դարիպ , տէաի , լաքին պէն սիղլին ճիղտանքնըղըն զայպ օլ- մուշ օլտուղունա սահիհէն ինանմամ , վէ սիղլին կիպի պիր եալանճրեա տա- լա աֆիլ իթմէմ : Իմաի , հիւ.քիւ. ատալէթի իճրա խտէճէ.ք օլտուղում- տան , էկէր մուհաֆըղըն օլան պիր աղիլ վար խտէ , սուանը էթ :

Մօրալէս պու սէօզլէրի իրաա իլէ , թապանճառընը Թանքրէաէ տօղրու նիշանլառը :

— Տիմէ.ք , տէաի միրանըղ , թա-

լէինին բէնչէսինտէն պուլթուլամա- եան մահ.քիւլմէր կիպի , տիմէ.ք պա- նա ինանմանօրտուեաղ :

— Խանքր , ինանմամ :

— Էօյլէ խտէ , էֆէնախիմ , պէնի էօլաիւրիւնիւղ , Փաղաթ պիլմիշ օ- լան քի , իլէրա աէ պէնիմ եալան սէօյլէմէմիշ օլտուղումու անլանա- բաղ , իթտիկինիլ շու զալիմ վէ պէա- պախիմ խէթատան տօլանը թէէտիւֆ խտէճէ.քսինիլ :

— Խանքր , էֆէնախիմ , դարբնտա- շըմ խէթա իթտիկինի շիմաի պիլէ- ճէ.ք տիր , տէաի Գարմէն , Թանքրէ- աին Գաիւա տի Բաղէօ սօդաղքնտա պանըլըլ օլտուղունաա , մէրդու- մուն եէտինտէն արըլ օլտուղու ճիլ- տանը կանքնտան չըգարըպ , պու.նուն տէրունինտէ մահֆուղ օլան նիշանը կէօթէրէրէ.ք , վէ պատէհու , ալը- նըլ պիրատէր , օգու.եունուղ վէ հիւ.քիմ խախիլ , տէեա. իլալէ իթտի :

Մօրալէս , դըղգարբնտաշքնըն կէօ- թէրտիկի մրանաա արնապրն համիլ քի աղրտա աթֆը նազար իլէ , միւն- տէրիճաթընը դրաաթ իթտիկինտէ , թէհախաամիլ հէյեէթի թատիլ օ- լանմանա պաշյառը : Մէրդում , օգու- մառնը պիլթիրաիկինաէ , կէօղի նիւն էճիւնտէ վադը օլան վադուաթլա- բա թէաճճիւպ իթմէ.քաէ օլան Թանք- րէաին էլինի թուլթաա , վէ քէրամա աղաղլէ ,

— Միւսի չըլալիէ , տէաի , պէնիմ պիր թապիաթըմ վար տըր քի , հէր նէ վաղքթ հագգըլ օլտուղունա ի- թիլաա խտէր խտէմ , տօղրուճա մագ- սէաէ իլամէ.ք խթէրիմ , վէ էկէրչի մագսէա իլէ պէնիմ արամըղտա միւշ- քիւլաթ օլուր խտէ , անլէրին աէ էօ- նիւնիւ ալրըմ : Լաքին էկէր հագգ- արը օլտուղունա կէօրիւր խտէմ , տէր- հալ խէթամը թանքրըմ : Իշթէ պու էնաաէ պու.րնտուղում հալ պու

տուր : Միւսիւ շքվարիւ , պէն սիզին հագդբնըզտա խէթա իթտիկիւմ իչին , աֆլընըզը բէճա խտէր , վէ պիր աղ էվիլէլ շէտիտէն սիզին սէօզլէրինիզի ետալնա շքդարաըզլմ իչին թէէտիւֆ իլլէրիւմ : Էկէրչի պու իթիզարըարմ վէ շու իզհարը թէէտիւֆիւմ , սիզճէ քեաֆի ստա օլունմաղար խտէ , սիզին սէ , վէ պէնիւմ տէ գբլբճըմըզ վար աբըր , վէ պէն , թարաֆըմտան թալէպ խտէճէկինիզ հէր կէճնա թարզիտէ յի իթտեէ հազբըրմ :

— Խտեբըր , խտեբըր , տէտի Գարմէն , ի.քի գօլարը յա եէնիտէն թան.ք. բէտէ սարըլարագ , պու սիհուտէ թարզիտէլէրտէն ֆէրաղաթ կէլինիզ : Սիզէ էմի խտիտօլմ , սիզէ բէճա խտիտիտօլմ : Սիզինիլէ գօնուշան պէնիւմ գարընտաշըմաբըր : Սնա հիւրալէթ իթմէլիտինիզ , ճնու սէվմէլիտինիզ : Էկէր գբլբճընըզ , սնըն գանընտան սիւր տամլա աղաբըրըր խտէ , սիզէ սաղա աֆիլ իթմէմ :

— Թէէմին օլունուզ , պէնիւմ գաւ եէթլէ սէվիլուլիւմ , տէեու պէեան իթտի թան.ք.բէա , գբլբճընը գընընա գօնարագ , չիւն.քի սիւրատէրինիզին պէնտէնիպտէն գօրդաճագ հիչ սիւր սէպէպի եօզ տուր : Պտտէհու մէրգոււմ տէլիգանը , Մօրալէսէ խիթա պէն շէօյլէ իլտիլէ իթտի :

— Էֆէնտիւմ , պէնիւմ սիզէ աֆիլ իթմէկի տալա հագդ ա. սէպէպիւմ եօզ տուր , վէ հաթիթա սիզին իթիւղարըրընըզ պիլէ պիհուտէ տիւրլէր , զիրա սիզին հագարէթլէրինիզ պանա խիթաղ օլմանբայ , իլլա սիզին նաղաընըզտա չի պհէլի կէօրիպէն , վէ աւնըն թարաֆընտան հագարէթ կէօրաի կիւնիւզ մաղան սպալունան պիւր մէճհուլ իւր ահիպալ քիմէտէեէ խիթապէն խտի : Հալ պու.քի չիտիտի , հագդբր աճիպիտէ հիչ սիւր կէճնա չիւ պհէ վէ թէրէտաիւտիւնիւզ գալ

մաարըլ թաղաիւրաէ , պիւթիւն էօմըրիւմիւն սաաաթէթինի անըն սաեէսինտէ խթիհհաղ խտէպիլէճէ.ք օլտուղում պիւր վաաթն իֆաաթնը թալէպ իթմէ.քիլիլիմէ միւսաաաթ պուեուրուն :

— Պունա գաթէն չիւպհէ գալմաւըլ աբըր , տէտի Մօրալէս , չիւն.քի Գարմէն արթըզ սիզին տիւր : Պու կիւճէ.քի խարէթի մէնգուհէ յի մաճիպ վուգուաթմտան սնըրա , սիզ պուրատան եա էօլիւ , վէ եախտա էվիլ շքգապիլիւրաինիզ :

— Տիմէ.ք , տէտի շքվարիւ եիւ.քտէք սէպէ վէ սէվինճլէ , պէնիւմ Գարմէն իլէ ագար նի.քեահըմ . . . :

— Շիմտի իճրա օլունաճագ տըր , տէեու իլտիլէ իթտի Մօրալէս , զիրա պէն էօյլէ սիւր տաէմիւմ.քի , նամուտում իւզէրինտէ պիւր լէ.քէ պուլունուղու հալտէ , սիւր սաաթ պիլէ եաշաեամամ , Վաղաա սիզին պանա թէ.քրար խտէճէկինիզ սէօզլէրի պիլիւրիւմ , վէ ֆիլիլազը պէնիւմ գբզգաընտաշըմըն շու էմանտէ զաեէթլէբազ , վէ սիզին տախի մաշուղլարըն իչլինտէ էն միւհթէրէմի օլտուղունուղա ինանբըրմ , պունունըա պէրապէր նամուտում իւզէրինտէ պիւր տէրէճէլէ.քի պուլունուղունու տախի իգրարաէն կէրի սարամամ : Իմտի , իչպուլ լէ.քէ յի թէմիլլէմէ.ք , հէմ պիւրան էվիլէլ թէմիլլէմէ.ք լազըմա տըր :

Պու սէօզլէրաէն նաշի , թան.քբէտ տէրէճէլի նիհաեէտէ սէվինճ իչինտէ օլուպ , Գարմէն տախի կիւեա աբու հիճապ իթտիկինտէն պաշընը էյմէ.քտէ խտի :

Պու սրրատա , Մօրալէս ի.քի տէֆա վէ քէսկին պիւր սէտա իլէ , Պէրէնիտի շքդըրաբ : Մէզպուրէ , քէմալի հիւրալէթլէ վէ կիւեա տիթրէր պիւր հալտէ զաշիւր օլտուղունտա , Մօրալէս ,

— Վաղաա սէն պէնի սուրէթտէ

դամը լանմանեա վէ ու մուղանա գրք մը զը տէմիր իլէ տամիգա խախլէ կէ շանէսթէ խախն խտէ տէ , տէտի , վար տուա էթ քի , իշ կյի պիր սուրէթ քէսպ իթտիկինատէն , սէն տէ շու ճէ զալարտան գուրթուլտուն : Հէր նէ հալ խտէ , կիթ ու շաղարա սէօյլէ քի , կիտիպ եաթմաղարընա եաթոընար :

— Բէ.ք կյի , էֆէնտիմ :

— Սծնրա տախի եաղընտա պուլունան մանասթըրա կիթ :

— Բէ.ք կյի , էֆէնտիմ , տէտի Պէ.քէնիս կիթմէ կէ հաղըլլանարապ :

— Նէ օ , նէրէէ կիտիեօրտուն ,

— Էմրինիղ իւղրէ եաղընտա պուլունան մանասթըրա կիտիեօրում :

— Է.յ օրտտա նէ եարաճադսն :

— Նէ եարաճաղըմը սէօյլէմէտի նիղ :

— Էօյլէ խտէ տուր քի սէօյլէ յիմ : Սասիհէն պու գարը տիվանն մի տիր , նէ տիր :

— Էֆէնտիմ , սիղճէ խօշնուտ օլուն մանաճաղ պիր հարէքէթտէ պուլունմանոգ գօրգուտույլա շաղըրարըլըմտան . . . տէտի մէրգուճէ գարը միւրայիճէ :

— Հաղըգամէն էօյլէ պիր գօրգուն վար խախ խտէ , պիր աղ էվիլէ կէօթէրմէլի խախն , տէեու ճէվապ վիրտի Մօրպէս : Ճաղ աթ պիր տէֆա տահա սէօյլէեօրում , արթըգ պուլուտուտտա պահա իթմէ.ք լաղըմ տէ.լիղ տիր : Խիւլտտա , մանասթըրա կիտէրախն , վէ մու հիմմ պիր մատտէտէն տօրտըր աճէլէթէն մանասթըրըն պաշ րահիպլինի սօրարսն : Մէրգում րահիպ , պէնիմ տօթթըրմտան պիրի օլմապէ , պէնիմ խամիլի վիրտիկինատէ , տէրհալ մէրգուճուն նէգտինէ չրգտալիլիտին , վէ պու հարտէ քէնտիտինէ պէքէմէքտէ օլտուղուն մու սէօյլէրախն : Պատէհու րահիպլի մէրգուճու ալըպ պուլտտա կէթիր-

տիրտէն սծնրա , դըղգարտաշըմըն տուա օտտաընըն մու մլարընը եաղարսըն :

— Բէ.ք կյի , էֆէնտիմ :

— Հայտէ շարուգ կիթ , վէ պիր ան էվիլէ կէլ , Վէլհարըլ պիր աղ էվիլէ ֆէնալըգ իճրասընտա , վէ հաղգընտա օլան էմիլյեթի իխալ իթմէ.ք խուտուտունտա , նէ եօլտա մէհարէթ կէօթէրախն խտէ , պու քէրրէ տախի այնի մէհարէթի կէօթէր :

Պէրէնիա , պաշընը աշաղը էէէրէ.ք , պիր լիտեէթի քեամիլէ կլէ ալշարը շըգար : Պատէհու Մօրպէս , օտտաըն պիր քէօշէսինատէ պուլունան գօլթուգ սանտալիէսինատէ օթուրարապ ,

— Միւսիւ շըվալիէ , տէտի , Գարմէն կլէ սէրպէսթճէ գօնուշապլլմէ նիղէ արթըգ հիշ պիր մանի եօգ տուր : Պէնիմ պուրատտա գարմաղըլըմ , ըէսմի ատտալը վիղտէ իլին տիր , չիւն.քի աիւնեատա էն զիեատէ պուլուտուտա էհէմիլիէթ վիրիրիմ : Պու.նունըա պէրապէր , պուրատտա պուլունմանա սիղէ հիշ պիր կէօնա էղլյեէթ վիրմէմ : Պէնիմ գըղգարնտա շըմ , սիղլին նիշանընըպ աքը , վէ եարըմ սաաթմա գատար զէվճէնիղ օլաճաղ աքը :

— Ա.հ , էֆէնտիմ , տէտի Թանքրէա հէեէճան կլէ , պու պապտէ օլան քէմալի չիւ.քրանիեթիմի նասըլ սիղէ թարիֆ իտէ յիմ : Պու խուտուտա օլան չիւ.քրանիեթիմ հուտուտուղ վէ էպէտի տիր :

— Խանըր , խանըր , տէեու ճէվապ վիրտի Մօրպէս , պու խուտուտա սիղ պանա չիւ.քրանիեթ պօրճու. օլմաաղըլընըգտան , օլ պապտէ հիշ պիր քէլմէ իրատընա լիւղում եօգ տուր : Էիէրսի սիղ պանա էվիլէճէ թաղաիմ օլունարապ , հէմլիբէմ կլէ թէէհիւլ իթմէ.ք խթէտիկինիղի արգ իթմիշ օլտա խտինիղ , պէլըլի տահա զիեատէ

մէմնունիյեէթլէ սիղի պանա էնիշլթէ մադամընտա գապուլ խտեր խտիմ , լաքին շիմտի իշ էօյլէ օլմտաըզը իշլն , պէն պիզգաթ Գարմէնին էլինի սիզէ վիրմէյիպ , քէնախիլիլինիզաէն օ էլի թութմանըզա ըույի մուլաֆադաթ խտերիմ քի , իքիտի տէ պնի շէյ ալմէք տիր : Պէն , թահգիր իտիլմիշ օրան նամուսումու վիզաեէ իշլն , սիզին եա վէֆաթընըզ , վէ եախօա դրզգարնտաչըմ իլէ ագաթ իզախլաճընըզը իխթէեար իթմէլի խտիմ , Փագաթ , ագաթ իզախլաճըն տահա միւ . քէմմէլ վէ ազ մուխաթարալը պիր խալահը նամուս օլտուղունու պիլ միւլահաղա , շու խուսուսու սխիրի իխթիեար իթախիմ :

—Նէ աիմէք խթէախիլինիզի անրուօրում , էֆէնտիմ , տէաի կէնճ Ֆրանսաըզ հիւրմէթ վէ հէեէճան իլէ , լաքին պէնիմ շիւքրանին էթիմ իննէ պագի տիր , զիրա էօլիւմ եէրինէ , սասատէթ ու իզպալէ նալիլ օլուօրում , վէ էկէր պունտան պէօյլէ պէնիմ էօմրիւմ Գարմէնին օլմտա խտի , պիլա թէէսիլֆ սիզէ Ֆէտա խտէճէք խտիմ :

Մօրալէս պու սէօյլէրտէն կիւեա միւթէէտիր օլարագ ,

—Սահիհէն շիմտի անլահօրում քի , սիզ աաըլատէ պիր տէլիգանլը իմիշինիզ , տէաի , պինապէրին սիզի քէնախիմէ լահըզ կէօրէրէք , հէր շէյի ունուտուրում , վէ հիշ պիր շէյաէն տօրաեք էսէֆ իթմէմ : Իմտի , գարքնտաչըմ , կէլին դօլլարըմքն իշլնէ տէ , պիրիպիրիմիզէ սարըլալըմ :

Թանքրէա , պու թէքրիֆէ մա էլ մէմնունիյեէ մուլաֆադաթ իթաիլիլնաէն , մէրգուման իքի շախալար եէկտիկէրլէրինէ սարըլալըպ , հալպու քի Գարմէն պու մէնգարի էանաօրնտա , սիւքիլթլէ վէ աիւշիւնճէլի պիր սուրէթտէ վէ հէման միւ

քէտտէր պիր հալաէ սուրմադտա իտի : Շէօյլէ քի մէզպուրէ , բլանլարընըն սուրէթի միւքէմմէլէտէ պաշա չբգմտարնա , վէ իւմիալէրինին մէվգբի Ֆիլիլէ կէթիրլմէսինէ նիսպէթէն , իամինի թաշքեաճադ օլտուղու տէլիգանլընքն պու տէրէճէ ահմադլըզա սուղաղա ալւշմէսինտէն միւթէէսիլֆ պուլունմադտա , վէ մէրգուման շու հալինի , քէնախինճէ պիր մէզլէլթէթ աատ իթմէքաէ խտի :

Հէր նէ հալ խտէ , Մօրալէս եինէ քէլամա աղազ պիլլլէ ,

—Ազիլիմ շբլալիլէ , տէտի , իշլմէ հէր շէյ խօշուտ օլունաճադ պիր սուրէթտէ իճրա օլունտու , վէ պիր գաշ տագըզանա դատար սէատէթինիզ իքիմալ խալէճէք տիր : Շու սըրտատա արթըզ ագաէ մէսէլէյի սաիլեէսինէ կլիլշէրէք , սիզէ հագարէթ իթմէք խթէմէմ , շիւնքի պիլիմ կիպի զաթլար պէյնիտէ , ագչէ վէ մէնաֆի հագգքնտա պահա իթմէքլիք , աալա ճայիլ տէյիլ տիր : Պէն զաթէն էվլէնէճէք օլմտաըզմտան , պէնիմ պիրիճիք վարիտէմ , դըզգարքնաաչըմ տըր : Անըն , սիզին վէ պէնիմ արամըզտա , պունտան պէօյլէ հէր շէյ միւլթէրէք տիր :

—Մհ , էֆէնտիմ , տէաի Թանքրէա , պիլմէմ քի , պէօյլէ պիր պիւլիւք ալիճէնապըզըզ գապուլ իթմէլիմիլիմ :

—Էվլէլթէ , գապուլ իթմէլիսինիլ , շիւնքի նէզաքէթ վէ թէրպիեէ տէ սիզէ պունու կէօթէրիք : Հաթթա էկէր գապուլ իթմէզաէնիզ , պանա հագարէթ վէ պէնի միւթէէտիր իթմիշ օլուրտունուդ , Սիզէ պիր թէքրիֆ տահա խտէյիմ : Սաըլատէլիք նամուսում իւզէրինէ սիզէ եէմին խտէրիմ քի , էկէր սիզ պէնտէն զիեատէզէնիլն օրա խաիլիզ , պէն պիլա թէքրիֆ սիզին քէսէնիլիլ քէնախի մալիմ կիպի դալլանըր խտիմ :

—Մտաամ՝ թի էօյլէ իսէ , էֆէն-
տիմ՝ , պէնաէնիդ տէ թէքլիֆինիդի
դապուլ իսէրիմ՝ :

—Լաքին վառքնքըր ունուտուպ
տա , սօնրա բլաչիման օլմաւեաճադը-
նըդ , սնդաւքնքը մը :

—Ապա :

—Բէք էյի , պու խուտուտ ար-
թիքդ պէր թարաֆ իտէլիմ՝ , չիւնքի
պէ յսիմիդաէ իթիթիֆադ հաղը օլտու :

Պու սրա կախաշճա դաբու վա-
րուրտու :

—Պէրէնիս , սէն մի սին , տէկու
սիւալ իթաի Մօրալէս :

—Էփլէթ , էֆէնաիմ՝ :

—Իչերի կիր , վէ մէմնարիյեթինի
նէ կօլաա էյֆա իթաիկինէ տայիր
պանա մախմաթ վէր :

—Էֆէնաիմ՝ , տէաի Պէրէնիս , հիւր-
մէթլու բէաէր կէլաի , վէ մումըր տա
կադքըր :

—Րուհպան էֆէնաի նէրէտէ աիր :

—Իպատէթ օտապնտա տըր :

—Էօյլէ իսէ չիմաի սիդ տախի կէ-
լիսօրուդ , հայտէ Գարմէն , բուհպան
էֆէնաիյի պէքլէթմէէէլիմ՝ :

—Գորքնաաշըմ՝ , բէճա իսէրիմ՝ ,
պանա պիր տադըգա միւտաաէ ի-
տին , տէկու ճէվապ վիրաի Գարմէն ,
Թանքրէտէ ճախպ պիր սուրէթաէ
աթֆը նադար իթաիքանն սօնրա , օ-
տաաան տիչարը չըդարապ :

Պիր տադըգա կէչմէզաէն , կէնճ դըզ
աթտէթ իթաի : Մէրգումէ սիեաճ
տաչարը իւզէրինէ , պէկազ վէ հէ-
նուդ աշըրմը կիւլլէրտէն , էփլէթէ
հազըր իսիլմիշ օլան պիր թաճ դօյ-
մուշ իաի : Թանքրէտ մէզպուրէյի
չու հայինաէ կէօրտիւկիւնաէ , եր-
բէկի շիտաէթիչ չարմազա , վէ տա-
մարդարքնտաքի դան աթէշ կիսի ճէ-
վէրան իթմէկէ պաշարաք : Մօրալէս
իսէ , պու սրաաա քէլամա աղաղլէ ,

—Ազիզիմ շըվալիսէ , տէաի պիր

աղամէթի մախաուսէ իլէ , էլինիդի
նիշանպնքըա վիրինիդ , վէ արպամուան
կէլինիդ :

Թանքրէտ , հէեէճան , իղթիրապ
վէ թէհայիւրքինտէն նաշի պիւսպիւ-
թիւն շաշըրմըշ , վէ զայ ադըլ օլմուշ
օլտուրունտան , Մօրալէսին թէքլի-
ֆինէ պիւլա թէքէքքիւր մուվաֆա-
գաթ իթաի :

Մուդաաաէս թաաիլլըլըր , վէ պօ-
կալը թաթթաաան մաամուլ աղիղլէ-
րին սանէմէրի , վէ իւզէրինտէ տիդ
չէօքիւլլուպ , տուա իաիլմէկէ մախ-
տուս պիր միւզէյէն բանդօ իլէ , ա-
տէթա իպատէթ մահէլլինէ թահվիլ
իսիլմիշ օլան քիւլլուք պիր օտանըն
օրթաաքնտա , չիչէքլէր իլէ թէզէին
իսիլմիշ վէ երկիրմի դաաար մումար
իլէ կիւնաիւզ կիպի պիր հալէ դօ-
նուլմուշ օլարապ , պիր միհրապ պու-
լունմադաա իաի :

Միհրաալըն հուլուրունտա , Սուրը
ձրանչիսիկան թարիգաթքնտան օ-
լուպ , ճիվարտաքի մանաաթքըն պաշ
րահիպի պուլունան մի հթէրէմ բուհ-
պան տիդ չէօքիւլլու իաի :

Պէրէնիս , պիր կիւն էփլէլ մէզքիւր
մանաաթքրա աղիմէթիլէ , ադաք նի-
քեաճ իճըաաք էյին , Ֆերտաաք կիճէ
կէլիպ քէնաիսինի չըղըրաճաղընը ,
մէրգում բահիպէ պիւրաիլմիշ , վէ պու
միւնաաէպէթիլէ մանաաթքըն քիլիսէ-
սինէ էլլի բիտաթրա իհաա էյլէմիշ ի-
աի : Պէօյլէ կիճէ էանաաքնտա վէ պիր-
տէն պիրէ ադաք նիքեաճ իճըա ի-
տիրմէսի , օ վաղթքն ուտուլլիտէն , վէ
մէմլէքէթին աաթթքնտան պուլուն-
մաղլէ , բահիպի մէրգում , Պէրէնէ-
սին թէքլիֆինէ մախալիֆէթ իթմէ-
միշ իաի : Մէրգում բահիպ , Մօրա-
լէս իլէ Գարմէնին վէ Թանքրէտին ,
իպատէթ մահէլլինէ կիրմէլէրի իւզէ-

ընէ , տուտաքնը դամթ խախ , վէ պիր տագրդա պիրէ գայոյ իթմէեէրէ.ք , նի.քեահ տուտաքնա միւստառէրէթ իյէտի :

Փրանսըզ տէլիգանըսը իլէ Իսրաննեօլ գըզ , արա արտա բէամի էվէթի թէրաֆիֆուզ իյէտիլէր : Բուհպան տախի ,

—Սիզ ճէնապը Հագդ հուզուր ընտա իթթիֆագ պազարը յա պազանտընըզ , արթընըզ վէ չողալընըզ , կիտինիզ վէ մէտուտ օլունուզ , տէտի :

—Էվրատարբմ , սէվիկիլու էվրատարբմ , տէտի Մօրալէս տախի միւհէսիր պիր սէտա իլէ , վէ կիւեա կէօզլըրինին հաշընը սիլէրէ.ք , շու բէամի դիլիէթտէն տօլայը քէնտի աճիլ աուամլա սիլի միւզարէ.ք գըլարբմ : Իմտի , կէլինիզ , դօլլարբմն իշինէ սարալընըզ , չիւնքի հիւրէկիմին իւղէրնտէ սիլի սըզմագ իհթիւեաճընը հոս խօիեօրում :

Դարմէն խէ , պու արա Փրանսըզն գուլաղընա էյիլէրէ.ք , եամլաշ սէտա իլէ ,

—Ձէվճիմ , սիլի սէվէրիմ , տէտի :

—Ահ , բիւեա կէօրիւեօրտում , ֆագամ շինտի ուեանըեօրում , տէհու պէհան իթտի Փանրբէտ :

19

ԳԱՐԹԱՆ ՄԱԹԻՐԻԷՆ ԼԷՄՕՆԻԷ

Մօրալէս թարաֆընտան էշետար իլէ պիրլիքաէ քիրալանմիշ օլան , վէ աէրուսինտէ Փրանսըզ տէլիգանըսը իլէ Իսրաննեօլ չէնկիլինին դարիլոյ նի.քեահըրը ագա օլունան խանէեէ պիր ազաան հինէ նաղլի քէրամ իթմէ.ք իւզրէ , չիմտիլիք օ խանէյի թէր.ք իտէր , վէ հի.քեայէմիլ սըրաքնա պիր հաֆթա ֆտարա վիրմէրլիկի ճայիլ կէօրիւ պ , օգ տեանըարբմըրն , պի-

լիմէ պիրլիքաէ , տօն ժօղէ Բօլլէրէնուն խանէօի էշլիլինտէն կէշմէշէրինի բէճա խէրիլ :

Պու սըրաուա , օգտեանըարբմըրն նաղարբ տիգդամլարբնա արզ խաէճէ.ք օլաուզումուզ մէնզարէ , միւքէտաէր պիր մէնզարէ տիր : Վադաա , պրունտան էվիլէլքի ֆտարլլարաա կէօրիւլէն թօհաֆի հայլէրաէն սօնրա , պիր թագբմ միւէտիր մէնզարէլէր մէյտանա գօյմագ , դարիլոյ միւպանէնէթլէրաէն , վէ հէկտիկէրլէրինէ պիւսայիլթիւն դայրի միւշապիշ հայլէրաէն խէ տէ , պու ճիւ մէ հի.քեալէմիլըն ըսալթմաը ազա սօզաւընաեաճագ տըր , զիլա կէրէ.ք դօմէտիա վէ կէրէ.ք ֆաճիա , միւլսթէլիֆի եօլլարտան կիթտիքլէրի հայաէ , իլէրուտէ այնի եօլա չըգաճագար տըր :

Նէ հայ խէ , հի.քեաէտինէ իպթիտար իթտիկիմիլ վէգայիլն իպթիտաքնտա , սաթմ սապահըն տէօրտիւ օլուոյ , կիւնէշ հէման զահիր օլմագ իւզրէ խտի , վէ հէնուզ տօլմագաա օլան շէֆիագըն սօլմուշ սէհաղըզլարբ , միւ գէյիէն վէ պիւլի.ք պիր օտանըն աշաղը ինտիրլիլիշ օլան բանճա ըսարբիլն արալլոյ չարբնտան կէշմէրաէ , վէ մէզբիւք օտա աէրուսինտէ սըրունան թամպիլին իւզլըրինտէթի ի.քի տաէա ըսմադարբի բըրդլարբ յա բէգապէթ իթմէքաէ խտի : Պու օտա , տօն ժօղէ Բօլլէրօտան հաթագ օտար օլուոյ , պիր թագբմ էճզաէր իլաճլարբնըն քէսիլն գօգտուա , շու էստտէ օտանըն հաթարբարպրթմիշ խտի :

Մէրդում պիշարէ իհթիւսար , սօլմուշ օլան հիւզիւնիս կէօեէ տօդրա չէվիլրէրէ.ք , սալա գըմրաանմուգարըն գարեօրարբնաա հաթմիշ օլաուզունտան , Եօլիւեէ պէնզմէքաէ իտի , ֆագամ կէօղլէրինին ազրզ օլմաքնա , վէ քիրլիքլէրինին գարանըպ

աչըլմասքնա պագըլըր իսէ , մէրգու-
մունն էօլմիւշ օլմասըլը , վէ հէնուզ
հաեաթտա պուլունտուգու անլաչը-
լըեօր իտի :

Գարեօլանքն անաղընտա իսէ , պիր
դանարէ պալունուպ , պունուն իւ-
զէրինտէ Անունցիաթա օթուրմիւշ , վէ
եախօսա տահա տօղրուսու եարը եաթ-
մըշ իտի : Մէրգումէնին քերրիքէ-
րի , դըզարմըշ օլան կէօղլէրի իւզէ-
րինէ էլիլմիւշ , վէ տօն ժօղէնին սօլ-
կունըլուղու կիպի պիր սօլկունըլուզ ,
թաթըլը վէ տիլպէր լէհճէսինի իհա-
թա իյլէմիւշ իտի :

Պիչարէ գըզըլազ , պիւթիւն կի-
ճէյի բէտէրի եամքնտա ույգուսուզ
կէչիրմիւշ օլտուղունտան , գուվլէթ
վէ տէրմանը գալմամըշ , վէ ույգու-
սու , իղթիրապ վէ քէտէրինէ գալէ-
պէ իթմէլլէ , ույգուեա տալմըշ օլուպ ,
զէվալը իհթիեար իսէ , նէֆէսինի ա-
լըպ վիրմէկէ իհթիրազ իթմէլլաէ իտի :

Հէյ վահ , եիւզ եաչըր Պրէզիլեա-
լընքն սէօլլէտիկի մուղիրր ստաթ եազ-
լաչմագտա իտի : Տօն ժօղէ , Ֆիլիպ
լը Վէյեան թարաֆընտան ալաբը
մէքթուպ իւզէրինէ իւշ կիւն նայիլի
իւմիտ վէ մէսրուրիլեթ օլտուղտան
սօնրա , մազարը սէտտէթ օլմաղտան
էվվէլէճէլի կէլէճէկինի անլամըշ իտի :

Մէրգում , պիր իսպլի զէման քէն-
տի միհն ու մէշագգաթընը զանէթ-
լէ սէվկիւլլէ գըզընտան կիզլէմէք ի-
չին , բէք չօգ զայրէթ իթտի իսէ տէ ,
նիհանէթ շիֆա պուլմազ օլան խա-
թալըղը պիչարէյի գուվլէթտէն պիւ-
պիւթիւն տիւշիլաթա կիւնտէն , մէզ-
քիւր միհն ու մէշագգաթը կիզլէմէք-
տէն արթըգ ֆէրաղաթ կէլմիւշ իտի :

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ , Ա-
նունցիաթա , բէտէրինի թէլլէֆ իթ-
մէլլաէ օլան մէճհուլ խաթալըգտան
ասլա խապէրտար օլմաեարագ , մէ-
սուտէն վէ մէսրուրէն պիր էօմիր

կէչիրմէքտէ իքէն , նակեահ տօն ժօ-
ղէնին , տիւշար օլտուղու խաթալըղը
գըզընա իգըրար իյլէմէսի , մէզպու-
լէյի սայիգա միսիլու միւթէէսաիր
իյլէտի : Պունունլա պէրապէր , գէ-
վալը գըզըլազ , պիւթիւն պիւթիւն
մէյեուս օլմաեարագ , պալը կէօնա
խաեալաթ վէ իւմիտլէրէ զահիպ օ-
լուպ , բէտէրի իսէ , հէր շէյի աչըգ-
տան աչըղա սէօլլէմէք խաթմէտի-
կինտէն , գըզընքն իւմիտլէրինէ գար-
չը տուրմաեա միւզթէտիր օլամաեօր
իտի , վէ քէնտի քէնտինէ միւլահա-
գա իաերէք , «Պու գըզ , քէնտիսինին
պու գատար չարուգ սուրէթտէ էօք-
սիւզ գալաճաղընը շիմաիքի հալ պիւ-
մէնէճէք տիր , ֆագաթ պիր գաչ
ստաթըլըգ էօմիրմ գալաղընտա ,
հէր շէյի քէնտիսինէ պիլտիրմէքլի-
կին վագթը կէլմիւշ օլաճագ տրը» տի-
մէլլաէ իտի :

Հալպու քի , տօն ժօղէնին չէքաի-
կի միհն ու մէշագգաթ , կիւն պէ
կիւն վէ ստաթ պէ ստաթ քէսպի իշ-
թիտատ իյլէմէքտէ , վէ նէօպէթլէրի
հէման լաէնգաթի վուգու պուլմագ-
տա իտի : Շու հալտէ մէրգումուն
էօմիրի , տայիմի վէ թէհհամիւլ օ-
լունմազ պիր իշկէնճէ օլուպ , էկէրչի
Անունցիաթա հագգընտա օլան ֆէվ-
գէլատէ մուհապէթիւտէն նաչի ,
միւտտէթի էօմիրիւն թէմոիտինի
արղու իթմէսէ իտի , պիր ան էվվէլ
վէֆաթ իաերէք , մէզքիւր իշկէնճէ-
տէն գուրթուլմաեք թէմէննի իտէ-
ճէք իտի : Պունունլա պէրապէր մէր-
գում պազէն , աճը վէ սըզըլարը բէք
զիեատէ օլտուղունտա , մէզարտա
րահաթճա եաթանլարը տէրիաթըր
իյլէր , վէ խաթմէլլաէլլաէ :

—Ահ , նէ մութլու անլէրէ քի ,
մէշարտա րահաթ իթմէլլաէ տիրլէր ,
տիր իտի քէնտի քէնտինէ :

Անունցիաթա , պիր ստաթ պիլ

բէտէրինին եանքնտան այրըլմագ իսթէմէզ իտի : Շէօյլէքի , բէտէրի , թէհի եհրտէ , կիտիպ պիր ազ րահամթ իթմէսինի վէ ուեուամասքնը մէզպուրէեեէ բէճա իթտիկի հալտէ , Անունցիաթա պաչը իլէ բէտա ճէվապը վիրիպ , գարեօլանքն եանքնտան այրըլմագ , վէ սապահա գատար վագթընք բէտէրի եանքնտա կէչիրիպ , անճագ սասպահ օլտուղունտա , նասըլքի պիր ազ էվիլէ տախի կէօրտիւք , արթըզ գուվլէթ վէ թէհհամիւլիւ վալմատըղընտան , պիզզարուրէ պիր էյեամ' կէօղլէրինի գարամսեա մէճպուր օլուր իտի :

Կէլէլիմ' մէզպուրէ կէնճ դըզը , իհթիեար բէտէրի եանքնտան իքի աաբմ' ուղագտա ուեուեարագ պըրագմիշ օլտուղումնուզ մահզուն վէ միւքէտտէր օտաեա :

Դըզարմըշ տէմիրտէն մաամուլ պիր քէլպէթին , ինսանքն կէօքսիւնիւ տէլտիկինտէ , վէ եիւրէկինի բարէ բարչար իլլէտիկինտէ , նէ տէրէճէ աճը հասըլ իտէր իսէ , իշթէ այնի աճըեա միւշապիհ օլան նէօպէթիլէրտէն պիրի , օլ էսնատէ եինէ տօն ժօզէյի իաթիլա իթմիշ իտի , վէ պունուն իւզերինէ պիչարէնին կէօղլէրի չուգուրլանարագ , ուեուչմուշ օլան ազալարը կըճըրտամսեա պաչաաթը , վէ հիսս իթտիկի աճըտան տօյաեք , հիշ պիր սէս չըգարմամագ իչին , էլպիսէսինին ուճլարընք աղզընս սօգտու , չիւնքի մէրգուժ իհթիեար , Անունցիաթտաք ուլգուսունտան ուեանաքըմագտան իսէ , տէրա ու միհնէթինի ալթըրմագլըլը թէրճիհ իտէր իտի :

Աճապա տիւնեատա , էօլիւժ րատտէսինտէ սլուլունան վէ տուլտուղու աճըլարը էվլատընս տուեուրմամագ իչին , քէնալյի էօլմէք տէրէճէսինտէ թագեիգ իտէն պիր իհթիեարըն

հալի գատար միւշքիլ վէ տէհչէթիլի հալ վար մը տըր :

Տօն ժօզէ , պիր միւտտէթ իպրագը շէճաաթիլէ , սէս չըգարմագտան քէնտույի թութապլտի , լաքին նիհաեէթ հիսս իթտիկի աճը , օլ անէ տէկին էմնալի վուգու պուլմամըշ պիր տէրէճէեէ կէլաիկինտէն , պիչարէ իհթիեարըն միւրատը գավիսի մաղլուպ օլտու , վէ թապիաթիլլէ մէրգուժ' աղզընս թըգամըշ օլտուղու թարաեք չըգարարագ , ճան չէքիչէն լաաթալար միսիլլու ,

—Ահ , ես Բապպիմ' , մէրհամէթ էթ պանս , տէեու պաղըրտը :

Անունցիաթա , մէյեուսիեէթիլէ նիտա իտիլէն պու տուաեք , վէ պուչիքեաեէթի իշիաինճէ , պիրտէն պիրէ ուլգուսունտան ուեանարագ , վէ օթուրսուղու սանտալէտէն սըչրաեարագ , բէտէրինին եանքնս գօշտու , վէ տօն ժօզէնին տիւշար օլտուղու նէօպէթի կէօրմէսիլլէ , քէմայի տէհչէթիլտէն նաչի ըլուճաթ իլլէտի : Մէզպուրէնին , բէտէրի իւզէրինտէ պունտան ագաեժ' կէօրտիւկիւ նէօպէթիլէր , ապա պունս միւշապիհ տէյիլ իտիլէր : Շէօյլէքի գէվալլը իհթիեար , գըզընքն նազարընտա պիլէթանըլմաղ պիր հալէ կէլմիշ օլուպ , բէնկի պիւթիւն պիւթիւն սօլմուշ , կէօղլէրի չուգուր իչինտէ նասպէտիտ օլմուշ , վէ պուրուչմուշ տուտագլարընտան չըգան քէօրիւք , գան իլէ մախլութ պուլունմուշ իտի :

Նոսըլքի պալէատէ դիբր իթտիք , Անունցիաթա , էվիլլէճէ տիւշարը տէհչէթ օլարագ , վէ քէնաիսիտէ , «Ահ , ես Բապպիմ' , մէրհամէթ էթ պանս , մէրհամէթ տէեու իէլքըրլաեարագ , բիւճաթ իթմիշ իտի : Ճագաթ սօնրատան մէզպուրէ , բէտէրինին իլաճ շիչէսինի ալլապ , վէ ալթունտան քիւչիւք գատէհ տէրունի-

նէ պիր դաչ տամլա իլաճ տամլաթ-
տըդ.տան սօնրա , բէաէրինէ թագ.տիմ
իթտի : Իհթիւար , մէդ.թիւր իլաճը
իչտիկինտէ , անինտէ նէօպէթի թէս-
կին օլտու : Պունուն իւղէրինէ տօն
ժօղէ , Անունցիաթմանքն էլինտէ.թի
շիշէ յի ալարագ , տիթրէր պիր էլ ի-
լէ եօգլատը , վէ պատէհու դարչը-
սընա գօնուպ ,

— Հէյ վահ , հէյ վահ , իշթէ երու
եաշընտա.թի իհթիւարըն սէօղիւ չըդ-
տը . . . զիրա պէնիմ էճէլ վագթիմ
կէլտի , տէտի .թէնտի .թէնտուեէ :

Փիլվաղը մէդ.թիւր շիշէ հէման պօ-
շալմըլ օլուպ , անըն տէրունինտէ.թի
սօն տամլա իլէ պէրապէր , .թէնտի
էօմրիւ տախի թիւ.թէնէճէկինի , պի-
շարէ իհթիւար անլամագ.տա իտի :

Անունցիաթմա , բէտէրինի շու միւ-
քէտտէր հալտէ կէօրտիւկիւնտէ , սօլ-
մուշ եամնագլարընտան իրի տանէլի
կէօզ եաշլարը տիւշմէկէ պաշլատը :

— Ճէսուր օլ , սէվիլիւլիւ գըղըմ ,
ճէսուր օլ , տէտի իհթիւար , շիւն-
քի սէնին .թէտէր ու էլէմին , պէնիմ
եիւրէկիմի բարէ բարշա իթմէ.թտէ ,
վէ պէղաեթ իմըճթամ օլտուլում
գուվլէթ ու մի.թնէթի , եէտիմտէն
զասպ կլէմէ.թտէ տիր :

Պու սէօղէր իւղէրինէ , կէնճ գըլպ ,
կէօղիւնիւն եաշլարընը սիլտի , վէ
թէպէտալում իթմէկէ ճահա իտէրէ.թ :

— Էֆէնտի բէտէր , տէտի , թամ-
լը վէ կիւզէլ սէտաաթնը էվիլէ.թի հա-
լինտէ մուհաֆազա իթմէկէ չալըշա-
րագ , շիմտի նամբըբըդ :

— Բէ.թ իլիլիմ , գըղըմ , բէ.թ ի-
լիլիմ :

— Սահիհ մի :

— Էվիլէթ , վագ.աս պիր դուշ տա-
դըգա գատար բէ.թ Ֆէնա հարտէ ի-
տիմ իսէ տէ , համա օլտուն շիմտի հիչ
պիր շէլիմ գալմտար : Փագ.տիմ սէվ-
կիւլիւ գըղըմ , սէն եօրուլուս օլտուն :

— Ահ , էֆէնտի բէտէր , բէնա ի-
տէրիմ , սիլ պէնի տիւշիւնմէ յինիլ ,
պէն հէնուլ կէնճիմ , վէ գուվիլ-
թիմ պէր .թէմոյ տըր : Զահմէթ վէ
եօրիւնրա գ վիճուաթմտէ հիչ պիր
էտէր պըրապմտաարագ , կէչիպ կի-
տէր , հալպու .թի , պէնիմ եալընըդ
ճանքմ վէ գալլիմ խաթմա տըր , վէ
անրէր տախի սիղին .թէտպի սըհհէթ
իթմէ.թիլլէ շիֆտապ օլամագ.թար տըր :

— Պէնիմ .թէտպի սըհհէթ իթմէ.թ-
լիկիմ մի , տէտի տօն ժօղէ .թէնտի
թէնտուեէ , պիշարէ գըլ , պէնիմ
թէտպի սըհհէթ իթմէ.թիլիլիմի տիւ-
շիւնիւեօր , վէ անտէն պահա իտիւօր :
Ահ եա Ռէպպ , սէնիւն էլին պէնիմ
իւղէրիմէ բէ.թ աղըր սուրէթտէ թմահ-
միլ օլունմագ.տա տըր , զիրա , օ էլ
պէնի վուրմտարըլա , պէնիմ հանա-
լիմըլա եաշամագ.տա պուլունան , վէ
պէլքի պէնիմ վէֆաթըմըլա էճէլ շէր-
պէթիմի նուշ իտէճէ.թ օլան պիր սէ-
ֆիլ գըղճըլպազ տախի վուրմագ.տա
տըր :

Տօն ժօղէ .թէնտի .թէնտինէ սէօլլէ-
տիկի պու սէօլլէրտէն սօնրա , պիր
էյեամ սիւ.թիլթ իտիպ , մուախիսա-
րէն աշի.թեարէն շու եօլտա .թէլամէ
տէվամ իլլէտի :

— Պէնիմ գտեթլէ սէվիլիւլիւ գը-
ղըմ , պիր ալ էվիլէլ մէնինէ միւղ-
թէտիր օլամագ.թըմ շի.թետեթ սէ-
տաար , սէնի ուլլունտան ուեանտըր-
մանա սէպէպ օլտուլու իլին , թէէս-
իւ.թ իտէրիմ , շիւնքի սէն պիր իտյ-
լի կիճէլէրտէն պէրա ուլլուսուլ
գալմըլ օլտուլունտան , ս.եումանա
գիւտտէսիլլէ միւհթամ իտին :

— Էֆէնտի բէտէր , սիլ պու խու-
սուտա ապա էս.թ իթմէ յինիլ , զի-
րա պէնիմ իտիլրահաթմա վէ ալլու-
եա իհթիւարըմ կօգ.տուր : Օլ էս-
նատէ իւղէրիմէ կէչիճի պիր տալլըն-
լըպ վէ փրամտանը խաթըմա կէթի-

բէն պիր նէյի բիւեա կէրտի տէ . . . :

— Գրանասեր մը , լմէ քրաքրաաբ տօն ժօղէ տիւթրէնէրէք :

— Էյիվէթ , օլ անասանը թի , անը կէօրմէ քլէ զանէթ մէսուա վէ պախ թիեար օրաճադարնը , յիսն թի օրա տա սիզին կէնճլիք տօթմանու զու , վէ սիզի սէփտիկիոն գատար անը տախի սէփմէ քլիկի պանա էմր իթախիկիկ զաթը , սուլաճադարնը : Մ՛Տ , ես Բապպիմ , պիր ան էյիվէլ պիրլիքտէ անասանեա կիտէպլիմէ ք իչիս , պիլ սէնիկ զուվիլթիկիկն կէրինէ կէլ մէսինի նէ գատար սըզու խտիս օրում : Ի քիտիզին պիրլիքտէ սէփինէ կէ րաքիկ օրաճադարնը կիւն , պիլ զիմ իչին սէ տէրէնէ կիւզէ վէ սէա տէթ պախ պիր կիւն օրաճադարն սի զէ լծարիֆ խտէմէմ : Իճթիմալ տիր թի , ազլ ու ֆիթիթէ միւրէտտէր պիր հալտէ պուրճանասուզուման արք , ֆազաթ շու գատարնը պիլլիլիմ թի , Հալանանըն տայլիմա մաի օրան գուս պէ յի սէմաթիէսինտէն արթըզ տէհ շէթ հիտ իթմէկէ պաչաաբմ : Վէ պէրթի սու խաւաւա պէնճէ տիվա նէրթ տա իթսիզէր , հալալու թի պէն կինէ պունա նիապէթէն , պու մէմլէրէթ պիզիմ պաչըմէզա ֆէլա քէթլէր կէթիլէնէ ք օրաուզանա տ րա սըրա խտիաթ օրմապտտերմ : Լա քին խանըր , խանըր , սու պապաէ պէն հանըլլեօրում , պիզիմ սէաուէ թի հայլիկ պէրքէմալ արք , վէ կա խօտ կադրտա պէր քէմալ օրաճադ արք , էօյլ տէ յիլ մի , էֆիէնտի քէ տեր :

Չէվայլը իճթիեար , պու սիւսպէ ճէվապ վիրմէ ք իչին , լազրմ կէլէն ճէնարթէթ վէ գուվիլթի հայիկ օրմա սըզընտան , սիւրիւթ իթաի :

Պիր ազ սօնրա , հէր սապահ շի կիտի օր սապահ տախի գօնաթթօ ի շին , լծապիպլէր կէլիպ , վէ հէր վա

զըթ քի կիպի , պու տէֆա տախի պիր լծաբմ իւմիպլէր կէօթէրէքէք , վէ խաթմանըն իչի պիր հալտէ պունա տալաւա պէնան խտէրէք , մուֆա րապաթ իթաիլէր : Պու լծապիպլէրին հէր կիւն իճրա իթաիլէրի գօնաթ լսօ իւզէրինէ , խաթմանըն հալլի քէս պի իթխալ իթմէտիքտէն պաչգա , պիրաքս կիւն պէ կիւն քէսպի իչթի տա իթմէքտէ խա : Անճադ աթքպ պանըն մէվճուտիտէթի , վէ պունլա րան լմէմինպախ սէօլլէրի , Անուն ցիաթմանը լմէսէլի իթմէքտէ օրաու զուտան , տօն ժօղէ տախի պունլա րը նէզտինէ գապուլ իթմէքլիկէ մու խապիֆէթ իթմէզ խաի :

Նէվի մէզպուրտէ լծապիպլէրին աղիմէթլէրի էանաղնաա , պիր խըզ մէթ քիար , ուսուլը գատիմէ իւզրէ , իլը ազչամլը վէ կիճէսի , Հալանա լի մաննա կլիմիչ օրան սէֆինէլէրին լիթմաընը տօն ժօղէտէ լծապիմ իթաի :

Մէրգում իճթիեար , մէզքիւր լիա լծաեա աթֆը նազար իլլէտիկինտէ , մէսուրէն վէ քէնտի քէնտիտէ ,

— Հէլէ լծամ վազթինտէ վասըլ օրաու , արթըզ էօլտէմ տէ , իաթի րահաթը գալլ կլէ էօլէնէ յիմ , տէ տի :

Տօն ժօղէնին պատիլի մէսուրի կէթի օրան մաուտէ , Հալլընըն իւչ տիրէ քլի Մարսուէն նամ սէֆինէսի նին , իլը ազչաման պէրու լիմանա վասըլ օրմաչ օրմաը խաի :

Մալիւմիւմիզ օրաուզու իւզրէ , Յի լիւր լը Վէլեանըն մալի օրան մէզքիւր սէֆինէնին գարթանը , մէմալտէն խարիճ պիր սիւրաթլէ սէֆինէնին խա րարաթը լծամիլ իթտիքտէն սօնրա , Պիէնօս-Սյրէսէ կիթմէքտէ իքէն , Իւմիա-Պարնու ճիվարլարնտա լմէ սաաի ֆ իթմիչ օրաուզու Իսրանիս սէֆինէսի գարթանընըն , տօն ժօղէ

Բօվէրօ հագգընտա աէրիւհտէ իթ-
տիկի մէմուրիյեթի թէմամէն իճրա
իթմիշ , վէ քէնտիսինէ վիրիլէն իքի
պին բիսաթրաեք հագգըյլա դազան-
մըշ օլտուլունու թաստիգ իթմիշ իտի :

Մարտուէն սէֆինէսինին Հաւանա-
ւրա վիրուտի , տօն ժօղէեէ մանէվի
սուրէթտէ պիւյիւք պիր թէսէյի
պախշ իթտի , զիրա մէրգում , գու
սէֆինէսին վիրուտիյլէ , եադընտա
էօքսիւղ օլաճագ օլսն դըղընըն , մը-
րանտաեա միւթէվէճճիհէն պիր տօսթ
սէֆինէսինէ բաքիպ օլաճաղընա , վէ
պինաէն ալէյհ պէօյլէ ուղուն եօլ-
ճուլուդլար էմնադընտա , կէնճ , կիւ-
ղէլ , էօքսիւղ վէ մուհաճըզսըզ օ-
լսն դըղ վէ գատընլարա վուգու
պուլան մուղիրր իղֆալաթըն , քէնտի
դըղը հագգընտա վուգու պուլմա-
հաճաղընա թէէմին օլտու : Պու սէ-
պէպաէն , տօն ժօղէսին եիւղիւնտէ
պիրտէն պիրէ կէչիճի պիր սէվինճ
ամուրէսի հուսուլէ կէլտի : Անունյիա-
թա , մէղքիւր սէվինճ ամարէսինի միւ-
շահէտէ իթմէլլէ :

— Էֆէնտի բէտէր , սիղի շու հա-
լինիլտէ կէօրէն օլա , սիղէ թէսլիմ
օլունան քեաղըտտա , սէաատէթ-
պախշ պիր խասլէր միւնտէրիճ օլտու-
լունու զանն իտէր , տէտի :

— Էվիլէթ , դըղըմ , հէր քիմ քի
պէօյլէ զանն իտէր իտէ , հանըլմաղ .
ֆիլվազը ալարըղմ խասլէր , սէա-
տէթպախշ տըր : Չիւնքի Ֆիլիբ լը
վէյեանըն սէֆինէլէրինտէն պիրի ,
պիր դաշ սաաթտան պէրու լիմանը-
մըղտտ պուլունմադտա տըր :

— Տօսթունուլուն , սիղի Պրանտա-
եա կէօթիւրմէք իլին կէօնտէրմիշ օլ-
տուլու սէֆինէ , էօյլէ աէյիլ մի , է-
ֆէնտի բէտէր :

— Էվիլէթ , դըղըմ :

— Տիմէք պիրլիքտէ կիտէճէյիլ :

— Էվիլէթ , սէվիլիւ դըղըմ :

— Եագընտա մը :

— Եագընտա , տէտի տօն ժօղէ բէ-
բէլէեէրէք :

— Իշթէ կէօրտիւնիւղ միւ , բէտէր
էֆէնտի , տէտի կէնճ դըղ մէսրու-
րիեէթլէ , վէ հիսսիեաթըմըն եանըլմա-
մըշ օլտուլունու , վէ պիր աղ էվիլէյ
կէօրտիւկիւմ՝ ըիւեանըն , ուղուրու
պիր խասլէր վիրուտինէ սէլիլ իտու-
կինի շիմտի անլատընըղ մը :

Տօն ժօղէ , Անունյիաթաեա ճէվապ
վիրէճէք եէրտէ , թէպէսիւմ իթ-
տի : Մուախիսարէն , Պրանսըզ գաբ-
թան կէլիպ , քէնտիսինի կէօրմէք իա-
թէտիկինտէ , տօն ժօղէ , մէրգումու
սէրհալ նէղտինէ չըգարմալարընա
էմր վիրտի : Թագրիպա պիր սաաթ
սօնրա , դաբթան կէլիպ , Բապլօ նամ՝
սաաթը խըզմէթքեար վէսաթաթըյ-
լա , իհթիեարըն օտաաընա չըգա-
լըլար :

Գաբթանը մէրգում , ապէն , Հալ-
ըր իլէ Ֆէգան շէհիլէրի պէյնինտէ
վազը էթրէթա նամ՝ քիւչիւք գարի-
եէտէն օլուպ , հէնուղ կէնճ պիր ա-
տէմ իտի : Մէրգումուն իսի , Մա-
թիւրէն Լէմօնիէ օլուպ , հէյեթ ու
թավընտան , էհլի ըրլ պիր ատէմ՝
օլտուլու անլաշըլմադտա իտի : Մէր-
գում , տօն ժօղէսին եաթտըղը դար-
եօլաեա եադլաշարագ , քէմալի հիւր-
մէթլէ , մէրգում իհթիեարը սէլամիա-
տըղընտա , տօն ժօղէ ,

— Սէֆա կէլտինիլ , էֆէնտիմ , տէ-
տի , իշիթաիմ քի , պաղը տէնիլ
զազա վէ վուգուաթլարը , պիղզարուր
եօլճուլուղունուլու թէէլիլ իթտի-
միշլէր Պունունլա պէրապէր , պէնիմ՝
պէղան էթ սէվիլիւլու Ֆիլիբիմին , պա-
նա իթա օլունմագ իւզրէ սիղէ թէսլիմ՝
իթմիշ օլտուլու մէրթուպու , սիղին
էմնիյն էթ իթմիշ օլտուլունուղ զաթ
թարաֆընտան դապուլ իթաիմ :

— Սինեօր տօն ժօղէ , տէնու ճէ-

վապ վերտի գարթան , սըհհէթ ու ա-
ֆինէթինիդի , Մ. լը վէյնանքն ար-
զու իլլէտիկի իւզրէ կէօրէմէտիկիմէ
զինատէսիլլէ թէէտիւֆ խտէրիմ . . . :

— Բէճա խտէրիմ , էֆէնտիմ , տէ-
տի տօն ժօզէ դարթանքն քէլամինը
գաթիթ խտէրէք , պէնիմ հադգըմնա
դօնուշմանալըմ : Սիզ պանա աշու-
թումնան , եանի Ֆիլիբաէն խապէր
վիրինիլ : Պարտեա միւթէվէճճիհէն
հարէքէթ իթտիկինիզաէ , մէրգում
’ն . հարտէ խաի :

— Հէր ճիհէթիլէ մէմնուն օրանա-
ճազ պիր հալտէ խաի : Եէօլլէ քի իշ-
լէրինին վէ պինապէրին վարիաթը-
նքն տէրէճէյի ազամէթի , կիւն պէ
կիւն թէզանիւա կիթմէքաէ , վէ սըհ-
հէթի պէրքէմալ պուլանադաա ի-
տի : Մէրգում , սիննինէ նիտպէթէն ,
օթուդ եաշքնաաքի ստէմէր կիպի
գա վիէթիլ վէ իշկիւզար աքր :

— Սլաճ վիրէին , վէ պու խուսուս
սա ճէնապը Հադգ միւպարէք օլ-
սան , ֆազաթ օլլու :

— Մէրգումն օլլու օրան միւսիւ
Օլլիվիէ , պիւթիւն նօրմանտիաաա էն
կիւզէլ վէ էն իյի պիր տէյիգալը
արր : Սըֆաթ ու թաթրը , պիր սաըլ-
գաաէ սըֆաթ ու թաթրինա միւշա-
պիհ տիր : Մէրգումն , մէզգիւր
հայտիէթիլլէրինէ վէ բէտէրիլլէ քէն-
տիսինին մալիք օրտուգըրը սէրվէթ
վէ վարիաթըրքն նիտպէթէն , հա-
յիզ օրտուգու լէթաֆէթ , սաֆիվէթ ,
վէ հիւննի տիլլէազ , պիէմաալ սու-
բէթաէ տիր : Պանտան մաաաա , շէֆ-
գաթ ու մէրհամէթի հուսուսաադ
օրապ , միհն ու մէշազգաթ իշինտէ
պարաննըրքն քեաֆֆէսինէ իյիլիք
վէ ճիւ միէյի թէսէլլի իթմէքաէ տիր :
Էլհաաըլ Հօկ պարնունաան Սօմ պօ-
զադքնա գաաար , միւսիւ Օլլիվիէյի հէր
քէս սէվիլլէքաէ , վէ աաթէթա մէրգում
մա սէճաէ , գըրնուգաա աքր :

— Պա խուսուսաա տախի ճէնապը
Հադգ միւպարէք օրտուն , տէնու-
թէքրարըրաա տօն ժօզէ իքրինճի տէ-
ֆա օրարապ , վէ իլալլէթէն քէնաի
քէնաինէ , Անունիլաթմաթ մութլու օ-
լաճապ աքր , տէտի :

— Պէն եօրա չքաաըրքմաա միւսիւ
Օլլիվիէ Հաթրքաա տէյիլ խաի :

— Նէրէտէ խաի :

— Պրթթանիա սէվահիլի իւզէրին-
տէ սէյեահաթ իթմէքաէ խաի , վէ
շիւպհէսիլ պու սէյեահաթքնաա ,
պապը կիւզէլ թաալիլլէր թէրսիմ ի-
տէճէք տիր , զիրա մէրգում , սա-
նաթըրք բէաաթ օրան պիր չօդ ա-
տէմիլլէրէն պիլլէ կիւզէլ թաալիլլէր
թէրսիմ խտէպիլլիլ : Պանտան պաշգա ,
միւսիւ Օլլիվիէ , միւզիդաաը իճաա ի-
տէն գաաար միւզիդաաա մահիր տիր ,
վէ բէք չօդ չադքըրք մէհարէթի
քնամիլլէ իլլէ չալար : Սէսի խտէ , օլ
գաաար միւտաիլ վէ թաթըր աքր քի ,
պիր շէյ օգուսաադօնաա վէ չքըր-
արքքնաա , ինսանքն կէօլլէրինտէն
եաշ ադաըրքր : Կիւզէլ շիլլէրէր գա-
լէմէ ալլըր , վէ գաեէթ մէհարէթիլլէ
գըլլըճ գալլանքր , վէ պէյիլլէ սի-
ւար օրար : Հաթիթա սանաալ գօման-
աա իթմէքիլլէքաէ տէ , սահիհ պիր
տիւմէնճի գաաար մահիր տիր , վէ
հիյիի իզթիլլաաէ , ժրանաա նէզաքէ-
թի պահրինէսինին գարթանըրք մի-
սիլլու , սէֆինէ սիւարիլիկինէ միւզ-
թէտիր տիր : Հաարըր մէրգում , պիլ-
ճիւմէ արիաեէթ վէ հիւնէրլէ պէ-
րապէր , քեաֆֆէյի էվաաֆը մէմ-
աուհէ վէ ֆադպիլլէ մալիք տիր :

Մաթիւրէն Աէմնիլ պու սէօլլէրի
քէմալի խալտէթի գալպ իլլէ իրաա
իթտիքաէն սօնրա , տօն ժօզէ գար-
եօլաքնաա օթուքաա , վէ պու տէ-
րէճէ ալլթմ պիր իլլիլլիթաթման սօ-
լաեք պիլլաեէթ միւթիլլէ հայիր գալա-
րապ , մէրգում գարթանքն էյիիի

Թու.թառ , վէ մուհադպէթիւք քէնախ
էլլէրի իչինաէ սըգար , վէ քէնախ
քէնախնէ ,

—Ա՛հ , էկէրչի հէնուղ զէնկին օլ-
աա խախմ , սէօյլէտիկի սէօյլէրէ միւ-
րի ափաթ օլարադ , շու եիկիա սատե-
մէ շինախ եիւղ պին լիբա վէրբի ի-
ախմ , տէախ :

Մնուռնցիաթա , պու մուհալէրէտէ
հաղըր պուլունուպ , Օլլիվիէ լը Վէյ-
կան հադգընաա դարթանքն վադը
օյան իէ հայիիւրիւնիւ վէ բէտէրինին
հէնէճանքնը կէօրէրէք , միւթէհս-
սիրէն իթէպէտիւմ իթմէքաէ խախ :

Պատէհու տօն ժօզէ մէզպուրէտէ
աօղրու տէօնէրէք ,

—Սէօյլէ պադպըմ գըզըմ , տէախ ,
պէնիմ մուհիպպի տպիղիմին էվլաաթ
հադգընաա սէննէ տիւ շինախ եօրաւն :

—Տիւ շինախ եօրում յի , ճէվապ
վիրախ Անուռնցիաթա , մէրգոււմ , բէ-
տէրիննէ շայէսթէ պիր էվլաա խօնչ ,
վէ սիզին օ տէլիգանչը հադգընաա
մուհադպէթիկիղ օլաուղու հալտէ ,
մէրգոււմ տախի թաալիաթիլլէ տիւն-
կանքն էն քիաախլ առէմէրինաէն
պիրի օրնադ կէրէք տիր :

—Ա՛հ , մաամուաղէլ , տէախ Մա-
թիւրէն Լէմօնիէ , պու բէյնիղաէ
աղա կանքնուս օրսոււուղ : Հադը-
դաթէն միւսիւ Օլլիվիէ բէտէրինէ լա-
նըզ պիր էվլաա աըր : Միւսիւ Ֆիլիբ
լը Վէյկան խաէ , ախնեաաա էմապի
կէօրիւրէմիղ , վէ պունաան պէօյլէ
տախի կէօրիւրէտէնէք օլան աօղրու
վէ էհլի բըղ պիր քիմնէ աիր :

—Ա՛հ , սէ իչին պէն զէնկին տէ-
յիլիմ , տէեու թէքրապրաաթ ճան
չէքիչէն խաաթա քէնախ քէնաաուէ ,
զիբա պէնիմ աթիղ աօթոււմու պու
տէրէճէ թադաիր խապիլէն շու ձը-
րանաղա եիւղ պին լիբա տէյիլ , իլ-
ա իբի եիւղ պին լիբա վիրմէք խա-
լիէր խախմ :

Պատէհու տօն ժօզէ , Մաթիւրէն
Լէմօնիէտէ խաթապէն ,

—Էֆէնաիմ , տէախ , Ֆիլիբ սիզ
պէնիմ հադգըմաա , պունաան օն
պէշ կիւն ադաէմ խաթիհաալ իթմիշ
օլաուղոււմ մէքթուպոււմաան պաշգա
պիր շէյ սիբարըշ իթմէտի մի :

—Յֆվ խաէրսիկիղ , սինեօր տօն
ժօզէ , տէեու ճէվապ վիրախ դար-
թան , Մ. Ֆիլիբ , մէզքիւր մէքթուպ-
աան պաշգա , սիւար օլաուղոււմ սէ-
ֆիսէյի տախի սիզին էմրինիղէ թէս-
լիմ իթմէքիկի պէնաէնիղէ էմր իթ-
ախ : Պինապէրին , սիզին էմրլէրինիղէ
հէր վէճհ իլլէ իթաաթ իթմէքիկի
մէճպուրոււմ : Պունաան մաաաա , Մ.
լը Վէյկանքն թալիմաթընաան ան-
լաչրան շու աուր յի , սիզի , քէմալ
տէրէճէ աապըրօղըզլա պէրլէնիլ-
մէքաէ օլաուղաւուղ , վէ իլթիֆաթ-
լէ դապուլ օլաճաղընը փրանաաեա
կէօթիւրմէքլէ միւֆթէիսիր վէ մէս-
րուր օլաճաղըմ :

—Գըզըմ , տէախ տօն ժօզէ Անուռ-
նցիաթաաեա , հայտէ պիր աղ միւտաէթ
պէնիմ օտաան կիթ աէ , պէնի դար-
թան իլլէ կալընըղ պրադ : Պիր աղ-
աան պէն եինէ սէնի չըզըբըբըմ , Հայ-
տէ կիթ , սէվիլիւլիւ դըզըմ , ֆադաթ
տիշարը չըզմաղաան էվիլէլ , կէլ պա-
նա պիր տէֆա սարըլ :

Պու սէօյլէր իւզէրիննէ , Մնուռնցիա-
թա բէտէրինին անլընը պուս խաէ-
րէք , ախշարը չըզաըր : Մէզպուրէ
ախշարը չըզաըրգաան սօնրա , տօն ժօ-
զէ , Անուռնցիաթաաեա եօլ վիլմէք ի-
չին բի ճաթ իթմիշ օյան դաթիմաա
խաթապէն ,

—Ընճա խաէրթիմ , էֆէնաի , տէ-
ախ , պիր աղ զիւաաաէճէ դաբիօյամն
եաղաաչընըղ , զիրա սիզ սէօյլէտէ-
ճէք օլաուղոււմ սէօյլէր , ախշարաան
իչիախլմէմէլի ախլիլէր :

Մաթիւրէն Լէմօնիէ , սէպէպինի

անըսեանստորցը շու գարնայ հարսէն պէղակէթ հայրէթատ գալարագ, իհ- թիւտարքն թէ քլիֆինէ մուվաֆադաթ իթտի : Պաւնուն իւղէրինէ տօն ժօղէ ետվալ, լաքին անլաչըբը պիր սէսա իլէ : շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Էֆէնտի, տիգգաթը թամմէ իւ լէ պէնի տինլէյին, զերս սիղէ իտէ- ճէյիմ թալիսիէլէր, պիր վասիէ- թին ահքեամը, վէ մէրհում օլան պիր քիմնէնին միւրատլարը կիպի մեւգատտէս վէ ուրս տըրլար :

Գարթման, «պիւթիւն տիգգաթըմ- լա սիղի տինլէտօրում» մանէապնտա պոչընը սալլատը :

— Հաֆթանքն նիհակէթի կէրմէղ- տէն էվիլէ, տէտի տօն ժօղէ, հօրս չբգաճագոքնը, էօյլէ տէյիլ մի :

— Էվիլէթ, էֆէնտիմ, սիղին իլէ պիլիքտէ :

— Խանըր, պէնիմիլ տէյիլ, իլլա մրանտըլ օլմագլէ միւթթատըֆ օլաու- գունուգ նամուսուուղա, վէ կէմի թայիֆէսի օլմաղլէ, հայիլ պուրուն- տուղանուղ իսթիգամէթինիղէ թէս- լիմ իտէճէք օլաուգում գըլլմ իլէ պիլիքտէ :

— Աճայիպ, սիղ սախի գըլլմը- զա բիֆագաթ իթմէէէճէքսիսինիլ, տէտի Մաթիւրէն Լէմնիլէ :

— Էվիլէլ պէ էվիլէլ պէն կիտէճէ- յիմ, տէհու ճէվագ վիրտի իհիթի- եար թէպէսսիմէլ, վէ աօլա քէտէր պէամէթի իպրագ իթմէէէրէք :

— Պրանտանա մը :

— Խանըր, ուղան վէ տվտէթ օ- բանմագ պիր հօլճուրուգա :

Գարթման, թիւսճիւպի կիթաք- ճէ արթման տտէմէր կիպի, տօն ժօ- զէէէ նագար իտէրէք :

— Ավտէթ օլանմագ պիր հօլճու- լուգա մը, տէտի :

— Էվիլէթ, մէճհուլ պիր տիւնեա հօլճուրու գունա, վէ էկէր պու սէօյ-

լէտիկիմտէն հիշ պիր շէ, անըսեա- մանտօր իտէնիլ, իմտի սիղէ նէ տի- մէք իսթէտիկիմի պէտան իտէյիմ : Պէն, իքի կիւնտէն, եախօտ իքի տաաթման, վէ միւճէրրէա սիղին ա- զիմէթինիլ իչին թալտիս իթտիկիմ միւտտէթ իսթիմ պուրնագտան էվ- վէլ, էօլէճէյիմ :

— Էօլէճէքսիսինիլ, լաքին պու տէտիկինիլ միւմքիւն տէյիլ տիր, էվիլէթ, պուսուն իհիթիսիլ հօգտուր :

— Բէճա իտէրիմ, էֆէնտիմ, մանթ- թէէսիւֆ իճրատը միւճէրրէա օլան պիր սահիհիլք հագգընտա մուպա- հատա իթմէյինիլ : Պէն էօլէճէյիմ, վէ պու տիւնեատա եալքնըլ իքի քի- շի վար տըր քի, պէնիմ էօլէճէյիմի պիլիքտէր : Մնլէրաէն պլի Ֆիլիլը լը Վէյեան տըր, վէ տիկէրի տէ սիղի- նիլ : Իշ պու տէհշէթի սըրըր պիր աղան անըսեաճագ պիր իւչիւնճիւ շախտաւա վար տըր, վէ օ սախի պէնիմ գըլլմ տըր : Հալպու քի պաչ- գարտըր, պէն էօլաիքտէն սօնրա, պէնիմ էօլմէկէ մէճպուր օլմուշ օլ- տուղումն անըսեաճագար տըր : Լա- քին պու խուսուսու պէրթարտի իտէ- լիմ տէ, սէսատա կէլլիլիմ : Էվիլիմի- սինիլ, էֆէնտիմ :

— Էվիլէթ, էֆէնտիմ, վէ պէնիմ տալի պիր գըլլմ վար տըր :

— Էօյլէ իտէ սիղէ իտէճէք հալք- նըլ պիր թալտիէթ վար տըր : Պէ- նիմ գըլլմքն իւղէրինէ, քէնտի գը- զընըլ կիպի նէղարէթ իտինիլ :

Գարթման կէօղլէրի եաշ իլէ տօլա- րագ, էլինի ուղաթաթ, վէ պու սը- բատա հիշ պիր սէօլ սէօյլէմէտի :

Տօն ժօղէ, սիւքիւթլէ իտիլէն շու եէմինին գըլմէթինի անլատը, վէ պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա, շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Տլմինճէք, Ֆիլիլը լը Վէյեա- նըն, սէֆինէնիլի վէ թայիֆէնիլի պէ-

Նիւմ էմբիսէ իհալէ իթմէնիդի սիւլ:
էմբ իլլէմիլ զառուզումնու սեօյլէտիսնիլ:

— Էփլէթ , Էֆէնտիմ :

— Էօյլէ օրտուզու հայտէ , պէն տէ պու հագդա իսթմնասաէն , սէֆինէնիդէ աիկէր հիչ պիր Էօլճնու դապուլ իթմէմէնիդի թափսիէ Էյլէրիմ : Գիրա , միւնասէպէթսիլ օրտուլլէն պիր թագքմ ըէփապլթման , պլչարէ գրգրմը սաղքնմաղ , վէ պիր սն էփլէտէրա ու էլէմինի ունու թմուրմաղ իսթմէրիմ :

— Իէ.ք իյի , Էֆէնտիմ , միւրտարնիլ թէմմաէն իճրա օրտնասաղ արբ :

— Լաքին պու սքրատա Էալքնիլ պիր թիչիլի միւսթէմնա թուլթմաղ իսթմէրիմ :

— Ֆիմի :

— Պիր Ֆրանսարլ աալլատէսինի թի իսթինի ունու թմաննիլը ըէճա իտէրիմ : Մէրգում , չրփայիէ թանքրէտ ար Նաժագ թէմիսէ օրտնուլ , Ֆուարօյեան սէֆինէսինին էրքեանքնասան արբ , վէ ըլլթթմ իւղէրինտէ վագը Էլուա Սանտրիք նամ պիր Ֆրանսարլն իսանէսինտէ իսքնան իտէր : Պու սեօյլէտիքլէրիմ իսթմընըլտան չրգարմաղքնիլ , տէյիլ մի :

— Էփլէթ , թանքրէտ ար Նաժագ , Էլուա Սանտրիք : Պէնիմ գու վիլլի հաթրղէմաէն հիչ պիր շէյ գաչմաղ :

— Պինասպէրին , Էա պիղղաթ սիլ վէ Էաթսա պիլ վտարթա , սէֆինէնին գամարաղքնտան պիրքնի թէնտի էմբինէ թէրք իթմիկինիդի մէրգումա պիլաիրիսինիլ , վէ շի պհէսիլ Էօլճուրու իչին թէէտիսէ իթմէք իսթմէնէճէէի իւճրէթի տէ գապուլ իթմէգսինիլ :

— Իէ.ք էյի , Էֆէնտիմ , պու իտասուտա տաթի միւրաաղքնիլ իճրա օրտնասաղ արբ : Ֆագաթ , պէնտէնիլ մէմուլ իտէրիմ թի , սիլին մուղիրը ըէյլամպէրլիկինիլ տարա ֆիի-

լէ կէլմէնէճէք տիր :

— Պէն սիլին իսթիպար օրտնարլա մանի օրտնամ , ֆագաթ սիլի թէէմին իտէպիլիրիմ թի , իսթիսինիլ պոչա չրգաճագ արբ : Հէր նէ հալ իտէ , Էֆէնտիմ , Հաթնասա գալաճագընիլ միւտտէթ զաթֆրնաա , իտնէմտէ միւտաֆիլթէթէն իգամէթ իտէճէք օրտուգունուլ տալթրէնէ կիտիլ , պիր ալ ըաճաթ իտին : Շիմսիլիք սիլէսուն վէտամը իթմէյիլ , Էհէր էճէլ միւտտատէ իտէճէք օրուր իտէ , պէթմէքրար գօնուչմաղ վէ կէօրիւչմէք իսթիսիլլէ , սիլտէն մաֆարապաթ իլլէրիմ : Սիլ նամուլու վէ էհլի ըրլ պիր դաթմընիլ , վէ էօլիւմ հայինտէ պուրունան պիր առէմին տուտար , իգպալ ո սասաթթմ հուտուլէ կէթիլթէպիլիք օրտուգունտան , իչպու տուամը գապուլ իտինիլ :

Պու սեօյլէրաէն սունրա , տուն ժողէ գրգրնը չաղքրաղ : Մէգպուրէրէրէտէրի նէզաինէ կէլմէսինտէ , Մաթիլըէն Լէմօնիլ միւրէտատէր պիր գալպիլ օասատան տիչարը չրգար :

Տօն ժօլէ Բօլէթօ , Մաթիլըէն Լէմօնիլ իլլէ իթմիկի միւրապաթմտան սունրա , օլ կիւնիւ աղչամա գատար օրտուգճա ըաճաթ վագթմ կէչիրաի : Չանն իտէրսին թի իսթթալըք մէրգումա պիր ալ մէօհլէթ վիրմէրաէ օրուլ , հիտ իթմիկի աճքլար տաթիլէք միւրէտիր տէյիլլէր իտի , վէ նէօպէթլէրի թէճէտաթուա իթմէնօր իտի : Ֆագաթ պաղէն էօլիւմ ըտտաէսինտէ պուրնան իսթթալըքնուն տաթլարքնտա վագը օլտն պիր ֆիթիր պէրաղլըք վէ զաթիլ պիր թէչֆի միւսթագ պիլ իլլէ , մէրգում իհլթիտար , մէղքիս մէօհլէթլին ըէք ալ տէվամը օրտնարքնը , վէ չու էսնասաէ հայեաթ իլլէ մէմաթ արատքնտա գալթիլ իտուկինի սնրամաղտա իտի :

Տօն ժօղէ պու թախմիննաէ կա-
նքմնոսր խաի :

Պու սքրատա վազքթ դարարմըչ
օրուպ , մէրգոււմ ինթիւարքն եւթմ-
արզը օտա տէրուննաէ իրի մում
եանմագտա , վէ պունարքն բըզը
իլէ օրթալըդ ճիւղիճէ այտընըդ քէսպ
խաիպ , կիճէնին հաֆիֆ բիւզկեարք
տախի նիմ աչքդ օլան բէնչիբէլէր-
տէն հուպուպ խտէրէք , մումլարքն
այէվլէրինի տիթրէթախրմէքտէ խաի :

Շու հալտէ տօն ժօղէ , արթըդ
էօլմէք սաաթը եագլաչմըչ օլուուգու-
նու անպտեարագ ,

—Արթըդ վագքթ կէլաի , տէաի
քէնաի բէնտիւե , վէ ձէնապը Հագդ
պանա շահխա տիր քի , էօլիւմէ դար-
չը դօյմագ իչին եալքնըզ պիր մըդ-
տար ճէսարէթիմ դալմըչ օրուպ , պու
տախի , եարքն սապահ օլմագտան էվ-
վէլ , բէտէրինտէն մահրում օլաճա-
ղքնը դըզըմա պիւտիրմէք իչին տիր :

Պատէհու տօն ժօղէ , գալպինի ձէ-
նապը Հագդա սուհարագ , շու տօն
վէ տէհչէթլի մէնզարէյի տախի կէ-
չիրմէք իչին , գուվլէթ վէ ճէսարէթ
թէմէննի իյլէաի , վէ սօնրա քէլամա
ալագ պիրլէ ,

—Անունցիաթա , սէվիլիլի գը-
զըմ , ետնըմա կէլ , դիրա սէնինլէ
գօնուչմուգ խաթէրիմ , տէաի :

Պու արալըդ մէզպուրէ գըզ , բէն-
չիբէլէրտէն պիրիննի ետնքնաա սուր-
մուչ օրուպ , պաղէն եբլտըլլար իլէ
մէմլու օլան դուպպէյի սէմափինէ-
եէ , վէ պաղէն տախի վասի պաղէ-
նին էթրաֆքնա տիթրէ նաղար իյլէ-
մէքաէ խաի : Անունցիաթա , բէտէ-
րիննի չէքաիկի իչկէնճէյի կէօրէրէք ,
ալա սքրա պիր թագըմ պէտպախիթ
վէ մուզիրը թատափուրպար իլէ ֆիւք-
րի խաթիլա խաիլը խաի , ֆաղաթ օլ
սապահտան պէրու մէզպուրէննի մէզ-
քիւ թատափիլու բլարք քեամիլէն մահվ

վէ իլալէ օլունուչ խաի , դիրա ֆը-
քանուզ սէֆինէսիննի վիրուաի , Ա-
նունցիաթանն ֆիբրինտէ պիլճիւմ
լէ կէնճիք թատիլրլէրինի վէ խաիա-
լէրինի հուուլէ կէթիլմիչ օլուու-
զօնտան , մէզպուրէ գըզ , եագքն-
տա բէտէրիննի քէսպի շիֆա խտէ-
ճէկինի , վէ շիտտէթլէ արզու իթ-
մէքաէ օլուուգու ֆրանսաեա պիրլիք-
աէ ազիմէթ խտէճէք օլուուգլարքնը
խանալ իթմէկէ պաչլամըչ խաի : Հա-
քին հայֆաքի , պիչարէ գըզ , պու
խաիալէր իչինտէ օլուուգու հալտէ ,
տէհչէթլի վէ ինքեարը դայրը միւմ-
քիւն հագըգէթէ եագքնտա վագքթ
օլաճագ խաի : Մէզպուրէ , տօն ժօղէ
թարաֆքնաան չըզըրքնաը իւղէրինէ ,
մէրգոււմնն հանրա կէլաի , վէ դա-
յիֆիկինտէն նաչի պիր թարաֆտան
օլ պիր թարաֆք կէօրիւմէքտէ օլան
մէրգոււմնն էլլէրինտէն պիրինի թու-
թարագ պուս իթաի , վէ սլատէհու ,

—Իչլթէ կէլաթիմ , էֆէնաի բէտէր-
նէ իֆատէնիզ վար խտէ , սէօյլէյի-
նիզ , տէաի :

—Մէվիլիլի գըզըմ , սէնինլէ պո-
ղը միւքէտտէր խուսուսաթ իւզէրի-
նէ գօնուչմուգ խաթէրիմ , չիւնքի
խուսուսաթը մէզքիբէլէյի պիր ան էվ-
վէլ պիլմէքիկին լալըմ վէ միւճէր-
բէտ տիր , անճագ պու խուսուսալ-
քն պիլինմէաի , սէնի զիեատէսիյլէ
միւքէտտէր վէ մահզուն գըլաճագ
արը :

—Ահ , եան Բապոյիթ , պանա նէ
սէօյլէեէճէքալինիզ : Ահ , էֆէնաի
բէտէր , պէնի գօրգու սու եօրուուուգ ,
պաղքնըզ նաարլ աիթրէեա օրոււմ , վէ
տեագտա սուլմանա մէճալիմ գալ-
մանօր :

—Ճէսուր օլ , գըզըմ , ճէսուր օլ ,
սէն տէ պէնիմ եարարքըմը եար ,
եանի ձէնապը Հուգդտան գու փլէթ
տիլէ :

— Էֆէնտի բէտէր , պու թէտարի-
 քեաթ պիհնուտէ տիր , վէ առէթա
 պէնի տիւշարը տէհչէթ գըլմագտա ,
 վէ պանա ազիմ պէր Ֆէնայրըր մու-
 ճիպ օլմագտա աըր , զիբա սիզի միւ-
 թէրէտտիւտ պիր հալաէ կէօրմէմէ ,
 վուգուլի զայրը միւմքիւն Ֆէնայրը-
 լար վէ մուսիպէթլէր հիւտ խաիւ օրում :

— Հէր վաճ , պէնիմ պիւարէ գըզ-
 ճըղաղըմ , սանա սէօյլէեէճէք օլ-
 աուդում Ֆէնայրըրըր վէ մուսիպէթ-
 լէր , միւմքիւնտիւղ դասպիլինտէն տե-
 յիլ տիրէր , վէ հաղըգաթը հալ ,
 սէնին էն զիեառէ պէտապիւթ թախ-
 մին վէ քէշֆլէրինտէն զիեառէ մու-
 հաղըգաղ տըր :

Անուպիաթա , տէհչէթ վէ սիւ-
 քիւթլէ բէտէրինէ պապմուտա պաշ-
 լաաղըրնաա , իհթիւար բէտէր քէ-
 լամընա տէվամ պիրլէ ,

— Գըղըմ , սը շու սնախթարը ,
 տէտի , վէ իշ օտանուա պուրանան տե-
 միրտէն չէքմէճէլի աշ : Մեղքիւր
 չէքմէճէ տէրուսինտէ , գըրմըր սախ-
 թիւնտան պիր ճըղտան վար տըր , օ
 ճըղտանը ալ պանա կէթիր :

Կէնճ գըզ , կիճէլէրի սյգուլա-
 րընաա կէզինէն առէմէր կիպի , ա-
 նախթարը վէ մուսիպտան պիրինի
 պարագ , հիշ պիր քէլամ իրաա իթ-
 մէքսիզին օտատան տիշարը չըգար :
 Մեղպուրէ , պիր գաշ տագըգա սօն-
 լա , սաղ էլինտէ գըրմըրը ճըղտանը
 թութարագ , ալաէթ իթմէսինտէ ,
 իհթիւարըն հալինտէ պիրտէն պիրէ
 վէ տէհչէթլի պիր թէպէտտիւղ դու-
 հուրա կէթիլ խաի : Չիւնքի նէօպէ-
 թի եինէ մէրգումու իսթիրա իթմիշ
 օրուպ , հաթթա պու տէֆա , հեր
 վագըթտան տահա զիեառէ շիտաէթ-
 լի խաի : Պիւնպէրին քէսիւր պիր սե-
 տա իլէ ,

— Գըղըմ . . . շիշէլի . . . կէթիր
 տէտի :

Անուպիաթա տէրհալ ճըղտանը
 էլինտէն պրրագարագ , շիշէլի տարը ,
 վէ առէթի վէճէլուրէ , ալթուն գա-
 տէհ տէրունինէ պիր գաշ տամլա ի-
 լաճ գօյմաւա հաղըրլանագտա ի-
 քէն , սօն ժօզէ , կիթտիքճէ քէտպի
 դաաֆ խաէն սէտաաըլա ,

— Խանըր . . . խանըր . . . շիշէ-
 լի . . . շիշէլի . . . կէթիր , տէլի
 թէգրաբլաաը :

Այնի վագըթմաա մէրգում , գա-
 լիֆ էլիլլէ շիշէլի թութուպ , սղըր-
 նա կէթիւրաա , վէ կրաճրն սօն տամ-
 լաաընա գաաար իտի :

— Իշթի պու տա պիթտի , տէտի
 սօն ժօզէ քէնտի քէնտինէ , պուն-
 տան պէօյլէ արթըգ պու շիշէեէ իհ-
 թիւնաճրմ գալմաաը : Շու հալաէ
 պիր սաաթ տահա մէօհլէթիմ գա-
 լըպ , վագիֆէմի իրմալ իշին , պու
 մէօհլէթտէն խթիֆաաէ իթմէլիլլիմ :

Պիր իքի սանիւէ գաաար , միւսին-
 նի մէրգում , պիւթիւն պիւթիւն գը-
 միլաանաաաաղ պիր հալէ կէլաիքաէն
 սօնրա , նէօպէթի կէշմէքլէ , գուվիթի
 եէրինէ կէլմէեէ պաշլաաը , վէնիհա-
 եէթ տիրսէլի իւղէրինէ տանունարագ ,

— Գըղըմ , ճըղտանը նէ կարաթն ,
 տէեու սիւպ իթտի :

Անուպիաթա , ճըղտանը եէրտէն
 ալըպ , բէտէրինէ թագաթիմ իթտի , վէ
 սօն ժօզէ մէղքիւր ճըղտանը աշարագ ,
 տէրունինտէն պաղը էլիրագ չըգար-
 աը : Էվրագը մէղքիւրէտէն պիրի ,
 մէքթուպ չէքլինտէ տիւրիւլիւշ խաի :

— Սէվիլիւլիւ գըղըմ , տէեու տէ-
 վամ իթտի սօն ժօզէ , գարեօլամըն
 եանընաա տիլ չէօք , վէ սէօյլէեէ-
 ճէկիմ սէօլլէրի տիլ իւղէրինտէ
 տիւլէ , զիրա պէնի տինլէտիկին գէ-
 ման , սապր ու ճէտարէթ թէմէնի
 իթմէք իւղրէ , տայիմա ճէնապը
 Հագըրն մէրհալթիլի խթիրհամ
 իլլէմէքիկին լաղըմ տըր :

Անուսցիաթամ , պու սէօզ իւզերինէ տիզ շէօքախ : Մէզպարէ ալիմ' տէհշէթ վէ իզթիրապ իչինտէ օլուպ , կէօլլերի խէ տիպանէլիկէ միւշապիհ պիր ալթիւթիւ . ք խնս իթմէ . քաէլէր խաի :

—Գըզրիմ' , տէտի տօն ժօզէ , շուէնտանէ իւզէրինտէ պուլուան շիւպհէ վէ թէրէտախ տիւն , սէնի նէ տէրէճէ թաղիւզ իթմէ . քաէ օլուպլաբէնք . քէշի իթմէլիմանէն , էտաը մտտատէ շի տօզրու տան տօզրու սէօլլէմէ . ք իաթէրիմ' : Պուշտան ազաէմ' , պիլճիւմէլէ ֆէլաքէթլէրէ միւնթազրր օլմաննը տանս սէօլլէմիշ իախմ' : Պիր տադըզատան պու ֆէլաքէթլէրին վիւսաթմընը սնլուեւճագըն : Պուշտան պաշգա , պէն թէէմին օլմուշում' . քի , պու ֆէլաքէթլէրաէն էալլենը պիր թանէսի , սէնին իլին , տիկէր քեաֆֆէ . յի ֆէլաքէթլէրաէն տաշու զիւեաաէ աղըր կէօրիւսէճէ . ք տիր :

Տօն ժօզէ , էադընտա վուգու պուլուան օլան քէտաի էօլումիւնտէն պաշա իթմէ . ք իաթէէօր խաի , շիւնքի քէնտիմին իֆլատ հալինտէն Անուսցիաթամնին միւթէէտաիր օլմանեւճագընը պիլիր խաի :

Մէլլուճ' իճթիւար , պիր ազ սիւրին թաէն սօնրա , շէօլլէ տէվում իթտի :

—Ֆիլիր լը Վէ . յետն թարաֆընտան պիր մէքթուպ տիլ իթմիշ օլուուլումու , պուշտան շէնտ կիւն ազաէմ' տանս սէօլլէմիշիմ' տիր : Պումէքթուպ , պէնիմ' կէօնտէրմիշ օլուուլում' պիր մէքթուպա ճէվապ իտաի : Պէնիմ' մէքթուպումն միւսվէտանի իլէ ֆիլիրին մէքթուպումնու տազլառըմ' , շիմնի , իքիտիտախի տանս օլուեւճագըմ' , վէ պու հադաէ սէն տէ շիմնիէ դատար սէտաշն կիզլէմիշ օլուուլում' աշիպլէ վապրֆ օլումուպըն : կէօլլէրին , կիրաապըն

տէրինլիկինի ըսգանալի խաէպիլէճէ . ք տիրէր , ֆազաթ աշնի վադրթտա , սէնի , օ կիրաապա տիւշիւրմէ . քաէն մէն իթմէ . ք իւզրէ , տանս տօզրու տադաթմըլան ալիճէնապ էլի կէօրէճէ . ք սին : Վէլհաալ կէշիշ զէմանը , հալը հազըրը , վէ տիւեպիլիրիմ' . քի միւսթադպէլի սնլուեւճագըն :

Իճթիւար , պու դըտա մուգաատէմէտէն սօնրա , զիւր իթտիլի միւսվէտանէ քեազըտընը չըգալալը , վէ գալի սուրէթտան չըգալմանա շալըշալը պիր սէտա իլէ օլուուս :

Տօն ժօզէ Րօվէրօնուս ֆիլիր լը Վէ . յետն էադմըշ օլուուլու մէքթուպ , պէլքի իաթթըլարտա օլուուլու իւզրէ , շու էօլուա պաշլամադտա խաի :

«Պէնիմ' աթիպ տօթիւմ' վէ դարինտաշըմ' , էկէր շու էննաաէ տանս էազաղըմ' սըրալար , սէնին պիր քէտալի ալիմինի մուճիպ օլուրլար խաէ , օլ պապաէ տֆիլըր իաթիրհամ խալիմ' : Պէն սէնի սնճագ վէ սնճագ մուշուղիլէնէթ վէ մէսըուրիլէնէթ տալլուարը իլէ հիտէմէնս իթմէ . ք իաթէր խախմ' , լաքին հայֆա քի , պու կիւնքի կիւն պէն քէնտաի սէվիլիւլէրիմէ քէտէր ու էլէմ' խապէրլէրի վիլումէրլիկէ մէճպուր պուլուանաղտանըմ' :

«Պալէտան օլուուլումն շու սըրալարա շիւպհէ խաէճէկիլնէ էմինիմ' : Վէ սէն քի , ժօզէ Րօվէրօ կէրէ շէնի , ժօզէ Րօվէրօ կէրէ Գուսար լաֆիլարբըն հէր թարաֆտա սէօլլէնլալիկինի պիլիրին , վէ պէնիմ' էօթիւմին պիր թանէճիւր մէ . յետսիլէթի , սնճագ պու տիւնեատա պուտա , թէտէլլի վէ մուհապպէթ մէլլէրի օլմապ , վէ քէնտիտին թապիլիրի հաեաթիտի մադամիտա պարուտնուղ իւզրէ , սէվիլիւլի Անուսցիաթամի պրապարապ , էճէլ ճըրպէթիլի նուշ խաէն դանէթ սէվիլիւլի Լօրմըն վուգուլի վէֆաթը

օլտուղունու զանն իյլէրսին , ելլէթ-
թէ պու սէօյլէրիմէ ինամանեաճազ-
սքն , վէ պիր մանէա վիրէմէեհճէք-
սին :

«Իմտի , պէնի տինյէ Ֆիլիբ , վէ սա-
նա , Տիանեանն էն սէֆիլ տտօր պէն է՛ ,
սէնին ոսթանն , սէնին քարնաւուն ոլլը , տե-
տիկիմէ ինան . . . :

Անունցիաթա տայիմա տիզ չէօք-
միւշ օլուպ , իքի գօլլարը գըմբլանն-
մազազըն սարգըմբշ , պաշը պիր ալ
է յիլմիշ , վէ կէօյլէրի թալանա տօզ-
րու աթֆ օլունմուշ օլտուղու հալտէ ,
ատէթա սանէմ միսիլու , թէաճճիւպ-
լէ , մէքթուպուն իլը սաթըրլարընը
տինյէմիշ իտի , վէ իհթիեար , սօն
ճիւմէնին սօն քէլիմէլէրինի իրատ
իթտիկինատէ , կէնճ գըզ շաջըրարագ
իքի էլլէրինի եիւզիւնէ կէօթիւրաիւ ,
վէ եիւքսէք պիր սէպլէ :

—Ա՛հ , էֆէնտի բէտէր , տէտի ,
սիզ մի տիւնեանքն էն սէֆիլ տտե-
մի օլունեօրսունուզ : Խանըր , խանըր ,
պու միւմքինն տէ յիլ տիր : Սիլ պէօյ-
լէ պիր շէյ եազմամբշսքնըզ , վէ պէն
խտէ , եա ըիւեա կէօրիւեօրում , վէ
եախօտ ազըմա խիֆֆէթ կէլիեօր :

—Սէվիլիւ զըզըմ , միւսատտէ
էթ քի տէվամ իտէ յիմ , չիւնքի պէ-
նիմ շու դարանըք տէրա ու միհնէթ-
լէրիմ արասընտան , սէնին իչին բըք
տախի բարլանաճազ տըր , տէեու
ճէվապ վիրտի իհթիեար , վէ պատէ-
հու շու մէճհ իլէ տէվամ իթտի .

«Պիմիշ օլ քի , Ֆիլիբ , պու տե-
տիկիմ տօղրու տուր , զիրա տիւնեա-
տա հիշ պիր Ֆէնայըզ վէ մուսիպէթ
եօգ տուր քի , պիր իհթիեարքն , քէն-
տի սէվիլիւ զէվճէտինի զայոյ կթ-
տիքսէն , վէ քէնտի Տանընքն վէ եիւ-
րէկիսին մուհապլէթիսի , պիր թա-
նէճիք գըզը իւզէրինէ գօլտուգ-
տան սօնրա , պու գըզըզազընը էօք-
սիւզ , Ֆազըր , վէ տիւնեատա քիմ-

սէսիզ պըրադաճաղընը կէօրմէսինն
միւշապիհ օլուն :

—Ա՛հ , եա Բապլիմ նէ սէօյլէ-
եօր , տէտի կէնճ գըզ եալաշ սէտա
իլէ , պէն էօքսիւզ . . . պէն տիւն-
եատա քիմնէսիլ մի գալաճաղըմ :
Աճապա պունըրը սէօյլէեհէն , սահի-
հէն բէտէրիմ մի տիր :

Տօն ժօզէ , պալէտտէքի սէօյլէրի
իչիթմէեօր կիպի , օգումասքնա տէ-
վամ իթտի .

«Իշթէ տօլթում , պէնիմ գասէր
ու թալէիմ պու տուր : Վէ պու թա-
լէ , շու պիր գաշ քէլիմէ իլէ խիւլա-
սա խալլէպիլիբ . եանի , պէն էօլէե-
բում վէ էֆլասէ շէքեօրում :

—Էվլէթ , էվլէթ , տէտի Անուն-
ցիաթա քէնտի քէնտինն , ըիւեա կէօ-
րիւեօր , հէմ տէհէթի պիր ըիւ-
եա . . . համու օլուն քի ազը պա-
շընտա տէ յիլ տիր :

Իհթիեար իտէ , պիր տազըզա տուր-
տուղտան սօնրա , տիթրէր պիր սէ-
տա իլէ շէօյլէ տէվամ իյլէտի .

—Պունտան սօնրա եաշանաճաղըմ
կիւնլէրի սանամալ իտէմ տէ , այլա-
ըը հիսապ իտէպիլիբիմ , վէ շու սը-
րատա , մալիք օլտուղում ճէսիմ
վարիտալթ , օլ տէրէճէ խարապ վէ
մասիլ օլմուշ տուր քի , պէնիմ մու-
զույի վէֆաթըմտան սօնրա , պիր շէյ
գալմագ շէօյլէ տուրսուն , —ան՛ շու
մուսիպէթլու սաթըրը եազազըզմ-
տա , ար ու հիճապըմտան նաչի գը-
գարըեօրում , — մէզարըմքն իւզէրի-
նէ տախի Գ-ճէն քէլիմէլի մուհազ-
գարը թահրիբ գըլընաճազ տըր , վէ
միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու ար
վէ նամուպա մուհաֆազա իտէկէլիշ
օլտուղում իամիմ , լէքէտար օլաճազ
տըր :

Պու արապըզ Անունցիաթա աեապա
գազգմբշ օլուպ , պիշարէ պիրտէն
պիրէ տիվանէլրէ մախաուս պիր գահ-

դահաւ իլէ կիւրմէնէս պաշտառը , վէ մուսխաարէն կիւճ իլէ անդաշքլըր պիր թէլաթֆուղ իլէ ,

—Էֆէնտի բէտէր , Էֆէնտի բէտէր , բէճա խաւրիմ սիլգէ , պէնի ույդու մտան ուեանաքըքըլ , տէալ զիւնքի եէմին խաւրիմ սիլգէ քի , պուրիւեա պէնի բէք զիւեառէ խըրքաւաւօր : Պիլիմիանիլ քի նէ իշխաիւօրում , աճ , էճալ էճալ քէլիմէսի սիլգին խալիսիլգէ թաալիլ խալիէճէք տիր աէեա իշխաիւօրում : Եէ սէօյլէի օրաւնաւ , չիւրմէթու բէտէր , աօս ժօզէ Բօզլըօ միւֆիլիս մի օլաճաղ արբ :

Անունքիաթմա , պու սէթլլրաէն սօնքա , իքինճի տէնիա դահադահա իլէ վէ աէճէթլէ կիւրաի :

Տօն ժօզէ խս , գըղընքն շա հալինաէն աօրաւք Ֆէլգէլառէ միւթէէտաիր օլարաղ , մէղպաբէէէ պաղապրաւն սօնքա ,

—Էոմ Բէպղ , աէաի քէնաի քէնաիլնէ , պէնիմ էօմիւմիւ արմաղըղըն քեաֆի օլմոնօր աա , գըղըմին ագըրնա աալի խիֆիթ թմի կէթէրին օրաւն :

Պառէհա զէվալըք իճիթիւար , աշի բարէն շէօյլէ իլալէ իթաի :

—Պէնիմ զաեթիմ սէվիլիւլի գըղըմ , պու սըրաաա խաեաղաթմա դահիւղ օլմոնք ըաղըմ աէյիլ տիր : Աէն աէճէթլի բիւեա կէօրմէյիւղ , սանա օլուսաա զում վէ սէնին իշիթաիկին շէյլէրին քեաֆֆէսի տէ սահիճ տիր : Պունաան ագաւմ պէհան իթաիկիմ կիսիլ , եիլնէ թէքրաք իաէրիմ , ճէտաւր օլ վէ թէհամիլիլ էթ : Պըրաղքի աէիլիմ խաէյիմ , միսաաաա էթքի , վաղիֆէմի նիհաեթիլնէ , դաաաա վաղաքրաեթմ : Չիրա վաղըթ կէլիս օր , վէ պէն աէ էօլէճէյիմ :

—Էօրմէք մի , թէքրաղաաք կէնճ գըղ , ֆիլիպղ բէաէրինն սէօլիւնի սոնաւամոնարաղ :

—Էվիլէթ , ճէվաղ վիրաի տօն ժօզէ , էօրմէք , վէ հէմ աէ վաղըթ եաղաշքիօր :

Թաամ պու էանառէ , Անունքիաթմա , պիր իքինճի տէֆա օլարաղ , հագըգաթը հալ իլինաէ պուլաւնաաղունու հիա իլլէտի , վէ շա հարաէ աէճէթլի պիր ֆիլպան ու ֆէրեաա նիաա խաերէք , գարեօլմոնքն եանքնա տիւշաիւ : Իճիթիւար բէտէր , գըղընք էվիլէ պէ էվիլէ պաերլըր զանն իթաի խաէաէ , մէրգումէ պաերլըր օլմաւերպ , անճաղ քէտէր ու էլէմ խաաւսի իլէ պէղաեթիմ միւքաաաէր վէ մահաւն պիր հալէ կէլիլ խաի :

Անունքիաթմա , պիր դալ սանիլէէ սիմաղքը , իճիթիւարքն եաթաղ շարշաֆըրք իլինաէ կիլլէաի , վէ պաշքնք գալաքրաղընաա , լէհճէսի օլաէրէճէ սօլմոնշ խաի քի , էկէր կէօղլէրինն ճիւղի բարաղըղըր օլմաաա խաի , մէղպաբէնն եիւղիւ պալ մամունաան մաաւալ պիր մաաքէ մաղաթիաա զանն օլաւնաալիլիլ խաի : Պիարէ գըղ , պու հարաէ քէլամաա աղալ խաիւղ , զարիւղ պիր սօղուղգանըլըրա :

—Էֆէնտի բէտէր , աէաի , օղուեաւնաղ , սիլիլ աինլէեօրում . . . :

Պունուն իւղէրիննէ , իճիթիւար բէտէր օղու մաաքնա պէ թէքրաղ պաշլաւըպ , աէրաւնինաէ , քէնաիլնին մէշաղաթաթըր վէ Ֆէլաքէթլէրինի նաղշ իթմիլ օրոսղու , վէ էօքսիւղ պըրաղաճաղը գըղք իլին , սըղընաճաղ մահէլլ , հիմաեէ , վէ մուհաաղպէթ թալէպ իլլէմիլ պուլաւնաաղուսղուն վէ հիւլնէնիլիլ մէքթուպուիլիլ իթաի : Անունքիաթմա , դահիւրէն սէպաթմ կէօթիթէրէք , բէտէրինն օղուաաղու մէքթուպու սալաղաթիմ իթմէաի խս աէ , աէրաւնն բէք զիւնաաի միւղաաքրաղ օրաաղու , հընչըրմաղաքընք մէն իթմէ

սինաէն , վէ կէօղլէրինաէն ապան
հաշարրնաան անլաշքլմագաա խաի :

— Իշթէ բըզըմ , պէն Ֆիլիբէ պու
մէ.թթուպու եաղմըշ խաիմ , աէաի
աօն ժօղէ , շիմաի աէ Ֆիլիբին պա-
նա կէօնաէրաիկի ճէվապը կէօրէ-
ճէ.թթին :

Պատէհու պիշարէ իհթիւեար , իս-
բանեօլ սէֆինէսի գարթանը թարա-
ֆընտան քէնաիսինէ թէսլիմ խաիլ-
միշ օլան մէ.թթուպու աշաք , վէ հէ-
կէճանընաան նաշի , հէր պիբ քէլի-
մէաէ պաթթ խաիլմէ.թաէ օլան պիբ
սէաա իլէ , մէղ.քիւր մուխթաաար վէ
կիւղէլ մէ.թթուպուն աթիաէ.քի ճիւմ
լէլէրինի օգուաա :

« Իմաի միւթմագպէլի շու եօլաա
թանգիմ խաէճէ.յիզ . շէօլէ .քի սէն
մըրանաաեա կէլիբ կէլմէղ , իշլէրինի
թէպիլեէ իթմէ.ք , վէ աղլթնը զայպ
իթմէ.ք աէրէճէսինաէ տիւշարը էն-
տիշէ օլաապուն մէղ.քիւր ի.քի միլեօն
տէ.յիսինի թէէտիեէ իյլմէ.ք իւղրէ ,
սէնին քէ.յին իլէ.տէրհալ Հալմանաեա
պիբ մէմուրու մախաուս կէօնաէրէճէ-
յիզ տիբ : Պունու եարաբըտան սօն-
բա , իւշիւնճիւ տէֆա օլարապ , պէ-
նիմ շէրի.քիմ օլաճագօրն , վէ պուն-
տան պէօլէ տաիսի եէկաիկէրմիզ-
աէն այրըլմաեաճագըղ :

« Եվիլէթ , պիբիպիբիմիզտէն այրըլ-
մաեաճագըղ , վէ պունտան պէօլէ
նաաբը այրըլալիլիլիզ , մաաամ .քի
պիբ վէ այնի ֆամիլեա օլաճագըղ :

« Ժօղէ , պէնիմ աթիզ ասթիւմ վէ
գարընաաշքմ , սէնին Անունցիաթա
բըզընը , մախաու միմ Օլիլիէեէ զէվ-
ճէ իթմէ.ք խթէրիմ » :

— Տօն ժօղէ , իշպու ուրու վէ միւէս-
սիբ սաթրըրը օգուաապունաա , Ա-
նունցիաթա կիպի ապրամագաա խաի ,
վէ նիհայէթ քէլմաա աղաղ պիբլէ ,

— Դըզըմ , պու մուգաաաէս մէ.թ-
թուպու իլիճէ սաղլա , տէաի , զիբա

սէնին պիբիճի.ք միբաքն պու սուր :
Պու մէ.թթուպու եաղան զաթը պիւ-
թիւն պալպլին իլէ սէվմէ.քիկի սանա
իխթար իթմէկէ լիւղում կէօրմէմ :
Չիւն.քի նէ հաճէթ պունու տիմէ.ք ,
համա օլաուն , սէն պիւթիւն պիւթիւն
էօ.թպիւղ օլմաեաճագօրն , վէ իսթիհ-
սալ խաէճէ.ք օլաապուն բէաէր , զայպ
իթաիկին բէաէրին եէրինէ պայիմ
օլաճագ տըր :

— Ահ , էֆէնտի բէաէր , աէաի
կէնճ գըղ եիւ.թաէ.ք սէպէ , միւմքին
մի տիբ .քի , սիզին մուհապպէթիսիզ
եէրինէ տիկէր պիբ մուհապպէթ գա-
յիմ օլաալիլին , միւմքիւն մի տիբ
քի , սիզին եիւրէկինիզ եէրինէ տի-
կէր պիբ եիւրէ.ք կէչիւն , վէլհասըլ ,
աղիզ բէաէր , միւմքիւն մի տիբ .քի ,
սիզին եէրինիզ պիբ աիկէրի կէչէ-
պիլին :

Անունցիաթանըն մուվագ գաթ սիւ-
քիւնէթի , կիւնէչին իլ.ք զիեալարըն-
տան երիեէն գարլար կիպի մահլ օ-
լարապ , քէմաի հէեէճան իլէ շու
լաֆըլարը իլալէ իթաի :

— Պունտան պաշգա , էֆէնտի բէ-
աէր , պէն սիզէ ինանմամ վէ ինա-
նամամ : Խաեբը , սիզ էօլմէեէճէ.ք-
սինիզ , վէ սիզին էօմիւնիւղ , կէրէ.ք
պէնիմ սասաէթիմ վէ կէրէ.ք սիզին
սասաէթիսիզ իչին տահա խայլի վա-
գըթ իմթիաաա խաէճէ.ք տիբ : Նէ
իչին սիզի պանա վիբիշ օլան ճէնա-
պը Հազգ , սիզի պէնաէն ալաճագ
տըր : Պէն նէ իթաիմ Հազգ Թէա-
լաեա .քի , պէնի պու աէրէճէ շէաի-
տէն թէէտիալ իթմէ.ք խթմէ.թաէ
տիբ : Պիլիբիսիլ .քի , պէօլէ պիբ
մուսալէլէ հագգօրըրբ աիմէ.ք տիբ ,
զալիմլի.ք տիմէ.ք տիբ : Պինաէն ալէ.յհ
պունուն իհթիմալի եօգ աուր , չիւն-
քի ճէնապը Հազգ աաիլ վէ ինա-
եէթլի տիբ : Չօգ տէֆա գապահաթ-
ըրըրա աֆիլ խաէր , վէ թապիաթիլ-

լէ պիտուչ օլանլարը թէէտիպ կըլէ-
 մէզ: Սիղէ տիւրօրում քի, սիղ եւ-
 շանաճագսընըզ, տօսթոււնուզ տախի
 մէքթուպունտա սիղէ, պէնիմ սէօյ-
 լէսիկիմ կիպի սէօյլէմէմիշ մի տիր:
 Պրանսանքն հավասը սիղէ հայեաթ
 պտիշ խտէճէք տիր: Պրանսըզ հէ-
 քիմէրի, սիղին սըհհէթ ու աֆիյէ-
 թինիղի իեատէ կըլէեճէճէլէք տիր:
 Պու պիր թապիյի հիտ տիր քի, պա-
 նա պունու խապէր վիրմէքսէ տիր,
 վէ պէնիմ հիսսիւեաթըմ խտէ ապա
 եանըլմաղար: Իմտի գալպիմէ կիրան
 կէթիրէն շու քեաֆֆէյի միւքէտ-
 տէր թէսավվուրլարը զիհնինիզտէն
 տէֆ խտիպ, պիր աղ գուվլէթ քէսպ
 խտինիզ տէ, պուրատան գալզըպ կի-
 տէլիմ: Պանա ինանքնըզ, սէվիլիւ
 բէտէրիմ քի, եօճուլուզլա քէսպի
 շիֆա իթմէքլիկէ պաշլաեբպ, Անուն-
 ցիաթմանըզըն զայրէթ վէ իհթիմաւ-
 լարը, վէ պունճա սէնէլէրտէն սօն-
 րա աթիգ տօսթոււնուզու պէ թէք-
 րար կէօրմէքլիք իգպալի, խաթա-
 լըլընըզը պիւսպիւթիւն քէսպի իֆա-
 գաթ իթտիրէճէքլէր տիր: Հիշ շիւպ-
 հէմ եօգ տուր քի, պիր սէնէ կէշ-
 մէզսէն, սիղին իշին, օթուպ եաշքն-
 տաքի ատէմէրին թաղէլիք վէ չէ-
 վիքլիկինտէ տիր տէեճէք տիրլէր,
 նասըլ քի Մ. լը Վէյեան սիննէն սիզ-
 տէն պիւլիւք օլտուզու հալտէ, շիմ-
 տի անըն հագգընտա տախի պէօյլէ
 սէօյլէեօրլար: Իմտի, էֆէնտի բէ-
 տէր, բէճա խտէրիմ սիղէ քի, պիր
 ան էվլէլ պուրատան կիաէլիմ, վէ
 սիզտէ, շու թէքլիֆիմէ մուխալիֆէթ
 իթմէեէրէք, սէպաթ կէօսթերինիպ,
 վէ պէնի մէյուու գըլմագասա վէ թէ-
 լէֆ իթմէքսէ օլան շու մուղիրը խա-
 եալաթը պէր թարաֆ կըլէեինիպ,
 միւսթագպէլ հագգընտա էմին օլու-
 նուզ, վէ իշթէ պու սուրէթիլէ գուր-
 թուլաճագսընըզ:

— Հէյ վահ, հէյ վահ, պէնիմ
 զանէթ սէվիլիւլու վէ պիշարէ գըզըմ,
 պու կիւնքի կիւն քէնտիմի գուր-
 թարմագ, վէ էօլիւմ սասթըմը պիր
 գաշ սասթ տահա կէճիւքաթիլմէք ի-
 չին, պիր միւճիղէ լաղըմ տըր:

— Սահհիհ մի:
 — Էվլէթ, օլ խուսուտա սալա
 չիւպհէմ եօգ տուր:

— Էօյլէ խտէ, պէն տէ ճէնսապը
 Հագգասան օլ միւճիղէյի խթէեճէ-
 ճէյիմ, վէ խթիհասալին: տախի մու-
 վաֆֆագ օլաճագըմ:

Կէնճ գըզ պու սէօլլէրտէն սօն-
 րա, պիր խաշ հուզուրունտա տիպ
 չօքալու, վէ հէեճէճանը գալպ իլէ,

— Են Բապպիմ, տէտի, էկէր բէ-
 տէրիմի գուրթարմագ իչին պիր միւ-
 ճիղէ լաղըմ խտէ, շու միւճիղէյի իճ-
 րա էթ:

Պատէհու մէրգումէ քէնտի քէն-
 տիննէ:

— Վէ անքն էօմիւնէ մուգասիլ,
 եա Բէպպ, պէնիմ էօմիւմիւ սլ,
 տէեու իլավէ իթտի:

Պատէհու մէզօլուրէ կէնճ գըզ,
 կէրմիեէթլէ իթտիկի մէզքիւր տուա,
 հուզուրը Բապպանիե գասար չըզ-
 մըլ, վէ նէգալի Պարիտէ հիւստի գա-
 պուլիյեթլէ պուլմուշ օլտուզունա է-
 մին օլարագ, աեաղա գալպաը, վէ
 բէտէրինին գարեօլտաը եանընա տվ-
 տէթինտէ, սիմասընտա պիր մէսրու-
 ըլիյեթլէ վէ էմիլիյեթլէ պէամէթի միւ-
 շահէտէ օլուտու: Տօն ժօղէ, գըզը-
 նըն մէսրուր սիմասընը վէ թաթլը թէ-
 պէտիւմիւնիւ կէօրտիւկիւնտէ, զանն
 խտէրսին քի իւզէրիննէ գուվլէթ կէ-
 լէրէք, քէնտի քէնտիննէ:

— Քիմ պիլըր, պէլքի ճէնսապը
 Հագգ, քէնտի մէլէքլէրինտէն էն
 գիեատէ բաղք օլան շու մէլէյինին
 աուաքնը իշիթմիլ խիւր, տէտի:

Այնի վագըթտա տօն ժօղէնին ի-

զէրինստէ ֆէվրէլատէ վէ մէմային զայրի պիր թէպիլեէթ էսէրի զահիր օլտու , վէ զանն խտէրսին քի , դարպի-նին պիհուզուրլուզու թախֆիֆի գըլընարագ , նիչէ կիճէլէրի վէ կիւն-տիւզէրի ույգուսուզ կէչիրմիշ օլ-տուզու հալտէ , շու էսնտատ փիճու-տինէ հաւաթ պախշ խտիճի պիր ույ-գու , քիրրիքլէրինի գարաթմանտ պաշլտարագ ,

—Պէնիմ զանէթ սէվիլուլիւ գը-զըմ , տէտի քէսիք , ֆագաթմ սնդա-շըլըր պիր սէտա իլէ , զանն խտէրիմ քի , ույգուսու տարմագ իսթէէ օրում :

—Բէք իյի , էֆէնտի բէտէր , տէ-կու ճէվապ վիրտի Անուսիլիթմ :

—Սէվիլուլու գըզըմ , կէօզլէրիմի գարամագաան էվիլէլ , կէլ պանտ պիր քէրրէ տարըլ :

Անուսիլիթմ պու սէօզ իւզէրինէ բէտէրինին անլընը վէ կանագլարընը պիր գաչ տէֆա պուս իթտի :

—Եսնըմանտօրում , տէտի տօն ժօ-զէ , էվիլէթ ույգուսում կէլիտօր , վէ ֆէվրէլատէ միւհթամ օլտուզում սիւքիւնէթ վէ իսթիրահաթմ տախի անընդա պիրիքատէ կէլիտօր : Իմտի սէվիլուլու գըզըմ , կէլ կանըմտա օ-թուր , վէ էլինի պանտ վէր , զիրտ ուկուսուզում վագթթմ , սէնին էլլէ-րինի պէնիմ էլլէրիմ իչինտէ հիսս իթմէք իսթէրիմ :

Տօն ժօզէ , օլ սնէ տէկին գար-կօլաը իւզէրինտէ օթուրմուշ օլտու-զու հալտէ , պաշընը կաթմըլա տա-կամագ իւզրէ , կամպաշճա արգատընտ էլիլտի : Պատէհու իհթիկար բէտէր , պու արալըգ Անուսիլիթմանտ սօն տէֆա տահա պիր ամֆը նագար ի-տէրէք , թէպէտիւմ իթտի , վէ բէ-րէլէնէրէք ,

—Էվիլէթ , գըզըմ , պէլրի Հապ-թէպա հալրէթլէրի սէնին սիսին ի-չիթմիշ տիր , տէտի :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , տօն ժօ-զէնին կէօզլէրի գարսնար , վէ մէր-գում ուկուսանտ պաշլտար : Անուս-իլիթմա , մումլարըն բշըլըլա , ու-կուսագտա օլան բէտէրինին սիմաը իւզէրինտէ գալա սօլիտն թէպէ-սիս միւ թէճէտախ ս իտէրէք , վէ մէր-գումէլին հէման մահվ օլմագտա պու-լունտն իւմիտի , գալըլինտէ պէթէք-րար հաղըլ օլարագ ,

—Օհ , արթըգ հիշ շիւպհէմ կօգ-տար քի , իթմախիմ տուտ , հուզուրը Բապպանինէ չըգմըշ , վի միւճիլէ տախի իճրա օլանմուշ տուր , տիմէք-տէ իտի քէնտի քէնտինէ :

Պէօլլէճէ պիր սաաթ գատար կէչ-տի : Կէնճ գըլ իտէ , բէտէրինի ույ-գուսուսնտան ուկանարքամագ իչին , ապա կէրինտէն պիլէ գըմթլանմա-մագաա , վէ քէնտի քէնտինէ ,

—Ահ , կա Բապպիմ , ույգուսու-նէ գատար տուրկուն վէ թաթթր արը , նէֆէսինին ճիւղի պիր սէսի պիլէ պէ-տիմ գուլաղըմա արս իթմէտօր , Հալ պու քի նիչէ կիւնէրան պէրու , թապ-էրգ օլանմագաա օլան էիւրէկիտուէն չըգան հըշըլթը , սառլթա իըրըլտա-մանտ միւշապիհ օլուպ , պէն իտէ , մէզրիս իըրըլտանագ սէսինի իչիթ-տիկիմտէ , տիւշարը էլէմ ու քէտէք օլմագաա իտիմ . . . : Ահ , կա Բապ-պիմ , շու հալտէ սանա տուտ իթմէք-տէն պաշգա էլիստէն պիր շէյ կէլ-կէզ , տիմէքտէ , վէ պիշարէ գըզ , նիչէ կիճէլէրի էօլիւմ բէտաէսինտէ պուլունտն խաաթմ բէտէրինին կանք պաշընտա կէչիրէրէք , պունտան տօ-լանք հիտ իթտիկի կօրիւնըլուզա , վէ իս միտ իլէ շիւպհէ պէյնինտէ միրուր իլլէտիկի ուզուն միհն ու իգաիրապը-րա նիտպէթէն , հալէա հայեաթմ վէ կէնճիք գըրմըլըլըլարը , սօլմուշ վէ գոյիֆլէմիշ կանագլարը իւզէրինտէ միւշահաալ օլանմագաա իտի :

Ահ , կա Բապպիմ , շու հալտէ սանա տուտ իթմէք-տէն պաշգա էլիստէն պիր շէյ կէլ-կէզ , տիմէքտէ , վէ պիշարէ գըզ , նիչէ կիճէլէրի էօլիւմ բէտաէսինտէ պուլունտն խաաթմ բէտէրինին կանք պաշընտա կէչիրէրէք , պունտան տօ-լանք հիտ իթտիկի կօրիւնըլուզա , վէ իս միտ իլէ շիւպհէ պէյնինտէ միրուր իլլէտիկի ուզուն միհն ու իգաիրապը-րա նիտպէթէն , հալէա հայեաթմ վէ կէնճիք գըրմըլըլըլարը , սօլմուշ վէ գոյիֆլէմիշ կանագլարը իւզէրինտէ միւշահաալ օլանմագաա իտի :

Ճագարթ պիրտէն պիրէ Անունցիա-
թա , բէտէրի էլէրինին քէնտի էլէ-
րի իննտէ գըրըրըրըրը , վէ պուզ
կիպի տօնտուղունու հիտ իյլէտիկին-
տէ , եանագլարընըն ալ բէն.ըլէրի
նտպէտիտ , վէ անլէրին եէրինէ մէզ-
պուրէ իւզէրինտէ , տէհչէթ ու իզ-
թիրատ պայիմ՝ օլտու , վէ հէր նէ
գ.տտար պազըրմագ իւզրէ , աղընը
նիմ՝ սուրէթտէ աչաը իտէ տէ , մու-
վաֆֆագ օլտմտար : Պիչարէ գըզ շու-
հային հագըգէթինի անլամամտեա
չալըչաը , վէ ի.րի էլլէրիյլէ տօն ժօ-
զէ.յի գըմըլտաթըպ , վէ անլընը տախի
էօրէրէ.ք , շու լաֆղարըր բէրէլէտի :

— Ուեանըն , էֆէնտի բէտէր , տ-
եանըն , վէ պէնիմլէ գ.ծու.չուն : Ա՛հ ,
սիզին սիւ.րիւ.թիւնիւզ պանա տէհ-
չէթ վիրիւօր : Ա՛հ , բէտէր , բէտէր ,
տիմէ.ք , պանա ճէվապ վիրմէ.ք իսթէ-
մէ.կօրտու.նուզ :

Հէ.յ վա՛հ , տօն ժօզէնին տիյի միւ-
էպպէտէն թու.թուրմուչ իտի , վէ կէնճ
գըզ , բէտէրինին անլընը պուս իթ-
տիկինտէ , տուտաղլարը ալթընտա ,
պիր նաչըն սօղուգ վէ սէրթ տէրիւի
պուլունտուղունու հիտ իյլէտի : Շէօյ-
լէ քի Անունցիաթա , բէտէրինին եէ-
նիտէն քէտպի հայեաթ իտէճէկինի
մէպուրէն իւմիտ իթտիկի սրրատա ,
մէրգ.ու.մ թէպիմի բուհ էլլէմը իտի :
Պիտապէրին օլ սանիւե.տէն էօըսիւզ
գալմըչ օլտն գըզճըչապ , միւ.քէտ-
տէր սուրէթտէ պիր ա՛հ ու Ֆէրեատ
իտէրէ.ք , քէնտինտէն պիխապէր պիր
հալտէ օլարագ , գարեօլանըն իւզէ-
րինէ , վէ բէտէրինին նաչը եանընա
տիւչաի :

րի միւզէ.յեէն վէ միւնթագամ իա-
նէ , գի.րըրինի իթմիչ օլտուգումուզ
վէգալիլի միւ.թէէտիւ.ֆէնին մահէյլէ
մէնզարէտի օլտուգու սրրատա , Մօ-
րալէտին քիրալամըչ օլտուգու .րիւ-
չիւ.ք իտանէ տէրունինտէ տէ , զտէթ
կիւզէլ վէ մէսէրրէթպալսչ մէնզա-
րէլէր վուգու պուլմագտա իտի : Շէօյ-
լէ քի , Թան.քրէտ իլէ Գարմէն , իւ-
թիր սհաթըր քեամիլէ իլէ նի.քեահ-
լարընըն իլ.ք , վէ ինտանը սէրիսօչ իտի-
ճի թաթըրըր սէֆաընը սիւրմէ.քտէ
օլուպ , կէնճ Ֆրանսըզ , թէսատիւֆ
վէ տէ.իտէ տտէնիմտէ քէնտի զէվ-
ճէսի օլմուչ օլմն կէնճ վէ ճալիպ
մախիւ.գ . հագ.գընտա ամէչի աչգ.ու
սէվտա իլէ սիւ.զան օլմագտա , վէ
կէչմիչ զէմտնը ունա թտու.գու կիպի ,
հալը միւ.թմագպէլի տախի ապա միւ-
լահաղա իթմէմէ.քտէ , վէ քէնտիլի
ճան ու թէնիլլէ , հալը հաղըրըն ֆէվ-
գէլտտէ սէֆահաթընա ֆէտա էլլէ-
մէ.քտէ իտի :

Սապըգ չէնիլի գըզը Գարմէնէ կէ-
լինճէ , մէրգ.ու.մէ , Ֆէվգէլտտէ մու-
հապպէթ բէրտէտի ալթընտա կիզլէ-
մէ.քտէ օլտուգու պուզ կիպի սօլու.գ-
լուգունա նիտպէթէն , եինէ զ՝վճինին
չիտտէթի աչգ.ու սէվտապ իլէ միւ-
թէէտիր օլմամտար միւմըին օլմա-
տօր իտի , վէ Թան.քրէտին կէնճ վէ
կիւզէլ օլմաընտան , վէ հէր կէօ-
նա ն.զու.քէթ վէ լաթաֆէթի հայիզ
պուլունմապիտան աօլաիք , թապիա-
թիլլէ Գարմէն , մէրգ.ու.մ՝ հագ.գըն-
տա մուգապէլէթէն իզհարը միւ հապ-
պէթ էլլէմէ.քտէ իտի :

Պիտ.քս Մօրալէն , մէզքիւր զէվճ
ու զէվճէ սէֆահաթընա ապա հիւ-
սէտապ տէ.յիլ իտի , Մէրգ.ու.մ՝ Թան-
քրէտին , Հալմաւտա գալաճաղը
միւտաթէթ զարֆէնտա , աիւչաիւ.կիւ
կիրատապ հազ.գընտա հիւ պիր կէծնա
չիւպհէեէ զահիպ օլմաւտար իչին ,

հէր շէյի նիզամը վէճհ իւզրէ թէր-
 թիպ էլլէմիշ իտի : Նասրէ քի ազ-
 տէմճէ տախի պէեան իթաիք , Մօ-
 րալէսին քիրալամըջ օլտուզու էլլին
 զահիրի տարաթ վէ թէղեինաթը ,
 Թանքրէտտէն տահա զիեատէ տիդ-
 գաթլէ թէճէասիւս իտէնլէրին կէօզ-
 լէրինի պիլէ ալաթմանեա քեաֆի
 տէրէճէտէ իտի : Վէ տէրունի խա-
 նէտէ , հիշ պիր սըրը տիշարը չը-
 գարմամազլըգտա Մօրալէսին էմնիյ-
 եէթինի դազանմըջ օլան Պէրէնիս
 նամ գարը իլէ , մէրդումէ թարա-
 ֆընտան իւճրէթ իլէ թուլթուլմուշ օ-
 լարագ , իւչեախօտ տէօրթ արապ խըզ-
 մէթ քեարլար պուլունմագտա իտի :

Թանքրէտ , էվտէն տիշարը չըգըպ ,
 քիմնէ իլէ գօնուշմագտա օլմուտըքն-
 տան , թապիաթիլլէ , հագդընտա
 վուգու պուլան սախթէ քեարլըգտան
 տօլաեք մալիւմաթ իսթիհալ իտէ-
 պիլմէսի , հէման միւմքինտիզ իտի :
 Վէ պիր քէրրէ Ֆամիլեաճա Փրան-
 սաեա մուվասըլէթ իթտիքլէրնտէ ,
 Մօրալէս քէնտույի , կիւեա արապ
 քէօլէլէրինին իսթիլալարը իլէ , պիր
 թագըմ զէհիրլէմէ քիւլէր , հարիգ-
 լէր , վէլհասըլ միւսթէմլիքեաթտա
 իճրասը միւթատ օլան պիլճիւմլէ զա-
 զէպ ու աֆէթլէր եիւզիւնտէն պիւ-
 թիւն պիւթիւն մահվ ու բէրիչան օլ-
 մուշ սուրէթտէ կէօսթէրէք , էնիշ-
 թէսինին , քէնտիսի իչին տայիմա աչըգ
 օլան քիսէյի սէրվէթինէ միւրաճաաթ
 իթմէքլիկի թաամիմ էլլէմիշ իտի :

Պունտան մաատա , Մօրալէս իչին
 պաշլըճա լազըմ օլան շէյ , միւթթա-
 սըֆ օլտուզու էվասֆը տէեիսէքեա-
 րանէսինի կէնիշճէ իճրա իտէպիլէճէք
 օլտուզու պիր խալգ վէ մահէլլ իչին-
 տէ , պիր տէրէճէեէ գատար նամուս-
 լու սուրէթտէ պուլունմագտան իպա-
 րէթ իտի : Ջիրա պիր քէրրէ Մօրա-
 լէս , էօյլէ պիր մէվգըտա պուլուն-

տուզունտա , բէք չարուգ վէ բար-
 լագ սուրէթտէ իդալա ու սէատէթ
 սահիլինէ վասըլ օլապիլէճէէ ինի զանն
 իթմէքտէ իտի , վէ Ֆիլվադը մէր-
 դում , պուլանըգ սուտա մուվասֆա-
 դըյեէթլէ պալըգ ալլամուգ , վէ քէն-
 տիսի գատար տէեէրի օլմուսանլար
 միսիլու , քէսպի սէրվէթ իթմէք ի-
 չին , օլտուգճա մահիր վէ քիւսթախ
 իտի :

Անճագ , պու գատար շիտտէթլէ
 արզու օլունան շու նէթիճէլէրէ վա-
 սըլ օլմագ իչին , իճրասը լազըմէտէն
 օլան պաշլըճա շէյ , պիր ան էվիլլ-
 Հալանտեք թէրք իթմէք իտի , չիւն-
 քի օրատա դալտըգճա , մահուտ Գի-
 րինօ , քէնտիլէրինէ ճիտտի վէ տայի-
 մի մուխաթարա օլապիլիլ իտի : Պուն-
 տան մաատա , դուրտուգլարը սու-
 զաղըն սըրըր , ճիւզիճէ մէյտանա չը-
 գաճագ օլա , պու կիւզէլ թասալ-
 վուրլարըն քեաֆֆէսի մահվ ու իպ-
 թալ օլմուշ տիմէք օլուր իտի : Պի-
 նասպերին Մօրալէսին կիճէ վէ կիւն-
 տիւղ տիւշիւնտիւկիւ , պիր ան էվ-
 վէլ Հալանտան կիթմէք իտի :

Իշթէ , Մօրալէս պու միւրահազաթ
 իչինտէ օլտուզու հալտէ , կիճէ վէ
 կիւնտիւղ ազլը վէ Ֆիքրի , քէնտի-
 սիլլէ Թանքրէտի վէ Գարմէնի , Հա-
 վանատան վէ Գիրինտան ուզագլա-
 թապիլէճէք , եա պիր Փրանսըզ , եա
 պիր Ինիլիլզ վէ եախօտ պիր Իսքան-
 եօլ սէֆինէսինին վիրուտինէ հատր
 օլունմուշ իտի : Մէրգոււմ , հէմիրէ-
 սինին ագասը նիքեահընըն իլք կիւն-
 լէրինտէ , Գիրինտոււն վէ անըն տէհ-
 շէթլի եէմինինին եալընըջ խաթըրէ-
 սի սէպէպինտէն , օլ տէրէճէ տիւշարը
 իտէվֆ ու իզտիրապ օլմագտա իտի
 քի , էվտէն տիշարը պիլէ չըգամա-
 եօր իտի : Անճագ Պէրէնիս , ալարը
 էմր մուճիպինճէ , լիմանա կէլէն սէ-
 ֆիւնէլէրի գօլլամագ իւզրէ , արա

սքրա սահիլէ կիտիսլ , շու խըսամէթ վէ վաղիֆէ յի լաեբզը յու վէ թէ մումէն իճրա խաեը խաի :

Հալ պու թի Մ օրալէս , պէօյլէ էվտէն տիշարը չըգ մումանգ տան օսանարագ , վէ տիկէր թարաֆտան Պէրէնիսին կէթիրտիկի խասլերլէրտէն խօշնուտ օլմանարագ , իշլէրինի պիղղաթ քէնտիսի կիտիսլ կէօրմէ ք արզուսու յու սիւզան օլմագտա , վէ լաքին գօրգուսուսան տեսողընք էվին գարուսու էշլիլնտէն պիլէ աթամանագտա խաի :

Մ օրալէս պու իքի գըլըճ արասընտա գալարագ , պիր չարէ տիւշիւն մէքտէ իքէն , նոսկեսոճ զիհնինտէ մէճնուն օլունտճագ պիր թասապիլուր տօղսու : Պինտալէրին պու թասապիլուրուն մէվիգըի ֆիլիլէ կէթիրլմէսի իշին , միւճէրբէտ լաղըմ՝ օլան իքի իս բարչա շէյ սաթթն պարբմագ իւղրէ , Պէրէնիսի իղամ իլլէտի , վէ պատէհու օտասընս շէքիլէրէք , իքի սասթ գաստար օրատա գալար :

Միւտտէթի մէգըիւրէտէն սօնրա , Մ օրալէսին իշերտէն տիգգաթթէ սիւրկիւլէմիլ շլուղու գարու աշլարագ , թէնի բարլագ , վէ սիեսոճ ապանօղրէնկինէ միւշապիճ օլուպ , սաշլարը տախի գըլըրճըգ օլարագ , ուզուն պօյլու վէ զաեթէթ զայիֆ պիր արապ զահիր օլտու : Պու արապ , պաշընս հոսըր պիր չարգտ վէ գուլաղլարընս քիւրէ գօյմուշ օլուպ , կէօմլէ յի րէնքլի գուճաշտան , ճաքէթի վէ տիպլիլ չըպուգըւ քէնէվիր պէղինտէն , վէ պալարըլարը տիղինէ գատար չըպապ խաի : էլլէրիլլէ պալտըրլարը , լէճճէսինին սիեսոճըլընտան աշաղը գալմանտաճագ տէրէճէտ սիեսոճ խալկէր : Պէլքի պուրնունուն ուզուն վէ գարթալ գուշարընքն կակասընս միւշապիճ օլմաը , վէ աուտագըրընքն էտիղ պուլունմումաը ,

արաղլարըն տուտագ վէ պուրունըւրընս պէնղէմէքտէ տէյիլ խաի խաետէ , պու գաստարճըգ նօգսան կէօզէ վուրամաղ խաի :

Սիուեսանըրըմը , շիւպհէսիղ , պու արապըն Մ օրալէս օլուղունու սնլամըշլար տըր : Հալպու թի հատաը գտթինտէ , մէրգուճ , եիւնտէն մասմուլ թագլիտ սաշը , վէ պօեա վէ էլլիտէսի իլէ , պիւսպիւթիւն թանըլմանտաճագ պիր հալէ կէլիլ օլուպ , հաթթա էվին պիր տար եօլունտա , Պէրէնիս մէրգուճու կէօրաիւկիւնտէ , քիմ՝ օլուղունու թանընամանարագ , եիւքտէք սէպլէ :

— Պու հէրիֆ նէրէտէն չըգտը , տէտի , վէ մէրգուճա խիթապէն , պաղսանս ես հու , սիղ քիմինիլ , նէրէտէն կէլիեօրտունուղ , վէ պէնիմ մալիւճաթթմ՝ օլմանարագ , պուրաեսոճ կիրտինիլ , շիւնքի պու էվին անաթթարը պէնիմ եէտիմտէ տիր , տէեու իլալէ իթտի :

— Սուս օլ , մըրըլտանտը Մ օրալէս , պիր բարմաղընք աղընս տօղրու կէօթիւրէրէք , վէ սէտիղճէ կիւլիւպ , նատըլ Պէրէնիս , կէօրիւնիւր թի , շու թէպալիլ գըյաֆէթիմ բէք կիւզէլ օլմուշ տուր , վէ շու հալ իլէ տէհշէթլի տուրէթտէ շիրքիւլէշմիլիմ , տէյիլ մի , տէեու իլալէ իթտի :

— Խանըր , էֆէնտիմ , հէր վաղըթթի հալիսիղտէսինիլ , տէտի մէղպուրէ , տաթթէ պիր նէղաքէթլէ :

Մ օրալէս , մէղքիւր իսթիհզաքեսարի սէօղիւ պիր իլթիֆաթ աատ խտէրէք , թէպէսիւր իթտի : Պատէհու տէրունի խանտէն տիշարը չըգըպ , բթթիմըմար իւզէրինտէ կէպինմէքլիկէ կիթտի , վէ մահէլլի մէգըիւրտէ պուլունանըարտան քիմնէնին քէնտիսինտէ տիղ գաթթ իթմէտիկինի կէօրէրէք , ֆէվիգէլատէ մէսրուր օլտու : Մ օրալէս պու իքի թէճրիւպէսինին

պաշա չբղձասքնտան թեչլիւզ օլու-
նարագ, ծնտան սօնրա կիւնլէրինին
պիւրիւք գըմընք տիշարտա կէշիւ-
մէնէ պաշլատը :

Նէ Գարմէն վէնէ Թանքրէա, մէր-
գումուն կէլիւզ կիթաիկինի կէօրէմէ-
լիւզ, հագըգաթը հալաէ ի.քիտի տէ,
մէշհուր սինսօր տօն Կիւզման Մօրա-
լէս ի Թիւլիբանսուն հարուքիաթ վէ
վուգումաթարքնա բէ.ք ալ էհէմի-
նէթ վիբմէ.քաէ խալէր :

Հէր նէ հալ խէ, պիշարէ Մնուն-
պիթանը, բէտէրինին նաշը իւզէ-
րինաէ սլանբըրշ պիբ հարտէ պըրադ-
աըզըմըզքն իրթէսի կիւնիւ, Մօրա-
լէս, ատէթիտէն էր.քէնէ էվէ ալ-
աէթ իթաի. մէրգումուն լէհէնի ի-
տէ, սիւհաշիբքնա նիսպէթէն, պիբ
հէնէնանը ֆէվգէլաաէ աաարքնը ի-
մա իլլէմէ.քաէ խաի :

Մէրգում շու հալաէ օտասքնա
չբգաը, վէ քէնաթիսինի արապ հէյ-
նէթինէ գօսան ելուզիւնին պօսա-
սքնը տէրհալ սիլէրէ.ք, հէր կիւն.քի
էլպիսէսինի կիլինաի, վէ պատէհու
գըզգարտաշըլա էնիշիթէսինի արա-
մանա պաշլատը :

Օլ էանատէ Թանքրէա իլէ Գարմէն
տէրունի պազէտէ խալէր : Մօրա-
լէս, մէրգումանը եշչիլլիքլէր տլթըն-
տա պուլու. պունլար խապիլի ճիւ-
վէ վէ շէհէթէնիլ լաթաֆէթլէրլի-
լէ, էօլլէ պիբ կիւզէլ մէնպարէ հա-
սըլ իթմիլլէր խաի.քի, շու մէնզարէ,
հագըգաթէն մէշհուր պիբ բէտամըն
ֆրրչատը իլէ թապիլի խաիլմէկէ շա-
նէսթէ խաի : Շէգլէ քի Գարմէն,
Թանքրէաին Լանքնտա պիբ երզքն
չանբը շնէնիլ.ք իւզէրինէ նապանմըշ
օլուզ, նաշի.ք պաշքնի աաթի վէվ-
ճիսին կէօրիլ իւզէրինէ տանամըշ,
վէ մէրգումու պաշտան անաղա գա-
տար իթէնէտիւն իթմէ.քաէ պուլուն-
տալի հարտէ, Թանքրէա խաի, քէն-

տինին աուտաղլարքնա տօգումուգ-
տա օլան վէվճէսինին սիւհա՛ սաշլա-
րքնը արա սըրա պուս իլլէմէ.քաէ խաի :

Մէրգում Թրանսըզ, Մօրալէսին
կէլաիկինի կէօրաիւկիւնաէ, եէրին-
աէն պիլէ գըմըլտանմատը : Մնճապ-
էլլէրի գուշապիարի Գարմէնին պէլի-
նէ սարթլմըշ օլտուզումտան, անլէրի
չէօղտիւ : Պու արալըգ Մօրալէս մէր-
գումանքն Լանլարքնա Լագլաշարապ :

— Պէնիթ ալիւ շըվալիթմ, վէ քիւ-
լիւնէ.ք գըզգարքնաաշըմ, տէաի,
սիլլէրէ պազը խապէրլէր կէթ իրաթմ :

— Իլի խապէրլէր մի, տէաա սի-
ւալ իթաի Գարմէն :

— Շիմալիլ.ք իլի աէ լիլլէր, Փագաթ
իլլէրուաէ իլի օլապիլլիլլէր :

— Նէ տիմէ.ք խաթէօրաունալ,
տօն Կիւզման, տէաի Թանքրէա կիւ-
լէրէ.ք :

Մօրալէս չէօլլէ տէվամ իթաի .

— Հալրքնըն Մարտէն նամ Թը-
րանսըզ սէֆինէսի, տիւն.քի կիւն լի-
մանըմըզա կէլիլշ տիր, վէ հաֆթա-
նըն սօնլարքնաա Թրանսաւաա ալաթէթ
իթմէ.ք իւզրէ Լօլա շըգաճաղ աըր :

— Իլի Լա, իլթէ խաանբըլը պիբ
խապէր, տէաի Գարմէն մէօրուրէն :

— Էվլէթ, էվլէթ, սէվիլիլլում
Գարմէն, պու բէ.ք խաանբըլը պիբ խա-
պէրաիբ, տէնու իլալլէ իթաի Թանք-
րէա, մէմլէ.քէթիւնի կէօրմէ.ք վէ հէմ
գանէթ կիւզէլ պիբ գաաըն իլէ պիբ-
լի.քաէ կէօրմէ.ք թաաալվուրու, տէ-
րէնէ լի նիհանէաէ քէնախաինի մէս-
րուր իլլէնէրէ.ք :

— Էվլէլ պէ էվլէլ, պէն աէ սի-
լին կիպի զանն իթաթմ, Փագաթ
սօնրա . . . տէաի Մօրալէս, վէ պիբ-
աէն պիլլէ սէօղիւնիւ գաթթ իթմէ-
լիւաէ,

— Էյ սօնրա, իթէ.քրարլատը Թանք-
րէա :

— Սօնրատը շու լի, պիբ ալ էվ-

վէլ սէօյլէտիկիմ կիպի , վազաա շիմ-
տիկիք պու խապէր խանքրլը աէ յիլ
խէտէ , իլէրուաէ խանքրլը օյապիկր
էֆքրարքնա զահիպ օլտում :

—Նէ կիպի :

—Շէօյլէ քի գիքր օլտումն սէֆի-
նէնին վէ թայֆէտինին , գանդը թէ-
պախէթէ մէնսուպ օլտուգլարքնը
խապէր ալըր ալմալ , աէրհալ պիր
սանաալա տէրլարադ , պէնի Մար-
սուէն սէֆինէթնէ կէօթիւրմէսի իլին
սանաալճուէա էմր վիրաիմ : Վէ սէ-
ֆինէկէ չրգաղղմաա , կէմի միւլա-
ղիմիլլէ միւլազաթ իթաիմ , վէ պիգի
տախի եօլճուլարքն էսամիտինէ գայա
իթմէսինէ , վէ սէյեսահաթմըղըն իւճ-
րէթմինի բէշինէն տլմալքնա տայիր
իթաիկիմ բէճաեա , մէրգում , պէ-
նիմլէ հիլ պիր մուգաթլէկէ կիրի-
չէմէնէճէկինի , վէ ճէնաղէ ալաւը-
նա կիթմիլ օլտն գարթանքն վիրուաի-
նէ աէկին պէքլէմէքլիկիմ բալքմէ-
աէն օլտուլունու ճէվապէն պիլալրաի :

—Ճէնաղէ ալանքնա մը , թէքրար-
լաաղրար թանքրէա իլէ Գարմէն իրի-
սի տէ սյնի վազքթաա :

—Էվվէթ , աէտի Մօրալէս , վէ պի-
լիրմիտինիլ , բիմին ճէնաղէսի ալա-
կընա :

—Շիւպհէսիլ թայֆէլէրտէն պի-
րինին :

—Աալա , պէնիմ աղիլիմ շրվալի-
կէ , իլլա սիղին թանքաղղընը պիր
գաթքն ճէնաղէ ալանքնա :

—Պէնիմ թանքաղղըմ մը , աէտի
Ֆրանսըղ կիւրսէք սէսլէ :

—Էվվէթ , սիղին թանքաղղընը :

—Շիւպհէսիլ կանքրմագաաղընը
տօն կիւլման , չիւնքի պէն Հափա-
նատա բիմէյի թանքմամ քի , Ֆը-
րանսըղ սէֆինէտինին գարթանըլլա
միւնասէպէթի օլապիրին : Վէլճասըլ
թէքրար խաէրիմ քի , սիլ կանքըլ-
եօրսունուլ :

—Պէն կանքման օրում , իլլա , կա-
նքման սիլալինիլ : Պիրաղ աիւշիւնիւ-
նիւլ , պէնիմ սէվիլուլիւ էնիլթէմ :

—Բէք չօդ աիւշիւնիւեօրում , Ֆա-
գաթ խաթրմա , խանէլէրինտէ ի-
գամէթ իթմիլ օլտուղում , կըուա
Մանսրիք իլէ մէրգումուն զէվճէսին-
տէն մաատա քիմնէ կէլմէեօր : Լաքին
մէմուլ խաէրիմ քի , սնլէր իքիսիտէ
պէրհալեթ օլուպ , սըհհէթ ու ա-
ֆիլէթլէրի սալի պէր քէմալ աըր :

—Սնլէր աէ յիլ , պիր ալ տահա
աիւշիւնիւն :

—Սնլէրտէն մաատա տօն ժօղէ ի-
լէ պիր աէ գըղընը թանքըլմ : Փա-
գաթ Ալլահ վիրէտէ , պունլարա պիր
չէյ օլմասա խաի : Իմտի , տօն կիւլ-
ման , բէճա խաէրիմ , պէնի պիր ան
էվվէլ թէէմին խաին :

Պու սէօյլէր իւղէրինէ , Մօրալէս
բիւգաթաթալիլ պիր վաղիկէթ քէսպ
խաէրէք , միւտաէթի էօմրիւնտէ պի-
րինճի աէֆա օլարադ , կէօյլէրինաէն
պիր գալ տամլա եալ ադաը :

—Հէյ վահ , սէվիլուլիւ էնիլթէմ ,
աէտի Մօրալէս միւէսաիր պիր սէտա
իլէ , Հալմանանքն էն նամուպու վէ էն
ղէնիկին սահիպ սէֆայինի օլտն տօն
ժօղէ Բօլէրօմուն վուգույի վէֆա-
թընը խապէր ալաղղմաա , հիւս իլ-
լէտիկիմ քէտէրի աղիմէ , սիղի սա-
լի հիւսէտար գըլաղղմաան տօլանը
թէէսաիֆ խաէրիմ :

—Տիմէք տօն ժօղէ Բօլէրօ էօլաիւ-
հան , աէեու բէբլէտի թանքրէա , քէ-
տէր ու էլէմ տէրխաքնա զարգ օ-
լարադ :

—Էվվէթ , մէրգում , քիմնէնին
մուխաթարաղը զանն իթմէտիկի պիր
խաթալըղա պէշ ալթը կիւն գատար
աիւշար օլտուգաան սօմրա , աիւն
ադչամ հէման ֆիւճճէթէն վէֆաթ
կլլէմիլ տիր :

—Նէ պէտալալթըղ , նէ աէհ-

չէթիւն մուսիպէթ վէ ֆէլաքէթ , տէ-
տի կէնճ Ֆրանսարդ , աճ , պու խա-
պէրին պէնի նէ տէրէճէ մահզուն
վէ միւքէտաէր դըլաբըընը սիղէ թա-
րիֆ խտմէմ :

—Փագաթ նիհանէթ սիղին նէնի-
ղէ լաղըմ , աճն ժօղէ Բօլէրօ սիղին
տօսթունուղ օլմանըպ , սիղ անը ճիւ-
ղիճէ թանքընըպ , տէտի Գարմէն :

—Պէնիմ դանէթլէ սէվիլիւլիւմ ,
տէկու ճէվապ վիրտի Թանքրէտ ,
պունտան չէնտ կիւն էվիլէ , պէն պիր
էճնէպի վէ մէճհուլ իւլ աճվալ քիմ-
սէ իքէն , Եարալանըպ վէ պանըլըպ
սօգաղա տիւշտիւկիւմ հալտէ , մէր-
հումու մէրգումուն պէնի խանէսինէ
գապուլ իթտիկինի , վէ քէնտի էվ-
լատը կիպի պէնի գանբըրընը , սիղ
օրանըղ ունուտապիլիրմիսինիզ : Իմ
տի նէ իչին պէնիմ թապիլի հէեէ-
ճանըմա վէ քէտէր ու էլէմիմէ հէ-
ման հիտտէթլէնմիշտինիզ կիպի միւ-
թէհայէր կէօրիւնիւնօրտունուղ :

—Նէ իչին մի , նէ իչին օլտուղու-
նօ՞ւմու սիւալ խախօրտունուղ :

—Շիւպհէսիզ :

—Լաղըրտընըն գըտաաը , պէն սի-
ղին հէեէճանընըղտան տօլանը հիա-
տէթլէնիւնօրում վէստըլամ , չիւնքի
սիղ ալէնի սուրէթտէ աճն ժօղէ հազ-
ղընտա իզհարը թէէտիւֆ իլլէտիկի-
նիզ հալտէ , դըմնէն թէէտիւֆիւ-
նիւղին պիր մըգտարընը , մէրհու-
մու մէրգումուն քէրիմէսինէ հասը
իթմէքտէսինիզ : Հալպու քի սիղ ,
պէնիմ , Անունցիաթանը գըքաանմըշ
օլտուղումու , վէ պէլքի հալէա գըս-
գանմագտա օլտուղումու բէք ալէա
պիլիրմիսինիզ : Անունցիաթան պէղա-
եէթ կիւղէլ օլտուղունտան , սիղին ,
անըն հազղընտա տիւշիւնմէնիզ ,
պէնճէ մուխաթարա տիմէք տիր :

Թանքրէտ , պիր պուսէ իլէ Գար-
մէնին աղղընը գարանարաղ ,

—է՛յ պէնիմ , կիւղէլիւք վէ սէվ-
տա մէլլէիմ օլան սէվիլիւլիւմ , տէ-
տի , սէնին քիմտէն վէպիսէ իտէճէք
սէպէպին վար տըր : Սէն տիւնեանըն
պիլլէիւմէ գատընըրընտան տահա
ղիեատէ կիւղէլ վէ գուսուրտուղ տէ-
յիլ մի սին : Էկէր աթիզ Օլիմբօս տա-
ղընըն մապուտլարը , սէնինլէ բէղա-
պէթէ չըգըշմաղ իչին , Եէնիտէն
տիւնեանա կէլէճէք օլտուղար , Եէմին
խտէրիմ քի , սանա լանբըգ բաղիպ-
լէր օլամանեաճաղ աբըլար , վէ սէնին
Եաղընըղ կէօրիւնիւլչիւն , անլէրէ դա-
լէպէ իլլէեէճէք տիր :

—Սահիճ մի , Էֆէնտիմ , տէկու
սիւալ իթտի կէնճ գատըն , Ֆէվգէ-
լատէ պիր նէգաքէթ վէ ճիլվէքիար-
լըղլա :

—Էվիլէթ , վէ սահիճ օլտուղունա ,
սիղին կիւղէլիւկինիզ իւղէրինէ Եէմին
խտէրիմ :

—Բէք իյի , ինանբըրմ , Փագաթ
նիհանէթ պէնիմ մէտու օլմաղըր-
ղըմը իսթէր իտէնիզ , Անունցիաթա-
նը խաթըրընըգտան չըգարմալըսընը :

—Վաղտա պու պիր աղ միւշքիւլ
թէքիլիֆ իսէ տէ , նէ չարէ , մատամ
քի թալէպ խախօրտունուղ , պու հալ-
տէ պէն աէ մէղպուրէթին իսմինի պի-
լէ խաթըրմունան չըգարմաճաղըմ :

Գարմէն , միւքեաֆաթ օլարաղ ,
Թանքրէտէ պիր պուսէճիք վիրտի :

—Պէնի տինլէյին , պէնիմ կիւ-
ղէլ աշըգ վէ մաշուղլարըմ , տէտի
Մօրալէս Եիւքսէք սէտա իլլէ , զանն
խտէրիմ քի , պէնիմ սէօղլէրիմի պիւս-
պիլիւն խաթըրտան չըգարմաթըղ ,
վէ սիղէ սէօլլէտիկիմ սէօղլէրտէն
բէք ուզաղա կիլթտինիզ :

—Բէք իյի , արթըգ սիղի տինլէ-
Եէճէլիզ , տճն կիւղման , տէկու ճէ-
վապ վիրտի կէնճ Ֆրանսարդ :

—Քէլամըմը նէրէտէ պըրաղմըշ
խտիմ :

—Գարթմանը պէ.րլէ.մէ.ք սէ.օգիւնտէ.:

—Հնա՛, աօղբո՛ւ, տէ.տի Մ.օրալէ.ս, պէ.օյլէ.ճէ. պիր չարիէ.ք պէ.րլէ.տի.դ. տէ.ն սօնրա, գարթման, ի.քինճի բէ. ֆիգի, վէ. պիրլի.քտէ. ճէ.նազէ. ալա. կը.նա կէ.օթիւ.քմիւ շ օրոտի.ս հէ.ման .քե.տֆֆէ.յի թայֆէ.լէ.րիլլէ. ալ.տէ.թ իթ.տի: Ղալիպա տօն ժ.օզէ. Բ.օվէ.քօ, Հալրքնքն սա.հիպ սէ.ֆայիսի օլան Մարտուէ.ն նամ՝ սէ.ֆինէ.սինի միւթա. սարքքիւ պուլունան զաթքն սօսթու, վէ. վազ թիլլէ. շէ.րի.քի իմիշ: Յագաթ, պէ.նիս՝ ազիզ շը.վալի.քէ.մ, կէ.օրսէ. նիզ շա. Մարտուէ.ն սէ.ֆինէ.սինի, նէ. կի.զէ.լ իւ.չ տիրէ.քլի պիր սէ.ֆինէ. տիր: Հէ.ք նէ. հալ իսէ, մէ.քդ ու.մ գարթմանը, կէ.օղլէ.րի գը.զարմը, վէ. սը.ֆաթք, բի.գաթամիզ պիր սու.րէ.թ .քէ.սպ իթ.միշ հալաէ. կէ.օրաիւ կիւ.մսէ, աե.բալ տէ.յիւ ս, պիր գա.շ տասիլա կէ.օղ կա.շք տալի պէ.ն աէ.օ.քմէ.կէ. մէ.ճպու.ր օլտու.մ: Հաթմա, շիւնոի պիլէ. օ հալ խաթրքմա կէ.լաի.քճէ, կէ.օղլէ.րիմ կա.շարքե.օր:

Մօրալէ.ս, պու ֆուրսաթման պիլ իսթիֆատէ, հագքք աթէ.ն պիր գա.շ տամիա կա.շ տէ.օ.քաիւ, վէ. պատէ. հու .քէ.լամա տէ.վամ՝ պիրլէ.:

—Թէ.քլիֆիմի գարթմանա պէ.նան իթ.տիս՝, աէ.տի, վէ. մէ.քդ ու.մ պանա, բէ.տա ճէ.վապը վիրմէ.քիկէ. մէ.ճպու.ր օրտու.րունու. ֆէ.վգէ.լատէ. պիր նէ.զա. քէ.թլէ. պիլաիրտի, շիւն.քի ալմը.շ օլ. տու.դու. է.վամիր ու ի.ալիմամթա իսթի. սալէ.ն, սէ.ֆինէ.սի տէ.րունինէ. հի.շ պիր է.ճնէ.պի կ.օլճու գա.պու.լ իթ.մէ.մէ.կէ. մէ.ճպու.ր իտի:

—Պէ.ն տէ. օնա —Ա.ճայիպ, պու պիր թէ.տալիլի ու.մամի մի տիր, վէ. սալա իսթիսնաիսէ.թի կ.օք մու տու.ր տէ.նու սիւ.ալ իթ.տիկիմաէ, — Եալք. նը.լ պիր իսթիսնաիսէ.թի վար սքր, ֆագաթ շիւ.պ.հէ.սիզ օ տա սիղին հագ.գը.նրգասա տէ.յիլ տիր, տէ.տի:

Պէ.ն իսէ, Եինէ. —Ձիւնառէ.ճէ. իարար ի. տէ.ճէ.ք օլու.ր իսէ.մ — աէ.տիկիմաէ, օ տալի սյանա, — Իարարքնը.գ պ.օ.շ .՝.ս տիր, վէ. պէ.նիս՝ գարարքմ ասլա ֆէ.սի իթ.տիրէ.մ.կ.գ — տէ.նու է.վապ վիրաի: Պունուն իւ.զ.լ.րինէ. պէ.նիս՝ սրթքգ օրտու.ս հի. պիր ի.չիս՝ գալ. մտարգը.նաան շի.քիլաիս՝, վէ. պու.րա. եա կէ.լաիս՝: Աէ.օյլէ.յին պագալքմ. պու խապէ.րլէ.ք հագ.գը.նտա է.ֆը.եա. քնը.լ նէ. մէ.ք.քէ.զաէ. տիր:

—Պէ.ն պու խապէ.րլէ.րի հէ.ք ճի. հէ.թլէ. ֆէ.նա պու.լա.ե.օրու.մ. տէ.նու. ճէ.վապ վիրաի թրա.քէ.ա, շիւն.քի սէ.նէ. կարար Հալանա սուլարքնտա պիր Յրասալք սէ.ֆինէ.սի պու.լունմա. սը, մատամ՝ .քի պիզի տէ.րունիսէ. գա.պու.լ իամ.մէ.քտէ. տիր:

—Պէ.նիս՝ ազիզ է.նի.թէ.մ, իւ.չը.ք պանա սիղին, զանն իթ.տիկիմիզ գա. տար պիւ.սպի.թիւ.ն պօգու.գ կ.լ.օրիւ.ն. մէ.մէ.քաէ. տիր. մի պի.ս իթ.է.միւ.ն օլ. մու.շու.մ .քի, պիզ Մարտուէ.ն սէ.ֆի. նէ.սինէ. լա.քիպ օրապիլ.ճէ.յիլ:

—Տիմ.ք պէ.եան իթ.տիկիմիզ պու. գու.լանգ գարարք ֆէ.սի իչին սիզ պիր սպի, տի.չի.նիւ.իւ.չսի սիւ.զ տիր:

—Հի.շ շիւ.պ.հէ. իթ.մէ.յինիզ .քի, սիզ մէ.քդ ու.մ՝ գարթմանա պիր .քէ.ր. րէ. միւ.րաճաթ իտէ.ճէ.ք օլտանը.գ, թի.լ.քիֆիմիզ բէ.տա օրունմալ:

—Ա.ճայիպ, նէ. ի.չին գարթմանը մէ.քդ ու.մ՝ սիզէ. գաթիլէ.ն բէ.տա իթ. մի օրտու.գու պիր խասու.սու, պա. նա իթ.ա իթ.մէ.քիկէ. մու.վաթագաթ իլլէ.է.է.ճէ.ք տիր:

—Պունուն սէ.պէ.պի մալիւ.մ՝ տիւ.ր Ձիւն.քի պէ.ն, մէ.քդ ու.մ՝ նէ.զսինտէ. պիր է.ճնէ.պիլիմ՝ հալպու. չի սիզ մէ.քդ ու.մուն վաթմտալք օրտու.գ տան մատտա, զապիթմաթ պա.հրիլէ. չի տէ.վլէ.թ.տէ.ն սիրիլիմիզ .քի.է.մին օ. լունու.զ .քի, է.կէ.ք մէ.քդ ու.մ՝, վաթմանը. նը.լա սպտէ.թ իլլէ.մէ.ք իւ.զը. վագք

օրսն թէքլիֆինիդէ մուվաֆադաթ իթմէզ խտէ , դաեէթ շայիանը թէէսիւֆ պիր հալտէ պուլունմուշ օլաճադ աքր :

—Պու պապտէ պէլքի հադգլքսընը , տէտի տօն կիւզման :

—Հադգլք օլտուգու.մն շիւպհէ մի վար :

—Հէր հալտէ պու իչէ պէն տէ պիր էլ վուրաճաղքմ :

—էվվէթ , էվվէթ , հէմ՝ պիր ան էվվէլ էլ վուրմայլքսընը :

—էօյլէ խտէ եարքն . . . :

—Պու կիւն նէ իչին օլմաուօր :

—էօյլէ խտէ պու ադչամ :

—Նէ իչին պիր ան էվվէլ տէ յիլ :

—Լաքին պու գաուար թաճիլ իթմէկէ նէ մանէա վար :

—Չիւնքի Գարմէն իլէ պէն իչի մազպուլթ պիր հալէ դօյտուգումն սօնրա , եօլճուլուդ թէտարիքեաթըմքը կէօրմէք իթմէրիդ :

—Բէք էյի , էօյլէ խտէ , շիմաի տիշարը չըգքեօրում :

—Պէօյլէ՞ մի տիշարը չըգաճադսընը :

—Աճայիպ , կիլինաիկիմ էլպիտէտէ նէ զարար վար աքր :

—Խանքը , ազիզիմ չըվալիէ , պու եօլաա պիր վիզիթա իչին , բէամի իւնիֆօրմանըղը կիլինմէնիղ հէր հալտէ լաղքմ աքր , զիրա մէգքիւր իւնիֆօրմա , պիր թիւճճար սէֆինէսի դաթմանը իչին բէք վադարլք տքր :

—Պու հալտէ պէն տէ ամիրալլաւրա մախտուս պիր հէյեթէթ քէսպ իտէճէյիմ , տէեու ճէվապ վիրտի թանքրէտ կիւլէրէք :

—Չաթէն կիւնիւն պիրինտէ ամիրալ օլաճապընըղ հալտէ , շու հարէքէթինիղ միւսթադպէլէ սօղրու պիր թէգաատալում տիմէք տիր : Պէն տէ , սիլ կիտալ իւնիֆօրմանըղը կիլինճէէ գաուար , արապանըղա պիր պէլ :

կիր գօշուքնաքնը էմր խտէճէյիմ :

—Սիլ պէնիմիէ պիրլիքաէ կէլէճէ.քմախնիլ , տօն կիւզման :

—Խանքը , շիւնքի պէնիմ պիրլիքտէ պուլունմալլքղքմ՝ ֆէնա թէէտիր խտէպիլիլ :

—Նէ՞ կիպի :

—Չիւնքի Մարտուէն սէֆինէսին գաթմանը , ագաէմճէ վիրմիշ օլտուգու պիր գարարը , պէնիմ հուգուրումնա թէպալիլ խտէմէզ , վէ պանա սիւեաճ ճէվապը վիրմիշ իքէն , գալգքալ սիլէ պէեաղ ճէվապը վիրմէսի միւշքիւլճէ օլուր :

—Պու տա հադգլք :

Թանքրէտ , Գարմէնի պիր գաշ տէֆա պուս իլլէտիքաէն սօնրա , իւնիֆօրմանըղը կիլինմէք իւզրէ , պաղչէտէն հարէքէթ իթմի :

22

ԲԻՐԻՆՅՈ

Թանքրէտ թարաֆընտան Մարտուէն սէֆինէսի գաթմանընա խալլէճէք վիզիթաաա , Մօրալէսին էնիշթէսինէ բիֆադաթ իթմէմէսի , բէք հադգլք սէպէպլէրէ մէպնի խտի : Չիւնքի մէրգում շինկեանէ , գարթան Մաթիւրէն Լէմօնիէնին նէզտինէ իլքտէֆա քէնտի թապլիլ շէքլի վէ պիր Խալանուլ աալլաաաաի կիպի կիթմիշ օլմաեղ , իլլա եօլճուլուդ շէրայիթմինի վալ իչին , էֆէնալիլէրի նամրնա կէլիլ օլան պիր իթմիւար արապ խըղմէթքեալ շէքլինտէ մէրգումն թագաթիմ օլունմուշ խտի :

Պունտան մաաաա , մէրգում , ոգադատան էնիշթէսինի գօլլամապ , վէ մէրգումուն , քիմնէ իլէ մուխաթաւալք սուրէթտէ կէօրիւլապ կէօրիւլմէնէճէկինէ թէէմին օլմադ իչին , տէրհալ թէպալիլ գքեաֆէթ իթմէք թատապիտ րունտա խտի :

Թանքրէտ, թուալէթինի իքմալ խախ, պաղչէեէ ինտիկինտէ, Գարմէն եալքնըզ օլուպ, մէրգում մէզ պուրէեէ խիթապէն,

—Տօն Կիւզման նէրէտէ աիր, տէրու սիւալ իթաի :

—Գարքնտաչրմ պէնտէն շիմտի մուֆարագաթ իթաի, տէտի մէզպուրէ, չիւնքի մուհիմմ պիր իշտէն տօլտեր ալէլ աճէլէ կէլիպ քէնտիսինի չըլըրուըլար : Մէրգում անճագ պու ազչամ ավտէթ խտէպիլէճէք աիր :

Այնի վագըթաա Պէրէնիտ, արապանքն հաղըրլանտրղընը խապէր վիրտի :

—Պիր ան էվիլէ իշինիղի պիթիւրիպ ավտէթ խտին, պէնիմ զտէթ մէվիլիւլում, տէտի Գարմէն թաթը պիր սէտա իլէ :

—Ահ, մատամ քի սէնտէն այրըրտերօում, նէ դատար չարուզ կէլտէմ, եինէ կէճիքմիլ օլաճաղըմ, տէեու ճէվապ վիրտի Թանքրէտ :

Թանքրէտ, հէնուզ արապանքն չիլթէլէրի իւզէրինէ օթուրմուշ իքէն, Մօրալէս լէհճէ վէ էլպիտէ ճիհէթիլլէ պէթէքրար արապ հէ յեթի քէսպ խտէրէք, խէֆիէն արապանքն արգատքնտա օթուրտու : Արապաճը, Թանքրէտին իշարէթլէրի մուճիպինճէ, հարէքէթէ պաշաեարագ, լիման իւզէրինտէ արապտեր տուրտուրթտու : Շըվալիէ պիր իշարէթլէ իքի նէֆէր սանտալճը չըղըրարագ, պիր սանտալ տէրունինէ րաքիպ օլտու, վէ մէրգուման սանտալճըլար պիր դաշ տաղբգա զարֆքնտա, սանտալլարքնը Մարտուէն սէֆինէսի եանքնա եագլաշաըրտըլար :

Մաթիւրէն Աճմօնիէ, տօն ժօղէ Բօլէրօնուն վէֆաթընտան սօնրա, ուղուն միւտաէթ մէրհումու մէրգուման խանէսինտէ միւտաֆիր զալմագլըզը ճայիղ կէօրմէեէրէք, քէնտի

սէֆինէսի տէրունինտէքի տայիրէեէ ավտէթ իլլէմիլ խտի :

Թանքրէտ, կիւլէրթէ իւզէրինէ վատըլ օլտուլունտա, պիր Ճրանսըզ օֆիլչեալը կէլիպ, քէնտիսիլլէ միւլագաթ իթմէք իսթէտիկինի գալթանա խապէր վիրտիրտի Գարթան իտէ, պու խապէրի ալըր ալմաղ, միւտաֆիրի մէրգումու նէզտինէ խախալ իթմէլէրինէ էմր վիրտի : Միւթէագըպէն գալթանրէսմի սէլամըն իճրասքնտան սօնրա,

—էֆէնտիմ, տէտի, եա պէն եանըլքերօում, վէ եախօտ չըվալիէ տը Նաժագ սիզսինիլ :

—Խանըր, գալթան, ապա եանըլմասօրտունուզ, տէեու ճէվապ վիրտի Թանքրէտ, թանըլմըլ օլտուղունտան տօլտեր զիեատէսիլլէ միւթէհայիր զալարագ :

—Միւսիւ չըվալիէ, տէտի Մաթիւրէն, զաթէն պէն սիղին խանէնիղէ կէլէճէք խտիմ :

—Տիմէք պէնիմ նէրէտէ իգամէթ իթտիկիմի պիլիրօնիլ :

—Չանն խտէրիմ քի, սիղ հէմչէհրիլէրիմիլտէն էլուա Մանտրիք նամ Պըլթանեալընքն խանէսինտէ սաքին օլմագտասընըլ :

—Գալթան, սիզէ պիր եախօտ իքի սիւալ արղ իթմէք արզուտունտանրմ :

—Միւսիւ չըվալիէ, պէն սիղին էմրինիղէ, վէ խտէճէկինիլ պիլճիւմէ սիւալլէրէ ճէվապ վիրմէքլիկէ հէր վագըթ հաղըրմ :

—Էվիլէա պէնսաէնիղէ խտէճէկինիլ վիղիթա, նէ սէպէպէ մէպի խտի, վէ սանիէն նամըլ օլուպ տապանա տայիր օլան խուտուտաթ հագղքնտա պու տէրէճէ տօղրու մալիւ մաթընըզ վար տըր :

—Պէնիմ սիղէ խտէճէք օլտուղում վիլիթատան մագսէտ, եագքնտա Ճրանսաեա ավտէթ իթմէք իսթէտի-

կինիդան , սէֆինէմին տայիրէլէրին .
տէն պիրի , սիզին էմրինիզէ մն հապ-
վէլ օլտու դունու . պիլսիրմէ .քան ի-
պարէթ խաի :

— Աճնյիպ , տէտի Թան .քրէտ եի .ք-
սէ .ք սէտա իլէ :

— Պու խուտուս , սիզի թէամճ ճիւպ-
տէ պըրագընօր , էօյլէ տէ .յիլ մի ,
միւսիւ շըվայիէ :

— Հէմ՝ բէ .ք զիւտատէ :

— Փագաթնէ իչին , պունտաթէամճ
ճիւպ խտէճէ .ք նէ վար աըր :

— Սուրէթի ումու միւտէտէ թէամճ
ճիւպ խտէճէ .ք հիչ պիր շէ .յ հօզ
տուր , հալպու ըի իշիթաիկիմէ կէօ-
րէ , սիզ սէֆինէնիզէ հիչ պիր հօճու-
գապուլ իթմէ .ք խթմէմէտօրու մուշ-
տունուղ :

— Պու տէտիկինիզ բէ .ք տօզրու
տուր , անճագ եայընըզ սիզի միւս
թէանա թու թմագ իւզրէ էմր աըրշըմ՝
աըր :

— Գորթան , պու էմրի սիզէ վիբէն
զաթ հէր ըիմ խէ , ճան ու կէօ-
նիւլտէն թէշէ .ք ըիւր խտէրիմ՝ , հալ-
պու .քի պու զաթըն ըիմ՝ օլտու դու-
նու . աճապա անբանապիլըմիլիմ՝ :

— Շիւպէսիզ անյանապիլըրտիկիզ ,
վէ օլ զաթըն խաի , պիր աղ էվիլէլ
պէնտէնիզէ արզ իթտիկինիզ սիւալ-
լէրինիզին իքինճիւտինէ ճէվապ տէ-
մէ .ք տիր : Խմաի պիլմիշ օլուն ըի ,
եայընըզ սիզի սէֆինէմէ պմագըր-
ղըմը , տիւն .քի կիւն պանտ էմր խտէն ,
վէ սիզին իգամէթիկեա հընըզը պանա
իշար իլլէտէն զաթ , հայֆա .քի պու
կիւն պէրհայթաթ տէ .յիլ տիր : Իշիթ
օլ զաթ տօն ժօզէ Բօվէրօ տուր :

— Հիւրմէթլու վէ թէամճ ճիւպէ
շայեան իհթիւտար , մըրըլտանտը Թան .
քրէտ հէտէճան իլլէ , վէ կէօզլէրի
եաշանտարագ , պիսարէ տտէմ՝ , տօն
տաաթընտա պիլէ պէնի խաթըրըմիշ :
Ա՛հ , օլ զաթ միւրվէթլու վէ համի-

եէթլու պիր եիւրէ .ք սահիպի խաի :

— Միւսիւ շըվայիէ , օ տաիլ պիր
դաթ խաի , անբն իւզէրինէ ազլաուտ-
եալըմ՝ , շիւն .քի շիմաի օ ճէնապը
Հապ .ք հո զարտանտա աըր : Էն զի-
հատէ աղլամոնտ վէ թէէտի Ֆի
տիլմէնէէ միւսթա հապ .ք օլուն մէրզու-
մուն զըզը աըր :

— Զէվայը Անուսիլաթմա , պիսարէ
զըլճըպազ , աճապա օլ ճէսիմ՝ վարի-
տաթըլլա տիւնտաա եայընըզ զալ-
տըզընտա , հալի նիճէ օլաճապ աըր :

— Համու օլուն Հապ .ք Թէալա
հազրէթլէրինէ , մէզպուրէ պիւտայի-
թիւն եայընըզ դարնետամագ աըր :
Չիւն .քի Պրանտաաա տիկէր պիր Ֆա-
միլեա , եանի պիր բէտէր , վէ պիր
զարընտաշ պուլաճապ աըր ըի , պուն-
լարտան պիրի , տօն ժօզէ Բօվէրօ-
նուն աթիլ .ք տօթմու վէ Հապրտա .քի
սահիպ սէֆային , վէ պու սէֆինէնին
սահիպի միլլըր լը Վէ .յեան աըր , վէ
իքինճիւտի տէ միլլըրին մախտա մու Մ .
Ոլլայիէ տիր :

— Է .յ մէզպուրէ նէ վագըթ իւրա
շըլաճապ աըր :

— Իւչ կիւնէ գատար եօրա շըգա-
ճաղըլ :

— Տիմէ .ք մէզպուրէ կէնճ զըզը
մըանտաեա սիզին սէֆինէնիզ կէօ-
թիւրէճէ .ք տիր , էօյլէ մի , տէեու-
սիւալ իթտի Թան .քրէտ շէտիտէն :

— Էվիլէթ , միւսիւ շըվայիէ , մաա-
մուաղէլ Անուսիլաթմաքն սէֆինէտէ
պուլունաճապը ճիհէթիէ , մէրհոմ՝
բէտէրի , սէֆինէնէ տայիր եօլճու ա-
լընմաճաաընը էմր իթմիշ տիր :

— Ա՛հ , շիմաի հէր շէ .յի անյան օ-
րում՝ , տէտի Թան .քրէտ .քէնաի .քէն-
տինէ :

— Փագաթմ , տէվամ՝ իթտի գաբ-
թան , թէ .քրար խտէրիմ՝ սիզէ ըի ,
եայընըզ սիզ պու էմրտէն միւսթէս-
նտաընըզ : մտապաթ միւսիւ շըվայիէ ,

սիւղ պու խոթխոնտիւնէլմտէն խոթի-
Փատոն խոտէճէ քմխոնիւղ :

—Շիււպհէսիւղ խոթիՓատոն խոտէճէ-
յիւմ , էկէչքի սիւղ , միււսիւ գաղթան ,
պու խոթխոնտիւնէլմտէ պիւր տէրէճէ
թէվի իթմէ քլիկի , վէ քէնտիլէրն-
տէն սուլա պըրլամնտըզըմ' տիկէր
ի քի շախար տախի պէնիմէ պիւրի ք-
տէ սէֆիննիւղ տէրունինէ գապուլ
իլլէմէ քլիկի տէրն հտէ խոտէրունիւղ :

—Միււսիւ շէվալիէ , տէտիկինիւղ
շախարար քիմէր տիր :

—Պիրի պէնիմ' զէվճէմ' , տիկէրի
տէ գալիքըմ' սըր :

—Սիւղին զէվճէնիւղ մի , թէ քրար-
լատը Մաթիւրէն Լէմոնիէ աչի քիտը
պիւր թիւտճիւրպի , պէն սիւղին էվլի
օրտու դունուզու պիւրլէտօրտում' : Տոն
ժօղէ սիւղին էվլի օրտու դունուզու պա-
նա սէօլլէմէմիւ խաի :

—Չիւն քի օ աախի պիւրլէզ խաի :
Պէնիմ' տղար նի քիտհրմէն իճրա օ-
րունմար , անճաղ սէքիւղ կիւնտէն
պէրի տիր :

Գարթման , ֆիւզէլատէ պիր թէտճ-
ճիւսլլէ գալապընը գալըտը , վէ պիր
տապըգա գատար սիւ քիւթ իւզրէ
սուրաու :

—Գարթման , տէտի թման քրէա , մէր-
գա մուն թէտճճիւպիւնիս անլուա-
րապ , պէնտէնիւղ օֆիչիալ օրտու գում'
հալտէ , վիրիկմիւղ օրտն պիր էմրա թա-
լիմաթ հազգքնտա իճրատը լազըմէ-
տէն կէլէն հիւրմէլմ ու րիտէլթի պի-
լիրիմ' : Իմտի , էկէր արմըջ օրտու գու-
նուղ էմրա ու թալիմաթը թէվի իթ-
մնիւղ , սիւղճէ միււշքիւլ կէօրիւնէ ք-
տէ խա , վէ էկէր սիւղին գամիրնիւղ ,
մէզքիսը էմրա ու թալիմաթը թէմամը
թէմամընա իճրա իլլէմէ քլիկէ մէյիալ
խա , օլ պապաէ արթըզ խարար իթ-
մէմ' , վէ պա մէսէլէյի պէրթարաֆ
իլլէմէ քլիկիմիւղի պէնտն խոտէրիմ' : Իմ-
տի սիւղ , պէն օրնուսարապ հօրա չը-

գընըզ , պէն տիկէր պիր սէֆիննէ
քաքիւղ օրուրում' :

—Միւսիւ շըվալիէ , տէտի Մաթիւ-
րէն ազըրճա վէ սէօլլէնէճէկի քէլի-
մէլէրի դիհնիտէ թահարքի խաէրէք ,
սիւղինէ սէրպէթ սուրթիմտէ գօնուշ-
մազլըզընա միւստատէ խաէրալիսինիւղ :

—Էվլիէթ , էֆէնալիմ' :

—Մաղաթ սիւղտէն թալէպ իթտի-
կիմ' շէյ , պիր տէրէճէ միււնտէպէթ-
օիւղ սէրպէթիւնէթ տիր :

—Գարթման , խոթէտիկինիւղ կիւղի
գօնուշմանամէ կընտունուղ , էքլէրիւր
քի , պիր ան էվլիէ վէ գաթիէն սէօլ-
լէնէճէկիսինիւղ սէօլլէնէսինիւղ , զիրա
սիւղէ իզրար խաէրիմ' քի , վիրէճէկի-
նիւղ գարարը պիր ան էվլիէ պիւրմէք
խոթէրիմ' : Կիւն կիւղի աչի քիտը տըր
քի , սիւղ , պէնիմ' թէ քլիֆիսին իճ-
րատընճա պիր մանի կէօրիւնտօրու-
նաղ : Պու մանի նէ տիր :

—Պու մանի շու տուր քի . . . :

—Աճայիւղ , պունու սէօլլէմէ քպու
գատար կիւն միւ տիր :

—Պիր ալ :

—Պէյիս հօզ տուր , հէր նէ խա
սէօլլէյիսիւղ , սիւղէ վտա խաէրիմ' քի ,
սէօլլէնէճէկիսինիւղ սէօլ հէր նէ տախի
օրտա , տպա քէտէր իթմէյէճէյիմ' :

—Էօլլէ խա , միւսիւ շըվալիէ , վէս-
վէսէ խաիւտօրում քի . . .

—Նէտէն :

—Վէալլէսէ խաիւտօրում քի , պու
գատար չարուգ սուրթիմտէ իճրա ի-
տիւրիկինի սէօլլէտիկինիւղ աղար նի-
լուսէ , պիր միւնտսիւղէթսիւղ ևօրտա
օրնտըն :

—Տօրուսու , էֆէնալիմ' , տէտի
թման քրէա , էկէր սէօլլէտիկինիւղտէն
պիր շէյ անլուս օրտում' , շէյթման վի-
ճուտիմի օրթատան գարարըն :

—Էլհարըլ , էֆէնալիմ' , տէնու
տէվաթ' իթտի գարթման , պա էկը-
տէ թման քրէալիս սէօլլէտիկի սէօլլէ

էհէմմիտէթ վերմէհէրէ.բ, պանս էօյ-
լէ կէօրլունիւեօր .բի, սիղին ագառ
նի.քեահհընըդոա պաշըրճա լապրմ' օ-
լան մէրասիմ' իճրա խտիլմէմիշ օրնա-
լը աքը . մէսէլա մէգ.քիււր նի.քեահ
ըհամինի թագաթիս իշին պիր բուհպան
պուլունմամըշ, վէ պինսպէրին ալ-
աըղընըզ գալը, ասըլ զէվճէ օրնա-
եբպ, իլլա պիր տօսթ օրնուշ օրնալը
տքը, Պունունըս պէրապէր, շունու
իլալէթէն պէեան խտէրիմ' .բի, պու
խուսուստա պէնտէնիզճէ հիշ պիր ֆէ-
նալըգ եօգ տուր, վէ պէն սիղին իւ-
ղէրինիզէ հա.քիմ' օրնապ խտասաքն-
տա տէ.յիլիմ', Պապաթ, միւսիւ շը-
վալիէ, սիղ ագալը պիր .բիսնէ օլ-
տուղունուղատն, քէնտինիզ տաթի
անըսեապիլիբրինիզ .բի, էկէր իշ օ
եօլտա խէ, խտատէթէն մատմու.աղէլ
Անունցիաթանըն էմրինէ իհալէ իթ-
մէ.քիլիէ մէճպուր օլտուղում' պիր
սէֆինէտէ, էօյլէ . . . շիւպհէլի . . .
պիր գատընըն պուլունմասը միւնա-
սիպ օլամագ:

Մաթիւրէն Լէմնիէ, պու սէօյլէ-
րի կիւճիլ.քէ իրտա իթտի.բաէն սն-
րա, անլընը սիլտի: Թ'ան.քրէա խէ,
հէր նէ գատար տօն ժօղէ Բօվերօ-
նուն վուգու.յի վէ ֆաթընտան տօրա-
եք պէգանէթ միւ.թէէտիւֆ վէ միւ-
քէտաէր իաթիստէ տէ, մէգ.քիււր սէօլ-
լէրի իշիթտիկինտէ, քէնտինի թու-
թամանարագ, տուտագ.լարը իւզէ-
րինտէ պիր թէպէտիւմ' զահլը օլ-
տու, վէ քէլամա ալտալ պիրիէ,

—Աղիգիմ' շըվալիէ, տէտի, շիմտի
նէ տիմէ.բ խթէտիկինիլի անըսեօ-
րում: Սիլ, պէն էվիլ օրնու.բպտա,
մահպուպէմի զէվճէմ' մագամընտա
կէօթէրէրէ.բ, անը պէնիմիլէ պիր-
ի.քտէ Փրանսանա կէօթիւրմէ.բ խ-
թէեօրում' տէեու զանն խտիեօրում-
նու.գ: Մէօյլէտիկինիզ սէօլլէրին մա-
նէտաք պու տուր, էօյլէ տէ.յիլ մի:

—էվիլէթ, աչըգտան աչըզա սէօյ-
լէրիմ' .բի պու տուր:

—Պու հալտէ, էֆէնաթիմ', էմին օ-
լունուղ: Պէն էվիլիլիմ', հէմ' նիզամէն
էվիլիլիմ': Պէն, պիր գրալ գատար ա-
սըլլատէ, վէ պիր ալթուն մատէնի
գատար զէնիլին օլան տօն կիւղման
Մօրալէս ի Թուլիբանօ նամ' իսրան-
եօլ ասըլլատէսինին գըղգարընտա-
շը.յլա շէրան վէ նիզամէն թէէհիւլ
իթմիշիմ': Ագառ նի.քեահ տուտաք,
Պարնապիլիլէր մանաթըրընըն պա-
րուհպանը թարաֆընտան, գայնըմըն
խանէսինին իպատէթ օտաքնտա օ-
գունմուշ տուր, վէ պէն սիլլէ, ի.քի
տուրէթ իւղէրինտէ եաղըլմըշ, վէ
միւհիթէրէմ' բուհպան թարաֆընտան
իմզա խտիլիշ օլան ագառ նի.քեահ
հըմըն սէնէտինի կէօթէրէպիլիլիմ':

—Միւսիւ շըվալիէ, Ալլահ իթմէ-
սին .բի պէն սիլլտէն պու սէնէա հագ-
գընտա մալլունմաթ ալմագ խթէ.յիմ',
տէտի Մաթիւրէն, սիղին քէլամընըզ
պէնիմ' իշին քեաֆի տիր:

—էօյլէ խէ միւշ.քիւլաթ նէրտէ
գալաք:

—Արթըզ միւշ.քիւլաթ գալմատը:
Պէօյլէ պիր սըրտա, պէնտէնիլ, շը-
վալիէ աը նաթագըն մահպու.պէսիսի
սէֆինէմէ գապուլ իտէմէղ խտիմ',
ֆագաթ զէվճէսի հագգընտա պու
եօլտա մուամէլէտէ պուլունմամ':

—Պապաթ գայնըմը:

—Գայնընըզ տաթի ֆամիլեանըզա
մէնտուպ օրնալլէ, հագգը.յլա օ տա-
խի գապուլ օլունահագ աքը:

—Գաթթան, պու խտտուտա սի-
զէ ճան ու կէօնիւլտէն թէչէ.ք.քիւր
խտէրիմ':

—Միւսիւ շըվալիէ, պանա թէչէ.ք-
րիւր իթմէնիզ լազըմ' տէ.յիլ տիր,
չիւն.քի պու պէնիմ' եաբուրըլմ', պէր
հայաթ օրնանտն պիր զաթըն միւրա-
աք ալիմ' ու տիսիրի տիր:

—Պու ճիւղէ պէն սիւղէ եխէ թէ-
չէ.բ.բիւր խտերիւմ , վէ սիւղէ միւթէ-
չէ.բ.բիւր օլտուղումու խոպաթ իչին ,
էլիմտէն կէլէնի տիրիւ իթմէնէճէ-
յիւմ :

Պու սէօլէբաւն ոսնրա , Սաթիւ-
բէն Լէմծնիէ , Թանքրէտէ պէեանը
չիւ.բրանիլէ իթ իյլէտի :

—Տիւմէ.բ , տէվում իթտի մէրգում
Ֆրանսաը , միւ.քեալէմէ յի պաշխանըբան
նօլ իմաղնա կէթիլրէ.բ , իւչ կիւնէ
դատար եօլա չըգաճադաբնը :

—Շիւպհէսիւ վէ պիլա իթէիսիր :
Էկեր զիեառէճէ էչեա պիլրի.քաէ կէօ-
թիւրէճէ.բսէնիւ , պիլր ան էվիէլ կէօն-
տէրինիւ , վէ բէ.բ չօլ էիւ.բ օլուր
տէեու գօրգմտեբնը , զիլրա սէֆի-
նէմ գաթէն պօշ տուր :

Օֆիչեալ , գաթթանըն էլինի պիլ
հիւանի աւրէթտէ սըգարգտան ոսն-
րա , քէնաիսինի կէթիլրիչ օլան ան-
տալա պէթէ.բրար բա.բիւլ օլտու , վէ
եարբում տաթ ոսնրա Գարմէնին նէզ-
տինէ ալտէթ իթտի :

—Նէ խոպէր , տօթմում , տէեու
սիւալ իթտի Գարմէն , նէ եարար-
նը , խօշնուամուտունու :

—Հեր շէ.յ սըրաղնտա աբր : Իւչ
կիւնէ գատար Ֆրանսաեա կիտէճէ-
միլ :

—Նէ սէառէթ , տէտի չինկեանէ
դըլը էիւ.քաէ.բ սէտա վէ մէսրուրի-
եէթլէ , եու վարլադ վէ միւղէ յեէն
զօլարբնր զէվճինին պօթունա սա-
րարադ , պանա էիլլէ կէօրի.նիւեօր
քի , սէն պէնի , սէնին կիւղէլ մէմ-
լէ.քէթիլտաէ տաճա զիեառէ սէվէ-
ճէ.բսին :

—Սեա չիւպհէ մի վար , տէտի
Թանքրէտ , զէվճէսինին տուտալլա-
բնտան պուս խտերէ.բ :

Անճաղ շուրտեր իրաթթէն պէեան
խտիլում քի , Թանքրէտ Գարմէն , Ա-
նունիլաթմանըն տաթի եօլնու օրտճա-

զընը սէօլլէմէտի , վէ քէնաի քէն-
տինէ միւրաճաղա խտերէ.բ ,

—Գարըլըգ հիտի իմալիսի իլէ ,
աէտի , օլ պիլարէ գըղճըղաղը սէվ-
մէ.քաէ օլտուղումու , Գարմէն զանն
իթմէ.քաէ , վէ պլինապէրին հասէտ
իթմէ.քաէ տիր : Պէլքի Անունիլա-
թմանըն պիլղէ բիֆադաթ խտէճէկինի
մէրգումէ պիլէճէ.բ օլուր խտ , պու-
րատան կիթմէ.բ խթէմէղ :

Հիւքեաէմիւ սըրաթնըն պիլր դաչ
կիւն էվիլէլինէ վէ պու հիւքեաէտէ
էրէ.յիճէ պիւ.յիւ.ք պիլր բօլ իճրա ի-
տէճէ.բ օլան պիլր շախաա , եանի Գի-
րինօեա նադլը քէլամ իթմէ.քիլի
լաղըմէտէն կէօրիւրիւ :

Գարմէնին թապիլրինճէ , մէրգում
նիւմ վաճի , օգու.եանլարըմըղա իրա-
եէ իթմիչ օլտուղումուղ իւղրէ , մէղ-
պուրէեէ խիթապէն , մէ յտան օգու-
տուղանուն , վէ թէհաիալէր իթտիկի-
նին ֆէրտաթ կիւնիւ , պէթէ.բրար
Հովանտա ալտէթ իյլէտիլինտէ ,
Մօրալէս իլէ Գարմէնին սա.քին օլ-
տուգարը էվի եախօա դուլիպէ.յի
խալի պիլր հարաէ պուրտու :

Շէօլլէ քի մէգ.բիւր գուլիպէնին
գարուտու պիւսալի.թիւն աչըգ օլուպ ,
վէ գըրըգ տէ.օ.բիւ.ք մօպիլեաթ տա-
խի էօթէ պէրի տաղըլըչ օլտուղուն-
տան , Գիրինօ , չինկեանէ իլէ չէնկի
զըլընըն , քէնաի մաճէլի իգամէթլէ-
րինի քեամիլէն թէր.ք իթմիչ օլտուգ-
լարբնը անլաթ :

Պլինաէն ալէ.յհ բիւր զաղապ օլուպ ,
վազտա մէրգում պիլր աբալըգ քէն-
աիսինի իթրաաթ խտէ տէ , պու ճիւմ-
լէ կէօլլէրինին պէեալը գան կիպի
զըղարաթ , վէ կէօլլէրինին էթրաֆը
դօեու պիլր պէեէֆչէ բէնկի քէսպ
իթտի , վէ պուրու շմուչ էլլէրինին շա-
թըրաթը իչիալլէ կէ պաշխաթ :

Պիր գաչ տագըգա սօնրա , Բիրի-նօ էվաէն ախարը չբգաը , վէ դէրր խտիւմէմիչ օլան չիթին սըդ չալը չը-բըլարը արասընա սօգուլարադ , վէ միւ.քէտտէր սէս վէ ինիլթիլէրլէ գար-չըսընտան կէչմէ.քաէ օլան կըլան վէ .քէրթէն.քէլէ վէ սայիրէ.յի սալա վա-դիֆէ վէ ֆիթուր իթմէեհէրէ.ք , ու-ֆաճըգ պիր աղաճըն կէօլիէսի ալ-թընտա եհրէ սէրիլտի , վէ դաչարը-նը , էլլէրի իչինտէ կիղէեհէրէ.ք , թէ-ֆէ.ք.ըլուր վէ միւլահաղա տէրեասընա զարգ օլտու :

Պիր Հինսլինին , բէ.ք աղ տէֆա թէհի եհրտէ թէհաիա իթտիկինի , վէ զարեղ ու ինթիգամընըն թէսկին օլունմաղ օլտուղունու Մօրալէս պի-լիր խտի , վէ մալիւմիւմիւ.դ օլտուղու իւղրէ , մէրգում՝ պիր գաչ տէֆա սա պու խուտուսու սէօլլէմիչ խտի :

Հագըգաթէն ֆիրինօ պու ինթի-դամընը նէ սուրէթտէ ախլ իտէճէ-կինի քէնստի քէնստինէ միւլահաղա ի-տէրէ.ք :

—էկէր հէնուղ շէհիրտէ խէլէր , պէթէ.քրար պուլաճաղըմ՝ էկէր կիթ-միլլէր խտէ , տիւնեանըն ուճունա դա-տար քէնստիլէրինի թասագիպ իտէճէ-լիմ՝ , ախմէ.քտէ խտի :

Մէրգում՝ , պու դարարըր դաթիէն վիրտի.քտէն սօնրա , աեաղա դալգ-տը , վէ դուլիպէնին չիթինի թէր.ք պիրլէ , լիմնա սօղրու եիւրիւմէկէ պաչլար :

Օրատա , հալանըն մուխալիֆէ-թի սէպէպլինտէն , ի.ք կիւնտէն պէ-րու Հալանատան հիչ պիր սէֆինէ հարե.քէթ իթմէմիչ օլտուղունու խա-պէր ալար : Պու սուրէթլէ , Մօրալէս իլէ Գարմէնին շէհիրտէն ախարը չըգ-մաիչ օլտուղլարը անաչլարադ , Բիրինճուն խըլլէթի գօլալաչմըչ օլ-տու :

Փէրատաը կիճէ , մէրգում՝ Բիրի-

նօ , օլմանտարի դուլիպէսինէ կիտէ-րէ.ք , մալի.ք օլտուղու պին ըիալթ-րանը եէաինէ ալար , վէ Հալանաեա ալտէթլէ , Մօրալէս իլէ Գարմէնին թէր.ք իթմիչ օլտուղլարը դուլիպէտէ .քէնտի մուլագ.գաթ իգամէթինի թէհտաիս իլլէտի :

Փէրատաը կիւնիւ ալէսասպահ , Բի-րինօ , սալա թանըլմաեաճագ պիր սուրէթտէ լիման համալը դընաֆէ-թինէ կիրիպ , շէհրին էթրաֆընը սօ-լաչմանա վէ չաչուտրուգ իթմէկէ պաչ-լատը : Մէրգում՝ , թէ.քմիլ կիւնլէրի-նի , ըրլսթըմլար իւղէրինտէ , լիման ճիվարլարընտա , վէ պաչլըճա սօգագ-լարըն քէօշէլէրինտէ կէչիրիր , վէ էօ-թէտէ պէրիտէ , սէրսէրի Նաքօլի-թանլար , վէ եաիսօթ թէնպէլ լիման համալարը միսիլու , թօղ վէ թօր-րաղըն իւղէրինտէ եասլանըպ , վա-գաա ուեուեօր կիպի կէօրիւնիւր ի-տի իտէտէ , տիկէր թարաֆտան , հէր կէլէն կէչէնէ պագար , վէ պաչտան թըրնաղա դատար ֆէվգէլատէ ախգ-գաթլէ թէճէսաիւս իլլէր խտի :

Անճագ. մէղ.ըլուր տայիմի թահգը-գաթ վէ թահարրիեթտան հիչ պիր նէթիճէ հաաըլ օլանաաը : Շէօլլէ .քի կիւնլէր արաարտա կէչմէ.քտէ օլու պ , Հինսլի , արաաըլը ատէմլէրին հիչ պիրիաինի պիլէ պուլամմաիչ խտի :

Պունունըս պէրապէր , Բիրինօ ա-ւա մէ.յիու.ս օլմաեարադ ,

—էր եա կիճ ի.քիսինի տէ պուլա-ճաղըմ՝ , ախմէ.քտէ խտի քէնստի քէն-ստինէ , վէ պու սուրէթլէ Գարմէն իլէ Մօրալէս , չիւպհէսիլ պէնիմ՝ սէպէ-պլիմտէն աիւչար օլտուղլարը տէհչէթ վէ էմնիլէթտիլլի.քտէն գուրթուլա-ճագ. սըլլար : Վագաա շու էոնատէ կիպլէնիեօրլար , լա.քին տայիմա կիլ-լէնէմէեէ.ք ախլէր : Նա պիրի վէ եաիսօթ ախիկէրի էլիմէ կէչէճէ.ք աիր , վէ պէն տէ օլ վալըթ . . .

Հինալի , քելամքնը իրմալ իթմէտի , վէ լաքին էօյլէ տէհչէթամիզ մանէտատա պիր հարաքէթ իճրասընտա պուլունտու քի , պունունլա , մուալլադտա գալմքը օլան ֆիքրի վէ թատալիուրու իրմալ իտիլտի :

23

ԼԻԾԱՆ ՀՍՄՄԱԼԸ

Պու էննատէ , Մարսուէն սէֆինէպինին հարէքէթ ու ազիմէթի իչին թայելին օլունան իւչ կիւն մէօհչէթին իքիսի կէչմիչ օլուպ , եալքնըզ պիր կիւն գալմքը խտի :

Չաթէն Անունցիլաթա , ուզուն մաթէմ էլալիսէսի կլիլնմիչ օլաուղու հալտէ , պիր վաղքթ տէրունինտէ , դանէթ սաատէթի հալ իլէ եաշամքը իքէն , մուալիսարէն բէտէրինին վուգուի վէֆաթը իւզէրինէ , քէնտիսի իչին ատէթա պիր մէզարիլաթան հէյեթի քէսալ իթմիչ օլան խանէսինտէ , ուզուն միւտտէթ իգամէթ իթմէքլիկէ թէհամմիւլ խտէմէեքէք , Փրանտան գատար քէնտիսինէ ըիւֆադաթ խտէճէք օլան օտաարնըն պէպէմէսիլլէ սէֆինէեքէ կէլմիչ , վէ սէֆինէնին սալթանաթ տայիրէսի օլան սալօնա վէ իքի գամարան միւթաարքէ օլմուչ խտի :

Մօրալէս խտէ , քէնտիսի կիպի մուազզամ պիր զաթ , էչեաքը սէֆինէնէ ըաքիպ օլուեօր տէնիլմէսին իւչին , տէրունի սէֆինէեքէ , գալիճէ մըխը վէ ճէսիմ սուրէթտէ եիւքլու օլարագ , պիր խայլի սանաքդ նագլ իթաիրմիչ խտի :

— Հայ շէյթան , հայ , տիմէքտէ խտիլէր սանաալճըլար պէյնլէրինտէ , մէգքիւր սանաքդլարը , սանտալլարը իչինէ վաղ իթմէքլէ մէչղուլ օլարագ , դայիպա պունյարքն տէրունինտէ ,

տէ , Բէրու խմէրաթօրունուն սէրվէթ վէ վարիտաթընա ըհգապէթ խտէպիլէճէք տէրէճէտէ խազլինէլէր պուլունմագտա տըր : էկէր սանաքդլարքն սահիպի , պիզիմ ալթը այլքք քեարքմըզա մուգապիլ շու սանաքդլարքնը պիզէ վիրէճէք օլա , տօլրունու հագգըմըզտա խանըլը օլուր :

Պիչարէ սանտալճըլար . . .

էկէր պիր քիւսթախ մէնֆաաթբէրէսթ , պունլարքն սէօզլէրինի ֆիիլէն իճրա իթտիրտէ խտի , սանտալճըլար քէք ֆէնա պիր հիսապ վէ թախմինտէ պուլունմուչ օլաճագլար խտի :

Չիւնքի Մօրալէսին օլ պէօյիւք , աղբը , մաղպութ , վէ գալլի մըխը սանաքդլարը իչինտէ , տիգաթլը սուրէթտէ իւսթիւրիւլէրէ սարքլմքը չագըլ թաչարքնտան պաշգա պիր շէյ եօգ խտի :

Իմտի ինսան , հէր շէյին սուրէթի զահիրէսինտէն սագընմալը տըր , զիրա հէյ վահ , պու ալէմտէ , եիւքտէնքլէրի պիլէ , պազէն ինսանլարտան տահա գիւտտէ ինսանը ալտաթըլար :

Հէր նէ հալ խտէ , Մօրալէս , քէնտի արապ գընաֆէթինի կլիլնիպ , վէ էլլէրի սըլթընտա օլարագ , ըլլաթըմքն իւզէրինտէ տօլաչմագտա , վէ մահէլլի մէգքիւրաէն , Մարսուէնի սէյր իտէրէք , քէտէր ու էլէմ իլէ մալլութ պիր մէսրուրիեթլէ , քէնտի քէնտիսինէ ,

— Եարքն , պէն շու կիւզէլ սէֆինէնին իչինտէ օլաճաղք , վէ Հալանա իլէ Բիլլինօեու պրգամքըտա պըրագտըզմ թագտիրտէ , հէր կէօնա մուլտաթարա վէ գօրգուտան գուրթուլաճաղք , տիմէքտէ խտի :

Մօրալէս , պալէստէքի սէօզլէրի քէնտի քէնտիսինէ սէօյլէյիպ , պուրնունուն ալթընտան պիր շարքը մըրըլտանարագ տօլաչտըղը սըրատա , պիչարէ , քէնտիսինին պուլունտուզու

մահէլլատէն պիր աղ ուղագլլբտա ,
 քլմ' պուլունտուղունու , Լոսնի պիր
 մահճն աղաճը ըննկինտէ օլմտորն-
 տան տօլսեը , կիւնէշին զինտարքն-
 տան սալա միւթէէտիր օլմնետարազ ,
 վէ պալտըրլարբ Լարըսընա գատար
 աչըգ օլարազ , պիր լիման համալը
 Լէրէ չէօմէլմիշ օլտուղունու պիլմէ-
 Լօր խոխ :

Մօրալէս իլբ տէֆա Լոսնընտան
 կէշտիկինտէ , մէրգուժ համալ , Լա-
 րբ աչըգ օլան կէօլլէրիլլէ մէրգուժու
 կէօրմիւշ , Ֆադաթ անըն պիր արապ
 օլտուղունու միւշահէտէ լյլէմէտի իւ-
 զէրինէ , տէրհալ կէօլլէրինի պաշ-
 գա թարաֆա չէվիրմիշ խոխ : Հալպու-
 լի Մօրալէս , պալէստէ պէտան օ-
 լունտուղու իւղրէ , պուրնունուն ալ-
 թընտան չարգըսընը մըրըլտանարազ ,
 տէօրտիւնճիւ վէ Լախոտ պէշինճի
 տէֆա , մէրգուժ համալըն Լոսնըն-
 տան կէչէրքէն , իւշիւնճիւ պէլիթի
 մըրըլտանմասընտա , համալ , մէր-
 գուժուն մըրըլթըսընը իշխտիր իշիթ-
 մէզ տիթրէտի , վէ Մօրալէսին պիր
 գալ ստքմ իլէրիտէ ատքմ ամմա-
 սընա պէլլէտի , վէ պատէհու աեա-
 զա գալպըս , կէօլլէրինի տախի ա-
 րապը մէղպուրուն իւղէրինէ չէվիրէ-
 րէք :

— Էվիլէթ , թա քէնտիտի տիր , տէ-
 տի քէնտի քէնախնէ , պիր իրի սա-
 նիտէ թէճէտիւտէն սօնրա :

Մօրալէս իտէ , խալլիճէ կէղինտի.բ-
 տէն սօնրա , շէհրին իչէրիտինէ տօղ-
 րու ուղանմասընտա , լիման համալը ,
 քէնախիտի ալճը , վէ Մօրալէս տէ չի-
 քեար տըր կիպի , էլլի ալթմըշ ա-
 տքմ արգատա պուլունարազ , վէ լա-
 քին սալա նազարը տիւղդաթնտան
 զայալ իթմէտէրէք , մէղքիւր ալքն
 արգասընտան կիթմէկէ պաշլտար :
 Վէ պիրի աուրաուղունտա , տիկէրի
 տախի տուրուր , վէ պատէհու իրիտի

պիրի.բաի Եինէ Եիւրիւմէկէ պաշ-
 լարլար խոխ :

Պէօլլէճէ իրիտի տախի , հէման
 քիտնէ պուլունանտան պիր սօղաղքն
 պօտունա կիթաի.թաէն սօնրա , նա-
 կեահ Մօրալէս , մալիւմիւմիւղ օլան
 քիւշիւք պիր խանէնին էճնիւտէ
 տուրաու , վէ ճէպինտէն պիր անախ-
 թար չըգարքս , էվին գարուտունու
 աչտը , վէ պատէհու տէրունի խանէ-
 Եէ կիրմէտիտէ , լիման համալը , Լա-
 խոտ տահա տօղրուտու Քիրլինօ , քէն-
 տի քէնտիտէ :

— Իշիթէ մահէլլի իգամէթի , տէտի
 Հադքդաթէն մէրգուժ արապ ,
 Քիրլինօ օլուս , Մօրալէսին մէղքիւր
 խանէտէ կիրմէտի իւղէրինէ , քէնտի-
 տի տէ պիր աղ ուղագլլտա քէնտուլի
 սիւրէր իթտի , վէ պիր ախարքն պօ-
 Եունա Լապանբս , տէրին պիր տլ-
 գուԼա տալմըշ աըր կիպի կէօրիւն-
 տի իտէ տէ , կէօլլէրի Գարմէնին գա-
 րընտաշընըն զայալ օլտուղու գարու-
 նուն իւղէրինտէն գաթան այրըլմտըր :

Քիրլինօ իրի տաթ գատար մա-
 հէլլի մէղքիւր տէ պէլլէտի : Պու սը-
 րատա մէրգուժուն Ֆիքրիտէն կէ-
 չէն միւլահաղաթը պէտան իթմէք ,
 միւմքին օլմնեըս , չու գատաշընը
 տէրիլ քի , մէրգուժ քէնտի քէնտի-
 նէ իթտիկի սիւալլէրին հիշ պիրինէ
 ճէվասը վիրէմէտի :

Շէօլլէ քի , տիւշիւնիւր խոխ քի ,
 նանըլ օլուս տա Մօրալէս վէ անըն
 դըղգարքնտաշը , Լոսնի օ սէլեար
 խանէտէ իլէ օ չէնի դըղը , չէնա
 կիւն էվիլլ Ֆէվգէլտաէ սէֆալէթ ի-
 չինտէ կէօրիւնտալ.քլէրի , վէ Քիրլինօ
 պունըրքն սէֆալէթինէ գրէտան ,
 քէնտիտի զէնկին զանն իլլէտիկի
 հալտէ , վէ պու չինկեանէլէրին նէ
 մէս քէնի վէ նէ տէ վաթմտըր օլմտը-
 դը թաղախրտէ , պու կիւն քի կիւն Հա-
 վանանըն տարլատէ մահէլլէսինտէ

զտհիւրէն սալթանսաթլը պիր խանէտէ
խարեան խտէսիլմէ.բ.տէ խտիլէ.բ. :

Իշթէ սլու խուտուս , մէրդում
Հինալի իշին հալլ օրունմալ պլիմէ-
ճէլէրտէն պիրիսի խտի : Ճադաթ պիր-
տէն պիրէ զիհննատէ պիր թասալ-
վուր հասըլ օլտարադ , պիր արալըդ
մէդ.բիւր պլիմէճէ հալլ օլունուր կի-
պի օլտու , շէօլլէ .բի Գիրիսո , Մօրա-
լէօին ախլէադը մէզմուսէսինի պլի-
տիկինտէն , քէնտի քէնտիննէ ,

—Պու սլչադ հէրիֆ , քէնտի գըզ-
դարքնտաշընը սաթմիշ օլմալը տըր ,
տիմէ.քտէ խտի :

Հալպու.բի , մայիւմիւմիւզ օլտու-
զու իւզրէ , Հինալի սլու թասալվու-
րունտու եանըլմալտա խտի : Վազաա
Մօրալէս միւսայլտա ֆուրսաթ վադը
օլտու.զունտա , պէօլլէ պիր պլիլիւ.բ
ալչադլըզ իճրաքնտան թէրէտտիւտ
իթմէզ խտի խտէ տէ , ախլէր թարաֆ-
տան Գարմէն , իհթիմալ .բի , տէ.յիլ
քէնտի ֆազլիլէթինտէն (չիւն.բի մէր-
գումէնին նէ ախլէադը մէմուսէսի
վար խտի , վէ նէ տէ օլ սուրէթլէ տօզ-
մուշ վէ պլիլիւմիւշ օլմն պիր շէնկի
զրղընըն ախլէադը մէմուսէսի օլա-
պլիլիւր խտի ,) իլլա իզրահ վէ թէնէֆ-
ֆիւրիւնտան նաշլի , էօլլէ պիր ալ-
չազճա լազալըզա իլհադ վէ շէրիզ
օլուր խտի :

—Ա.հ , տէեու իլլավէ իթտի Գիրի-
նօ քէնտի քէնտիննէ , էիէր վուզուի
հալ պու խտէ , օլ մէլուն հէրիֆի էօլ-
տիւրմէ.բ. , պէնիմ իշին բէ.ք ճիւզի
վէ նաթէմամ պիր ախլը ինթիզամ
օլաճադ աքր :

Պատէհու Գիրինօ , քէնտի գըմըլ-
տանմամալըզ հալինի քէսալ խտէրէ.բ.
զտհիւրի ույգուսունա պէ թէ.քրար
տալտը : Ի.բի սասթ սօնրա , մէզ.բիւր
էվին գարուսու աչքըրալ , Հինա-
լինին եիւրէ.յի վարմալ օլտու : Վէ
պէլ.բի Գարմէն պիզգաթ տիշտը շը-

գար տէ.յի մէմուլ իտէր ի.բէն , Պէ-
րէնիսին մարիֆէթիլլէ Մօրալէսէ մուհ-
տուպէն մաաշ իլէ թութուլմուշ օլան
կէնճ պիր արալ սէ.յիտիշարը չըգտը :

Մէրգում սէ.յիս , ալէլ ումում ա-
լապաճըլարա մախտուս աչք.բէն.քլի
պիր էլլիտէ կիլինմիշ օլուպ , իշրէթ
իթմէ.ք իւզրէ , եադքնտա պուլունան
պիր մէ.յիսանէեէ կիլլիճէ կիթմէ.քտէ
խտի : Պու արապ , Գիրինօնուն եա-
նընտան կէշտիկինտէ , Հինալի աեա-
զա գալըաք վէ սէ.յիտէ խիթապէն ,

—է.յ , պանա պադ արգատաշ ,
տէտի , նէրէ.յէ պէօլլէ :

—Իշրէթ իթմէ.յէ , իշրէթ , տէտի
կէնճ արապ մուխթասար սուրէթտէ :

—Պէօլլէ եալքնըզճա մը :

—Է.յիլէթ :

—Լաքին պէօլլէ եալքնըզճա իշ-
րէթ իթմէ.ք իլի տէ.յիլ տիր :

—Խայըր , խայըր , պուրանըն բա-
զքսը բէ.ք լէզիլ տիր , պիր քէրրէ
պօղալըմա ագալըլնտա , ճէննէթի
կէօրիւեօրում կիպի զանն խտէրիմ :

—Էօլլէ ամնա , ի.բի քիշի օլտա տա-
հա թաթլը գաշար , շիւն.բի պիր թա-
րաֆտան իշիլիւր , պիր թարաֆտան
տա գօնուշալուր : է.յ , նանըլ , շու-
րագր քէ.յիֆինէ պէնի տէ արգատաշ
իթմէ.ք իսթէրմիսին :

Պու սէօլլէր իւզէրիննէ արապ , Գի-
րինօեա տիզ.գաթլէ պազմաեա պաշ-
լաաք , շիւն.բի լիման համալընըն կէ-
րէ.ք լէհճէսի վէ կէրէ.ք էլլիտէսի մէր-
գում սէ.յիտէ բէ.ք խօշ կէօրիւնմէ-
եօր խտի :

—Նասըլ , բալը օլուրմուսուն :

—Բազը օլպըմ ամնա , բարաեք
քիմ վիրէճէ.ք :

—Պէն :

—Սահիհ մի :

—Պանա պազատնա , պէնիմ ալ-
զըմտան պիր տէֆա սէօլ չըգտը :

—է.յ , բարան նէրտէ :

—Ամեն իմանաբղ հերթիք իմիշտին ,
իշխէ բարա :

Գիրքնս պէօյէ տէեերէք , ճէպին-
տէն պիր ավուճ ազչէ չըգարտը , վէ
սէ յիսին միւթէ հայեիւր օլան կէօզլերի
էօնիւնտէ սալլամաւր յլա , մէրգուճ
մէ յիսին սիւեահ լէ հճէսի իւզէրինտէ
պիր մէսրուրիւեթ էսէրի միւշահէտէ
օլունտու , վէ պու ճէօմէրա վէ զէն-
կին լիման համայքնքն գօլթու զունա
կիրէրէք :

—Հայտէ կիտէլիմ , հայտէ , տէ-
եու ճէվապ վիրաի :

Պիր գաչ տաղըզա սօնրա , անսը-
զքն պիր պիրլէրի իլէ տօթ օլմուշ օ-
լան պու իքի բէֆիդլէր , լիման ճի-
վարլարքնտա օլուպ , էճնէպի կէմի-
ճիլէր իլէ ճէպլէրինտէ պիր մըգտար
ազչէլէրի պուլունան արապլար իչին
կիճէ վէ կիւնտիւղ աչըգ օլան մէ յ-
խանէլէրտէն պիրիսինին արա թարա-
ֆընտաքի սալլարքնա պիրլիքտէ կիր-
տիլէր , վէ պիր բօմ շէշէսի իլէ իքի
բօմ դատէ հինին գարչըսքնտա օթուր-
տուլար , վէ պիր թարաֆտան սօլտու-
րուպ , տիկէր թարաֆտան իչմէեէ
պաշլատըլար :

Գիրքնս իլէ արապքն պու սըրատա
իթտիքլէրի միւքեալէմէ յի օգուեան-
լարըմըլա պիլտիրմէ քլիկէ լիւզուճ
կէօրմէ յիղ : Անճագ շու գատարքեք
սէօյլէրիղ քի , պիր տտաթտան սօն-
րա , Գիրքնս , զիքրի սէպլգաթ իտէն
խանէնին իչէրիսինտէ պունտան ազ-
տէմ վագք օլմուշ օլան ահպալին
քեաֆֆէսինէ վագքֆ օլուտ : Անճագ
տապըգ մուղիգաճը իլէ իքի եէնի
էվիլիլէրին եագքնտա , վէ հաթթա ֆէր-
տաթ կիւնիւ Հալլանաեք թէքք իթ-
մէք իւզրէ օլուղլարքնք անլանա-
մաթը , չիւնքի մէրգուճ արապ սէ-
յիսին տախի օլ ճիհէթլէ մայի մաթը
եօգ իաի :

Շուրաեք տախի իրալէ իտէրիղ քի ,

պու իքի սրգատաշլար պիրպիրին-
տէն այրըլտըզլարք էսնատէ , պէ յի-
լէրինտէ պիր կիլլի մուգալլէլէ ագա
իթտիլէր քի , իլէրուտէ պունուն նէ-
թիճէսինի կէօրէճէ յիղ : Սէ յիս , շիմ-
ակլիք միւքեաֆաթ օլարագ , երկիր-
մի պէշ բիտաթրա տիւղ իյլէտիկին-
տէն , մէպլաղը մէղքիւր քէնտիսինէ
տիւնեանքն խաղինէլէրի գատար ճէ-
սիմ կէօրլգնտիւ , վէ պունտան պաշ-
գա ալտըղը պաղը էմրիլէրի տախի իճ-
րա իտէճէք օլուրա , մէպլաղը մէղ-
պուրուն իքի միպլինի ալմագ վատը-
նը տախի իսթիհալ իյլէտի :

Պունըլար մէ յիսանէտէն չըգաթըլա-
րքնտա , Գիրքնս , Մօրալէս թարաֆրն-
տան քիրալանմըջ օլան խանէնին եօ-
լունա սիւլիւք իթմէ յիպ , Բուէրթա
սը թիլէրրա եագքնլարքնտա վագք օ-
լան մագարաեա սէրիսն միւթէվէճճիհ
օլուտ , վէ տէրունի մագարաեա կիրէ-
րէք , օլ կիւնիւ պիր տախի տիշարը
չըգմաթը :

Մալիւմիւմիւղ օլուղու իւզրէ ,
Ֆէրտաթ կիրն , Մարտէն սէֆինէ-
սինին հարէքէթիսինն եէվմի մախտու-
տու իաի : Օլ կիւնիւ սապահլաեքն
թանքրէտ եանան լիմանա կիթտի ,
վէ օլատա պիր անտալ քիրալանա-
րագ , մրանսըլ սէֆինէսինին եանը-
նա եագլաշաք , վէ քէնտիսի իլէ զէվ-
ճէսի վէ դայիքնքն սաաթ գաշտա սէ-
ֆինէեէ կէլմէլէրի լաղբո՛ իտուկինի
գարթման Լէմօնիէտէն սիւալ իթտի :

—Միւսիւ չըվալիէ , ճէվապ վիրաի
գարթման , տէնիլին սուլարը սաաթ
իւշտէ չէքիլմէեէ պաշլարլար , պինտէն
ալէ յհ , տէնիլին շու հալի լիմանտան
տիշարը չըգմագ իչին պիղէ եարաթմ
իտէճէք օլուղլունտան , սաաթ իւ չէ
չէրէեք գալարագ տէմրի չէքիպ եօ-
լա չըգաճագթմ : Էկէր աղիմէթիմի-

զին էն սօն սաամթ ընտա կէմիւնէ կէլ-
մէ.ք նիյէթինատէ իտէնիզ , սաամթ ի.քի
պուչուդատա կէլէպիլիւրսինիզ . Ֆադամթ
կէճի.քմէ յինիզ , զիրա հագդ.քնըզատա
օլան Ֆէվդէլատէ հիւրմէթիմէ վէ սի-
ղէ խօշուտ օլմագ արզույի շէտիտի-
մէ նխայէթէն , սիղէ պէ.քլէմէ.քլիկիմ
աղա միւմ.քիւն տէյիլ տիր . զիրա
պիչարէ մատմուղէ Անուցիաթանը
պիր ան էվիէլ , քէնտիսի իչին զա-
նէթ միւ.քէտտէր օլան շու շէհիրտէն
ուղազլաթմագ խթէրիմ :

—Գորթման , նէ տիմէ.ք խթէտի-
կինիզի անրատըզմտան , էղհէր ճի-
հէթ սիզի թահալին խտէրիմ : Պու-
նունըս պէրապէր , քեամիլէն միւթէ-
քիհ օրուն , պէն վէ պէնիմ.քիլէր վագ-
թինատէ կէլէճէյիլ :

—Իւմիս խտէրիմ , միւսիւ չքլա-
լիէ , վէ սէօղիւնիւզէ իթիմատըմ օլ-
ատուղունու տախի կըպլէթէն պէտան
խտէպլիլիմ :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա , թան.ք-
րէտ , դարանա չքզքզ , ադաէմճէ
խանէլէրինտէ միսաֆիր դալմըշ օլ-
տուղու Պրըթանիալը էլուս Սանտրի.ք
լիլէ մատամ Իվօնա վիչուալշմանա
կիթաի :

Պու թէվէ.քէլի տաամլար , մէր-
գում տէլիդանլընըն դարիպ պիր սու-
րէթատէ էվլէնմիշ օլտուղու խապէրի-
նի մուխթատար սուրէթտէ իշիթաի.ք-
լէրինտէ , Ֆէվդէլատէ թէաճիւպ
իթաիլէր , վէ էվիէլ պէ էվիէլ հօճա
Սանտրի.ք քէլամա աղազ պլիլէ :

—Միւսիւ չքվալիէ , տէտի , ճէ-
նապը Հագդատան թէմէննի խտէրիմ
քի , խանէնիզատէ , շայէպթէ օլտուղու-
նուզ սաատէթ ա իգպպէ նայիլ օ-
լաթընը :

—Պէն տէ պէնիմ միւ հիթէրէմ զէվ-
ճիմ կիպի թէմէննի խտէրիմ , տէտի
մատամ Իվօն պաշքնը սալլախարագ ,
անճագ շու դատարքնը սէպլէրիմ վի :

պիզիմ Պրըթանիատա պէօյլէ էվլէն-
մէզլէր , վէ պու սուրէթլէ էվլէնէն
գօճալար էյի օլմաղար :

—Պանա էօյլէ կէլիւօր քի , տէուու
պէտան իթաի թան.քրէտ կիւլիւմէ-
նէրէ.ք , սիլ պէնիմ էվիլի.ք էօմրիւմ
տէ , միւթմագպէլ իչին պաղը շիւս-
հէլի հալլէր կէօրիւօրսունուղ :

—Սլլահ իթմէսին , տէտի իհթի-
ւար դատթն , Ֆադամթ նէ խթէրսի-
նիզ , միւսիւ չքվալիէ , պէն , պիզիմ
ճիլար քիլիտէնին պաշ րահիպինին
էֆ.քեարքնտաեմ , օ տէր խաի քի ,
իւշ բաղար իւսթ իւսթէ քիլիտէ իչին-
տէ , վէ դուտատար շէրիֆ զէմանըն-
տա , էվլէնէճէ.ք օլանլարըն խիմլէրի
թէ.քրարլանմատըզճա , խալլէն ադ-
ար իլտիվաճ մագպուլ վէ միւթէ-
պէր օլտմաղ , վէ զանն խտէրիմ քի ,
օլ միւհիթէրէմ զաթըն պու խուտուս-
տա հագդ.ք վար խաի : Հէյ վահ ,
էօյլէ հլա խաիօրում քի , օլ զաթը
միւհիթէրէմ , շու էանատէ վէֆամթ իթ-
միշ օլմալը սըր :

Պու քէլամլէրտէն սօնրա , թան.ք-
րէտ մատամ Իվօնա , քէնտի խաս-
թալըզ զէմանընտա , կէրէ.ք թապիպ
վէ կէրէ.ք կըաճար իչին թէէտիտէ ի-
տիպիշ օլան մէպալիդի ճիւղիլէյի ի-
թա իլլէտի , վէ պատէհու մէրդուման
կլէ վէտալաշքզ , օրատան հարէ.քէթ
իթաի : Մէրդումուն աղիմէթի էանա-
պնտա , մատամ Իվօն , քէնտի քէն-
տիտէ ,

—էօյլէ պիր մէլուն դարքնըն ար-
գատընտան կիթմէսինի խթէմէտիկիմ-
տէ , հագդ.քմ կօզ մու իմիշ , տէտի ,
չիւն.քի , օ Եօլտա պիր մէլուն մալուդ ,
պիր իլտիվաճ իչինէ կալքնըզ բար-
մաղընը սօզ աճագ օրա , սահիհէն օ
իչիթէ պիր տէտիտէ օլմագ լաղըմ կէլիւ-
ր :

Պիլ , մէրդումէնին շու քէլամլէրի-
նի էատտէն վէ գաթիէն դապուլ վէ
թատարիլ իթմէյիպ , անճագ շու դա-

տարընք պէտանա մէճպուրուզ քի , մատամ Սանտրի.ք , պիւսպիւթիւն հագդարզ տէյիլ խտի , վէ զանն խտէրիլ քի , պու պասպտէ օգուեանդալըմըդ տա պիզիմ իլէ հէմէՖ.քիւար տըրլար :

• •

Թան.քրէտ , զէվճէսինին նէդտինէ ալմէթինտէ , էօյլէն օլմուշ խտի , Մէզպուրէ , կիւղէլճէ վէ միւ.քէնմէլ սուրէթատէ թուալէթինի ի.քմուլ իթմիշ օլուսլունտան , Թան.քրէտ միւ.թէհասյիւր գալարագ :

—Օ՛ , Դարմէն , նէ՛ դատար կիւղէլլէշմիշնիլ , աէտի :

—Օնա շիւպհէ մի վար , պէն դաթէն կիւղէլլէշմիշ օլտուզումա պիլիւրիմ , ճէվապ վիրաի կէնճ գատըն , պիւր ճիլլէյի մախսուս իլէ , Ֆազաթ մատտաէ պունտա տէյիլ աիւր , սիլ գարթանընըլ կէօրաիւնիւզ միւ :

—Շխմաի օնուն եանընտան կէլիւօրում :

—Էյ նէ վազըթ սէֆինէ հօլա չըգաճագ տըր :

—Էկէր Մարսուէնին պիլիւլ կիթմէսինի խթմէմէզ խտէ.ք , սաաթ ի.քի պուշուգտա տէրունի սէֆինէտէ պուլունմագըլըլըմըլ լալըմ կէլիւօր :

—Պէնիմ ճէսիմ սանտըլարըմլա , էօյլէ տէյիլ մի , աէտի Մօրալէս :

—Հէր նէ հալ խտէ , ալիլ գայնըմ , վազթինտէ պուլունմալըլըլ , թէ.քրարըստը Դարմէն :

—Էվիլէթ , էվիլէթ , վազթինտէ պուլունմալըլըլ , թէ.քրարըստը Դարմէն :
—Զաթէն հէր շէյիսիլ հալըր տըր , աէտի Մօրալէս : Պէրէնիս տէ , Դարմէն իչին պիւր թահթըլվան թաթմուտա կիթաի , սիլիւն իլէ պէն արապա իլէ կիտէճէյիլ :

—Միւնտաիլ , միւնտաիլ , ճէվապ վիրաի Թան.քրէտ :

Իլ.ք կիւնտէն պէրու Մօրալէսին

Ֆի.քրի պիւր խուտուս իլէ իշթիլպիլ իտիլ , մէրգում պու սէպէպտէն , տալիմա իմէրէտաիւա վէ իլաիւրապ իչինտէ խտի : Շէօյլէ քի Մարսուէն սէֆինէսինէ , քէնտինին արապ գըյաֆէթիլլէ կիւտմէտէճէյիտէն , կիւնտիւլ վազթը հէր վազթթ.քի սիմաալըլա կիթմէտէ մէճպուր օլաճագ խտի :

Վազաա շու սօն սաաթտա Մօրալէսին , Քիլինսօտա թէսաաիւֆ իթմէսի , միւճէրքէտ կէօրիւնմէզ խտի խտէ , իհթիմալտէն պայիտ տէ տէյիլ խտի : Իշթէ պու վէալէսէլէր իլէ , սաաթ ի.քիտէ Դարմէն թահթըլվանա , վէ սաաթ ի.քիլի շէյիլէ.ք կէշէրէ.ք Մօրալէս իլէ Թան.քրէտ տախի արապալարընա լա.քիլ օլարագ հօլա չըգալըլար : Մրապաճը արապաեը սիւրաթիլէ սիւրմէսինտէն , Թան.քրէտ Մօրալէսէ խիթալէն ,

—Պու պէյիլը , պիլի տիւշիւրէճէ.ք , աէտի :

—Խանըր , խանըր , ճէվապ վիրաի Մօրալէս , պու պէյիլը կէնճ վէ զուվէթիլ տիւր վէ սէյիտաէ ուսթմաաըր , խտի գօրգմանըն , սէվիլիւլիւ էնիշթէմ , վէ քէնտի քէնտինէ տէ , օնտագըլատան Քիլինսօտան հիշ պիլ գօրգում գալմահաճագ տըր , աէնու իլալլէ իթաի :

24

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՏՏԻԵԼԼՕ

Պէօյլէճէ արապա գաեթի սիւրաթլէ կիտիլ , թապիաթիլլէ թօղու աիւմանտա գաթալըլընտա , Մօրալէս քէնտի քէնտինէ վէ մէպուրէն ,

—Իշթէ պու իլի , աէմէքտէ խտի , վազաա սալլանընսօրուզ աւնիս , լուեըգըյա տա կիտիւօրուզ : Իշթէ եիւկիւս պիւր պէյիլը , վէ ալէտա տա պիւր սէյիս : Էկէր շու արա ճէպիմտէ պիլ

դաչ ըխալըմ՝ օլտա խտի , պէլքի չք-
դարբալ , շու սէյխտէ վիրիբ խախմ :
Թանքրէա խտէ , արապանքն պու տէ-
րէճէ աճէլէ իլէ կիթմէսինի կէօրէ-
րէք , տիւչարք իղախրապ օլտադատ
խաի խտէ տէ , դայնքնա դօրդադ կէօ-
րիւնմէմէք իչլին , սէս պիլէ չքդար-
մանօր խաի :

Նիհատէթ արապա , իքի դօլա
թադախմ՝ օլտան պիր սօգադ աղղընա
վասըլ օլտու : Սօլ թարաֆի կօլու լի-
մանա , վէ սադ թարաֆի կօլու տախի
տօղրուտան տօղրու Բուէրթա աք Թի-
էրրաւա կէօթիւրիւր խաի :

Ալ էդէրա տէտի , Մօրալէս սէ-
յիտէ : Պէյիլը խտէ , սօլ թարաֆա
տէօնէճէք եկրտէ , սադ թարաֆատա-
րի սօգադա տէօնախ :

— Էյ , պագսանա պանա , պաղըր-
աք Մօրալէս պիւթիւն դուվիթիլլէ ,
նէ տէտիլիմի իչիթմէն օրմուտու : Սա-
նա ալ Գէրէշ տէմէկօրում , ալ էդ-
էրրա տէկօրում :

Պու էմի իւզէրինէ , սէյխ սխմ
սուրէթտէ արդասքնա տէօնէրէք ,

— Անրատքմ , էֆէնախմ , անլատքմ ,
տէտի , Ֆադաթ պէյիլը խըրպ աք ,
պէնի տինլէմէկօր , վէ բասթ կէլէ
կիտիկօր :

— Պէն էօլլէ օլտուդանա էմին ի-
տիմ , տէտի քէնտի քէնտինէ չքլա-
լիէ :

— Ալլադ հէրիֆ , շիմտի սէնի պու-
թօնուտուն պթքնաա կէպէրթտիլի-
րիմ՝ հա , տէտի Մօրալէս էլի իլէ սէ-
յիտէ թէհատա խտէրէք :

— Էֆէնախմ , ճէվադ պիրտի ա-
րապ , սիդ պանա պիւթիւն դուվիթ-
թիմ իլէ պէյիլըր դօշտուրմագըրք
էմի իթտինիլ , պէն տէ օնու իճրա
իթտիմ : Շիմտի պէյիլը շիտաթիլէ
կիտէկօրա , պուտաա պէնիմ՝ նէ գա-
պահաթիմ վար աք :

— Պարի չալըք ի տուրաուրաքն :

— Տուրաուրմաւա չալըքըօրում
ամնա , միւմքին օլտանօր :

— Տօն կիւղման , տէտի Թանք-
րէա , դանն խտէրիմ քի , պուտա
հիչ դօրդաճագ պիր շէյ կօդ տուր ,
չիւնքի պիր աղտան պէյիլըր օրուլուպ
տա թէսիլին օլուրաա , երնէ կէրի տէօ-
նէրիլ :

— Փադաթ , դայալ օլտան վագթի նէ
կարաճագըլ , աղիլիմ չքվալիէ , է-
կէր պիլ կէճի քիրիլ տէ կէմիտէ պիլ-
սիլ կօլա չքգարաա . . . :

— Նէ չարէ , վագաա Ֆէնա օլուր ,
լաքին , իճթիմալ քի Գարմէն պու-
րատա դալաճագ օրուղունտան , օ
վագթի իճապընա պագարըլ :

— Փադաթ պու պէնիմ իչիմէ կէլ-
մէլ , տէտի Մօրալէս քէնտի քէնտի-
նէ , զիրա տիկէր պիր տէֆինէ կէլիպ
պուրատան կիտինճէյէ գատար Գի-
րինօ տա պիլիլ պուլուր :

— Նիհատէթ , տէվաթ իթտի Թանք-
րէա , մատամ քի շու հալէ պիր չա-
րէ կօդ տուր , պու խուտուա մու-
վաֆագաթ իթմէքիլիէ մէճպուրուլ :

Պու արալըդ արապա , Բուէրթա
աք Թիէրրաիլ կէչմիլ խաի : Սօլ թա-
րաֆտա , զիքրինի իթմիլ օլտուղու-
մուլ շիթտէ , օն պէլ կիւն էվիլէ
Մօրալէսին վէ Գարմէնին թէրք իթ-
միլ օլտուղըրք մաղարա միւչահէտէ
օլունմագտա խաի :

Պու մաղարանքն
իւսթ թարաֆընտա դօլու քէնքի
պէպտէն էլպիտէ կիլինմիլ , վէ պօղա-
զընտան ալճըլարա մախուուս պիր
չանթա տաթըլ օլտուղու հալտէ , պիր
տատմ պուրունուպ , մէրգում , ան-
սըղըն չալը չքրքըլարըն արասքնտան
ղուհուր իլէ , կօլուն օրթասքնտա
տուրտա : Մօրալէս արապանքն կթ-
րաֆընտաքի թօղուն պէյաղըրք ի-
լէ , պու տատմ թտնրաք , վէ տէրա-
դադ քէնիլի սօլուպ , տիթըրք վէ ան-
լաչըրմալ պիր սէտա իլէ :

— Իշխմիդ Ֆէնա, տէեու բէբէլէտիւ :
 — Յագաթ նէ իշին իշխմիդ Ֆէնա ,
 տէտի շքվալիէ պիր թէպէտսիւմ իլէ ,
 չիւն.քի մուխաթ արա օլաուդուճու պիլ-
 մէեօր իտի , վէ պիլէմէզ իտի :

— Բիրիննօ տուր , Բիրիննօ , տէյի
 թէքրարլատաք Մօրալէս , կիւճ իլէ
 անխաջըլապիլիր տէրէճէտէ եալաշ
 պիր սէտա իլէ :

Թան.քրէտ , պու իսմի պիրինճի տէ-
 ֆա իշիթտիկինտէն , պիր շէյ սնլա-
 եամանեարադ ,

— Յագաթ ազիդ գայնըմ , սէօյ-
 լէեին պանա , Բիրիննօ քիմ տիր , վէ
 պու ատամն թէսաախւֆ իթտիկիմիդ-
 տէն տօլանք դօրդաճագ նէ սէպէ-
 պիմիդ վար աքր :

Մօրալէսին պու սիւալէ ճէվապ վիր-
 մէեէ վադթը օլամաաք , չիւն.քի աթ
 սի թաթթէ կիտէրէ.ք , տօղրուճա Հինա-
 լինին եանքնա եագլաշմագտա իտի :

Մէդքիր աթ կիւրլէ կիպի կիտիպ ,
 Բիրիննօն թա կէօքսիւնէ շարբա-
 ճագ ի.քէն , մէրդուճ , էլլլլէ աթքն
 եուլարքնտան գուվիլթիլճէ թու-
 թուպ , տուրտուրթտու :

Թան.քրէտ , պու մէճհուլ իւլ ահ-
 վալ աաէմին շու խըզմէթինէ թէշէ.ք-
 քիւր իթմէկէ հազքրլանմագտա ի-
 քէն , մէրդուճն լէճճէսինտէ էօլլէ
 պիր դարադ ու աաալթէթ էսէրի կէօր-
 տիւ .քի , քէնալլի պիր հալք միւտա-
 ֆաաեա գօեարադ ,

— Աճապա պու հէրիֆ տիվանէ մի
 տիր , նէ տիր , տէտի քէնտի քէն-
 ասինէ :

Մօրալէս իսէ , հարապանքն շիլթէ-
 լէրի ալթքնտա քէնտիինի կիլլէմէ.ք իս-
 թէք իտի :

— Աշապք էնինիդ , տէեու էմր իթ-
 տի Բիրիննօ , աթիր պիր սէտա իլէ :

Պու է.մր , Թան.քրէտին թէ.քէպպիւ-
 րիւնէ տօղանարադ ,

— Տօթթուճ , սիլ քիմինիլ քի ,

պանա պու եօլաա էմր իտիեօրսու-
 նուզ , տէտի :

— Պէն քիմ միլլիմ , ճէվապ վէրաթի
 Հինալի , վէ բարմալքըլա շինկեանէ-
 յի կէօթթէրէրէ.ք , պէնիմ քիմ օլ-
 աուզուճու պու աաամա սիւալ իտի-
 նիդ : Պու աաամ սիլէ սէօլլէեէճէ.ք
 տիր քի , պէն Բիրիննօեուճ :

— Նինէ մի պու անլաշքըմալ իտիմ ,
 Ֆագաթ քիմ օլարսանքլ օլուճուզ ,
 պէնտէն նէ իսթէեօրսուճուզ :

— Սիլի էօլաիւրմէ.ք իսթէեօրսուճ :
 Թան.քրէտ արապատան աշաղք ին-
 տի , վէ կիւլմէեէ պաշլաեարադ ,

— Մ , միւսիւ , տէտի , օ նէ կիւ-
 ղէլ թասալիլուրուճուզ վար աքր , վէ
 պու թասալիլուրուճուզ տա տօղրու-
 տան տօղրուեա իդքար իտիեօրսու-
 նուզ , անճագ աթվ իտէրալինիդ ճէ-
 սարէթիմէ , սիլի թանքմադ շէրէֆի-
 նէ նայիլ օլամաաքըմտան , սօլլէյի-
 նիդ պանա քի , պէնի նէ իշին էօլ-
 տիւրմէ.ք իսթէեօրսուճուզ , վէ պէ-
 նիմ վէֆաթըմ , սիլէ նէ ճիհէթլէ
 Ֆայիտլի վէ եախօա խօշ օլապիլիր :

Բիրիննօ պու արալքդ Մօրալէսին
 էլլիտէսինին եագաքնտան թու.թուպ ,
 օլ տէրէճէ շիտտէթլէ արապատան
 տիշարք շէքաի քի , պիշարէ շինկեա-
 նէ պիր ահ տէեու պալքբարադ , ի-
 քի տիլլէրի իւզէրինէ տիւ շաիւ . պա-
 տէհու թօղլար իշինտէ միւլէմիտ օլան
 Իօրանեալքըլ , Թան.քրէտէ կէօթթէ-
 րէրէ.ք , Բիրիննօ ի.քինճի տէֆա ,

— Օլ խոսուտա պու աաամա սօ-
 լուճուզ , օ սիլէ սէօլլէեէճէ.ք տիր
 տէտի.ք ա , տէտի :

Վէ սօնրա , միւթէհայելիր պիր
 հալաէ տուրմալտա օլան սէյիտէ խի-
 թապէն , վէ մէրդուճն , ագաթմճէ
 վատ իթտիկի իւզրէ տէրուեինտէ էլ-
 լի բիտաթբա օլարադ պիր քէսէ աթքալ ,

— Արթըգ սանա իհթիեաճ գալ-
 մաաք , կիտէպիլիրսին , տէտի :

Մէյիս , խոտ , հիշ պիր ճէվապ վիր-
մէյիս , քէսէյիս ալար , վէ պէյիլիրի-
նէ պինիս , սիւրաթլէ օրատան կիթ-
տի : Փագաթ քէնախի պիր արապ
օլմագ հասէպլյէ , թապլիաթլյէ մէ-
րադլը օլտուզուտան , եիւզ աուրմ'
գատար ուզագատ տուրտու , վէ ա-
րուպարնը պիր տիվարն արգատն-
տա կիզլէյիս , քէրթէնքէլէ կիպի ,
չայը չբբբբբբբ արաքնտան սիւրիւ-
նէրէք , մէրգուան իւշ նէֆէր էշ-
լա սը կէօրմէք , վէ սէօղլէրինի իշիթ-
մէք տէրէճէսինտէ կանլարնա եագ-
լաչար :

Կէլէլիս պիր գաչ սաթբըր եօգար-
տա պրապմը օլտուզումաւ իշլէրէ :
Հինալինին , Մերանուդ պա սպամ օ
«իլէ «եօլէէէէէ» «իւր , տէյի թէքրար-
լամաթնտան , թանքրէտ Մօրալէսէ
պագմսեա պաչլտար :

Ձէվալը շինկեանէ , թօղլու եօլուն
իւսթիւնտէ տիզ չէօքմիւշ վէ կախօտ
տահա տօղրուտու կապանմը օլտու-
զու հարտէ , տիթրէր էլլէրինի օլ տէ-
րէճէ տէհչէթլէ պիր պիրինէ գա-
վաչաուրմագատ , վէ լէհճէսի օլ մէր-
թէպէ ալչագլըք վէ թէղլէլիւլ խմա
իթմէքտէ կաի քի , Փրանսըք պիր
թէնէֆֆիւր վէ իգրահ տուլուտու
հիսա խաէրէք :

—Ազիզ գայնըմ , տէտի , պու-
սինեօր Քիրլինօ տէյօր քի , քէնախի-
նին , պէնիմ ալէյհիմտէ օլան դարազ
ու աուալէթի իւզէրինէ , սիզ պանա
մալլումաթ վիրէպլիլիր իմիշսինիզ : Պու
պանա դարիպ կէօրիւնիւեօր , ֆագաթ
նիհայէթ շու միւշքիլին նէ օլտուզու-
նու պանա անրաթմանըք իշին , սիզէ
միւրաճաթ խաէրիմ : Իմտի պիտի-
կինիզ հէր նէ խոտ , պանա սէօյլէյին :

—Հէյ վան . . . բէրէլէտի Մօրա-
լէս :

—Սէօյլէյինիզ , բէճա խաէրիմ ,
սիզէ պէրլէօրում , հէմ սինեօր Քի-

րլինօ տա բէք թէլաշ իշինտէ կէօրիւ-
նիւեօր , պուտան պաչգա , պիլիրի-
նիզ քի , զայպ խոտէք վագթբմը
եօգ սուր :

—Հէյ վան . . . բէրէլէտի շին-
կեանէ իքլինճի տէֆա օլարագ :

—Պագ շու ալչագ հէրիֆէ , լաֆ
իթմէք տէյիլ , գօրղուտուտան տիթ-
րէեօր , վէ տէհչէթլինտէն քէօթրիւմ
օլուեօր :

Քիրլինօ պու սէօղլէրի սէօյլէեէրէք ,
թահգիր իլէ տէ Մօրալէսէ պիր թէր-
մէ վուրտու :

Պու խուտու թանքրէտին օ տէրէ-
ճէ հիտտէթլինի մուճիպ օլտու քի ,
Հինալինին իւզէրինէ հիւճում իթ-
մէք իսթէտի խոտէ , նէ շարէ քի
քէնտիսինին սիլահք օլմանբայ , Քիրի-
նօնուն խոտ , թիւֆէնկինտէն մաուտա
պիր տէ ուզուն կաթագանը օլտու-
զուտան , ճէսարէթ իտէմէտի : Պու-
նուկա պէրապէր շէճաթմը , ֆէվ-
գէլատէ տէրէճէտէ օլմաղա ,

—Միւսիւ Քիրլինօ , տէտի թէհտի-
տամիզ պիր սուրէթտէ , պէնիմ գայ-
նըմ օլան պիր սաըլգատէյի , պէնիմ
հուլուրումաա պէօյլէ թահգիր իթ-
մէնիզի մէն խոտրիմ , անլասըքը մը :

—Պու մու տուր սաըլգատէ , տէտի
Քիրլինօ , անաղքնը Մօրալէսին ումու-
զունա սաքսեանարագ , աուամ սէնտէ ,
սիզէ քէնտիսինի սաըլգատէ վէ զէն-
կին կիպի կէօթթրմիշ օլան պու պէօ-
յիւք էֆէնտի , սէֆիլ , գաչագ , հայ-
տուտ , վէ Ալլահըն տէրեանքնտան
գօլուլումա խապիս շինկեանէնին պի-
րի տիր : Պու հէրիֆ , պուտան ծն
պէշ կիւն էվլէլ , շու կէօրտիլինիւզ
մաղարանըն իշինտէ կաչար խոտ , վէ
գրղարնաուչըր Գարմէն իլէ պէրապէր
մէյտան մահէլլէրէ վէ սօգտգ աղբը-
լարնա կիտիպ , թիւրքի շաղբըր ,
վէ պիր գաչ բարա տիլէնմէք իշին
գումարխանէլէրէ կիտէր խոտ :

—Սէօյլէյինիզ , բէճա խաէրիմ ,
սիզէ պէրլէօրում , հէմ սինեօր Քի-

Թանքրէտ պու արալըդ, «Պու միւմբին տէյիլ տեր, ետլան սէօյլէեօրսունուդ» աէեու պաղըրաճագ իրէն, պիրտէն պիրէ խաթրքնա պիր վապաս կէլէրէք, Գալյա տիւ Բալէօ սօգաղքնասաքի գուճարխանէնին տէրունինտէ կէօրտիւկիւ թէք կէօլ միւղիգաճըյլա եիւզիւ էօրթիւլիւ չէնկի գըզը կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէրտի, վէ սախթէ տօն Կիւզմանըն մէրգուճ միւզիգաճը օլտուլունու, վէ Գարմէնին տէ մէզպուրէ չէնկի գըզը իտուկինի խաթըրլատը, վէ քէմալի հիտտէթ վէ քէտէր իլէ բէբէլէեէրէք:

—Տիմէք, անլէր խմիչլէր, տէտի, ահ, ալչագլար վէ խալիլիլէր, նասըլ պէնի ալտաթարըլար:

Պատէհու Թանքրէտ տէրին պիր քէտէր վէ սուպուդ իչինէ տալտըղքնտա, Բիրինօ մէրգուճուն շու սիւրիթիւնէ ըլտաէթ իթտի:

Մօրալէս խսէ, թօզուն իչինտէ եաթմըչ օլուպ, ախթրէեէրէք քէնտի քէնտինէ,

—Պէն հէր հալտէ զայպ օլտուճ, էկէր Բիրինօտան եագայը գուրթարսամ, շըվալիէտէն գուրթարամաեճաղըճ, տիմէքատէ խտի, վէ ճանընը, Իսրանեօլ բուգնամէտինտէ մէվճուտ օլան պիլճիւմիէ աղիզլէրէ թախիեէկլէմէքատէ խտի:

Թանքրէտ խսէ, պաշընը եօգարը գալըրըրարագ,

—Միւսիւ, տէտի Բիրինօեա, գալի վէ ճիւզիճէ միւթէէտիւր պիր սէտա իլէ, պունըր պէնի ալտաթմըչլար, վէ պէն տէ ահմագլար կիպի ալտանմըչըճ, Ֆագաթ պու խուսուս եալընըղ պանա, վէ պու պապտէ քէնտիլէրինէ մալիւմաթ վիրէճէք օլտուլում ատամլարա բոճի տիր, պունուն իչին սիզին զարագ ու ստապիթիւնիղի սնլաեախեօրում և Աճապո

պէնիմ իլէ էյլէնտիլլէրի իչին մի սիզ պէնի էօլտիւրմէք խաթէեօրսունուդ:

—Էֆէնտիմ, աէյի ճէվապ վիրտի Հինալի, պէն սիզի էօլտիւրմէք խաթէեօրում, չիւնքի պէն Գարմէնին նիշանըսը խտիմ, սիզի էօլտիւրմէք խաթէեօրում, չիւնքի եէմին իթտիմքի, պէն սալ օլտուդճա, Գարմէն պէնիմ օլտաճաղ տըր, աէյի, վէ հէր հանկը կիւնքի սնըն էյի ախիլէք պիր ատէմին էլինի թուլմաճագ օլտուրսա, կէրէք օ աաամը վէ կէրէք պիղզաթ Գարմէնի բարչալաեաճաղըճ ահա իթմիչիմ տիր: Մինեօր, պէն պիր Հինալիլիմ, սնլաաընըղ մը, վէ պիր Հինալի հէր հանկը շէյի եարմայը եէմին խտէրտէ, իճրաաընտա պուլունուր:

—Բէք պէա, աղիղիմ, տէտի շըվալիէ ճիւզիճէ խաթիհչա իլէ, պէն տիւնեատա, հէր քէտտէն զիեատէ եէմինին գըլմէթ վէ էհէմիլիեէթիւնի թանըրըճ: Իմտի, մատամքի պէնի էօլտիւրմէք խաթէեօրսունուդ, պունա պէն տախի բուլի մուվաֆադաթ խտէրիմ: Իմտի սիլահըճ պուլունմաաղըղքնտան, վուրուն, վէ էօլտիւրիւն պէնի:

—Խտըրը, խտըրը, աէեու ճէվապ վիրտի Բիրինօ, եէրէ էյիլիպ, վէ չուլը շըրքըլարքն ալթընտան, քէնտի օմուգունտաքի իլիֆէնկէ միւշապիհ պիր թիւֆէնք ալարագ, պէն սիզի էօլտիւրմէեէճէյիմ, իլլա իքիմիղ տախի այնի սիլահըրը գուլլանարագ, տուէլլօ խտէճէյիլ:

—Իլլէ պու զարիպ, տէտի Թանքրէտ քէնտի քէնտինի թօրլաեարագ, թիւֆէնք իլէ տուէլլօ, պէն էօմրիւմ տէ չօգ տէֆա տուէլլօ իթտիմճ աճմա, հէր տէֆաաընտա գըլըճ իլէ իթտիմ: Պրանսատա պէօյլէ զարիպ տուէլլօ խալիլիլինի ալա կէօրմէմիչիմ տիր: Հէր նէ հալ խտէ, էյնէրէտէ պու տուէլլօեու իճրա խտէճէյիլ:

—Շու չիթ տէրունինտէ , տէնու ճէվապ վիրտի Հինտլի , մէթըու.ք պիր հալտէ պուլունան գուլպէնին էթ-

—Բէ.ք իյի , տէտի Ֆրանսաը :

Պատէհու Բիրինո , ի.քի թիւֆէն.ք. լէրի ալարագ , վէ խամլինէ թագախիմ խտէրէ.ք :

—Ի.քիսինտէ տէ պիրէր գուրչուն վար աքր , իմտի հանկըսընը խթէր. սէնիզ , ալընըզ , տէտի :

Թան.քրէտ բաթ կէլէ պիրիսինս ալըպ ,

—Պէն հաղբըրմ , տէտի :

—Սիզ էօնտէն կիտին , պէն տէ արգատան կէլիեօրում , տէնու ճէվապ վիրտի Բիրինո :

Ա.յնի վագըթտա , մէրգում Հինտլի եէրէ էյիլտի , վէ Մօրալէսին պօյնունտան թութուպ , աեաղա դալաքրաք , վէ ճիզիճէ մուգալէմէթի. նէ նիսթէպէն , մէրգումու քէնտիսլյ. լէ պիրլիքտէ ճէպրէն չիթէ կիրտիրտի :

—Պու հէրիֆ պէնի պօղաղլաեա. ճագ , տէտի Մօրալէս քէնտի քէնտինէ , արթըզ սօն սաաթըմ կէլտի , իմտի , ես պէնիմ մուհաֆըղըմ օլան աղիզ , պանա մէրհամէթ էթ :

Մուսխարէն Հինտլի , ուղուն եաթաղանընը չըգարարագ , Մօրալէսի եէրէ եաթըրաըղնտա ,

—Միւսիւ , տէտի Թան.քրէտ եիւ.ք. սէ.ք սէտա իլէ վէ տէհչէթլէ , նէ եա. քթօրսունուզ , սագըն շու հէրիֆի էօլտիւրմէ.յինիզ , չիւն.քի մէրգում քէնտիլի միւտաֆաա իթմէտիլինտէն , պունու էօլտիւրմէ.ք խայինճէ ալչապ. լըզ սաեըլըր :

Բիրինո , պու սէօղէ ճէվապ վիր. մէտի , վէ շանթաք տէրունինտէն ուղուն վէ ինճէ պիր իք չըգարա. րագ , եաթաղանը.լլօ ի.քիլէ պէօլտի :

Պատէհու մէզքիւր իբին պիր բարչատը.լլա Մօրալէսին էլլէրինի պրթիւրիւ

տան , վէ տիկէր բարչաք իլէ տախի մէրգում չինկեանէ.յի , հէման պազ. չէնին եանընտա պուլունան պիր ա. զաճ քէօ.քիւնէ պաղլաք : Ագատճէ զի.քրինի իթմիշ օլտուղումուզ մէրագ. լը սէ.յիս խտէ , մէզքիւր աղանտան տէօրթ պէշ աաքըմ ուղազ.տա կիղլէն. միշ խտի :

Հինտլի , պու իչի պիթիրտի.քտէն սօնրա , Թան.քրէտին իչիտէպիլէճէկի պիր սէտա իլէ ,

—Պիզիմ իշ պիթաի.քտէն սօնրա , հիչ աէ.յիլ խտէ պիր տաղըգատան շու հէրիֆի պու հալտէ պուլմաեա դաթիէն էմին օլուրում , տէտի :

—Էվլէթ , էվլէթ , տէնու պէեան իթտի չըվալիէ , պիր ազտան մէրգումու օ հալտէ պուլմաաղըմա պէն տէ մէմնուն օլուեօրում :

—Հէ.յ վահ , հէ.յ վահ , սիսէ.քտէ խտի Մօրալէս քէնտի քէնտինէ , զա. լիպ հէր քիմ տախի օլաա , պէնիմ իչիմ խարապ տըր : Պէնիմ իչին պիր շարէ վար աքր քի , օ տախի պու ի. քի հիտտէթլիլէրին եէկտիկէրլէրինի էօլտիւրմէլէրի տիր : Ահ , աղիզ Մէր. եէմ անէ , էկէր պէնի պիր միւճիզէ իլէ շունլարըն էլլինտէն գուրթտա. ճագ օլուր խտէն , սանա կիւզէլ պիր մում եագմաեք վաա իտէրիմ :

—Ագիզիմ միւսիւ Բիրինո , տէտի չըվալիէ , պիզիմ տուէլլօմուզ իչին , իխթիեար իթտիկինիզ մահէլլ , բէ.ք դարիպ տիր : Պիլիրմիսինիզ , պու բէ.ք պիւ.յիւ.ք պիր մատտէ տիր , հալ պու քի վիճու.տիմիզին եարընընա գատար ուզանան շու պիւ.յիւ.ք շաք չըրըլա. րըն արտաքնտա պէօլէ պիր թէչէպ. պիւ.ս իճրա իթմէ.քլի.ք , խայլինէ կիւճ օլաճագ տըր :

—Էֆէնտիմ , պէնիմ պու մահէլլ ի իխթիեար իթմէ.քիկիմտէն մագ. սէա , իարաֆէ.յն պէ.յնինտէ , միւ. ստաթթը պապի ոագլամագ իչին տիր :

—Նէ տիմէք խթէեօրսունուզ :

—Շունու տիմէք խթէեօրում , սինեօր քի , պէն էօմրիւմիւ օրմանւ լար իչինտէ կէչէրիրում , վէ ալճբլբզ պէնիւմ սանաթրմտքր , Պէնիմ նապաւրը տիդգաթբում , գարթալ գուշու կիպի ուղաղը կէօրիւր , պունտան պաշգա , աթաղբում թիւֆէնք տէ պօշա կիթմէզ , վէ գուրշունում տա , պիր խուրմա աղաճընքն թէբէսինտէ տուրան պիր քիւչիւք գուշա նիշան խտիվիշ օլա , երնէ մահէլլի մագուտաինէ վառք օլուր : Պու հալտէ , էկէր պէն պիրինճի տէֆա աթէշ իտէճէք օլուր խէմ , սիզ էօմիւչսիւ նիւզ տիմէք տիր : Իմտի , թէքրար խտէրիւմ սիզէ քի , պէն սիպի էօլտիրմէք խթէմէմ , սիզին հատաթբնքդ պանա լաղբում տքր , զիրա , վագուա սիզ պէնիւմ տիւնեատա էն զիւտտէ սէվիլիւմ օլան պիր մախրուգու էլիմտէն զասպ իթսինիզ , ֆագաթ պէնիւմ հագգբմտա սալա գապահաթլը տէյիւսինիզ , սիզ պէնի ալաաթմասաղնք վէ խիւանէթ տախի իթմէտինիզ , պինապէրին պէն զարէզ ու ասալէթիմտէ տէ հաղգանիեթ իւզրէ հարէքէթ իթմէք խթէրիւմ : Շու հալտէ սիզին գուրթուրմանքդ իչին եալքնքդ պիր թէապիր վար տքր քի , օ տախի շու տուրեանի շու մաղարաեք կէօրիւեօրմուսունուզ :

—Էվիլէթ :

—Իմտի , պաղչէնին իքի ուճլարքնտա էօյլէ պիր սուրէթտէ տուրալբմքի , պու մաղարա արամբղաա գալքի :

—Փագաթ օ հալտէ պիրի պիրիմիզի կէօրէմէյիզ , տէաի Թանքրէտ , պու զարիպ տուէլլօնուն մուգատտէմաթթնտան հիչ պիր շէյ անյաւամուեարագ :

—Իչթէ պէնիւմ տէ սաբլ միւրատքմ օ տուր :

—Հալպու քի սիզին պու տէալյինիգտէ հիչ պիր իյղահաթ եօգ տուր , սանճագ , էկէր էֆքրարքնքդ նիհանէթինէ գատար թարիֆ վէ իյղահիտէճէք օլուրանքդ , պէլքի պիր շէյ անյաւապիլէյիւմ :

Հինալի պու սէօղ իւզէրինէ շէօյլէ տէվամ իթտի :

—Պիր քէլրէ գարչբլբզլը տուրանագ օլուր խէք , իւշ տէֆա էլլերիմի վուրաճաղբում , վէ օլ սապբգատան իթիպարէն , հէր պիրիմիլ , քէնտի էօմրիւնիւ միւտաֆաա խալպ , խտամինի էօրաիւրմէեէ չալքչմալը տքր :

—Բէք իյի , բէք իյի , տէտի Թանքրէտ , պու տուէլլօ վագատ պիր աղպէտէվիլերէ մախուտա խտէ , բէք պարիպ տիր :

Պատէհա քէնտի քէնտինէ ,

—Չանն խտէրիւմ քի , տէաի , էկէր ճէնապը Հագգ պէնիւմ էօմրիւմիւ մուհագաղա խտէճէք օլուր խէ , վէ էկէր Փրանտաւեա պիլ ալտէթ , պու վագբաբ նագլ խտէճէք օլուր խէմ , շու հիքլանէմ չօղարքն թէաճճիւպինի մուճիպ օլաճագ տքր :

—Սինեօր , տէաի Հինալի , սիզէ պէրլէկարում :

—Հաղբբում , տէեու ճէվապ վիրտի Թանքրէտ :

Պունուն իւզէրինէ , իքի տէլիգանլլար , մաղարանքն գաբուսունա կէօթիւրիւր եօլտան պիրլիքաէ եիւրիւմէկէ պաշլաաղբար , վէ մէգրիւր գարուեա վիսուլլէրինտէ տուրտուրար , վէ Գիրինօ մրանաղա խիթապէն ,

—Պէն սալա կիտէճէյիւմ , սիզտէ սօլա կիտինիլ , տէաի :

—Բէք իյի , տէեու ճէվապ վիրտի Թանքրէտ :

Պէօյլէճէ , մրանաղլ իլէ Հինալի եէկաիկէրլէրինտէն այրբլբզ , ու զաղլանաղբար : Մօրալես , պու արալբզ քէնտի քէնտինէ ,

—Շք վախիտ շինտի չիթի աթլանքայ, երգանք դուրթարածադ, վէ պէն եինտ, Գիրինո նամ դալիմ շէյթանքն բէնչէսինտէն գուրթուլամանեանադըմ, ահ, նէ մուսիպէթլի հալ, ահ Գարմէն, մէլունէ Գարմէն, շու սէնին թամանհ.քերար խանայլէրին իլէ, սէնին սէֆիլ դարքնաաչքնքն պաչքնք պադնէ պէլալարա տիւչար իյլէտին, տիւմէ.քտէ խաի :

Չինկեանէնին թախմինի պիւսպիւթիւն եանդչ խաի, չիւն.քի թան.քրէատուրա ֆիրար իթմէյի խաթրքնա պիւլէ կէթիրմէեերէ.ք, թախտի օլունան մահէլտէ աուրտու, վէ թիւֆէնկինի մուայեէնէ խաէրէ.ք, միւ.քէմմէլ օլտուղունու անլատը : Պատէհու մէրգում, շու սըրատա նէ եօրտա հարէ.քէթ խաէճէկինի, վէ նաօրլ տալբանաճաղքնք քէնտի քէնտինէ սիւալ խաէրէ.ք, պէ.քլէմէեէ պաչլատը :

Պու արայքգաա, իւչ տէֆա էլ չըրմտաք սէսի իշիաիլաի : Պունուն իւղէրինէ, Ֆրանսըզ պիր տիղինի եէրէ գօեարտդ, չալք չըրքըլարքն ալատքնտան հէման դայպ օլտու, չիւն.քի անադ.տա տուրտուղունտա պիլէ, մէղ.քիւր չալք չըրքըլար կէօ.քսիւնէ գատար չըգմադ.տա խաիլէր :

Թան.քրէա, պէօյլէճէ կիղլէնէրէ.ք, վէ թիւֆէնկինի ումուղունա տանա եարադ, Գիրինօեու կէօրաիւկիւնտէ, հէման մէրգ.տ.մու. գուրապիլէճէ.ք պիր վաղիւնէթտէ պուլունտուղունու դանն իթմէ.քտէ խաի : Հալ պու.քի Հինտլինին իթթիխաղ իյլէտիկի թէրթիպ, Ֆրանսըզքն իթթիխաղ իյլէտիկի թէրթիպտէն պիւթիւն պիւթիւն պաչգա տիւրլի. խաի :

Մէրգում Հինալի, իչարէթի վիրտի.քաէն ոօնրա, խաաի թարաֆքնտան կէօրիւլէպիլէճէկինի տէ ապա ֆիթուր իթմէեերէ.ք, մաղարտտան քէնտիլինի թիւֆրի.ք իթմէ.քտէ օլան

եիւլ ասըմքդ մէսաֆէյի կէչմիլ, վէ մաղարանքն տիւարք արգատքնա կէչէրէ.ք, օրատա թէ.քմիլ վիճուտինի մուհաֆադա թահթքնա ալմք խաի : Եալքնք անլքնքն նըսֆըլա կէօլլէրի, մէղ.քիւր էսկի պինանքն քէօլէսինտէն չըդ.քպ, չալք չըրքըլարա տուղունմադ.տա խաի :

Շու շաղիւնէթտէ, Գիրինօ, Թան.քրէտին քէնտիլինէ կէլմէ.ք իւղրէ կէչէճէ.ք օլտուղու չիթին նըսֆքնա հարիմ խաի : Պու հալտէ ի.քի խաաիմլէր, բարմադլարք թիւֆէն.քլէրինին իւղէրինտէ օլտուղու հալտէ, աաէթա սանէմ կիպի դըմըրտանմանարադ պէ.քլէմէ.քտէ խաիլէր :

Պէօյլէճէ պիր խայլի վադքթ կէչտի : Պու էսնատէ Թան.քրէա, օլ կիւնէ պատար հիսս իթմէմիլ օլտուղու պիր տուլղուլու հիսս իյլէմէկէ պաչլամք խաի : Հալ պու.քի, մէրգում Ֆրանսըզ, գօրգու տէտի.քլէրի շէյթալ պիլմէտիկինտէն, մէղ.քիւր տուլղուտու տախի տէհչէթ տուլղուտու օլմանքպ, իլլա պիր իղթիրապք միւ.քէտտէր տուլղուտու խաի.քի, եիւլէկինին չարքքնթքքնք պաղէն քէսպի իշթիտատ վէ պաղէն տախի թէսկին իթտիրիլ խաի : Չիւն.քի Թան.քրէա, զաթէն չօդ տէֆա տուլղուլարտա էօլիւմին գարչքքնա չըգմքլ, վէ տէհչէթլի խաաիլէր դարչքքնտա պուլունմուչ օլմալլէ, պէօյլէ մուլխաթարալք վադքթլարտա, էլլլլէ սիւլահը թութտուղու հալտէ, տէրունէն սա.քին, վէ տուաաղլարք թէպէտիւմ հալինտէ կէօրիւնիւր, վէ օլ պապտէ տալ ֆիթուր իթմէլ խաի :

Պիւս.քս պու սըրատա, մուլխաթարա օլտուղու աալա կէօրիւնմէեօրտու : Ֆուգաթ էսատէն մուլխաթարա եօդտէյիլ խաի : Շէօյլէ.քի մէղ.քիւր մուլխաթարա զահիրտէ օլմամաքլա, տահա պիւստէ տէհչէթամիլ խաի :

վէ թիւֆէնք աթէշինին նէ վաղըթ վէ դանդը մահէլլահէն զուհուրա կէլէ-
ճէկի, խաթը ու խանալ իլէ անաչը-
լանամուգտա խաի :

Պունտան տօլանը թանքրէտ, պիր
նէվի իլաիրապը դալպ իշինտէ պու-
լունմագտա խաի :

Մէրգում, մէղքիւր հիտի միւ-
քէտտէրի խաթըքնտան իղալէ իթմէք
իւզրէ, պիհնինի պաչգա պիր խու-
տուս իլէ իշչալ իթմէք իսթէտի խտ-
տէ, ֆիքրի տայիմա, վաղը օլան վէ
դանը պիր մէնղարէ իլէ խիթամ
պուլմագ իւզրէ պուլունան վուգու-
աթլարա հատը օլունմագտա խաի :
Շէօյլէ քի, Հալանատա խքեան իթ-
տիկի միւտտէթ զարֆընտա վաղը օ-
լան, եանի Թուտըօյլեան սէֆինէսին-
տէքի բէֆիպլիլէ իթտիկի տուէլլօ-
տան, թա դարիպ պիր դօմէտեանքն
սօն ֆատը մագտաքնտա իճրա խաի-
լէն ագտը նիքեանէր գէմանքնա դա-
տար վուգուա կէլէն պիլճիւմիէ հալ-
լէր, հէման պիր գաչ սանիւտէտէ,
մէրգում տէլիգանլըքն կէօյլու էօ.
նիւնէ կէլաիլէր :

Թանքրէտ, պիր արալըդ Գարմէ-
նի, եանի օլ կէնճ, կիւզէլ վէ տիւ-
պէր գըզը տախի խաթըրլատա քի,
մէրգումէ յի քէնտիսինին անարը զանն
խտէրէք, անքնլա թէէհիւլ իթմիշ
իքէն, մէղպուրէ հագըդաթմը հալ-
տէ, գանէթ էանա սքնըֆտան պիր
մախլուգ օլուպ, պիր աչգա, վէ ա-
տի չիմնէնին գըզգարքնտաչը, վէլ-
հատը պիր չինկիաննէ վէ չէնկի գը-
ղը խաի :

Պունտան պաչգա, մէրգում Թը-
քանաղը տէլիգանլըպը, քէնտիսինի
պիր աղտը նիքեան հալաղըքնա տիւ-
չիւքմէք իշին, Մօրալէս վէ Գարմէն
թարաֆքնտան իճրա օլունան օնու-
նան պիլճիւմիէ թէֆէրլուաթմըք տէր
խաթըր իլէտի, վէ եիւրէկինա՛ն ա-

չըմըլ օլան շու եարէնին բէք աղըր,
վէ դանը պիր եարէ օլուուղունու
հիտա իթտի :

Ելինէ թէքրաթ խտէրիզ քի, տա-
գըդալար կէչմէքտէ, վէ թանքրէտ
իլէ Գիրինօ խտէ, հալէա գըմըլտան-
մանարադ տուրմագտա օլտուգլա-
րքնտան, շու հալին ուղանմապը,
քէնտիլէրլինէ բէք միւշքիւլ կէօրլուն-
մէքտէ խաի, չիւնքի էօլմէտէ վէ եա-
խօտ էօլտիւրմէտէ հաղըր պուլունան
տատմէր, պէօյլէ պէքլէմէք մէճ-
պուրիւտէթինէ տիւչար օլտուգլարքն-
տա, զանն խտէրլին քի վաղըթ տա-
խի պոււղար իշին, եիւղ միպի սը-
թար, հաթթա սանիւտէլէր պլիլէ ճէ-
սամէթ քէնալ խտէրլէր :

Մօրալէս պիլէ, իշին պու գատար
ուղանմասքնտան տօլանը թէաճճիւպ
լիթմէքտէ իքէն, պիրտէն պիրէ ար-
գա թարաֆքնտան, գանէթ եալաչ
սէտա իլէ, շու սէօղլէրին մքրըլտան-
աղըքնը իշիթաի :

—Սինեօր սօն կիւզման, պէնի
տինլէլինիզ, ֆագաթմ էկէր եաչամա-
նըզը խաթէրաէնիզ, ապա գըմըլտան-
մանքնըզ, վէ սիզ տէ պէնիմ սէտամ-
լէ ճէվապ վիրինիզ, իշիտիեօրմուու-
նուղ :

—Էվլէթ, էվլէթ, բէբէլէտի չին-
կիաննէ, վէ սիզ հէր քիմ խտէնիզ,
վէ էկէր գալպինիգտէ պիր տէրէճէ
մէրհամէթ վէ շէֆգաթմըք վար ի-
տէ, պիլճիւմիէ աղիլլէրլին խաթըր ի-
չին օլուն, պանա եարտըմ խաինիզ :

—Սինեօր սօն կիւզման, տէվամ
լիթաի մէղքիւր սէս, սիզ զալպ օլ-
մուշ պիր զաթսքնըզ : Պունտան պէօյ-
լէ օլտուղանու պիլլիքսինիզ, վէ պու-
նա խքեաթ օլոււշտանուղ, տէ յիլ մի :

—Էվլէթ, էվլէթ, պանա եարտըմ
լիթմէգանիզ, պիւսպիւթիւն զալպ օլ-

լարք թահրիդ իշին, արս սըրա քէս-
կին սէտալէր չըգարմադաս իտի :
Իմոսի էօյլէ պիր ստի արապանքն,
օ կիտիչլէ շու քէօրբիտէ հիչ պիր
թարաֆա չարքըրպ, քէնախիսինի վէ
պինապէրին պէնի շու շուգուրուն
իշինէ : Եւ վարլամադ սըզըն սէլամէ-
թէ չըգմասը, պիր միւճիղէ տէյիլ
մի տիր :

— Հազգըն վար, գարտաչըմ,
տահիհէն պու պիր միւճիղէ տիր :

— Էօյլէ իտէ, պէնի կէօզ կէօրէ
վիգտէէ իթմիշ օլտուղու իշին տ-
պիզ ժուդ սը Գոմիօսթէլէ տուտի-
տէլիմ :

— Պիրստեր, սէպոթլը վէ սօ-
ղուզ դանլը պիր տասմին, տիւշմէ-
նինտէն գուրթուրնադ իսթէտիկի,
վէ տիւշմէնինն տախի պու թարա-
ֆա կէչէճէկինի պիլտիկի հալտէ,
քէնախ թէչէպպիւսիւսիւ հիւսնի
սուրէթտէ պաշա չըգարմադ իշին
չօզ շէյ Եարապիլիր օլտուղունա, վէ
Սլլահըն սէտասը տէյի թապիր օ-
լունան իտղըն սէտասը, պիլէրէբ
հաղըրլանմիշ պիր դաղիսէլի դա-
տէրէ իհալէ իթմէքաէ պու լունտու-
ղունա սէն ինանմապիքսն :

Գարմէն, պու ճիւմէյի թէլաֆ-
ֆուզ իտէրքէն, գալէէ լուղէթինի
պիր ֆիքրի մախտուս իլէ պիր ազ
չէտիտէն պէնան իթմաի : Սօրալէս
իտէ, աղըր վէ կէօյլէրի տըրք օլա-
րազ, մէզպուրէյի տինլէմէքտէ,
վէ իրաս իթմաիկի լաղըրտըրլարքն
թիֆի մանէտարնը անլամսեա չա-
լըչմադաս իտի : Մէրզում պիրտէն
պիրէ վէ Ֆէվղէլատէ սուրէթտէ,
կիւլէրէբ :

— Շիմաի անլատըմ, գըղգար-
տաշ, շիմաի անլատըմ, տէտի, վէ
պու սըրտաս սէնի հազգըր վէ գաթ
պէ գաթ հազգըր պուրուրում :
Հաթթմա պէն պիլի, չօզ տէֆա,

կիւղէլ Էֆրեսարլար տիւշմէնի-
րիւմ տէնու իֆթիխար իթմիշ ի-
քէն, աճիղանէ իղրար իտէրիմ
քի, շիմաիսէ պատար պէօյլէ պիր
Էֆրեսար տիւշիւսէմէմիշիմ տիր :
Խիսաս ալիմ, սէն զանէթ ազիլէ
պիր դատընսն :

Գարմէն, գարաաչընքն մէահ ու-
սիթաշիշլէրինէ ճէվապ վիրմէյիպ,
Ֆադաթ պիր էհիլ վուդուֆ թա-
րաֆքնտան թաղտիր օլունմասըն
տան սօլաչը մէմուսն օլարազ, պէյ-
կիրինի սիրաթմէ իլէրի սիրաիւ,
վէ պու սուրէթլէ իհիթար մէչէ
աղաճլարքնն արասընտաքի սաբբ
պանըրը կէչաի :

Պէօյլէճէ գարաաշ վէ դըղգար-
տաշ, պաշգա հիչ պիր լազըրար
իթմէքսիղին Սալլանաւ վասըլ օլ-
տուլար, վէ Գարմէնն օ կիւսիւ-
սապահըր, արասպաըլլա էչետաշ-
նը պրադարադ մուֆարադաթ իթ-
միշ օլտուղու օթէլին հալլիտինէ
տուխուլ էլլէտիլէր :

Մէյղուրէ, իլը կիճէ իգամէթ
իթմաիկի օտաէա պէթէքրար կիթ-
աիքաէն սօսրա, օթմէլիլի էօզապը
լաղըրթմար, վէ մերզումա իսթմապէն,
— Պիր քիմնէ Եօրմնտախատան
կէլտիկի հալտէ, Սալլանաչ շէհրին-
տէն կէչմէքսիղին, իէն — Եաղէրէ
վասըլ օլապիլիր մի, տէնու սիւսպ
իթմաի :

— Իսնիքր, Էֆէնտիմ, Ֆադաթ
պու սապալէ իքի իսթիսնաիէէթ
վար սըր :

— Գանղըրլար սըր :
— Պիրինճիսի պահրէն կիտիլէ վի,
վէ իքիսնիսի Եանթ շէհրինէ պա-
տար պէրրէն կիտիլիպ, Լուար շէհ-
րինտէ տախի սէֆինէէէ լուքիպ օ-
լունմասը սըր :

— Լաքին պու էօլ բէբ ապու
օլուր, էօյլէ տէյիլ մի :

տի պէն պու հարի անլանեաճայքմ :

Քիրինօ , պու սէօյլէրի սէօյլէտի.ք. սէն սօնրա , տիվարըն արգ.աւընտա սըղընմըջ օլտուղու մահէլլի թէր.ք իթմէ.ք , վէ Թան.քրէտին պուլունտու. զու մահէլլէ տօղրու իլէրլէմէ.ք իւղ. րէ , պիր հարէ.քէթտէ պուլունտու , Փագաթ մուախխարէն գալպինտէ պիր էմիի պասիրէթ հիսսի վէ եախօտ էմնիեէթսիղլի.ք աու.յղուտու հասըլ օլարագ , մէգ.քիւր թաաուվիւրուն. տանն Ֆէրաղաթմ կէլաի :

—Պիր տագըղա տահա պէ.քլէ.յիմ պագալքմ , տէտի .քէնտի .քէնտինէ , վէ պու. արատա , Հար Բը , Աշըմ Բը Մաքմ , վէ Հարագմ տուալարընը սէօյլէրիմ , վէ Հարագմ թէ.քմիլ իթտի.քաէն սօնրա , թէհլի.քէ.յի կէօ. զէ ալարագ , մէրգու.մ Ծրանաըղըն պուլունտուղու մահէլլէ տօղրու կի. տէրիմ . . . :

Պատէհու Քիրինօ , քէնտի սապըր. սըղըղընը թէսկին իթմէ.ք իւղրէ , Հար Բը տու.աւընը սէօյլէմէ.կէ պաշլատը :

Տիկէր թարաֆտան Թան.քրէտ , թահամիլլ օլունմալ տէրէճէտէ պիր սըգընթը հիսս իթմէ.քտէ իտի : Չիւն. քի սալ տիղի , պիր թագըմ սիվրի չագըլ թաշլարընը իւղէրինէ տանամըջ օլտուղու հարտէ , Ֆէվղէլատէ աղըր. մալտա , վէ սօլ էլի , ումուղունա տանամըջ օլան սպըր թիւֆէնկի կիւճ հալ իլէ թու.թապլլմէ.քտէ իտի : Նի. հանէթ Քիրինօ տախի պէ.քլէմէ.քտէն օտանարագ , թիւֆէնկինի սօշալթաք , վէ պունտուն իւղէրինէ Թան.քրէտին էլինտէն սիլահը տիւշտիւ , վէ պիր տէրին ան տէեու նիտա իտէրէ.ք , սըրթ իւսթիւ տէվրիլաի :

Պունտուն իւղէրինէ Հինալի , պու. լունտուղու մահէլլի թէր.ք պիրլէ , իտամինին տիւշմիւջ օլտուղու մահէլլէ սէ.յիլթմտի :

Օլ էսնատէ , արտալ սէ.յիսին սը.

չաղը Մօրպէտի թէվղըֆ իթմէ.քտէ օլան սօն իրի .քէմէ.ք իւղրէ իտի :

—Պէնիմ գըղգարընտալքմ շիմտի աուլ տուր , տէտի մէրգու.մ Իսքան. ետյը քէնտի քէնտինէ , վէ պէնտէն պաշղա քիմտէտիտէ գալմամըջ տըր , իմտի պարի քէնտիմի անըն իշին մու. հաֆաղա իտէ.յիմ :

Պատէհու գուլթարըճըսընըն իս. թարը իւղրէ , չիթին արալըղընտան կէչէրէ.ք , վէ պու. միւնտանպէթ. լէ էլպիտէսինին պիր մըղտարընը եըր. թըպ օրատա սըրագարագ , մէ.յտա. նը սէլամէթէ չըգաք , վէ գըջ իրինի չէօլիւ.պ սիւրաթլէ Ֆիրարէ պաշլատը :

Սէ.յիս իտէ , Քիրինօն թէտատիւֆ իթմէ.ք իսթէմէտիկինտէն , վէ վագ.ք օլան աճվալ հագ.գընտա քէնտիսինէ կյղահաթ վիրմէ.ք իշինէ կէլմէտիկին. տէն , Մօրալէս կիպի քէնտիտի տէ դաշմեա եիւղ թու.թաու , վէ էլլէ. րինտէն պիրինի , իւ.ք կիւնտէն պէրու դաղանմըջ օլտուղու ազչէ.յի համիլ օլան ճէպլինին իւղէրինէ դօնարագ , օրատան նապէտիա օլտու :

Պու արա Քիրինօ , Թան.քրէտին գանար իշինտէ միւլէմնա օլարագ եաթմըջ օլտուղու մահէլլէ կէլաի , վէ գուրչուն , պիչարէնին կէօյլունին սալ թարաֆընըն պիր ազ աշաղըսըն. տան կէչէրէ.ք , օմուղունտուն էթին. տէն եօղարը ուլանմըջ օլտուղունու , վէ հիչ պիր իշէ եարամըջ օլմանան թիւֆէն.քի իւղէրինտէ , էլի պու.րուշ. մաւջ , վէ իւղէրինտէ հիչ պիր հայ. եաթ նիչանէտի օլմանըպ , վիճուտին. տէ աշըրըջ օլան տէրին եարէտէն տախի սէլ կիպի դան ազ.մալտա ի. տուկինի կէօրաի :

Քիրինօ , մէրգու.մու շու հալաի կէօր. մէսինտէն տօլաեը միւթէտաիր օլա. րագ ,

—Պու սատամ պանա նէ եարմըջ իտի , պէն , պու. Ծրանաըղըն պանա հա.

դարեւ ի թմիշ օլտուղունու պիլէ պիլ-
մէշ խախմ, խմտի պէն պունտան ,
պէօյլէ մի ախղը ինթիգամ՝ ալմայը
խախմ, տէսի քէնտի քէնտինէ :

Պատէհու Քիրինո , մէրգումուն վի-
ճուտի եանընտա տիգ չէօքէրէք , է-
լինի եիւրէ յինին իւղէրինէ գօյտու ,
վէ մէրգումուն եիւրէ յինին չարմա-
մագտա օլտուղունու թահգիւղ իթ-
տի , վէ քէսիք պիր սէտա իլէ ,

—Վահ պիչարէ , էօլմիւշ , տէտի :

Պու սէօղէրտէն սօնրա , մէրգում
Հինտլի անաղա գալգըպ , վահչիանէ
պիր թարզտա ,

—Վագտա պունուն պիր գապա-
հաթը եօղ խտի , լաքին պէն պու-
նու էօլախիւրմէմիէ , եէմինիմի իճրա
իթմիշ օլտում՝ կէլէլիմ շիմտի օ պիր-
լէրինէ , վէ էվիլէ պէ էվիլէ շու ալ-
չագ չինկեանէեէ , տէտի :

Քիրինո , պունուն իւղէրինէ , վահ-
չի վէ դարէղլի կէօղէրինի , Մօրալէ-
սին պաղը օլտուղու մահէլլէ սօղրու-
չէվիրտի : Մօրալէս պու ալալըգ օրա-
տան Ֆիրար իթմիշ իտի : Քիրինո մէր-
գումուն պաղլամըշ օլտուղու եէնի ի-
րին գումվիթիլնէ , վէ եարտըղը տու-
յիւմլէրին մագպութիեթիլնէ էմին
օլտուղունտան , էվիլէ էմիրտէ եան-
լըշ կէօրիւեօր զանն իթտի :

Իմտի տէրհալ , Իսրանեալըեր պաղ-
լամըշ օլտուղու աղաճա տօղրու ֆէվ-
գէլատէ պիր սիւրաթլէ սէյիրթտի ,
վէ իրլէրին քէսիլիշ օլտուղունու
կէօրիւնճէ , օլ պապտէ արթըգ շիւս-
հէ իտէճէք հիշ պիր մահէլլի գալ-
մանարագ , քէնտի քէնտինէ ,

—Նէ չօրապ աատէմ՝ իմիշիմ՝ տէ-
տի ֆէվգէլատէ պիր մէյեուսիեթի-
լէ , չիւնքի պու խապիսի հէման օ
անտէ էօրախիւրմէլի խախմ : Փագաթ
պէն անը թէքրար պուլաճաղըմ՝ էվ-
վիթ , հէր հալտէ քէնտիսինի պու-
լաճաղըմ :

Պու սէօղէրտէն սօնրա , Քիրինո ,
քէօրէքլէր թարաֆընտան թաագիպ
խախէն եապան տօնուղու միսիլու ,
Մօրալէսին քիրալամըշ օլտուղու էվէ
սօղրու գօյմանա պաչլատը :

Մալիւմիւմիւղ տիւր քի , մէրգում
օրատա քիմնէյի պուլամանեաճագ ի-
տի :

Պէօյլէճէ Հինտլի պիր թարաֆա
սէյիրթտիկի հալտէ , չինկեանէ տա-
խի տիկէր թարաֆա սէյիրթմէքտէ
իտի : Թագըրիպա պիր չարէէք սաաթ
գատար սիւրաթլէ կիթտիքտէն սօն-
րա , Մօրալէս նէֆսի չէհրէ վասըլ օլ-
տու , վէ պիր գաչ սանիեէտէն տա-
խի սահիլէ մուվասըլէթ իթտի :

Մահէլլի մէղպուրտա Գարմէն , քէ-
մալի հէեէճանընտան տօլաեք տիշա-
րը չքգմըշ օլտուղու թահթրէվանըն
եանընտա անագ իւղրէ տուրմագտա ,
վէ րէնկի իտէ , սապըրսըպըգ , իղտի-
րապ վէ հիտտէթիտէն տօլաեք ֆէվ-
գէլատէ սօրմաշ իտի :

Մէղպուրէ , իւշ չարէէք սաաթ-
տան պէրի պէքլէյիպ , վէ Թանքրէտ
լիէ Մօրալէսին կէլմէտիքլէրինի կէօր-
տիւկիւնտէ , վէ Մարտուէն սէֆինէ-
սինին , վագթը մուայեէնտէ տէմի-
րինի գարտըրըպ , եօլա չքգմասընը
միւշահատէ իլլէտիկինտէ , աղլընա
խիֆֆէթ կէլիեօր զանն իտէր իտի :
Պինտէն ալէյհ , Մօրալէս կէլլինճէ ,
Գարմէն մէրգումուն գօլունտան թու-
թուպ , վէ լիմանտան հարէքթի իթ-
միշ օլան սէֆինէյի կէօսթէրէրէք ,

—Իշլէ , պաղ , կիտիեօր , կիթտի,
տէտի :

Պատէհու մէրգումէ , գարընտա-
չընըն իւղէրինէ պիր աթֆը նագար
իտէրէք , վէ մէրգումուն թօղ վէ
թէր իլէ գարըչըգ օլան միւզտարըպ
սիմասընը վէ տիթրէր էլլէրինի , վէ

բարա բարչա ելախտէլէրինի կէօրէ-
րէ.ք, շէտիտէն վէ տէհչէթիլէ,

—Նէրտէն կէլիւօրտուն . . . նէ
վազբ օլտու . . . Թանքրէտ նէրէտէ
տիր . . . տէեու սիւալ իթտի :

Մօրայէս , պու սիւալլէրին հիշ պի-
րինէ ճէվապ վիրմէտի , վէ շաշկրն
պիր նազարլա էթրաֆընտ կէօլ կէզ-
տիրիպ , վէ բըխթմըն պօտուհնա պաղ-
լը օլան սանտալլարըն սահիպլէրինէ
խիթապէն , քէտի.ք պիր սէտա իլէ ,
վէ ճէպինտէն պիր ալուճ ալթուն
վէ կիւմիւշ ազչէ չբգարարագ :

—Հէր գանղբ սանտալճք քի , պի-
զի , շու կիտէն սէֆինէեէ եէթիշտի-
րէպիլիր իտէ , իշ պու կիւմիւշ վէ ալ-
թուն ազճէյի քէնտիտինէ վիրէճէ-
յիմ , տէտի :

Սանտալճըլար աչի.քեար պիր շիւպ-
հէ վէ դարարաըլըբ իլէ պիրպիրլէ-
րինէ պագմանտ պաշլատըլար : Նիւպ-
հէսիզ պու իշ , կիւճճէ իտի , շիւնքի
քիւրէ.քիլ իւշ տիրէ.քիլ կէմինին եէյ-
քէնլէրինէ դարչը ճէնքլէշմէ.ք , տէ-
մէեէյիմ տիվանէճէ , Ֆադաթ քիւս-
թախճա պիր թէշէպպիւս իտի :

Հալպու քի պիր իհթիւար սան-
տալճք , սիննինէ նիտպէթէն , հալէտ
ճէսուր վէ գուվլէթլի օլտուղունտան ,
իւշ բէֆիդլէրի նամընա օլարագ ,

—Սինեօր , տէտի , պիզ պու իշի
թէճրիւպէ իտէճէյիզ , վէ էկէր Ալ-
լահ իտթէր իտէ , մուվաֆֆադ տախի
օլաճաղըզ : Ֆադաթ չարուդ սանտա-
լա պինին , էկէր պէշ տագբգա զայպ
խտէրանիլ , հիշ պիր իւմիտ գալ-
մաղ , զիրա սէֆինէ պիր քէլրէ բիւզ-
կեարա եագլաշբրտա , գուշ կիպի տ-
չաճադ տըր :

Պունուն իւզէրինէ սանտալճըլար ,
սանտալըն հալաթընը շէօլիւպ , քիւ-
րէ.քլէրի էլէ ալտըլար :

—Գարմէն , բէրէլէտի Մօրայէս ,
իշխաթիօրամուտուն , իմտի կէլ . . կէլ :

—Ֆադաթ Թանքրէտ նէրէտէ տիր
—Չարուդ Գարմէն , մատաէ հայ-
եաթ ու մէմաթ իւզէրինէ տիր :

—Սանա սիւալ խաթիօրում , Թանք-
րէտ նէրէտէ տիր , թէ.քրարլատը կէնճ
գարը , Թանքրէտ օլմանընճա , պէն
պիր եէրէ կիթմէմ :

—Չարուդ իտին , սինեօր , պաղր-
տը իհթիւար սանտալճք , վադըթ կէ-
շիւօր :

Մօրայէս պու սըրատա մուպահա-
տանա կիրիշմէզ , վէ իյզահաթ տա-
խի վիրէմէզ իտի : Իմտի , տէհչէթի-
նին շիտաէթի քէնտիտինէ գուվլէթ
վիրէրէ.ք , Գարմէնի գուճագլատը , վէ
մէզպուրէնին ֆիլգան ու ֆէրնատալ-
ընա վէ մուգալլէմէթինէ նիտպէթէն ,
սանտալա գատար կէօթիւրաիւ , վէ
սանտալճըլար վասթաթըլա սանտա-
լա օթուրթմուղտան սօնրա , քէնտի-
տի տէ բա.քիւպ օլտու :

Մուախխարէն քիւրէ.քլէր տէնիզէ
պաթըրըլարագ , սանտալ , պիր ֆիլի
գօլալանտան քէյի միսիլու , իլէրուեէ
հարէ.քէթէ պաշլատը :

—Սապըզ շէնկի գըզը իտէ , էլլէրինի
օլալանարագ ,

—Գարտալճմ , թէ.քրարլամագտա
իտի , պէնի տիվանէ իթմէ.ք իտթէր-
միտին : Սանա սէօլլէեօրում , Թանք-
րէտ նէրէտէ տիր , նէ եարաըն Թանք-
րէտի , վէ սնա պէ.քլէմէքսիլին , նէ
լիլին ալիմէթ վէ հարէ.քէթ իտիսօ-
րուդ :

Մօրայէս , գըզգարընտաշընըն սէ-
լամէթի իչին , ալթըզ մէզպուրէտէն
հիշ պիր շէյ կիլլէմէեէրէ.ք վէ իւզէր-
լէրինտէ , Հինտլինին պաղլամբշ օլտու-
ղու իլին գանղբ էտէրի գալմբշ օլան
պիլլէ.քլէրինի Գարմէնէ կէօթէրէրէ.ք ,

—Սէնին պէնի սալ կէօրմէ.քիլին
միւճիզէ տիր , տէտի , զիրա Դիլրինօ
պիլի պուլտու , զարէզլինի ալար , վէ
շիմտի տէ պիլի գօլալանագտա օլ-

տուղու կիպի , Թանքրէտի տէ Էօլ-
ախւրախ :

Պունտոն իւզէրինէ , Գարմէն , տէ-
րին պիր աճ խտէրէք , էլլինի քէնաի
եւրէյինէ Գօյտու , վէ կէօլլէրինի
գաբանբայ , սանտալըն աէրունինէ
պիր էօլիւ միսկլու պուղ կիպի օլա-
րագ Էուվարլանաբ :

—Պէօյլէ օլմասը պէնիմ իշիմէ տա-
հա կյի կէլիր , տէտի Մօրալէս քէն-
աի քէնտինէ , չիւնքի պու սուրէթ-
լէ , հիչ տէյլլ խտէ , քէնաի կէօլ
Էաչարը վէ Ֆիղան ու Ֆէրետալա-
րը յա սանտալճըլարմըղը սալա պի-
հուղուր իթմէղ , վէ ագլը պաչընա
Կ'լաիկինաէ , պէն քէնտիսինի աշի-
քեար վէ ինքեար օլուսմաղ սուրէթ-
տէ խքեարթ խտէճէյիմ քի , պու էօ-
լիւմ , Էոստէն պիւլիւք պիր Ֆէլա-
քէթ տէյլլ տիր , զիրա օլ մէքրուհ
Քիրլինօ , պիղիմ քիւչիւք վէ պիկիւ-
նաճ գապահաթլարմըղը չըվալիէ աբ
Նաթագա պիլալիմէք ալչագլըղը
իրթիքեարալ կյլէմիչ խտի , չէօյլէքի ,
րէվիչի հալէ նաղարէն , Էկէր չըվա-
լիէ աբ Նաթագ սաղ գալմըչ օլտի
աի , ալէլ աճէլէ ագաթ նիքեահ րէս-
մինի Ֆէսիս խտէճէք խտի , հալպու
քի շու սաաթմաս Գարմէն սահիհէն
պիր Ֆրանսըղ աարլատէսինին տուլ
գալքսը ալմէք տիր : Պու տա օլ-
տուղճա լայբղը պիր մէվգի տիր :
Էվվէլա , պէլքի պու սուրէթլէ մէր-
գումէ , մէրհոււնն րէտէր վէ վալի-
տէսի թարաֆընտան մէմուսէն գա-
պուլ օլտիսաճագ աբը , վէ պիր ա-
սրլատէ քիմսէտէն տուլ գալմըչ օ-
լան պիր գաալն , օն սէքիղ Էաչընտա
օլտուղու վէ մէլէքլէր կիպի կիւզէլ
պուլանտուղու հալտէ , աիկէր պիր
ասրլատէ կլէ թէէհիւլ խտէպիլէճէք
տիր : Պիր չէնկի գրղը իչին , հէր հան-
կը աարլատէ քիմսէ օլտա , տնընա
նիպամէն ագաթ իղաիվաճ կլէմէք :

միւշքիլ տէյլլ տիր : Պէլքի պու վէճհ
կլէ օ չէնկի գրղը , Էինն կիւնիւն պի-
րինտէ պիւլիւք պիր գաալն օլուր ,
վէ Էն մէշուր էֆէնտիլէր կլէ միւ-
սալի թութուլապիլիր :

Իշթէ Մօրալէս , քէնաի գրղարըն-
տաչընա պու Էօլտա թէպլլէթլէր վիր-
մէքլիկի նիյէթ իթտիկի հալտէ , թա-
պիւրաթիլլէ քէնտիսի տէ պու թա-
սալվուրլար կլէ բէք կիւզէլ վէ բէք
միւքէմմէլ սուրէթտէ միւթէսէլլի օլ-
մագտա խտի :

Պու սրբատա հագրգաթը հալ շու
տուր քի , Մօրալէսին , տէմէեէլիմ
Էիւրէկինտէ , (չիւնքի օ ալչագ հէրի-
ֆին զաթէն մոսէն Էիւրէկի Էօք խտի)
կլլա զիհնինտէ պիր հիսաի մախսուս օ-
լուպ , պու հիստ , աիկէր քեաֆֆէյի
հիսաիեաթը մահվ կլլէմէքտէ խտի :
Հիսաի մէգքիւր խտէ , պուստան պէօյլէ
Քիրլինօնուս թէարրուզաթընտան քէն-
տիսինի պիւսպիւթիւն մուաֆ կէօրէ-
րէք , տույտուղու Ֆէվգէլատէ մէս-
րուրիլլէթ վէ նիհաէթիսիլ թէպլլէթ
տույղուսու խտի Չիւնքի Քիրլինօ , Մօ-
րալէսին ինտինտէ , զինճիրտէն գուր-
թուլմուշ ճանվէրլէրաէն տահա զիւա-
տէ տէհչէթլի կէօրիւնիւր , վէ օլ Հինա-
լինին զարիպ լէհճէսի գաչըսընտա
պուլանմագտան խտէ , Ֆուրթուսալա-
րա , Էանկընլարա , սու թուղեանլա-
րընա վէ հարէքէթի աղղարա գար-
չը չըգմագլըղը թէրճիհ կլլէր խտի :

Հէր նէ հալ խտէ , Մօրալէս , պա-
լէտտէ զիքր իթմիլ օլտուղումուղքէ-
լամէրի քէնաի քէնտինէ սէօյլէմէք-
տէ իքէն , տէօրթ նէֆէր սանտալճը-
լար քիւրէքլէրինի սիւրաթլէ չէքիւք-
տէ վէ սանտալը աէնիղլն իւզէրինտէ
աաթթա գուշ կիպի ա շուրթմագտա
խտիլէր : Սանտալ , Էվվէլ էմիրտէ կէ-
մինէ Էագլաչըթօր կիպի կէօրիւնտի ,
չիւնքի Մարտէն սէֆինէսի պիր էյ-
Էում զալէթ աղքր սուրէթտէ կիպիպ ,

վէ պալատը սանտալ սիւրաթը հա-
րէքէթ իթաիքտէն սծերա , պիրտէն
պիրէ սէֆինէ յի մէզպուրէ , էնկին-
տէ եհնի պիրբուզկեարա թէսատաֆ-
լէ , սերիան հարէքէթէ պաշլամարն-
տա , իհթիւար սանտալը ,

— Արթըգ եթիլմէք մուհալ գա-
պիլինտէն տիլ , տէտի , խնոի էֆէն-
տիմ , վագաա պու իշ օլմուտը ամնա ,
սիդտէ պիլիմ , սիդի խօշնուտ իթմէք
իչին նէ տերէճէ ճէսուրանէ շալը-
աղըմըզը կէօրտիւնիւլ . . .

Պու սէօղէր , Մ օրալէսին պաշնա ,
սօուգ սու կիպի թէհասիր իթաիկին-
տէն , պուլունատուղու սաստէթի հալ-
տէն , եինէ տէրա ու իդտիրապ տէր-
եասքնա զարդ օլտու : Պինապէրին մէյ-
եուսանէ վէ բէճա իտէր թարղընտա ,

— Տօթլարբմ , պէնիմ աղիզ սօթթ-
լարբմ , տէտի , սիզէ եհմին իտէրիմ
քի , հէնուղ պիւթիւն իւմիտ գաթթ
օլունամբը արբ . . . խնոի ճահտ ի-
տինիլ . . . թէճրիւպէ իտինիլ . . .

Իհթիւար սանտալը պաշը իլէ պու
թէքիլիֆին միւմքինսիլ օլտուղունու
անլաթըղընտա , չինկեանէ ,

— Աճայիպ , սօն պիր թէճրիւպէ
իթմէք իթմէմէ զմիսինիլ , տէտի :

— Միւմքինսիլ օլան պիր շէ յի թէճ-
րիւպէ իթմէքտէն , նէ՞ Փայիտէ հա-
սըլ օլուր , կէօրիւ եօրսունուլ քի կէ-
մի պաշքնը ալըլը կիտիւօր , շու հալ-
տէ ըլուզկեարքն վասէթտալլա կէթ-
մէքտէ օլան շու իւշ տիրէքլի սէֆի-
նէեէ եթիլմէք իչին իտիլէն ճահա
գատար տիլաննէլիք օլամաղ :

— Լաքին , եա Բապպիմ , էօյլէ ի-
սէ չիմոի նէ եարմալը :

— Նէ եարաճաղըլ , սանտալը չէ-
վիրիպ Հալմնտա եա տէօնէճէ յիլ :

— Ասլա , սալա , տէտի Մ օրալէս ,
պէն պուրատա էօրլէ յի տոհա զի-
եատէ թէքթիհ իտէրիմ , նէթէքիմ . . .

Պիշարէ չինկեանէ , թէքք իթմիլ

օլտուղու շէհրէ եհնիտէն սեաղ պաս-
մաղ թասալվուրու խաթրքնա կէլ-
տիքճէ , Քիթինսուն թթիթթմ իւզէ-
րինտէ քիւր օիլաճ օլարապ վէ թէ հաի-
տամիլ սուրէթտալ : քէնտիսինս պէք-
լէմէքտէ օլտուղունու խայալ իտէր ,
վէ ագլը պաշնտան կիտէր իտի :

Պէլքի պիր գաշ սասթմտան , շու
տէհշէթլի խաեալաթ հագքգաթէն
իճրա օլունաճաղ իտի , զիրա սան-
տալըլար եօրուլուլ , վէ մէ յեուս
օլարապ , քիւրէքլէրինի պըրապմա-
եա պաշլամաղտա , վէ սանտալ իսէ ,
քէնտիսինի գըմըլտատարաղ , եա
նընտան կէչմէքտէ օլան քիւչիւք
տալիպարքն իւզէրինտէ սալլանմաղ-
տա իտի :

Գարմէն պու արաղըգ հալէա պա-
եքրըշ օլուլ , օլ սնէ գատար գար-
տաշը , մէքղումէնին ագլընը պաշքնա
կէթիլմէք իչին , հիշ պիր թէճրիւպէ-
տէ պուլունամբը , վէ եալընըլ քէնտի
քէնտիսին կէօրիւնիւ տէօյիւլ , զանն
իտէրին քի սաշլարքնը եօլմաղ հա-
լինտէ պուլունմաղտա իտի :

Մ օրալէս , պու մէ յեուսիլթիլ արա-
սքնտա , պիր թասալվուր թասմիմ
իթաի , շէօյլէ քի , էլինէ պիր քիւ-
րէք ալըպ , վէ պու քիւրէլին ուճու-
նա պիր մէնտիլ պաղլանտարաղ սալ-
լամաեա պաշլատը : Տէօրթ սանտալ-
ըլար , պուրունլարքնըն ալթընտան
կիւլէրէք , կէմիտէ պուլունանլար թա-
րտֆընտան կէօրիւլմէսի իհթիմալտէն
պայիտ օլան շու իշարէթտէն պիրնէ-
թիճէ պէքլէեէն միւշթէրիլէրինին ,
ագըլ գըսաղըղընը տէրունէն իթիհ-
զա իթմէքտէ իտիլէր , հալպու քի
սանտալըլար պու խուսուստա եա
նըլարըլար , չինքի Մ օրալէսին քիւ-
չիւք վէ պէեաղ սանճալը , գարթման
Մ աթիլրէն Լէմօնիլէնին նագարը տիգ-
գաթթընը ճէլլ կլլէտիկինտէն , մէք-
ղուլ գարթման , չիւպհէսիլ մէքքիւր

սանտալտա , չքվայիէ տը նաժաղ իլէ
 դէվճէսի վէ գայնը պուլունտու զու-
 նու , վէ սէֆինէ լիմանտան չքգմըչ ի-
 սէտէ , պու ճիւմլէ պիր միւտտէթ
 թէվգըֆ իլլէմէսի , միւնատիպէթսիզ
 օլամաեաճաղընը պիլ միւլահաղա ,
 մէզըիւր սէֆինէնին թէվգըֆընը էմը
 իլլէտի : Մ օրալէս , պուճու կէօրէրէք ,
 քէմալի մէսրուրիսէթիլէ :

Պանգընըզ , պանգընըզ , մուվաֆ-
 ֆազ օլտում , չիւնքի կէմի տուրտու ,
 պիզի պէքլէսօր , տէտի , խմաի պէ-
 նիմ՝ երիկա քէֆիգլէրիմ՝ , քիւրէ յինի-
 զի էլէ ալըպ , չէքմէեէ պաշայընըզ ,
 թէէմին օլուն քի սիզի խօշնուտ խոտ-
 ճէ յիմ :

Փիրվադը սանտալճըլար , էվլէլքի
 զայրէթլէրինին իքի միպի իլէ քիւ-
 րէքլէրինի էլլէրինի ալըպ , չօգ սիւր-
 մէքսիդին Մարսուէն սէֆինէսինին
 եանընա եազլաշաըլար , վէ իրտէն
 պիր նէրաիվէն ամըբարադ , Մ օրալէս
 պիր մայման միսիլու թըբմալանըզ ,
 սիւրաթիլէ կօգարը չքգտը , վէ սան-
 տալճըլարտան իքիսի տաթի պակըլ-
 մըչ կէնճ գաաքնըն փիճուտինի գու-
 ճաղլանըզ , Մ օրալէսին արգաաըն-
 տան կօգարը չքգտըլար , վէ մէզպու-
 րէնին փիճուտինի կիւվէրթէնին իւ-
 զէրինէ վաղ իլլէտիլէր :

Պատէհու մէրգում չինիեանէ ,
 սանտալճըլարա իւճրէթլէրինի վիրմէք
 իւզրէ , ճէպլէրինի արաշթըրտը , վէ
 շու սէլամէթինի , աաթթա եէնիտէն
 տիւնեաեա կէլմէքլիք կիպի պիր
 շէյ աաա իլլէտիկինտէն , վէ պուճ-
 տան տօրանը զանէթ մէսրուր օլտու-
 զունտան , միւտտէթի էամիլունտէ պի-
 րինճի վէ սօն տէֆա օրարադ , ճէօ-
 մէրաճէ տափրանար , սանճազ փրան-
 սըզ կէմիճիլէրի , Գաթալէնին էթրա-
 ֆընաա տէլիրսի սուրէթտէ թօրքան-
 մըչ օլապ , պակըլիւր , վէ բէնիկինին
 սօրիւնըլալանտան նաշի էօրլիւր զանն

օլունան օլ կիւզէլ վէ կէնճ գաաքնա
 մէրազ վէ բիզգաթթը գալալ իլէ պազ-
 մադաա օլտուգլարընտան , Մ օրալէս
 շու սըրտաա դալալինին ֆէվգէլաաթէ
 մէսրուրիյեթինի կիզլէմէքլիկին նէ
 տէրէճէ էհէմիլյեթի օլտուզունու
 սնըաաթ , վէ պինտէն ալէյճ սուրէ-
 թի զահիրէտէ միւրէտաթը վէ մահ-
 զան պիր հէյեթէթ քէսպ խտէրէք ,
 քէնատիլինէ եազլաշմադաա օլան Մա-
 թիւրէն Լէմօնիէեէ , քէսիք պիր սէ-
 տա իլէ :

Գարթման , տէտի , ինսանիսէթ
 նոմընա քէճա խտէրիմ սիզլէ , մաաաթ
 տը նաժաղք , եանի պէնիմ շու սէ-
 ֆիլ գըզգարընաաշմը , քէնատիսի իչին
 թախաիս իթմիլ օլտուզունուզ դամա-
 րաեա կէճաեքիսիլ : Ալլահ լիլրէ տէ ,
 միւտալաաթը աճիլէմ իլլէ մէզպուրէ
 քէսպի հաեաթ խտէպիլսէ խաի :

25

ԳԱՐԹԷՆ ՎԷ ԱՆՈՒՆՅԻԱԹԱ

Մ օրալէսին քէլամիլէրի , վէ պու քէ-
 լամիլէրի հիւզնէնիկիլ պիր սէտա իլէ
 սէօլլէյիլի , միւհիթէրէմ գաթթանըն
 ֆէվգէլաաթէ թէաճիւլալի մուճիլ
 օլմուլլէ :

Մինսօր , տէտի , սիզ պէնի տիւ-
 շարը տէհչէթ խաիսօրտունուզ , աճա-
 պա գըզգարընաաշմը մաաաաա պիր
 ֆէլաքէթ մի վազը օլտու , վէ շու
 պակըրմաթըն սէպէպի նէ տիր , վէ
 նէ սէպէպէ մէպնի տիր քի , միւսիւ
 չքվայիէ տը նաժաղ պէրապէրինտէ
 պուլունմամադաա տըր :

Մ օրալէս , պու սիւալլէրէ ճէվապ
 վլրէճէք եէրաթ , մէնաիլի վէ իքի
 էլլէրի իլէ սիմաթընը կիզլէտի , վէ
 սաթթիէ եիւրէք բարէլէյիճի հընչիլը-
 մաթը իլէ ալլամանա պաշաաթ :

Սինսօր , սինսօր , տէվամ իլմալ

Մաթիւրէն Լէմօնիէ , զանէթ մուէս- սիր սուրէթտէ , թէքրար սիւալ ի- տէրիմ , պաշքնըզա նէ ֆէլաքէթ կէլտի :

— Ա՛հ , բէբէլէաի շինկեանէ , վու- գոււի հալի սիզէ սէօյլէմէ.ք . . . սիզէ պիլաիլմէ.ք . . . իչին . . . գուզվէ- թիմ քէսիլիեօր . . . ճէսարէթիմ թէ- նաֆուս պուլաեօր . . . :

— Փագաթ նէ յի սէօյլէմէ.ք իչին :

— Փէլաքէթի . . . ճինանէթի . . . սէֆալէթի . . . ահ եւս Բոսպոլիմ . . . եւս Բոսպոլիմ . . . արթըզ գըզգա- ըննաշըմ եաշանամանեաճագաըր . . . պիչարէ գըզ . . . ահ պիչարէ գըզ . . . :

Մօրալէս , պու սէօյլէրի սէօյլէտի- կինտէ , հընչկըրմալարք քէսպի իշթի- տաս իլլէմէ.քաէ իտի : Մարուէն սէ- ֆինէսինին թէքամիլ թայիֆէսի իտէ , պու արալըզ Մօրալէս իլէ գարթա- նըն էթրաֆընտա թօրլանմըջ օլուպ , բէվիչի հալաէն , գարիպ վէ մուզլըր պիր էսրար մէվճուս օլուզուսու հիսս իլլէմէ.քաէ իտիլէր :

Գարթան , էստաք մատտէ յի անլու- մազ իչին , սինեօր Դժն կիւզանըն պիր ազ թէսկինի էֆ.քեար իթմէսինէ պէ.ք- լէտի , վէ քէնաի կէօզիւ էժնիւտէ , մատամ՝ տը նաթագը , մէզպուրէ ի- չին հազըրլանմըջ օլան գամտրանա նագլ իթաիրտի , վէ մէրդումէ օրա- տա պիր գարեօլա իւզէրինէ կաթը- ըըլար : Պուսու եարաըզտան սօնրա , գարթան , Անուեցիլաթմանըն պէսլէ- մէսինէ , Գարմէնին նէզպինէ կիթմէ- սինի , վէ մէրդումէնին էլպիսէսինի չը- գարըպ , եաթաղընա եաթըրթմաաը- նը բէճա իլլէտի , վէ սօնրա մէրագ վէ իզաիրապ իլէ թահրիգ օրլանա- ըագ , կիւվէրթմէնին իւզէրինէ չըզ- աը , վէ գաթթ օրլանուչ օլան միւ- քեալէմէեէ պէթէ.քրար պաշլաեա- ըագ :

— Սինեօր , տէտի , պու անբէճէ

աղիմ կէօրիւնէն տէրա ու էլլէմինի- զի , շու սիւալլէրիմէ ալթիւսթ իթ- մէ.քլիկիմէ աֆիլ իտինիզ , ֆագաթ պէն օլ անբէճէ վէալէսէլի պիր ա- անմիմ քի , թարիֆ իտէմէմ : Իմտի սիզին աղընըզտան ֆէլաքէթ , ճի- նայէթ , վէ սէֆալէթ միւքէտտեր քէլիմէլէրի իշիթաիկիմտէն պէրի տիր , չըվալիէ տը նաթագ հագգընտա տիւ- չարք էնալիչէ օլմադտաեըմ՝ , պու հալ- տէ բէճա իտէրիմ սիզէ , պէնի պիր ան էվիլէլ թէէմին իտինիզ , եախօտ հիչ տէ յիլ իտէ , պանա մայիւմաթ վիրինիզ . . . :

— Հէյ վան , հէյ վան , տէտի Մօ- ըալէս , պէնիմ՝ տաըլլատէ վէ պէտ- պալթ տէլիգանը թանքրէտիմ . . . աղիլ թանքրէտիմ . . .

Պու սէօյլէրի սէօյլէք.քէն , Մօրա- լէս եէնիտէն հընչկըրմանեա պաշլա- սար : Մաթիւրէն Լէմօնիէ իտէ , հէր նէ գատար ճէսուք պիր աանմ՝ իտի իտէ տէ , գալլի եումչագ պիր քիմնէ օրուզուստան , եարրագ կիպի տիթ- ըէմէկէ , վէ Մօրալէսին կէօզ եաշլա- ըընա ինանարագ , հէման եազընտա քէնտինին տախի ալլաեաճաղընը հիսս իլլէմէկէ պաշլատը :

— Նիհանէթ , նէ՞ օրու Մ . տը նա- ժագա , տէտի գարթան :

— Գաթըլ օրլանտա , տէ յի ճէվապ վէրտի չինկեանէ քէսի.ք պիր սէտա իլլէ :

— Գաթըլ մը օրլանտա , թէքրար- ըատը գարթան տիթրէեէբէ.ք , վէ տէհչէթ ալլաանէթի իլէ բիւճաթ ի- անբէ.ք :

— Եվիլէթ , տէվամ իթալի , չինկե անէ եինէ քէսի.ք վէ հէման անըաըրմազ պիր սէտա իլլէ , էվիլէթ , ալլագճա պէնիմ՝ կէօյլէրիմ էժնիւտէ գաթըլ օրլանտա , հալ պու քի պէն օ արա հիչ պիր չէյ եարամանեաճագ պիր հալտէ պուլուսուզումտան , մէր-

դուճա սալա մուսալէնէթ խաէմէղ ի-
տիմ : Ա՛հ , սէֆալէթ , սէֆալէթ , սէ-
ֆալէթ . . . :

Մօրալէս պու սէօղլէրի սէօյլէտի-
կի սըրատա , իւղէրլէրինտէ , Բիրինօ-
նուն պաղլաարղը իրլէրին Էսէրի դալ-
մըջ օլան դանլը պլղէ.ըլէրինի կէօս-
թէրմէ.քտէ խաի :

—Մուդալթ պու ճինասէթի , պու
խայինճէ ճինասէթի , դանղը ալչադ.
իճրա իթաի , տէնու սիւալ իթաի
Մաթիւրէն իմօնիէ :

—Պու արալըդ պանա պէօյլէ շէ.յ-
լէր սիւալ իթմէ.յինիղ , չիւն.քի սիզէ
ճէվապ վիրմէկէ իղթխաարքմ հօգ-
տուր , ֆադաթ իլէրուտէ հէր շէ.յի
անլաեաճադսընըդ : Շիմաի պէն գըղ-
դարքնտաշքմը գուրթարմալքեթմ , օլ
պիշարէ սէվիլիսիւ Էվլատը քի , տա-
հա հէնուղ Էվլէնմիշ օլտուղու հալ-
տէ , զանէթլէ սէվաիկի պիր գօճա-
սընտան տուլ գալմըջ տըր , վէ պէլ-
քի մէ.յեուսիեթի , գէնախիսի մէ-
ղարտա գօճատընըն եանընա կէօթիւ-
րէճէ.ք տիր :

Դարթան պէօյլէ պիր սըրատա խա-
րար խաէմէղ խաի : Պինապէրին Մօ-
րալէսէ սիւալլէր իթմէ.քտէն արթըդ.
ֆէրաղաթ կէլէրէ.ք , մէրդուճու պիդ-
գաթ Դարմէնին գամարասընա կէօ-
թիւրաիւ :

Կէնճ դաաքն , օլ Էանատէ կէօղլէ-
րինի աշմըջ խաի խաէտէ , պայիքնլը-
քընտան դուրթմ լուալ , շիտաթի պիր
սըթմանեա տիւշար օլմուշ , վէ լաէն-
գաթի վէ սալա ֆաալա վիրմէեերէ.ք ,
քէնտի քէնախնէ ,

—Թան.քրէա , Թան.քրէա , նէրէ-
տէսին . . . Թան.քրէա , անա պէ.ք-
լէեօրում , կէլմէեէճէ.քիսին , վէ սի-
չին կէլմէեօրումն , ախմէ.քտէ խաի :

Տէրունի սէֆինէտէ թապիսղ պու-
լա նմաիքոլ , մէզարուքնին զանէթ
շիտաթի կէ օրիւնէն խաթթալըդ ի-

սէ , ուղուն , մուխաթարալը վէ պէլ-
քի տէ միւհչիւ.ք օլապիլիբ խաի : Պի-
նաէն պէ.յհ , թապիաթիլլէ , Մաթիւ-
րէն իէմօնիէ իլէ Մօրալէս ֆէվղէլա-
տէ թէլաշ վէ Էնաիշէեէ տիւշար օլ-
տուրա :

Անունցիաթա խաէ , քէնտի շիֆա
պուլմաղ Էլէմ ու քէտէրինին աղա-
մէթինաէն նաշի , գամարասընըն պիր
թարաֆքնա շէ.քլվիշ օլտուղու հալ-
տէ , քէնտի պուլունտուղու սէֆինէ-
տէ , տիկէր պիր կէնճ դաաքն տահա
պուլունուպ , մէրգուճէնին ֆէվղէ-
լատէ պիր մուսալէթ վէ ֆէլա.քէթի
կիրիֆթար օլմուշ , վէ Էօմիւ մու-
խաթարաեա իլղա խաիլմիշ օլտուղու-
նու խապէր ալտըղքնտա , մէզպուրէ
կէնճ դաաքնըն խախի թահգըդ իթ-
մէ.քսիզին , շու պէտապաթիլլըդ րէֆի-
գէսինի գանըրմաղլըդ թաաթիւ իթ-
աի , վէ ֆիրլադը տէրհալ , Դարմէ-
նին եաթմաղքնըն պաշքնա կիտիպ օ-
թուրտու : Վէ չինիեանէ գըղքնըն
սօլմուշ վէ ճալիպ սիմասընա պիր նա-
ղարը իղդգաթլէ պադարադ , քէն-
տի քէնախնէ ,

—Ա՛հ , պէն պու պիշարէ յի դուր-
թարաճաղքմ , տէտի , չիւն.քի պու
ղըզ հէնուղ կէնճ վէ զանէթ կիւղէլ-
օլտուղունտան , Էօլմէ.ք քէնտիսինէ
ճայիլ տէ.յիլ տիր : Ձէվալը գըղճը-
դաղ , շու չաղքնտա սէֆիլ օլմուշ , վէ
հէմ սիննէն վէ հէմ մէշադգաթլա տա
Էէկտիկէրիմիլլէ գըղգարքնտաշքդ :
Հաթթա շիմախաէն պու գըղգարքն-
տաշքմ հադգընտա իղհարը մուհապ-
պէթ իթմէ.քտէ օլտուղունու հիտա ի-
տիս օրում :

Պիղ , Անունցիաթաի , Դարմէնին
եաթմաղը պաշքնա պըրադարադ ,
կէլլիւմ Մօրալէս :

Մօրալէսին կիւեա ալ վաղթմտա
ալլը պաշքնա կէլլիւ.ք , կիտիպ գար-
թանը պուլտու , վէ վուղույի հալթ

մէրդու մն ուղու ճամ մէ թմափսխա-
 թը յըս նադը ի թմախ : Անճադ պու
 նադ յինէ թմաէ հադը գաթ , բէք ճիւ-
 զի մէր թմէ պէտէ օլու պ , էքնէ ըրսի
 սախ թէ . քէլ յադէրաւէն ի պարէ թ իսի :
 Շէ օլէ քի , Մ օրալէսին հիքեաւէ-
 սինէ պադը ըրսա , կիւեա Քիրինո նա-
 մինտա կէնճ պիր ՀԵ՛-Ի-Բ՛-Ի Է՛-Է-Է ,
 Դու պա ճէ գիրէսինին աթիւ գըսալա-
 ըքնքն նէ պինտաէն սաղրուտան սաղրու
 իլէրի կէլմիշ , վէ քէնաի էճտաաը-
 նքն էմլա ըքնոտան պիւլիւք գըմքնա
 միւթա սարքի , վէ պինտաէն ալէ յճ
 զայէ թմէ սահիւ պէր վէ թ պուլունմուշ
 օլու պա հալաէ , քէնաի հիսսիեա-
 թը վահ շիսանէսինէ պիր հատա թոյ-
 եին իսէ մէ կէրէք , Դարմէնէ շէտի-
 տէն պէտադա ի թմիշ , վէ մէզ պու-
 ըէ իլէ թէ է հիւլ ի թմէք միւրա տըն-
 տա պուլունմուշ , հալապու քի Դար-
 մէն , իշպու նիմ կադանի ըրէնաին
 աթմաք վէ մուսալէրաթը շէտիսէ վէ
 վահ շիսանէսինտաէն ախ շարք իսի ֆի
 ու իղախրապ օլաքադ , մէրդու մն շէտի-
 տէն վէ պիլա թէրէ տախաւա բէտա իլ-
 լէմիշ , վէ Քիրինո , իշպու մէմուլին-
 տէն իսարիճ ըէտաէն զաեթիլէ հիս-
 տէ թ սուեարադ , վէ պունու , քէն-
 աինին , տէ յիլ կալքնըզ աշգ ու սէվ-
 տապնա , իլլա տամարըսընտա ճէ-
 վէլան իսէն գըսալը գանքնա գար-
 շք աֆիլ օլունմուշ պիր հադարէ թ
 աոա իսէրէք , շաեէա Դարմէն ախ
 կէր պիր իլլէ էվէնէ ճէք օլու իս ,
 օլ անտէ մէվըքի իճրաեէ գոյմադ
 իւզրէ , բէք տէ հէ թիլի ախը ինթի-
 գամ կէմիլէրի ի թմիշ , վէ պու ախ-
 դը ինթիգամ , կալքնըզ Դարմէնէ
 միւն հապը օլմանըս , մէզ պուրէնին
 գէվճի իլէ տան Կիւլմաննքն տախի մէզ-
 քիւք ինթիգամքն բէն շէսինէ գուր-
 պան իսիլէսի , Քիրինո թարաֆքն-
 տան թաամիմ իսիլէլ , պաաէ հու-
 եանի պու տէ հէ թիլ թէ հախալէրաէն

սօնրա , հէր շէ յ քէսպի սիւքիւնէ թ
 իլլէմիշ , վէ Քիրինո ալլարճա վէ հաֆ-
 թալարճա Հալանտա կէօրիւլմիշ
 իմիշ :
 Պու ուղան նադ յինէ թի միւթէա-
 դիպ , Մ օրալէս , գըգդարքնա աշքնքն
 շքվալիէ թանքրէա աը նաթադ իլէ
 վուգու պուլան ադաը իղախիւսալա-
 ըքնք , իսթէտիկի կիպի թարիֆ վէ
 պէեան իլլէմիշ տիր :
 Հիքեաւէնին պու գըմք , կալքնըզ
 Մ օրալէսին գուլվէ յի խաեալիւնէսինէ
 միւթէալիդ օլու պունտան , պունուն
 նադ յինտաէն սարքը նադար իլլէմէ կի
 միւնտախ կէօրիւլաշիւղ տիր :
 Խիւլաա , մէրդու մ շինկեանէ , հի-
 քեաեէ յի , օլ կիւնիւ , պիր գաշ սաթ
 էվիլէ վուգու պուլան վուգու աթմու-
 ըա նադ իլէ , Հինալի ըրէնաին , նա-
 սըլ օլու պա , Դարմէնին ադաը իլ-
 ախալաճընտան , վէ մէզ պուրէնին կա-
 դընտա Հալանտան հարէքէ թ ի-
 տէ ճէ կիստէն իսալէրաաը օլարադ ,
 մէրդու մէ յի , գէվճինի վէ գարքն-
 տալքնք տէ հէ թիլ պիր կիրաա-
 պա ախ շիւլալէքի կէ գարաը վիրմիշ
 օլու պունու , վէ թէսաաիւֆ , մէր-
 դու մէ կէնճ գաաքնք , Քիրինոնուն
 օն իքի գաաար սաադը իըզմէ թ-
 քեալըսը յըս պէք վէ մէքաէ օլու պու
 մահէ լին ախիէր պիր թարիլինտէն
 կէ շիլէրէք , մէզ քիւր ըլաննքն պիր
 գըմքնք թէպալի իլլէտիկիլի , հալ-
 պու քի թանքրէա իլէ տան Կիւլմա-
 նքն , պու կապանիլէրաէն ախա ու
 կիրիֆ թ իսիլէրէք , վէ շէ հըրն ճիւլար
 պիր օլմանքնա սիւրիւքէնիպ կէօ-
 թիւրիւլէրէք , վէ աղաճըսքն քէօք-
 լէրինէ պաղլանըլարադ , գաթիլէ հա-
 զըրլաթըլըլ օլու գըսըքնք , վէ կի-
 կիլմի տանէ պու շադ կարէսի , շքվա-
 լիէ աը նաթադը էօրախըմիւշ օլու
 դունու , վէ նաաըլ օլու պա , սիլի
 հալ , տան Կիւլմանա աախի վադը օ-

լածաղբ , վէ արթըգ հիչ պիր իւմիս
քէօչէսի գաւմատըզը սըրատա , մէր-
գումուն , քէնտի սատըգ սէ յիսի թա-
րաֆընտան ֆէվգէլատէ պիր մուա-
վէնէթ կէօրէրէք գումըթումուչ օլ-
տուղունու պէր թաֆսիլ նագլ ու պէ-
եան էյլէտի :

Մօրալէս կիպի մահիր պիր առէմ
իչին , պու զէմինտէ պիր նագլիեթ
իթմէք , միւչքիւլ պիր շէյ տէ յիլ Ե-
աի : Մէրգումուն հիքեանէսի զանէթ
միււէտիր , վէ հէման մագրունու սըհ-
հէթ պիր հիքեանէ օլուպ , համթիթ
պիլէքլէրինտէ կէօրիւլէն գան ամա-
րէլէրի , հիքեանէսինին սահիհ օլ-
տուղունա ապա շիւպհէ պըրագմա-
աչլար : Մաթիւրէն Լէմօնիէ , իչիթ-
տիկի հիքեանէսին սըհհէթի հագ-
գընտա , զիհնինտէն հիչ պիր շիւպ-
հէ վէ թէրէտտիւա կէչիլմէտի , վէ
սէֆիլ Թանքրէա իլէ պէտպաթմ Գար-
մէն , վէ մէյեուս օտն Կիւզման հագ-
գընտա , ճան ու կէօնիւլտէն իզհարը
թէէտիւֆ էյլէտի :

Մօրալէսին գաթթանա իթտիկի հի-
քեանէ , սիւրաթիլէ կէմինին իչինտէ
եանըլարագ , տէրագապ հէր քէս ,
վուգուի հալի թաֆսիլաթըլլա ան-
լաաք :

Անուկցիաթա տախի պու թաֆսի-
լաթըլ քէնտի պէպլէմէ գարըսընտան
խապէր ալըպ , մէղպուրէ տիլպէր վէ
կիւզէլ Իսրանսօլ գատընընըն , եա-
րալը օլարագ , քէնտի թարաֆընտան
գայրըլմըչ , վէ բէտէրինին խանէսինէ
կէօթիւրիւլմիւչ օլան կէնճ վէ սարլ-
ղատէ Ֆրանսըղ տէլիգանըսընըն սուլ-
էհի օլտուղունու թահգըրլ էյլէտի-
կինտէ , զաթմէն Գարմէն հագգընտա
օլան մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւ-
նիւն իրի գաթ օլտուղունու հիս էյ-
լէմէկէ , վէ պունտան պէօյլէ արա-
լարընտա հէր շէյին միսապի օլտու-
ղունու զանն իթմէկէ պաչլաաք :

Գարմէնին խասթալըզը պիր խայլի
կիւն իմթիտատ իթտի , վէ մէրդու-
մէ առէթա էօլմէք տէրէճէսինէ գա-
տար կէլաի : Մէղպուրէնին խասթա-
լըզը միւտտէթի զարֆընտա , Անուն-
ցիաթա պիր տագըգա պիլէ զայրէթ
վէ իհթիմամտան կէրի տուրմանե-
րագ , պիտտէֆաթ կիճէլէրի , սա-
պահա գատար , էօլիւմ բատտէօին-
տէ պուլունան խասթանըն եաթաղը
պաչընտա կէչիրտի : Նիհայէթ չին-
կեանէ գըզընըն կէնճլիլի վէ վիճու-
տինին գուվլէթի , խասթալըզըն շիտ-
տէթինէ զալէպէ իթտիքլէրինտէն ,
սանըղլամաթ տուրսու , ագլը պա-
չընա կէլաի , վէ թապիլի տուլղուլա-
րը , սէրպէսթճէ հիսս իթմէկէ պաչ-
լաաղընտա , մէրգումէ , պիրինճի
տէֆա օլարագ , Անուկցիաթանըն
թաթլը վէ կիւզէլ լէհճէսինի կէօ-
րիւպ թանըտը :

Եկէրչի օգուեանըլմըզ , Թանք-
րէտին վէֆաթը խապէրինտէն տօլա-
եք , Գարմէնին իւղէրինտէ հասըլ օ-
լան ֆէվգէլատէ հալ ու նէթիճէլէ-
րի , պիր շէտիտ մուհապպէթ տուլ-
ղուտունա համլ իտէրէր իտէ , պու
խուսուտա զիեատէսիլէ եանըլը-
լար :

Չաթէն պունտան ագտէմ , սապըգ-
չէնիլ գըզընըն , զէվճի հագգընտա
օլան սուլղուլարընըն նէ ճինա շէյլէր
օլտուղունու պէօյլէմիչիլ տիր : Պինա-
պէրին հիսսիեաթմ մէղքիլէրինին , ին-
սանը պլթիւթ իտէն , վէ առէթա
սէպէպի Ֆէվթ օլան աչգ ու մուհապ-
պէթիլէրտէն օլնաաղըր մալիւմ տիր :

Գարմէնին , Թանքրէտ հագգընտա
օլան մուհապպէթի , պիր սաըլղատէ-
նին կէնճլիլի վէ կիւզէլլիկինտէն տօ-
լալը , պիր գատընըն գալպինտէ հու-
տուլէ կէլէն մուհապպէթտէն իպա-

ըէթ խտի : Պունտան մատառ , Թանք-
 րէտ , Բիրինժուն գուրչունունա
 գուրպան կիթմէսկյէ , մերգումէ կէնճ
 գատընըն թասմիմ իթմիշ օլտուրու
 պիլճիւմիէ հըրս ու թամա ըլան վէ
 թասալիւրըրը տախի մահվ օլմուշ
 տիմէք խտի :

Իշթէ , պիլգէ էօյլէ կէօրիսիւր քի ,
 Գարմէնին մէյեուսիեէթի , խասթա-
 լըրը , վէ սանըգլամսոր , պունտան
 նէշէթ իթմիշ խտի :

Մէզպուրէ , ուզուն վէ ճիտտի պիր
 միւքեպլէմէնին եօրիւնկուղունա թէ-
 համիւլ իտէպիլմէք հայինէ կէլտի-
 կինտէ , գարտաշը , գամարասընա կի-
 տիպ ; գըզգարտաշը իլէ պիրիլքաէ
 եալընըզ գալտըլար , վէ տիշարտան
 քիման իշիթմէսին իշին , Մօրալէս , դա-
 եէթ եալաշ սէտա իլէ գօնուշարապ ,
 պիր տէրէճէ հագըգլաթէ մագրուն
 սուրէթտէ , Թանքրէտ իլէ Բիրինժ
 պէյնինտէ վուգու պուրան տուէլլօ մէն-
 զարէսինի մէրգումէնէ նագլ իթտի :

Պիք Դէճէ հագըգլաթէ մագրուն սուրէ-
 Դէ տէտիկիմիլին սէպէպի շու տուր
 քի , Մօրալէս , մէզքիւր հիքեաէ-
 սինտէ , քէնտիսիլլէ Գարմէնին նէ
 ճինս մախլուգ օլտուգլարընը Հինա-
 լինին աղղընտան իշիթտիկինտէ , կիւ-
 եա հիտաէթ վէ շիտաէթլէ մէրգու-
 մա մուգապլէլէ իթմիշ օլտուղունու
 գըզգարտաշընա նագլ իլլէմիշ խտի :

— Նիհանէթ , պէնիմ սէֆիլ գըզ-
 գարտաշըմ , տէտի չինկուննէ , խաթ-
 մի քէլամ իտէրէք , սէն քէնտի զէվ-
 ճինի , սէնին իշին արթըգ զայպ օլ-
 մուշ նազարըլա պագապիլիւրսին , վէ
 աղտը նիքեահընըն խարէթի մէնդու-
 հէյի մուճիպ սուրէթտէ ֆէսի խալ-
 մէսի տէ , հէր հալաէ օլ ալչագ Բի-
 րինժուն գարազ ու տաալթիինին
 նէթիճէսի օլաճագ խտի : Լազըրտը
 պէյնիմիղտէ գալսըն , պէն սէնին ,
 շըվալիէ տը Նաժագըն սապըգ մահ-

պուպէսի օլաճագ եէրտէ , մէրգու-
 մուն տուր գարըսը օլմանը տահա զի-
 ետաէ թէրճիհ իտէրիմ , չիւնքի է-
 կէր շու ագտը իգաիվաճ քիլտէ մա-
 ըիֆէթիլլէ պօզուլմուշ օլտա խտի ,
 կէշմիշ վէ հաղըրտա մալիք օլմուշ օլ-
 տուղուն քեաֆֆէյի հուգուգուն
 մահվ ու նապէտիտ օլաճագ խտի :

Գարմէն , գարընտաշընըն լազըր-
 տըլարընը տինլէտիկինտէ , սէլ կիպի
 կէօղ եաշը տէօքաիւ , Փագաթ Մօ-
 ըալէս քէնտի գըզգարընտաշընը բէք
 կիւզէլ մուհաքէմէ իթմիշ խտի : Նա-
 սըլ քի , մէրգումէ , վագաա գալպի-
 նին սուգըւղունա վէ տուրկուկու-
 զունա նիսպէթէն , պիր տէրտ ու է-
 լէմի հագըգի հիս իլլէմէքաէ խտի
 իտէ տէ , պու ճիւմէ Թանքրէտին սաղ
 գալմսոր , քէնտիսի իշին Փայտէսիզ
 օլաճաղընը , հալպու քի , մէրգումուն
 վէֆաթը , քէնտիսինէ Փայտէյի օլտու-
 զու միւլահաղաք , մէրգումէեէ ,
 մէզքիւր տէրտ ու էլլէմի արաաընտա
 պիւլիւք պիր թէպիեէթի մուճիպ
 օլտու :

Շուրասընը տախի իլալթէթէն պէեան
 իտէրիզ քի , Գարմէն ֆիքրինտէն կէ-
 չէնի քիմանէեէ , վէ հաթթա Մօրալէ-
 սէ պիլէ պիլտիլմէտի , վէ տայիմա
 քէնտիսի մէյեուսիեէթ իշինտէ կէօս-
 թէրտի :

Գարմէնին պու հալի էանասընտա ,
 մէրգումէ իլէ տօն Թօղէնին գըզք միա-
 նընտա գալի պիր իւլֆէթ հաթըլ օլ-
 մուշ խտի : Վէ շըվալիէ տը Նաժա-
 գըն տուր զէվճէսի , քէսպի սըհհէթ
 խտիպ , եաթաղընտան վէ գամարա-
 սընտան չըգապիլտիկինտէ , մէզքիւր
 իւլֆէթ կիթտիքճէ տահա զիտաէ
 գալլիլէշտի , վէ Գարմէն , Անուսիա-
 թանըն այրըմուղ բէֆիդէսի օլարապ ,
 վէ անըն կիպի քէնտիսի տախի ու-
 զուն ետա ու մաթէմ էլլպիտէլէրի կի-
 յինէրէք , մէզպուրէնին քիւլիւք սա-

ընունտա , կիւնլէրինի ազգամա դա-
 ւար պիրլիքտէ կէչիւրիլէր , վէ ազ-
 շամարընը տախի , գարթանըն էմ-
 րիլլէ , քէնաիլէրի իլին սէֆինէնին
 արա թարաֆընտա դուրուլուռ օ-
 լան շատըրըն ալթընտա վագըթլարը-
 նը խմար կյէր խոկէր :

Ի.քի կէնճ գատըն միանընտա պէօյ-
 լէ պիր դավի իւլֆէթ հասըլ օլու-
 ղունտա , ի.քի թարաֆըն տախի պիր-
 պիրլէրինին ահվալ ու էսարարընա վա-
 գրֆ օլմագ խթէմէլէրի թապլի օլ-
 մուլլէ , Անունցիաթա , րէֆիդէսինին
 կէչիլ ահվալինի թէֆէրուաթըլլա
 անլամագ խոթտի : Գարմէն խէ ,
 պու խուտուտա մուխալիֆէթ իթմէ-
 կէրէք , նագլիւնէթէ պաշաաթ , ֆա-
 գաթ շու նագլիւնէթի քէնաի հի.քեա-
 կէսի օլմաւըպ , իլլա մուէսիր թէ-
 ֆէրրուաթլա մէմլու , վէ մուճխալինին
 դուլվէլի խանալիւնէսինէ շէօհրէթ
 պախշ խաիճի ուղուն պիր մասալ խաի :

Պու մասալ , հի.քեակէմիլլէ պի-
 հուտէ օլուղունտան , պունուն պէ-
 եանընտան սարֆը նաղար կյէրիլ :

Անունցիաթա տախի , րէֆիդէսի-
 նին քէնաի հագգընտա կէօսթէրմիլ
 օլուղու էմիլիէթէ գարշըրգ օլմագ
 իւղրէ , մէզպուրէնին սախթէ իֆա-
 տիլէրինէ մուգապիլ , քէնաիլինին
 սահիհ վէ մուէսիր հի.քեակէսինի
 պէրթաֆաիլ նագլ կյէտի :

Մէրգումէ , րէտէրինին Ֆիլիբ լը
 վէյեան իլէ օլան Ֆէվդէլտտէ մու-
 հապպէթլէրինի , վէ ի.քի տօսթարըն
 պիտաէֆաթ կէկաիկէրլէրի հագգ-
 լարընտա խարապ իթմիլ օլուղլարը
 սասագաթ էսիւրլէրինի , վէ տօն ժօ-
 ղէ Բօվլէրօնուն անօրըն իլլարը իֆ-
 լաս կյէտիկինի , վէ մէրգուման ու-
 զուն խասթալըրլլա կըլլըրման
 վուրուլուռ կիպի պիրտէն պիրէ վէ
 տէշէթի սուրէթտէ վուգուլի վէ-
 ֆաթընը պէեան , վէ տօն ժօղէնին

Ֆիլիբէ կաղմըլ օլուղու տիգգաթէ
 շայեան մէ.թթուպ իլէ Ֆիլիբին աա-
 խի տօն ժօղէկէ կէօնտէրտիկի մէ.թ-
 թուպու Գարմէնէ դրաաթ կյէտի :

Օդուեանլարըմըղճա մախլամ օլան
 մէ.թթուպլարը , Անունցիաթա պէնի
 սուրէթտէ թէքրարլատըրընտա , վէ
 Գարմէն տախի տինլէտիկէնտէ , ի.քի-
 սի տախի կէօղ կաշարը տէօ.թմէ.քտէ
 խոկէր :

Փագաթ Գարմէն , ստէթա պիր
 իզախրատըր տէրուն իլէ կէօղլէրինտէն
 սէլ կիպի կաշ տէօ.թաիւկիւ հալտէ ,
 սիկէր թարաֆտան քէնաի քէնաիլնէ ,

— Աճայիպ գըղ , տիմէքտէ խաի ,
 Փրանտաա կէնճ վէ կիւղէլ վէ դա-
 կէթ վէնկին պիր նիշանըրեա գալու-
 շաճագ օլուղու հալտէ , հալտա
 պախթընտան վէ գատէրինտէն շի-
 քեակէթ խոխօր , վէ քէնաի քէն-
 ալինի պէտպախթ պուլուեօր : Հալպու-
 քի պէն նէ սէօյլէլիմ քի , պիւթիւն
 թաաավիլուրլարըմ պօշա չըգմագատ ,
 պիւթիւն լլանլարըմ մահվ օլմագ-
 տա , վէ պիլլիւմէլ իւմիպլէրիմ թէհ-
 լի.քէկէ օլրամագատ տըր : Ահ , պէն
 նէ սէօյլէլիմ . . . քեաշրի պու գըղ-
 ճըզպըն կէրինտէ պէն օլաա խաիմ :
 Լաքին պու գըղըն նայիլ օլաճագը
 իզպալ ու սաստէթ խաթըրմո կէլ-
 տի.քճէ , պունուն աճը վէ քէտէրին-
 տէն կիւրէկիմ ալթիւսթ օլուեօր :
 Իլթէ շու տիվանէ Անունցիաթանըն
 ալլատըրընը , վէ պիր բարլագ միււ-
 թագպէլ դարշընընտա շի.քեակէթ
 իթաիկինի կէօրաիւ.քճէ , ստէթա
 նէֆրէթ տուեու.եօրում , վէ զարէզ
 ու թահգիր հիա խաիեօրում : Անըն
 կէօղ կաշարը , պէնիմ իլին պիր հա-
 գարէթ ու սէֆալէթ , վէ Ֆէլա.քէթ
 սատ իթաիկի հալ տախի , պէնիմ ի-
 վին մուճխալի հիտաթթա տիր :

Անունցիաթա պու տրարըգ , «Ահ ,
 սիլ պէնի սէվիեօրաւուղ , սիլին

եւրոքէկինիզ պէնիմ եւրքէկիմին նէ-
տէն տօլաեր միւթէգարրուր օրաւ-
դունու անլաւօր» տիւեէրէք, Գարսէնէ
սարքլօրընտա , չինկեանէ գըղը աս-
խի պիր նէվի աշգ ու մուհապէթ
վէ պուսէլէր իլէ , մէրգումէեւէ մու-
գապէլէյի պիլ միւլ խտէր խտի ճու
մուգապէլէյի պիլ միւլ վէ ճէվտաղը
միւհասիր խտէ , տօն ժօպէնին գըղընա
տիւնտանըն էն կիւղէլ քէլամկարըն-
տան տահա զիւտառէ լաթիֆ կէօրիւ-
նիւր խտի :

Անունցիաթա , իշարու քեաֆֆէյի
միւրայիճէ թապլըլէրէ , վէ սապըզ
չէնկի գըղընըն մուհապէթ գօմէ-
տիալարընա , սաղա շիւպհէ իթմէք-
սիպին ինանարղը հարտէ , չինկեանէ
վէ եախօտ տահա տօղրուտ սինեօր
տօն կիւղման Մօրալէսի ի թուլիբանօ
խտէ , տէրունինտէ սաղա եօրճու պու-
լունմանտան պիր սէֆինէ խզէրինտէ ,
ուզուն պիր սէյեահաթ իթմէքիկին
ֆէվգէլտտէ սըգընթըլարընը միւմ-
քին օլտուղու գատար էյլէնճէ իլէ
կէչիրմէկէ չալըչմագտա խտի : Մէր-
գում , կիւեա պէօլիւք պիր Իսբան-
եօլ վէ զէնկին պիր էմլաք սահիպի
օլմասընա նիապէթէն , քէնտիլի դար-
թան Մաթիւրէն Լէմօնիէ իլէ միւտա-
վի թուլմագտան չէքինմէքտէ ,
վէ մէրգում գաթթան , տօն կիւղմա-
նըն քէնտիսիլլէ թէքլիֆսիղճէ մուա-
մէլէտէ պուլունմասընը քէնտիսինճէ
մուճիպի իֆթիխար աստ իլլէմէքտէ
խտի :

Գարսէն , Անունցիաթանըն քիւ-
չիւք սալօնունտա մէղպուրէ իլլէ պու-
լունարագ , քիմնէյի քէնտի կամլա-
ընա դապուլ իթմէք խաթէմէտիք-
լէրինտէն , Մօրալէս իլլէ Մաթիւրէն
տախի պիրլիքտէ թաամ խտի խտի-
լէր : Մօրալէս զաթէն թապիաթտան
զաեթթ պօղազալէր օլմալլէ , չօր
տէֆա սէֆինէսին աշքը պալարընա

թաամ թէրթիպլէրի վէրի , վէ պա-
ղէն քէնտի կէօղի էօնիւնտէ , թէք-
միլ էվրօրանըն էն մէշուր սուֆրա-
լարընա միստու միւքէմմէլ թաամ-
լար հաղըրլաթաըրը կախ :

Մաթիւրէն Լէմօնիէ , հէմ Նօր-
մանտիալը վէ հէմ սէֆինէ դարթա-
նը օլուպ , պու հարտէ լէզիլ թաամ-
լարտան բէք իլի անլար օլտուղու
թագտիրտէ , սինեօր տօն կիւղմանըն
թէրթիպլէրի մուճիպինճէ եաբըլան
թաամարը , քէնտիսի իլլին քէմալէ-
թին տէրէճէսինի կէչմիլ , վէ ատէթա
խաեալաթ մէրթէպէսինէ վասըլ օլ-
մուշ կիւղի թալթար խտի :

Պինապէրին դարթան Լէմօնիէ , մէր-
գում Իսբանեալը սաղլատէնին , քէն-
տիսինէ խօշ պիր բէֆիլգ օլտուղու-
նա , վէ մէրգումուն սէֆինէտէ պու-
լունմասըլլա , շու ուզուն սէյեահաթ
կիւնլէրինին դըսալտըղընը քէնտի
քէնտիսիէ սէօլլէր խտի :

Էսկի Մատէր վէ Բօրթօ չարապա-
ըլլա թէզիկին խտիլմիլ օլման ագչամ
թաամլարընտան սօնրա , պու Չչախա-
լար , կէմինին գըլ թարաֆընտա վա-
գը եւրքտէք պիր մահէլլէ չըգարագ ,
կէօղլէրի էօնիւնտէ սըչրամագտա վէ
հալմեա չըգըպ , պէթէքրար տիւշ-
մէքտէ օլման պալըգլարը սէյր խտեր-
լէր խտի : Պատէհու Մաթիւրէն , Մօ-
րալէս իլլէ պիրլիքտէ դամարասընա
ինէրէք , օեուն քեաղըսը օյնարլար ,
վէ Մօրալէս դարթանտան իքի իւշ
ատէա բիալ գաղանբըր եախօտ տու-
հա տօղրուտ աշըրըր , վէ պատէ-
հու եարը կիճէ բատտէլէրինտէ , պու
իքի տօնթլար եէքաիկէրլէրինտէն
այրըլլար խտի :

Մօրալէս , քէնտի դամարասընա ին-
տիկինտէ , պիր աղ Փրանտա բագըրը
վէ եախօտ ժամայիգա բօմու իչէրէք ,
եաթմալընա կիրէր , վէ միւլթագպէ-
լի հագգընտա միւլահաղա իթմէկէ

պաշտարար , ոչ ճիշէթի բարլազ սուրէթաէ կէօրիւր խաի :

Մօրալէս , Բիրնիօտան գօրգուտու գալմառըղընտան պէրի , քիմնէտէն , վէ հաթթիմա Ալլահտան սիլէ գօրգուտու գալմամը խաի : Վէ հէր շէյ քէնտիսի իչին գօրայ վէ միւմքիւն կէօրիւնիւր , վէ թապիաթիլլէ գալպինտէ պիր հըրս ու թմանա տույղուտու հասըլ օրտուգընու հիւս իյլէր խաի :

Փիլ հագըրա , շրվալիէ տը նաժագըն վուգուի վէֆաթը , Մօրալէսի բարլազ սուրէթաէ ճէմիյնէթ իչինէ գարըշմագըրգ վաւէթաաթնտան , մահրուժ գըլմագտա խաի խտէ տէ , պունտան տօրաեը Մօրալէս գաթման մէյնուս օլմանարազ , տահա պիւլիւր վէ եիւքսէք իգպալլէրէ նայիլլիյնէթինի արգուլէր խաի : Հաթթիմա մէրգուժ , Մաթիւրէն Լէմնիլէ կէ վուգու պուլան ուղուն միւլագաթլարընտա , Փրանտա սէրանընտա վէ ծն ալթընճր Լուի գրպըն քիւչիւր տայիլլէրինտէ վագըր օլան ահվալ վէ վէգայի հագըրտա օլտուգճա մայիւմ մայթ թահսիլ իթաի , վէ պու վէճհ իլէ պիր թագըրժ խանալթ մէրնապնա զարգ օլտու :

26

ՍԻՄՏԷՆ ՍԱՆՏԻԳՈՒՅՍ

Պանտան սօնրաքի վուգուաթլար գանէթ սիւրաթլէ պիրպիրէրինի թտադիալ խտէճէկինտէն , վէ պունլարա սիւլիւր իթմէք կիւճ օլաճաղընտան , վէգալիլի աթիլիէյի մուլթիմասարէն պէնանէ միւսարտաթ իլլէրիլ :

Մարտուէն սէֆինէսի , տայիմա միւսայիա բիւզկիսարար իլէ իլէրլէ Եէրէք , հէման հագընտա մահէլլի մագտապինէ վաաթլ օրմալ իս գրէ խաի : Չալթէն սէֆինէյի մէղպոսրէ , Բարթիւկէլ

սէվահիլի բիշկեահընտա պուլունուպ , պիր գաշ հաթթիման գատար Մանշ տէնիլլիէ կիրէճէք , վէ պաաէհու Հալր լիմանընըն սաքին սուլարընտա լէնիէրէնտալ օլաճագ խաի :

Մաթիւրէն Լէմնիլէ , շիմիլէ գատար սիւար օլտուգու սէֆինէյի , Էֆէնախինին նաղարընտա պու աէրէճէ գըլմէթտար օլան պիր հումուլէ կէ լիմանա կէօթիւրմիւր օլմառըղընտան , պու քէրրէ մէրգուժ գանէթ մէսրուրիլէթ իչինտէ խաի , շիւնքի Մանշիաթմանըն վիրուաի , Փիլիւր լը Վէյնան իչին պիւլիւր պիր վագըր տանըլաճաղընը , վէ մէրգուճա , ազլմ՝ պիր էլէմ՝ ու քէտէր իլէ գարըշրգ օլարազ , Ֆէվգէլտտէ պիր մէսլարիլէթ պախշ խտէճէկինի պիլիւր իաի , զիրա Ֆիլիք , տօն ժօղէնին գըղընը քէտէրանէ պուսէլլէրլէ էօրմէսիլլէ պէրապէր , աթիլգ տօսթուճուն վուգույի վէֆաթը իւղէրինէ տախի կէօղ հաղարը աէօրէճէք խաի :

Պիր կիւն , Սէնթ-Սնարիէն պուրու աշրղլարընտա , վէ Օգիանտուն ճէսիմ՝ տայիլարը իւղէրինտէ , սէֆինէյի սիւրաթլէ հարէքէթ իթաիւրէն օլ թաթլը վէ միւսայիա բիւզկիսար , պիրանէն պիրէ տուրուպ , օրթալըք քէսպի սիւրիւնէթ իլլէաի :

— Հայ մուղիլրր պալթիթ , աէաի գաթթման , սէֆինէնին եէլքէնլէրինին աիւրէրլէրինի պօրուտա աթըրըղընը կէօրէրէք , իշթէ հալանըն շու հալէ կէլմէսի , պիլի կիճիւրաիլէճէք աիր , վէ պունտան էվիլէրի հարէքէթիմիլիլիսէ , զանն խաէրալի քի ճէնտալը Հագըրն հագըրմըղաա օլան մուալթիլէթի սանէսինտէ խաի :

Պանտնըրա պէրապէր , Մաթիւրէն Լէմնիլէնին սիմապիտա միւշահէտէ օրուան հան օրգընիթըրնտա , տպաիլթիթուղ էսէրի Եօլ խաի : Պինապէրին Մօրալէս իլլ շաղըրլա թտամ՝

իծառի , վէ իւրիսի տէ , հէր սղշամբի
ատէթլէրի իւղրէ , դումարա սղաչա-
արլար , վէ Մօրալէս Ֆէվդէլատէ մէ-
հարէթի սասեխինատէ , տայխան քերար-
լը չըգմագտա խոի :

Պու արա , իւրի րէֆիդլէրին դար-
շըլըգըլ օթուրաուգլարը գամարանըն
գարուսու նիս՝ աչըլարադ , սէֆինէ-
նին իւրինճի դարթմանը , ալթիւսթ վէ
մահղսն պիր սըֆաթլէ , արալըգտան
միւչահէտէ օլունսու , վէ Մաթիւրէն ,
մէրդումու կէօրաիւկիւնտէ ,

—Նէ խապէր , Բիէր Հօլլլ , տէ-
հու սիւսլ իծառի :

—Նէ շլածագ , գաթթման , պէն
պիր տէրէճէ տիւչարը էնտիչէ օլու-
հօրում :

—Նէտէն սօլայը :

—Կէօյատէ վէ տէնիղատէ էօյլէ պիր
հալ կէօրիւեօրում քի , Ֆիւրբիմի պի-
հուղուր դըլըհօր : Իմտի , գաթթման ,
էկէր մուվաֆագաթ խաիպ , հօգարը
չըգարսանըլ , կէօրիւրսինիւլ :

Մաթիւրէն , Բիէր Հօլլիլին երկիր-
մի սէնէտէն պէրու պլլլճիւմլէ տէ-
նիղլէրատէ կէղէրէք , թէճըիւպէ քերար
օլմուչ օլուուղունսու , վէ ճիտաի պիր
սէպէսլ օլմագարըլն ալթիւսթ օլմալ ,
վէ ալէլսուսուս պիհուտէ եէրտէ
գարթմանընը րահաթմարլ իթմէլ իւ-
տուկիին պիլլը խոի : Պինատէն ալէյհ
գարթմանը մէրդում , գամարաթնը
թէրք իծառի , վէ սիւրաթլէ նէրտի-
վէնին գատէմէլէրինի չըգարադ ,
տալլունպալլ իւղէրինտէ տուրաու :
Մօրալէս տալի պիր տէրէճէ տիւչա-
րը թէլալ վէ էնտիչէ օլմարնտան
նաչի , լէհճէսի սօլմուչ օլուուղու թագ-
աիրտէ , գարթմանըն արգատնտան
կիծառի :

Մաթիւրէն Լէմնիլէ , իլք տէֆա սէ-
ֆինէնին էթրաֆընա տթֆը նաղար
խտէրէք , Բիէր Հօլլիլին գօրղուլարը
պիէսաս օլմարըլնը թմաստիլ իծառի :

Հալա , վագտա սաքին խոի խտ
տէ , կէօյ իլէ տէնիլղ գարիպ պիր հալ
քէսպ իթմիլչէր խոի : Վէ կէրչի սէ-
ֆինէնին իւղէրինտէ , գուպպէյի սէ-
մալլիւէ մէմուլ օլունմաեաճագ մէր-
թէպէտէ պէրրագ օլուսլ , եէր եէր
քիւլլիւէթլի եթրաթղար վար խոի ,
ֆագաթ ուֆուգտա , պիր երղըն
պուլութլար մէվճուտ օլուսլ , պու
պուլութլարըն արսաթնտա միւչահէտէ
օլունան եուվարլադ վէ հէնուլ սօղ-
մուչ մահիթմալ , գօեու գրրմրգը վէ
գանլը վէ տէյիլմի պիր լէքէ կիպի
կէօրիւմէքտէ խոի :

Մէղքիւր գան լէքէսի , տաղըգա
պէ տաղըգա եաեըլան վէ գուպպէ-
յի սէմալլիւէնին հէր թարաֆընը խ-
թիլա իչին , Օղխանսուուն տէրին մա-
հէլլէրինտէն եիւքսէլիեօր կիպի գանն
օլունան պուլութլարըն իչինտէ , Ֆէնա
վէ զարիպ պիր թէէսաիր հասըլ իթ-
մէքտէ խոի :

Մէղքիւր պուլութլար , մէմուլտէն
խարիճ աւրէթմտէ եէկտիկէրինի թաա-
դիպ իթմէքտէ , ֆագաթ ճիւղի բիւղ-
կեար պլլլէ սէֆինէեէ գատար վի-
րուտ իթմէտիկիւնտէն , պիւլիւք տի-
րէյին սանճագը գըմըրտանմամագտա ,
վէ սէֆինէնին պալ թարաֆընտա եան-
մագտա պուլունան Ֆէնէրին ալէվի
սալլանմամագտա խոի :

Հէրտի պու գատար օլմանըլ , սէ-
ֆինէնին էթրաֆընտա , տէնիլղ տալի
ուֆաճըգ տալլար իլէ գապարմու-
եա վէ քէօրիւմէէնէ սղաչամըլ խոի :
Հասըլը գարթման , պալէատէ զիւրր
օլունան ահվալի պիր սանիւէտէ կէօ-
րիւսլ , միւքէտտէր պիր հէյիէթ քէսպ
իծառի , վէ Մօրալէս մէրդումուն պու-
հայինի միւչահէտէ խտէրէք ,

—Աղբիլմ՝ գարթման , հալանըն շու-
հալինէ նէ տիւօրսուսուդ , տէհու
սիւսլ իծառի :

Մաթիւրէն պունա ճէվալ օլարալ :

տիւշիւնէրէք պաշքնք սալլատք :

— Միւսպհան Ալլահ , տէտի Մօրալէս միւթէհտիր պիր սէսա իլէ , աճապա մուխաթարան մք վար արք :

— Իւմիտ իտէրիմ քի , հէնուղ հիշ պիր մուխաթարա եօդ տուք , տօն կիւզման , տէեու ճէվապ վիրտի դարթման :

— Փագաթ օլ պապտէ սիղ էմին կէօրիւնիւեհօրտունուզ : Ահ , աղիլէր պիզէ միւյիլն օլտունար : Բէճա իտէրիմ , աղիլիմ դարթման , սէօյլէյին , պուրունտուզումուզ հապէ էմին տէյիլիսինիլ :

— Շիմտի պէն սիզէ նէ ճէվապ վիրէպիլիլիմ : Պէնիի ատէմ , ճէնապը Հազգըն միւրատ վէ թաստիլուրալընը պիլէմէզ , Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու տէնիլլէրտէ եօլճուլուգ իթտիլիմ հալտէ , պէօյլէ պիր մէնդարէէէ սալա թէաստիւֆ իթմէմիշ իտիմ : Պագընըզ , շու պուլու : թլար , սալա բիւզիկար օլմուեարապ , նասըլ իլէրի կէլիեօլլար , վէ անաֆօր օլմուտըզ թագտիլտէ , տէնիլ նէ տէրէճէ ալթիւսթ օլուեօր : Պու հալտէ , իլէրուտէ նէ վագը օլաճագ օլտուզումու պիլմէտիկիլիլուտէն , էմնիլէթիմիլի , պօրալարըն վէ Օգիանօտուն ալիլի օլան ճէնապը Հազգ իւղէրինէ գօեալքմ : Սինեօր տօն կիւզման , Պրթմանեալը կէմիճիլլէրին , «Նա Բապպիմ , պանա մէրհամէթ էթ , պէնիմ սէֆինէմ օլ դատար քիւչիւք , վէ սէնին տէնիլլին օլ դատար պիւյիւք տիւր քի . . . » տուտարընն , նէ տէրէճէ միւլէտիր պիր տուտ օլտուզումու պիլիլիսինիլ , տէյիլ մի :

— Լիվլէթ , էվիլլէթ , բէրէլէտի Մօրալէս , սահիհէն բէք կիւզէլ , վէ միւլէտիր պիր տուտ արք . իմտի էկէր սալիմէն դարտուա չըգաճագ օլար իտէք . պու տուտեր իսթիբըլտեաճագըմ :

— Գարթման , սիւալ իթմտի Իիէր

Հօլլիլ , պանա վիրէճէք էմրինիլ վար մք արք :

— Էվիլլէթ :

— Նէ տիր :

— Բիւզիկար չըգարընտա , վէ ֆուրթունա էամէէէ պաշլատըղընտա , լաղըմ կէլէն մանօլրալարը իճրա իչին , պիլ ճիւմլէ թայֆէլէր կիւլլէրթէէ չըգաքնլար :

— Բէք իյի , դարթման :

Պէօյլէճէ պիր աղ սօնրա , Մարտուէն սէֆինէսինին թէքմիլ թայիֆէլէրի տիրէքլէրին ալթընտա թօրլանտըլար , վէ էն զիւտատէ թէճրիւպէքնար կէմիճիլլէր , եէկտիկէլլէրինէ մանէալը սուրէթտէ ալթֆը նազար իյլէմէքտէ օլտուգլարընտան , շիւպհէսիլ , էկէր Մօրալէս պու մէնդարէյի կէօրտէ իտի , բէք զիւտատէ միւզտարըզ օլաճագ , վէ եիւզիւնիւն բէնիլ պիւսպիլիլիւն սօլաճագ իտի : Փագաթ Մօրալէս քէնտի քէնտիլի , մուսոլլամ պիր դաթ սրրասընտա թուլթմուգաա օլտուզու ճիհէթլէ , տաի մագուլէսինտան օլան պու կէմիճիլլէրէ պիր տագըզա պիլէ հալալէյի տիլգաթ իյլէմէեօր իտի :

Պու արալըդ տէնիլլին քէօբիւրմէսի վէ գայնամտը չօղալմադտա օլուպ , Օգիանօտուն թէքմիլ եիւզիւրարապ կէօրիւլմէքտէ , վէ պուլլթլար , զալթէն կէօրիւն նքսֆընը իհաթա իթմիշ օլտուգլարը կիպիլ , մահիթապ տալի դարանըզ իչինտէ զայպ ունապէտիտ օլմուգաա իտի :

Պիրտէն պիրէ , ուղագաան էնաալթ օլուտան եիւզ ատէա թօբլարըն սէսլէրի միսիլլա , տէրինտէն կէօք կիւրիլ լիլլէրի իշիտիլմէկէ պաշլտոր : Այնի վագթմտա պուլլթլար տահա զիւտատէ թէվաի իտէրէք , հէման կէօյիւն հէր թարաֆընը իհաթա իթտիլլէր :

Պուտուն իւղէրինէ , շէտտէթլի պիր

չխնէք չագարագ, տաղլար վէ պաերը-
 ւար, պու սէտաերա մուգապէլէ իմ-
 ալիէր, վէ տէնիղատ տալկալար ֆէվ-
 գէլաատ: սուրէթտէ գապարըպ, գուպ-
 պէ. յի սէմավիէնին տէօրթ թարաֆըն-
 տան տալի շիտաէթլէ ըիւղկերար էս-
 մէնէ պաշլատը, վէ թապիաթիլլէ Մար-
 սուէն սէֆինէսի տալի, տալկալարըն
 հիւ.քովուէնէ թապի օլարագ, չօճուգ-
 ւարըն էլինտէ պուլունան օերունճագ
 միսիլլու տէօնմէկէ, վէ սերիսօ ա-
 տէմէր կիպի սալլանմանա պաշլատը,
 վէ արա սըրա տալի տաղլալար շիտ-
 տէթլէ վէ տող կիպի եիւ.քսէ.քի.քլէ
 իւղէրինէ երզըլարագ, պիր թախթա
 բարչատընը գօրարտըգտան սօնրա,
 կէրի շէ.քիլիլէր իաի: Պունունլա պէ-
 րտալէր սէֆինէ.յի մէղպուրէ, էնկին-
 տէն էսէն ըիւղկերար սաեհսինտէ զա-
 եէթ սիւրաթլէ գաթը մէսաֆէ կլէ-
 մէ.քտէ իաի:

Պալէատտ զի.քրի սէպգաթ իտէն
 մուգուաթլար, ագալլի պիր տագը-
 գա վէ հէման պիր սանիեէ զարֆըն-
 տա մուգու պուլտու:

—Գաթման, տէաի Բիէր Հօվիլ,
 էկէր հալա պէօլլէ տէվաթ իտէճէ.ք
 օլուր իտէ, ի.քի սաաթա գատար գա-
 րանա աիւշէճէ յիղ:

—Օրտաքըր պէն տէ անրանօրուս,
 տէեու ճէվապ վիրաի Մաթիւրէն,
 զաեէթ սօլուգ գանլըքգլա:

—Լա.քին օ հալտէ զայպ օլմուշ օ-
 րաճաղըղ, տէաի Մօրալէս, ֆէվգէ-
 լատտէ պիր տէհշէթլէ:

—Օրտաք էօլլէ, Փադաթ մուխա-
 թարանա զալէպէ իթմէ.ք իշին, էրտէն
 կէլաիկի գատար տա չալըշաճաղըղ:

Պէօլլէճէ Մօրալէս, գամարատընա
 կիտէրէ.ք, ֆուրթունա էմուպարըն-
 տա գաղաղէտէ օլմուպարըն պէլլէրի-
 նէ տարաքգլարը պէաթ նէվինտէն
 եարմըղ օլտուզու էլպիտէ.յի կլլին-
 մէ.ք իւղրէ, հէման եարը ալիանէ

կիպի, զաեէթ սիւրաթլէ նէրաիլէն-
 տէն աչաղը էնաիկի հարտէ, գաթ-
 թան տալի պօրուսունու էլինէ ալըպ,
 պիր մանօվրա էմրի վիրաի, վէ տէր-
 հալ պու էմր իճրա օլունաու:

Պու խուսուստա շու գատարընը
 սէօլլէմէկի քեաֆի աատ իտէրիղ քի,
 Մաթիւրէն Լէմօնիէնին վէ թայֆէսի-
 նին միւրատլարը, շիտաէթլի ֆուր-
 թունանա գարչը գօյմաղ, վէ էնկին
 տէնիղէ վաաըլ օլմաղ իաի, Փադաթ
 էկէր գատտըր քէնաիլէրինի գարանա
 աթսա իաի, իհթիմալ աիր քի սէ-
 ֆինէ մալ վէ ճանըլա մահվ վէ թէ-
 լէֆ օլտալիլը իաի:

Իշթէ գարթանըն մուվաֆֆապ օլ-
 մանա չալըշարըլ թէշէպպիւս պու ի-
 աի, Փադաթ մէղքիւր թէշէպպիւ-
 սիւն պաշա չըգմարնա աղա իւմիս
 օլմատըղը բէ.ք չաբուգ անլալըլալ:
 Չիւն.քի վէրիլլէն գօմանտալարըն ին-
 քեար օլունմաղ մէհարէթլինէ, վէ
 կէմիճիլէրին շէճիանէ զայրէթ վէ սայ-
 ւարընա նիսպէթէն, Մարսուէն սէֆի-
 նէսի ֆուրթունանըն շիտաէթլինտէն
 նաշի տայիմա եօլտան չաշմագտա ի-
 աի:

Հէր պիր ըիւղկերար, սէֆինէնին
 իւղէրինտէն կէշաիկինտէ, երթիք
 եէլքէնլէրտէն պիր գաշ բարչա ալըպ
 կէօթիւրիւր, վէ պու սըրատա ըիւղ-
 կերատան հաթըլ օլան սէտա, տալ-
 գալարըն վէ ֆուրթունանըն շիտաէթ-
 լի շամաթա վէ կիւրիւթիւսիւ արաքն-
 տա զայպ օլուր իաի: Պու էննատէ,
 իւշտէ ի.քի բաեր դըրըմըղ օլան կէ-
 մինին պիւ.յիւ.ք աիրէկինի, ըիւղկերար
 սաման թանէսի կիպի ալըպ կէօթիւր-
 աի:

Պիրտէն պիրէ Մարսուէնին արգա
 թարաֆընտան ֆէվգէլատէ պիր սէ-
 տա իշխաիլաի: Չիւն.քի տէնիլլին տալ-
 կալարըր աիւմէնի: Եէրինտէն չըգար-
 մըլ, վէ աիւմէնի գօմանտա իտէն

կէմիճի տախի պիր տէհչէթլի տալ-
կա իլէ տէնիղէ տիւշիւպ նապէտիտ
օլմուշ խտի :

Շիմտիւնէ գատար Մարտունէն սե-
ֆինէսինին թէլէֆի իհթիմայտէն զանն
օլունուր ի.քէն , պու խու.տուտա ար-
թըգ հիչ պիր շիւպհէ գալմատը : Ձի-
րա տիւմէնի վէ տիրէ.քլէրի օլմանան
վէ ըւղկեար իլէ գարաեա տօղրու
սիւրիւլէն պիր սէֆինէ , միւճէրրէա
ղայպ օլմուշ տիմէ.ք օլուպ , անճագ
պիր միւճիղէ իլէ գուրթուլմասը միւմ.
քիւն օլապիլիր խտի : Փագաթ պիլիմ
կիւնլէրիմիղտէ օլտուղու կիպի , ծն
սէ.քիղինճի սարատա տախի միւճիղէ-
լէր բէ.ք նատիր սուրէթտէ վուգու
պուլուր խտի :

Պու արա , Մաթիւրէն Լէմօնիէ ,
քէմուլի մէ յեուսիեթլէ , պիւ.յիւ.ք
տիրէ յին ալթընտա.քի պիր եղըն հա-
լաթլար իւղէրինտէ օթուրտու :

Բիէր Հօվիլ խտէ , գարթմանըն եա-
նընա եապլաչարապ ,

— Գարթման , պանա վիրէճէ.ք էմ.
րինիլ վար մը տըր , տէեու սիւալ իթ-
տի :

Մաթիւրէն պաշընը սալլաեարապ ,
ի.քթիֆա իյլէտիկինտէ , Բիէր Հօվիլ
պէ թէ.քրար ,

— Նէ եարաճողըղ , տէտի :

— Ճանըմըղը Ալլահա թափիեթէ ի-
տիպ , պէ.քլէեէճէ.յիլ . չիւն.քի պիր
սաաթա գատար գարաեա եաղլաչըպ,
սանտալլարը տէնիղէ էնտիրիը , վէ
պու սուրէթլէ եօլմուլարը վէ թալի-
ֆէլէրի գուրթարըրը : Պունուկա
պէրապէր պէն իսկեաթ օլմուշում
.քի , հէր նէ եաբապ , պիհուտէ
տիր , վէ հէրիմիլտէ էօլիւմէ գուր-
պան օլաճողըղ արը :

Բիէր Հօվիլ , սալա իլպիրապ վէ
հէեէճան տլէամիթի իպրաղ իթմէ.ք-
սիլլին , գարթմանըն եանընտան մու-
ֆարապաթ իթտի :

Փուրթունանըն շիտտէթինտէն նա-
չի , սաման երըընը կիպի թաագիպ
խալլմէ.քտէ օլան մէղ.քիւր գաղաղէ-
տէ սէֆինէ , կէրչի պէչի.ք կիպի սալ-
լանմագտա վէ չաթըրտամագտա ի-
սէտէ , պու ճիւմլէ գարգ օլմանարապ ,
վէ տալլատան տալլաեա սըչրաեըպ ,
թօք կիւլլէսինին սիւրաթը ֆէվգէլա-
տէսի միալլիւ , գարաեա տօղրու սէ-
յիրթմէ.քտէ խտի :

Թայիֆէլէր խտէ , արա սըրա սէֆի-
նէնին պիր թարաֆընտան կիրիպ , օ
պիր թարաֆընտան չըգմագտա օլան
տալլալար իլէ տէնիղէ տիւշմէմէ.ք ի-
չին , կիւլլէրթի իւղէրինտէ պուլտուգ-
լարը մաղպուլթ շէ.յլէրէ սարըլըրլար
խտի :

Գարթման , ահէսթէ ահէսթէ վէ
պաշը է.յիլմիչ օլարապ , օրթա կիւ-
վէրթէեթէ կէօթիւրէն եօլու թութ-
տու : Մէրգում , Անունցիաթա իլէ
Գարմէնին նէզտինէ կիտիպ , վէ մու-
խաթարանըն եազընըղընը . քէնտի-
լէրինէ պիլտիրէրէ.ք , ումումուն սէ-
լամէթի իչին տուա իթմէլէրինի թա-
լէպ իյլէեէճէ.ք խտի , չիւն.քի արթըղ ,
տուտտան պաշգա չարէ վէ իմտաա
գալմամըչ խտի :

Օլ էանամտէ տօն ժօղէնին գըղը.յ-
լան թան.քրէտին տուլ զէվճէսի տյնի
գամարտաա պուլուեուպ , ի.քիսի տա-
խի սա.քին պիր հալտէ կէօրիւնմէ.ք-
տէ խալլէր : Անունցիաթա հօշ վէ
մահճուպ պիր թէպէտալմ իլէ ,

— Գարթման , տէտի , դանն իտէրիմ
քի , սիղլին կէլիպ տէ , պիղէ խապէր
վիրէճէ.յինիլ շէ.յի պիլ պիլիրիլ , եա-
նի սէլամէթիմիղէ սալա իւմիտ եօգ-
տուր , էօյլէ տէ.յիլ մի :

— Էվլէթ , իւմիտիմիլ կայընըղ
Հագգ թէտալ իւղէրինտէ գալմիչ
արը , ահեու ճէվապ վիրաի Մաթիւրէն :

— Պու հալտէ տահա նէ գատար
վագըթ եաշաեապիլէճէ.յիլ :

—Անճաղ պիր սասաթ տահա , վէ էկէր պիր միւճիղէ օլուր աա . . . իշթէ օ միւճիղէ, յի թէմէննի իթմէք լաղըմ արը :

Պու սէօղ իւղէրինէ , Անունցիաթմանքն լէճճէսինատէ էվիէլքինտէն տահա զիւտատէ միւքէտտէր պիր թէպէս սիւմ հասըլ օլտու :

—Հէյ վահ , աէեու տէփամ իթմաի մէղպուրէ , պուճտան էվիէլ տաթի էօլմէքտէ օլան բէտէրինին կաթմաղը պաշքնտա ճէնապը Հագգատն պիր միւճիղէ թալէպ իթմաիմ , ֆագաթիմ իսթիհապինէ մուլաֆֆաղ օլամաորմ : Պէնիմ յաղա իւմիտիմ կօգ տուր , գաթթան , ֆագաթիմ պուճուճա պէրապէր տուա իթմէքտէն տէ կէրի տուրմաեաճաղըլ :

Մաթիւրէն պու գատքիպըր : Ելլամիաեղպ , գարուեա տօղլու ուղանաթղընտա , Անունցիաթմա մէրգուճու տուրտուրաղ :

—Գաթթան , աէտի , սօն սասաթ կէլթիկինտէ , պիր տէֆա տահա ճէնապը Հագգա միւրաճաթ իթմէք իւղրէ , մէղքիւր սասաթը պիղէ խապէր վիրէճէքսինիղ , էօյլէ աէյիլ մի :

—Եվիէթ , էվիէթ , պիղգաթ պէն սիղին եանքնրղա կէլէճէյիմ , աէեու ճէվապ վիրաի գաթթան :

Գաթթան պու սէօղիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա , աիշարը չքաթը , վէ Անունցիաթմա Գարմէնի շիտաթթիլէ գաճաղքանարաղ :

—Սէվիլիւ գբղգաթընտաչըմ , էօրէք տէ դամմ իթմէնէճէյիլ , էօյլէ աէյիլ մի , աէտի , չիւնքի էօլիւրտէք , պու տիւնեատաղանէթ սէվիլիւլէրիմիղ օլանլարը կէօյաէ պուճմաեաճաղմըրըլ : Սիղ քէնաի զէվճէնիղի , պէն տէ քէնաի բէտէրինի :

Գարմէն օլ աաղըգատան էօյիւմ գօրգուտու գալաթիտէ հիսս իյլէմէկէ պաշտաթ , վէ արթըլ գեմէտ

եաեա մահէլլ գալմաթըլընտան , ճէվապ պիղէ վիրմէտի :

Այնի վագթթա տօն ժօղէնին գբղը , տէրունինտէ պաղը միւճէվճէրաթ իլէ պէրապէր մալիւմիւմիւղ օլան իքի դթմա մէքթուպ պուլունան սիմտէն օյմալը քիւչիւք պիր սանաթգճա աշաթ , վէ բէտէրինին խաթթը աէսթի իլէ եաղըլը օլան քեաղըլարը ալըպ , պիր խալլի միւտաթթ կէօքսիւնէ վէ տուտաղըրքնա տաեաթղտան սօնրա , պէ թէքրաթ սանաթգճանքն տէրունինէ վաղ իյլէտի , վէ Գարմէնէ խիթապէն ,

—Իշթէ պէնիմ խաղինէմ , պէն պու սանաթգճաներ սալա թէրք իթմէյիպ , մէղարքմա գատար պուճու պիրլիքտէ կէօթիւրէճէյիմ , տէյէրէք սանաթգճանը գաթաթը , վէ իլալէթէն ,

—Իբղգաթընտալ , աէտի , պիր աղտաթի պիշարէ գաթթանքն պիղաէն թալէպ իթմիկի խուտուտու իճրա իտէլիմ , վէ սիղ իւղէրինէ կէլէրէք , աուաեա տուրալըմ :

Հէրնէ հալ իսէ , վագթթ պիր թաթաֆտան կէլաթիկի հալտէ , տիկէր թաթաֆտան ֆուրթմաննքն շիտաթթի արթմաղտա իտի : Պիր արա զաեթթ ճէսիմ պիր տալիա , ուղաղլարտան կէլէրէք , Մարտուէն սէֆինէսինի թաեիւքտէէ չքգարաթ , վէ սէֆինէնին ալթընտա վագթ օլան վէ տէրունինէ տիւչիւլմէսի մէլհուղ պուլունան գալանլըլ կիրտապ իչինտէ , իքի սիլրի գանա միւշահատէ օլուտուտու : Կէմիճիլէր արթըլ սէլամէթ իւմիտինի ունուտարաղ , պիր տաթի կէօրէմէեճէք օլտուղլարը ֆամլիւտարընը , զէվճէլէրինի վէ նիշանլարընը պիր տէֆա տահա խաթթըլարքնա կէթիրտի քտէն սօնրա , սօլունշ եիւղէրինի պուրուչմալ էլլէրի իչինտէ կիղյէտիլէլ , վէ էօլիւմէրինէ պէրլէմէկէ պաշտաթըլ :

Մարտուն սեփնէսի , պիր տաղը-
 դա դատար տականքն թէրէսի իւղէ-
 րինոտէ մուվաղէնէ իւղրէ տուրուպ ,
 պատէհու պիր օգ կիպի սիւրաթլէ
 կիրտապըն տերունինէ տիւշաիւ , վէ
 շիտտէթլի պիր շամաթա իլէ , կիւ-
 վէրթէ իւղէրինտէ.քի պիւ.յիւ.ք տիրէ.ք
 դըրըլըպ , սեփնէնին շանը , զանն ի-
 տէրսին .քէնաի .քէնտինէ , պիր էօլլում
 շանը չալաը , վէ թայիֆէլէրինի թէ-
 հայեիւրտէ պըրադարագ , գըմըլ-
 տանմազ պիր հալէ կէլտի : Ձիւն.քի
 դի.քրինի իթմիշ օլտուղումուզ սօն
 շիտտէթլի տալզա , մէղ.քիւր սեփնէ-
 յի ի.էի գանալարըն արալըղընա տիւ-
 շիւրմիւշ իտի :

Պու հալի միւ թէագիւպ զուհուրա
 կէլէն տէհչէթ սէտաաընա , սեվինճ
 վէ իւմիտ սէտաաը թաագիւպ իթտի :
 Հալպուր.քի Մաթիւրէն Լէմօնիէ պու
 սըրատա տալա խանալաթա դահիւպ օլ-
 մանարագ , սեփնէնին նէ տէրէճէ
 միւ շընւ պիր հալէ կէլմիշ օլտուղու-
 նու ըէ.ք պէա անլատը : Նէօյլէ.քի
 դի.քը օլունան սեփնէ , պուլունտուղու
 շու հալտէ , պիր թագըմ՝ ճէսիւմ տալ-
 կալարըն ըէն.էսինտէ գալմըշ օլտու-
 ղունաան , թապիւրաթ իլլէ անլէրին մու-
 հաճէմէլէրինտէն , քէրէպթէսինին
 տաղըլմաը շիւպհէսիղ իտի :

Պունունլա պէրապէր , շու հալ տա-
 խի , մուխտաթարատա պուլունան պիր
 կէմի իչին , պիր մէօհչէթ տիւմէ.ք օլ-
 տուղունտան , պու մէօհչէթտէն պիւ
 իսթիֆատէ , սանտալլար աշալը ին-
 տիրելմէլի վէ տալկալարըն արապն-
 տան կէչէրէ.ք , տահլի սէլամէթէ
 եադլաշմանա չալըշըլմալը իտի : Վա-
 դաս պու թէչէպպիւսիւն , պէօյլէ
 պիր հապատա հիւ մի սուրէթտէ պա-
 շա չթգ մաաը , տէ.յիղ կիճէ , կիւնտիւղ
 վազթի պիլէ , էն ճէտար ստէմէր
 ինտինտէ միւ մ.քիւնաիւղ կէօրիւնիւր
 իտի իտէտէ , նէ չարէ.քի շիւպհէսիղ

օլան ի.քի էօլլումտէն հէր հանկըսընա
 գարչը սօնունա գատար մուգալի-
 մէթ իտիլմէսի միւ մ.քին իտէ , կէմիճի-
 լէրին տալլումա օ կօլաա.քի էօլլումիւ
 թէրճիհ վէ իսթիւսար իթմէլէրի թա-
 պլիլի տիր :

Պինապէրին Մաթիւրէն Լէմօնիէ ,
 սանտալլարըն իրլէրի չէօղիւլմէսինի ,
 վէ հալաթլար իլէ .քիւրէ.քլէրին թէ-
 տարի.ք օլունանարըն էմի իլլէտի.քաէն
 սօնրա , պիղզաթ Անունցիաթա իլէ
 Գարմէնին պուլունտուղլարը գամա-
 րանա էնտի : Անունցիաթա , մէրգու-
 մու կէօրտիւկիւնան , գալի պիր սէ-
 տա իլէ ,

— Գարթան , պիղէ էօլլում խապէ-
 րի մի կէթիրալինիղ , տէտի :

— Խանըր , պէլ.քի հայաթ խապէ-
 րի կէթիրալում :

Պու սէօղ իւղէրինէ , Անունցիա-
 թա իլէ Գարմէնին լէհճէլէրինտէ սէ-
 վինճ ալէամէթի միւ շահատէ օլուն-
 տու , վէ Գարմէն պիր շիտտէթլէ ,

— Ահ , գաթթան , տէտի , եէնի
 պիր շէ.յ մի օլտու , վէ աճապա իւ-
 միա իտէճէ.ք պիր հալ մը զուհուրա
 կէլտի :

Մաթիւրէն Լէմօնիէ , պուլունտուղ-
 րարը հալի վէ սանտալլարը տէնիղէ
 էնտիրէճէ.քինի մուխթաապէն պիւ-
 տիրտի , վէ կէնճ գըղ իլլէ կէնճ գա-
 աընա , կիւվէրթէկէ չըգ մալարընը իխ-
 թաթ իլլէտի :

Պունուն իւղէրինէ , Անունցիաթա
 սանտըգճանը գօլթուղու ալթընա ա-
 լարագ , նէրտիպէնտէն չըգ մանա պաշ-
 րամըշ օլան Գարմէնին սրգաաընտան
 կէթտի :

Պունլար , կիւվէրթէկէ վաաըլ օլ-
 տու.գլարընաա , Մօրալէսի գարչըլա-
 տըլար : Մէրգում , մէնզարէ.յի մու-
 լիւմէտէն տօլալը դանէթ տէհչէթ ի-
 շինտէ օրմաղլէ , լէհճէսինտէ տօրս
 թէպէտիւմ էսէր ու ալամէթի գալ-

մամրչ, բէնկի պիւսպիւթիւն սորնչ, վէ մուխաթարա վուգուխոտ, բէնտէյի սէլամէթէ չըգարապիլմէք իչին, մախսուսէն ալէամթլէր կիչինմիշ խաի :

Պու սըրատա Մաթիւրէն Լէմոնիէ տախի, սանաալարք տէնիղէ էնաիրթմէքլէ մէշղուլ օլուպ, պունպարտան պիրբնին տէրունինէ օն բիչի, վէ տիկէրնին տէրունինէ երկիրմի գօտարատէմ կիրէպիլիւր խաի : Սէֆինէնին իչինտէ պուլունան էշխաս խտ, Մօրալէս իլէ իքի կէնճ եօլճուլար, վէ Անունցիաթանքն պէպէմէսի տախի օլտուղու հալտէ, երկիրմի պէշ քիշիտէն իպարէթ խաի :

Պէօյէճէ սանտալարտան էն քիւչիւր զայէթ միւշքիլաթլէ տէնիղէ էնաիրիլիպ, վէ տէրունինէ տէօրթնէֆէր կէմիճի օթուրարագ, սայիրլէրինին տախի իրքեապընա չայըշլմագասա իքէն, պիրտէն պիրէ ճէսիմ պիր տալիա կէլիպ, մէզքիւր սանաալը Մարսուէն սէֆինէսինէ չարմասըյա, սանտալ բարչարմտը, վէ տէրունինտէ պուլունան կէմիճիլէր նապէտիտ օլտուլար :

Պու Ֆէլաքէթ իւղէրինէ, տէրին պիր սիւքիւնէթ հիւքմ իթաի : Նայընըջ Անունցիաթա, պաշքնք էլլէրի իչինտէ կիղլէեքէքէք, քէսիք պիր սէտա իլէ ֆիղան ու ֆէրստա իլլէմիշ խաի : Պու սրալըգ վազըթ կէչմէքատէ, վէ սէֆինէսին տէօշէմէսի կիթտիքճէ պիւսպիւթիւն տաղըմագաս օլտուղունտան, կիւվէրթէնին հէր սանիւէ սալանմագաս օլտուղու հիսս օլունմագատա խաի : Գարթման, պիր իշարէթ իթաի, վէ տիկէր սանտալ տախի տէնիղէ էնաիրիլիաի : Անճագ պու սանտալ, տիկէրնիտէն պիւյիւք, վէ պինաէն ալէյճ մանօլլա խալմէսի գիւսատէ կիւճ օլմալլէ, տէրունինէ, տէօրթ քիւրէքճի եէրինէ սէֆիղ քիւրէքճի իրքեապ խալլաի :

Պիր դաշ սանիւէ սօնրա, պու սանտալ, սէֆինէտէն իւշ տէօրթ գուլաճ ուզտուտ օլտարագ սալանմագաս, վէ կէմիճիլէրտէն իքիսի, պիր ուճու սանտալա վէ տիկէր ուճու սէֆինէէ պաղլը օլան պիր հալաթը թութմագտա խալլէր : Պու հալտէ մէզքիւր սանտալա ինէճէք օլանլար, պու հալաթա սարըլարագ, աշաղը ինմէեէ մէճպուր օլուպ, պինապէրին Մաթիւրէն, Անունցիաթանքն եանընա կիտէրէք :

—Էվվէլ պէ էվիէլ սիլ էնին, մասմուաղէլ, տէտի, վագտա կէօրաի կիւնիւլ շու եօլ մուխաթարալը իտէտէ, միւմքիւնսիւլ տէ տէյիլ սիր : Իմաի, ճէտուր օլուն, վէ վագքթ զայլ իթմէյին :

—Էվլէթ, էֆէնալմ, ճէտուր օլունաղըմ, տէյի ճէվապ վիրաի տօն ժօղէնին գըղը :

Պատէհու Գարմէնէ խիթապէն վէ սանտըգճաեք մէզպուրէեէ թէպիմ խտէրէք :

—Աղիլ տօթիւմ, տէեու իլալէ իթաի, պիր տագըգա գատար պունու մուհաֆաղա խաինիլ, էկէր սալիմէն սանտալա օթուրաճագ օլուր իսէմ, պու սանտըգճաեք եինէ պանա վէրինիլ, չիւնքի շու էնատէ պէն պունու եէտիմտէ սագլաեամամ : Շիմաի պէն սիղէ պունտան էնմէքիլիին եօլունու կէօթիլէրէճէյիմ :

Պու սէօլլէրի սէօլլէեքէքէք, Անունցիաթա, տիլիլ կիպի վէ մահպուն հալտէ տուրմագատ օլան բէֆիգէսինէ սարըլըք : Վէ մուխաթասար պիր տուտ խալպ, ֆիաթանընք տախի պիր տէրէճէէէ գատար թօրլաիարագ, հալաթա սարըլըք, վէ պու սուրէթլէ աշաղը ինաի : Պատէհու սըրա չինկիսնէ գըղընա կէլիպ, մէզպուրէ տախի սանտըգճաեք աշաղը տիմուեու, վէ հալաթա սարըլարագ աշաղը ինմէկէ հաղքլանմագատ իքէն, տէհ-

չէթիւն վէ ճէսիմ պիր տայիւ կէլէ-
րէք, սանտայրն պիլճիւնկէ քիւրէք-
լէրնի գըրար, վէ սանտայր եխզ
գուլաճաան զիւտատէ մէսաֆէհէ գա-
աար սիւրիւլլէ յիւ կէօթիւրտիւ: Մա-
թիւրէն պու հայի կէօրախկիւնտէ,
բէրէլէնէրէք,

—Վահ զէվալլըլար, զայս օրտու-
լար, տէտի:

—Ղայս մը օրտուլար, թէքրարլա-
ար Գարսէն, նէ իչին զայս օրտու-
լար: Սանտալ տէվրիլէտի, հաթթա
նասըլ քի կէօրիւնօրտուլուզ, շալ-
գանմուգտա վէ ուղաղլանմադտա
արը, մուղայրի օլարագ, պիլզ զայս
օրտուզ, էվիլէթ, էվիլէթ, պիլզ զայս
օրտուզ, անլէր տէ յիլ:

—Խայըր, մատամ, անլէրտէ պի-
ղիմ հալտէ տիրլէր, տէտի գարթան,
չիւնքի եէտլէրինտէ եալընրզ տէօրթ
նէֆէր քիւրէքլէրի պուլանտուզու
հալտէ, պէօլլէ պիր հալտաւ գարըբ
նասըլ ճէնքլէչէպիլէճէք տիրլէր:
Իչթէ պոգընրզ, սանտալ Փուրթու-
նատա էսիր օլարագ, վէ պիր ճիւզի
թայիֆէսինէ իթատթ իթմէեէրէք,
պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա
կիթմէքտէ, վէ եան թարաֆընք,
քէնտիսինի զարգ իտէճէք օրան տալ-
կարթա զիրմէքտէ տիր:

Փիլվազը տէնիզ քէօրիւլլէրինտէն
հասըլ օրան պարընրզ սանէսինտէ,
մէգըրըր սանտալըն պէչիք կիպի տալ-
լանաղըբ միւշահատէ օրանմուգտա ի-
տի: Պու արա Անունցիաթա սանտալ-
տա տիզ շէօրմիւշ օլուպ, իքի էլլէ-
րնի կէմիեէ տօղրու ուղաթմադտա
իտի: Պու նիւմայիլչ սնճաղ պիր գաշ
սանիեէ գատար սիւրախլաքտէն սօն-
րա, գարանլըգտա մահլ ու նատէ-
տիտ օրտու:

—Արթըզ հէր իչ պիթտի, տէտի
Գարսէն, էօրլէի տիր, լաքին հայ-
ֆիւ քի ճէնուզ օն տօգտալ նաշընտա-

ւըրմ, վէ բէք աղ եաշտարմ:

Պատէհու մէղպարէնին հաղթա-
թէն հիչ պիր իւմիտի գալմուերպ,
վէ սէֆինէտէ հիչ պիր սանտալ գալ-
մամաղա, քեաֆֆէյի սէլամէթ իւ-
միտի տախի մահլ օրտուղունտան,
վէ պուլտան մատա շալագ էլպիսէ-
լէրլլէ սօուգտան Փէվգէլատէ թաղ-
կիզ օրանմադտա իտուկիւնտէն, գա-
մարտօրնա էնտի, վէ իսթէմէեէրէք
վէ սինիլլէրի գուվիլէթլլէ, Սնու-
ցիաթանըն սանաղգճաարըբ կէօրիւ-
նէ սըգըշարբարագ, եաթաղընա կիր-
տի:

Պու էննատէ, Մարտուէն սէֆինէ-
սինտէ, գարթան իլէ իքինճիտի վէ
տիւմէնճիտի տախի օրտուզու հալտէ,
եէտի նէֆէր թայիֆէ գալմըլ խտի:

Բիէր Հօվիլ Մաթիւրէնին եանընա
եաղլաշարագ,

—Գարթան, թայիֆէլէր պիր սալ
եարմաղ իսթէեօրլար, տէտի:

Մաթիւրէն պու սէօլ իւղէրինէ օ-
մուղլարընք սիւրտի, վէ պիր սանիեէ
գատար թէֆէքիւրտէն սօնրա,

—Վաղ աա պիհուտէ իտէ տէ, զա-
րարը օրտարըլնտան, իսթէրլէր իտէ
եարաընլար, տէեու ճէվաղ պիրտի:

Սուախիարէն կէմիճիլլէր, էլլէրինէ
պիրէր պալթա տարաղ, իչէ պաշ-
լատըլար: Վէ պիր սաթթ զարֆըն-
տա մէվճուտ օրան կէմի տիրէքլէրլլէ
պիր սալ ինշա իտէրէք, տէնիլլէ էն-
տիրտիլլէր: Պու սանտալ աշաղբ էն-
տիրիլախի սըրտա, տաղ կիպի ճէ-
սիմ պիր տալիւ սէֆինէնին իւղէրի-
նէ հիւճուլ իթտի, վէ պու տալիւ
կէչախկիւնտէ, կիւվէրթէտէ քիսնէ
գարնտը, վէ զիքրինի իթտիլիթիլ
սալ տախի նաղէտիտ օրտու: Եաղը-
նըզ Մօրալէս, Մարտուէն սէֆինէսին-
տէն եխզ տարմ գատար ուղադտա
պուլտնա պ, վէ գաղըլտէլլէն մախ-
տու: ար, արթըր կիլլէլլէ օրտուզ:

քէօքի բմի շտաղկաւորա պարչը ճէնկ-
լէշմէքտէ խաի :

Պու էնաստէ ֆուրթունանքն շխտ-
տէթի թէսկին օլուպ , կէօյին իւղէ-
րինտէ : պուլուլթուր տողըմսեա ,
վէ օլ տնէ աէկին գարը օլան մահի-
թուպ միւշահատէ օլունարագ , սէլ
կիպի եաղմուր նիւղուլ իթմէկէ պաշ-
լաաբ :

Կէլէլիմ տէրունի սէֆինէտէ պը-
րագմը օլուղումուղ Գարմէնէ :
Մէզպուրէ դրմքրտանմուեարագ , վէ
կէօլլէրի ալքը օլարագ , գամարաբ-
նքն եաթաղը իւղէրինտէ սէրլվիշ օ-
լուպ , Ֆագաթ ուեուամուշ , վէ եախտ
պանըլմը տէ յիշ խաի : Հալ պու քի
կէօլիւ էօնիւտէ վուգու պուլան
վէգաիլի , վէ պուլունասուղու միւշ-

քիւլ հալի ֆէրգ ու հիտ խտէճէք
հիշ պիր տույրուտու դալմամը օլուպ ,
մէրգումէ , եօրկունըւգտան վէ ա-
լէլիտուտ սօուգտան նաշի , մատաի
վէ մանէվի սուրէթտէ տէրմանըղ
պիր հալէ կէլիշ օլտուղունտան , հէ-

ման գաթի պիր ուեուշուգլուգա տիւշ-
միւշ , վէ վիճուաի սապիմա աթիթրէմէք-
տէ վէ տիշէրի տախի կըճքրտամագտա
պուլունամուշ խաի : Պէօյէճէ պիր խալլի
վագըթ միրուր իթտիքտէն սօնրա ,
Գարմէն , պիր տէրէճէ ագլը պաշնա
կէլէրէք , աեաղա գալգաթը , վէ պու
էնաստէ : Մարտուէն սէֆինէսինին քիւ-

չիւք / Կրէլէրինտէն հէնուլ տաշ-
կալար քրմէքտէ խաի խտէ տէ , ֆուր-
թուն շխտտէթի քէսալի սիւքիւ-
նէթ իթմը օլտուղունտան , մէզպու-
րէ գամ գտտան տիշարը յըմագ խ-

թէտի , քրին տեաղարը ուեուշումուշ
օլտուղունտան , էվիլէ էմիրտէ եիւ-
րիւմէկէ իղթիւարը օլամաաբ , Ֆա-
գաթ եալաշ եալաշ գանը ճէվէլան
իթմէկէ պաշլամաղլէ , գուվիթի եէ-
րինէ կէրի , վէ սիւրիւքլէնէրէք նէր-
տիվէնէ շտաար կիաիպ , վէ թըրմա-

լանարագ եօղարը չըգարգտան սօն-
րա , կիւվէրթէ իւղէրինէ վաաը օլուտ :

Պու մահէլլտէ , Գարմէն , էթրա-
ֆընա կէօլ կէզաիրիպ , քիմնէյի կէօ-
րէմէտիկինտէ ,

— Ահ , ես Բապսիմ , գարաաշըմ
իլէ գարթան վէ թալֆէլէր աճապա
նէրէտէ տիրէր , տեաի քէնտի քէն-
տինէ , վէ պունըարը խիմիէրի իլէ չը-
ղըրաբ խտէ տէ , հիշ պիր ճէվապ ա-

լամաաբ :
Պատէհու Գարմէն եինէ քէնտի
քէնտինէ ,
— Շիւպհէվը Եօրկունըւգտան
թագաթ վէ մէճալարը գալմամաղլա
ուեուամագտա , էվիլէթ , էվիլէթ , հէր-
սի ուեուամագտա աթըլար , տէտի :

Պատէհու նէրտիվէնէ տօղրու է-
յիլէրէք , եէնիտէն կէմիտէ պուլու-
նանըարը չաղըրաբ , հալպու քի սէսի
ադս պիլէ իթմէտի : Պուեուն իւղէ-
րինէ կէնճ գաաթն , քէմալի տէհշէթ-
լէ գամարալարա էնէրէք , պիլճիւմիէ
գարուլարը աշաբ , վէ հէր թարաֆը
մուայիէնէ իթտի , Ֆագաթ հէր թա-

րաֆտա եալընըղըգտան մաատա ,
պիր շէյ կէօրէմէտի :
Սլ վագըթ Գարմէն սէֆինէտէ
քիմնէ օլմաաղընը անլաեարագ ,
տէհշէթ վէ հիտտէթլէ տիլ շէօքտիւ ,
վէ եիւքտէք սէտա իլէ , — Օհ , ալ-
չաղար , ալչաղար , պէնի թէրք իթ-
միլլէր , սիւպհան Սլլահ , շխտի պէ-
նիմ հալիմ նիճէ օլաճագ տըր : Ահ ,
ես Բէպս , մէրհամէթ վէ ինայէթ
էթ պանա , տէտի :

Պու մէյեուսիեթ հալինտէն սօն-
րա , Գարմէն պաշտաթ աղլամսեա ,
վէ պիր աղ վագըթ աղլայապ , եիւ-
րէկի բահաթ վէ թէսկին օլտուգտան
սօնրա , եախաշ եախաշ ագլը պաշ-
նա կէրի , վէ կիւվէրթէ իւղէրինէ
չըգաբ :

Սլ կիւնիւ հալա գտեթ կիւղէլ

Սլ կիւնիւ հալա գտեթ կիւղէլ

Սլ կիւնիւ հալա գտեթ կիւղէլ

օլուպ , մէջճուռ պուլսիթլար տախի սապահըն սէրին բիւզկեարքըլլա տաղըբըլլար , վէ կիւնէշ , Օղխանսու խղէրինտէ բարբամուսա պաշլամբըշ խախ : Պահրք մէզքիւր պիր աղ էվիէլ սրսլան հէյնէթի ղէսպ իթմիշ իրէն , շիմուի զանն խաէրսին քի գուզու կիպի ուսուլումբըշ , վէ սիւքիւնէթ ղէսպ կըլէմիշ խախ :

Գարմէն , պու սքրաաա տէնիղէ ամֆը նիկեահ իթմէքտէ օլուպ , սուլաւըբն հազաշ կախաշ հիւքսէլախիկիմի սէյր տ . թէմաշա կըլէմէքտէ խախ : Անճաղ մէզպուրէ կէնճ գաաթն , տէնիղին իշինտէ էվիէլա պէլլաիղ պաղը տէամէթլէր կէօրիւպ , պատէհու պու ալէամէթլէրին ինտան նաշք օլտուղունու , վէ պուճարսան պիրխանին տէ գարթմանըն նաշք խաուկինի սնդաւարաղ , պիրաէն պիրէ տէհշէթլէ Ֆիզան վէ բուճաթ կըլէտի , վէ պու մէնղարէտէն սոնրա , մէքու.մէ օլ թարաֆա պապմուսա ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն , նաղարը տիղզ ամբընը պաշգա թարաֆա շէվիշտի : Օլ կիւնիւ աղշամն գաաար պէոյիէ կէշիպ , աղշամ տախի կէոյիւն իւզէրի հըլարըլլար իլէ միւզէյնէն վէ բարըպ խախ , վէ Գարմէն գամարաթնաէնիպ , հաթաղընա կիրախ , վէ ուհու.մաղ խաթէտի խաէ տէ , զիհնի խախալաթ իլէ իհաթմա օլմաշ օլտուղունտան , պիր ախըլիւ ուհուեամաար :

Շէֆիաղ ամաղըլնաա , մէզպուրէ պէթէքրար կիւ վէրթէ իւզէրինէ շըզար : Գարմէն կը կիւնտէն պէրուհիշ պիր շէյնէմէմիշ խախ , վէ պու խաէ կէմխաէ զախիրէ պուլումմամաւընաան տէյիլ , իլլա Ֆիզիղէլաաէ ղէտէր վէ մէյուսիսէթինտէն նաշի , մէզքիւր գախիրէյի արամաղըզգա վէ նաֆաղա թէտարիւր իթմէքիկէ տալա ճէսարէթի օրնամարնաան խախ : Պունուն իլէ պէրապէր մէզպուրէ էօլ-

մէք տէ խաթէմէզ խախ , հաթթմա , պէլքի հաղընտան պիր սէֆինէ վէ հախսոա պիր սանտաղ կէշէր իւմիախըլէ , պէզ բարչալարըլլա պիր նէվի պիւլիւք վէ պէկաղ սանճաղ կարաթ , վէ ոֆուգտա պիր կէլքէն կէօրիւր կէօրմէզ , մէզքիւր սանճաղը սալլամանը թամաթիմ կըլէտի :

Մէքգու.մէնին խախաղ իթախիկի պու խուսուս շօգ սիւրմէյիւպ , պիր Ֆարսախ գաաար էնիկինտէ արա արաա իքի կէմի միւշահատէ օլունտու : Գարմէն , տէրհաղ սանճաղընը սալլամաւսա պաշլաւար խաէ տէ , մէզքիւր սէֆինէլէրին նաղարը տիղզ.աթլարընը ղէնախ թարաֆընա ճէլպ իթմէքիկէ մուլաֆիֆաղ օլամտաղ : Վէլհաաըլ աղշամ բաատէլէրինտէ , գարանա օթուրմաշ օլան Մարսուէն սէֆինէտինին զաեթթ կազքնքաա , բիւշիւք պիր կէմի տահա միւշահատէ զըլքնաթ : Գարմէն իւշիւնճիւ տէֆա օլարաղ , սանճաղընը տիքախ . պու կէնի թէճրիւպէ , պուճտան էվիէլ վուգու պուլան թէճրիւպէլէրաէն տահա զիւտաէ միւուսյիա օլտու : Շէոյիէ քի պու իշարէթ , զիքր օլունան կէմի թարաֆընաան կէօրիւլէրէք , Մարսուէնէ տօղու հաղըշար , վէ տէրունինտէ տէօրթքիշի օլարաղ , տէնիղէ պիր սանտաղ էնաիրիպ , պու սանտաղ , գարանա օթուրմաշ օլան սէֆինէէէ տօղու իլէլէտի : Գարմէն , Անուճիլաթմանըն սիմաէն մուամալ օլան սանտըճաարընը ապլէմա էլինտէ թուլարաղ , ղէնախիսնէ հաղըշան սանտալա ղէմալի իւմիա վէ մէսէրէթլէ նաղար իթմէքտէ խախ :

Թապլիի տիր քի , ինտան , ճու տօգ աղ հաղընաա պուլումտուղունտա , էօլմէյի տալա խաթէմէզ , վէ միւսլաթաղպի տալլամա կիւզէլ սուրէթտէ կէօրիւ :

ԲԵՏԵՐ ՎԷ ԷՎԼԱՏ

Քիւրբէյի արդքն էն կիւղէլ մէն-
 դարէլէրինատէն պիրի օլուպ, կիւնէ-
 շին դիւպարք, յա բարլաւան տէնիղէ,
 վէ Թրուվիլ վէ Հոնֆիլէօր սէվաճիլի-
 նէ, վէ Սէն պօղապք, յա Հավրք շէճ-
 րինէ նաղքր օլան Ինկուվիլ նամ քիւ-
 չիւք վէ կիւղէլ տաղքն էլմէ. քիլէրին-
 տէն պիրի իւղէրինտէ, հի. քրահէսի-
 նի իթաիկիմիղ վուգուաթլար վաղք
 օլուղու սքրատա, պիւլիւք պիր
 պաղչէ իլէ մուհաթ կիւղէլ պիր իզա-
 մէթիւհաճ պուլունմազատ խաի :

Նէ. քլ ու հէ յեւէթճէ սաճիհէն գա-
 լէա ամնմէկէ շայիան օլան մէղ. քիւր
 իզամէթիւհաճ, տէօրթ քէօշէ պիր
 պինատան, վէ սաղ վէ սօլ թարաֆ-
 լարք պիրէր քէօշիտէն իօլարէթ խաի,
 Մէդ. քիւր պինանքն վէ քէօշիլէրին
 տիվարք, Եօրմանտիա ուսուլի իւղրէ-
 ինչա օլունմուշ խաի : Պու կիւղէլ պի-
 նա, Ֆիլիպ լք Վէ. յեանքն մալի օլուպ,
 հալ պու քի մէրգումուն խաարէխա-
 նէսիլլէ մաղազալարք, շէճրին տա-
 խիլինտէ, վէ թէրսանէլէրի խտէ, լի-
 ման թէրսանէլէրինին ուճուհաա պու-
 լունմազատ խաի :

Ֆիլիպ լք Վէ. յեան, քէնտիսինի օ-
 գու. Ենդարքմըզա թագաիմ իթաիկի-
 միզ էնմատէ, էլլի պէշ էլլի ալթք
 Եաչ. աս կէօրիւնիւպ, Քիւզաթ հա-
 գքբաթլար հալտէ ալթմըշ պէշ Եաշքն-
 աա մար խաի Մէրգումուն սքճէթ վէ
 ճէտարէթի պէր քէմալ օլուպ, ուղուն
 վէ սօլլու պօլու տաճա հէնուզ է-
 յիլմէկէ պաշլամըշ, օմուզարք էնիլ,
 վէ պաշք թապիթատան տիգ. վէ սի-
 մաք կիւղէլ վէ մալլուք օլուպ, վա-
 գաա կէյիլաիկի սէնէլէր, մէրգումուն
 լէճճէ սիտաէ Իճթիտարլք իշարէթ վէ

ալէամէթի պքրազմամըշ խտէ տէ, ան-
 ճազ պիր հէհէճան իլէ գանք պաշքնա
 սքրատարքնաա, թագաիթիլլէ մէրգու-
 մուն սիմաք արաարքա գքբարքր խաի :

Պու իճթիտար, օն օն պէշ միլին
 սաճիպի օլմաք իլէ պէրապէր, կիլին-
 տիկի էլալիաճնին սաֆիլիկի, վէ օթուք-
 սուղու խանէսինին ճիւղի մէրթմէպէ
 սալթանաթլար, տիգ. գաթա շայան տէ-
 րէճէտէ խաի : Նէօլլէ քի Ֆիլիպ լք
 Վէ. յեան, քէնտիսին պիր վազթմ կէ-
 միճի վէ մուաթիտարէն տալի կէմի վէ
 սանտալ իմալ խաի ճիտի օլու. գանու,
 վէ վարիտաթլարն էն պէօլիւք գքու-
 մընք, շալքչմազ սանէսինտէ էլտէ իթ-
 աիկինի տալու ունութմամըշ խաի Մէր-
 գու. մ, օլ գաաար վարիտաթլար իլլին-
 տէ, հալէա էվիլէրի սաֆիլիկիլինի մու-
 հաֆազա իլլէմէ. քտէ, վէ սալթանաթլար
 տան խտէ, սաանէլիկի սէվմէ. քտէ պու-
 լունմուշ խաի խտէ տէ, պու ճիւմէ
 քէնտիտի կիպի միւսայիտ պիր Երլար-
 զա նայիլ օլմուշ օլան պիր սանմին,
 տիւրլի պէ տիւրլի Եօլլար իլէ, կէ-
 րէ. ք քէնտի վէ կէրէ. ք սայիլլէրի ուղ-
 րունա բարա թէլէթ իթմէսի, վէ պիւ-
 յիւ. ք է. յիլի. քէր վէ մէսարիֆլէրտէ
 պուլունմաք լաղքմէտէն օլուղու-
 նու, չիւն. քի պուլունտուղու մէվգքտէ,
 դայէթ մաճաուա պիր Եօմիւք կէյիլ-
 մէ. քի. ք, շիւպճէսիլ պիր թագթմ
 Եանիլլը վէ մուղիր մանէպալա սէ-
 պէպիլլէթ վիրէճէկինի, վէ վիւճուտի
 օլմուհան պիր թամաճ. ք Եարլք շիւպ-
 ճէսինի հաթլ խտէճէկինի պիրաիկին-
 տէն, մուճիպլինճէ հարէ. քէթտէ պու-
 լունուք խաի :

Պինտէն ալէ. յճ Ֆիլիպ լք Վէ. յեանքն,
 միւ. քէմէլ վէ միւնթագամ պիր խա-
 նէսի, ալէա աթլարք, կիւղէլ թաա-
 վիլլէրի, միւթաատտիա խղմէթ-
 ք Եարլարք, վիլտէթտէ էմապի օլմու-
 հան պիր իշրէթ մալպէնի, վէ մէշաւ
 պիր մալթալա միւտիլի օլուպ, պիւ-

յիւր զինաֆէթը վէ զինէթը վէ-
րիւր , վէ Նօրմանախանըն պիւճիւմէ
ասըլլատէկեան թագըմը , պու զինա-
ֆէթըրտէ վէ զինէթըրտէ հազըր
պու լունուրլար խախ :

Փագաթ պունլարա նիսպէթէն ,
թէրըարէն սէօյլէրիւ քի , Ֆիլիւ լը
Վէյրանըն կէրէք մուսահիպէթի վէ
կէրէք քաթվար ու հարաքեաթը , քէն-
ախիսիսի պիւրինսի տէֆա Գասիքսին
սահիլի իւղէրինտէ կէօրախիւմիւղ-
տէ , նէ հալտէ խախ խախ , երինէ այնի
հալտէ պուլունմագտա խախ :

Պու գասարճըգ մալիւմաթ , իհ-
թիւարը մէրգումու օգուեանլարըմը-
ղա էյիճէ թանթըմըլ օլտուղունտան ,
պու պապտէ զինասէ թաֆսիւթա
հաճէթ կէօրմէյիլ :

Իչպու իհթիւար , պիւր կիւն օտաըն-
տա օթուրուպ , էյինտէ քի մաչա իլէ չը-
մինէ թապիւր օլունան օճաղա քէօմիւր
գօյմագտա իքէն , պիւր պարկիւր նալ-
լարընըն շամաթաընը իչիթմէքլէ ,
մաչանըր աթար , վէ գուվիլէթի սարմ-
լար պարագ , սօգպա նազըր օլան
րէնչիլէեէ սօղլու իլէրլէտի , վէ տի-
չարքեա պագտըրնտա , լէճճէսինտէ
պիւր մէսրուրիլէթ ալամէթի միւչա-
հէտէ օլունտա : Պիւր տղ սօնրա գա-
բու աչքարագ , ուղուն պօլլու , կիւ-
ղէլ , սարը , սօլիւն րէնկիլի վէ գա-
տըն կէօլլէրի կիպի ճալիպ վէ թաթ-
լը մալի կէօլլիւ պիւր տէլիլանլը , քիւ-
չիւք սալնա կիւրախ , վէ իհթիւարը
մէրգումա խիթապէն ,

—Ստապահլար խալլը օլտուն , էֆէն-
ախ բէտէր , տէտի , վէ քէմալի հիւր-
մէթլէ , մէրգում իհթիւարա սարքլար :

—Ահ , էվլարմ , պու կիւն խալ-
լիճէ թէֆէրլիւճ իթախն մի , տէնու
սիւպ իթախ Ֆիլիւր :

—Էվլէթ , ճէվապ վիւրախ Օլիվիէ ,
թանպարվիլէ գատար կիթախ :

—Նօլտա հիլ պիւր խապէր ալմա-

տըն մը , վէ պանա պիւր տիւեճէկին
եօգ մու սուր :

—Խոնըր , շու գատար տիւեպի-
լիւրմ քի , սիզին եանընըղա ալտէթ
իթմէքլէ , քէնտիմի պախթիւար ասա
խախրիւմ , պունտան պաչգա հալա տա
բէք սօղլուգ տուր . վէ նասըլ քի պէ-
նի կէօրիւեօրսունուգ , պաչտան աեա-
ղըմա գատար սօնմուշում :

—Էօյլէ խախ , օղլում , պիւր ան էվ-
վէլ աթէշին եանընա կէլտէ ըսն :

Պու սէօլլէրտէն սօնրա , բէտէր վէ
էվլատ շըմինէնին գարչըսընտա օթուր-
տուլար : Ֆիլիւր , շըմինէնին իչինէ գա-
լըն օտաւլար աթար , վէ Օլիվիէ տէ
կիլինախիլի ըսլագ վէ ուղուն ճիզմէ-
լէրին քէնալլարընըր աթէշէ սօղլու
ուղաթար :

Օլիվիէ , նասըլ քի տէտիք , զայէթ
կիւղէլ վէ հէման գատընլարա մախ-
սուպ պիւր լէթաֆէթի հայիլ խախ :
Շէօյլէ քի անլը էնլի վէ նաղիք , սաչ-
լարը կիւմիահ , աղըր քիւչիւք վէ
սուտաղլարը գըրմիքը օլուպ , կէօլ-
լէրինտէ խախ , թաթլըլըղա պէրա-
պէր , ֆէվգէլատէ պիւր ճէարէթ վէ
քիւսիթալլըրգ միւչահատէ օլունմագ-
տա խախ : Պու տէլիլանլընըն եիւրէ-
կի տէ լէճճէսինտէ պէնգէր խախ . եա-
նի միւլայիւմ վէ սահիպ ֆաղիլէթ օ-
լուպ , պէղաեթթաթ սախի սէպաթ սա-
հիլիլի խախ :

Հէր նէ հալ խախ , բէտէր վէ էվ-
լատ պաղը էհէմիլիէթիպ սէօլլէր
սէօլլէչախիքտէն սօնրա իքիսի տէ տէ-
րին պիւր սիւքիւթ վէ միւթալատաեա
գարգ օլտուլար : Իհթիւարըն լէճճէ-
սի , միւրէտտէր վէ միւլահալպը
կէօրիւնիւպ , տէլիլանլընըն խախ , տէ-
րին պիւր մահգուեիլէթ իչինտէ կէօ-
րիւնմէքտէ խախ : Պու հալ չօք սիւր-
մէյիպ , Ֆիլիւր իլէ Օլիվիէ կէօլլէրինի
պիւրպիւրէրի իւղէրինտէ չէվլիւրլէր , վէ
էվլէլա բէտէրի , օղլունա խիթապէն ,

—Էվլատըմ, նէյին վար արբ, տէ-
եու սիւալ իթտի :

—Հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր, է-
ֆէնտի բէտէր, հէմ նէյիմ օլտպի-
լիր, տէտի Օլիվիէ սաթմէ պիր մահ-
զուզիւնէթլէ :

—Ս, հ, պէն պիլիրիմ, քի, պու սէ-
նին թապիի ճէվապըն աշր, ֆտգաթ
թէէտիւֆ իտէրիմ, քի, սէնին շու-
սէօղիւնէ ինանամամ :

—Հալ պու քի, էֆէնտի բէտէր,
սիզ պէնիմ տալա ետըն սէօյլէմէզ
օլտուղումու պիլլմէեօրմուտունուզ :

—Շիւպհէսիզ, սէվիլլիւլիւ էվլատըմ,
պէն սանա ետըննըլըզ իտիեօրտուն
տիմէեօրում, անճազ պէնտէն պապը
շէյ կիզլէմէ. քիլիկին . . .

—Սճայիպ, պէն սիզտէն նէ կիզ-
լէեէճէյիմ, սիզ քի, բէտէր էֆէն-
տի, լէթաֆէթ վէ էյիլի.ք ճիհէթլի-
լէ, էմալըբզ պիր բէտէրսիսիզ :

—Սէն, պէնի միւ.քէտտէր իթմէ-
մէ.ք իչիւն, սէնին քէտէր ու էլէմի-
նի պէնտէն կիզլէմէ.ք իսթմէեօրտուն :

—Քէտէր ու էլէմ մի, թէ.քրար-
լատը Օլիվիէ, լա.քին պանա քէտէր
ու էլէմ նէտէն նէշէթ իտէճէ.ք ալը :
Տիւնեատա նէ վար արբ քի, պէն օ-
նա նայիլ օլմանըմ : Պէնիմ էն ճիւ-
զի արզուլէրիմ պիլի, սիզին սանէ-
նիզտէ տահա ֆիլ.քրիմտէ տօլմազտան
իճրա օլունմաեօրըար մը :

—Պէնի տինլէ, Օլիվիէ, պիր բէ-
տէրին եիւրէկի վէ կէօղլէրի պլտա-
թըլամազ, պէն սէնի իշղալ իտէն վէ
սէնի միւ.քէտտէր գըլան իտունտուն
նէ օլտուղումու վազաա պիլլմէմ, չիւն-
քի պէնտէն ֆիլ.քրիսի կիզլէմէ.ք իչին
խարար իտիեօրտուն, ֆապաթ թէէմին
օլմուշում, անըմեօրմուտուն, բէէֆն օլ-
հալա.քի, սէնին զիհնիտէ, սէնի
տայիմա իշղալ իտէն պիր իտունտ վէ
պիր քէտէր վար արբ :

—Նէմին իտէրիմ, քի . . .

—Խայրը, եէմին լազըմ տէյիլ
աիւր, տէտի իհթիեար օլլունուն քէ-
լամքնը գաթթ իտէրէ.ք, վէ միւսաա-
տէ էթ քի սէօղիւմիւ պիթիլրէյիմ :
Սէնին շու կէնճէ.ք ֆիլլթուրտուղլու-
ղումու թաագիպ էյլէեէն, վէ պինա-
պէրին սէնի պիհա.զուր գըլան քէտէր
ու էլէմ, պունտան պիր գաշ այ էվ-
վէլ, Պրթթմանիւանա վազը օլման սէյ-
եահաթթնըն ալտէթթինաէ, պիրինճի
տէֆա օլարապ միւշահատէ օլունտու :
Պու ալտէթթինին թա ֆէրտատը կիւ-
նիւ, սէնի, լէհճէն սօլմուշ, կէօլ-
լէրինաէ.քի բարլադըլըզ զայպ օլմուշ,
տալիքնըլըբն սըզլաշմըշ, վէ մէօրու-
րիւնէթին թէնէզղիւլ պուլմուշ պիր
պիր հալաէ կէօրտիւմ, վէ օլ վազըթ
տա սէն պանա պէր շէյէ եօր արբ տէ-
քի ճէվապ վէրիւր իտին :

—Լաքին, էֆէնտի բէտէր, պու
տէտիկիմտէ տալա իսթա եօգ իտի,
տէտի տէյիզանը պթիւսթ պիր սէ-
տա իլէ :

—Խայրը, պու տէտիկին սահիհ տէ-
յիլ իտի, նտաթլ քի օլ վազըթտան
պէրու, իւզէրինաէ կէօրիւլէն միւ-
քէտտէր ալէամէթլէրին արթմաաթ
տաթի պու սէօյլէտիկիմի թատաիզ ի-
տէր, վէ հիւշիւպհէմ եօգ տուր քի,
եիւրէկիմտէ մէճհուլ պիր սըգընթթ
վար արբ քի, պէլ.քի պիլէճէ.ք օլ-
տամ, իպահ իտէպիլիրիմ :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, իհթիեար
քէլամքնը գաթթ իթտի, զալիպամէր-
գում ճէվապա պէ.քլէր իտի իտէ տէ,
Օլիվիէ սիւ.քիւթ իթտիկիմտէ, ֆիլիւր
եինէ քէլամա տէվամ պիրլէ,

—Էվլատըմ, տէտիկինաէ, Օլիվիէ
տաթի,

—Էֆէնտի բէտէր, տէյու ճէվապ
վէրաի :

—Սէնին պանա էմնիլէթին եօգ-
մու տուր, պէնի սէվմէզ մի սին :

—Օհ, բէտէր, բէտէր, ինանրը-

մըսընքզ ըր պէն սիղի սեվմէյիմ :

— Էօյլէ օլտուղու հարտէ , բէտէրին վէ տօսթուն մադումքնտա օլարադ , սէնտէն թալէպ վէ սանա բէճա խտիս օրոււմ , եիւրէկինի աչ պանա , վէ պանա հէր շէյի սէօյլէ :

— Սիղէ սէօյլէեէճէ.ք հիչ պիր սէօղիւմ եօգ սուր , տէտի Օլիվիէ , զիրա սիղաէն հիչ պիր շէյ կիղլէմէեօրոււմ :

Ֆիլիբ մէյեուս օլարադ ,

— Անլատրմ , տէտի , արթըդ սէնին պանա էմնիյէթին գալմաւը , վէ պէնտէն էմնիյէթին սէլպ իթմիշին , Ֆադաթ Օլիվիէ , պիր կիւն վէ պէլքի եադքնարտա կէօլլէրին հադքաթմը հալի կէօրէրէ.ք , անլանաճադսըն ըր , սէնի թէսէլի վէ սէնի շիֆա խտէպիւրէճէ.ք օլան , անճադ սէնին բէտէրին տիր , վէ օլ վադըթ հէր շէյի սէօյլէեէճէ.քսին . . .

— Խայբը , խայբը , տէտի տէլիգանլը քէնտի քէնտինէ :

Պու սէօզլըր իւղէրինէ , տէրին պիր սիւքիւթ հիւքիմ խտէրէ.ք , Ֆիլիբ լը Վէյեան , տիրսէյինի գօլթուգ սանտարէտինին գօլունա , վէ էլինի պաշքնա տանտաը , վէ կէօլլէրինի աթէշէ աթֆ իթմիշ խտի խտէ տէ , հիչ պիր շէյ կէօրէմէմէ.քտէ խտի :

Պիր գաշ սանիսէ սօնրա , Օլիվիէ միւքեալէմէյի թէճախա իյլէեէրէ.ք ,

— Էֆէնտի բէտէր , տէտի , սալ ու էտաար օլմանան պիր քէտէր ու էլէմ հադգքնտա հադգարը կէրինէ պէնի իթթիհամ խտիսօրսունուդ , վէ տէրին վէ միւշքիւլ պիր իթէֆէ.ք.րիւրէ տալմը կիպի կէօրիւնիւրսունուդ : Փադաթ սէօյլէյին , աճապա պու խուսուտա եանրըն օրմու կ ում :

— Խտէրը , սպա կանրքնտօրսուն , պէկան իթտիկին Բէֆէ++է-ը սահիհ տիր , վէ խթէմ տիրիմ հարտէ , հէր կիւն պու թէֆէ.ք.րիւրիւմ արթմադտա տըր ,

զիրա հէր կիւն իզտիրապըմ քէտպի իզտիւտա իյլէմէ.քտէ տիր :

— Լաքին իզտիրապընքըն սէպէպինի սիւալ խտէպիլիւմիյիմ :

— Պէնիմ , էվլաարմտան հիչ պիր կիղլի էսրարըմ եօգ սուր : Պունտան պաշգա , տիւնտաա հիչ պիր շէյ եօգ սուր ըր , պէնիմ միւքէտաէր հիւսիւեաթըմ , վէ եախօա աչքտան աչքըս սէօյլէեէրէ.ք , տէրա ու միհնէթլէրիմ գաատար , մալիւմ վէ միւսնէլէրիմ օլտուն , վէ պու հիւսիւեաթ եախօա տէրտ ու էլէմէրիմ , զաթէն սանա տախի մալիւմ տիր : Մէգքիւր հիւսիւեաթըմ սէպէպիլ , տօսթու գատիմիմի վէ սէնին կիւղէլ նիշանլըն օլան Անուեցիաթաեք կէթիրմէ.ք իւղրէ , Հալանտա կէօնտէրմիշ օլտուղու սէֆինէնին , մանէաք անղաշըմաղ սուրէթտէ կէճիւքմէսի տիր : Պու խուսուտա գանէթ տօզրու վէ սահիհ սուրէթտէ հիսապըր իթտիմ , վէ տէֆաթլէ պու հիսապըր թէ.քարըաաըմ , վէ պիւճիւմէ մուսալիֆ իհթիմալաթը կէօղիւմիւն էօնիւնէ կէթիւտիմ , Ֆադաթ նիհանէթ , գարթան Մաթիւրէն Լէմօնիէ իլէ սէֆինէսինին պունտան պիր այ էվլէլ պուրտաա պուրունմալարը լաղըմ կէլէճէկի նէթիճէյի միւքէտաէրէսինի հաթըլ իթտիմ :

Ֆիլիբ լը Վէյեան , Անուշէ-թու մինի վէ Նիշուլ քէլիմէսինի թէլաֆֆուդ իթտիկինտէ , Օլիվիէնին սիմապընտա.քի սօրիւնլուգ սահա զիւտա տէ արթմըշ խտի , լաքին մէրգոււմ , իհթիւտար բէտէրի իլէ պիրի.քտէ բէնչիւրէնին արտաքնտա պուրունուպ , վէ պինապէրին քչըգ տօզրուտան տօզրու կիւղիւնէ գարըր կէլմէտիկինտէն , Ֆիլիբ , օղլունուն մէգքիւր աչի.քեար ալթիւսթիւկիւնիւ Ֆէհմ խտէմէտի , վէ Օլիվիէ իտէ , հէեէճանքնը կիղլէմէ.ք իւղրէ ,

—Նիհանէթ, էֆէնտի բէտէր, տէ-
տի, նէտէն տօրայը վէտվէտէ խախօր,
սուճուղ:

—Պէնիմ վէտվէտէլէրիմ օլ տէրէ-
ճէ ազըլտէն պայիտ ախրէր քի, ան-
լէրի պէտան ու իշարէ ճէաարէթ պիլէ
խաճմէտօրում: Հաթթիմ, վէտվէտէ իթ-
մէ, քտէ օրսուղումու սէօյլէմէկէ: պիլէ
իհթիրալ խախօրում:

—Հալ պու քի Մարսուէն սէֆի-
նէսի, սիղին սէֆինէլէրինիղին էն իյի-
սի վէ էն միւհքէմի աէ, յիլ մի ախր:

—Եվլէթ, մէզքիւր իւշ տիրէ, քի
սէֆինէ զանէթ եհնի ախր, վէ թէր-
սանէլէրինին շէրէֆի, վէ հալուղա-
րըմըն մուճիպի իֆթիխարը պուլուն-
մագատ տըր: Պիղլաթ քէնաիմ օլ
սէֆինէնին ինշարնա նէգարէթ իթ-
միշիմ ախր, վէ հաֆիֆլիկի իլէ մաղ-
պաթթիէթինէ իսէ, հիշ ախէճէ, ք
եօգ տուր, վէ պու հայինտէ տալ
թամիրէ միւհթամ օրմագարըն, իւշ
աէֆա տիւնսանըն էթրաֆիքը տօր-
շըր, վէ Պէնիալ քէօրֆէզի տէնիղիյ-
լէ պահըր Օգիանօտուն էն շիտաէթի
ֆուրթունալարընա զարչը դօսապի-
լի:

—Մաթիւրէն Լէմօնիէ տաթա պիր
գարթան տէ, յիլ մի ախր:

—Եվլէթ, մէրգում միւսթայիտ,
միւտէպպիր վէ նամուղու պիր գար-
թան տըր: Մէրգում ուղա սէֆինէ-
սինի վէ սէֆինէսինտէ պուլունան ա-
տամարտան պիրինին էօմրինիւ քիւս-
թախճա մուխաթարաւա իլգա իթմէզ,
վէ մուխաթարա վաղը օրսուղումու,
միւճէրրէտ թայֆէլէրէ մախսուս օրան
սօվուգ գանըլըղը, էմրի պատիրէթի
վէ մալիւմաթը իլէ օլ մուխաթարա-
ւա գարչը դօսապիլըր: Պէնիմ, Մա-
թիւրէն Լէմօնիէ-եէ էմնիյէթի քիա-
միլէմ վար տըր, վէ հաթթիմ մէր-
ղումու, տօն Թօղէլի վէ Անուղիտ-
թանը ալըպ կէթիրմէք իշին Հախա-

նաւա կէօնտէրմէ, քիլիլիմ, պու սէպէ-
պէ մէպնի ախր:

—Էյ Մարսուէն սէֆինէսինին թայ-
ֆէսի, տէվամ իթաի Օլիվիէ:

—Մէզքիւր սէֆինէնին թայֆէսի,
էմնիյէ էթիլ վէ գալի իւլ վիւ ճուտ ա-
տէմէրաէն միւրէ, քէպ ախր, վէ տի-
կէր սէֆինէլէրին թայֆէլէրինաէն ին-
թիխապ օրսանուշ տուր: Սէֆինէնին
իքլինճի գարթանը օրան Իլէր Հօլլի
խաէ, պիրինճի գարթան օրմագ տէ-
րէճէսինտէ էհլիէէթիլ վէ լիւաղաթ-
լը տըր: Պէլիւր սէֆինէլէրինտէն հիշ
պիրինտէ, Մարսուէն սէֆինէսինտէ
օրան թայֆէլէր գատար միւսթայիտ
վէ լիւաղաթիլը թայֆէ կօգ տուր:

Փիլիք լը Վէլիան պու սէօղլէրի
սէօյլէտիկինտէ, հէեէճանը արթ-
մագատ, վէ պիր էլուամ զայպ իթ-
միշ պտուգու կէօղլէրինին բարըլգ-
լըղը եինէ էպի հայինէ կէլմէքտէ
խախ:

—Էֆէնտի բէտէր, տէտի աէլի-
գանիլը, իլթիէ սիղ տախի իգրար ի-
տիւնօրսանուղ քի, կէրէք մէզքիւր
սէֆինէ, կէրէք թայիֆէսի, վէ գար-
թանը, Ֆէվգէլտաէ էմնիյէէթ պախշ
խաէճէք սուրէթտէ ախրէր. պու հալ-
տէ պիր ֆէլաքէթ խաթըրա կէթիր-
մէք պիլէ, այնի խէթա տըր:

—Հաղղըն վար տըր, վէ պէն տէ
էօյլէ զանն խաէրիմ: Պու սէօյլէտի-
կինի պէլքի կիւնտէ եիւղ աէֆա պէն
տախի թէքրարըլըմ, պուճուճա
պէրապէր ֆիթթիմ եինէ բահաթ
տէ յիլ ախր, Վագատ գօրգաճագ պիր
ֆէլաքէթ վաղ ու պուլմուշ օրսուղու-
նու տալա խաթըրման կէշիրմէմ, լա-
քին պիր տիւրլիւ շունա մանէտ վի-
րէմէեօրում քի, շիմաիէէ գատար
Մարսուէն նէ իլին լիմանըմըղա վա-
սըլ օրմար:

—Նիւպէսիղ եաղընտա պուճուն
տախի սէպիպինի սնլաեւաճագարնըղ,

վէ խաւեալի գօրգօւրարքնըղտան աօ-
լաւեր սեղ տախի կիւլէճէ, քովնիդ :

— Ալլահ վիրէտէ, սէնին տեախիկին
կիպի օլտա . . . Ա՛հ, Օլիպիէ, ճէ-
նապը Հադգ սէնին թախախիցէրինի վէ
զաննիւեալթընը մէվգըքի ֆիլիէ կէթիր-
ախիկինտէ, նէ գատար մէսուտ օլա-
ճադըդ, վէ պէնիմ՝ աէ կէնճիկիմին
էսիլի բէֆիդի օլտան պիր զաթըն էլէ-
րինի սրդաըգըմ՝, վէ սէնին գայէթ
սէվիկիւլու զէվճէն, վէ պէնիմ՝ աղիզ
գըղըմ՝ օլաճադ օլտան գըղը պուս իյ-
լէտախիկիմ՝ սաաթ, պէնիմ՝ իշին պիր
սաաաթէթ սաաթը օլաճադ արք :

Պաւտան էվիլէ իշար իթախիկիմիզ
անըաշըլտանտան սօխոււնըւզ, ի. քինճի
աէֆա օլարադ Օլիպիէնին լէճճէսինի
խաթիրա իթախի : Պատէհու իճթիւար ,
քէլամընա աէվամ՝ պիրլէ :

— Ինչպահ հադընտա օլ միւպու-
րէ. ք կիւն վաաըլ օլար սա, աէտի,
պու ախուեաաա. քի սըրդա ըարըմա նա-
յիլ օլմուշ օլարսամ : Վէ թապիա-
թիլլէ շխնի աէլաճի իլլթիրապըմ՝
նէ աէրէճէ աղիմ՝ վէ միւեախի իաէ,
օլ վադըթ մէսըւրինէթիմ՝ աախի օլ
աէրէճէ աղիմ՝ վէ միւ. քէմիլէ օլաճադ
արք :

Պատէհու ֆիլիք լը Վէ. յեան, սէ-
սինի թէպախ իաէրէ. ք, շէօյլէ իլա-
վէ իթախի .

— Օղլում՝, պէն սէֆինէլէրին կէ-
լիպ կիթախիկինի անըամադ. իւ. դրէ, սա-
հիլէ կիտէճէ, յիմ՝, սէն աէ պանա բի-
ֆադաթ իթմէ. ք իսթէրմիլին :

— Շիւ. քէսիլ կէֆէնախի բէաէր, աէ-
տի, չիւն. քի բէ. ք ալէա պիլիքսինիլ
քի, պէնիմ՝ էն կիւզէլ սաաթըրըմ՝,
սիլին եանընըղտա կէչիրախիկիմ՝ սա-
աթըր արք :

Պաւ. սէօյլէրաճէն սօնրա, բէաէր ա
էվաա պիրլի. քաէ ախարք չագարըր,
վէ սահիլէ աօղրա կիթախիլէր, վէ
Հապըրըն շէ հիլիլէրի, մէրդ ու մանըն

կէչախիլէրի սըրաաա, աաէթա պիր
գրալ կէչիւօր կիպի քէմալի հիւր-
մէթլէ պաշըրընը է. յմէ. քաէ իախիլէր :

Ֆիլիք, օլ գատար միւեախարա վէ
սէֆինէլէրէ միւթէաարըֆ օլմաըլ-
լա, հադըգաթմէն Հալըր կիպի պահ-
րիէէճէ վէ թիճարէթմէ մէշհուր օ-
լան պիր շէհրին գրալը ախմէ. ք իախի :
Հէր նէ հալ իաէ, կիճէ պատարըլն-
աա, բէաէր իլէ էվաա խանէլէրինէ
ալաէթ իթախիլէր :

— Նէ իապէր, Չէֆիր, եէնի պիր
շէ. յ վար մը արք, աէեա սիւալ իթ-
ախի ֆիլիք, հալիլաէ պէ. քէէէն սա-
աըգ վէ իճթիւար իըրմէթ. քեարընա :

Չէֆիր Գօ. քէն իթախիլէ օլաճան
մէրգու. մ իճթիւար վէնամոււլա իըր-
մէթ. քեար, էֆէնախիլին սիւալինէ
ճէվապէն ,

— Էֆէնախիմ, աէտի, պիր ալ էվ-
վէլ պիւլի. ք պիր մէ. քթոււլ ըա. քէ-
թի կէլախ, վէ կէթիլ. քախու. մ՝ քիւչիւ. ք
սալլօնաա շըմինէնին եանընաա. քի մա-
սանըն իւզէրինէ գօլտում :

— Մէ. քթոււլ ըա. քէթիմ մի, աէտի
ֆիլիք. քէնախի քէնախինէ, քիմ պիլիք,
պէլ. քի սու մէ. քթոււլարտան պիրլի-
նին իշինաէ Մարաուէն սէֆինէսինաէն
պահա օլաճանուշ աաւր :

Իճթիւարը մէրգու. մ, վադը օլան
զանն ու թախախիլինին սահիհ օլոււլ
օլմաաըլընա պիր ան էվիլէլ թէէմին
օլմադ արղուսուլլա, կէնճ պիր աէ-
լիգանը կիպի սիւ. քաթլէ նէրախիլէն-
աէն հօգարը չըգար :

Օլիպիէ աախի բէաէրինին արգա-
սընաան կիախիպ, պիրլի. քաէ քիւչիւ. ք
սալլօնա կիւրախիլէր :

Պաւ. արաըրգ, շըմինէնին իւզէրինէ
վալ օլաճանուշ օլան ի. քի կիւմիւշ
շամաանըրըն մաւիարը կանմուգ. աա,
վէ պանըրըն շաֆըլ. լա, եաըրըլլէ
թախիթաաան մաւմուլ պիր մաաա-
նին գաախիլի հալըր իւզէրինաէ, նի-

զամէն տիպիլիշ օլարադ , հէր պօյ-տան վէ շէ.քլաէն պիր շօղ մէ.քթու.պ մահֆապալարբ կէօրխ.ըմէ.քաէ խաի :

Ֆիլիբ լը Վէ.յեանքն , ախնեանքն հէր թարաֆը իլէ իխթիլաթը պուլու-նուպ , հէր սէֆինէ , Հափրը իմանը-նա կիրաիկինաէ , հէր հալտէ մէր-գու.մա պաղը մէ.քթու.պլապ կէթիրիր խաի :

—Օլիվիէ , տէաի Ֆիլիբ օղլունա , պու. մէ.քթու.պլարքն միհրլէրինի աշ-մադ. խուտա սունտա պանա եարարմ խտէրմիսին . . . Իմաի մահֆապարբը եքրթ , վէ իմղաը.յա պէրապէր , եա-ղըլաըղը մահէլլէրին իսիմլէրինի օղու. վէ միւնտէրիճաթընա պիր աթֆը նա-ղար իտիպ , եէկեան եէկեան պաղ : Սօնրա պէն այրը այրը պու մէ.քթու.պլարբ թէհէաիւ.ս իտէրիմ : Շիմուկի.ք պանա լաղըմ օղան , Մարսուէն սէֆի-նէպի հադդընտա պաղը մալիւ.մաթ օ-լուպ օղմաըղքնը թահդըդ իթմէ.ք աիր :

Տէլիզանլը , բէտէրինին պու էմրի-նէ տէրհալ իթաաթ իտէրէ.ք , սիւ-րաթլէ մէ.քթու.պլարքն միհրլէրինի չը-դարմուեա պաշլաաը , վէ եիւ.քսէ.ք սէտա իլէ ,

—Վէնէաիկ , Անճէլօ Վ.իթէրպի , տէաի :

- Կէշ :
- Ամիթէրաամ , Վ.ան Թրօրբէր :
- Կէշ :
- Թու.նու.ս , Հաճի Ապա խ.լ Համխա :
- Տէվլամ էթ :
- Մէ.քաիդ.ա , Ժօա.քիմ Մ օրաթէն :
- Ռու տա կէշ :
- Լ.նարա , Վ.իլիամ Հիւկա :
- Օլիվիէ , չարուդ էթ , չարուդ :
- Տրօնթէ.յ.ժ , Ժան Պիօրման :
- Մ.հ , հէրաի տէ պանա մէ.քթու.պ եաղընօրլար , լա.քին հիշ պիրն տէ պէնիմ արղալէտիկիմի պանա սէօյ-լէմ.հ օրլար , տէաի Ֆիլիբ հիտաէթ :

լէնէրէ.ք , վէ պիր խայլի մէ.քթու.պլարքն միհրլէրինի տաիսի քէնտիսի եքրթըպ , մէալինի անլաաըղ.տան սօն-րա , մուսանքն իւղէրինէ աթաը : Պա-տէհու իրալէթէն , հայտէ օղլու.մ տէ-վամ էթ , տէաի :

Օլիվիէ մէ.քթու.պլարքն միհրլէրինի եքրթմադլըպա տէվամ իթաի , վէ Կօլդ.օնա , Սթօ.քհօլմ , Օտէսաա , Տէլ-հի , Բէ.քին , Գէպէ.ք , Գար , վէ աի-կէր եիկիլմի շէհրլէրաէն վիրու.ա ի-տէն մէ.քթու.պլարքն մահէլլինի վէ իմղալարքնը արա արտա օղ.ու.տա :

Օլիվիէ , հէր պիր իմղա սահիպլինի իխպար իլլէտիկինաէ , բէտէրի տէ ,

—Տէվամ էթ , տէվամ էթ , աի-մէ.քաէ խաի :

Նիհաաէթ էն սօն դալան մէ.քթու.պտան էվլէլ.քի մէ.քթու.պ , մէր-գու.մ տէլիդ.անլըքն էլինէ կէչաի .քի , պու տա Լիլպօնաաան եաղըլմը իաի , վէ իմըաաը , Ֆիլիբ լը Վէ.յեանքն Բօր-թիւկէպտէ.քի վէ.քիլի օղան Ժան Մօն-տէկօնու.ն իմղաը իաի :

Օլիվիէ , աիկէր մէ.քթու.պլարբ կէօղ-տէն կէչիրաիկի կիպի , պու մէ.քթու-պու տաիսի կէօղտէն կէչիրաի , Փա-դաթ պու.նու տիկէրլէրի միսիլլու պիր թարաֆա աթաճադ եէրաէ , պիլա.քս թէաճճիւպ վէ տէհշէթլէ կէօղլէրինի պու.նու.ն իւղէրինէ չէվիրաի :

—Է.յ նէ խապէր օղլու.մ , տէաի իհթիւար , քի սօն մէ.քթու.պու.ն միհ-րլինի եքրթըպ աչմը , Փադաթ իւղէ-րինէ պիր աթֆը նաղար իթմէ.քէ վադ-թը օղմամը իաի , նէ վար աըր , սէօյ-լէ պաղալըմ :

Օլիվիէ , բէտէրինին սիւալինէ ճէ-վապ վիրմէտիկիտաէն , Ֆիլիբ , օղլու-

նու Քէվդէլատէ մի թէէտար իյլէ-
եէն մէղքիւր մէքթուպու ալմագ
իչին էլինի ուղաթարագ ,

—Նէ վար աբբ , աէյի թէքբար
սիւալ իթաի :

—Էֆէնտի բէտէր , տէտի տէլի-
գանը շէտիտէն բիւճաթ իտէրէք ,
բէճա իտէրիմ , պիղզաթ քէնտինի-
ղի աճքեարագ , շու մուղիլը մէք-
թուպուն իչինտէ մփնտէրիճ օլանը
պանա սիւալ իթմէյինիղ :

—Ա՛հ , բէրէլէտի Ֆիլիբ , աիմէք
օլ քեաղըտաա պիր Քէլաքէթ խա-
պէրի վար աբբ :

Օլլիլիէ պու սէօղլէր իւղէրինէ
պաշընը աչաղը էնտիրաի , վէ իհ-
թիւտար քէլամա տէվամ պիրլէ ,

—Պու Քէլաքէթ հէր նէ տախի
օլաա , շիմտի պիլմէք իթմէրիմ , աէ-
եու իլալիէ իթաի :

—Էֆէնտի բէտէր . . .

—Օլլիլիէ , օղլում , բէճա իտէ-
րիմ , վէ սանա էմի իտէրիմ քի ,
պու մէքթուպու պանա օղուհասրն :

—Սիղէ իթաթթ իտէրիմ , սէվ-
կիլիւ բէտէրիմ , Ֆադաթ Ագ-
լա՛հ աչգընա օլտուն , պիր աղ իղ-
թիւրալընըթ թէսիկն իտիպ , ճէսուր
օլուն :

—Հայաէ օղլում , սանա պէքլէ-
եօլում :

Փան Մօնտէկօնուն մէքթուպու ,
Խարանն օլ լիտանը յա եաղըլըլ իտի
խէ տէ , Օլլիլիէ , մէղքիւր լիտանը
քէնտի լիտանը մատէրզատը կիպի
զօլալըլ լա թէլաթֆուլ իյլէտիկին-
տէն , պիր թարաֆտան եալալ վէ
տիթրէր պիր սէտա իլէ օգուեարագ ,
տիկէր թարաֆտան սիւրաթթլէ թէր-
ճէմէ իթաի : Իչթէ մէքթուպուն
սուրէթի :

«Լիլպօնա , 5 մարթ 1771

«Պէնիմ գայէթ միւհթէրէմ է-
ֆէնտիմ , սիղէ թէպիլլինէ մէճպուր

օլտուղում աթիտէքի միւքէտտէք
խապէր իլէ , պիղզաթ մէյեուս վէ
մահզուն օլարագ , գալէմիմի էլիմէ
ալմագտաեթմ :

«Պունտան վէնտ հաֆթա ագտէմ ,
Կալիտանըն Բօրթօմուրօ նամ քիւ-
չիւք շէհրի պալպ ճրլարընըն , սա-
հիլտէ վէ Սէնթ-Ատրիէն պուրնու-
եաղընլարընտա , աէնիլին տալղա-
լարըլա կէթիլիլմիշ օլարագ , պիր
թաղըմ թաթթա բարչալարը պուլ-
տուլարընը , վէ պուրնարըն իչին-
տէ պիլիլաք պիր սէֆինէնին , իւ-
ղէրի եալարըլը եաղըլար իլէ , «Հալ-
քընըն Մարսուէն սէֆինէսի տէեու
եաղըլը պաշ թարաֆը պուլունտու-
ղունա խապէր ալտըղմտան , վէ
պու սէֆինէ , սիղին սէֆինէնիղ օլ-
տուղունու պիլիլիլմաէն , ալլա թէ-
քէտաիւա իթմէեէրէք , վուղույի
հալի թատաիգ իթմէք , վէ օլ պապ-
տէ թաֆիլաթ իթիհսալ իյլէմէք
իւղրէ , պիղզաթ մահէլլի մէղքիւրէ
կիթաիմ :

«Հայֆա քի , ալարըլմ իլք մա-
լիւմաթ բէք տահիհ իմիշ : Նէօյլէ
քի եաղըն վագթթարտա էմալի
խաթըրա կէլմէեէն զաեթ տէհ-
չէթի պիր Ֆարթունա զուհուր ի-
տէրէք , մէղքիւր Մարսուէն սէֆի-
նի , Բօրթիւկէղ սէվահիլինտէ վէ
Սէնթ-Ատրիէն պուրնու ալըլարըն-
տա գաղապէտէ , վէ շիւպհէսիգ
թալֆէ վէ եօլմուլարըլա պէրլիք-
տէ զարպ օլունշ տուր , շիւնքի ա-
րիղ ու տմիշ իթաիլիմ թահղը-
լաթտա , թէքմիլ սէվաթիլ պօեու-
տա , աաէմ գուցթարըլըլ օլտու-
ղունա տալիլը հիշ պիր սէօղ իչիթ-
մէտիմ : Պունտան մատաա , տալղու-
լար արա արտա սահիլէ օն պէշ նէ-
ֆէր նաշ աթմըշ օլուպ , պուրնարըն
իչինտէ պիր տէ գատթն նաշը պու-
լունմուշ տուր : Մէշքիւր նաշըլը

Թանրլմազ պիր հալէ կէրմիշ օլտուղ-
 ւարը թաղ տիրատէ : աւֆն խախմիշ-
 ւէր տիր : Սիլին էֆ քետարընբըզա մու-
 վաֆրդ հարէքէթատէ պուլունմնագ-
 նիսէթ վէ իւմիտիլլէ , պիշարէ գա-
 զաղէտէլէրին բուհու իշին տուա
 սէօլլէնիլմէք իւզրէ , մահէլլի մէն-
 դարէ յի միւլէլլիմէհէ էն ճիվար օլան
 քիլիսէլէրին բուհպանդարքնա , եիւզ
 տէֆա դուտտասը շէրիֆ թաղտի-
 սի իշին , լազըմ կէլէն մէպլազը ի-
 թա վէ թէվղի իթտիմ :

Ֆիլիբ լը Վէյերանքն , աւտգտա
 տուրարագ , վէ սալա գըմըլտան-
 մանարագ տինլէմիշ օլտուղու պու
 մէքթուղուն խիթամլընտան սօնրա ,
 Օլիվիէ , կէօղլէրինի բէտէրինին իւ-
 զէրինէ չէվիլթաի , վէ պիր տէհէլթ
 ալէամէթի իպրազ իլլէտի : Չիւնքի
 զէվալլը իհթիւարքն լէհճէտի գը-
 դարմըշ , վէ դուլագ թօղլարը յոս
 պօղպղընքն տամարլարը գապարմիշ
 խաի : Օլիվիէ , բէտէրինի աչաղը աիւ-
 շէհէք զանն խաէրէք , թուլթմագ-
 լէլին իլէրլէյիպ :

— Էֆէնտի բէտէր . . . էֆէնտի
 բէտէր . . . տէտի :

Ֆիլիբ պու տրա կալաշճա տր-
 գասքնա չէքիլիպ , պիր ազ էվվէլ
 թէրք իթմիշ օլտուղու գօլթուգլու
 սանտալէհէէ պէթէքրար օլթու բուա :
 Պիր գաշ սանիսէ գատար մէրգում
 ալիմ հէհէճան վէ իզթիրապ իշին-
 տէ գալտըրգտան սօնրա , սէլ կիպի
 կէօղ կալլարը կէօղլէրինտէն ազ-
 մանա օլալլատը , վէ այնի վագըթ-
 տա մուճիղի իլթիլրապ ալէամէթ-
 լէրի մահվ օլտու :

— Ահ , բէբէլէտի իհթիւար հընչ-
 գըրմալարը արասքնտա ; պէնի թէ-
 րէֆ իթմէքտէ օլան վէպլէսէ վէ իզ-
 թիրապլար պիհուտէ վէ պի էաս
 տէյիլ իմիշլէր , նասըլ քի շիմտի
 սահիհէլէտիլէր , վէ հալթթա պէնիմ

հիսսիւտաթը միւքէտտիքէ կի տէ-
 րէճէսինի պիլէ թէճալագ իլլէտի-
 լէր : Վահ պիշարէլէր , քետաֆֆէսի
 տէ էօլմիշլէր . . . վահ , պէտիմ
 աթիլք բէֆիգիմ , պէնիմ պիր թա-
 նէճիք աօթում , վէ գարասաշքմ ,
 պիր տախի սէնի կէօրէմէհէճէյիմ ,
 վէ պէնիմ օլ սէվիլիլիւ վէ պի-
 շարէ գըղըմթ թանքուամանաճաղըմ ,
 անը քի պէնիմ գըղըմ օլաճալընք
 մէմուլ խաիս օլտում : Օլ մէլլուս է-
 ճէլ , հէր շէյի քէօքիւնտէն մահվ
 իթմիշ . . . իհթիւար , գըղ , թայ-
 ֆէ , գարթան , քետաֆֆէսի տէ զայպ
 աւ նապէտիտ օլմուշլար . . .

Ֆիլիբ լը Վէյերան , կէօղլէրի կաշ
 իլլէ միւլէմնա օլտուղու հալտէ , պա-
 շքնը կէօքսիւնէ տօղրու էյաի : Օ-
 լիվիէ խաէ , բէտէրի եանքնտա , աիզ
 չէօքմիւշ օլուպ , մէրգումուն էլլէ-
 րինի քէնտի կէօքսիւնէ վէ աու-
 տագլարքնա տանտմըշ , վէ կէրչի
 մէրգում ալլիզանլընքն տախի կէօղ-
 լէրինտէն կաշ կէլմէքաէ խաի խաէ
 տէ , բէտէրինին կէօղ կաշլարը գա-
 տար աճը տէյիլ խաի : Իշլթէ մէր-
 գում տէլիգանք :

— Սիւպհան Սլլահ , սիւպհան
 Սլլահ , աիմէքաէ խաի քէնտի քէն-
 տինէ , սէն պիլիլրսին քի , պէն շու-
 ֆէտաքետարլըղա գաթլունմիշ խաիմ ,
 վէ հիշ պիր շիքետէթ իթմէհէրէք ,
 վէ սոյա սըղըլանմանտարագ , մէզ-
 քիւր ֆէտաքետարլըղըն սօն տէրէ-
 ճէսինէ գատար իլլըլէհէճէք խաիմ :
 Փագաթ շիւպհէսիզ սէնին միւրա-
 տը իլահին , Անուսցիաթմանքն պա-
 նա զէվճէ օլմասքնա միւտաատէ իթ-
 մէմիշ տիր : Պինապէրին սէն , օլ
 կէնճ չաղքնտա վէֆաթ խաէն պա-
 րիլրէնին ճանքնը քէնտինէ ալտըն :
 Պու հալտէ մէզպուրէ մուլթու , հէմ
 պու տիւնեստա մալիքէ օլտուղու
 մուլթուլուգտան աահա գիւտաէ

մութլու տուր : Վան , դէպոքը Անունցիաթմա , սեն պենիմ ետընըդ խամմէ նիշ սնը խաին , վէ եինէ պու խամմէ , շիմաի.րի ետշտաքըն էպէտիլի.ք ափենեաքնտա միւպարէ.ք օլ . . .

— Օղլում , տէտի Թիլի.ք քէսի.ք պիր սէտա իլէ , վէ.ր շու մէ.ք թուպու պաննա , պիր տահա օղումնադ խթէրիմ :

Ժան Մ օնտէկօնուն մէ.ք թուպու , Թիլի.քին աչմը շուպ , Ֆադաթ օղումնամը շոտուղու մէ.ք թուպուն եանընտա վէ գատիլի.ք հալը իղէ.քինաէ տուրմադ.տա խաի :

Օլիվիէ , կէօղլ.քի , ադան ետշտարտան պուլանմը շոտուղու հալտէ , պիլմ.ե.քէ.ք , Թիլի.քին աչաք.ք մէ.ք թուպու էլինէ աչաք , վէ խթէնիլէն մէ.ք թուպու վէ.քի.ք օր գաննը.քա , բէտէրինէ թագաթիմ իթաի :

Թիլի.ք պիր գաշ սանիլի.ք դատար , իղէ.քինէ աթի.քը նազար իթմէ.ք սիղին , մէ.ք.քի.ք աչք.ք մէ.ք թուպու էլինաէ թուլթու , պատէ.հու օղումնեա պաշխարագ , անճադ պիր գաշ քէլիմ.սինի օղումնը ի.քէն , քէմաթ թէտճի.քի.ք կէօղլ.քին իմ.ղաթնա շէվրաի :

Պանուն իղէ.քինէ մէ.ք.ք.քին ի.քի էլի.քին պիրպիրինէ գամուշտուրարագ , բէ.քի սէտա իթաի , վէ էմալ.ք պիր սէվինն իլէ , գ.թու.գ.լու սանտալիէսինտէն սըչրալըպ , Օլիվիէ.քին պօղտղնա սարքլաք , վէ մէ.ք.ք.ք տէլի.քանը խտէ , բէտէրինին իչպու աճալի.ք հայինէ պիր մանէա վիրէ.քէ.քէ.ք , քէմալի տէ.հ.շէթլէ :

— Աճապա գատիմ աօթմունուն վուդուի վէ.ք.ք.ք խապէրի , աղլունա դարսը մը վիրաի , տէտի քէնաի քէնաի , վէ աղղընտան ախմանէ.քէ պիր ճէվապ չըգաճագ տըր գ.թ.

գ.թ.թու.քա , բէտէրինէ հիչ պիր շէ.ք սիւալ իթմէ.ք կէ ճէտարէթ խտէ.ք.քին : Իհի.քիմալ աիր քի Թիլի.ք , օղլունուն Ֆի.քրինտէն կէչէ.քի սնըտաք , վէ մէ.ք.ք.ք միւ.ք.քի.ք իլ.քինիւ հալ իթմէ.ք իւղրէ , մէ.ք թուպու քէնաի խինէ տօղրու ուղաթարագ ,

— Պանգ , օղլում , պանգ , տէտի : Օլիվիէ , բէտէրինին քէնաի իլինէ թագաթիմ իթաի կի քէտաղըտ իւղ.քի.քնէ աթի.քը նազար իթաի կի.քինաէ , քէնաի խինին տախի տուտագ.լարընտա մէ.ք պուրի պիր թէպէտաթիմ հալըլ օղտու : Չիւն.քի սահի.քէ.քին ալթընտա կէօրէ.քէ.քինի իւմիտ իթաի կի Ժան Մ օնթէկօ իմղաք եէրինէ , Անունցիաթմա խամինի կէօրմիւ.ք խաի , վէ թէ.հալի.քի.ք :

— Անունցիաթմա մը . . . Անունցիաթմա սոպ մը արր , տէտի :

— Իվլէթ , սոպ տըր , տէնու թէ.ք.քարըտաք Թիլի.ք , վէ իւ.պ.հէ.քի.ք պիր միւ.քի.ք իլէ գ.թ.թու.քինը տուր , վէ պէլ.քի տէ ճէնապը հաղ.ք.ք շու ինաեթիմինէ նայիլ վէ մաղհար օղան ետընըդ քէնաի տէ.քիլ աիր :

— Սանգ մը . . . ան , Հաղ.ք թէալանքն միւրատը պու խիլ , իմաի շու պախթը սիւտահըմա պաշ է.ք.ք.ք տէն դայրի շարէմ եօգ տուր տէտի Օլիվիէ քէնաի քէնաի :

— Տինլէ , էվաթըմ , տինլէ : Պու միւպարէ.ք մէ.ք թուպու տա պէն սանա օղումնաճագրմ :

Պու սէօղլ.քան սօնրա , Թիլի.ք ա.եաղա գաղ.ք.ք , վէ քէմալի մէ.ք.ք.ք իթմէ.ք մէ.ք թուպու օղումնեա պաշտաղընտա , Օլիվիէ , մահգուն վէ միւ.քէտտէր կէօրի.քէ.ք , պիր գ.թ.թու.ք սանտալիէսինէ օթմուրաու :

« Աէն-նալի.ք . . . »

Օլիվիէ պու խամի իչի.քիննէ տիլէ.քէտի , վէ քէ.քի.ք պիր սէտա իլէ :

— Աէն-նալէ.ք մի , Անունցիաթմա

Անն-Նաղէբաւ՝ մի ախր , տէ եու բէ-
բէլէտի :

— Էլ վէթ , մէ.քթու.պ օր անտան ն ա-
զբլմբշ արբ , Փաղ ախմ պունտա թէ-
ան ճիւղ խոէ ճէ.ք նէ վար տբբ :

Տէլիգ.անը ճէ վաղ վիլրէ ճէ.ք եւ ք-
տէ :

— Բէ ճու խոէ բիւմ , է ֆէն:օի բէաէ.ք .
տէ վամ իսխնիգ , տէտի :

Պատէ հու Ֆիլիբ շու վէ ճէ իլէ
տէ վամ իթտի :

ԱՆ , պունտան պէօյլէ , պէնիւմ
սիզաէն մատաա քիմնէմ՝ եօգ.տուր ,
չիւն.քի բէաէ.քիւմ , էաննի սիզէ պիբ եէ-
թիւմ կէօնտէրմէ.քտէ պան , վէ սիզէ
դարտաշբ թէամիեէ իտէն , վէ պիւ-
թիւն ճան ու կէօնիւ.լտէն.սիզի սէվէն
վէ .քէնախոնի նէ տէրէ.ճէ Ֆէվգէլ-
աաէ վէ .քէմալի մու հապպէթլէ սէ-
վիեօրտում իտէ , սիշի տախի օ էօլ-
տա սէվմէ.քիլի սյանա էմբ. իտէն օլ
գաթ վէ ֆաթ իթտի . իմաի պէնաէ-
նիլ տախի զաթբնըզբ զաթէն սէվ-
աիկիւմ հալտէ , պունտան պէօյլէ
տահա դիեաաէ սէվէ ճէ յիւմ . . . :

— Պիշարէ ժօզէ , պիշարէ դար-
տաշ , տէ եու մըրբլտանտը.իհթիեար ,
կէօլ թիւտէն պէթմէ.քրար ազմաեա
պաշլտեան եաշլարբ սիլէրէ.ք , իան-
եբբ , սէնին դրգըն էօ.քսիւղ աէ-
միլ տիբ , չիւն.քի պէնաէ անըն բէ-
տէրի տէ.թիլմիլիւմ :

Պատէ հու Ֆիլիբ , մէ.քթու.պա շու
եօրտա տէ վամ իթտի :

Ախլ նանըլ կէօզ եաշբ տէօ-
քիւն.օր անըզզ , պէնիւմ տախի կէօզ
եաշբ տէօ.քմիւշ օլտուղում օլ միւհ-
թէրէմ՝ բէաէ.քիւմին վուգույի վէֆա-
թընտան իւ չ կիւն սօնրա , թարա-
Ֆըմբպա կէօնտէրմէ.քիլիէ հիւմէթ
պու եա րտուղունուզ սէֆիսէեէ քա-
քիպէն , Հախանաեթ թէր.ք իթտիւմ :
Իօթիւհապքմաա իտէ , միբաս օլա-
բադ , սիզին շաեանը թագաիբ մէ.ք-

իւ.պունուղտան պաշգա պիբ շէ ,
եօգ իտի , Իշթէ օ մէ . թուպու բէ-
աէ.քի աղիլիւմ էօլիւմ սօլիուելու-
ղու քէսպ իտէն տուտաղլարբ.յա-
սօն սաաթմբնաա բէբէյլ.մէ.քտէ իտի ,
վէ պու մէ.քթու.պ պիշարէ.նին ճան
չէ.քի.չմէսի էննաարնաա պիբ թէսէլ-
լի օլտու :

« Հէր նէ հալ իտէ , էանայի սէյեա-
հաթմբնըղտա , տէ հշէթլի պիբ ֆուր-
թունա վուգու պուլարազ , րագիպ
օլտուղունուզ սէֆիսէ գարգ օլուպ ,
եալթնըզ պէն զուրթուլում , վէ
պէնիւմ գա թթուլմաղլըրմ՝ տա միւ-
ճիզէ նէվիստէն պիբ շէ , տիբ . . . :

— ԱՆ , տէտի իհթիեար եիւ.քտէ.ք
սէտա իլէ , պիբ միւճիլէ հա . . .
պէն էօյլէ օլտուղունու պիլիբ ի-
տիւմ , Իմաի պու իսուուտա Հապգ
թէալա հաղբէթլէրի միւպարէ.ք օլ-
տան :

Մուախարէն իհթիեարը մէր-
գում , եիլէ մէ.քթու.պու օգումա-
եա պաշլաար :

« Ի.քի ուղուն կիճէ , քէմալբ տէհ-
շէթ իլէ վէ եալթնըղլըլա , վէ եր-
ղթնթըլարբն վէ նաշլարբն արապն-
տա կէչիբաի.քտէն սօնրա , քիւչիւք
պիբ Ֆրանսըղ սէֆիսէսի , մէյեու-
սիեէթլէ վէ էօլիւմ գօրգուտույա
պէ.քլէմէ.քտէ օլտուղում գաեանըն-
ուճունա եաղլաշարագ , պէնի տէ-
րունիսէ ալար :

« Պու սէֆիսէ , Նանթ շէհրինէ
կիթմէ.քտէ օլտուղունաան , պէնի
Պրբթմանեանըն Անն-Նաղէբ նամըն-
տա.քի գաապապնա չբգարաթ ,
նաաըլ.քի պու մէ.քթու.պու տա օրա-
տան եաղմադ.տաեբմ , Իշպու մէ.ք-
թու.պու պիբ ան էվիլէ եաղմադ իս-
թէեօրտում , վէ եաղմաեա տա
պօրճու իտիւմ , անճադ պու թէէ-
լսիւրտէն աղանը գապահաթմը պէն .
տէ յիլիւմ , զիբա տէրա ու միհնէթ

ըզթիրապ, տեհչեթ վե եօրկունուդ, պէնի տեբմանորդ պըբրադմըչարիտի : Պունտան մաատա, սէֆինէտէն դարանա չըդտրղըմ կիւն, պիրխասթալըդոտ կիրիֆթար օլտում : Պինասլերին իրիննի տէֆա օլտրադ, ալ գալար քի էօլէճէք իտիմ, ֆագաթ իրիննի պիր միւճիլէ իլէ Ալլաճ, պու մախասթարատան տա պէնի դուրթարաք, վէ սյու միւճիլէ իչին իտէ, պիր մէլէքէնին մուավէնէթիլլէ պանա ետրաքմ իթաի : Պու մէլէքէ կէնճ պիր դըզ տրր . . . իչլէ օլ դըզըն իամինի թարաֆընըզա պլլախիրիրիմ քի, սիլ աէ պէնիմ կիայի, անք մուպարէք դըլտսրնըդ, Պու կէնճ դըզըն իամի Տինօրա տքր . . . »

Ֆիլիլլը Վէյրան պու իամի թէրաֆֆուդ իթաիկինատէ, Օլլիլիէ պիրատէն պիրէ պիր հարէքէթ իթաի, վէ եիրէկինատէ աճք պիր աղըք հիտ իտին օր կիպի, էլլինի, կէօքսիւնին սօլ թարաֆընա տանտը, վէ եիրդիւ ֆէվզէլատէ սօլմուչ օլտուդու հալտէ, պաչք, գօլթուդու սանտալէնին սըրթընա տէվրիլտի, վէ սուտաղարք իտէ, հիչ պիր սէս չըդարմանտարադ գրմըլտանտը : Անճադ քէնաի քէնաիտէ, « Անքն մուավէնէթիլլէ, հա » քէլլմէլէրինի թէլլաֆֆուդ իթաի :

Ֆիլիլլը, թէքմիլլէն օլումասընա տալմըչ օլուպ, վէ ֆէվզէլատէ հէհէճան իչինտէ օլտուդուստան, կէօլլերինին էօնիւնտէ վուդու պուլան հալի կէօրէմէտի, վէ,

— Օղլում, Օլլիլիէ, պու Տինօրա իամինի ապա ունութմա, տէտի :

— Էֆէնաի բէտէր, սիլ միւսթէրիճ օլուն, ապա ունութմամ, աէնու ճէվապ վէրտի աէլիգանլը գալիպ պիր թապիլլէ :

Ֆիլիլլը, գաթթ օլունմուչ օլան

մէրթուպունու շու եօլտա իքմալ կլլէսի :

« Լաքին, շիմոի, շիւքիլլըք օլսուն, կէրէք ճէնապը Հադ դըն եարտըմը վէ կէրէք Հադ գ թէլալա հալրէթլէրինին ինայէթիլլէ, եաթաղքմըն պաչընաա պուլունմուչ օլան մէլէքէնին դայրէթ ու իհթիմամք սայեսինտէ, հէր կէօնա մուխասթարատան խալի պուլունմադտանքմ, ֆագաթ տերհալ եէնի պիր սէյեա հաթմա թէչէպպիւսիտէճէք գատար իգթիարըմ օլմտաղընտան, պիր գաչ կիւն տահա իսթիրահաթ իթմէքլիկիմ լաղըմ տրր : Խապէրալըմ քի, պիր գաչ կիւնտէն սօնրա, աիկէր պիր սէֆինէ, պու հաֆթա սօնլարընտա, թուդ եիրքիւ օլարադ, Հալանա լիմանընա միւթէվէճէնհէն Գրուաղիգտէն հարէքէթ իտէճէք սիր : Իմաի նիւէթիմ, պու սէֆինէ եէրաքիչ օլուպ հարէքէթ իթմէք տիր :

« Պու մէքթուպուն նէ վադթթ եէտինիլլէ վասըլ օլաճաղընք պիլլէմ, լաքին պէնիմ վիրուտիմտէն անճադ պիր աղ միւտտէթ էվլլէլ եէտինիլլէ վասըլ օլաճաղընք մէմուլ իտերիմ : Ահ, պիր ան էվլլէլ նէդտինիլլէ պուլունմանք նէ գատար արդու իթմէքտէյիմ : չիւնքի բէք ալէա իսկեաթ օլմուչում քի, բէտէրիմէ պու գատար մուհապպէթիւնիլ օլտուդու հարտէ, էլլպէթաէ դըզընա տախի մուհապպէթիլլիլ օլաճադ տքր : Պունտան մաատա, սիլ պիւսպլլիլլէն պէնիմինիլլը, զիրա պունճա մուխասթարալար ալրասընտա մուհաֆաղա իթմիլ օլտուդում մուգատտէս մէքթուպունու իչինտէ, « Պիլ պունտան պէլլէ պիր ֆամիլլեա օլաճաղըք » աէտիլլինիլլէ հալտէ, պէնիմ բէտէրիմ օլմու : օլմուլմըլընըլ :

Վիճակի, էօքսիւղ պիր դքզ հիւր-
միւնտէ սիզի սէլամլար, վէ սիզէ
ըզհարք մուհապպէթ իյլէրիմ:

«ԱՆՈՒՆՆԻՍՏԹՍ»

Յիլիր, պալէասէ մուհարբէր օ-
լան մէքթուպու օգուտուզունասա,
սէսի ախթրէմէքաէ օլտուզունտան,
Օլիվիէ սօն ճիւմէլէրին մանէասքնը
կիւճ իլէ անլանապիլի:

—Նէ եիւքսէք Փիքիրլի էվլատ,
տէտի իհթիւար եապալ սէս իլէ,
ատէթա բէտէրինին բուհու վէ գալ-
պի: Ա՛հ, Օլիվիէ, սէն բէք մութ-
լու օլաճագքն:

Տէլիգանլը, պու սէօղլէրէ սիւ-
քիւթլէ մուգապէլէ իտէրէք, պա-
շքնը աչաղը էյտի:

Պու արայքդ Հալիբնըն քիլիսէ-
լէրի վէ միւթէատտիտ մանասթըր-
լարքնըն չանլարը, ադչամ սուա-
սքնա տայիր օլան գամբանալարքնը
շիտտէթլէ չալմաեա պաշլասթըլա-
րքնտան, Յիլիր լը Վէյեան, եիւք-
սէք սէտա իլէ:

—Օլիվիէ, տէտի, ճէնասպը Հագ-
դա սուա իտէլիմ քի, պէնիմ ա-
թիգ ատսթում աօն ժօղէ Բօլէրօ-
նուն բուհունա, քէնտի ճէննէթիինին
իսթիրահաթ վէ մէսրուրիսէթիինին
իհասն իյլէսին, վէ քէզալիք տէնի-
ղին մուխաթարալարքնտան վէ տիւ-
չար օլտուզու խասթալքատան, նի՛
չանլըն Անուկիլիթայը դուրթարքը-
օլտուզու իլին, քէնտիսինն թէշէք-
քիւրիւմիւզիւ սունալըմ:

—Էվլէթ, էֆէնտի բէտէր, տէ-
տի Օլիվիէ:

—Պունտան մաատա, Պըթան-
եայք Տինօրա հագգքնտա տախի
թէպէրբիւքեաթը իլահիսէյի նի-
եաղ իտէլիմ:

—Էվլէթ, էֆէնտի բէտէր, տէ-
յու ճէվապ վէրտի Օլիվիէ, իքին-
ճի տէֆա օլարագ:

Պատէհու իլալէթէն քէնտի քէն-
տինէ:

—Ա՛հ, նէ գաատար աճը հիտա ի-
տիսօրում, ա՛յ Տինօրա . . . տէտի:

Մալիւմիւմիւզ օլադըք իւզրէ,
Մարսուէն սէֆինէսի, Հալանանա
միւթէվէճճիհէն Հալիբը լիմանքն-
տան հարէքէթ իթտիկինտէ, Օլի-
վիէ լը Վէյեան Նօրմանտիտատ տէ-
յիլ իտի: Մէրգում տէլիգանլը,
հէմ շախր վէ հէմ տէ բէսամ՝ օլ-
մաղլէ, սատէճէ պիր էլպիսէ կիլի-
նէրէք, վէ աեաղքնա կրի չիվիլի
չիլմէլէր թագքնըպ, սրթթընա տա-
խի պիր սվ թիւֆէնկի իլէ տէրու-
սինտէ պաղը բէսամ գուրչուն գա-
լէմի, պիր աղ պէեաղ քեաղքա վէ
պիր աղ տա չամաշըր պուլունան
պիր չանթա ալարագ, սէյեահաթմ
չըգմըլ իտի: Պունայրտան մաատա,
մէրգումուն մաեթթիտէ հիչ պիր
խըղմէթքեար օլմաեքպ, եալքնըլ
էլիստէ դուլվիլի վէ ուճու տէ-
միրլի պիր տէյնէյի վար իտի, վէ
պէլինտէ տախի տէրունի ալթուն
իլէ տօլու մէշինտէն մաամուլ պիր
քէմէր պուլունմագտա իտի: Օլի-
վիէ իչպու սէյեահաթթնտա պաղէն
եաե սն վէ պաշէն պէյիլիր իլէ կի-
տիպ, պաղը մահէլլէրտէ իզթիզա-
սքնա կէօրէ տուրուր, վէ պուլուն-
տուզու մահէլլէրին լօղանթալարքն-
տա դայէթ սաֆիճէ իմրարը էվգաթ
իլլէյիպ, օրալարքն ախլեապքնք
էօյրէնիր, վէ չիլիլէր գալէմէ ալըպ,
կիւզէլ բէյիմէր տախի թէրսիմ իյ-
լէր իտի:

Օլիվիէ, խայլիճէ մահէլլէրի տօ-
լաշտըգտան սօնրա, պահրէն եանի
պիր սանտալ իլէ Սէն-Նաղէր շէհ-
րինն վասըլ օլտու, վէ եօրկուն օլ-
տուզունտան, իլք տէֆա թէսա-
ախիֆ իթտիկի պիր լօգանթատան

իչէրի կիրակի : Պու լօգանթանքն սա-
լառ պիր թագբմ կէմիճիլէր վէ
սայիր պիր թագբմ խալգ իլէ աօ-
լու օլուպ , պուճար մէրուքն վէ
շամաթա վէ կիրի լիմիւ իլէ եէ յիպ
իյմէքտէ վէ օյնամադատա խոխէր :
Պիր գաչ նէֆէր գաաթն խթղմէթ-
քետրլար խտ , պիր թագաֆաան օլ
պիր թագաֆա կիտէրէք , պաղքըւ-
րքնա թաամ վէ տիկէրլէրինէ տա-
խի իչկի կէօթիւրմէքտէ ֆտիլէր :
Արա սքրա սոգատա պուլունանլար
միանքնատա մուարաղա տախի հասըլ
օլուր իտի խտ տէ , պուճանն աօ-
չանք ճէմիկէթէ պօղկուճը կէլ-
մէզ խտ :

Իչպու գալապալըզ վէ լաթբր-
աը կիրիւլլիւ սրասքնտա , Արմ
աը Պրթթանեք թէմիկէ օլունան
մէզքիւր լօգանթանքն սահիպի հօ-
ճա Լքհիւէտէ , խօչ վէ աղքըր թապր
իլէ կէղինիր , վէ հէր պիր մաանքն
եանքնտա տուրուպ , պաղք քէլիմէ
իքատ խտէր , վէ պաղէն տախի միւշ-
թէրիլէրիլէ շագքպ շագքշտըրշըր
իտի :

Օլիվիէնին սալաանն իչէրի կիր-
տիկի սքրատա , հօճա Լքհիւէտէ պիր
գաչ աաթմ գատար մէրգուճա տօղ-
րու իլէրլէտի , վէ զայլթ նէզաքէթ-
լէ մէրգուճու սէլամլատըրգաան սօն-
լա , պիր իրի սանիկէ գատար մէր-
գուճու մէրադ վէ թէամճիւպլէ
թէֆթիլ իթտի , Մալիւմիւմիւղտիւր
քի , Ֆիլիլը Վէյեանքն օղլու պիր
ասըլգատէ թապր ու լէհճէտինտէ
օլուպ , Ֆադաթմ կիլլիմիլ օլուղու
նէյեահատմ էլպիտէսիլէ զանէթ ա-
ֆի պիր հէյեթթէքտայ իթմիլ խտ :

Լօգանթանքն սահիպի , քէնաի
միւշթէրիլէրինի ալսատֆիլէ հէյե-
նէթլէրինտէն մուհաքէմէ իթմէկէ
ալըչիլ օլուղուճուան , օլ մուադ-
ղամ հէյեթթի , օլ աաի էլպիտէ ի-

լէ նաաըլ իմթիզամ իթտիքէճէկինի ,
վէ պու եէնի կէլէն զաթր , հանլը
սքնֆաան աաա խտէճէկինի պիլ-
մէզ խտ :

Օլիվիէ , լօգանթանքն զիհնին-
տէն կէլէնի անլատարապ , թէպէս-
սիւմ իթտի , լաքին մէրգուճու շու
զայլէտէն գուրթմարմապլըղը տալա
խաթմրքնաան պիլէ կէլիլմէտի : Մէր-
գուճ տէլիզանլը ֆուճետեա կէլէ-
լիտէն պէրու օլ գատար ալթուճն
կէօրմիւշ , վէ սէրվէթ սանէտինտէ
օլ տէրէճէ տարաթ ու ալթմանա-
թա մաղհար օլմուշ խտ քի , շու
սքրատա տախի պապաաքնքն միլի օն-
լալըքնք միւմքին օլուղու գատար
կիլլէմէիքնտէ , հադրգաթմէն պիր
քէյֆ վէ մէֆուճնիլթ ըղհար իյ-
լէր խտ : Լէլհատըլ պաչգալարը
քէնաիլէրիլի զէնիլին կէօթիլմէք
իլին , նէ աերէճէ ճահա խտէրլէր
խտ , Օլիվիէ տախի պուճուճ մու-
զայիրի քէնալիլին ֆադիր կէօս-
թէրմէք իլին , Ֆէվգէլատէ ճահա
ու իգտամ իլլէր խտ :

— Էֆէնաիմ , նէ սրղու իտէրաի-
նիլ , տէեու սիւալ իթտի հօճա Լք-
հիւէտէ :

— Ալիլիմ լօգանթանք , թաամ
վէ լահաթ իթմէք իմթէրիմ :

— Շիմաի թաամչնքը հադրլա-
նքը , իթիլլաահաթմքնքը կէլինճէ ,
օտա դօլայ տքր : Պիր օտատա սա-
քին օլմապ իմթէրմիլինիլ :

— Էվլիթ , Էկէր պոնա վիրէճէք
պիր օտանքը վար խտ . . .

— Էֆէնաիմ , սիլէ վիրէճէք պիր
օտա աէյիլ , օն թանէ օտամ վար
աքր , անճազ շաճու ալմէք իթթէ-
եօլուճ քի , քէնալիլլէ հախաուս
պիր օտա մք իմթէեօլուճուղ , Էօղ-
սա շու եիկիտ աաէմլէրտէն իւչ
աէօրիւ իլէ պիրլիքտէ պիր օտա-
տա օթուրնը բու սուճուղ :

—Պէն ետընըղըդտան հաղղ իտէրիմ :

—Լաքին էօյէ օլտուղունտա , պիր տղ պտհալքնա դաչար :

—Ետընըղ օտա թուլթուլտուղունտա , ֆիեաթը նէ ատր :

—Կիւնտէ օն --- :

—Ռէք իյի , պէն պու իւճրէթի էօտէրիմ :

—Կթթօն , պաղըրոք հօճա Լքհիւէտէ խըղմէթ.քեար դատընլարտան պիրիտինէ , պէեաղ չուխալք 8 նիւմթօրու օտաեք աչ . . .

Պատէհու լօղանթաճք քէլամքնա տէվամ պիրլէ :

—Էֆէնտի , պուրատա պիր խայրի կիւն դալամանդմըսընըղ , տէաի :

—Իհթիմալ տիր քի ի.քի իւչ կիւն դատար գալաճաղըմ , տէեու ճէվալ վիրտի տէլիղանը :

—Շիւպհէսիղ թիճարէթ իչին , տէյիլ մի :

—Քաները :

—Չանն իտէրիմ քի , Սէն-Նաղէրտէ վէ եախօտ ճիվարլարընաա պիրիտինի թանըրսընըղ :

—Խաները , քիմնէյի թանըմամ :

Լօղանթաճք պաչընք դաչըեարաղ , Վճանյիպ , թիճարէթլէ մէչղուլ օլմատըղընըղ , վէ պուրատա քիմնէյի թանըմատըղընըղ հալտէ , պուրատա նէ եարմաեու կէլտինիղ տէեու սիւալ իտէճէք ի.քէն , էմրի պատիրէթ , մէրաղընա դալէպէ իտէրէք , քէնտիտինի թուլթուլ , վէ Օլիթիէ իտէ , մուհալթրէեէ տէվամ իտէրէք :

—Ապիզիմ , տէտի , սիղին իլէ դօնուչմաղ , վադաա բէք հօչ կէլիեօր իտէ տէ , պու ճիւմէ գարնըմին աճըլըքնա պիր Ֆայտէօի եօղտուր , պինապէրին սիղ իգրար իտէրիմ քի , աճըդտան էօիւեօրում :

—Պու հալտէ , էֆէնտիմ , իտէրմէնիղ պու թարափատն կէլիեիղ :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա , հօճա Լքհիւէտէ , մէրգուճու , սահլիլէ վէ տէնիղէ նաղըք օլտն պիր բէնչիրէ եանընաա վադը ալչաղ սալանըն պիր ուճունա կէթիւրաիւ , վէ դուլլունմաղտան սիւեահլամթըչ օլտն մէչէ աղաճընտան մաամուլ քիւչիւր պիր սուֆրանըն գարչքսընաա օլթուրթաու :

Պատէհու լօղանթաճք , խըղմէթճի գարըլարա պիր իչարէթ իթտի , վէ պիր դաչ սանիէ սօնրա , Օլիվիէնին գարչքսընա պիք դաչ թապաղ թաամ կէթիրիլտի : Թաամտան սօնրա , վաղըթ կիճէլէչմիչ օլտուղունտան , Օլիվիէ օտաարնա չըղըպ , վէ էլալիտէսինի չըղալարըղտան սօնրա , եալթաղընա կիրտի , վէ քէմէրինի շիլթէսինին պլմքնա գօյաուդտան սօնրա , բահաթմա ուեուտու : Մէրտատը սապահ մէրգուճ տէլիղանը , կիւնէչին զինալարընտան ուեանարաղ , բէնչէրէնին էօնիւնէ կիթաի , վէ իլ.ք տէֆա թէսատի ֆ իլլէաիլի շէհրին թապիտթաճա վէ էպիեիէճէ կիւղէլիկիւտէն միլթհայիր դալըպ , տէրադապ էլալիտէսինի կիլիտաի , վէ բեսսամ էալթաթընք եէտինէ ալարաղ , ի.քի իւչ սաաթա դատար դահվալթթ թաամընա կէլէճէկիւնի հօճա Լքհիւէտէեէ պէեան իլէ , լօղանթաատան աիչարը չըղալ , վէ հաղըղաթէն պիր դաչ սաաթ սօնրա կէլիպ , գահալթթընը իթաի :

Օլ կիւնիւ Օլիվիէ աղչամա դատար չալըչալ , պիր խայլի թաալիրլէր չըղալ , վէ լօղանթաճք իտէ , պու եէնի միւլթէրիտինին նէ իլէ մէչղուլ օլտուղունու սնլամաղ իղըրէ , կիլլիճէ արդատընտան գօլլաեարաղ , բէսիմ չըղալըքնք կէօր :

միւշ օրտուղունտան , մերդումու ա-
տէթա հիւրիւմէթ թարափընտան
պիր մէմուրիյէթի մուհիմմէյի հա-
միզ մէշհուր պիր մէյմար եախստ
պիր միւհէնտիս զանն իթաի , վէ պու
զանն իլէ մերդում հագգընտա տա-
հա դիեատէ բիտեթ վէ հիւրմէթ
իթմէկէ պաշլատը :

Յերտասը կիւնիւ Օլիվիէ , երես
թասվիր թէրոսիմ իթմէք նիյէթիլլէ
տիշարը չբղտըղընտա , կիւզէլ պիր
չուգուր եօշա կերսի , վէ կիթաիք-
ճէ տարպմապ տա օլան պու եօլուն
իքի թարափը էնվայի չիշէք վէ ֆի-
տանշարընըն արասընտան պիր գաշ
եիւզ աաթմ եիւրիւտիւքտէն սօն-
բա , գաեթթէ նատիր իւլ էմապ վէ
լաթիֆ պիր չիթէ վատըլ օլտու , վէ
պունուն կիւզէլիկինտէն միւթէհայ-
եիք գալարագ , մէղգիւր չիթ տէ-
բունինէ կիրաի , վէ չայըր չիմէն իւ-
զերինտէ օթուրարագ , չիթին իչին-
տէքի դուլիպէնին թասվիրինի չէք-
մէեէ պաշլատը :

Ոլիվիէ եարթմ սասթ գատար
չայըշրպ , մէվքիւր գուլիպէնին թաս-
վիրինի չէքմիշ , վէ պունուն թէղ-
եինաթընը իճրաեէ պէա իյլէմիշ իւ-
քէն , պիրտէն պիրէ մէղգիւր գու-
լիպէնին պիր բէնշիլրէսինտէ կէնճ
վէ գաեթթ կիւզէլ պիր գբղըն պա-
շընը կէօրմէսիլլէ , թէաճճիւպտէ
գալար , վէ այիի վաղթթատ աղաճ-
լարըն արա եերինտէ տիկեր պիր
գատըն թասվիրի միւշահատէ իյլէ-
տի : Վէ աճապա բիւեա մթ կէօ-
րիւեօրումս տիեերէք , գալէմի է-
լինտէն տիւշտիւ :

Ոլիվիէնին էվվէլ պէ էվվէլ բի-
եա զանն իթաիկի շու նիւմայիշ , բիւ-
եա օլմանրպ , պիր հագգըգէթ իտի :
Շէօյլէ քի բէնշիլրէտէ կէօրիւլէն
կէնճ գբղ , անճուպ օն սէքիզ եա-
շընտա օլտու , կիւզէլիք վէ տիւ-

պերլիկի իլէ սահիհէն մէլայիքէ
պէնզէր իտի , վէ աղաճլար տրա-
պընտա կէօրիւլէն տիկեր գատըն
իտէ , եիկիրմի տէօրթ եիկիրմի պէշ
եաշընտա , պէտէնի պիւլիւճէք վէ
գուվլէթիլի , վէ էլլիստէսի քէօյ-
լիւ գատընլարընա մախտու էլլիստէ-
լէրտէն օլուպ , սօլ էլինտէ , տերու-
նինտէ թաղէ եուճուրթա իլէ մէմ-
լու քիւշիւք պիր քիւֆէ , վէ սալ
էլինտէ տաթի սիւա իլէ սօլու պիր
կիւլիւմ թութմադտա իտի :

Պու դատըն չիթին իչինտէ , պիր
էճնէպի կէօրմէսինտէն տօլայը ,
պիրտէն պիրէ թէաճճիւպ իտերէք ,
մուախիսարէն քէնալինի թօրլատը :
վէ կիւլիւմ իլէ սէբէթի եերէ գօ-
եարագ , տէլիգանլընըն եանընա
գատար իլէրլէտի , վէ իքի աաթմ
եաղթընտա տուրուպ պիր աղ մէր-
դումուն չբղտըղը թասվիրի կէօրմէք
իչին , պօյունու ուղաթիտը , վէ իլք
տէֆա քեաղըտա վէ սօնրա դուլի-
պէեէ աթֆընազար իտիպ , սէվինճէ
կիւլմէկէ պաշլատը , վէ եիւքտէք
սէտա իլէ :

— Եյմամլէլ Նօրա , կէլին վէ պա-
գըն , շու էֆէնտի , պիղիմ էվլին թաս-
վիրինի չէքիեօր , տէեու պաղբուրը :

Պատհ հու Օլիվիէեէ խիթապէն ,

— Էֆէնտիմ , պու թասվիր թըպ-
գը պիղիմ էվլէ պէնզէեօր , տէտի :

— Սահիհ մի , մատմուաղէլ , տէ-
եու սիւալ իթտի տէլիգանլը :

— Ահ , էվվէթ , էվվէթ , թա քէն-
տիտի . . . իլթէ գաբուսու , իւշ
բէնշիլրէսի , տամը , պաճատը , օճա-
ղը , կիւլ աղաճլարը , թավուղլար ,
էօրտէրլէր , էլմա աղաճընըն իւզէ-
րինտէքի քէտի . . . հէքսի , հէքսի
օրատա . Ֆաղաթ էֆէնտիմ , սէ իչին
սիղէ պաղ մադտա օլան մամգիլ Նօ-
րանընտա թասվիրինի չէքմէալինիլ :

— Վտգթթմ օլմտը անըն թաս-

վիրինսի տէ չէ. քովէ ետէ , լա. քին է կէր
մ-հէլ Նօր- թէսմիեէ ի թտիկինիղ պու
կէնճ գըղ, պիր գաչ տագըգա տա-
հա բէնչիրէտէ տուրուր իսէ , շու
էսէ ֆ ի թտիկիմ գուսուրու տա տօղ-
րուլթուրում :

— Էօյլէ իսէ , մամդէլ , պաղըրտը
մէղպուրէ , սալա եւրինիդտէն գր-
մըլտանմաներն , չիւնքի էֆէնտի սի-
զին թասվիրինիղի չէ. քէճէ ք տիր ,
վէ մատամ քի շու քեաղըտտա թա-
վուգլարըմըղքն , էօրտէ. քլէրիմիզին
վէ քէնտիմիզին թասվիրի վար տըր ,
սիզին տէ թասվիրինիղ պուլունմա-
լը տըր . . . Բագը օլուրսունուզ ,
տէ յիլ մի մամդէլ :

— Էվլէթ , էվլէթ , ժօսլին , ճէ-
վապ վիրտի կէնճ գըղ կիւլէրէ. ք ,
քէտինին , թասվուգլարքն , վէ էօր-
տէ. քլէրին թասվիրլէրի չէ. քիւլտիկի
հալտէ , էլպէթտէ չիմտիտէ սրրա
չիֆթլի. քճիւնին տիր , իմտի , գըմըլ-
տանմատան տուրուեօրում , էֆէն-
տի իսթէտիկի կիպի թասվիրիմի չէ-
քէպիլիր :

— Թէչէ. ք. քիւր իտէրիմ , տէտի Օ-
լիլիէ պաչընը սալլաեարագ :

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը ,
գուրշուն գալէմինի պէթէ. քրտըր է-
լինէ ալարագ , լէհճէսի , սէսի , լի-
սանը , վէ էլպիսէսի պիր քէօյլու
գըղքնա մալստուս օլմանեան , ֆագաթ
քէնտի քէնտիլի չիֆթլի. քճի ատտ
իտէն օլ կէնճ վէ կիւզէլ գըղքն
թասվիրինի չէ. քմէկէ պաչլատը. ժօս-
լին իսէ , պու սըրատա րէսսամըն
տըգասընտա տուրարագ , գուրշուն
գալէմին հէր պիր չըղըլըչընտա թէ-
աճճիւպ ըղհար իտէր իտի , վէ Օլի-
վիէ թասվիրին միւսվէտտէսինի ի. ք-
մալ ի թտիկինտէ , հէեհճան ալէա-
մէթլէրի իպրաղընտան քէնտիլի
թուլթամատը , վէ պիտտէֆաթ էլ-
լէրինի պիր պիրինն վուրարագ ,

— Ահ , սիւպհան Ալլահ , նէ գա-
տար կիւզէլ օլտու , տէտի , է. յ մամ-
դէլ Նօրա , կէօրտէնիղ պիր քիւրքէ օլ
տէրէճէ կիւզէլ սուրէլմատ չըղըլտը
քի , իիւտա ալիմ , պիրի շու թասվիրի
կէօրէճէ. ք օլա , հէման լագըրտը
իտէճէ. ք դանն իտէր : Հէմ արթըգ
իղէ իհթիեան գալմատըղընտան ,
կէլիպ կէօրէպիլիրիսինիղ :

— Կէլիեօրում , ժօսլին , տէեու-
ճէվապ վէրտի կէնճ գըղ :

— Փագաթ , էֆէնտիմ , պէնիմ
տէ թասվիրիմի չէ. քէրմիսինիղ , տէ-
տի ժօսլին :

— Արդու իտէրսէնիղ . . .

— Էվլէթ , էվլէթ , հէմ զիատէ-
սիլլէ մէմնուն օլուրում :

— Էօյլէ իսէ , երնէ պիր ազ էվ-
վէլ օլտուղունուզ եէրէ տէճիւնիւզ :

— Սէրէթիմ իլէ կիւլիւմիւմիւն
օլտուգլարը եէրէ մի :

— Էվլէթ :

— Բէ. ք իլի , ահ , Յիսուս , աճա-
պա նէ կիւզէլ օլաճագ տըր :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա ժօսլին ,
տօղրուճա պիւլիւ. ք աղաճլարըն թա-
րաֆընա կիթտի , վէ պիր թավըր
մալստուս իլէ տուրտու : Պու էսնա-
տէ մամդէլ Նօրա տալի պուլուն-
տուղու գուլիպէտէն չըգարագ , Օ-
լիլիէնին եանընա կէլմէ. քտէ իտի ,
վէ պու տէլիգանլը մէղպուրէյի
կէօրտիւկիւնտէ. մէրգումէնին թէ. ք-
միլ վիճուտու լէհճէսինին կիւզէլ-
լիկինն եագըլըր սուրէթտէ օլտու-
ղունու թէպիմ իթտի :

Ժօսլինին մամդէլ Նօրա թէսմիեէ
իթտիկի գըղ , զայէթ տիւպէր վէ
նաղի. ք վէ պօյլու պօսլու օլուպ ,
էլլէրի վէ աեագլարը ասըլատէ
չըղլարընքն աեագլարը , վէ էլլէրի
կիպի պիլիմի վէ գուսուրսուզ , վէ
էլպիսէսի տալի սատէ վէ գօեու
րէնկինտէ իտի : Պու կէնճ գըղ ,

Թէ զԻրինաթ օլարսագ, կէօքուհնէ պիր տէմէթ պէհաղ կիւլ թասալիք լյլէմիշ իտի :

Օլիվիէ , մերգումէնին եադլաշտըլլիք կէօրտիւկիւնտէ , եօլճուլարա մախուու օլան շարգասընը չըգարտը , վէ կէնճ գըղ իտէ :

— Բէճա իտէրիմ , էֆէնտիմ , եէրինիդտէ րահաթ օթուրունուղ , վէ իշինիդի թաթիլ իթմէ յինիղ , տէտի :

— Մաստմուաղէլ , իշիմի հէման պիթիրմիշիմ , տէեու ճէվապ վերտի Օլիվիէ , յիմտի մաստմուաղէլ ժօսլինին թասալիրինի չէքէճէ յիմ :

— Աճայիպ , ժօսլինին թասալիրինի տէմի չէքէճէ քսիսիղ , տէտի կէնճ գըղ կիւլէրէք :

— Էվլիէթ , չիւնքի օտախի արգու իթտի , հէմ պագըն , շու կիւզէլ վէ սըգ եէշիլիքլէր արասընտա նէ կիւզէլ չէքիլէճէք տիր :

— Էվլիէթ , մամղէլ Նօրա , տէտի ուղագտան ժօսլին , էֆէնտիինին հագգը վար տըր . պաղըն սահիհէն թասալիրիմ նէ կիւզէլ չըգ աճագ , վէ պէլքի պէնիմ հէյեթիթմտէն տէ կիւզէլ օլաճագ տըր . . .

Օլիվիէ պու սէօղլէր իւղէրինէ գուրշուն գալէմինի էլինէ սլտը , վէ միւսվէտտէյի չէքէրէք , ժօսլիննէ կէօթէրտիկինտէ , մէղպուրէ պունտան տօլայը օլ գատար մէսրուր օլտու քի , սէվինճինտէն ատէթա օյիսայը սըչրաման պաշլատը :

Պատէհու մամղէլ Նօրա իլէ Օլիվիէ պէյնինտէ րէսամլըղ իւղէրիննէ միւքեալէմէ վուգու պուլուպ , մէրգում տէլիգանլը , պիր արա սիւքիլթ իթտիքտէն սօնրա ,

— Մաստմուաղէլ , տէտի , շու չէքտիլիմ թասալիր սիղին խանէնիղ օլտուլունտան , հագգըլլա սիղին տիմէք տիր . իմտի իշպու թասալիրի սիզէ թագաթմէ միւսարաաթ իտէրիմ :

Կէնճ գըղ պու թէլլիֆի իշիթտիկինտէ գըղարտը , վէ Օլիվիէ իտէ պիլ իրար ,

— Ահ , րէճա իտէրիմ , րէտտ իթմէ յինիղ , տէտի :

— Լաքին , էֆէնտիմ , բէբէլէտի սարը գըղ , պանա էօյէ կէօրիւնիւեօր քի , պէն պու թէլլիֆինիդինէ գապուլ իտէպիլիլիմ , վէ նէ տէ գապուլ իթմէլլիլիմ :

— Նէ իշին :

Կէնճ գըղ սիւքիլթ իթտիկինտէ , Օլիվիէ շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի :

— Շիւպհէտիղ պէն սիղէ պիր էճնէպի օլտուղում իշին , էօյլէ տէյիլ մի , վէ պիր էճնէպիտէն տէ հիշ պիր չէյ գապուլ օլունամաղ . . . Ումումիեթ նաղարըլլա , սիղին պու խուսուստա հագգընըղ վար տըր , լաքին պիլիշ օլուն քի , պու պիր հէտիեէ տէյիլ տիր : Պիլաքս սիղին աղաճարընըղըն մէյվէլէրի , վէ թավուգըրընըղըն եումուրթալարը , նասըլ քի սիղին հագգընըղ իտէլէր , պու թասալիր տալի սիղին հագգընըղ տըր , զիրա սիղին թօրրաղընըղըն պիր մահասուլու տուր , վէ էկէր սիղին էվլինիղ օլմասա խտի , պու թասալիր տէ օլմանաճագ իտի : Պիր աղ էվվէլ պէն քիմանէն րուխտաթ թալէպ իթմէքսիղին , պաղչէնիղէ կիրտիմ , պինապէրին թարաֆընըղտան կէօրտիւկիւմ հիւանի գապուլլյեէթմէն տօլայը , հագգընըղտա տալիմա միւթէչէքքիսիւր օլմանա պօրճուեոււմ , չիւնքի սիղ պէնի հիւքիւմէթէ թէօլիմ իտէրէք , պիր զընտանա իլգա իթտիքտիլիլ իտինիղ :

— Պէլքի պու գատարը պիր աղ շիտտէթ լիճէ օլուր իտի , տէտի մամղէլ Նօրա թէպէսիւմ իլէ :

— Թաները , րէք հագգըլ օլուր խտի :

— Հէր նէ հալ իտէ , մաստմուաղէլ , պու թասալիրի գապուլ իտինիղ :

— Պէլքի պու գատարը պիր աղ շիտտէթ լիճէ օլուր իտի , տէտի մամղէլ Նօրա թէպէսիւմ իլէ :

— Թաները , րէք հագգըլ օլուր խտի :

— Հէր նէ հալ իտէ , մաստմուաղէլ , պու թասալիրի գապուլ իտինիղ :

— Պէլքի պու գատարը պիր աղ շիտտէթ լիճէ օլուր իտի , տէտի մամղէլ Նօրա թէպէսիւմ իլէ :

— Թաները , րէք հագգըլ օլուր խտի :

— Հէր նէ հալ իտէ , մաստմուաղէլ , պու թասալիրի գապուլ իտինիղ :

Կէր չի հայեա թէրէտաիւտ իթտիկի-
նիզի պիլիրիմ, անճագ սիղտն միւ-
պտակէլէթէն պիր շէյ թալէպ իթ-
տիկիմանէ, մէմաւ իտէրիմ քի աը-
թըզ իարար իթմէզօինիզ :

— Միւսպատէլէթէն մի, թէրբար-
լատը սարը գըզ եէնի պիր թէպէս-
սիւմ իլէ :

— Էլիլէթ, Ֆագաթ պունուն մէն-
ֆաաթը եայքնըզ սանա օլաճագ-
աբը : Շէօյլէ քի սիզ պիր շէյ ախզ
իտիպ, լաքին պէն սիղտէն իւշ շէյ
թալէպ իտէճէյիմ :

— Իւշ շէյ մի :

— Էլիլէթ, պիրինճիտի կիւլէրի-
նիզտէն պիր տէմէթ, իքինճիտի սիւ-
տիւնիւզտէն պիր թաս, վէ իւշիւն-
ճիւսիւ պու սապահ, թի թասփիրիմի
թէրբար պաշլամագ իւզրէ, եարբն
պուրաեա եինէ կլ լմէ ք մէզունիյէթի
իշթէ կէօրիւեօրսունուդ քի, պէն
հարկա պիր քիմանէյիմ, վէ սիզին ի-
լէ իթտիկիմ բազարլըգտա, հէր շէ-
յի պէն գաղանբայ, հիշ պեր շէյ
զայպ իթմէմէքտէյիմ :

Պու քէլամ իւզէրինէ, կէնճ գըզ,
պիր դաշ անիկէ գատար սիւքիթ
թիմաի, վէ լէճճէ սիսին հէյէթիմ-
տէն, պու թէրլիֆի գտալու իթ-
սին մի իթմէսին մի տէյի միւլու-
հազա իթմէքտէ օլտուղու անպաշ-
լըր իտի :

Էլհատըլ մէզպուրէնին մալի վէ
պիլիւճէք կէօյլէրի, Սլիլիէ իւզէ-
րինէ աթֆ օլունարագ :

— Գապուլ իտէրիմ, տէնու ճէ-
վապ վիրաի :

— Ահ, մատմուաղէլ, եէմին իտէ-
րիմ սիլէ քի, շու սէօղիւնիւզլէ պի-
նի իհհա իյլէտինիզ :

— Էլֆէնտիմ, զալիպա սիլ, Ֆէվ-
դ էլտաէ արգու իթտիկիմ շու կիւզէլ
թասփիրէ միւթասարբէֆ օլտուղում
աան տօլպը տալա մէսրուր օլմանեօ-

րում տէնու զանն իտիւօրսունուդ =
Տօղրուտու շու բազարլըգտա էն
քեարրը չըգան պէն իմ :

— Հալոյու քի պու թասլիր սիզի
իհհա իտէմէզ :

— Էանըրեօրսունուդ, էֆէնտիմ,
պու թասլիր շիւօյհէսիզ պէնի իհ-
եա իտէճէք տիր, զիրա, գըշ էս-
նասընտա պունա պագաբէճա, կիւլ-
լէրիմին չիէրլէրինի, վէ աղաճլա-
րմբն եարբագլարբէք տայիմա իտ-
թըրլաեաճաղըմ : Պու հալտէ չիմաի
պէն սիզէ պօրճլուեում, վէ պու
պօրճուում իֆա իտէճէյիմ : Իմաի
աչըգտան աչըզա ճէվապ վէրինիզ,
գահվալթընըզ իթմէլիսինիզ :

— Լաքին . . .

— Սէօյլէյին, գահվալթընըզ իթ-
տինիզ մի :

— Տօղրուտունու սէօյլէյիմ մի,
իթմէտիմ :

— Տիմէք պէնիմէ պիրլիքտէ
գահվալթըր իտէճէքիսիզ :

— Ծագաթ մատմուաղէլ, գապու-
լէ ճէտարէթ իտէմէմ :

— Էկէր ըէտա իտէրսէնիզ, պիր
աղ էվիլէօի բաղարլըղըմը պօղա-
լըմ : Պէն սիզին չըղաբընըզ թաս-
վիրի գապուլ իթտիմ, սիզ տէ պէ-
նիմ գահվալթընէ գապուլ իտինիզ :
Հէմ, միւսթէրիհ օլուն, պու գահ-
վալթը պիւլիւք պիր շէյ օլմանբայ,
պիր աղ սիւա, պիր աղ էթմէք,
պիր գայղանա վէ պիր միգտար մէյ-
վէտէն իպարէթ տիր : Սիւա զաթէն
սիզին ալաճաղընըզն ըէսէլմալի,
հալպու քի պագիտի, Ֆայիզլէրի
տիր :

— Իէք իյի, մատմուաղէլ, կէրէք
ըէսէլմալի վէ կէրէք Ֆայիզլէրի գա-
պուլ իտէրիմ, վէ հէր նէ գատար
պու պիր թէֆէճի քեարըր իտէ տէ,
եինէ մագ պուլում տուր :

— Իշթէ պէօյլէ օլմալը . . . իմ

տի պիղիմ իլէ էվէ կէլին , ժօսլին շիմտի սուֆրաւը գօր , լաքին տէրուանի խանէտէ կիրմէղտէն էվվէլ , սիղէ խապէր վէրբիւմ քի , պէն զաչէթ ֆապիրէ պիր գբլլմ :

— Աճայիպ , մատմուղէլ , զանն խտերսինիլ քի , պէն զէնկի՞նմիլիմ , տէտու ճէվապ վիրտի տէլիդանը կիւլէրէք :

— Խոյրը , էֆէնտիմ , պէն սալա էօյլէ զանն իթմէտօրում , վէ պուսու սիղէ սէօյլէմէքտէն մագսէտիմ , հալիմի սաֆիճէ անլաթարբմագ արբուօգասա պէն ֆադր ու զարուրէթ հալլէրինտէն ար վէ հիճապ խաէնլէրտէն տէ յիլիմ , Պուստան պաշգա , պէն զանն իթմէմ քի , ադճէ իլէ սաստէթ հասրլ օլտուն , եսխօտ ապչէ սաստէթի հալէ եարտբմ իթսին :

— Էվվէթ , մատմուղէլ , պուսուսուստա պէն տէ սիղին իլէ հէմէֆքեարբմ :

— Վէ իսպաթը տա շու տուր քի , տէվամ իթտի կէնճ գբլ , վագասա պէն ֆադիրէ խէմ տէ , զայէթլէ մաթլաւում :

Պու սէօյլէրտէն սօնրա , էվվէլա կէնճ գբլ գուլիպէտէ տօղրու իլէրլէտի , Օլիվիէ տախի սնքն արգասքնտան կիթտի , հալ պու քի ժօսլին էն արգաստան եիւրիւմէքտէ իտի :

Պու գուլիպէ , հէմ մաթպախը վէ հէմ տէ հալիխի իլինտէ օլտրագ , պիր ալթ զաթ տայիրէսինտէն իպարէթ օրուպ , վագասա սատէ , լաքին հաստը զաթիլտէ կիւղէլ վէ միւղէ յէնն իտի , վէ պու հալիլտէ պաշլըճա կէօղէ վուրան իւչ շէյ վարիտի քի , պիրլ տիվարտա չէրչիլէ իչինտէ սաղը պիլիւք պիր թասալիր օրուպ , պու թասալիրտէ կէօրլէն սատէմ , իւնիֆօրմալը պիր կէմի գարլթանը իտի : Մէրղ ումիւն կէօքսիւ

նէ պապը նիշանլար թասալիգ խալլէմիշ օլտուղու հալտէ , ուղուն սաշլարը սարը , կէօլլէրի մալի , վէ սօլգօլունուն իւղէրինտէ տախի պիր հարմաննի պուրունմագտա իտի :

Իքինճի կէօղէ չարբան շէյ , կիւղէլ վէ ուղուն պիր սամա սասաթ օլտուպ , իւչիւնճիւսիւ իտէ , չբմինէնին եանքնտա մէվղու վէ մէչէ աղաճքնտան օեուլմուչ , վէ իւղէրի թէգերին խալլմիշ վասի պիր գանաբէ իտի քի , զիքրինի իթտիկիմիլ թասալիրին պիր քէօչէսինտէ եաղըլալ օլան չբվալիէրլիք ալէամէթի մայսուսէսի , պու գանաբէնին իւղէրինտէ տախի օեուլմուչ իտի :

Օլիվիէ , պուսլարա պագարագ , թէտաճճիւպ իթմէքտէ , վէ քէնտիքէնտինէ պու կէօրտիւկի շէյլէրէ մանէա վիրմէմէքտէ իքէն , ժօսլին իլէ մամղէլ Նօրա տախի , սուֆրայը վէ թասալը կիւղէլճէ հաղըրլամագտա իտիլէր :

— Մամղէլ Նօրա , տէտի ժօսլին պու արա , սիղ էֆէնտի իլէ պիրլիքտէ սուֆրաւա օթուրունուղ , վէ պէն թասամէն հաղըրլըքնը թէքմիլ իթտիկիմ միւտտէթտէ , սիղ սիւտիւնիւզի իլին . . . տօղրուսու պու բէք ալէա պիր սիւտ տիւր :

— Իշթէ , էֆէնտիմ , ժօսլինին նէ սէօյլէտիկինի իշիտիօ օրտունուղ եա , իմտի , հայտէյլն վարչը պէ գարչը օթուրուպ , շու ալէա ինէք սիւտիւնին տատքնա պագալըմ :

— Մատմուղէլ , տէտի Օլիվիէ սուֆրաւա օթուրարագ , միւսասաւանիլլէ սիղէ պիր շէյ սիւալ իտէճէյիմ քի , պէնի խայլիճէ մէրագտա պըրագ ֆագտա տըր :

— Սիւալ իտինիլ , էֆէնտիմ , պէն տախի միւմքին օլան ճէվապը սիղէ վիրէճէյիմ :

— Շուճու անլաւամանօրում քի :

մատմու աղէլ ժօսլինին թէսիւնէ իթ-
տիկի Նօրս խամի նէ խիւմ տիր , վէ
սահիհէն խամինիզ պոն մու տուր :

— Խաներր , էֆէնախիւմ , պէնիւմ հիւր-
մէթլու ժօսլինիւմ , դօլայ օլտուն իչին ,
պէնի պու խիւմէ չազբրբր , հալ
պու թի հազիդաթը հալտէ , պէնիւմ
խամիմ Տինօրա տըր :

— Տինօրա մը , թէ.քրարլատը Օլի-
վիէ , թարիֆի միւմ.քինսիզ պիր հէ-
տէճան իլէ :

— Պու պիր աճայիպ խիւմ տիր ,
էօլլէ տէյիլ մի էֆէնախիւմ , աէտի
կէնճ դըզ :

— Վազաա աճայիպ , լաթին կիւ-
ղէլ խիւմ , հէմ պէնճէ , աթիդ Պըր-
թաննայը խաթըրա պըրադան պիր
խիւմ տիր :

Իշթէ պու սուրէթլէ , Եանի քէ-
մալի շազբդ իլէ , պու իթի կէնճլէր
թաամլարընը իթտիլէր : Օլիվիէ ,
սէյնահաթա չըդալըտան պէրու հէր
կիրտիկի լօդանթալարտա վէ քէօյլու
գուլիպէլէրինտէ , սուֆրա թազըմ-
լարընըն , աաի աէմիր վէ դալայտան
օլտուղունու կէօրմիւշ ի.քէն , պու
քէրրէ մատմու աղէլ Տինօրանըն է-
վինտէ կիւմիւշ թազըմլարը , վէ պու
թապըմլարըն իւզէրլինտէ տախի ,
պալէատէ զի.քրի սէպդաթ իտէն
խանէտանըպ ալէամէթլինի կէօրաիւ-
կիւնտէ , թէաճճիւպտէ դալարը , վէ
քէնտիտինի միւսաֆիրէթէն դապուլ
իթմիշ օլան դըզըն , աալըատէ ճին-
սի օլուպ օլմատըղընտան տօլաւը
մէրապ իթմէ.քաէ խաի խտէ տէ , շու
մէրապընըն հալլի , մէզպուրէտէ պա-
ղը սիւալլէր արղ իթմէ.քլէ միւմ.քին
օլապիլէ ճէկինտէն , պունա տա ճէ-
սարէթ իթմէտօր խաի : Պունուղա
պէրապէր , մէզպուրէնին աալըատէ
ֆամիլըտտան օլմապընը զանն իթմէ-
կէ պաշլամըշ խաի :

Հէր նէ հալ իսէ , թաամ խիթամ

պուլտուղունտա , Օլիվիէ , քէլամա
աղազ պիրլէ ,

— Մատմու աղէլ , տէտի , պէն ,
մաթլուպունտան աալա վազ կէչմէ-
տէն տայլինլէրաէն պիրիլիւմ : Իմաի
ֆայլիզէրիսի ալտըմ աամնա , սէր-
մաւէմին պազիտի հէնուզ սիզտէ
տիր : Պինաէն տլէյհ կիւլլէրիւմ տա-
խի խիթէրիւմ :

— Իէ.ք իյի , էֆէնտիւմ , շիմաի
կիւլլէրինիզ տէ թէտիտէ օլունաճադ
տըր , տէնու ճէվապ վիրաի կէնճ
դըզ :

Պունուն իւզէրլինտէ մէրգումէ տի-
շարը չըդըպ , վէ պիր ազ սօնրա է-
վինտէ պիր տէմէթ շիչէ.քլէ օտաւա
կէլաի , վէ պու տէմէթի Օլիվիէտէ
թազաիւմ իտէրէ.ք ,

— Պաշդա պօրճոււմ գալտը մշ ,
տէտի :

— Էվիլէթ , մատմու աղէլ :

— Նէ կիպի :

— Եարըն պէ թէ.քրար պուրաւա
կէլմէ.ք մէզունիլիտէթի :

— Էօլլէ խտէ , սիղէ օ մէէզունիլ-
տէթի տախի վէրաիւմ :

— Պու հալտէ ալաճադ վիրէճէ.ք
գալմատը , վէ էկէր պօրճունուպու-
թէ.քմիլ էօտէմիշ օլտուղունուզա
տայիր պիր մադպուզ սէնտաի խ-
թէրսէնիզ , աւը տախի սիղէ վիրմէ-
կէ հազբրըմ :

— Պօշ շէյ տիր , պէնիւմ սիղէ էմ
նիլլէթիւմ վար տըր , պունտան պաշ-
դա ժօսլին շահիտ տիր , վէ մէրգու-
մէ հիլինի հաճէթտէ , սիլլէ պօրճոււմ
գալմամշ օլտուղունու իզրար խտէ-
ճէ.ք տիր :

— Էվիլէթ , էվիլէթ , տէտի ժօսլին ,
պէն իզթիղայի հալտէ հազբդաթը
հալլի սէօլլէրիւմ :

— Շիմաի անլաւօրոււմ թի , Լա-
վաշ Եալաշ էմնիլիտէթիւմ տախի դայի
օլմաւա պաշլատը , վէ իշ իչինտէ

գուլլանտըլըմ՝ միւսթագիլ հարէ-
քէթ խէ , սիզին նաղարքնըլտա հիչ
պիր իթիպար գազանմատը , տէեու
պէեան իթտի տէլիգանը թէպէս
սիւմէ :

— Միւսթէրիհ օլուն , էֆէնտիմ ,
պէն սիզին իսթիգամէթինիլ հագ-
դքնտա ապա շիւպհէ իթմէմ :

— Շու հիւսնի էֆքեարքնըլ էլին
սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ , մաա-
մուաղէլ , վէ եարքն , պէթէրրար
կէօրիւշմէք շարթըլա , շիմտիլիք
սիզտէն մուֆարապթ իլլէրիմ :

— Բէք իյի , պէն տէ սիզի թէեան-
ծիւպտէ պքրադանադ պիր հարէ-
քէթտէ պուրնանաճաղըմ :

— Նէ կիպի :

— Պու տէտիկիմ շէյ , պաղթէ-
թէն սիզի թէեանծիւպտէ պքրագա-
ճադ պիր հարէքէթ օլտուղունտան ,
շիմտիտէն նէ օլտուղունու սէօյլէ-
մէք իսթմէմէմ :

— Լաքին նէ օլտուղունու շիմտի-
տէն սէօյլէեէճէք օլտուսանըլ , տա-
հա զիեատէ թէեանծիւպտէ դալը-
րըմ :

— Իմտի պիլմիշ օլուն քի , օտամ-
տա , Դալլօ նամ՝ մէշհուր րէսսամքն
էսիկ պիր թաափրինի համիլ օլա-
րադ , պիր չէրչիվէմ վար տըր : Մէզ-
քիւր չէրչիվէտէն օ թաափրի չը-
դարըլ , հէրինէ սիզին եարաը-
ղքնըլ թաափրի գօեաճաղըմ , վէ
սիլ եարքն , սիզին թաափրին , պու-
րատա , աքըլ սաաթքն սաղ թարա-
ֆընտա թաալիգ իտիլիշ օլտուղու-
նու կէօրէճէքսինիլ :

— Իսիւտա պիմ , շու եարաճաղը-
նըլ շէյ , թաափրիմէ զիեատէսիլլէ
իլթիֆաթ տիմէք պիր : Աճապա շու
թաափր , միւսթագպէլտէ պու տէ-
րէճէ բարրադ պիր իգպալէ նայիլ
օլաճաղքն իսթըր ու իսանալինտէն
կէչիլլին օլմու իտի : Իյի իսթըլմա

կէլտի , մաոմուաղէլ , սիզին տիկէր
պիր չէրչիվէնիլ տահա վար մը տըր :

— Էվիվէթ , վար տըր , լաքին պու
սիւալտէն մագպէտ նէ տիր :

— Չիւնքի պէն , պիր էվին մէֆ-
րուշաթը միւնթաղամ օլմասքնա բէք
մէրաղըքըմ . շէօյլէ քի աքըլ սա-
աթքնըլքն սաղ թարաֆընտա պիր
չէրչիվէնիլ պուրունտուղու հալտէ ,
սիկէր պիր չէրչիվէ տէ սօլ թարաֆ-
տա պուրունմաղ հէր հալտէ լաղըմ
տըր , վէ պունուն իչին եարքն պէն
սիզէ , Մէն-Նաղէր քիլիսէսինին գամ-
բանա ետրինին քիւչիւք պիր թաա-
վիրինի կէթիրէճէյիմ քի , մէֆրու-
շաթքնըլք ֆէնա կէօթթերմէտիք-
տէն մատա , տահա զիեատէ կիւ-
ղէլ կէօթթերէճէք պիր :

— Լաքին , էֆէնտիմ , պէնիմ
պունա պէտէլ սիզէ հիպա իտէճէք
հիչ պիր շէյիմ հօգ տուր :

— Նէ կիպի մաոմուաղէլ , սիզին
կիւլ աղաճքնըլտա արթըլ կիւլ
դալմատը մը , վէ թափուղլարքնըլ
եումուրթլմման օլտար մը , վէ ինէ-
յինիլ սիւտ վիւրմէեօրմու : Մաաամ
քի հէր հալտէ պիր շէյ միւպատէ-
լէ իթմէք իսթէեօրսուեուլ , եարքն
տախի պէօյլէ պիր գահվալթը թէր-
թիլ իտէրսէնիլ , միւպտալէյի իճ-
րա իթմիշ օլտուրունուլ :

— Բէք իյի , էֆէնտիմ , մատամ
քի սիլ տէ պու գատարլա խօշուտ
օլտուսանըլ , իսթէտիկինիլ շէյլէրին
իքիսի տախի վար տըր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , մատմուա-
ղէլ , պու հալտէ բաղարըլքմըլ
աթմէք թէքըմիլ օտու :

— Էօյլէ իտէ , պու տէֆա պէն տէ ,
գայրամանքն իչնտէ թաղէ աօտուլ
եաղը գօեաճաղըմ , շէօյլէքի թամ
պիր սէնէ վէ պիր կիւն սուտաղլա-
րքնըլք եալանաճաղաքնըլ , վէ օ
գայրամանքն լէզլէթինի ունուտա-

մանածագսքնըղ , տէտի Ժօսլին եիւքսէք սէսլէ :

Պու քէլամլէրտէն սօնրա , Օլիվիէ , գօգուսու պաշքնը տօլսնտըրմագտա օլան պուքէթ կիւլիւ իչինտէ սիմասքնը կիզլէեերէք , կէնճ գըղը սէլամլատը , վէ մէսրուրէն ղուլիպէտէն վէ չիթտէն տիշարը չքգտըգտան սօնրա , Փիքրինտէն Տինօրանըն թաթլը իամինի թէքրարլամագտա իտի :

29

ԱՃԳ ՈՒ ՍԷՎՍԱ

Օլիվիէ , լօգանթանս ալտէթ իթտիկինսէ , հօճա Լքհիւէտէ , դարուսունուն իշլիլի իւղէրինտէ աեադտա տուրմագտա օլտուղունտան , մէրդուժ տէլիգանլըեա եօլ վիրմէք իչին կէրի չէքիլտի , վէ ,

— Էֆէնտի , գահվալթը իթմէք իսթէրմիսինիզ , տէտի :

— Թանեքը , իսթէմէմ :

— Աճայիպ , պու սապահ օրուն մու թութուեօրսունուղ : Պագաթ պէնիմ պիլտիկիմէ կէօրէ , օրուն հաֆթալարքնտա տէյիլիզ , պինսպէրին օրուն թութմագլըղա իհթիեան եօգ տուր :

— Պէն ապա օրուն թութանլարտան տէյիլիմ , շու գատար քի դարնըմ աճքգմըջ օլտուղունտան , պուրճտան իքի իւշ ֆարսախ ուղագտա վագը պիր դուլիպէտէ պիր աղ էքմէք իլէ սիւա եէտիմ :

— Լաքին պու եօլտա թաամ , ինսանըն միտէսինի թութմաղ :

— Էօյլէ ամմա , օլտուգճա ինսասնը պէսլէր եա :

— Հք , հք . . . օ տէտիկինիզ օլմագ իչին , հիշ տէյիլ իտէ , դուլվէթ վէրիճի պիր չէյ օլմալը , մէսէ-

լա Գանարի ատալարքնըն պիր շիշէ շարապը : Իշթէ պէնտէ պու շորապքն էն ալէասքնտան վար արր , վէ օն սէնէտէն պէրու մալսղէնիմտէ տիր :

— Իէք էյի , էօյլէ իտէ պու շուրապտան պիր շիշէսինի պէնիմ օտումա կէճնտէրինիզ , Փագաթ շու շարթ իլէ քի , իչի տէ դատէհ եօլլամալըսքնըղ , վէ սիղատ պէնիմլէ պէրապէր պուլունուպ , պիրլիքտէ շագմալըսքնըղ :

— Մտէլմէմնունիյեէ , էֆէնտիմ , մաէլմէմնունիյեէ , պէն զաթէն պէօյլէ պիր նէղաքէթի րէտա իտէնլէրտէն տէյիլիմ , վէ միւսաֆիրլէրիմէ նէ գատար հիւրմէթ իթմէքլիկէ մէճպուր օլտուղունմա տա պիլիրիմ :

Պիր աղ սօնրա , Օլիվիէ իլէ հօճա Լքհիւէտէ գարչը պէ գարչը օլմուրուպ , ղիքրի սէպղաթ իտէն նէֆիս շարապտան դատէհլէրինէ տօլտուրտուլար , վէ իւք գատէհ իչիլտիքտէն սօնրա , լօգանթաճը տէլիգանլըեա իիթմապէն ,

— Նանըլ պուլունուղ , էֆէնտիմ , տէյու սիւալ իթտի :

— Ղաեէթ նէֆիս :

— Էվլէթ , էվլէթ , վիլաեթին վալիսի պիլէ պու տէրէճէ ալա շարապ իչէմէղ զանն իտէրիմ :

Պու սէօղ իւղէրինէ , լօգանթաճքնըն լէհճէսինտէ , պիր մէսէրլէթ հասըլ օլտու , վէ Օլիվիէ տալսի մէրգումա խիթմապէն ,

— Աղիղիմ , տէտի , սիղ ճիվար մահէլլէրի էլպէթթտէ պիլմէլիսինիզ , իմտի սէօյլէեէպիլիրմիսինիզ պամա քի , Սէն-Նաղէրտէն թագրիպա պիր շարեէք ֆարսախ ուղալըղտա , վէ շուղուր պիր եօլուն ուճունտա վագը վէ պէօյիւք աղամլար իլէ մուհաթ օլան կիւղէլ դուլիպէ քիմին տիր :

Պու սապտահ պէն պու դուլիպէ-
նին էօնիւնտէն կէչէր.քէն , չիթին ի-
չինտէ սարք վէ դանէթ կիւղէլ պիր
դըղ կէօրաիւմ .քի , սրՓաթը վէ
հէ.յէէթի ապլա պիր չիՖիժլիք միււ-
թէզիմինէ պէնզէմէեօրտու :

—Հա մամգէլ Նօրա , տէտի հօ-
ճա Լքհիւէտէ , մէզ.քիւր գուլիպէ
իլէ չիթ անքն տըր :

—Պու մամգէլ Նօրա քիմ' օլու-
եօր :

—Մէզպուրէ , տաըլլատէ վէ միւհ-
թէրէմ պիր Փամիլուանքն գըղը տըր ,
վէ պիւչիւք պիր ճինսին էն սօն նէս-
լի տիր : Իսմի իտէ մատմուաղէլ Տի-
նօրա աը Բէրվէն տիր :

Լօգանթածը , մէզ.քիւր իսմի միւ-
թանթան սուրէթտէ , վէ աշի.քեար
պիր հիւրմէթ իլէ թէլաՓիֆուզ իթաի :

Պու սէօզէրտէն , Օլիվիէնին եիւ-
րէկի տիթրէտի , լօգանթածը տախի
քէլամքնա շու վէճհ իլէ տէվամ կյ-
լէտի .

—Իշ պու Բէրվէն Փամիլուար-
նքն էր.քէ.քլէրի համիլէթի զէվաթ
օլուպ , պոււնլար , մէշհուր տէնիզ
զարթմանլարը , վէ վիլուսէթտէ սու-
հապը ըիւթպէտէն պուլունմադ.տա
իտիլէր : Պուսլարքն վաղթիլլէ քէն-
տի նամլարքնտա պիր դօնսպլարը
վար խի իտէ տէ , պու կիւն.քի կիւն
նապէտիտ օլմուշ տուր , չիւն.քի նէ
չարէ , տիւնեատա պապը Փամիլուա-
լար կիթաի.քճէ տիւչարը Ֆէլա.քէթ
օլուրլար , նաարլ .քի պիրի տէ պոււն-
լար աըր.Շէօյէ .քի սայիլլէր տայիմա
սէրվէթ սահիգի օլտուդլարը հալ-
տէ , պու Փամիլուա իտէ մուղայիլի օ-
լարադ , կիթաի.քճէ Փազըը հալէ
տի չար օլտու : Պոււնուս սէպէպի ի-
տէ մուլիւմ' տիւր : Եանի պու Բէր-
վէն Փամիլուար էՓրատը , էօմիւր-
լէրինի մէմէ.քէթէ հիւանի խըղմէթ-
լէր իճրա իտէրէ.ք կէչիլիպ , պոււն-

լարա մուդապիլ հիչ պիր միւ.քեա-
Փաթ գապուլ իթմէղ իտի.էր , հալ
պու .քի սայիլլէրի , եարմատըլլարը
խըղմէթլէրէ մուգապիլ բէ.ք չօգ
միւ.քեաՓաթլարա նայիլ օլուրլար :

—Տիմէ.ք , մատմուաղէլ Տինօրա-
նքն բէտէրի Փազըը մը տըր :

—Մէրգոււմէնին բէտէրի գաթէն
վի Փաթ իթմիշ տիր , վէ օնտան էվ-
վէլ տէ վալիտէսի էօլմիւշ տիր :
Պու հալտէ պիչարէ գըղ , տէօրթ
եաչքնտա ի.քէն , օլ վապըթ սէֆի-
նէ դաթթանը օլան վէ պաղը նիչան-
լարը հայիլ պուլունան բէտէրինի
դայպ իթմիշ օլտուղունտան , նանթ
չէհրինին պիր մանասթըրքնտա պիւ-
յիւմիւշ տիր : Մէրգոււմէ իւշ սէնէ-
տէն պէրու պուրանա կէլմիշ օլուպ ,
ժօսլին նամ' մէրտ պէպէմէսիլլէ
պիր.ի.քտէ , կէօրմիւշ օլտուղունուզ
գուլիպէտէ եալքնըղճա իսրարը էվ-
գաթ կյլէր : Մէզքիւր գուլիպէ ,
.քիւչիւք պիր միւլ.ք օլմաղլէ , սէնէտէ
կիլ .քէթիւ սէ.քիւշ տօգուզ եիւզ
լիւրալըգ հաաըլաթ կէթիլիլի : Իշթէ
մատմուաղէլ Տինօրանքն օլանճա
վարիտաթը պոււնտան իպարէթ տիր :

—Փաղաթ պու , զարուրէթ տի-
մէ.ք տիր , տէտի Օլիվիէ տէհչէթլէ :

—Խանքը , էՖէնտիւմ , պու հալ
զարուրէթ տէ.յիլ տիր , վէ իսպա-
թը տա շու տուր .քի , մամգէլ Նօրա ,
հէր նէ դատար Փոպըրէ օլաա , բէ.ք
չօգ զէնիլին .քիմնէլէրտէն զիւստէ
միւհթամճիլլէ կյիլի.քլէր խտէր : Մէզ-
պուրէ օ միւհթամճիլլին առէթա ճէ-
նապը .քէրէմ.քեանիտի մադամքնտա
տըր . շէօյէ .քի օլանճաաընը Փազըր
Փուզ.արաւա թէվղի իտիպ , քէնտի
եէտինտէ հիչ պիր շէ.յ գալնատըղը
հալտէ , Ֆէվգէլատէ պիր մէմնու-
նիլլէթ վէ խօշնուտիլլէթ հիսա իտէր :
Հաարլը , իւշ Փարասի ուզադ օլան
եէրլէրտէ , մէրգոււմէ յի հէր քէս

Թանքը , հէր քէս քէնտիտիսնէ ըրա-
յէթ , վէ իզհարը մուհասպպէթ իյ-
լէր , վէ իսմինի տէ հասիէիւ- Գէլէ
թէամիսէ իաէր :

Օլիվիէ , պու սէօղլէրի տինպէտի-
կինտէ , դալպինտէ , թաթը վէ միւ-
էստիր պիր հէրէճան հասըլ օլտու ,
վէ քիրքիքլէրինտէն պիր տամլա եաշ
ազբայ , պու արա տուտազլարքնա
կէօթիւրմէքտէ օլտուղու գատէհին
իչինէ տիւշալու , վէ քէլամա աղաղ
պիրլէ :

—Նիհասէթ , պու ասըլդատէ վէ
կիւղէլ դըղճըղաղ մութըլու մու տուր ,
տէեու սիւալ իթտի , պիր տէրէճէ
շիւպհէլլի սէտա իլէ :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , շիմտիլիք
մութըլու տուր տէեու զանն իտէրիմ ,
լաքին պագալըմ պու մութըլուղ
տայլիմա տէվամ իտէճէք մի տիր :

—Պունուշլա նէ տիմէք իսթէեօր-
սունուղ :

—Էֆէնտիմ , սէօլլէտիկիմ քէլամ-
լէրտէ մանէա վար տըր , նասըլ քի
շիմտի իյզահասթընք տախի սիղէ վէ-
րիւրիմ . շէօլլէ քի , պիր ասըլդատէ
դըղճն էօթիւր իչին , իրի հալ վար
տըր , եա էվլիլիք , վէ եախօտ մա-
նասթըր . էօլլէ տէ յիլ մի :

—Էվլէթ :

—Իմտի , կիւն կիպի աշիքեար տըր
քի , մատմուլաղէլ Տինօրա տը Բէր-
վէնին մանտօթըրտա իսրարը էվգաթ
էյլէմէկէ մէյլի եօգ տուր : Ձիւնքի
մէրգումէ , հասլխանէ մահպուսըրը
կիպի , պիր մանասթըրքն տէմիրլէրի
արգասընտա դաբանքպ դալմապ , վէ
քիմնէեէ ֆայտէսի օլմատըղը հալտէ ,
սապահստան աղշամա գատար թէհի
եէրտէ վէ էնանիսէթլէ Ալլահա տուա
իթմէք տէրէճէսինտէ տինտար տէ յիլ
տիր , վէ շուրասը սահիհ տիր քի ,
մէղպուրէ , էթրաֆընտա աէնիզին
հալլասընք , կիւնէշին զիեալարընք վէ

քէնտի պաղչէտինին կիւլ աղաճլարը-
նքն թաթըր գօգուսունու հիսա իթ-
մէեէճէք օլուր իսէ , տիրա ու քէ-
տէրինտէն էօլլուր : Մամըլլ Նօրանքն
տիլէտպ ու թապիտթը հադգընտա
սիղէ շու սէօլլէտիկիմ սէօլլէր մուճի-
պինճէ , պիր աղ էվլէլքի տէտիկիմէ
իթիզատ իտէրսինիզ , էօլլէ տէ յիլ մի :

—Էվլէթ , պէն տախի էօլլէ իթի-
դատ իտէրիմ :

—Իմտի , մանտօթըր ի զէրինէ ար-
թըր պահս իթմէեէլլիմ : Ձիրա մամըլլ
Նօրա մանասթըրա կիրմէք իսթէմէղ ,
վէ պունտան պաշգա , մէրգումէ մա-
նասթըրա կիրսէ պիլէ , մէմէքէթին
պիլ ճիւմէ ֆուգարասք ճէպրէն կի-
տիպ քէնտիտինի օրատան չըգարըր-
լար : Գալտը էվլէնմէք պահսը . . .

—Շիւպհէսիղ :

—Պէնիմ տէ սիղտէն պէքլէտիկիմ
պու տուր : Օ կէնճ գըղ , պու կիւնքի
կիւն հէնուղ պիր չօճուղ տուր , վէ
էվլէնմէք իւղէրինէ ալլա տիւշիւնմէղ ,
ֆագաթ պիր , իքի , եախօտ իւչ սէ-
նէտէն սօնրա տիւշիւնիւղ տիւշիւնմէ-
եէճէկինի պէն տէ պիլմէմ : Հալ պու
քի էր եա կիճ պիր կիւն կէլէճէք տիր
քի , հէր հալտէ օ խուսուա իւղէրինէ
տիւշիւնէճէք տիր , զիրա ճէնապը
Հադգ պիր գատընք էվլէնմէք վէ էվ-
լատ սահիպի օլմաղ իւլին եարաթմըլ
տըր : Իմտի , մամըլլ Նօրանքն թէէհ-
հիւլ զէմանք կէլտիկինտէ , նէ վագը
օլսաճաղ տըր :

—Օլ զէման մատմուլաղէլ տը Բէր-
վէն տէ թէէհհիւլ իտէճէք տիր :

—Խանքը , էֆէնտիմ , մէղպուրէ
ալլա թէէհհիւլ իթմէեէճէք տիր :

—Նէ իչին :

—Ձիւնքի պու գըղ , հէր կէօրտիւ-
կիւ ատէմ իլէ էվլէնմէղ , զիրա թա-
շըտըղը իսիմ իլէ , մէրգումէ , պիր
ասըլդատէ քիմնէնին , եախօտ դա-
եէթ զէնկին պիր զաթըն զէվճէսի օլ-

մայր, եախօտ դըզ դալմայր տըր . հալ պու . քի թէէտիւֆ օլունուր . քի , նէ պիր զէնկինն առեմ , վէ նէ պիր ասըլգատէ քիմնէ , մամիկէլ Նօրա . նըն կիւզէլլիկի , է յիկի վէ ֆաղիլէ . թի , տիւնեանըն միլեծնլարքնտան զիւեատէ դըլմէթտար պիր ճիհէզ օլ . տուզունու անլատամեաճազլար տըր : Սէօլլէ յին , սիզ տէ պէնիմլէ հէմէֆրեար տէ յիլ միսինիզ :

— Խտերբ :

— Աճայիպ , տէտի հօճա Լըհիւէ . տէ թաճաճիւպլէ , ֆաղաթ նէ իչին :

— Չիւնքի պէն գալիէն իթիգատ իտերիմ քի , հէնուզ պու տիւնեա . տա , սիզին պէտան իթտիկինիզ ֆա . զիլէթ դըլմէթմինի թագաթի իթմէք իչին , օլաուդճա համիլեթ վէ աի . րայէթլէ մի թթառքի տաքլգատէ վէ զէնկինն առեմէր վար տըր :

— Պու առեմէր նէրէտէ տիրլէր :

— Պիլմէմ , ֆաղաթ վար տըր :

— Էօլլէ իտէ , Էֆէնտիմ , պու ա . տէմէրի հէր նէ վազըթ պան . կէօթէրլը իտէնիզ , պէլքի հազգը . նըզ վար տըր տէեէ յիմ , լարին օն . տան էվիլէ տիմէմ : Պէն պիր վա . դըթ իչպու Արճ Գը Պրեմնեը լօզան . թառքն թութմաղտան էվիլէ , կէ . միճի իտիմ , վէ պու միւնասէպէթ . լէ սէ յեա հաթ իտէրէք , իայլիճ . մէմէքէթլէր կէօրտիւմ , վէ սիզի . թէէմին իտերիմ քի , հէր թարաֆ . տա էնանիլեթիտէն վէ ապչէ սէվ . տառքնտան պաչգա պիր շէյ կէօրէ . մէտիմ : Պունտան մաատա , պէն իհ . թիւար պիր քիմնէ յիմ , վէ սաչլա . րքմ պի սպիլ թիւն պէեաղլանմամըչ . ի տէ , աղարմաեա պաչլամըչ տըր :

— Էօլլէ իտէ , պէն հէնուզ կէնճ . իմ , վէ պու ճիհէթլէ սիզաէն տա . հա զիւեատէ պախթիւարքմ , չիւնքի . չիմտիտէն ֆէվզէլատէ համիլեթ վէ ֆէտաքիարլըլարա թէսատիւֆ . իթմիչիմ աիր :

Օլիվիէ պունու տիմէրլէ , բէտէ . րինի վէ տօն ժօղէ Բօլլէրօեու խա . թըրլամադտա իտի :

Հօճա Լըհիւէտէ պաչքնք սաչլա . եարագ , շէօլլէ սէօլլէտի :

— Համիլեթ վէ ֆէտաքեար . լըղլար մը , եանի , իքի նատիր իւ . Էմալ դուչ , իքի պէեազ էրմա , ֆաղաթ ֆարզ իտէլիմ քի , տիւն . ետատ մաամուաղէլ աը Գէրվէն ի . լէ էվլէնմէյի , քէնտիլէրինէ պիր . իզպալ ու սաատէթ աոտ իտէպի . լէճէք առեմէր պուլունստն : Սի . զին Էֆրեարքնըզճա պունտան նէ . նէթիճէ չըգար :

— Շու նէթիճէ չըգար քի , պու . առեմէրտէն պիրի , օ կէնճ գըղը սէ . վէր , օնտան սէվիլիր , վէ անըն իլ . է էվլէնէրէք , քեաթիլէն մութլու օլուր , վէստէլամ :

— Էվլէթ , պէն տէ ինանըրքմ քի . անընլա էվլէնէճէք օլան առեմ , մաթլու օլաճագ աքր , ֆաղաթ է . ֆէնտիմ , պիր շէյ վար տըր քի , օլ . խուտուու ապա տիւչիւնմէեօրսու . նուզ , եանի սաատէթի , պիր մըգ . տար աղճէեէ թէրճիհ իտէն զէն . կին վէ տաքլգատէ առեմ , նաաըլ օ . լուպ տա մաամուաղէլ Տինօրաեք սէ . վէճէք աիր :

— Նէ աճայիպ սիւալ իաիեօրսու . նուզ , էլպէթիթէ պիր առեմ պիր դը . ղը սէվմէք իչին , մէրգումէյի կէօր . մէլի տիր :

— Իէք իյի , հալ պու . քի օ առեմ . մէրգումէյի նէրէտէ կէօրէճէք աիր :

Չիւնքի մաամուաղէլ Նօրա , էվլին . տէն աոլա աիչարք չըգմազ . քիմնէյի . կէօրմէզ , վէ քիմնէյի նէզալինէ գա . պուլ իթմէզ պիր զըզ տըր : Իմտի , էօլլէ պիր զաթըն , մէզպուրէնին . գուլիպէսինէ կէօթիւրէն չուգուր . եօլա կիլմէ . ի , չիթէ սօղրու ուզան . մաոը , վէ կէնճ դըղը կէօրիւպ , օ .

նա ալեադա իմմէսի , վէ անքն էվ-
լէնմէսի իչին , պու իշատ պիւշիւր
պիր թէսատիւֆ վաղը օլմուք լա-
ղըմ տըր , նասըլ քի սյունա սիզ
տախի շահատէթ խտէրսիսիզ :

— Պու թօհամֆ , պէն քի օլ թա-
րաֆտա իշիմ եօդ իքէն , օլ թա-
րաֆտան կէչտիմ , վէ մէղպուրէյի
կէօրտիւմ . . .

— Բէք ալեա , Փադաթ պունտան
նէ հասըլ օլուր : Սիզ մամդէլ Նօ-
րանք կէօրմիւշսիւնիւղ ամմա , մէր-
դումէնէ ալեադա իմմէյիպ , անքն-
լա էվլէնմէք նիյէթնտէ տախի տէ-
յիլիսիզ :

Պու սըրատա , պիր դաշ տէֆա
հօծալքհիւէտէյի չըղըրաղլար , չիւն-
քի ալթը նէֆէր դատար նիմ սէր-
խօշ կէմիճիլէր աշաղքի տալանա կի-
րէրէք , նիզա վէ կիւրիւլթիւ չը-
գարմըջ օլտուգլարքնտան , պու թա-
թըրաքճըլարը սուս իթաիրմէք իչին ,
լօգանթմանքն հէր հալտէ հանլա-
րքնտա պուլունմասը լաղըմ կէլիշ
խաի :

Պինասպէրին լօգանթմանք տէրհալ
աշաղք ինաիկինտէն , միւքեալէմէ
տախի թասպիաթլյէ խիթամ պուլ-
տու :

Օլիվիէ եալքնըղ գալարադ , միւտ-
տէթի էօմիւնտէ պիրինճի տէֆա ,
թարիֆի միւմքինսիզ պիր տույղու ,
հիսս իթաի , վէ պունա պիր ալուր-
իւ մանէա վիրէմէտի :

Մէրդուլմ պու էսնտտէ , սէպէ-
պինի անլանեամաեարադ , պիր իղթի-
րապ հիսս իլլէմէքտէ , սասթլար
ահէսթէ ահէսթէ իլէրլէմէքտէ , վէ
քէնտիսի իչին , օլ կիւն տալա կէչ-
մէյիպ , Ֆէրտասը կիւն կէլմէնէճէք
տիր կիպի դանն օլունմադտա խաի :

Պինասպէրին վաղթընը կէչիրմէք
իչին , ալքդ բէնչիրէնին գարչըսըն-
աա օթուրտու , վէ դուրչուն գալէ-

միլլէ գարչըսընաաքի թասվիրլէր-
աէն պաղըսընը տէֆթէրի տէրու-
սինտէ չըլմանա պաշլատը , Լաքին
մէրդուման կէօղիւ էօնիւնէ , հէր
տաղքդա Տինօրանքն գուլպէրիլլէ ,
մէղպուրէնին թասվիրլէ կէլմէքտէ
խաի :

Օլիվիէնին ազլ ու Ֆիքքի , մէր-
դումէ կէնճ դըղ լուղէրինաէ օլտու-
ղու կիպի , մէրդուլմ , Ֆիքքինի ան-
տէն անըրմադ իչին , հիշ պիր ճահա
ու իգտամ տախի իթմէեօր խաի :

Փէրտասը կիւն , Օլիվիէ , կիւնէչ
տօղմաղտան ուեանտը , վէ լօգան-
թատան չըղտը խտէ տէ , պէօլլէ էր-
քէն վաղըթ գուլպէնէ կիթմէկէ
իհթիրաղ իթաիկինտէն , օլալար-
տա կէղինմէկէ կիթաի , վէ Տինօ-
րանքն գուլպէրինէ հաքիմ օլան
պէօլլէք աղանլարը կէօլթէրէն
եիւքտէք եէրլէրի արամանա պաշ-
լատը , վէ սասթ սէքիզ օլտուղուն-
տա , մէղքիւր գուլպէնէ կիթաի ,
վէ իլք տէֆա կէօղիւնէ թէսատիւֆ
խտէն Տինօրա օլտու քի , մէրդուլմ
պու սրալքդ , իլք կիւնքի էլլիտէ-
լէրինի կիլինմիշ օլուպ , վէ թասվուղ-
լարըյա էօրտէքլէրինի էթրաֆքնա
թօրլամըջ օլարադ , սօլ գօլքնտան
տամըջ օլտուղու քիւչիւք պիր թօր-
պատան պունլարա ալունճ ալունճ
եէմ վիրմէքտէ խաի :

Մէղպուրէ , Օլիվիէյի կէօղիւր
կէօրմէղ , սէվինճլէ ,

— Սասպալար խայր օլտուն , է-
ֆէնտիմ , աէտի , խօշ կէլտինիզ ,
կէօրիւեօրտունուղ եա , պէն հայ-
վանլարըմը պէպէրիմ , հայվանլարըմ
տախի պէնի պէպէրլէր :

— Մամդէլ Նօրա , եալան սէօլլէ-
մէյին , տէյի պաղքրտը ժօպին , չիւն-
քի մէրդուլմէ , Տինօրանքն քէլամ-

լէրնն ի շիտերէք , գուլիպէնն էլի-
 կի իւղէրննէ կէլմիշ խտի , շիմտի է-
 ֆէնտի զանն իտէր քի , սիղ սիզն
 թաժուգլարքնըզ վէ էօրտէքլէրի-
 նիզի եէրիզ տէյի , հալպու քի պու
 հայվանլար պիր աղ պիււեիւեիւպ ,
 սէմիղէնտիքլէրնտէ , վէ սլէա քէ-
 պապ օլմագ հալինէ կէլտիքլէրն-
 տէ , քիմնէ թարաֆքնսան պունլա-
 րա էչ սօգունտուրուլմասքնը իւ-
 թէմէղրննիղ , վէ ալէն պունլարքն ,
 քիւշիւքիււկիււնիւ կէօրմիւշ օլտու-
 դում հալտէ , շիմտի պունլարա պիր
 ֆէնալըգ օլուբաա , քէտէր խտերիմ ,
 տէրսլնիղ յ , վագաա տա պու ճիհէթ-
 լէ հագ գլըսքնըզ . .

— Ահմադ սէն տէ , տէնու ճէվապ
 վիրտի Տինօրա կիւլէրէք , պու հայ-
 վանլարքն պիւղէ վիրտիքլէրի եու-
 մուրթալարք հիշ հիսապա դօյմա-
 նօրմուսուն , կէօրիւնօրսուն քի ,
 պէնիմ հագգըմ վար արք , վէ սէն
 նէ սէօյլէտիկիննի պիւլմէնօրսուն :

Պատէհու Տինօրա Օլիվիէեէ խի-
 թապէն ,

— Էֆէնտիմ , տէտի , շու հայվան-
 լարա պիր ալիւճնէմտահա վիրտիք-
 տէն սօնրա , սիզին եանքնըզա կէլէ-
 ճէյիմ , վէ սիզի սաշամա կէօթիւ-
 րէճէյիմ քի , տիւնքի վիրտիկինիղ
 թաալիրին , թահթաաան օեուլմուշ
 օլան էսքի չէրչիվէնին իշինաէ նէ
 կիւղէլ օլտուղունու կէօրէսինիղ :
 Սէն-նագէր գամբանասքնա մախ-
 սուս օլան տիկէր չէրչիվէ տախի հա-
 զրր արք , շիւնքի սիգ պէնիմ էվ-
 ճիէզլմի պիր թագըմ թաալիրպէր իլէ
 տօլաուրմագ իսթէնօրսունուզ :

Պու քէլամլարտան պիր աղ սօն-
 րա , Տինօրա միւսաֆիրիննի օտաար-
 նա կէօթիւրտիւ :

Օլիվիէ , տէրուննէ , գուլիպէնն
 թաալիրի վաղ խտիլիշ օլան չէրչի-
 վէնին կիւղէլիկինէ միւթէհայերի

գալարագ , կէթիրմիշ օլտուղու ի-
 քինճի թաալիրի տախի մասանքն իւ-
 ղէրնտէ աշտը , վէ Տինօրա պու
 թաալիրի կէօրտիւկիււնտէ , սէվին-
 ճինտէն էլլէրննի վուրմաեա պաշա-
 տը . վէ Ժօպին տախի , գամբանա
 մահէլլինէ պու տէրէճէ միւշապիհ
 պիր թաալիրի միւտտէթիէօմիււն-
 տէ ապա կէօրմէմիշ օլտուղունու
 աղըր պիր վագարլէ պէեան իթտի ,
 վէ պատէհու քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Սէօյլէյինիղ , էֆէնտիմ , պիր
 ատէմին թաալիրիննի քեաղըտ իւ-
 ղէրնտէ հէյեթիթի ապիեէսիյլէ թէր-
 սիմ խտէպիլիրմիսլնիղ , աետի :

— Չանն խտերիմ քի թէրսիմ խտէ-
 պիլիրիմ , Ֆագաթ մամղէլ Նօրա ,
 պու սիւալտէն մագսէտինիղ նէ
 տիր :

— Չիւնքի էկէր պէնիմ թաալի-
 րիմի օլ սուրէթլէ չէքմէեէ հիմնէթ
 խտերսինիղ , պիւշիւք վալիտէմէ
 կէօնտէրիլիմ քի , շիւբհէսիղ զի-
 եաաէսիյլէ մէմնուն օլուր :

— Ժօպին , Ժօպին , տէտի Տինօ-
 րա չէտիտէն , պու իթտիկին թէք-
 լիֆ բէք եօլտուղ աուր :

— Սիղ պու իշի պանա պըրագքն ,
 մամղէլ Նօրա , էկէր էֆէնտի պու
 թէքլիֆիմէ մուվաֆագաթ իթմէեէ-
 ճէք օլուր իսէ , բէտտինէ սէրպէսթ
 տիր : Փագաթ պու էֆէնտի իյի պիր
 դաթա պէնղէտիկինտէն , մէգըիւր
 թէքլիֆիմէ դարչը սուրմանեաճա-
 ղքնա էմինիմ :

— Հագգքնըզ վար արք , պէնիմ
 աղիղ Ժօպինիմ , տէյու ճէվապ
 վիրտի Օլիվիէ , շիւնքի պէն վէ պէ-
 նիմ գուրչուն գալէմլէրիմ սիզին
 էմրինիղէ վէ խրղմէթիլիղէ միւն-
 հաարք արըլար : Անճագ մէմուլ ի-
 տէրիմ քի , էկէր մատմուաղէլ Տի-
 նօրա սիզին թաալիրինիղտէն մէմ-
 նուն օլուր իսէ , քէնտի թաալիրի-

նի չէ. քմէ. քլիկիմէ տախի միւսաատէ
իտէճէ. ք տիր :

— Հէյ վահ , էֆէնտիմ , տէտի
կէնճ գըզ . քէտէրլէ , պէնիմ , թաս-
վիրիմի կէճնտէրէճէ. ք . քիմսէմ Եօգ
տուր : էվվէթ , հիչ . քիմսէմ , Եանսի
նէ՛ բէտէր վէ վալիտէմ , վէ նէ՛ տա-
վի պիւլիւ. ք բէտէր վէ վալիտէմ
վար տըր քի , պէնիմ թասվիրիմի
կէօրէրէ. ք , պիր տադբգաճըզ օլ-
սուն սէվինսիւլէր : Անճագ էկէր
պէնիմ թասվիրիմի նիւմունէ մա-
դաճընտա գուլլանմագ էֆ. քեարըն-
տա իսէնիզ , սնա գարչը կէլմէմ :

— Պիր բէսսամըն գուրչուն գա-
լէվիէրի իչին , հագըգաթէն պուն-
տան տահա կիւզէլ նիւմունէ օլա-
մագ , տէտի Օլիվիէ քէնտի քէն-
տինէ , Ֆագաթ սէպէպի մալիւմ
օլան պիր նէզա. քէթ հիսսի իլէ ,
պու Ֆի. քրինի աչըգտան աչըզա պէ-
Եանս իթմէտի :

Հէր նէ հալ իսէ , իլք կիւն. քի
կիպի միւ. քէմէլ պիր դահվալթը-
տան սօնրա , Օլիվիէ իչէ պաչլատը :
Վէ պիր ճիւզի միւտտէթ զար-
ֆընտա , Ժօսլինին թասվիրինի չէ-
. քիպ , մէրգու. մէնէ թէսիմ իթտի ,
վէ օ տախի , պիւլիւ. ք պիր մէ. ք-
թուպ տէրունինէ գօնարագ , պիւ-
. յիւ. ք վալիտէսինէ կէճնտէրմէ. ք իւզ-
րէ , սէվինճլէ մէզ. քիւր թասվիրի
սէ. քիզ գաթ տիւրիւպ սագլատը :

Օլիվիէ , Ֆէրտասը կիւն տախի
մատմուլազէլ տը Բէրվէնին թաս-
վիրինի չէ. քմէ. ք իչին կէլտի , վէ ազ-
չամա գատար չայրչպ . Ֆագաթ
պունուն , մաթլուպու վէճհ իլէ օլ-
մատըղընը պիլ պէնան , պէթէ. ք-
րար պաչլամագ լազըմ իտուկինի
պիլտիրտի : Վէ հէր նէ գատար
մատմուլազէլ տը Բէրվէն մէզ. քիւր
թասվիրի պէնէնտի իսէ տէ , տէ-
լիգանյը քէնտինին պէնէնմէմիլ օլ-

տուղունու թէ. քրարլաԵարադ , Ֆէր-
տասը կիւն տահա ալէասընը չէ. քէ-
ճէկինի վատ իթտի :

Մէրգու. մ տէլիգանյը Ֆէրտասը
կիւն Եինէ կէլտի , վէ Եինէ մէզ-
պուրէ կէնճ գըզըն թասվիրինի
չէ. քտի , վէ այնի սէմէրէ հասըլ օ-
լուպ , Օլիվիէ իրթէսի կիւն պէթէ. ք-
րար կէլտի , Հասըլը պիր խայլի կիւն ,
պու տէլիգանյը , մատմուլազէլ Տի-
նօրանըն թասվիրինի չէ. քմէ. ք պէ-
հանէսիլլէ , մէրգու. մէնին նիզտինէ
կիտիպ կէլտի , վէ պու արատա ի. քի
կէնճլէր պիրի պիրլէրիլլէ թէ. քի. քի-
սիզճէ գօնուլմանա պաչլատըլար :
Տինօրա քէմալի էմնիլլէնէթլէ վէ
պունտան մատա կիզլէնէճէ. ք հիչ
պիր խուսուու օլմատըղընտան ,
Ֆամիլեասընըն կէլմիլ զէմանընը ,
վէ սիլսիլէսինին զայպ օլմուլ օլան
աղամէթինի Օլիվիէնէ նագլ իլլէ-
տի : Մէրգու. մէ , վարիտաթընըն վէ
աղամէթինին զայպ օլմասընտան ,
վէ նամը մուլազլամընըն քէնտիլլէ
պիրլի. քտէ սէճնմէ. քտէ օլմասընտան
տօլայը , սալա ըզհարը թէէսալ. քի
իթմէ. յիպ , պիր թանէճի. ք . քէտէր
ու էլէմի , պիր վալիտէնին թաթլը
պուսէլէրինտէն մահրու. մ գալտը-
ղը իչին օլտուղունու պիլտիրտի :

Օլիվիէ իսէ , պունա գարչըլըզ ,
քէնտի բէտէրինին պիր ճիւզի վա-
րիտաթա մալի. ք պուլունտուղունու ,
վէ քէնտիսիտէ չօզլու. ք սիւս վէ
սալթանաթ մէրազլըսը օլմատըղըն-
տան , մէզ. քիւր վարիտաթ սանէ-
սինտէ , Եօրճուլուզ իթմէ. ք վէ սա-
նալիլ հասէնէ. յի ի. քմալ իլլէմէ. ք
խուսուսունտա օլան արղուսունու
իճրա իտէպիլտիկինի պէնան իթտի :

Թարաֆէյնին պու կիպի . քէլամ-
լէրինտէն սօնրա , մէրգու. ման ի. քի
կէնճլէր միանընտա զանէթ խալի-
սանէ պիր տօսթլու. գ հասըլ օլարագ ,

զանն խտերսին քի ետկտիկերլերին-
տէն այրըլամաղ տօսթլար օլտուլար:
Պունլար, գալսլէրինտէ հէնուզ տօղ-
մուչ օլան հիսսի ճէտիտտէն մաա-
տա, հէր չէ յիւղէրինէ գօնուչմաղ-
տա խտիլէր: Շուրասընը իգրարէ
լիւզում կէօրիւրիւզ քի, մէգ քիւր
հիսսի ճէտիտ, աչգ ու սէվտա հիս-
սի խտի:

Ճիլվաղք Տինօրա, քէնտի թէք-
միլ էօնիլինիւ Օլիվիէտէ հիպա իթ-
միչ կիպի կէօրիւնիւեօր խտի խսե-
տէ, քէմալք սաֆվէթի գալսլինտէն
նաչի, մէրգումա իպրաղ իլլէտիկի
մուհապպէթի, գարտաչնա պիր
մուհապպէթի զանն իլլէմէքտէ խտի:

Օլիվիէ խսե, պու տունեանքն
ասվալինէ տահա զիւեատէ վա-
ղքի օլտուղունտան, գաթան թէ-
րէտտիւտ իթմէմէքտէ, վէ շու-
մէնզարէնին աչգ ու սէվտա ա-
լէամէթ վէ պաչլանիքնք օլտուղու-
նու անլամագտա խտի, Ֆագաթ
տպա ֆիքրինտէն մուղիքը պիր սէվ-
տա միւլահագտար կէչիրմէյիպ,
գալսլինտէն, «պն ան յէլէրի» տէտի-
կինտէ, պունուենարգասընտան տա-
լի, քէմալի սատագաթ վէ խալի-
սէթլէ, «պո քըլ պէնի» զէլէնի օլ-
նագ րըր» քէլիմէլէրինի իլալէ իլլէմէքտէ
խտի:

Տինօրա, վագաա Ֆագիր խտի,
լաբին պու Ֆագրը հալիննէ էհէմ-
միլէթի օլապիլիր խտի, մատամ քի
Օլիվիէ օն իքի օն պէչ միլիօնլուգ
զէնկին օլուպ, տիւնեանքն իաթըր-
տը վէ կիւրիւլթի սիւնտէն վէ տա-
րաթ ու սալթանաթընտան խսե, սա-
տէնէ պիր էօմիւր կէչիրմէկի տա-
հա զիւեատէ թէրճիհ խտեր խտի:

Իմտի, Օլիվիէ իլէ մատմուլաղէլ
տը Գէրվէն պէյիինտէ, աչգ ու
մուհապպէթլէրի վէ միւսթագպէլ-
լէրի հաղգընտա հէնուզ հիւ պիր

քէլամ թաաթի օլունմամըչ իքէն
մէրգում տէլիգանլը, քէնտի քէն-
տուլի, մէղպուրէ կէնն գըղա նի-
չանլը ատա իթմէքտէ խտի:

Ղարիպ վէ կիւզէլ պիր հալ,
չիւնքի տօլայթան վէ հէման խ-
թէմէեքտէք վուգու պուլան պի-
րիննի աչգ ու սէվտա իգրարընը
Օլիվիէ իթմէյիպ, Տինօրա իթտի
քի, պէր վէնհի աթի պէեանէ միւ-
սարաաթ իլլէրիզ, Շէօյէ քի Օլի-
վիէ իլէ Տինօրանքն, ետկտիկերլէ-
րի թանքեալը իքի հագթիա կէչիչ
օլուպ, իւչիւննիւսիւ տալի պաչ-
լամաղ իւզրէ իքէն, Օլիվիէ թա-
պիաթը մասլահաթտան օլարագ,
Սէն-Նաղէրի թէրք իթմէմէքտէ
խտի, վէ հօնա Լըքիւէտէեէ, ու-
զագլարա սէյեահաթ իթմէքտէ օլ-
տուղունու պէհանէ խտերէք, հէր
սապահ կէնն գըղքն խանէսինէ կի-
տեր, վէ աննագ ագչամ օլուննա
ալտէթ խտեր խտի:

Մէրգում տէլիգանլը, քէնտի-
սինին շու ուղուն զայպուպէթին-
տէն տօլսեք, բէտէրինին իղթիրապ
վէ քէտէր իչինտէ օլաճաղքը պի-
լիր խտի, Ֆագաթ Օլիվիէ, էվլաս-
լըղ մուհապպէթինտէն տահա զի-
ւեատէ շէտիտ վէ տահա զիւեատէ
գարչք գօնուլմաղ պիր հիսս իլէ
խաթիապ խտիլմիչ օլտուղունտան,
պիչարէ ինթիեար բէտէրինին տէրս
ու քէտէրինի աալա խաթընա կէ-
թլրէմէմէքտէ, վէ աննագ ագչամ-
լարը լօղանթատաքի օտաքնտա
եալընքընա գալըղըղէման, բէ-
տէրի աղիզլին տէրլսաթըր իթմէք-
տէ խտի:

Կիւնիւն պիրինտէ, մէրգում տէ-
լիգանլը, չիֆթլիկէ մուվասըլէթին-
տէ, Տինօրաեք, չիթին իչինտէ վէ
մէչէ աղաճլարընքն գալըն կէօլիէ-
սի սլթընտա վագը քիւչիւք պիր

աղաճ քեօքիւնիւն իւզէրինտէ օթուրմուշ պիր հալտէ պուրտու Պուարա մեղպուրէ ախշիւնճէլի կէօրինիւսպ, կիլինմիշ օլտուղու սաստէ վէ դօսու ֆիւթմանքնքն գօրսէսի ալթիքնտա կէօքսիւ թէրքէնմէրտէ խտի :

Օլիվիէ, հալք կիպի շիմէնլիքէրին իւզէրինտէ, աչքդ վէ մաշուդէրէ մախտուս պիր հաֆիֆլիքէ ելուրիւնէրէք, մէղպուրէնին եանքնա վասրլ օլտու, վէ պու կէնճ դըղ, օլտէրէճէ տալլըն պիր հալտէ խտի քի, մէրդուժ տէրիգանլընքն կէլտիկինի իշիտէմէտի :

Հէր նէ հալ խտ, Օլիվիէ, թէհայեխորէ Տինօրանքն իւզէրինէ աթֆք նաղար կլլէեէրէք, մէրդուժէնին դարչըսքնտա տուրտու, վէ պու արալքդ մատուուաղէլ տը Գէրվէն պաշընք գալտըրարադ, տէլիգանլըք կէօրտիւ, վէ ապա ըղհահարք թէհաճճիւկ իթմէեէրէք, նէգաքէթ վէ սաստէլիքէ էլինի ուղաթալ :

— Տինօրա, տէտի տէլիգանլը, պէնիմպուրատա օլտուղումու կէօրմէեօրտունուղ, հա :

— Էվվէթ :
— Էյ նէ տիւշիւնիւեօրտունուղ :

— Սիդի տիւշիւնիւեօրտում :

— Պէնիմ հադգքմտա տիւշիւն տիւկիւնիւղ նէ խտի :

— Աղիղ տօսթում, պէն սիղտէն պաշգա հիչ պիր շէյ տիւշիւնմէեօրտում, եալընքդ սիդի տիւշիւնիւեօրտում :

Պու կիւղէլ ճէվապ իւզէրինէ, պիր միւտտէթ սիւքիւթ հիւքմ իթտի, պատէհու Օլիվիէ, կէնճ դըղըն դարչըսքնտա նիմ սուրէթտէ տիղ շէօքէրէք, սօլ էլինին պիր բարմաղընտան իշէմէլի քիւշիւք

պիր եիւղիւք չըդարտը, վէ մատմուաղէլ տը Գէրվէնէ թադտիմ իտէրէք, ղաեթ միւէսսիր պիր սէտա իլէ :

— Տինօրա, տէտի, պու եիւղիւք վալիտէմին ադտը նիքեահ եիւղիւկիւ տիւք, էկէրչի, ղանն վէ մէմուլ իթտիկիմ իւզրէ, սիդի սէվտիւկիմի անլամը իտէնիղ, վէ էկէրչի պէնիմ գէվճէմ օլմաեա ըաղը օքուր իտէնիղ, պու եիւղիւկիւ գապուլ իտինիղ, Պունու գապուլ իթտիկինիղտէ, գալպինիղի պանա վիրտիկինիղի, վէ պէնտէն պաշգա քիմ սէնին օլմաեաճաղընքը իսպաթ իթմիշ օլուրտունուղ :

Պու սէօղէրի միւթէաղիւ, կէնճ գըղշէտիտ պիր մուհապսէթ հիսսիլլէ Օլիվիէեէ աթֆք նիկեահ կլլէեէրէք, պիւա թէրէտտիւտ եիւղիւկիւ ալտը, վէ բարմաղընա կէշիլիւքբէրէլէեէրէք :

— Պէն եիւրէկիմի սիդէ ֆէրտիմ, վէ սիղտէն պաշգա քիմսէնին օլմաեաճաղըմա եէմին իտէրիմ, տէտի :

Պատէհու Օլիվիէ, կէնճ գըղըն անլընտան պուս իթտի քի, պու պուսէ պիրինճի վէ պիր թանէճիք պուսէ օլտու . . .

Օլիվիէ լը վէյուան վէ Տինօրա տը Գէրվէն, պիրի պիղլէրինէ սէվմէքաթ օլտուղլարքնք պու սուրէթլէ պէեան իթտիլլը, վէ եէկաիկէրլլըլլէ նիշանլանտըլար :

Տիւնեատա պունտան տահա կիւղէլ վէ տահա պիկիւնահ աշգ ուսէվտա իշիթտիկիմիղ վար մը տըլ, վէ ճէնապը Հադգ պու կիպի նազիւք վէ խալիս մուհապսէթլէրի թադտիր վէ թահսին իթմէլի տէյիլ մի տիր :

Լաքին հայքֆ քի, պու արալքդ Հադգ թէալա, ղանն իտէրսին քի,

պու հալլերի կէօրմէմէքտէ խոի : Շէօյլէքի մէնդարէյի մէղքիւրէնին ֆէրատառ կիւնիւ , Օլիլիէ , բօսթա պէյկիլրէրինէ սիւար օլարադ , զա-
 եէթ սիւրաթլէ վէ էն քէաման եօլ-
 տան , Հալլրէա միւթէվէճճիհէն Սէն-Նաղէրտէն հարէքէթ իթտի ,
 վէ մահէլի մագսուտէ վասըլ օլմագ-
 իչին , զաեէթ աճէլէ իթմէքտէ օլ-
 տուղունտան , սէյեահաթլէքնն կօր-
 կունըլղունու պիլէ հիսս իթմէմէք-
 տէ խոի :

Մէրդումտէլիդանը , սօն տէֆա Տինօթանա ,

—Պէն քէնտի իւզէրլմէ պիւս-
 պիւթիւն տաիր տէյիլմ , պու
 ճիւմլէ իլէ պէրապէր սաստէթի
 հաղիմիլէ հիլ պիր էնկէլ հասըլ օ-
 լամագ : Իմոի պէնի սէվիսիդ , պէ-
 նի պէքլէյինիդ վէ պանա էմնիյեթ
 իտինիդ , տէմիլ , վէ մատմուաղէլ
 Բէրլէն տախի մէրդումա ,

—Սիրի սէվէրիմ , սիղէ էմնիյ-
 եէթիմ վարաբը , վէ սիղէ պէքլէե-
 ճէկիմ , տէյու ճէվապ վիրիլ խոի :

Օլիլիէ , քէնտինին մէղքիւր թէ-
 չէպպիւսիւնտէ բէտէրինին բույի
 բիզապնը թահօլի խոէճէկինէ սպա
 շիւբհէ իթմէմէքտէ խոի , վէ բէվի-
 շի հալլէ կէօրէ , շիւբհէ իթմէմէկէ
 տէ հադդը վար խոի Զիւրա Ֆիլիքլը
 Վէյեան , կիւեա մուհապպէթի բէ-
 տէրանէ իպրադ իթմէք իւզրէ , եա-
 րնը քէնտի խօտրէսէնալիլրէրինէ
 վէ կիւզէլ , Փագաթ ալ ու էասառ օլ-
 մոտան իթմէրինին պիւշիւրիւկիւ-
 նէ չալըչան բէտէրլէքտէն տէյիլ խոի
 էվլէթ , մէրդում օլ ճէպպար բէ-
 տէրլէրանէ տէյիլ խոի քի , էվաա-
 րարքնն միւսթագպէլինի քէնտի
 միզնթարքնա կէօրէ թանգիմ իթ-
 մէք խոտատընտա պուլունուր-
 չար , վէ բրօթամը քէնտիլը թա-
 յաֆընտան չըլըլմըլ օլմոտան պիր

սաստէթի հալլէ ալա ինանա-
 մալլար : Հայքի քի պու սընքֆ
 բէտէրլէր ումումի օլուպ , տայի-
 մա տախի արթմագտա տըրլար , զի-
 րա ալէմին թէհայեիւր վէ թահօի-
 նի , տայիմա պու սընքֆտան օլան
 բէտէրլէրէ հասը իտիլիլ շիր , շիւն-
 քի էնդարը ալէմաէ , անճագ , « Պէն
 պիր լայքդը բէտէրիմ , շիւնքի էվ-
 լատըմն սաստէթ վէ միւսթագպէ-
 լի իւզէրինէ ֆէվդէլատէ պիր մու-
 հապպէթլէ վէ Փայտէլի սուրէթտէ
 նէղարէթ խոէրիմ » տէեէնիլէր , մագ
 պուլվէ միւթէպէր ատա օլունուր-
 լար :

Պունտան պաշղա , Տիլիլըլը Վէյ-
 եանքն , քէնտի օլլունուն վէ Տինօ-
 րանքն ադար նիքեահլարքնա մու-
 խալիֆէթ իթմէսի իլին , նէ սէպէ-
 պի մագուլու օլապիլըր խոի : Զիւն-
 քի պիր վաղթթ քէնտիտէ միլ-
 եօն սահիպի իքէն , էհլը Փաղիլէթ
 վէ կիւզէլ , Փագաթ պիլա սէրվէթ
 օլան մատմուաղէլ Վալէն իլէ թէ-
 էհհիւլ իթմէմիլ մի խոի :

Հաթթա մատմուաղէլ Վալէն ,
 մատմուաղէլ տը Բէրլէն դատար
 տախի էվաաֆր մախուտէեէ մալիքէ
 տէյիլ խոի : Մատմուաղէլ տը Բէր-
 վէն , քէնտինին ֆէվդէլատէ կիւ-
 զէլիկինաէն վէ սաֆլէթի գալ-
 պիտտէն մատա , քէնտինէ ճի-
 հէղ օլարադ , ճինսինն տալլատէ-
 լիկինի վէ բարլադ : Ըղընը տախի պիր-
 լիքաէ կէթիլմէքտէ խոի : Իմոի
 չըղան ապրտա պունուն գատրէ
 բէք պիւշիւք սպրլըր խոի :

Նիհայէթ վէ էն սօն իսպաթ օլ-
 մագ իւզրէ , Օլիլիէ բէտէրինէ ,

—Պէն անը սէվէրիմ , վէ անուզ
 եաչանամմ , Իմոի պէնի մատմուա-
 զէլ Տինօթա իլէ էվիէնտիլրիսէնիլ ,
 պիլիլը օլունքի իքինճի տէֆա օլա-
 րագ , սյանա հանաթ պախը իթմիլ :

օրուրստնուղո , տխմէք էֆքերարքն-
տաա իտի :

Օլիվիէ , պունա ճէվապէն , բէ-
տէրինին ,

—Մասամ քի օ գբզ սէնին մու-
ճիպի սաառէթին օլաճագ տըր, էվ-
լէն օճքնլա , վէ մասամ քի սէն ա-
նը սէվիեօրսուն , պէն տախի սէվէ-
ճէ, յիմ , տէեէճէկինէ , էմին իտի :

Մէրգում տէլիգանլը , պու խէ-
եալաթ իլէ , պիր ան էվվէլ բէտէ-
րի նէզտինէ վասըլ օլմագ իչին ,
սիւար օլտուղու պէ, յկիրի սիւրաթլէ
դօշտուրմագտա իտի :

Օլիվիէ , Սէն-Նաղէրտէն հարէ-
քէթ իթմէսինտէն պէշ կիւն սօնրա,
խանէսինէ վասըլ օլտուղունտա ,
մալիւմիւմիւղ օլան Ձէֆիր Գօգէն
նամ միւսինն խըզմէթ քեար , քէ-
մալի թէաճճիւպ վէ մէսէրրէթլէ
կէնճ էֆէնտիսինի իսթիգայալ իթ-
տի , վէ տօղրու նէրաիւպանքն թա-
րաֆքնա դօշարագ , «էֆէնտիմ , է-
ֆէնտիմ , միւսիւ Օլիվիէ կէլտի» ,
տէեու պաղըրմասքնտա , պիր դա-
բու աչըլարագ , Ֆիլիբ լը Վէ, յեան
սօլիուն վէ միւղթարըպ հալտէ զա-
հիր օրտու , վէ գօլլարքնը էվլատը-
նա տօղրու ուղաթարագ , վէ մէր-
դումուն պօղպղքնա սարըլարագ ,
շու լաֆիլարը բէբէլէտի .

—Ահ էվլատըմ , ահ պէնիմ
սէվիկիւլիւ էվլատըմ , նիհայէթ կէլ-
տին հա . . . Օհ սէնի կէօրմէքլէ վէ
տանա սարըլմագլա քէնտիմինէ դա-
տար պալսթիեար ատտ իտէրիմ ,
չիւնքի սէն կիթտիկինտէն պէրու ,
նիւրէկիմի տէ պիրլիքտէ կէօթիւր-
միւշ իտին :

—Ահ , էֆէնտի բէտէր , տէեու
ճէվապ վիրտի Օլիվիէ , պիլիրիմ քի
պէնիմ պուրատա պուրունմամլա ,
ճէմիյեթիմիմիգ տահա զիեատէ սաս-
տէթպախշ օլուր :

Իշպու իլը բզհարը մուհասպպէթ-
լէրտէն սօնրա , Օլիվիէ , թօղ վէ
չամուր իյէ միւլէմմա օլան էլպիսէ-
սինի տէ, յիշթիւմէք իւպրէ , բէտէրի
եանքնտան մուֆարագաթ իթտի ,
վէ սիւրաթլէ թուալէթինի իքմալ
իթտիկի հարտէ , մէրգում տէլի-
գանլը քէնտի քէնտինէ ,

—Պիր սասթտան վուգուլի հա-
լի պիլտիրէճէ, յիմ , վէ պիր սասթ-
տան բէտէրիմ , պանա , «Մութրու
օլ էվլատըմ , տիւեէճէք տիր» , տի-
մէքտէ իտի :

Մուսխարէն Օլիվիէ , բէտէրի
եանքնա ալտէթ իթտի , վէ Ֆիլիբ
լը Վէ, յեան տախի ,

—Իվլատըմ , տէտի , սէ, յեահա-
թքնն թէֆէրրուաթը իւղէրինէ սա-
նա պաղը սիւալլէր արղ իթմէզտէն,
վէ սէնին հիքեաեէլէրինի տինլէմէզ-
տէն էվվէլ , սանա պիւ, յիւք պիր
խապէր վիրէճէ, յիմ :

—Մէմուլ իտէրիմ քի , խաեըրը
պիր խապէր տիր . . .

—Հէմ խաեըրը տըր , հէմ տէ
քէտէրի . . . Սանա էվվէլա պաղը
աճքնաճագ եարէլէր կէօպթէրէ-
ճէ, յիմ , Ֆագաթ զանն իտէրիմ քի,
պու եարէլէրի շիֆա իթտիմ :

—Սէօլլէ, յին , էֆէնտի բէտէր ,
տիդգաթլէ սիղի տինլէեօրում :

—Չօղ տէֆա տօն ժօղէ Բէվէրօ-
տան պահա իթտիկիմի իշիթմիշտին ,
էօլլէ տէ, յիւ մի :

—Սիղին էն մուհիպպ տօսթու-
նուղ , վէ էն տէհէթլի մուխաթարա-
տան ուլուլը ճէնսալիլէ սիղի գուր-
թարմըշ օլան գաթ , տէ, յիւմիւ խաթը-
նըղա կէլմէեօր մու քի , չօճուգլու-
ղումտա իթտիկիմ տուալարտա ,
հէր ագչամ ճէնսալը Հաղգտան ,
սիղին իւղէրինիղէ իթտիկի նէղա-
րէթ կիպի , տօն ժօղէ Բէվէրօնուն
իւղէրինէ տախի նէզարէթ յլլէմէ-

սինի , վէ սիզի հիմանէ իմտիկի մի- սիլլու , անր տախի հիմանէ իյլէմէ- սինի իմէմէննի իյլէր իտիմ :

— Հալլուքի , աղիղիմ Օլիվիէ , իշթէ սէնին չօճուղլուղունուն օլ միւէտսիր տուալարքնը Հազգ Թէա- լա իշիթմէմիշ օլմայր տըր քի . . .

— Աճէպա տօն ժօղէեէ պիր Ֆէ- լաքէթ մի վազը օլմուշ :

— Էվիլէթ :

— Պագաթ , էֆէնտի բէտէր , նէ եօլտա օլուր իսէ օլտուն , պիղ մէրգումա եարտըմ իտէճէյիղ , էօյլէ տէյիլ մի : Անըն պիղէ պիր ւ՛ա լըթ եարաղղընը պիղտէ շիմտի ին ս եարաճաղղը , վէ քէնտիսինի օ ֆէյաքէթմէն գուրթարաճաղղը :

Ֆիլիբ լը Վէյեան օղլունուն էլի- նի թութարազ սըգաը , վէ պա- աէհու :

— Տօն ժօղէ պանա պիր մէք- թուպ եաղմըշ , վէ իշթէ մէքթու- պու , տէսի :

Ֆիլիբ պու սէօղլէրի սէօյլէտիք- տէն սօնրա , հիքեաեէմիղտէ էհէմ- միլէթի պիրմահէլլ թութմուշ օ- լան միւէտսիր մէքթուպու եիւքսէք սէսլէ գրաաթ իթտի , Օլիվիէ իսէ , պու մէքթուպու տիղէտիկի սըրա- տա , պիր դաշ տէֆա կէօղլէրինի սիլաի , վէ Ֆիլիբ մէքթուպու իք- մայ իտիննէ , օղլու տախի ,

— Աղիղիմ բէտէր , պու մէքթու- պա նէ ճէվապ վիրտինիղ , տէյու սիւալ իթտի :

— Իշթէ , օղլում , շու ճէվապը եաղտըմ :

Ֆիլիբ , քէնտինին ճէվապէն եաղ- մըշ օլտուղու մէքթուպու տախի օ- ղուտու : Խաթըրարտա օլտուղու իւղրէ , պու ճէվապանմէնին սօն քէլամէրի , ք . . . Տօնթում , գար- տաշըմ , գրգըն Անունցիաթտաք օղ- լում Օլիվիէ եէ ղէվճէ իթմէք իսթէ-

լիմս քէյիմէլէրիյլէ իսթամ պու- մադտա իտի :

Ձէվալը Օլիվիէ , պու սօն քէլամ- լէրի , եիւրէկինին թա օրթաաղնա թէսատիւֆ իտէն սայիգա միսիլլու թէլազգք իթտի , վէ բէնկի սօլուպ , պիրտէն պիրէ ալթբէեէրէք , եէրէ տիւշէճէք իտի իսէ տէ , եանընտա պուլունան գօլթուգ սանտալեէսի- նէ տուեանարազ , քէնտիյի թութ- տու :

Ֆիլիբ , օղլունուն շու շէտիտ հէ- եէճանընը , պիր էվլաաըն , նիչան- լանմըշ օլտուղունու նակէհան խա- պէր ալաղղընտա հիսս իյլէմէսի թապիի պուլունան տույլուեա համլ իյլէտի , զիրա նամուս սահի- պի օլան պիր քիմնէ , էօլմէք րտա- տէսինաէ պուլունան պիր բէտէր իյլէ էօքսիւղ պիր գըղճըղաղըն հաղ- գընտա բէամէն իալիմիշ օլան պիր վատը , պիլա հիճապ վէ հէման պի- լա ճինաեէթ բէտտ իտէմէղ :

Պագաթ Օլիվիէնին սօլիունլու- ղու էքսիլլէտիկինաէն , Ֆիլիբ իգ- թիրապ իլէ ,

— Օղլում , տէտի , հազգընտա պու եօլտա մուամէլէ իթմէմէ , իյի իթմէտիմ մի , վէ վաղիֆէմի իֆա իթմիշ օլմաաըմ մը , տէտի :

— Էվիլէթ , էֆէնտի բէտէր , վա- զիֆէնիղի իֆա իթմիշսինիղ , տէեու ճէվապ վիրտի տէյիգանլը , աալա թէրէտտիւա կէօսթէրմէեէրէք . . .

Գարինլէրիմիղ , Օլիվիէնին տուր- կունլուղու էսպապընը , վէ քէնտի մահղունիյլէթիննէ տայիր բէտէրի թարաֆընտան վուգու պուլան սիւալլէրէ , նէ իչին գալաճուգ եօղլու ճէվապլար վիրտիկինի , էլպէթթէ շիմտի անլամըլլար տըր :

ԼՕԻԻԻ ՎԼԵ ՍՍԳ.

Անունցիաթմա իմզարդ լլա երազը մըջ օլան մէ.քթուպ , Սէն-Նազէր-տէն Ծիլիբ լը Յէ.յուանա վիսուլ պուլտուղու կիւնատէն իթիպարէն , մէրգուամիհթիեար , վիպթինի սայիմա իղթիբասպ վէ էնաիշէ իչինտէ կէչիբմէ.քատէ պուլունմուշխտի Մէզ-քիւր մէ.քթուպ , մէզպուրէ կէնճ գըզըն , թուղ եիւ.քլիւ օլարագ Գրուաղի.քտէն Հալքբէա կէլէճէ.ք օլան պիր սէֆինէ իլէ երազնտա հարէ.քէթ իտէճէկինի պիլաիրմէ.քտէ իտի : Օլ տէվրտէ բօլթմա ուսուլի դանէթ նիզամնըզ վէ Ֆէնա օլմաղլէ , մէզ.քիւր սէֆինէ , Անունցիաթմանըն մէ.քթուպունտան տահա զիեատտէ չարուգ սուրէթտէ եիւրիւնէպիլիբ , վէ պինապէրին աօն ժօղէ Բօվէրօնուն գըզը , հէման մահէլլի մագսուալինէ վասըլ օլապիլիբ իտի :

Իմաի , Ծիլիբ , մէրգումէ էօ.ք.սիւղ գըզա բէատըլի.ք իթմէ.քիկի ելէմին իթմիշ օլտուղու հալտէ , մէզպուրէնին , քէնաիսինի գարչըլտեաճագ .քլմանէսի օլմաեան Ֆագիբէ գըզյար կիպի , Հալքը լիմանընա ՚քգմաքնը իսթէմէզ իտի : Պլմաէն ալէ.յհ մէրգում , Գրուաղի.քտէն հէր նէ սէֆինէ լիմանա կէլիբ իտէ , տէրհալ քէնտիսինէ խապէր վիբիլմէսի իչին , լթէտապիրի յաղքմէ.յի իթթիխաղ իյլէտի , վէ էկէր Անունցիաթմանըն բա.քիպ օլտուղու սէֆինէ , ալլարըն չօղալմասը վագթինէ տէկին լիմանաա պէ.քլէմէեէ մէճպուր օլար իտէ , մէզպուրէ.յի կիտիպ ալմագ իչին պիր սանտաղ , վէ էկէր պուսէֆինէ իսկէլէեէ գատար անաաչապիլիբ իտէ , եինէ մէրգումէ.յի

ալքպ , բէտէրինին տօլթու խանէսինէ կէթիբմէ.ք իչին , տէնիպ գըբըսընտա պիր աբապա հաղքըլթար : Եուրանը տախի իլալէթէն պէեան իտէլիմ.քի , Ծիլիբ լը Յէ.յուան հէր կիւն աղչամա գատար վագթինի սահիլ իւղէրինտէ կէչիբիբ իտի , վէ կիճէլէրի տախի ի.քի սատըգ խըզմէթ.քեարլարը կիտիպ , էֆէնատիլէրի եէրինէ կէմի կէօղճիւլիւկիւ իտէր իտիլէր :

Օլիլիէ իտէ , հէր կիւն պիբեր պէհանէ իլէ , բէտէրինէ ըիֆագաթ իթմէզ , վէ քէնաի քէնտինէ ,

— Զալիմ պախթըն դարչըմա չըգարարըջ շու գատանը բէ.ք չարուգ թմանընաճալքմ , լա.քին ապա սէվմէեէճէկիմ , տէր իտի :

Պունուն իւղէլինէ պիր հաֆթա գատար կէչաի :

Ծիլիբին հէեէճան վէ սապըրըզլըզը , կիւն պէ կիւն վէ սաաթ պէ սաաթ արթմագտա օլտուղունտան , մէրգում , եէնի պիր Ֆէլա.քէթ զուհուր իթմիշ օլմասընտան տօլպը վէսլէսէ իթմէկէ պաշլամըջ իտի , վէ հիշ պիր սէպէպի մագպուլ վէ իհթիմալ օլմատըզը հալտէ , մէզ.քիւր խանալի վէսլէսէ , մէրգուման Ֆի.քրինտէ , աաթթա թագվիլ.յէթ քէսպ իթմէ.քտէ իտի :

Նիհալէթ տօգուղունճու կիւնիւ , ալէսասալահ , Ծիլիբ , հէսուղ երաթագտան գալգմըջ օլուպ , հէր կիւն.քի կիպի սահիլէ կիթմէ.ք իւղրէ , էլպիտէսինի կէլինմէ.քտէ ի.քէն , Զէֆիբ Գօգէն սօլուեարագ , Ծիլիբին օսատընա կիրտի , վէ ,

— Էֆէնտիմ , տէտի , Գրուղի.քտէնապէ.քլէմէ.քտէ օլտուղումուղ կէմինին լիմանա կիրտիկի , մէմուրումուղ թարաֆընտան պիր աղ էվիլէլ խապէյր վիբիլաի . մէզ.քիւր կէմիտէ եօլճու օլարագ , պիր դալըն վար իտի

Իշխէ է ֆէնտիմ, պէնտէնիզ պու խա-
 պերի սիզէ տիլտիրմէ.ք իշին, հէման
 սերիան գ.օչմսեա պաշլատամ: Փա-
 գաթ է կէր սէօյլէտիկի Լ' Լոլճու գա-
 տըն, մասմուաղէլ Անունցիաթա խտ,
 տրապանքն պէ. յկիրլէրի զանէթ սիւ-
 րաթմլէ Եիւրիւտիւ. քլէրինտէն, մէզ-
 պուրէնին պէշ տաղբզանեա գատար
 պուրանեա վատըլ օլամաղընտա շիււ-
 հէ Եօգ տուր :

Ձէֆիր Գօգէնին քէլամլէրի, տէր-
 հալ ֆիլիլէն թատտիզ օլունտուլար,
 չիւնքի սօգադ դալարըրբմյարը իւ-
 դէրինտէ պիր արապա շամաթատը
 իշիտիլէրէ.ք, մէզքիւր արապա, էվին
 հափլիտի գարու սու էօնիւնտէ աուր-
 տու :

— 0 տո՛ւր , օ տո՛ւր , թա քէն-
 տիտի տիր , տէտի Ֆիլիւր , տէլիգան-
 լըլարա մախտուս պիր չէվի.քլի.քլէ
 տաաթընտան տիշարը չըդըպ , նէր-
 սիլիէնտէն տշաղը ինէրէ.ք :

Մէրգու՛մ իհլթիւտար, թամ վադ-
 թինտէ աշաղը Էնիպ , օ տրալըդ
 գարունուն էշիլինտէն կէչմէ.քտէ օ-
 լան Եիւղիւ էօրթիւլիւ , վէ դայէթ
 հիւսէնա, Փադաթ րէնկի սօրիուն վէ
 իտան էլպիտէլէր կիլինմիշ պիր. կէնճ
 գատընա թէտատիւֆլէ սարըլըը, վէ
 հէնէճանընտան նաշի , սէսի աթթ-
 բէնէրէ.ք :

— Դր՛դըմ . . . Անունցիաթա . . .
 քլամլէրինի իրաա իթտի :

Մէղպուրէ կէնճ գատըն իտէ, Ֆի-
 լիւր լը Վէ.յեանըն ըղհարը մուհապ-
 պէթ վէ պուսէլէրինէ միւպատէ-
 լէ.թի պիլ միպ իտիպ , պատէհու
 կէօզ Եաշարըլլա Եաշարմիշ օլան
 կիւ դէլ Եիմտարըն էօրթիւտիւնիւ
 տաթ , վէ իհլթիւտարն հուղուրուն-
 տա հէման տիղ իւզէրինէ կէլէրէ.ք,
 միւէտիր պիր խալիտէթլէ ,

— Էֆէ նաթի րէտէր , միւպարէ.ք
 պրլըն՝ օլ էօ.քսիւղ դըղը քի , շու

Էանտտէ խանէնիզէ աուխուլ իթ-
 մէ.քտէ տիր , վէ վիճուտի օլմանան
 պիր շախաթն զի.քր ունամընա հիւր-
 մէթէն, քէնտիսինի սէվմէնիզի սիզէ
 րէճա իլլէմէ.քտէ տիր , տէտի :

— Անունցիաթա , գըղըմ , քէ-
 լամլէրիմի իշլթմէ.քտէ պուլունան
 ճէնտալը հադ.դըն վէ սէնին րէտէ-
 րինին հուղուրունտա Եէմին իտէ-
 րիմ.քի , սէն արթըդ էօ.քսիւղ տէ-
 յիլին , վէ շիմաթի պէնիմ ի.քի էվ-
 լատարմ վար արը . . . տէտու ճէվապ
 վիրաթի Ֆիլիւր շէտիտէն , կէնճ գատը-
 նը սեաղա դալարըրբպ , պօղաղը-
 նա սարըլարադ :

Մէղպուրէ կէնճ գատըն, Անուն-
 ցիաթա օլմանըպ , Դարմէն իտի :

Նո՛սըլ օլուպ տա , շու չիսիտանէ
 գըղը օլան վէ մուգատտէմա չէնկի-
 լի.ք իթմիշ պուլունան վէ շրվալիտէ
 թան.քրէտ տը Եաթագտան տուլ
 դալմըշ օքսն մէզպուրէ կէնճ գա-
 տըն , պէօյլէ պիր ալչադճա գօ-
 մէտեանը ախշիւնմիւշ, վէ պունուն
 պիրինճի Ֆասլընը պիթ մէհարէթի
 մէնֆուրէ իլէ իճրա իթմիշ իտի :
 Իշթէ պունուն իցահաթթը մուխ-
 թատարէն վէ հէր քէսին անլանա-
 պիլէճէկի պիր դօլալըրդ շա պէնան
 իտէճէ.յիզ , չիւնքի զաթմէն Դարմէ-
 նին նի՛ճայէթ տէրէճէտէ.քի արսըզ
 վէ նամուսուղլուղու , վէ ֆէվգէ-
 լատէ հըրսը շանը , վուգուրի հալի-
 տնլաթարմանա հէման քեաֆի
 տիրլէր :

Դարմէն , էվլէլ Էմիրտէ , շախաթ-
 նը վէ ալթնը տէ.յիշթիլմէ.ք կիպլի
 քիւ.թաթիւ պիր Ֆի.քրէ դահիպ օլ-
 մամիշիտի , Փադաթ Սէնթ-Աարի-
 կն պուրնու թարաֆլարընտա թէ-
 սատիւֆ իլլէտիկի սէֆինէեէ րա-
 քիպէն , Սէն-Նազէրէ կիթտիկի
 Էանտտէ , մէրգու՛մէ , պուլունա

տուղու մէյնուս վէ սէֆիլ հա-
լի, վէ նէ օլաճաղքնը միւտտէթի մէ-
տիտէ միւլահազա իթտի :

Շիւպհէսիզ մէզպուրէնին գարն-
տաչը Սօրալէս, պիչարէ վէ սէֆիլ
խտի խտէ տէ, պու ճիւմլէ գըզգա-
րքնտաչքնա պիր մոււզլէնէթ տէս-
թէյի օլապիլիրքէն, օտախի նապէ-
տիա օլմուչ իտի . . . Մուհապպէթ
վէ էմիլիէթինի գազանտըրը, վէ
չիւպհէիզ մոււզլէնէթինէ տախի
մաղհար օլաճաղք Անուճցիաթա, տէ-
ճիդտէ պօղուլարադ, ճէնապը Հազ-
գըն նէդտինէ կիթմիլ իտի . . . Վէ
ագառը նիքեաճընըն մէչրութիէ-
թինէ պիր թանէճիք իսպաթ օլան
վէ Պարնապիթլէր մանասթըրընըն
պաչ բահիպի թարաֆընտան թան-
դիմ վէ իմլա իտիլիչ պուլունան
իքի գըթա էվրագտան պիրի, Ֆուր-
թունա միւնասէպէթիլէ զայ օլմուչ
օլմուլէ, գէվճիսին Փամիլէասընը
տրամադ, վէ անլէրին մոււզլէնէթ
վէ հիմասէտինէ նայիլ օլմագ տախի
միւմքին տէյիլ իտի, չիւնքի Գար-
մէնին պուլունատուղու չիւպհէլի հալ,
մէզպուրէնին, Հավանատա քէնտի
իւզերինէ թահգըզաթ իճրա իթ-
տիրմէտինէ միւսայիտ տէյիլ իտի :
Սմտի տիւնեատա, Գարմէնին պու-
լունատուղու հալ գտտար տէհչէթ-
լի վէ մէյնուս օլունաճագ պիր
հայ օլմուլ իտի :

Մէզպուրէ կէնճ գառըն, հէր
դանղը թէրաֆա տէճիւեօր իտի
խտէ, չըզաճագ պիր եօլ պուլամա-
եօլ իտի, լաքին խաեքր, եանըլը-
եօրքմ, չիւնքի զաեէթ տէրին պիր
գարանլըգտան պիր իւմիտ կէօլկէ-
տի կէօրիւնիւեօր իտի, Ֆազաթ
պու կէօլկէ բէք պէլլիսիզ օլաու-
ղունտան, շանէտ զահլիրէ չըգաս պի-
լէ, միւսթագպէլտէ բէք ճիւզի վէ
էճէմիլլէթսիզ նէթիճէլէր հուսու-

լէ կէթիրէպիլէճէկի դանն օլուն-
մագտա իտի :

Գարմէն, պիր սրալըր տա, Հավ-
րքեա կիտիպ, վէ Ճիլիոլ լը Վէյ-
եանը պուլարադ, Վէն տօն ժօզէ
Բօվէրօնուն գըզընըն բէֆիլգէտի վէ
տօսթու իտիմ, Մէզպուրէ սօն սաու-
թընտա, պանա, պու սանտըգճայր
թէպիմ իթտի քի, տէրունիստէ
քէնտի բէտէրինին վէ սիզին մէք-
թուպլարընըզ վար աքր, Պէնիմ խտէ,
նէ սըղընաճագ պիր կէրիմ, վէ
նէ պէնի հիմայէ իտէճէք պիր քիմ-
սէմ օլմատըղընտան, բէճա իտէ-
րիմ, պէնի եիւզ իւսթիւ սըրրադ-
մտեընըզ, տիմէքլիկի տիւչիւնմէք-
տէ իտի :

Շիւպհէսիզ պէօլլէ պիր բէճա
իւզէրինէ, օն միլեօնուգ սահիպ
սէրվէթ օլան պիր ատէմ, Անուճ-
ցիաթանըն բէֆիլգէտի վէ տօսթու
օլան պիր գաաքնա պիր կիլիք խտէ-
ճէք իտի :

Լաքին մէրգուճուն խտէճէկի կիլ-
լիք, նէ գատար պիւլլէք վէ իճրա-
սընը վատ կիլլէեէճէկի հիմասէ նէ
տէրէճէ ուլուլը ճէնասլէ օլա,
հիչ չիւքհէ եօզ տուրքի, Գարմէնին
խանալաթը եանընտա բէք էճէմ-
միլլէթսիզ վէ ճիւզի պիր շէյ օլա-
ճագ իտի :

Չինկեանէ գըզը պունլարըն քւաճ-
Ֆէսինի գիհնիմտէ թասապիւր իթ-
տիքսէն սօնրա, քէնտի քէնտինէ
աթիտէքի քէլամէրի սէօլլէտի :

— Խաեքր, խաեքր, պէնիմ քիոլը
ու ազամէթիմ պանա գարըր կէլ-
մէքտէ աիրլէր: Պինասպէրին պէն կի-
տիպտէ, էլիմի ուղատըպ տիլէնէմէմ:
Պէնիմ հօմիլլէմ զաթէն բէրիչան,
վէ միւսթագպէլլիմ տախի շոյպ
օլմուչաուր: Պու հալտէ քեաչվի
Անուճցիաթանըն կէրինէ պէն էպ-
ոնէ իտիմ, Պարի պու սուրէթլէ մէյ-

և ուսկցելի մէ սէ ֆալէթ մէն վէսվէսէ
 ի թմէզ ի տիմ' : Մագաթ նէ՛ չարէ քի,
 դատէրիմ՝ պունու ի սթէմէմիշ արբ,
 վէ նէ եօյ իլէ Լաչաեաճաղընը պիւ-
 մէ եէն պիչարէ Գարմէն , սազ գալ-
 արդը հալտէ , պիւ միւեօն սասիպի-
 նին սիչանըք օրսն պիւր դըզ վէ ֆաթ
 իլլէմիշ տէր : Բեանչիլի պէն ոնքն եէ-
 րինտէ վէ օ աախի պէնիմ՝ եէրիմոն
 օրսա իտիք :

Գարմէն պու ոնն , քէլամէրի սէ օյ-
 լէտիկի սըքատա , պիւրտէն պիւրէ յէ հ-
 ճէսինտէ դարսոյ պիւր հալ հատըլ
 օրու , կէօզլէրի էրիլէչափ , վէ տու-
 տազարընտա հէման տէ հշէթլի պիւր
 ի թէպէտիւմ՝ հուսուլէ կէրափ , չիւն-
 քի զանն իտէրսինքի շէ յթանըն պի-
 րի կէլէրէք , մէզպուրէնին գուլա-
 ընտան աշաղը պիւր աղ էվվէլ սէ օյ-
 տիկի ԲեԱՇԲի Պէն ԱնԸն Եի-
 րինՏէ վլ : Օ ՏԱԽԻ ՊէնԻՄ ԵէրԻՄ-
 Տէ ՕԼՍԱ ԻՏԻԲ քէլմէլէրինէ , շէ յ-
 թանի պիւր մանէա վիւրտիլմիշ իտի :

Գարմէնին պաշը , պու արալըզ
 կէօք ի նէ է յիլիպ , կէօզլէրիսին սի-
 եա հ պէպէ քլէրի բարլամուեա պաշ-
 րատը , վէ անը իլէ դուլազ թօղա-
 րընը տախի մէ յաանտա չըգարմագ
 իսզրէ , մէրգումէ ի քի էլլէրիլլէ սաչ-
 արընը պէր թարաֆ իլլէտի , Շիւբ-
 հէսիզ պու էսնատէ կէնճ գատը-
 նըն զիհնի զանէթլէ մէշղու իտի ,
 վէ պու մէշղու ինէթի չօդ վազըթ
 սիւրմէ յիպ , սօղիւն Գանազարը
 դըզարտը , վէ ապընտա տախի պիւ
 էսէրի մէսէրրէթ հատըլ օլարազ ,
 պաշընր գալարբար վէ քէնաի քէն-
 տինէ աթիտէ քի քէլամիլէրի սէ օյլէտի :

— Նիչի՛ն միւմքինսիզ օլաճագ ,
 վագատա պու քիւսթալաճա , վէ պէլ-
 քիտէ մուտաթարալըճա պիւր ի է-
 չէպպիւս տիւր , ֆագաթ նէ՛մէ լա-
 ղըմ՝ պէնիմ . . . պէն , Անունցիա-
 թանըն վէ բէտէրինին հէքեանէ տի-

րինի թէ ֆիւրուաթը յա պիլիբիմ , վէ
 մրանտատա քիմնէ պէնի թանըմագ
 վէ տօն ժօպէնին դըզը քիմ՝ օլտու-
 դանու քիմնէ պիլիլէզ : Պու հալտէ
 քիմ՝ պէնի դամմագլաեաճագ տըր ,
 քիմ պէնիմնէօզլէրիմի թէ քղիպ ի-
 տիպիլէ ճէք արիւն վվէթ էվվէթ , պէն
 պախիթ ու դատը իմի իթիթի համիթ-
 մէմէ , խէթա իթմէ քաէ յիմ : կէրչի
 պախիթըմ՝ չիմտիեէ գատար պանու
 ֆէեա մուամէլէ իթտի , Ֆագաթ
 պու կիւն գտըլըմա պունուն բար-
 լազ մուգապիլիսի չըգարմագտա
 տըր : Իմտի գարարըմը վիւրտիմ ,
 Գարմէն էօլմիւշ տիւր , լաքին Ա-
 նունցիաթա սազ տըր :

Պու պապտէ թաթվիլի քէլամա
 հաճէթ կէօրմէ յիզ , զիրա օգու-
 եանըարըմը վուգուի հալի բէք
 պէա պիլիլէր :

Բէզպիք միլիք լը վէ յեան իլէ
 Գարմէն միանընտա վուգու պուլանը
 միւքեալմէ յի տախի սդուեանըա-
 րըմըզտ պէեան իթմէ քիլի քայիա
 կէօրի բիզ , Թապիաթիլլէ մէզքիւր
 միւքեալմէ , տօն ժօզէ Բէվէրօ-
 նուն սօն տաղըզալարը յա , Մար-
 սուէն սէ ֆինէսինին դաղագէտէ օլ-
 մատը ի գէրինէ ճէրէեան իթմիշ տիւր :

Գարմէն , ագաճմճէ Անունցիա-
 թատան տիլնէմիշ օլտուղու վուգու-
 աթլարըն խաթըրէսի , վէ քէնաինին
 գուվլէ յի խաեապիեէսիլլէ , տօն ժօ-
 ղէնին վէ ֆաթը հազ դընտա ուզուն
 վէ միւեաթի պիւր նապիեէթ ուչ-
 տուրտու , վէ պէլքի եիկի՛րմի տէ-
 ֆա , քէնաինին կէօզ եաշարը վէ
 հընչըբմալարը իլէ , պու նապի-
 եէթի զաթիթ իթտի :

Իքինճի ֆէլաքէթի կէլինճէ , զա-
 թէն Գարմէն օլ ճիհէթի կէօզիլլէ
 կէօրմիւշ օլաուղունտան , պունու
 գօլալըզլա վէ թէ ֆիւրուաթը յա
 թիլիլէ նազլ իթտի :

Պու միւրեւայէմէ էննաւքնտա ,
 պիր թարափտան վազքթմ կէչմէք-
 ան , վէ տիկեր թարափտան Օլիվիէ
 տախի մէյտանա չքգմամուգտու օլ-
 աքքննան , մէրդում աէլիգանյը-
 նքն բէտերի , թարափաթիլլէ տիւ-
 չաքք էնախչէ օլմագտա խտի : Աճա-
 պա սախթէ Անունյիտաթմ , նիչան-
 լքսքնքն դարիպ Քիւթուրուգլու-
 պունտան տօլալք նէ՝ ախչիւնմէքտէ
 խտի : Մէղպուրէ , պիր միւրեւայէ
 իչէ սահիլի աէլամէթէ չքգտապ ,
 պիր սաաթտան պէրի խտի քի , պու
 մահէլլտէ պուլունտուղու հալաէ ,
 նէ՝ իչին Յիլիր լք Վէյեանքն օլ-
 լու , եազքնտա քէնտի խտիլի թա-
 չքնաճաղ օլան պիր գքղ հաղգքն-
 տա , հիչ աէյիլ խտէ , էանա աէ-
 բէճէտէ օլտուն մէրագ խտերէք ,
 մէղպուրէյի կէօրմէկէ կէլմէեօր
 խտի :

Դարմէն , թարիֆի նագապիլօլան
 պու սուգլուղու անխաք , վէ Յի-
 լիրէ պէլլի իթմէեէրէք , օլ պապ-
 տէ քէնտիտի աէ թէաճիւպաէ գալ-
 աք , վէ տիեէպիլիրիլք քի , հէման
 օլ խուսուտա տիւչաքք իլթիլապ
 օլմանա պաչաք :

Մալիմիւմիւղ օլտուղու , վէ հաթ-
 թմա պիր գաչ տէֆա տա իսպաթը-
 նք կէօրտիւկիւմիւղ իւզրէ , սապքգ-
 չէնկի գքղք աէրէճէյի նիհանէաէ
 հքրք շան ու թէմա սահիպէսի խտի :

Պինաէն ալէյհ մէրգումէ , թէ-
 շէպպիւն իթտիկի իչին նէթիճէլէրի
 գաթի օլմաքնք իսթէլլիլլի : Եանի,
 բիգգաթը գալլի վէ իլթիֆաթ իլէ
 գապուլ խտիվիչ պիր եօքսիւղ գքղ
 մէվգըմնտէ գալլիպ իսթէմէյիպ ,
 պիլպաչա պապաքնքն պիր թանէճիք
 էպլապք վէ միւրասթօրու պուլունան
 պիր տէլիգանյընքն ղէվճէսի օլմագ
 արգուվնտէ խտի :

Իչթէ պու շէրէֆիլի մագսէտէ վա-

սըլ օլմագ իւզրէ , մէղպուրէ , մէղ-
 քիւր բըննքն թաաթիմ իլլէմիլ , վէ
 պունու Քիլիլէ կէթիւրմէք իչին ,
 քէնտիտէ , լաղքմ՝ օլան ճէսարէ-
 թին մէվճուտ օլտուղունու անխ-
 քքիլի :

Դարմէն , պու մագսէտինէ իրմէկէ
 եաղլաչմքչ օլուպ , Ֆագաթմ մէր-
 գումէ իլլէ մէղքիւր մագսէտին ս-
 բաքնտա եալքնքղ պիր մոնի գալ-
 մքչ խտի քի , օ տախի Օլիվիէնին
 մուխալիֆ միւրատը խտի , անճագ
 պու մոնի , բէք միւչքիլ վէ պիլ-
 քի տէ էօնիւ ալքնամաղ աէրէճէաէ
 պուլունմաղտա խտի :

Դարմէն , պիր միւրտաթմ պու մի-
 սիլլու թէրէտաիւպէր իչինաէ գալ-
 տրգտան սօնրա , էնճամչնտա քէն-
 տի քէնտինէ :

— Պէնիմ թէլաչ խտէճէք հիչ պիլ-
 սէպէպիլմ՝ եօղ տուր , աէտի , չիւնքի
 տահա օ պէնի թանքմաղ , լաքին
 պիր քէրրէ պէնի կէօրէճէք օլու ,
 եալքնքղ պիր աթֆք նաղարք , մէր-
 գումու աթէչի աչգ ու սէվտա իլէ
 սիւղան իլլէեէճէք տիր : Մագաթ
 շանէտ աիկէր պիրինի սէվմէքտէ
 խտէ , օլ վագքթմ տա պէնիմ՝ բագի-
 պէմ՝ օլաճագ գաաքն իլլէ միւտարէ-
 պէ խտէճէյիմ՝ , վէ դալիպ պէն օ-
 լաճաղքմ . . . էվլէթ , Օլիվիէ պէ-
 նիմ օլմագ լաղքմ տքր , վէ պէն
 եէմին խտերիմ՝ քի , պու նիեէթիմ
 տէ մուվաֆֆագ օլաճաղքմ :

Ձէֆիր իւչ տէֆա , բէտերի թա-
 րաֆքնտան Օլիվիէյի չքքքմանա
 կիթմիչ օլտուղունտան , մէրգում՝
 տէլիգանյը նիհանէթ բէտերի նէղ-
 տինէ կիթմէքիկէ գաղար փրտի ,
 վէ հէր վագքթմ քի հէյեէթինի մու-
 հաֆագա իչին , թիտիկի պիլքիւմէ
 սայ ու դալլէթինէ նիսպէթէն , մէր-
 գում՝ , սալաան իչերի կիրտիլլէ
 ղէման , գաթլլեւահա կիտէն պա-

պահաժըլար կիպի , սխմոսքնտա վէ
հէյեէթիմտտէ պիր մահզուսիյեէթ
վար խտի : Փազաթ ֆիլիբ , էվլատր-
նքն պու հաչինի ֆէհհմ խտմէեէ-
րէք , կէրմիեէթլէ :

— Օլիվիէ տիր . . . օղլում տուր . .
տէտի , վէ անճադ Գարմէնին իշի-
տէպիլէճէկի տէրէճէտէ եազաշ պիր
սէտա իլէսիզին տէ նիշանլընբղաբը ,
զբղբմ , տէեու իլալիէ իթտի :

Գարմէն , պիր դաշ սաբմ՝ գա-
տար Օլիվիէեէ տօղրու իլէրլէտի ,
վէ քէմալի նէղաքէթլէ մէրդու-
մուն էլլէրինի թութուպ , եալաշ
վէ բէճա եօղրու պիր սէտա իլէ :

— Ահ , էֆէնտիմ՝ . . . գարտա-
շբմ . . . սէօլլէյինիզ պանա քի ,
սիզին խանէնիզ ալթբնտա պէնտէ-
նիզի մտէրլէմունելյէ գապուլ ի-
տիպ , պէնտէնիզէ , պիր ճիւղի օլ-
տուն , իզհարբ մուհապպէթ իլլէ-
յէճէքսինիզ , զիրա հէյ վահ , բէք
չօդ մէշազգաթ չէքմիշ օլտուղում
տան , սիզլէրտէն մուհապպէթ վէ
թէվէճճիւհ կէօրմէկէ զիստտէսիլ-
լէ միւհթաճբմ , տէտի :

— Օղլում , պիդ , նասըլ սանա մի-
տաատէ խաիւօր , խտի իլթիֆաթբ-
նը վէ վազիֆէնի իճրա իլլէ , տէ-
եու պէեան իթտի ֆիլիբ , Օլիվիէեէ
խիթապէն :

Օլիվիէ , պու գատար իպրամտան
սօնրա , թէրէտաիւտէ մահէլի գալ-
մատըղբնտան , Գարմէնի անընտան
պուս իլլէտի , վէ մէղպուրէ խտէ ,
մաշուզբնա պիր պուսէճիք վիրէն
ութանկան դբղար կիպի դբղարաբ ,
վէ Օլիվիէ աշիքեար պիր մէճպու-
րիեէթ իլէ շու լազբրաբլարբ իրատ
իթտի .

— Մատմուլաղէլ , սիզէ նէ ճէ-
վապ վիրէպիլբրմ՝ քի , զաթէն սի-
զին մալիւմինիզ օլմաթն : Չիւնքի
ֆիլիբ լը վէյիանքն վէ անքն օղ-

լունուն էվի , տօն ժօղէ Բօվլբօնուն
քէրիմէսինին էվի տէյիլ մի տիր :
Չանն իտէրիմ՝ քի , բէտէրիմ՝ սիզէ
հէրնէ սէօլլէմիշ խտէ , իրիմիզ իշի
սէօլլէմիշ տիր : Իմտի , սիզ էօքսիւզ
տէյիլբնիզ , վէ պիզիմ ֆալիլեա-
մըզ , սիզին տիր :

Գարմէն տախի պու քէրամլարա
ճէվապէն ,

— Թէշէքքիւր խտէրիմ , գարտա-
շբմ , տէտի :

Պատէհու մէղպուրէ , կիւեա պիր
սէվզի թապլի աարբնտան օլմազ-
իւզրէ , Օլիվիէնին էլլէրինտէն պի-
րինի պէթէքրար թութտու , վէ սու-
տազլարբնա տօղրու կէօթիւրաիւ :
Մէկքիւր եագբճք սուտազլարբն
թէէտաիլլէ , տէլիզ անլը , խիթմէ-
եէրէք տիթբէտի , վէ պիրինճի տէ-
ֆա օլարազ , չինկեանէ դբղբնքն
իւզէրինէ աթֆբ նիկեան էլլէտի :

Պու արալըզ , Գարմէն , հազբզա-
թէն պագան կէօլլէրի գամաշաբ-
բրր տէրէճէտէ դանէթլէ ճալիպ վէ
տիլպէր խտի : Շէօլլէ քի զիքրինի
իթմիշ օլտուղումուղ մուվազգաթ
զբրմըղբըզ , մէղպուրէնին եանապ-
լարբնը թէզլէն իթմիշ , վէ սու-
տազլարբնա ֆէվզէլատէ պիր բէվ-
նազ քէսպ իթտիբմիշ օլտուղու կի-
պի , գատիֆէեէ միւշապիհ օլան
քիլրիքլէրի ալթբնտաքի կէօլլէրի
տախի եաշարմըշ , վէ սիեահ տան-
թէլալը ֆիլէսինտէն տիշարբ չբզմըշ
օլան վէ պօղազբ իւզէրինէ սար-
գան սաշլարբնքն տաղբնբղբըր ի-
սէ , սախիթ Անունպիաթանքն ֆէվ-
զէլատէ կիւզէլիք վէ լէթաֆէթի-
նի արթբրմադտա պուլունմուշ , վէ
մէրդումէեէ , թարիֆի զայրի միւմ-
քիւն պիր գուվլէյի ճազիպէ քէսպ
իթտիբմիշ խտի :

Մէղպուրէնին թէքմիլ վիճուտի վէ
հէյեէթի , ատէթտաինսանը նարբ աշգ-

ու սէվտա իլէ սիւղան իյլէ եէճէ.ք
սուրէթտէ օլուպ, Խալընըզ պաղ-ը-
շր, զիհինլէրի մէֆթուն խտէճէ.ք
հալտէ իտի :

Օլլիլիէ, Գարմէնէ պաղտըզըն-
աա, դուվիլէ յի խաթըրէսի էօնիւնէ,
սաֆֆէթ վէ խալիսէթի գալպլէ
միւթթասըֆի օլան Տինօրա նամ
մահպուպէ յի մէլէքսիմաթը կէլէ-
րէ.ք, քէնտի քէնտինէ,

— Տինօրան, պէն սէնի տայիմա
սէվէճէ, յիմ, տէտի :

Պատէհու. նազարը տիգ.դաթմբնր
Գարմէնէ տողրու շէվիլըէրէ.ք, և ինէ
քէնտի քէնտինէ,

— Յաղաթ պու տա բէ.ք կիւղէլ
տիր. վէ պէնի տիւչարը տէհչէթ
կլլէմէ.ք տէտիր . . . տէեու կլալի
կլլէտի :

ԽԻԹԱՄԸ ԳՐԱՄԸ ԵՎՎԷԼ

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

THE END

E 15 n.]

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0693167

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0693166

June
923

June
2227